חסידות · ברסלב · ספרי הרב מטשערין

ספר נחת השולחן

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ספר נחת השולחן

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ספר-נחת-השולחן/
הקובץ נוצר ב־15 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

הקדמה 6

אורח חיים 8

פתיחה 8

סימן א' 8

סימן ב 10

סימן ג 11

סימן ד 11

סימן ה 12

סימן ו-ז 13

סימן חי"ת וכו' עד סימן כ"ה 14

סימן מ"ו 19

סימן מז 20

סימן קל"ה וכו' 26

סימן קנ"ה 27

סימן קנ"ו 28

סימן קנז, קנח וכו' 28

סימן קפ"א 34

סימן קפב וכו' 35

סימן קצב וכו' 37

סימן ר"ב וכו' 37

סימן רט"ז רי"ז 38

סימן ר"כ 39

סימן רכ"א רכ"ב וכו' 41

סימן רל"א 41

סימן רל"ב וכו' 41

סימן רל"ה וכו' 42

סימן רל"ח 43

סימן רלט 43

סימן ר"מ 44

סימן רמ"א 45

סימן רמ"ב 46

סימן רמ"ג 48

סימן רמ"ח 49

סימן רמ"ט 49

סימן ר"נ 49

סימן רנ"ב 50

סימן רנ"ו 51

סימן ר"ס 51

סימן רסו 52

סימן רס"ז 52

סימן רס"ח 52

סימן רס"ט וכו' 54

סימן רע"ד 54

סימן ער"ה וכו' 54

סימן רפ"א וכו' 55

סימן רצ"א. רצ"ב. 56

סימן רצ"ג וכו' 56

סימן ש"א וכו' 58

סימן שד"מ 60

סימן שנ"ח וכו' 63

סימן שס"ג וכו' 63

סימן שס"ו 63

סימן שפ"ב וכו' 63

סימן שפם"ו וכו' 63

סימן שצ"ו וכו' 64

סימן תי"ז וכו' 64

סימן תכ"ו וכו' 67

סימן ת"ל 73

סימן תל"א וכו' 73

סימן תל"ג וכו' 74

סימן תמ"ג וכו' 78

סימן תנ"א וכו' 79

סימן תנ"ג וכו' 80
סימן תס"ב וכו' 87
סימן תס"ח וכו' 87
סימן תע"ב וכו' 88
סימן תפ"ח 106
סימן תפ"ט 106
סימן תצ"ה וכו' 107
סימן תקכ"ז וכו' 108
סימן תקכ"ט 109
סימן תק"ל וכו' 109
סימן תקמ"ט וכו' 111
סימן תקס"ב וכו' 114
סימן תק"פ 121
סימן תקפ"א 121
סימן תק"צ וכו' 122
סימן תר"ד וכו' 123
סימן תרי"ט וכו' 124
סימן תרכ"ה וכו' 126
סימן תרל"ט וכו' 127
סימן תרמ"ה וכו' 128
סימן תרמ"ח וכו' 130
סימן תרס"ד וכו' 132
סימן תר"ע 136
סימן תרע"א וכו' 138
סימן תרפ"ה 142
סימן ותרפ"ו וכו' 145
סימן תרפ"ז 149
סימן תרפ"ח 149
סימן תרפ"ט וכו' 151
סימן תרצ"ד וכו' 152
סימן תרצ"ו 156
סימן תרצ"ז 156

יורה דעה 160
סימן א וכו' 160
סימן חי"ת וכו' 162
סימן י"א וכו' 163
סימן י"ג וכו' 163
סימן טז 163
סימן י"ז 164
סימן י"ח 165
סימן י"ט 167
סימן כ' 170
סימן כ"א 171
סימן כ"ב 171
סימן כ"ג 171
סימן כ"ד 172
סימן כ"ה וכו' 173
סימן כ"ח 174
סימן ל' וכו' 176
סימן ס"א 178
סימן ס"ב 178
סימן ס"ג 179
סימן ס"ד ס"ה וכו' 179
סימן ס"ט וכו' 179
סימן ע"ט וכו' 182
סימן פ"ב 184
סימן פ"ג 184
סימן פ"ד 185
סימן פ"ה 186
סימן פ"ו 186
סימן פ"ז וכו' 187
סימן צ"א וכו' 189
סימן צ"ח וכו' 190
סימן קוף וכו' 191

סימן ק"ג וכו' 192
סימן ק"ח 192
סימן ק"ט 192
סימן קי"ב וכו' 193
סימן קט"ו 193
סימן קט"ז 193
סימן קי"ז 194
סימן קי"ח וכו' 194
סימן ק"כ 194
סימן קכ"א וכו' 194
סימן קכ"ג וכו' 195
סימן קל"ט וכו' 195
סימן קמ"ב וכו' 196
סימן קמ"ח וכו' 197
סימן קנ"ז 197
סימן קנ"ח 198
סימן קנ"ט וכו' 199
סימן קע"ח 200
סימן קע"ט 200
סימן ק"פ 201
סימן קפ"א 201
סימן קפ"ב 201
סימן קפ"ג וכו' 202
סימן ר"א 203
סימן ר"ג וכו' 203
סימן ר"מ וכו' 205
סימן רמ"ב וכו' 206
סימן רמ"ה וכו' 207
סימן רמ"ז וכו' 209
סימן ר"ס וכו' 211
סימן רס"ח וכו' 215
סימן ע"ר וכו' 217
סימן רפ"ה וכו' 219
סימן רצ"ב 220
סימן רצ"ג 222
סימן רצ"ד 222
סימן רצ"ה וכו' 223
סימן ש"ה וכו' 223
סימן שכ"ב וכו' 225
סימן של"ד 226
סימן של"ה וכו' 227
אבן העזר 232
סימן א 232
סימן ב וכו' 233
סימן ה 235
סימן ואו וכו' 236
סימן ח 236
סימן ט 236
סימן יוד 236
סימן יא וכו' 237
סימן יג 237
סימן טו 237
סימן טז 238
סימן כ"א וכו' 238
סימן כו וכו' 238
סימן סו וכו' 241
סימן קיט וכו' 242
סימן קנה 245
סימן קנו וכו' 245
סימן קע"ז 248
סימן קע"ח 249

הקדמה

אמר הכותב והמלקט כבר ידוע ומפורסם הרבה מקצה העולם ועד קצהו גודל נפלאות קדושת אדמו"ר אור האורות וכו' וכו' כמוהר"ר נחמן זצוק"ל מברסלב בעל המחבר ספרי לקוטי מוהר"ן וסיפורי מעשיות וספר המדות ושאר ספרים קדושים ונוראים מאד כמפורסם.

אשר אז בוודאי יתפלא מאד על גודל קדושת נפלאות נוראות החידושי תורה הנ"ל ועל גודל העמקות הנפלא אשר יש בכל דיבור מדיבוריו הק' ז"ל. יותר מזה הגדול הוא ז"ל לעשו"ת עמנו חסד ואמת ורומז לנו בעצמו ג"כ גודל יקרת קדושת נוראות מאמריו וסיפוריו ושיחותיו הק' ראוי לו למצוא כל שיחות וענייני העולם בתוך תורתו הק' ועוד נפלאות רבות כיוצא באלו שנשמע מפיו הק' בענין זה. והזהיר מאד להתמיד בלימוד ספריו הקד ולילך ולעבוד את ה' עם כל מאמר ממאמריו ועם כל שיחה משיחותיו איזה משך זמן. והזהיר לעיין בכל מאמריו ולחדש בם חידושים של אמת כל אחד כפי יכלתו וכמבואר בזה הרבה בשיחות מוהר"ן וחיי מוהר"ן לבד מה שנדבר בזה בע"פ:

והנה מורנו וכו' הר"ר נתן ז"ל היה שתדלן גדול בעניני רבינו ז"ל כל ימי חייו הקד' וחידש חידושי תורה הרבה על יסוד ספרי רבינו הק' ז"ל וסידר אותם על סדר ד' חלקי השלחן ערוך כמצווה מפיו הק' ונתקבץ מזה כמה כרכים גדולים שהם ספרי לקוטי הלכות הק': והנה אני השפל והדל הגם כי ידעתי את ערכי שאיני כדאי אף להיות סוף וטפל שבטפלים למעלת קדושת תלמידיו הק' של רבינו ז"ל ותלמידי תלמידיהם אעפ"כ אמרתי לקיים קצת מאמר הכתוב עת לעשו"ת לה' וכו'. וארז"ל באתר דמכנסין פזר. ובמקום שאין אנשים השתדל להיות איש. וכבר סיפר רבינו זצ"ל מהתם הק' שהיה שמח בחלקו וגם ועלז במלאכתו אף שלא עלתה בידו בשלימות וגם בעניני העולם לא נתקבלה כראוי אעפ"כ היה נותן שבח והודיה על חלקו ועל איזה רווח כל שהוא שיש לו מיד ליד אחר היגיעה הגדולה והעמל הגדול שהי' לו להתם הזה כמובן שם. אף אני אמרתי אלך באורחותיו בזה ואשיחה וירוח לי כבר ארז"ל כי כל פטטיא דאורייתא טבין. ואולי יתגלגל זכות על ידי שיתעוררו עי"ז אנשים חכמים ונבונים באמת לשום עינם ולבם על דבריו הק' ז"ל והם יחדשו בהם חידושים אמתיים ונפלאים באמת הראוים לעלות גם על שלחן מלכים מאן מלכי רבנן ויתגדל ויתקדש שם שמים ע"י ספרים וחידושים אלו בבחי' מגדל עוז שם ה' וכו' שם דא ספר והיה זה שכרי: ובכן יעצוני כליותי להתחיל לבאר ראשי פרקים מרוב דברי ההלכות שבשלשה חלקי השו"ע היינו אורח חיים.יורה דעה. אבן העזר. שבהם כלולים כמעט כל עניני האדם והנהגותיו בדברים שבין אדם

למקום (לבד מחלק חושן משפט שמדבר מענין דברים שבין אדם לחבירו שאין כאן מקום עוד לבארם וכבר מבואר הרבה גם מחלק זה בלקוטי הלכות) לבאר הכל בקיצור וכמעט רק ברמיזה ע"פ סדר המאמרים שבספרי רבינו ז"ל באופן שכל מאמר ממאמריו ז"ל יהיו כולל כל ההלכות שבג' חלקים אלו. והגם כי התבוננתי וראיתי שהמלאכה מרובה כי תא"ל המאמרים מרובים ואם באנו לבאר ע"פ כל מאמר ומאמר כל דברי השו"ע לא יספיק הזמן אפילו לדבר בזה רק מפה אל מפה. ומכש"כ להעתיק על הכתב. אך אעפ"כ לא נסוגותי אחור מחמת זה ממחשבתי הראשונה כי מאן דלא יכיל למיעבד כולי מצוה פלגא מצוה נמי לא ליעבד. וכבר ארז"ל דברי תורה לא יהיו עליך חובה ואי אתה רשאי לפטור עצמך מהם וכן אמרו לא עליך המלאכה לגמור וכו' בפרט שכבר ביארתי שכל מה שאני משתדל בזה הוא רק בדרך דוגמא ומשל להראות לפני השרים וחכמים וגדולי ישראל את הוד יופי פאר קדושת עטרת תפארת פניני מאמריו הק' ואיך כל אחד מהם הוא כלליות הכל עד שאפילו הקטן שבקטנים כמוני היום יוכל לבאר בהם ולמצוא חדשו"ת כפי קט שכלי ושפלות מדריגתי ומכל שכן אם יתנו גדולי ישראל את לבם לזה בוודאי היו מגלים בזה נפלאות ונוראות מאד עד אשר כל הארץ תאיר מכבודו ית' וימלא כבוד ה' את כל הארץ והיתה לה' המלוכה וכו'. לכן אמרתי בלבי דבר זה נפתח בקטן שבקטנתי ואולי יהיה השי"ת בעזרינו שיסתיים בגדולי ישראל ובחכמיהם השלמים והנאמנים שלומי אמונים ישראל אשר להם נאה ויאה באמת לגלות ולפרסם אור האמת בעולם ולהפיץ מעינותיו חוצה. וכבר ארז"ל למה ד"ת נמשלו לעץ מה עץ קטן מלדיק את הגדול וכו'. לכן התחלתי לעסוק בזה קצת ואמרתי להעתיק את המאמר הראשון מספרי לקוטי מוהר"ן שהוא מאמר אשרי תמימי דרך שהוא מאמר קטן ולא נכתב בשלימות כראוי כמבואר במ"א ואעפ"כ גם הוא דרכיו ישרים ותמימים נפלאים ונוראים ויש בו ג"כ כלליות כל תורתינו הק' כאשר יבואר לקמן קצת ורק ברמז ובדרך ראשי פרקים. ובפרט במקום שההכרת להסתייע ולהביא קצת מדברי הזוה"ק וכתבו האריז"ל וכדומה ששם בוודאי הוכרחתי לקצר מאד במקום שאמרו להאריך מאחר שאין לנו עסק בנסתרות והכל אצלינו בחי' במופלא ממנו וכו'. וכבר ארז"ל בזוה"ק בתר דאיסתלק ר"ש הוה אמר חד לחבירה אל תתן את פיך וכו' ומחמת כל הנ"ל בוודאי יש בהרבה מקומות שמחוסרים הדברים ביאור קצת ואולי גם יראה להמעיין כמו איזה סתירה קצת ממקום למקום ופעם וכונה הדבר בשם זה ופעם בשם זה וכל זה מחמת הנ"ל ולכן כשיתן לב לזה בכוונה נכונה וישרה בפרט כשיהיה לו בקיאות קצת בספרים קדושים המדברים בענינים כאלו אז ימצא הכל נכעון בעזה"י. וכבר ארז"ל (זוהר שלח

קנ"ז ע"ב) לזימנין באפרקסותא דענאי אשתכח מרגניתא. לכן נכון לבי בטוח בה' שגם המעין בקונטרס זה הקטן ימצא בו דברים נכוחים וסגולות יקרות הרבה. ובפתח דברינו יאיר לכל המעילחפש ולמצוא גם הוא אוצרות יקרים ונפלאות רבות וחדשו"ת בכל דברי תורתינו הק' בפרט ע"פ יסוד המאמר אשרי תמימי דרך הנ"ל שכולו כלול במאמר הכתוב דברי חכמים בנחת נשמעים כמבואר בפנים סוד אותיות נחת ע"כ קראתי לקונטרס זה נחת השלחן על שם מאמר הכתוב (איוב ל"ו) ונחת שלחנך מלא דשן. ויהי רצון שיקויים בנו מקרא שכתוב ירוין מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם וכו'. ונזכה לשאוב מים בששון ממעיני הישועה הנובעים מהנחל נובע מקור חכמה (שבפסוק זה מרומז סוד שמו הק' של רבינוז"ל בר"ת כמבואר במ"א) ולקיים דבריו באמת עד שנזכה לתשובה שלימה ולגאולה קרובה ב"ב אכי"ר:

כי מציון צתא תורה ודבר ה' מרישלים.

אורח חיים

פתיחה

הועתק מספר ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א'.

ומאמר זה הוא יסוד כל הקונטרס הזה:

אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה'. דע כי ע"י התורה נתקבלים כל התפלות וכל הבקשו"ת שאטנו מבקשים ומתפללים. והחן והחשיבות של ישראל נתעלה ונתרומם בפני כל מי שצריכין הן ברוחני הן בגשמי. כי עכשיו בעו"ה חן וחשיבות אמיתי של ישראל נפל. כי עכשיו עיקר החן והחשיבות הוא אצלם. אבל ע"י התורה נתעלה החן והחשיבות של ישראל. כי התורה נקראת (משלי ה') אילת אהבים ויעלת חן שמעלה חן על לומדיה (עירובין כ"ד ע"ב).....

סימן א'

הלכות השכמת הבוקר

יתגבר כאר"י וכו'. עיין מאמר א' אשרי תמימי וכו'. ידוע כי יום ולילה הם בחי' הארת חמה ולבנה. וזה יתגבר אדם כארי שהוא בחי' אבא בחי' חכמה כמובא. לעמוד בבוקר וכו' שיהא הוא מעורר השחר. היינו שלא ימתין עד שיבא אליו התעוררות מלמעלה להעירו שיבין החכמה והשכל שיש בכל דבר. רק שיעורר א"ע לבדו לזה. וזה לעמוד בבוקר דייקא, כי באמת יש עתים לטובה ולהיפך ח"ו, כמו שיש בכל יום יום ולילה ערב בוקר, ובוודאי בעת התגברות החשכות א"א לדחוק את השעה להמשיך אז דייקא

הארת השכל ממש כידוע, ואז צריכין לסלק את דעתו ולסמוך על אמונה לבד, ולהאמין שבכל דבר ובכל מקום ובכל זמן, בוודאי יש שם ניצוצי השכל דקדושה להתקרב להש"י עי"ז, אבל לע"ע א"א לול הבין כל זה, רק שאעפ"כ בוודאי מאמין בזה באמונה שלימה, ואז לפעמים האמונה מאיר לו כמו אור השכל ממש. ולפעמים אדרבא ע"י החשכות והסתלקות אור השכל, עי"ז בעצמו נתחדש השכל ע"י שבא בתוך בחי' אמונה ונתוסף לו הארה גדולה, אבל אעפ"כ צריך להשגיח ע"ע ולהמתין ולצפות בכל שעה אולי ירגיש בעצמו איזה התחלת התעוררות השכל דקדושה אזי יתגבר לעורר אותו ולחזקו בכל מיני התחזקות דקדושה ולעבוד בו את בוראו עד שיהא בבחי' הוא מעורר השחר: וזה הג"ה ועכ"פ לא יאחר זמן התפלה שהצבור מתפללין. כי מבואר בפנים שעי"ז נתקבלין כל התפלות וכו'. ומחמת שלאו כל אדם זוכה לזה, ע"כ צריכין ליזהר עכ"פ להתפלל בזמן שהציבור מתפללין, כי אז התפלה מקובלת כמו שארז"ל וזה שויתי ה' לנגדי תמיד הוא כלל גדול בתורה וכו' כי זה עיקר הלימוד המבפ"נ לקיים שויתי ה' לנגדי תמיד ולהסתכל בכ"פ רק על השכל והחיות אלהות שיש בכל דבר, וזסה ולא יתבייש מפני המלעיגים, שהם מסטרא דעשו שבזה את הבכורה והלעיג על יעקב בשעה שלקח אצלו הבכורה כמו שדרז"ל צפה הצפית ערוך השלחן וכו': (וזה ואעפ"כ לא יתקוטט עמהם רק כמו שנהג יעקב עם עשו). וזה גם בהצנע לכת וכו' כי פלעמים היצה"ר מתלבש במצוה ונדמה לו שכוונתו לשמים ובאמת הוא רק להתפאר בפני בני אדם, ע"כ אין לך יפה מן הצניעות. וזה ובשכבו על משכבו ידע לפני מי הוא שוכב, היינו שגם בעת הסתלקות המוחין והשכל שאז העיקר רק האמונה כנ"ל, אעפ"כ יקשר עצמו להרשימה שנשאר בו מהארת השכל דקדושה, כי עיקר חיות האמונה הוא ג"כ רק מהשכל דקדושה בבחי' והכחמה תחיה וכו' וכמובן בסי' רנ"ה, וזה ומיד שיעור משנתו יקום בזריזות וכו', כי עי"ז שמקשר עצמו גם בשעת הסתלקות השכל להרשימה שנשאר בו מהארת השכל דקדושה עי"ז בעצמו בנקל לו להתעורר משינתו בזריזות ולהמשיך עליו אור עצם השכל דקדושה באמת, ועי"ז בעצמו נעשה ג"כ היחוד של החי"ת והנו"ן הנ"ל: וזה ג"כ ענין קימת חצות ולהיות מיצר ודואג על חורבן ביהמ"ק (שהוא בחי' הדעת דקדושה) והגלות, שמאז נפל החן והחשיבות של ישראל והכל ע"י התגברות היצה"ר שרו של עשו שהוא בחי' גלא דמטבאע לספינתא, וע"כ אחר תיקון חצות צריכין לעסוק בתורה הרבה שעי"ז עיקר הכנעתו, ועי"ז זוכין לחן ונתקבלין כל התפלות והבקשות, וזה בחיח' החוט של חסד שנמשך על הלומד תורה בלילה. גם עירקר שלימות תיקוני התפלה הוא ע"י עסק התורה בחצות כידוע, וזה טוב מעט תחנונים בכוונה וכו', כי התפלה בעצמה היא ג"כ

בחי' מלכות בחי' נו"ן וכשמקשרין אליה כוונת הלב והשכל שהוא בחי' חי"ת עי"ז נעשה בחי' חן ונתקבל בקשתו בחי' דברי חכמים בנחת נשמעים המבואר בפנים: וזה טוב לומר פ' העקידה ופ' המן עשרת הדברות ופ' עולה ומנחה וכו'. כי ע"י העקדה נמתקו תוקף הדינים של יצחק שלא יינקו משם החיצונים בחי' יצה"ר וחיילותיו שהם מבחי' עשו. וגם כי עי"ז נשרש בנפשו"ת ישראל למסור נפשם על קדושת שמו ולעשו"ת רצונו ית' ש עי"ז עיקר הכנעת היצה"ר כמובא. ופ' המן בכדי לחזק הבטחון ובהשי"ב שלא יטרידהו עול הפרנסה ויוכל לעסוק בתורה ביותר בבחי' לא ניתנהתורה אלא לאוכלי המן. וזה ועשרת הדברות שהם כלל התורה כידוע. וזה ופרשת עולה וכו'. כי הקרבנות הם בבחי' אדם ובהמה תושיע ה' בחי' אדם כי יקרבי וכו' מן הבהמה וכו' כידוע, ועי"ז נעשה יחוד גדול שזה בחי' חיבור החי"ת והנו"ן, ועי"ז נתקבלין כל התפלות שהם במקום קרבן:

סימן ב

לבישת בגדים. וע"כ צריך לדקדק שלא יהי' בשרו נראה ערום וכו', ואפי' כשאין שום אדם בחדרו, כי השי"ת מלא כל הארץ כובוד, היינו כנ"ל, כי הבגדים הם מבחי' מלכות מלך הכבוד כידוע, שזה בחי' נו"ן שעל ידה יכולין לקבל אור השכל להסתכל רק על השכל שיש בכל דבר שזה בחי' מלא כלהארץ כבודו, וע"כ ת"ח שעוסק בתורה שעי"ז נותנין כח למלכות דקדושה ומקשרין החי"ת והונ"ן ונעשה ח"ן, ע"כ הוא צריך לדקדק בזה ביותר בכדי שלאית בזה שזה היפך בחי' החן, וע"כ צריכין לדקדק שלא יהא חלוקו מהופך, וע"כ צריכין לדקדק ג"כ בלבישת המנעלים, וארז"ל כתפילין כך המנעלים, כי מאחר שא"א לקבל אור השכל והמוחין שהם בחי' תפלין רק ע"י בחי' נו"ן שהוא בחי' מלכות שמשם בחי' הבגדים כנ"ל ע"כ צריכין לדקדק בלבישתן בפרט במנעלים שהם בעקב בחי' מדרגות התחתונות ששם עיקר אחיזת עשו מלכות הרשעה כידוע. וגם כי בזה בעצמו מובן ונראה כי יש פנימיות ושכל גדול וקדוש בכל ענין וענין מאחר שצריכין לדקדק כ"כ בכל דבר ודבר לעשו"ת רק ע"פ התורה הק':

וע"כ אסור ללילך בקומה זקופה וכאלו דוחק רגלי השכינה, כי בעוה"ז מלובשין רגלי הקדושה כביכול, כמבואר במאמר מקץ זכרון סי' נ"ד, וזה בחי' השכל וחיות אלהות שיש בכל דבר, וכ"א מישראל צריך לקשר א"ע ולהכניע כל קומתו ותאוותיו ומדותיו וכל עניניו רק תחת השכל דקדושה בבחי' וכל קומה לפניך תשתחוה וע"כ אסור ללילך ג"כ בגילוי הראש להורות שמקבל עליו אימת מלכות שמים שזה בחי' הנו"ן שעי"ז זוכין המוחין שבראש לקבל אור השכל העליון שהוא בחי' חי"ת, וע"כ מובן מדברי רז"ל שעי"ז מכניעין ומחלישין כח היצה"ר שהוא מבחי' מלכות דסט"א: וע"כ צריך לבדוק נקביו

וכו' בכדי לדחות ולהוציא בחי' עשו שנקרא חזיר היער, בבחי' צא תאמר לו בכדי שלא לבלבל את המוחין והשכל דקדושה:

סימן ג

הנהגת בית הכסא. וע"כ צריכין להיות צנוע גם בבית הכסא, בכדי שלא להפריד עצמו גמאז מהשכל דקדושה ח"ו, כי אע"פ ששם מקום הטינופות ואסור להרהר שם בד"ת ומחמת זה היו צריכין לחוש שלא יתאחזו בו אז החיצונים ח"ו, וע"י שמתנהג גם אז ע"פ התורה הק' ובצניעות, עי"ז אין החיצונים יכולין להתאחז בו גם אז, כי עי"ז הוא מקושר בפנימיות גדול ובהעלם ובאיתכסיא גם אז אל השכל והחכמה דק' בבחי' ואת צנועים חכמה וע,כ התנאים שהלכו אחר רבם לראות הנהגתם בבית הכסא, השיבו להם תורה היא וללמוד אני צריך, כי גם שם צריכין באתכסיא לשמש בכח התורה הק' בכדי להכניע החיצונים ומלכות דסט"א וזה המשהה את נקביו עובר משום בל תשקצו את נפשותיכם, כי בזה פוגם בנפשו ששרשה בבחי' המלכות והחכמה דקדושה שהם בחי' חן, ושקץ ומיאוס הוא היפך החן:

סימן ד

דיני נטילת ידים וכו'. וע"כ צריך נטילת ידים לתפלה ובפרט בבוקר שצריך לערות עליהם מים ג"פ בסירוגין להעביר הרוח רעה ששורה עליהם וכמו שארז"ל בת מלך היא ומקפדת, כי לילה הוא מדת מלכות בחי' נו"ן בחי' לבנה ובה עיקר אחיזת סטרא דמותא בחי' עשו שאמר הנה אנכי הולך למות בחי' מלכות דסט"א היפך המלכות דקדושה שהיא מקור החיים בחי' ואתם הדבקים וכו' חיים כולכם היום, בחי' דוד מלך ישראל חי וקים (כמבואר בסי' מ"ט) כי מקבלת מחכמה דקדושה שנאמר בה והחכמה תחיה וע"כ בלילה שאז שלטא סיטרא דמותא שזה בחי' שינה אחד מששים במיתה ואז שריא סטרא דמסאבא על ידוהי דבר נש, ידוהי דייקא, כי משם אחיזת בחי' והידים ידי עשו, וע"כ צריכין אז שמירה ביותר מהטומאה והיצה"ר בחי' ונשמרת מכל דבר רע וארז"ל שלא יהרהר אדם ביום ויבא לידי טומאה בלילה, וע"כ כשקם ממטתו צריך ליטול ידיו במים שהם בחי' תורה להעביר הרוח רעה, כי עיקר הכנעתו הוא ע"י התורה כנ"ל, וזה בחי' בת מלך היא ומקפדת כי היא מבחי' המלכות דסט"א כנ"ל, וע"כ צריכין לערות עליהם ג"פ ובכל פעם על כל יד בפני עצמה בסירוגין בכדי להעביר הרוח רעה לגמרי עי"ז שזה בחי' מה שמבואר במאמר שאלו סי' נ"ז מענין נפילת שער של אדום שלשה פעמים וגם כי בפעם הראשון ממשיכין כח התורה להכניע ולגרש הרוח רעה רוח שטות שמסית את האדם לדבר עבירה מממש ר"ל, ובפעם שני מגרשין הרוח רעה משסית את האדם

לדבר עבירה ע"י שמתלבש במצות, ובפעם שלישי מגרשין הרוח רעה שמרשל ידי האדם מלעסוק בתורה ומעשים טובים וע"ד שאמרו רז"ל שמא תאמר אלך ואתגרה בשינה ת"ל כי אם בתורת ה' חפצו כי זה עיקר השלימות להיות סור מרע ועשה טוב והכל זוכין ע"י עסק התורה הק', ועי"ז זוכין לחן ונתקבלין כל התפלות וע"כ צריכין נטילת ידים לתפלה: וזה לא יגע בידו קודם נטילה לא לפה ולא לחוטם ולא לאזנים ולא לעינים כי הם תלוים בהמוח והשכל (עיין סי' כ"א) וצריכין לשומרם ביותר מהרוח רעה רוח שטות הנ"ל בכדי שלא לפגום עי"ז בהמוח והשכל דקדושה, וע"כ צריך ליול יד ימין תחילה ע"י יד שמאלו בכדי להכניע השמאל שמשם שורש הכסילות בחי' לב כסיל לשמאלו לגבי יד ימין בחי' לב חכם לימינו. וע"כ גם הניעור בלילה וכן הישן ביום צחריכין נטילה מחספק כי אוליט ע"י מדת לילה או ע"י שינה ביום שהיא בחי' הסתלקות המוחין והשכל נאחז בו סטרא דמותא בחי' כסילות הנ"ל, וע"כ דוד שהוא בחי' המלכות דקדושה היה נזהר שלא לישן שתין נשמי כדי שלא לטעום טעם מיתה בכדי שלא להפריד עצמו בשום פעם מבחי' החכמה דקדושה שהוא עיקר החים כנ"ל: וזה בחי' אלו דברים צריכים נטילה במים הקם מהמטה והיוצא מבית הכסא וכו' וכולסך בכדי שלא ליתן מקום להכסילות ורוח הטומאה להאחז בו, וזה שסיים ומי שעשה אחת מכל אלו ולא נטל אם ת"ח הוא תלמודו משתכח אם א ינו ת"ח יוצא מדעתו כי עיקר הפגם מגיע להמוחין והשכל. וזה אם אין לו מים יקנח ידיו בצרור וכו' או בכל מידי דמנקי וכו' ויועיל לתפלה אבל לא להעביר רוח רעה שעליהם, רמז שאם א ינו יכול לעסוק בתורה שהיא בחי' מים עכ"פ ישתדל לנקות את ידיו (שמרמזין לכל עשיותיו ותנועותיו) בכל מדיי דמנקי. היינו ליזהר עכ"פ לנקות עצמו ממדות רעות ולדבק במדות טובות ועי"ז נותן ג"כ למלכות דקדושה (שהוא בח'י אחרית הימים כי עליה עומדים כל המדות כידוע והמדות הם בחי' ואו קצוות שהם בחי' כלל התורה הק' שמאירין בבחי' המלכות) להתגבר על מלכות דסט"א ונתקשרין החי"ת והנו"ן ונתקבלה תפלתו אבל להעביר הרוח רעה שהוא הרוח שטות של היצה"ר הוא רק ע"י המים שהם בחי' עסק התורה כי התורה כולה שמותיו הק' ית' וע"כ יש בסגולתה לגרש כל מיני רוח רעה רוח שטות כמבואר בפנים:

סימן ה

כוונת הברכות. כישם הויה ואדני הם שורש בחי' חמה ולבנה כידוע. וע"כ צריכים לחברם ביחודא שלים. ובמחשבה שהוא בחי' חכמה מוחא יכוין לשם הויה ככתיבתו. ובקריאתו ע"י הדיבור שהוא בחי' מלכות פה יקרא בשם אדני. כי מחמת שאור השכל גדול מאד א"א לקבל ממנו כי אם על ידי בחי' מלכות כמבואר בפנים:

סימן ו-ז

דין ברכת אשר יצר וכו'. וזה בחי' ברכת אשר יצר את האדם בחכמה. היינו שברא אותו בחכמה נפלאה עד שיש בו כח להשיג את בחי' השכל והחכמה שיש בכל דבר בכדי שיתקרב להשי"ת על ידי זה הדבר. וזה וברא בו נקבים וכו'.

יש נקבים וחלולים שממשיך ויונק חיותו על ידם ועיקר החיות ע"י החכמה. וע"כ מבואר בכונות דר"ל זיין נקבים שבראש שהם עין אוזן חוטם פה התלוים במוח כנ"ל. ויש נקבים וחלולים שעל ידם נתעכל המאכל ונדחה הפסולת והמותרות אל החוץ שגם זה תיקון המוח והחכמה כנ"ל. וזה שמסיים ומפליא לעשו"ת כי בזה בעצמו רואים פלאות הבורא איך שמקשר רוחני בגשמי עד שגם בדברים גשמיים כאלו של אכילה ושתיה שהפסולת שלהם היא קיא צואה ממש אעפ"כ מלובש בהם חכמה ורוחניות וחיות אלהות כזה שבו תלוי חיות האדם ורפואתו וקיומו בבחי' כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם וכו' ומה בעצמו יש להבין איך שבכל דבר שבעולם יש חיות אלהות ושכל דקדושה שעי"ז יוכל האדם להכיר אותו ית' ולהתקרב אליו שזה עיקר כוונת הבריאה כמאמר הזוה"ק בגין דישתמודעין ליה: וזה בחי' ברכת אלהי נשמה שנתת בי שממנה כל שכל האדם וחכמתו וחיותו כ"ש ונשמת שדי תבינם. וזה טהורה היא כי בשורשה היא בוודאי טהורה וקדושה ואיטן בה שום אחיזת הטומאה כלל. וזה אתה בראת יצרת ונפחת כנגד בריאה יצירה. עשיה כמובא. כי היא כלולה מכולם.וע"כ יכול האדם כשישתמש בכח נשמתו ושכלו רק בקדושה היינו לקשר עצמו אל השכל שיש בכל דבר בכדי להתקרב להשי"ת עי"ז הדבר עי"ז יכול לעלות ממדריגה למדריגה ומעולם לעולם ויכיר וידע וישיג השכל וחיות אלהות שיש בכל מדריגה ומדריגה עד שיכול לזכות להכיר ולהשיג את השי"ת כביכול למעלה מכל העולמות כמובן במאנמר ויתן עוז סי' ע"ח, ואם לא יזכה לזה בעוה"ז. יזכה לזה עכ"פ בעוה"ב לאחר התחיה. וזה ואתה משמרה בקרבי ואתה עתיד ליטלה ממני ולהחזירה בי לעתיד לבא.ו זה כל זמן שהנשמה בקרבי ומקושרת בגופי שבזה העולם מודה אני לפניך וכו' רבון כל המעשים ומכל הנשמות שהם בחי' השכליים וכולל ומייחד ומחבר את כולם ומקיים אותם והוא אדון כולם.ו הכל נבראו ונוצרו ונעשו רק בשביל להכיר אותו ית' על ידם. וזה ברוך וכו' המחזיר נשמות לפגרים מתים. כי זה פלא גדול שדייקא ע"י שינה שהיא בחי' סטרא דמותא עי"ז דייקא נתחזק ונתחגדש כח וחיות הנשמה בהמוחין בבחי' חדשים לבקרים כידוע ובזה אנו רואין כי מלא כל הארץ כבודו כי אפילו בבחי' סטרא דמותא עצמה יש בחי' חיות אלהות ושכל דקדושה כביכול. וע"כ אמרו רז"ל שמזה אנו לומדים להאמין בתחיית המתים. כי גם המיתה ממש היא ג"כ רק

בבחי' זו בכדי לחדש על ידה דייקא את אור השכל והנשמה בכדי שנוכל להכיר את השי"ת אז בהשגה נפלאה כרצונו ית'. וזה בחי' ומקיים אמונתו לישיני עפר. גם מזה מובן התחזקות גדול לבעלי תשובה שזה ג"כ בחי' תחיית המתים. ובפשיטות מרומז ג"כ בתיבות אלו מוסר גדול לענייננו כי הלא רואין שכשישן האדם ונסתלק אור שכלו ונשמתו נחשב לפגר מת. מזה אנו רואין ומבינין שעיקר האדם הוא השכל ע"כ צריכין לקשר עצמו ולהסתכל רק אל השכל שיש בכל דבר כנ"ל. וגם כי מזה שנתחדש אור השכל והנשמה ע"י שבאה בשעת שינה בתוך המלכות שהיא בחי' אמונה מזה רואין שעיקר קבלת אור השכל והשגתו הוא על ידי המלכות בחי' נו"ן כנ"ל:

סימן חי"ת וכו' עד סימן כ"ה

עיין מאמר מקץ זכרון סי' נ"ד שציצית ותפילין הם בחי' הצמצום והמוחין וע"כ ציצית קודם לתפלין בבחי' שמאלו תחת לראשי והדר וימינו תחבקני עיי"ש. וכמו כן לענייננו ציצית ותפלין הם בחי' הנו"ן והחי"ת. כי ציצית הם בחי' הצמצום שזה בחי' מלכות בחי' נו"ן כידוע (ועיין בלקוטי הלכות ה' פקדון) ותפלין הם בחי' החי"ת בחי' החכמה והמוחין הק' וע"כ הציצית הם בבקגדים ולבושים שהן בחי' מלכות. וזה בחי' עוטה אור כשלמה שעוטה האור ומלבישו בבח' לבושין בחי' מלכות בחי' נו"ן בכדי שנוכל להשיגו. וזה ג"כ בחי' כנפי הציצית בחי' ובני אדם בצל כנפיך יחסיון כי עיקר הקיום והחיות שהוא ע"י החכמה והשכל אי אפשר לקבל ולהשיג רק ע"י בחי' הצל שנעשה ע"י בחי' הכנפים והלבושים שהם בחי' מלכות וזה כי עמך מקור חיים וכו'. וזה לשון ציצית שהוא מלשון הסתכלות כ"ש וראיתם אותו וכו' כי עי"ז זוכין להסתכל על אור השכל והאלהות שיש בכל דבר שזה בחי' כלל התורה והמצות בבחי' שארז"ל בכל דרכיך דעהו זה כלל גדול בתורה ובבחי' מה שמובא בשו"ע סי' א' שויתי ה' לנגדי תמיד זה כלל גדול בתורה וכו' וכנ"ל. וזה וזכרתם את כל מצות ה' וכו'. כי כל המצות הם בחי' צמצומים להשיג על ידם השגת אלהותו ית' (עיין מאמר מישרא סי' ל') וזה ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם שמתגרה בהם היצה"ר בחי' קליפת עוש וישמעאל מלכיות דסט"א. כי ע"י שזוכרין כל מצוות ה' שהם בחי' כלל התורה הק' עי"ז מכניעין את היצה"ר ומלכיות דסט"א כנ"ל. ואז זוכין ללמוד התורה ולקיימא ביתר שאת במדריגה גדולה ביותר עד שזוכין להשיג בהשגה אמיתיית את אור החכמה והשכל דקדושה שהם בחי' קודש כידוע. וזה שכפל למען תזכרו וכו' והייתם קדושים לאלהיכם קדושים דייקא. וזה אני ה' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים. כי על מנת כן הוציאם משם שיתקדשו בקדושתו ית' ושיקשרו עצמן רק להאלהות שיש בכל דבר בכדי

שיתקרבו אליו ית' באמת, וזה אני ה' אלהיכם אמת ויציב שחרית שאז זוכין לקבל אור השכל והמוחין שהם עיקר בחי' אור יום, ואמת ואמונה ערבית כי גם בשעת הסתלקות אור השכל והמוחין צריכין גם אז לקשר עצמו רק להשכל דקדושה שהוא בחי' אמת ע"י מדת האמונה הק' שהיא מדת לילה שזה בחי' נו"ן הנ"ל: וע"כ כסות לילה פטור מן הציצית כי הציצית אע"פ שהם בחי' הצמצום והנו"ן כנ"ל, אעפ"כ מאחר שדייקא עי"ז זוכין לקבל אור השכל כנ"ל שזה בחי' מה שנתקשרין החית והנון ונעשה אור הלבנה כאור החמה כמב"פ ממילא מובן שמאיר בהם אור השכל והחכמה שזה בחי' מה שמבואר בכוונת כי ל"ב חוטי הציצית הם כנגד ל"ב נתיבות החכמה, וזה שארז"ל כל המקיים מצות ציצית כאלו קיבל פני שכינה, היינו שזוכה להשיג אור השכל והאלקות באמת, וע"כ כסות המיוחד רק ללילה ולובשו בלילה פטורה מן הציצית לכ"ע מאחר שאז זמן הסתלקות המוחין והשכל ומקבלין החיות דקדושה רק ע"י בחי' אמונה: (ובזה יש לבאר ג"כ ענין הפלוגתא שבין הרמב"ם והרא"ש המבואר בסי' י"ח ואין להאריך בה מחמת עומק הענינים ודקותם) ומחמת שע"י כל זה מתקבלין התפלות וכו' כנ"ל ע"כ עיקר זמן לבישת ציצית ותפילין הוא בשעת התפלה: וע"כ נכון לכסות ראשו בטלית כי הוא בחי' הלבושין דקדושה שעי"ז מקבלין אור החכמה והמוחין שבראש וע"כ בשעת עטיפה מזריק כל הד' ציצית לצד שמאל מאחר שהם בח' שמאלו תחת לראשי וכנ"ל. וגם כי עי"ז מכניעין היצה"ר והכסילות שניקתם מבחי' שמאל כנ"ל ואח"כ מחזיר שתי ציצית לפניו ושתיים לאחריו כדי שיהא מסובב במצות כי זה ענין הד' כנפות של הטלית כנגד ד' רוחות העולם וארבע כנפות הארץ לקשר עצמו ע"י אור הציצית להחכמה וחיות אלקות שיש בכל מקום וכמו כן אצל האדם בעצמו בכל פינות שיפנה יסתכל רק על השכל דקדושה שיש בכל דבר: וזה בחי' לבישת טלית קטן וטלית גדול כי מבואר בכוונות שטלית קטן הוא כנגד בחי' עיבור וטלית גדול כנגד בחי' יניקה ותפלין כנגד בחי' מוחין דגדלות ועיין מאמר אחוי לן סי' כ"ה מבואר שם ג"כ שיש שכל בכח ושכל בפועל ושכל הנקנה ואפשר שזה בעצמו ג"כ ג' בחינות הנ"ל. וע"כ הטלית קטן שהוא כנגד בחי' עיבור שאז השכל והחיות רק בכח כעצמים בבטן המלאה ולבחי' זה השכל עכ"פ צריכין להיות מקושר ומדובק כל היום אפילו בלילה ובשעת שינה בכדי שלא יתגבר עליו היצה"ר והכסילות בחי' המדמה שבלב שהוא היפוך בחי' השכל דקודשה וכמבואר במאמר אחוי לן הנ"ל וע"כ צריכין לישן גם בלילה בטלית קטן וכן בשעת הזוג והכל כדי שלא יתגרו בו הכסילות ושרירות הלב שזה בחי' ולא תתורו וכו' ובשעת התפלה וכו' צריכין ללבוש גם הטלית גדול שהוא כנגד מוחין דיניקה שזה בחי' שכל בפועל שכבר מתנוצץ בו אור

השכל בפועל ממש בפרט ע"י קדושת התפלין שהם כנגד מוחין דגדלות וע"י כל זה זוכין לחן ונתקבלה תפלתו כנ"ל: וע"כ עישין טלית של צמר דייקא כי צמר הוא מבחי' חסד ששרשו בחכמה ומיהו אם אי אפשר רק בטלית של פשתן שהוא בחי' גבורות וצמצומים יעשה טלית וציצית של פשתן כי גם הצמצום הוא נצרך בכדי להשיג על ידו אור השכל: וע"כ ציצית של צמר או פשתים פוטרין בכל הבגדים וציצית של שאר מינים אין פוטרין אלא במינם. כי מאחר שתיקון הבגדיסך הוא ע"י ציצית כנ"ל ע"כ צריכין להיות ממינם דייקא כי לכל צמצום יש בחי' שכל מיוחד שמשיגין אותו ע"י צמצום זה דיעיקא וכמובן מענין זה במאמר חדי ר"ש סי' ס"א: וע"כ טלית שאין לה ד' כנפות פטורה מציצית כי מאחר שמרמזת לבחי' השגת החכמה ע"י בחי' מלכות שהוא בחי' צמצום כנ"ל ע"כ צריך להיות בת ד' כנפות דייקא כנגד כלל הבריאה שכלולה מד' עולמות וארבע רוחות וארבע יסודות ושורשם הם ד' אותיות השם הק' כי הכל נברא ראק בשביל להשיג אלקותו ושמו ית' וכולם בחכמה עשית וכן ומלכותו בכל משלה. ואם הוא של חמשה או ששה כנפות חייב ג"כ כי השם הק' מצטרף בצירופים הרבה: וע"כ צריכין הציצית שיהיו כל עשייתן לשמן מאחר שעל ידם צריכין להמשיך ענין זה להסתכל רק על השכל דקדושה שיש בכל דבר שזה בחי' וכל מעשיך יהיו לשם שמים: וע"כ אורך החוטים י"ב גודלים כנגד י"ב גבולי אלכסון, ושליש גדיל שזה בחי' שכוללין אותם באחדות אחד כדי שלא ליתן מקום לעלמא דפרודא לינק מבחי' הצמצומים והשכליים דקדושה ושני שלישים ענף להורות שכל הפעולות משתנות שבכל העולמות הם ענפים הנמשכין מאחדותו הפשוט ית' ומהם דייקא צריכין להשיג אורו ית' ולהכלל באחדותו ית', וע"כ הכריכות שכורכין בהם הגדיל עולים כמנין ה' אחד: וזה בחי' החמשה קשרים שהם כנגד חמשה חומשי תורה כמובא בסי' כ"ד כי העיקר לזכות לזה הוא ע"י התורה כנ"ל וזה ג"כ בחי' הטלית כמו שארז"ל זכה אדם לתורה זכה לטלית, וע"כ הם ד' חוטין ונכפלים לחית כי המלכות שהוא בחי' חוט כמובא במאורי אור הוא בחי' ד' כי היא דלה ועניה דלית לה מגרמה כלום רק מה שמקבלת מאור החכמה שהוא בחי' חית שזה בחי' מה שהיצר טוב נקרא מסכן וחכם כמבואר בפנים ועי"ז דייקא זוכין להשיג אור אחדותו ית' כנ"ל, וזה אותיות אח"ד: וע"כ שיעור טלית קטן כדי שיתכסה בו ראשו ורובו של קטן כי מאחר שמרמז רק לבחי' עיבור כנ"ל ע"כ די בשיעור זה, וטלית גדול שיעורו כדי שיתכסה בו ראשו ורובו עד החזה כי מאחר דכתיב בציצית ולא תתורו אחרי לבבכם וכו' ע"כ צריכין שיגין עליו קדושת הטלית עד שיזכה עי"ז לקבל הארת המוחין שבראש ובאופן כזה שכל מדותיו שהם בלב וכל תנועות גופו אפילו בענים גשמיים כולם יתנהגו אצלו רק כפי הארת

השכל דקדושה וע"כ די בעטיפת ראשו ורובו כי ממילא מיעוטו בתר רובא אזלי: וע"כ מבואר בסי' יו"ד שמצנפת פטורה מאחר שעיקרה לכסות הראש וכו' כי עיקר תיקון הציצית להמשיך על ידם הארת המוחין שבראש לכל כחות הגוף כנ"ל: וע"כ ציצית חובת גברא ולא חובת מנא כי מאחר שהעיקר הוא לתקן עי"ז מדותיו, א"כ מה יועילו לו כשמונחים בקופסא: וע"כ גם טלית שאולה פטורה מן הציצית כי מה יוכל אחד להועיל לחבירו בענין בחירתו ומדותיו בפרט כי כי אין שני בני אדם שוים ומשונים בצורותיהם ודעותיהם, ע"כ העיקר שיעורר כל אחוד א"ע בבחי' אם אין אני לי מי לי ואז יוכל לקבל טובה והארת המוחין גם ע"י חבירו ומכש"כ ע"י רבו, וע"כ אם שאלה כשהיא מצויצת מברך עליה דאדעתא דהכי השאילה כי לתקן בגד חבירו ע"י שיעשה השואל בהם ציצית זה אי אפשר כנ"ל, מה שאין כן בטלית שחבירו בעצמו עשה בה ציצית מכבר אז יכול לברך גם השואל (ובדרך זה אפשר להבין קצת כמה חילוקי דעות האחרונים בענינים אלו ואין להאריך): וע"כ גם קטן אביו צריך ליקח לו ציצית לחנכו כי מאחר שהם ממשיכין תיקון כח הבחירה ומדותיו של האדם בוודאי צריכין להקדים לזה בקטנותו כי טוב לגבר כי ישא עול מנעוריו, וכל זה בטלית קטן שמרמז רק לבחי' התקשרות אל השכל דקדושה בכלל ובכח ובזה צריכין לחנך את התינוק מקטנותו אבל בטלית גדול אינו חייב אלא גדול שהוא בר דעת שלימה:

ונוהגין שאין מתעטפין בטלית עד שנושאין נשים וכו' וזה מאחר שע"י הציצית זוכין לבחי' התקשרות החי"ת והנו"ן שהם בחי' חמה ולבנה וכו' שמשם שורש בחי' התחברות איש ואשה כידוע: וע"כ עש ה טלית לצורך תכריכים פטור כי עיקר הציצית לתקן הבחירה רק בחיים חיותו וגם כי עי"ז ממשיכין אור החי"ת שהוא בחי' חיות, וע"כ אסור ליכנס לבית הקברות בטליתות של מצוה כשהם מגולים משום לועג לרש, אבל כשהם מכוסים מותר, כי בפנימיות ובאתכסיא יש גם אצל המתים קוסטא דחיותא שעי"ז יקום בתחיה ויתחדש אור שכלו ונשמתו דייקא ע"י המיתה כנ"ל, ולזה יזכו ג"כ ע"י מצות ציצית שקיימו בחיים חיותם כענין מה שארז"ל הובא בשו"ע סי' כ"ד לענין עונש המבטל מצות ציצית עליו נאמר לאחוז בכנפות הארץ וכו' שזה נאמר על הרשעים הגדולמי שלא יקומו בתחיה ר"ל, וע"כ נוהגין להלביש גם הנפטר בטלית של מצוה וכו':

וזה שמבואר בסי' כ"ד הנ"ל כשמסתכל בציצית יסתכל בשני ציציות שלפניו שיש בהם עשרה קשרים רמז להויות ר"ל לספירות הק' וגם יש בהם ט"ט חוטין ועשרה קשרים עולה כ"ו כשם הוי"ה ית' כי זה כלל ענין הציצית לקשר עצמו ולהסתכל רק אל השכל והחיות דקדושה המלובש בכל דבר, שזה נמשך ע"י בחי' אור הספירות והמדות הק'

המלובשין בכל דבר כפי מדתו וכידוע הלימוד הקדוש הזה מחכמת הבעש"ט זצוק"ל, ועי"ז זוכין להשיג אור אלקותו ית' ולהדבק בו בתמידות שזה בחי' השם הוי"ה הק' שהוא שורש הכל וע"כ הזהיר במצות ציצית זוכה ורואה פני שכינה כנ"ל, והיו צריכין לבאר עוד ע"פ זה כמה ענינים המבוארים בסימנים הנ"ל ואין להאריך, כי המשכיל יבין ממילא ותן לחכם ויחכם עוד:

כ"ה וכו' עד סימן מ"ו הלכות תפלין

אחר שלבש טלית מצויץ שמרמז ב כללו על תיקון הצמצום בחינת מלכות בחי' נו"ן שעי"ז זוכין לקבל אור השכל ע"כ אח"כ מניח תפלין שהם בחי' מוחין דגדלות בחי' אור השכל הנ"ל. וע"כ ארז"ל המניח תפלין זוכה לחיים כי אור השכל והחכמה הוא עיקר החיות בחי' והחכמה תחיה. אך מחמת שבקדושה כל בחינה ומדה כלולה מכולם ע"כ גם התפלין כלולים משתי הבחינות שהם בחי' החי"ת והנו"ן הנ"ל. וזה בחי' של יד שהוא בחי' מוחין דנקובא בחי' נון הנ"ל ושל ראש הוא בחי' אור השכל והחי"ת הנ"ל. וע"כ יש בכל אחד ד' פרשיות כנגד בחי' הנון הנ"ל שהיא בחי' דלה ועניה ובכללותן הם חי"ת פרשיות כנגד בחי' החי"ת הנ"ל. וע"כ של יד קודם לשל ראש כי בתחלה צריכין לתקן הצמצום ואח"כ זוכין לקבל המוחין. וע"כ ארז"ל כל זמן שבין עינך יהיו שתים שאסור לחלוץ השל יד קודם לשל ראש. כי השל ראש מרמז לבחי' החי"ת הנ"ל וע"כ צריך שיהיו תפלין עליו בשעת ק"ש (שכלולה מעול מלכות שמים בחי' נון הנ"ל ועול תורה ומצוות שעל ידה נותנין כח למלכות דקדושה) ותפה כי עי"ז נתקבלין כל התפלות והבקשו"ת כנ"ל: וע"כ אסור להפסיק בין של יד לשל ראש וארז"ל שח בין תפלה לתפה חוזר עליהם מעורכי המלחמה. כי צריכין לקשר ולייחד החי"ת והונ"ן שיהיו באחדות אחד ביחודא שלים ועי"ז זוכין להתגבר ולכבוש את המלחמה ולהכניע בחי' המלכות דסט"א בשלימות כמובן בפנים. וזה בחי' שחרות התפלין והרצועות כי שחרות מרמז ג"כ לבחי' הצמצום כידוע. וע"כ גם הדיו שכותבין בו פרשיות התפלין שהם בחי' אור המוחין הק' צריך שתהי' שחורה דווקא: וזה בחי'הריבוע של התפלין מרמז לבחי' דלי"ת הנ"ל. וזה ג"כ בחי' התיתורא דהתפלין שהוא לכסות פי הבתים היינו כדי לכסות ולהסתיר על אור המוחין הק' בחי' כבוד אלהים הסתר דבר. וזה ג"כ בחי' השם שדי שבתפלין שמרמז ג"כ לבחי' המוחין והצמצום כמבואר במאמר תקעו אמונה לקוטי תנינא סי' ה': וע"כ הפרשיטות של יד שהם רק בחי' מוחי הנוקבא הם כולם בבית אחד אבל הפרשיות של ראש שמרמז למוחין גדולים ומחמת שהארת קדושתם גדולה מאד ע"כ צריכין לכסות וליתן כל פרשה בבית בפני עצמו והם בעצמם ד' בתים כנגד בחי' הדלית הנ"ל: וע"כ אנים

כשרים אלא מעור בהמה וחיה ועוף הטהורים שהם מסטרא דקדושה ולא מהטמאים שהם מסטרא דמסאבותא בחי' היצה"ר מלכות דסט"א. וע"כ צרייכן להניח על הראש ששם משכן המוחין והשכל. ועל היד כנגד הלב לשעבד בזה תאוות ומחשבות לבינו לעבודתו ית' כי זה העיקר לקשר עצמו אל אור השכל עד שיאיר לו השכל בכל מדותיו תנועותיו ששרשם בלב כנ"ל.

וזה בחי' הקשירות של תפלין: וע"כ חייב למשמש בהם בכל שעה ואסור להסיח דעתו מהם כי זה עיקר ענין הנחת תפלין לקשר עצמו אל קדושתם בקשר גמור בכל תנועותיו ומחשבותיו ומדותיו ובדעה שלימה ומיושבת. וע"כ הקורא בתורה פטור מהנחת תפלין כל היום כמבואר בסי' ל"ח עי"ש כי עיקר התיקונים הנ"ל ממשיכין ע"י עסק התורה שזה בחי' למען תהיהי תורת ה' בפיך האמור בתפילין ואעפ"כ גם הם חייבים בתפילין בשעת ק"ש ותפלה כי אז עיקר זמן המשכת המוחין הק' כידוע:

סימן מ"ו

הלכות ברכות השחר. וזה בחי' ברכות השחר שיסוד הענין להדריך את האדם שע"י כל ענין וענין יתעורר לעבודתו ית' ולהודות ולברך אותו ית' על כל דבר ודבר כגון בקריאת הגבר יברך הנותן לשכוי בינה וכו'. כשלובש יברך מלביש ערומים. וכן פוקח עורים ומתיר אסורים וכן כולם עד המעביר שינה וכו' כי השינה הוא בחי' הסתלקות הדעת והמוחין לפי שעה והוא ג"כ לטובת האדם בשביל שיזכה להתחדשו"ת המוחין שזה בחי' פנים חדשו"ת כי חכמת אדם תאיר פניו וע,כ כשרוחץ פניו דייקא יברך המעביר שינה. וזה שמסמיך לה שתרגילנו בתורתך וכו' ודבקינו ביצר טוב וכו' וכוף את יצרינו להשתעבד לך שמתפללין על כפיית היצה"ר שרוצה להפריד את האדם מאור השכל ולזכות לדבר ביצר הטוב שהוא בחי' מסכן וחכם שמדריך את האדם לדבק רק באור החכמה והשכלדקדושה. וזה ותנינו וכו' לחן וכו' כי עי"ז זוכין לחן הנ"ל. וזה ותגמלינו חסדים טובים כי מבואר בזוה"ק טוב טוביה כליל בגויה חסד דאיתפשיט לבר וזה ג"כ בחי' הארת השכל והצמצום ועיין במאורי אור. וזה הגומל חסדים טובים לעמו ישראל כי כך השי"ת מתנהג עם עמו ישראל בבחי' גומל חסדים טובים שמאיר להם בכל עת אור השכל דקדושה ע"י בחי' לבושים וצמצומים שונים בכדי שיוכלו לבקל ולהינות מאורו ית' ונסמך זה לברכת המעביר שינה כי זה ג"כ ענין השינה כדי לקבל עי"ז הארת המוחין מחדש בבחי' חדשים לבקרים הנ"ל וזה שתצילינו מעזי פנימבחי' המלכות דסט"א כידוע. וזה בחי' המאה ברכות שתיקן דדו המלך לברך בכל יום היינו ג"כ לשום את לבו על כל דבר ולברך אותו ית' עד שיעלה לסך מאה ברכות שמרמזין ג"כ לשתי

הבחינות הנ"ל בסוד בריכה העליונה ובריכה התחתונה כמובן במאורי אור וזה שלמד זה ממאמר הכתוב מה ה' אלהיך שואל מעמך אל תקרי מה אלא מאה כי מה רומז למדת המלכות כידוע ועי"ז דייקא מקבלין אור החכמה שהוא בחי' אל"ף כמ"ש ואאלף חכמה:

סימן מז

ברכות התורה. כי לזכות לכל הנ"ל הוא ע"י עסק התורה, וזה והערב נא את דברי תורתך בפינו כי כבר נאמר צדייקם ילכו בם ופושעים יכשלו בכם, וארז"ל זכה נעשה לו סם חיים כי זוכה עי"זלקבל אור החכמה שהוא בחי'חיים, לא זכה היינו כשהוא נוטה אחר יצרו הרע ח"ו אזי לא די שאינו מכניע אותו ע"י עסק התורה רק אדרבא לפעמים הוא מתגבר עליו ביותר ע"י הערמימות שנכנס בו עד שמוצא לו היתר לרשעתו מן התורה עצמה ח"ו כידוע ואז נעשה לו סם מות ר"ל, כי הד"ת כשבאין לתוך פיו נפגמין ונתגשמין כ"כ עד שהם בחי' מרירות ח"ו כעין שנאמר במי מרה ולא יכלו לשתות מים ממרה כימרים הם, היינו כי הם עצמסהיו מרים ומרורים וכמו שארז"ל וכמו החולה הגדול שכל מה שבא לתוך פיו נהפך ללענה ומרירות, וע"כ מתפללין על זה שנזכה שיהיו דברי תורה מתוקים וערבים בפינו וזה והערב נא דייקא, כי ערב הוא מלשון ערבית והסתלקות האור, וגם הוא מלשון עריבות ומתיקות שזה בחי' אור כ"ש ומתוק אור, כי ע"י עסק התורה זוכין לשני הבחינות הנ"ל עד שאפי לו הצמצום בחי' מלכות מדת לילה הוא ג"כ בבחי' אור כי דייקא עי"ז זוכין לקבל מתיקות אור השכל כנ"ל, וזה ונהיה אנחנו וכו' יודעי שמך שנזכה לידע את שמו ית' בידיעה שלימה ושכל גדול וזה לומדי תורתך לשמה, וזה בחי'המלמד תורה לעמו ישראל המלמד דייקא כי בכל ענין וענין שהשי"ת מסבב עמנו בכל עת מלובש בכל דבר שכל גדול וקדוש שמדריך אותנו להתקרב אליו ית' ולהדבק בו שזה עיקר גדר לימוד התורה הק' כ"ש והורית להם את הדרך אשר ילכו בה, וזה אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו כי ע"י התורה הק' הבדילנו מן העמים שהם מבחי' המלכות דסט"א סטרא דיצה"ר וע"י קדושת התורה ניצולין מהם ומכניעים אותם, וזה בחי' מה שמסמיכין לזה ענין ברכות כהנים יברכך וישמרך זה כנגד בחי' המלכות שהיא בחי' שדמור כידוע ובה נארמת כי שם צוה ה' את הברכה חיים היפך המלכות דסט"א סטרא דעשו שנאמר בו ולא חפץ בברכה ויעקב אבינו ע"י שזכה לבכורה בחינת התקשרות אל השכל הנ"ל ע"כ קיבל ג"כ את הברכה, וע"כ ארז"ל יברכך בממון שהוא מבחי' מלכות כידוע וכ"ש עשיר ברשים ימשול וישמרך מן המזיקים שהם מבחי' מלכות דסט"א ארבעה אבות נזיקין, וע"כ דרז"ל ג"כ וישמך מן יצה"ר כי הוא בחי' היצה"ר כנ"ל, וזה יאר ה' פניו אליך היינו בחי' הארת השכל והחכמה דקדושה שהיא

עיקר החיים ואור הפנים כנ"ל כמ"ש באור פני מלך חיים, וזה ויחונך בחי' חן הנ"ל, ישא ה' פניו אליך ודרז"ל בשעה שאתה עומד ומתפלל וכו' היינו שעי"ז נתקבלין כל התפלות והבקשות, וישם לך שלום היינו שלא יצרטך עוד לשום מלחמה נגד היהצ"ר בחי' המלכות דסט"א בבחי' לעולם ירגיז אדם וכו' המבואר בפנים רק שי היה לו שלום ומנוחה מכל צד, וכל הסט"א יהיו נכנעין אל הקדושה בתכלית השלימות באמת, וזה אלו דברים שאין להם שיעור כי זה הלימוד העמוק אין לו שיעור כלל כי צריכין לעסוק בזה תמיד כל ימי חייו ולילך ממדירגה למדריגה ולזכות בכל פעם לבחי' קבלת עול מלכות שמים מחדש ולבחי' צמצומים חדשים ולהארת השכל מחדש במדריגה עליונה וגבוה ביותר בחי' אורח חיים למעלה למשכיל וכו' כידוע, וע"כ אין לדברים אלו שמרמזין על ענין זה שיעור כלל וזה הפאה שמרמזת לבחי' מלכות וצמצום כידוע, והביכורים מרמז על בחי' הארת השכל והחכמה שהוא בחי' בכורה ב חי' ראשית כמבפ"נ והראיון בחי' הסתכלות שצריכין להסתכל רק על השכל שיש בכל דבר שזה בחי' מצות ראיה ברגלים לקבל אור הפנים וכמובן במאמר מישרא סי' למ"ד וזה וגמילות חסדים ותלמוד תורה כי צריכין ליתן כח להיצ"ט בחי' מלכות דקודשה להתגבר כנגד ב חי' היצה"ר מלכות דסט"א וזה זוכין ע"י עסק התורה כמבואר בפנים, וצריכין לזה גמילות חסדים ג"כ כדי להמתיק הדינין והגבורות שמשם שורש יניקת עשו מלכות דסט"א בחי'היצה"ר, וזה שדרשו רז"ל (מסכת ע"ז דף ה' ע"ב) אשריכם זורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור בזמן שישראל עוסקים בתורה ובגמילות חסדים יצרם מסור בידם היינו כנ"לו, וזה אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז והקרן קיימת לו לעוה"ב וכו' כי כבר ארז"ל שיעקב נטל לחלקו העוה"ב ושכר עוה"ב ידוע שהעיקר הוא אור ההשגה והחכמה שישגו אז אותו ית' בהשגה שלימה וזה עיקר עסקו של יעקב גם בעוה"ז כי היום לעשות, וכפום מה דאיתדביק בר נש בהאי עלמא וכו' רק שאעפ"כ לע,ע כל זמן שהאדם מלובש בגוף הוא צריך גם לצרכי הגוף שהם מסטרא דעוה"ז, וגם בהם כוונתו רק בשביל התכלית של עוה"ב אבל לע"ע עכ"פ גם הוא נצרך אליהם ע"כ הודיעו אז"ל אלו דברים שאדם אוכל מפרותיהם גם בעוה"ז אבל הקרן קיימת לו בשלימות לעוה"ב שזה העיקר אצל איש ישראלי כנ"ל:

ונחזור לענין ברכת התורה. וע"כ המהרהר בדברי תורה א"ל לברך, כי עיקר עסק התורה שעי"ז נותנין כח למלכות דקודשה וכו' ועי"ז זוכין לקבל אור החכמה שהוא עיקר החיים כנ"ל, כל זה זוכיזע"י עסק התורה בפה מלא דייקא, כי מלכות פה, וזה שדרז"ל כי חיים הם למוצאיהם, למוציהים בפה דייקא, וע"כ באם שומע דברי תורה יש אומרים

שצריך לברך מאחר שחבירו עכ"פ מוציא אותה בפה: והנה שאר ברכות השחר נתבאר כבר לעיל קצת. וזה ג"כ ענין הרבון כל העולמים שאומרים אח"כ. כי החכמה מאין תמצא, וכן המלכות דקדושה היא בחי' דלה ועניה רק שהיא מקבלת מבחי' חכמה כנ"ל היפוך המלכות דסט"א שהיא מלכותא בלא תגא ומשתררת רק בעזות וגאוה וע"כ נקראת מלך זקן וכסיל, כי כל גאה שוטה וארז"ל אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו, וע"כ תיכף בבוקר ישכים ויאמר רבון כל העולמים וכו' היינו שיבטל ויכניע עצמו תחת המלכות דקדושה וכחמה דקדושה בביטול גמור וזה מה אנו מה חיינו וכו' ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל, כי אפילו החכמה והשכל של האדם אם אינו מקושר בשלימות אל הקדושה ח"ו גם זה הבל, וזה לבד הנשמה הטהורה וכו' שהיא חלק אלוה ממעל כ"ש ויפח באפיו נשמת חיים ומאן דנפח מתוכו נפח והיא מקור השכל דקדושה כנ"ל והיא עתידה ליתן דין וחשבון וכו' על כל תנועה ותנועה שלא היה בשלימות ובהתקשרות רק אל השכל דקדושה כראוי, וזהו וכל הגוים שנשמתם וחכמתם וכל חיותם הוא רק מסטרא דמסאבא וע"כ הם כאין נגדך וכו', (וגרועים מבהמות ושקצים ורמשים כמובן בדברי רז"ל) ובזה אנו מכניעים ומבטלים בחי' כללח המלכות דסט"א בפה מלא ובביטול גמור שלא יהיו יכולים להתאחז גם בנו ח"ו ושלא יכניסו בדעתינו שום דעה מדעותיהם ושום סברא מסברותיהם שכולם הם רק מצד יצה"ר והכל הבל, וזה אבל אנחנו עמך בני בריתך וכו' אשר בחר בנו מכל העמים וגם זה לא בצדקותינו וביושר לבבינו רק מאהבת אבותינו אברהם יצחק ויעקב כמ ושמקרא מלא דיבר הכתוב בזה, וזה עדת יעקב בנך בכורך דייקא בחי' הבכורה שזכה יעקב אליה כמבפ"נ, וזה שמאהבתך וכו' קראת את שמו ישראל על שם בחי' המלכות דקדושה מלשון כי שרית וכו', וישורון הוא מלשון הסתכלות ומלשון יושר כידוע כי הוא מתהלך רק ביושר ובתמימות ע"י שמסתכל רק בהשכל שיש בכל דבר שעי"ז השכל מאיר לובכל דרכיו בבחי' וארח צדקים כאור נוגה המבפ"נ, וזה בחי' אורח לצדיק מישרים וכו', וכתיב בכל דרכיך דעהו בחי'הסתכלות את השכל הנ"ל ועי"ז והוא יישר ארחותיך וגם על כלל התורה שעי"ז זוכין לכל הנ"ל נאמר כי ישרים דרכי ה' וכו', וכן יש לפרש באופן אחר כי נקרא ישראל אותיות לי ראש על שם המוחין והשכל וישורון נקרא ע"ש קבלת עול מלכות שמים בבחי' ויהי בישורון מלך (ועיין בכונות) וזה לפיכך אנחנו חייבים להודות לך וכו' על נועם גורלינו וכו' שזכינו לייחד שמו ית' פעמים באהבה באמירת שמע וברוך שם שמרמז ג"כ על שתי הבחינות הנ"ל כי שמע וכו' בזה מעידין על אחדותו ית' ושאין עוד מלבדו ובכל דבר מלובש שכל דקדושה וחיות אלהותו ית' כי הוא ית' מחיה ומהוה את כולם,

וברוך שם כנגד בחי' נון בחי' מלכות ובזה יש לפרש גם אתה הוא וכו' שאומרים אח"כ כמובן מעצמו:

מ"ח מ"ט

וזה ענין פרש' התמיד וקטרת ואיזהו מקומן וכו'. כי ע"י כ"ז מכניעין הקליפו' הקשו' שבעשיה שהם מסטרא דעשו מלכות דסט"א בחי' היצה"ר ומעלין את הטוב והחיות שבהן בסוד אחד עשר סממני הקטרת ומלבישין בזה את בח' מלכות דעשיה ומלכות מלבית את נה"י וכו' עד אין סוף כביכול וכמובא מזה קצת במאמר אמצעותא סי' כ"ד ועיין מאמר אשרי זרקא סי' ל"ה ובסי' ר"פ והכל מובן קצת גם ע"פ דרכינו הנ"ל. כי זה העיקר להכניע בחי' היצה"ר והמלכות דסט"א כ"כ עד שיעלה גם הטוב והחיות של ניצוצי הקדושה שמלובש בהם להחיותם ויהיה נעשה כסא ומרכבה אל הקדושה בבחי' בכל לבבך בשני יצריך עד שעי"ז דייקא זוכה להשיג השגות גדולות ולעלות בכל פעם ממדריגה למדריגה עד שזוכה להשיג בחי' אור האין סוף ית' כנ"ל. ומחמת שכל זה זוכין ע"י התורה הק' ע"כ כללו בענין זה עצמו מקרא ומשנה גמרא כמבואר בשו"ע סי' נו"ן. והנה כשזוכין להכניע היצה"ר והקליפות שבמדרגיה זו וליתן כח לבחי' מלכות דקודשה ואז עולין לבחי' מדריגה והשגה גדולה ביותר. אבל גם שם במדריגה זו יש בחי' יצה,ר הרוצה להתגבר על האדם בבחי' כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו וכל זה בשביל קיום כח הבחירה שבאדם כידוע וע"כ אומרין תיכף קדיש שיש בו כח גדול להכניע הקליפות: ואח"כ אומרים הודו וכו' ופסוקים הרבה של גדולת הבורא ית' ושפלות יבטול הסט"א בבחי' כי כל אלהי העמים אלילים וכו' וכן מזמור שיר חנוכת וכו' ופסוק ה' מלך וכו' וכו' וע"י כל זה נותנין כח ביותר לבחי' הקדושה להגבר כנגד הסט"א ולבטלה בביטול גמור: אח"כ מתחילין פסוקי דזמרה כנגד בחי' עולם היצירה שהוא כנגד הואו שבשם הקדוש שהוא בחי' תורה כידוע.

ומקשרין חליו בחי' העשיה בחי' ההא שבשם בחי' מלכות. ועי"ז זוכין לקבל אור החכמה והשכל דקדושה שהוא שורש האור של כל האורות וזה בחי' ברכת המאורות שאומרין אח"כ. וכוללין ג"כ ברכות ק"ש וק"ש עמהם. כי ק"ש הוא בחי' כלל התורה כידוע ויש בה עשרת הדברות כמו שארז"ל כי כלל כל התיקונים הנ"ל הכל זוכין רק ע"י עסק התורה שכלותה מהכל ויש בה הזכרת יציאת מצרים שהוא בחי' הכנעת המלכות דסט"א:

ואח"כ מתפללין שמונה עשרה שהוא כלל התפילה כי עי"ז נתקבלין כל התפלות והבקשו"ת ע"י זשוכין לחן וע"כ מתחילין פסוקי דזמרה בפסוק יהי כבוד ה' לעולם. ומובא בכונות כבוד ה' גימטריא חן היינו כנ"ל. כי באמת השם הקדוש שגמטריא שלו

חן הוא כלול מכל הארבע שמות הק' שהם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שהם שורש כל הד' עולמות שכנגדם נתתקנו כל הארבע חלקי התפלה הק' כידוע: והנה לבאר כל סדר התפלה בפרטיות ע"פ ענין זה תקצר היריעה מהכיל בפרט כי אין לנו עסק בנסתרות אך אעפ"כ יש לרמז ברמיזות קצרות איזה ראשי פרקים וכו' וזה ברוך שאמר והיה העולם. זה מברכיזעל בחי' החיות והחכמה הקדושה שמלובש בכלל הבריאה שעי"ז יכולין להכיר אותו ית' ע"י כל דבר. ברוך הוא. זה מברכין על כלל גדולתו ועצמות אור אלקותו ית' קודם הבריאה ואחר הבריאה וכו'. וזה שמובא ברוך שאמר והיה העולם ר"ת בשו"ה כי אצלו ית' כביכול הכל בשוה כי אני ה' לא שניתי ואתה הוא עד שלא נברא העולם ואתה הוא משנברא העולם וכו'. וזה ברוך אומר ועושה וכו' על כלל הנהגת העולם גם עכשיו אחר הבריאה הכל רק בהשגחתו ית' וברחמים גדולים. ברוך חי לעד וכו' כי רק הוא ית' החיות של כל החיים וכו' ואפילו הכח והחיות של מלכות דסט"א סטרא דמותא ג"כ על ידו ית' כביכול. וזה ברוך פודה ומציל כי הוא ית' פודה ומציל מהם כמו שדרשו רז"ל מציל עני מחזק וכו' על ההצלה מיצה"ר. וזה ברוך שמו. שם הוא בחי' מלכות בחי' המלכות דקדושה וכמובא במאמר אנכי סי' ד' ומחמת שכל התפלות והשירות והתשבחות הם מבחי' מלכות כידוע שזה בחי' מה שדוד המלך ע"ה יסד על זה כל ספר תהלים ע"כ מאריכין בזה אח"כ עד שמסיימין מלך מהולל בתשבחות. ומחמת שעיקר השלימות לקשר הנו"ן אל החי"ת ולכלות הכל באחדות אחד כנ"ל ואחד בגימטריא י"ג ע"כ יש בשבח זה י"ג פעמים ברוך.

וכן יש בו פ"ז תיבות גימטריא לבנה. ועד ברוך חי לעד וכו' ועד בכלל יש ט' פעמים ברוך כנגד ה"א והחי"ת שבאחד. וזה שמסיים חי לעד כי החי"ת הוא בחי' חיות כמבפ"נ. ואח"כ מברוך פודה ומציל שמרמז על הכנעת המלכות דסט"א וקיום וכח המלכות דקודשה יש ד' פעמים ברוך כנגד ד' שבאחד הרומזת לבחי' מלכות כנ"ל. ומחמת שצריכין לקשר המלכות אל החי"ת שהיא בחי' החיות של כל העולמות ע"כ מסיים יחיד חי העולמים מלך וכו'. וע"כ אומרים אח"כ מזמור לתודה שהיא בחי' עוה"ב כמו שארז"ל כל התפלות בטלות לעתיד לבוא וההודאה אינה בטילה. וכן כל הקרבנות בטלין חוץ מקרבן תודה כי אז יתבטל היצה"ר וכל הקליפות וכל בחי' המלכיות דסט"א ואז יתבטילו כל העוונות וכן כל הצרות והיסורין והיה ה' למלך על כל הארץ ומלאה הארץ דעה את ה' כי אז יזכו כל ישראל לבחי' החי"ת והנו"ן בשלימות גדול ובהארה נפלאה וע"כ יהיה אז רק בחי' תודה הודאה וכמובן גם במאמר ימי חנוכה בלקוטי תנינא סי' ב' וע"כ גם בעוה"ז כשממשיכין תיקונים אלו אומרים מזמור לתודה ובפרט בשבת אומרים מזמור

וכו' טוב להודות לה' וכו'. וזה הריעו לה' כל הארץ וכו' כנגד בחי' התגלות מלכותו ית' בחי' הריעו לפני המלך ה' דעו כי ה' הוא אלהים כנגד התגלות הדעת והחכמה וזה הוא עשנו ולו אנחנו והכתוב ולא כי אנחנו מבטלים עצמינו אליו ית' עם כל הויותינו ותנועותינו בביטול גמור וכלא ממש וכן יש לפרש כל המזמור. ואח"כ אומרים יהי כבוד ה' גימטריא חן כנ"ל ויש בהם הרבה מענין גדולת התגלות מלכותו ית' ויש בהם ח"י פסוקים כנגד בחי' חי"ת הנ"ל שהוא לשון חיות כנ"ל: ואח"כ אומרים עוד פסוקי דזמרה לזמר העריצים שהם המלכיותל דסט"א וליתן כח להמלכות דקדושה להתגבר עליהם ע"י שמזכירין במזמורים אלו הרבה מגדולת השי"ת וכוללים בזה כל הנבראים כולם שכולם מתנהגים וחיותם וקיומם רק בכחו ית' וכולם צריכים להלל ולהודות אליו ית' וכו' עד שבסוף אומרים שירת הים שיש בה ג"כ ח"י פסוקים ומסיימין ג"כ בענין התגלות מלכותו ית' ושאז יהיה ה' אחד ושמו אחד ואז אומרים ישתבח שיש בו ג"כ י"ג שבחות ומסיימים מלך יחיד א"ל חי העולמים כנ"ל: ואח"כ אומרים ברכת המאורות וברכת ק"ש וק"ש והזכרת יציאת מצרים והדברים מבוארים מאליהם ע"דרך זה כנ"ל. וע"כ אומרים ח' פעמים אמת באמת ויציב כי אמת הוא כלל המוחין הקדושים כידוע והמוחין וחכמה היא בחי' חי"ת כנ"ל: ואח"כ מתפללין שמונה עשרה וכו' כנ"ל וגם בזה ההי צריך לבאר בפרטיות קצת ואין להאריך כנ"ל: אך עכ"פ מובן ממילא כי יש י"ב ברכות אמצעיות כנגד בחי' החי"ת והדל"ת הנ"ל לבד ברכות המינים שמתפללין בה בפירוש על ביטול מלכות הרשעה ושורשה במקום עליון מאד כמובן בכונות והנה מתחילין אתה חונן לאדם דעת וחנינו מאתך וכו' ומתפללין בה על אור השכל והדעת וחן וכמו שארז"ל ויחונך בדעת. ואח"כ מתפללין על התשובה וסליחה ומחילה וגאולה וכו' וכו' שהכל כלול בתיקון המלכות דקדושה והמשכת אור הדעת. ועי"ז זוכין שנתקבלין כל התפלות וזה שמסיימין בשומע תפלה וגם שם מרמזין ענין החן דקדושה כמו שמתפללין חנינו וענינו ושמע תפלתינו וכו' (ועיין בכונות הובא במשנת חסידים בהתחלת שמונה עשרה דערבית כי המבטל תפלה ח"ו תיקונו ע"י שיכוין היחוד שעולה חן מובן קצת ע"פ הנ"ל) וזה שאומרים בסיום התפלה עשה למען שמך בחי' מלכות כנ"ל עשה למען ימינך שמכנעת מלכות דסט"א כ"ש ימינך ה' תרעץ אויב עשה למען תורתיך שעי"ז נותנין כח למלכות דקודשה כנ"ל עשה למען קדושתך בחי' חכמה שנקראת קודש וע"כ כל האומר זאת בכל יום זוכה ומקבל פני שכינה כמובא בטור שזה בחי' הסתכלות על החיות אלהות וכו'ואח"כ נופלין על אפים להעלות גם ניצוצות הק' המלובשים בסטרא דמותא בחי' מלכות דסט"א שהיא היפוך החכמה דקודושה שהיא עיקר החיים כנ"ל. ואח"כ אומרים

תלהלה לדודו ומזמור יענך וכו' עד עלינו והם כנגד שפע האצילות לבריאה יצירה עשיה ומובן ג"כ על פי הנ, ל ובפשוטו יש לומר כי תהלה לדוד כנגד בחי' מלכות בחי' מלכות דוד שזה בחי' הא"ב שבתהלה לדוד כנגד בחי' כ"ב אותיות שבמלכות פה ואין בה אות נו"ן מפני שיש בה מפלה לכנ"י בחי' מלכות שהיא בעצמה בחי' נו"ן ואפילו הכי חזר דוד וסמכה ברוח הקודש כמו שארז"ל. ומזמור יענך וכו' ישגבך שם אלהי יעקב כנגד בחי' אור השכל שזה בחי' יעקב שמאיר אפילו במקום חשך וצרה וזה ישלח עזרך מקודש שהוא בחי' חכמה כידוע. ובא לציון גואל וכו' כנגד בחי' תורה כי הגאולה העתידה הוא רק בזכות התורה הקדושה וכמבואר בזוה"ק וכנ"ל כי ע"י התורה נותנין כח למלכות דקדושה וכו' וע"כ נתקנו בה פסוקים בכדי שיהיו ישראל קורים בתורה בכל יום כמו שארז"ל. וע"כ אומרים ברוך הוא וכו' ונתן לנו תורת אמת וכו'. ואח"כ אומרים תפלה לדוד כנגד בחי' תפלה שמתקבלת עי"ז. ואח"כ אומרים בית יעקב לכו ונלכה באור ה' כנגד אור השכל הקדוש שהוא בחי' יעקב. ואח"כ שיר של יום כנגד התורה שנקראת שירה. וגם כי עי"ז ממשיכין הארת שבת שהוא בחי' תורה כי הכל מודים שבשבת ניתנה תורה ושקולה שבת ככל התורה. ואח"כ אין כאלהינו שנתתקן כנגד ברכות אמצעיות של התפלה כמבואר בשו"ע סי' תרכ"ב. ואח"כ אומרים עלינו שעי"ז מכניעין הקליפות (בחי' היצה"ר מלכות דסט"א) כידוע וע"כ מתפללין אז הרבה ע"ז ועל התגלות המלכות דקדושה ויקבלו כולם את עול מלכותך וכו' ומסיימין ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד:

סימן קל"ה וכו'

קריאת התורה. וע"כ קורין בתורה בשעת התפלה כי עיקר קבלת התפלה הוא ע"י התורה שעל ידה נותנין כח להמלכות דקדושה בחי' היצ"ט להתגבר על מלכות דסט"א בחי' היצה"ר בחי' עשו. וע"כ ארז"ל בזמן שהקול קול יעקב שעוסקים בתורה אין הידים ידי עשו וע"כ דרז"ל (בבא קמא דף ס"ב) וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים שהלכו שלשת ימים בלא תורה עמדו ומרדו (ע"י שהתגבר עליהם היצה"ר) התקינו הנביאים והזקנים שיהיו קורין בשבת ובשני ובחמישי וכו' כי בזמן שעוסקין בתורה יצרם מסור בידם כמו שארז"ל. וע"כ עיקר קיראת התורה בשלימות הוא בשבת כי אורייתא מחכמה עילאה נפקת ובשבת מאיר אור החכמה בהארה נפלאה וע"כ נקרא קודש כידוע כן המלכות עולה אז בעליות נפלאות כידוע ע"כ קורין בו בתורה גם במנחה להמשיך ע"י קודשת שבת כח קריאת התורה שיקראו גם בשבוע הבא וכן קורין בתורה גם בשני ובחמישי בכדי להכניע המלכות דסט"א והיצה"ר גם בימי החול והכל רק בכח עסק

התורה הקדושה ועי"ז נתקבלין כל התפלות וע"כ בשני וחמישי מרבין בהם גם בתפלות ותחנונים ביותר ואומרים והוא רחום ואא"א. וע"כ כל יום שישי בו קדושה ותורה ביותר וקודש הוא בחי' חכמה כנ"ל ע"כ מרבים בו הקרואים ביותר כמו שארז"ל, ואמרו עוד הני שלשה חמשה ושבעה כנגד מי כנגד רואי פני המלך וכו' כי ע"י קריאת התורה נותנין כח לבחי' המלכות דקדושה כנ"ל והמלכות הוא בחי' ד' כנ"ל וע"כ קורין בתורה בכל שבוע ד' פעמים וע"כ אין קורין פחות מעשרה פסוקים וארז"ל כנגד עשרה בטלנים שבביהכנ"ס שמוכנים שם בכדי להתפלל שם בזמנו בכל יום בציבור.

וזהבחי' תפלה. גם ביהכנ"ס הוא בחי' מלכות כידוע. וחד אמר כנגד עשרת הדברות שהם כלל התורה. וחד אמר כנגד עשרה מאמרות שהם החיות של כל דבר שזה בחי' החכמה והשכל המלובש בכל דבר בבחי' כולם בחכמה עשית לבד מפרשת עמלק שהוא כלל המלכיותדסט"א ובו כתיב מלחמה לה' בעמלק מדור דור כי שרו הוא בעצמו היצה"ר שבשביל כח הבחירה א"א לע"ע לבטלו לגמרי וכו' ע"כ גם פרשתו חסרה ואין בה אלא ט' פסוקים וכמו שארז"ל:

סימן קנ"ה

הלכות בית הכנסת. מבואר כבר כי ביהכנ"ס הוא מקום תפלה ומרחזת בלחי' מלכות כנ"ל וע"כ צריכה שתהיה גבוה מכל בתי העיר. כי בחי' מלכות הוא בחי' גבהות והתנשאות ורוממות וכמו שכתוב אצל שאול ויגבה מכל העם משכמו ומעלה ואמר שמואל על זה הראיתם כי בחר בו ה' כי אין כמוהו בכל העם וכו' ויאמרו יחי המלך ואצל מלך המשיח נאמר ירום ונשא וגבה מאד. וגם כי בכל הבתים יש בהם בחי' מלכות בחי' להיות כל איש שורר בביתו ודרז"ל ויעש להם בתים בתי מלכות וע"כ הביהכנ"ס שמרמזת למלכות דקדושה צריכה להיות גבוה ונשא מכולם. וע"כ כופין זה את זה לבנות ביהכ"ס ולקנות להם תנ"ך וש"ס וכו' כי עיקר כח המלכות דקדושה הוא ע"י התורה הק' כנ"ל. וע,כ מותר לעשו"ת מביהכנ"ס בית המדרש כמבואר בסי' קנ"ג כי בית המדרש עוסקין בו בתורה שעי"ז נותנין כח למלכות דקדושה ע"כ קדושתו יותר מביהכנ"ס. וע"כ אחר שיצא מביהכנ"ס צריך לילך תיכף לבית המדרש ולקבוע עת ללמוד כמבואר בסי' קנ"ה וע"כ ארז"ל כל ההולך מביהכנ"ס לביהמ"ד וכו' זוכה ומקבל פני שכינה וכו' היינו שזוכה לקשר עצמו ולראות בעינא פקיחא גם בעוה"ז את אור השכל והחכמה והחיות אלהות שמלובש בכל דבר שזה ג"כ בחי' קבלת פני שכינה כנ"ל ועי"ז ממילא זוכה לעתיד לבוא לקבל פני שכינה ממש כביכול:

סימן קנ"ו

סדר משא ומתן. אח"כ ילך לעסקיו וכו'. כי כבר נתבאר שלא די שצריכין ליתן כח למלכות דק' להתגבר על מלכות דסט"א אף גם צריכין לברר ולהעלות הניצוצות הק' מתוך הסט"א והקלית בסוד אחד עשר סממני הקטורת וזה נעשה ע"י משא ומתן באמונה כמובן במאמר אשרי זרקא סי' ל"ה ובמאמר כי תצא סי' ר"פ וזה נעשה ג"כ רק בכח עסק התורה הקדושה כמובן שם. וע"כ יעשה מלאכתו עראי ותורתו קבע. וע"כ צריך ליזהר שלא להשתתף עם העכו"ם וכו' משום ולא ישמע על פיך כי מאחר שעיקר המו"מ בכדי להעלות הניצוצות מהם א"כ איך אפשר להשתתף עמו בזה ובפרט אם יזכיר העכו"ם שם ע"ז עי"ז. נמצא שאדרבא עי"ז נותן כח ביותר ח"ו למלכות דסט"א בחי' אלהים אחרים. וע"ש בהג"ה מקיל בזה בזמן הזה שאין נשבאין בשם ע"ז וכו'. ולישא וליתן עמהם בלא שותפות לכולי עאלמא שרי וכו' מחמת טעם הנ"ל כי זה עיקר כוונת המו"מ להעלות הניצוצות הק' מהם ולהוציא בלעם מפיהם בבחי' חיל בלע ויקיאנו וכו':

סימן קנז, קנח וכו'

הלכות נטילת ידים. וע"כ צריך ליטול ידיו לסעודה כי יש לחוש מחמת שהידים עסקניות הן ואולי נגעו באיזה טומאה ואח"כ כשיאכל בהן את הלחם שהוא בחי' מלכות ושרשו ג"כ בחכמה כידוע וכמבואר בכוונת האכילה כי השלחן והלחם הם בחי' מלכות. ועיקר תיקון האכילה הוא ע"י בחי'חכמה שזה בחי' מה שלועסין בשינים שהם ל"ב כנגד בל"ב נתיבות החכמה וכו' ע"ש. וע"כ עיקר חיות האדם הוא ע"י אכילה כי בפנימיות נמשך עי"ז הארת החכמה דקדושה שנאמר בה והחכמה תחיה ומחמת שזה לעומת זה וכו' ע"כ יש לחוש באם יהיו ידיו טמאות שלא יתאחז עי"ז באכילתו בחי' מלכות דסט"א בחינת יצה"ר קליפת עשו שהוא עיקר הטומאה ונאמר בו ויבז עשו את הבכורה שביזה את החכמה והשכל דקודשה כמבפ"נ וזה היה ע"י תאוות אכילה כמו שאמר הלעיטני נא וכו' ועי"זמכר את הבכורה וביזה אותה ועיקר אחיזתו והתגברותו ע"י בחי' הידים דסט"א בחי' והידים ידי עשו כנ"ל. וע"כ צריכין ליטול את הידים במים שמרמזין על התורה כנ"ל וכן על החכמה דקדושה כ"ש כי מלאה הארץ דעה וכו' כמסי לים מכסים ועי"ז מגביהין הידים ומקשרין אותם לבחי' חכמה שהיא בחי' קודש ולבחי' התורה הק' שזה בחי' מה שאומרים שאו ידיכם קודש וכו' ואשא כפי אל מצותיך וכו' בחי' התורה הקדושה. וע"כ ארז"ל (חולין דף ק"ו) מים ראשונים האכילו בשר חזיר כי ע"י שאין נוטלין מים ראשונים יוכל להתגבר עליהם היצה"ר ולפגום אכילתו כ"כ עד שיבא לאכול גם מאכלות אסורות ממש ח"ו בחי' בשר חזיר דייקא שזה בחי' קליפת עשו שנקרא חזיר

היער, גם כי חזיר הוא בחי' חכמה דקליפה כמבואר במאורי אור וזה בחי' חמה דסט"א היינו כי לא די שאינו מקשר עצמו אל החכמה דקדושה אף גם נאחז בו בחי' חכמה דקליפה ועי,ז נכשל בחכמות חיצוניות של מינות וכפירות גמורות ר"ל. וזה חד אמר מים ראשונים האכילו בשר נבלה היינו שנפרד עי"ז מבחי' המלכות דקדושה שהוא בחי' לבנה ונתקשר לבחי' מלכות דסט"א בחיא לבנה דסט"א שזה בחי' נבלה בחי' כי נבל הוא שבוזה את השכל דקדושה ונבלה עמו ועיין במאורי אור. וע"כ המזלזל בנט"י בא לידי עניות וזה כנגדמה שפגם בבחי' המלכות דקדושה שהוא בחי' מסכן וחכם, ונעקר מן העולם. וזה כנגד מה שפגם ונפרד מן החכמה דקדושה שהיא עיקר הקיום והחיות של העולם בחי' והחכמה תחיה כנ"ל וע"כ אין נוטלין לידים אלא בכלי שמרמז לבחינת מלכות בחי' צמצום בחי' כלי כידוע והכלי צריך שתהיה מחזקת רביעית (שמרזמ ג"כ לבחי' מלכות כידוע) שלא במסומך כי ארז"ל והובא לעיל מפני מה לא נאמר נו"ן בתהלה לדוד מפני שיש בה מפלה לכנ"י (שהוא בחי' נו"ן כנ"ל) שנאמר נפלה ולא תוסיף וכו' ואפילו הכי חזר דוד וסמכה ברוח הקודששנאמר סומך ה' לכל הנופלים נמצא שכלי שאינו יכול לעמוד רק נופל וע"כ אינה מחזקת רביעית רק במסומך הוא מרמזת לבחי' המלכות בשעת נפילה שצריכה סמיכה. אבל עכשיו בשעת נטילת ידים אין לרמז לזה רק לבחי' שלימות המלכות דקדושה בשעת עלייתה אל הקודש שהוא בח'י חכמה כנ"ל. וע,כ שיעור המים ברביעית שמרמז לבחי' מלכות שהיא בחי' ד' בחי' מסכן וחכם כנ"ל. ואעפ"כ יוסיף ליטול בשפע וזוכה עי"זלעשירות כי ע"י שמקבלת מבחי' החכמה עי"ז נמשך עשירות בבחי' בצל החכמה בצל הכסף כמו שארז"ל ועיין במאמר לשמש שם סי' מ"ט.

ומחמת שעיקר נט"י לסעודה הואבכדי שלא תתאחז הסט"א בהאכילה כנ"ל ע"כ החיוב הוא רק על האוכל ולא על המאכיל כמבואר בסי' קס"ג.

וע"כ בענין שיהיו המים באים דייקא מחמת כח אדם כי כח אדם מרמז לחכמה כי חכמה אותיות כח מ"ה ומ"ה גימטריא אדם כמובא. וע"כ צריך לכוין לנטילה המכשרת לאכילה כי הכוונה שהיא המחשבה היא בחי' חכמה מוחא כמובא בתיקונים הק' וע"כ הטביל ידיו במי מעיין מטהר בכל שהוא.

כי מעין רומז לחכמה כידוע: וע"כ מים שנעשו בהם מלאכה פסולים. כי כבר נתבאר שהמלאכה היא בשביל בירורים לברר ניצוצי הק' המלבושים בתוך הקליפה בחי' מלכות דסט"א וע"כ מאחר שנעשו בהם מלאכה והיה בהם אחיזת הסט"א א"א לטהר בהם את

הידים לסעודה. וצריכין לבאר עוד כמה דינים מענין נטילת ידים ע"פ דרך זה וקצרה היריעה:

קס"ז וכו'

הל' בציעת הפת.

וזה בחי' ברכת המוציא כי מברכין את השי"ת אשר נתן כח וחיות כזה בפנימיות הארץ (שרומזת לבחי' מלכות) והיא האחרונה שבארבע יסודות ועבה ומגושמת מכולם כי רומזת לתכלית בח'י הצמצומים מה שלכאורה לפי עיני האדם ושכלו היא רחוקה מאד מבחי' חיות וחכמה דקדושה ואעפ"כ נעלם בה כח רוחני כזה אשר גם הלחם שכל חיי האדם תלוים בו גידולו ג"כ מן הארץ ומזה מובן ונראה כי ברא השי"ת את כל הבריאה כולה באופן כזה אשר בכל דבר שבעולם אפילו בתכלית הגשמיות נעלם בו שכל וחכמה דקדושה כזאת אשר אם ישים הראדם עיניו ולבו לזה יוכל עי"ז להתקרב להשי"ת ולדבקה בו שזה עיקר החיות האמיתי בשלימות וע"כ צריך לבצוע במקום שנאפה היטב שזה מהיכא דקדים בישולא ששל7 שם כח האש ביותר, כי עיקר תיקון הקמח שרומז למלכות כידוע הוא ע"י האש שזה בחי' התורה שנמשלה לאש שזה בחי' מה שארז"ל אם אבן הוא נימוח ואם ברזל הוא מתפוצץ שנאמר הלא כה דברי כאש וכו' וזה בחי' אם אין תורה אין קמח, כי כח המלכות דקדושה להתגבר על הסט"א הוא על ידי התורה הק' ועי"ז עולה המלכות ומקבלת מבחי' החכמה דקדושה שהיא גם כן בחי' אש שבארבע יסודות כידוע, וע"כ במקום ששלט בו יותר האש בהלחם שם צריכין לבצוע ולברך (ובזה יש להבין מה ששאל מנשה מהיכא קשרית המוציא וכל הענין שם): וע"כ צרילך להדר לברך על השלם דייקא כי החכמה דקדושה היא עיקר השלימות כמו שארז"ל דעת קנית מה חסרת וכמבואר במאמר עתיקא סי' כ"א, וכן על כלל התורה הקדושה נאמר תורת ה' תמימה: וע"כ צריך לאחוז הפת בשתי ידיו שיש בהם עשרה אצבעות כנגד עשרה מצות שיש בפת להורות שעיקר תיקון הפת על ידי המצות שבתורה הק' ועי"ז יכול לזכות לקבל ע"י אכילת הפת חיות דקודשה מבחי' החכמה שהיא בחי' יו"ד כידוע, ועיין בשו"ע מבואר שכנגד זה יש יוד תיבות בברכת המוציא (היינו כנ"ל) ויוד תיבות בפסוק מצמיח חציר לבהמה וכו' היינו שבפסוק זה מרומז שלזכות לבחי' חכמה שזה עיקר חות האדם וגדרו א"א כ"א על ידי בחי' מלכות שנרמזת בתיבת בהמה כידוע וע"כ מקדים בפסוק מצמיח חציר לבהמה וכו' ואח"כ להוציא לחם מן הארץ ועל כן אסור לאכול עד שיתן מאכל לבהמתו תחלה היינו כנ"ל, ויש ג"כ יוד תיבות בפסוק עיני כל אליך ישברו כי צריכין לידע שכל הפרנסה נמשכת רק ע"י בטחון ולבטחון זוכין רק על ידי שכל

וחכמה כמבואר בסי' רכ"ה, ויש יוד תיבות בפסוק ארץ חטה ושעורה, כי ארץ ישראל היא בחי' מלכות כידוע ומקבלת שפעה מבחי' החכמה עליונה שזה בחי' אוירא דא"י מחכים, וע"כ יש בה עשרה קדושו"ת כנגד החכמה שהאי בחי' יוד בחי' קודשז, ויש ג"כ יוד תיבות בפסוק ויתן לך, כי עיקר כל ההשפעות וכל הברכות נמשכין בשרשן מבחי' חכמה שהיא מקור הברכה כמבואר במאמר תהלה לדוד סי' י"ב בסופו, וכן המלכות דקדושה נקראת ברכה כמבואר בזוה"ק איהו ברוך ואיהי ברכה: וע"כ צריך ליתן מלח על השלחן, כי המלח מרמז ג"כ לשכל האדם וחכמתו שע"פ הטבע הכל כפי ריבוי כח המלחיות שיש בהרכבתו כמו שבררו דבר זה החכמים בעלי אלכימייא, והמפרשים פירשו בזה כוונת דברי רז"ל (בקידושין דף כ"ט ע"ב) אם היה בנו זרזי וממולח וכו', וע"כ ברבנות נאמר על כל קרבנך תקריב מלח כי הקרבנות הם עפ"י רוב העיקר לשבר הרוח הבהמיות והכסילות שבו שהיא מצד היצה"ר בבחי' זבחי אלהים רוח נשברה ולזכות לחכמה דקדושה ע"כ נאמר בהם מלח: וע"כ גם השלחן מכפר כמזבח כי שעת אכילה הוא שעת מלחמה כמבואר בזוה"ק, וע"פ פשוט צריכין ללחוום אז עם תאוותו שהיא רק מצד היצה"ר ולקיים מה שאמרו רז"ל סעודה שהנאתך ממנה משוך ידך ממנה, וברוחניות האכילה בעצמה היא בחינת מלחמה כי מוציאין אז ניצוצות קדושו"ת מאד שהיו מלובשים עד עתה בתוך גשמיות ופסולת כזה והכל הוא רק בכח ההתקשרות אל החכמה דקדושה כי כולהו במחשבה איתברירו וע"כ גם הוא מכפר כמזבח וצריכין מלח, וע"כ צריך לדבר דברי תורה על השלחן כי עיקר כח המלכות דקדושה להתגבר על הסט"א ולהוציא בלעה מפיה הכל הוא רק בכח עסק התורה כנ"ל:

וע"כ לחם מלח גימטריא יוסף, כי יוסף זכה לשתי הבחינות הנ"ל ביותר וע"כ זכה לחן כמבפ"נ וע"כ נאמר בו להדיא ויוסף הוא השליט בחי' מלכות ונאמר בו אין נבון וחכם כמוך בחי'חכמה: וע"כ מדקדקין לברך על השלימה שמרמז לחכמה כנ"ל וכן על הגדולה ועל היפה שמרמז למלכות וגדולה ונאמר מלך ביפיו תחזינה עיניך וכן לענין החכמה נאמר חכמת אדם תאיר פניו וכן עיקר עליית האדם מבחי' קטנות לבחי' גדלותל הוא רק בענין המוחין והחכמה בחי' מוחין דגדלות בחי' גדול דעה וכן המלכות העיקר הוא שתהיה בבחי' שלימות בבחי' שארז"ל הרוצה שיקבל עליו עול מלכות שמים שלימה ועיקר שלימותה כשהיא מחוברת עם דודה ומקבלת מאור החכמה הק' כנ"ל ואז נקראת שלימה כי היא משלמת את הכל כידוע:

ק"ע קע"א וכו' דברים הנוהגים בסעודה, וזה אין משיחין בסעודה (אפילו בדברי תורה) שמא יקדים קנה לו ושט כי בענין הסעוד' נמצא כל הענין המבואר בענין יעקב ועוש

ש נאמר שם ויצא הראשון אדמוני וכו' ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחזת בעקב עשו וכו' ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת וכו' ויבז עשו את הבכורה וכו' ותרגומו ושט עשו ית בכורותא ומובא כי עשו אחיזתו בבחי' ושט בחי' ושט עשו בחי' עוה"ז שיש בו אכילה ושתיה שהכל על ידי הושט, ויעקב הוא בבחי' הקנה (בחי' קנה חכמה וכו') בחי' עוה"ב שאין בו אכילה ושתיה. והנה בסוף הענין שהיה בין יעקב ועשו בפרשת וישלח נמצא שא"ל עשו נסעה ונלכה ואלכה לנגדך ואמר לו יעקב יעבר נא אדוני לפני עבדו וכו' עד אשר אבוא אל אדוני שעירה שאמר לו שהוא ילך בראש ויהיה לו הממשלה עד אשר יגיע העת של ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלכוה כמו שדרז"ל, והנה בשעת אכילה עובר המאכל והמשקה דרך הושט שהוא מבחי' עוש והכבד ניזון תחילה שהוא ג"כ בחי' עשו אדומני ואח"כ שולח להלב והמוח שהוא מבחי' יעקב וכשאוכל במחשבה נוכנה בבחי' צדיק אוכל לשובע נפשו וממעט בתאוות גופו אזי הוא בבחי' ורב יעבד צעיר כי אע"פ שהגוף ניזון בראש אבל הכל הוא רק בשביל הנפש והחיות דקדושה שהאי החכמה וזה בעצמו בחי' המלח מה שבשעת הסעודה שאע"פ שמעשה האכילה ושתיה בעצמה היא מסטרא דעשו א עפ"כ יראה שיהיו בבחי' וידו אוחזת בעקב עוש שיראה לשבר תאוותו ובמחשבתו יכוין גם באכילתו רק לש"ש בכדי שיהיו לו חיות וקיום לעבודת בוראו שזה בחי' יעקב שחושב ומסתכל רק על הסוף והתכלית שהוא העוה"ב שהוא בחי' סוף מעשה במחשבה תחלה.

וע"כ דייקא ע"י האכילה מכר עשו את הבכורה ליעקב ואח"כ קיבל גם הברכה כי באמת מי שמקשר עצמו רק אל השכל שיש בכל דבר וחושב רק על התכלית שהוא העוה"ב הוא דייקא יש לו גם כל ברכת עוה"ז בשלימות בבחי' כי חנני אלהים וכי יש לו כל. וע"כ אח"כ כשאמר לו עשו ואלכה לנגדך (בושה לך) אמר לו יעקב זה אי אפשר כי העוה"ז של בחי' עשו והעוה"ב של בחי' יעקב (שבאמת כלול בו גם כל טוב העוה"ז) הם שני הפכיים ממש כמו חושך ואור וא"א להם להשתמש ביחד וע"כ יעבר נא אדוני לפני עברדו וכו' כי ברישא חשוכא והדר נהורא רק באמת גם החשך הוא לטובת האור כי יתרון האור (ניכר) מתוך החשך דייקא כמובא. וע"כ בשעת הסעודה אע"פ שמחויב לדבר בדברי תורה אבל בשעת אכילה ממש אסור לדבר אפילו בדברי תורה שמא יקדים קנה לושט כי יופתח גם פי הקנה ואולי יכנוס בו איזה דבר מאכל ויבא לידי סכנה כי א"א להם לשמש שניהם ביחד רק עשו איש יודע ציד איש שדה. ויעקב איש תם יושב אהלים באהלו של תורה. וע"כ בשעת אכילה בעצמה צריך שישתוק רק לכוין מחשבתו בקדושה גדולה לשם שמים. אך מחמת שלקדושת המחשבה שהיא בחי' החכמה צריך ליתן כח

למלכות דקדושה להתגבר וכו' בפרט בשעת האכילה והסעודה שמבררין בירורים כנ"ל ע"כ צריך לעסוק בדברי תורה כנ"ל אבל לא בשעת אכילה ממש (וצריכין לבאר עוד בזה וגם לבאר כל המאמר רז"ל השייך לזה מה שדרש לו אח"כ מענין יעקב אבינו לא מת כי מאחר שמדתו של יעקב להסתכל רק על החכמה והחיות שבכל דבר ואפילו כל הדברים גשמיים כענין האכילה וכיוצא עושה רק בכוונה זו בוודאי אין לסטרא דמותא שום אחיזה בו והוא חי לעולם ואין להאריך) ומחמת שהחיות שמלובש בכל דבר מאכל הוא רק מניצוצי החכמה הקדושה המלובשין בו ע"כ אסור לנהוג ביזיון באוכלים כי החכמה היא בבחי' כבוד כ"ש כבוד חכמים ינחלו היפוך בחי' עשו שנאמר בו ויבז עשו כנ"ל: וזה בחי' מים אמצעים רשו"ת היינו המים שרוחצין בין תבשיל לתבשיל לנקיות בעלמא הוא רק רשו"ת כי זה מרמז למי שזכה כבר לקשר עצמו אל השכל דקדושה שיש בכל דבר ויש לו השגה ממש בבחי' השכל שבכל דבר ודבר בכל אחד ואחד כפי בחינתו בודאי גם הוא צריך להמשיך עליו בכל עת הכנת המים טהורים וקדושים שהם בחי' מימי החכמה העליונה ומימי התורה הק' מאחר שצריך לעסוק ולהכיר בכל פעם שכל חדש וידיעה חדשה כפי בחינת הדבר שמזדמן לפניו וזה בחי' המים שבין תבשיל לתבשיל כי בכל תבשיל יש בו טעם אחר ובחינה אחרת כפי ניצוצי החכמה הקדושה המלובשין בו והוא צריך להשיג זאת. אך מחמת שלא כל מוחא סביל דא ואין כל אדם זוכה לזה להשיג כל זאת בפרטיות ממש וע"כ נטילה זו הוא רק רשו"ת ולא קבעו למצוה רק נטילה ראשונה שהוא לטהר עצמו מכל טומאה וזוהמא אפילו רק מספק טומאה ולקשל עצמו בכלל עכ"פ אל התורה הקדושה ואל החכמה דקדושה המלובשין בכל דבר ובכל מאכל ובפרט בהלחם שכל הסעודה נקראת על שמו ואז זוכה עי"ז ממילא לקבל ע"י אכילתו חיות חדש וידיעה חדשה בכלל עכ"פ להתקרב להשי"ת בכל פעם ביותר עי"ז כנ"ל: וזה בעצמו ענין מה שיש ברכות כוללות כגון ברכת שהכל. וברכות פרטיות ובהן בעצמן יש ג"כ בחי' כלליות ופרטיות כגון בורא פרי האדמה היא בחי' כלל ובורא פרי העץ הוא פרט ויין מחמת חשיבותו תיקנו לו עוד ברכה בפרטיות יותר בורא פרי הגפן, וכן במיני מזונות בורא מיני מזונות הוא כלל ולחם מחמת חשיבותו קבעו לו ברכ' המוציא בפרטיו' וכיוצא בזה בשאר הברכות והכל מובן ומבואר ע"פ דרך ה. כי ארז"ל ברוך ה' יום יום בכל יום תן לו מעין ברכותיו כי כל פעל ה' למענהו. וכל השינויים שיש בין יום לחבירו בוודאי יש בכל דבר חכמה נפלאה איך להתקרב להשי"ת עי"ז בהתקרבות חדש וידיעה חדשה וע"כ בכל יום צריך לברך מעין ברכותיו וכמו כן בכל מין ומין יש בו שכל חדש אך מחמת שלאו כל מוחא משיג זאת ע"כ תיקנו ברכות

כלליות כי כל זמן שאין זוכין להשיג החכמה דקדושה בפרטיות צריך לברך ולקשר עצמו אל השי"ת והחיות דקדושה והחכמה הק' המלובש בכל דבר בכלליות וע"כ על כולם אם אמר שהכל נהיה בדברו יצא. אך מחמת שאין זה שלימות כי באמת האדם נברא בשביל זה להכיר הבורא ית' ע"י כל דבר ודבר בפרטיות בידיעה והכרה חדשה מכל דבר ודבר כפי בחינתו ע"כ אין לסמוך לכתחלה על ברכת שהכל רק ילך אצל חכם דייקא וילמוד ממנו כל סדר הברכות גם בפרטיות. ובהם בעצמם יש ג"כ בחי' כלל וזה מחמת שמתנוצצין ניצוצי החכמה והחיות דקדושה המלובשין בו ומאירים ומתגלים וניכרים בו ביותר גם ברכת פרי האדמה היא פרטיות נגד ברכת שהכל. וכלליות נגד ברכת פרי העץ וע"כ אם ברך עליהם בורא פרי האדמה יצא רק לכתחלה אין לסמוך על זה כנ"ל: ובברכת פרי העץ בעצמ יש ג"כ ברכה פרויות שתיקנו ליין מחמת חשיבותו כי מחמת שמשמח אלהים ואנשים ואין אומרים שיר אלא על היין וארז"ל חמרא וריחני פקחין ומזה נראה וניכר ביותר החיות דקדושה המלבוש בו ע"כ צריך לברך עליו בפרטיות. ובן כפרי האדמה תיקנו על המינים שהם מזונות האדם ממש ברכה בפרטיות בורא מיני מזונות ועל הלחם מחמת חשיבותו קבעו לו ברכת המוציא בפרטיות ועל פת הבאה בכיסנין מברך בורא מיני מזונות רק אם קבע סעודתו מברך המוציא ומזה מובן ממילא גם שאר הענינים השייך לזה מה שא"א לבאר כ"כ בפרטיות. ועל כן היין מחמת חשיבותו מברך עליו גם בתוך הסעודה ואין הפת פוטרו וכן יין פוטר כל מיני משקין. וע"כ אם הביאו להם יין אחר עוד מברכין הטוב והמטיבוהכל מחמת חשיבותו שמשמח הלב ואומרים עליו שירה וזוכין להתקרב להשי"ת על ידו אם זוכה לשתותו כראוי וכפי המדה בבחי' זכה נעשה ראש בחי' ראש ומוחין קדושים שזה עיקר הטובה וההטבה. וע"כ גם שינוי מקום חשוב הפסק בסעודה ויש בזה חילוקי דינים הרבה כמבואר בשו"ע וזה כי השי"ת מצמצם עצמו כביכול ומרמז לו לכל אדם רמיזי דחכמתא בכל דבר ודבר כפי המקום וכפי הזמן וכמבואר במאמר מקץ זכרון סי' נ"ד וע"כ גם שינוי מקומות חשוב שינוי לענין זה. וזה ג"כ ענין הדברים שטעונים ברכה לאחריהם במקומם דייקא מחמת חשיבותם והכל מובן ע"פ הנ"ל:

סימן קפ"א

דין מים אחרונים. כי כל זמן שהשי"ת רוצה בקיומה של הסט"א כביכול בשביל כח הבחירה ע"כ צריך להמשיך גם לשם איזה ניצוץ מחיות דקדושה ובלבד שיהא רק כדי חיותה ובצמצום גדול ועי"ז דייקא מכניעין אותה כמובן במאמר מריקים שקיהם סי' י"ז ומבואר מזה הרבה בזוה"ק. וזה ענין המים אחרונים שנוטלין אחר הסעודה כי מחמת

שהאכילה הוא דבר גשמיות ובהמיות כי היא אחת מהדברים שהאדם דומה לבהמה כמו שארז"ל בפרט כי כלי האכילה הם מסיטרא דעשו כנ"ל ע"כ אי אפשר שלא יהיה להכסילות איזה אחיזה בזה ע"כ נותנים להם חלקם במים אחרונים כדי שלא יתגברו ביותר ח"ו. ועיין מאמר ר"י מישתעי סי' ט"ז מענין מה שהצדיק צריך ג"כ לפעמים לבטל קצת מדבקותו בכדי שלא יתגברו העננים דמכסיין על עינין שהם בחי' עשו וישמעאל ויתבטל חכמתו לגמרי ח"ו וכו' עיי"ש מבואר ג"כ מענין חמה ולבנה והוא מעין ענינינו הנ"ל. וזה שארז"ל שנוטלין מים אחרונים מחמת מלח סדומית שמסמא את העינים ומשתכח כי קורטא בכורא. ועיי ובכוונת הקטורת מבואר שמלח סדומית היא סוד תדעל מלך גוים. ועיין ב"ר מבואר בתדעל מלך גוים מרמז למלכות אדום וכו' וידוע שגלות אדום כלול מעשו וישמעאל שהם עננין דמכסיין על עייניין וע"כ מלח סדומית מסמא את העינים שהם בחי' חכמה כ"ש ותפקחנ' עיני שניהם ופירש"י ע"ש החכמה נאמר. וכבר מבואר לעיל שהחכמה היא בחי' מלח וע"כ נמצא בין כור מלח קורט אחד של מלח סודמית בכדי שיהיה גם להם איזה יניקה משם בצמצום גדול. ובכדי שלא יתגברו ביותר ויסמאו את העינים היינו שיבלבלו את האדם לבלי להסתכל בעינים פקוחות על החכמה והשכל דקדושה שיש בכל דבר ע"כ צריכין לנטילת מים אחרונים כנ"ל. וזה שמבואר בכוונות ומובא בסידור קול יעקב כי מים אחרונים הוא לגרש הסט"א מן השלחן ונותנים להם חלקם וכו' וזהו שארז"ל מפני מלח סדומית המסמא את העינים. שהוא סוד הקליפה החזקה וכו' שהיא סוד זקן השמאי מלך זקן וכסיל וכו' עיי"ש ומכוון לענינינו ממש כי המלכות דסט"א בחי' היצה"ר הוא השטן בחי' עשו הוא בחי' מלך זקן וכסיל כי לא יחפוץ כסיל בתבונה כמבואר בפנים וע"כ מלך זקן וכסיל עם התיבות גימטריא עשו:

סימן קפב וכו'

ברכת המזון. עיין בכוונות מבואר שסוד הד' ברכות של ברכת המזון הם בחי' המשכת המוחין להנוקבא היינו כנ"ל שיאיר הארת החכמה הק' שהיא בחי' כלליות המוחין להמלכות דקדושה עד שתהי' בבחי' והיה אור הלבנה כאור החמה המבואר בפנים. וזהו שאמרו חז"ל ברכה ראשונה תיקן משה שהוא בחי' חמה. שניה תיקן יהושע שהוא בחי' לבנה. וזהו ברכת הארץ כי ארץ ישראל היא ג"כ בבחינה זאת וע"כ יהושע דייקא הכניס ישראל לארץ כמבואר בזוה"ק וע"כ צריך להזכיר בה גם ברית ותורה כי עיקר כחה ע"י התורה הק' שעי"ז מכניעין המלכות דסט"א בחי' עשו וישמעאל שזה בחי' ברית בחי' מילה ופריעה וגם בפשיטות ידוע כי ע"י מצוות מילה מחלישין כח היצה"ר וכל התורה כולה תלויה בברית כידוע. ברכה שלישית (היינו על בנין ירושלים וביהמ,ק

ומלכות בית דוד) תיקונה דוד ושלמה כי ירושלים היא כלולה מכל הנ"ל כי היו בה חכמים גדולים בחי' רבתי בגוים ודרז"ל רבתי בדעות. והיא עיר מלוכה וכביכול עיקר התגלות מלכותו ית' בירושלים כ"ש ימלוך ה' לעולם אלהיך ציון וכיוצא בו הרבה ובה עיקר לימוד התורה כ"ש וקמת ועלית וכתיב כי מציון תצא תורה. ובה עיקר החן בחי' כללית יופי וכו' ושם עיקר מקום התפלה. ובפרט הבית המקדש בעצמו בוודאי כלול מכל הנ"ל בתכלית השלימות. וכן מלכות דוד ושלמה כלול מכל הנ"ל כי ביומוי דשלמה הוה סיהרא באשלמותא וזכו לחכמה נפלאה ולתורה ולחן ולתפלה. ברכה רביעית תיקנו על הרוגי ביתר שניתנו לקבורה שאז ראו שגם בעבודתינו לא עזבנו וכו' כי אע"פ שגברה אז המלכות דסט"א סטרא דמותא כ"כ עד שהרגו אלפים ורבבות מישראל ולא עוד אלא שלא נתנו אותם להקבר וזה צער גדול להנפטר ר"ל כידוע לבד מחילול שם שמים שהיה בזה. אעפ"כ ואתה מרום לעולם ה' ועשה השי"ת נס נפלא שלא הסריחו ומזה הכירו וידעו שלא שלטה בהם סיטרא דמותא לגמרי ח"ו כי אי אפשר לבשר המת שלא יסריח ואח"כ זכו שניתנו גם לקבורה בבחי' וישוב העפר אל הארץ כשהיה. כי גופות ישראל קדושים ובשרשם הם בבחי' הצמצום הנ"ל שעל ידם זוכין לקבל בשלימות אור השכל והחיות שהוא מבחי' הנשמה. וע"כ אחר פטירתו קוברים הגוף בארץ ששרשה מבחי' מלכות בחי' צמצום והרוח תשוב אל האלהים וכו' בבחי' והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים וכו' וע"כ תיקנו ע"ז ברכת הטוב והמטיב כי זה עירק הטובה וההטבה כנ"ל בהלכות דברים הנוהגים בסעודה וע"כ מצוה לברך ברכת המזון על הכוס כי כוס הוא בחי' מלכות כידוע ומחזיקו בידו בחמש אצבעותיו כנגד חמשה חומשי תורה שהם עיקר כח וחיזוק המלכות והיין שבתוכו הוא בחי' דעת וחכמה כנ"ל וע"כ צריך שיהיה שלם כי החכמה והמלכות דקדושה הם בבחי' שלימות כנ"ל: וע"כ צריך הדחה במפנים ושטיפה מבחוץ היינו שיהיה' תוכו כברו עיין תיקוני הזהר תיקון כ"ח בבחי' כפי כן לבי שאמר יוסף לאחיו וזה בחי' פי ידבר חכמות והגות לבי תבונות וכן לב חכם ישכיל פיהו בחי' מלכות פה הפך בחי' המלכות דטס"א בחי' היצה"ר בחי' עשו שהוא טמא ומתועב ומנוול מבפנים ומבחוץ ואפילו אם ידבר לפעמים בפיו איזה דבר נכון אבל שבע תועבות בלבו בבחי' כי ציד בפיו הנאמר בעשו שזה בחי' מה שמבואר בפנים מענין שהיצה"ר מתלבש לפעמים במצות: וע"כ צריך שיהיה היין שבתוך הכוס חי כי הוא בחי' חיות בחי' והחכמה תחיה וגם צריך שיהיה מלא בחי' מילוי הלבנה ע"י שמקבלת מאור החמה שהיא בחי' חכמה שזה בחי' ויהושע וכו' מלא רוח חכמה וכו' וכמוהו רבים

סימן קצב וכו'

ברכת זימון. וע"כ כשיש שלשה מברכין ברכת זימון. והגדול מברך ושנים עונים אחריו וכו' כי ג' מישראל כלולים משלשה בחינות הנ"ל שהם חכמה ומלכות ותורה וכל בחינה מהם כלולה משלשה. כי חכמה כלילה מחכמה בינה ודעת. ותורה היא אוריין תליתאי כמו שארז"ל.

ומלכות היא בחינת ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך. וזה בחי' מה שבברכת הטוב והמטיב צריכין לומר ג' מלכיות וג' הטבות וג' גמילות. וע"כ כשיש שלשה מברכין מזימון שאחד מברך ושנים שומעין ועונין זהבחי' דברי חכמים בנחת נשמעים המבפ"נ: וע"כ אומר תחלה הב לן ונברך ומובא בסידו קול יעקב כי הבן לן אותיות לבנה כי הבחי' מילוי הלבנה כנ"ל וזה שאומר להם ברשו"ת וכו' נברך. והם עונים ברוך שאכלנו משלו ובטובו חיינו כי עיקר החיות הוא רק ע"י הטוב שהוא התורה והחכמה והשכל דק' המלובש בכל דבר כנ"ל: וכשיש עשרה ואכל בי עשרה שכינתא שריא ע"כ מזמנין בשם כי יש שם התגלות אלהות ביותר. וע"כ צריך לחזור שיתנו לו כוס של ברכה לברך כמבואר בשו"ע סוף סימן ר"א ומובא בזוה"ק שזוכין עי"ז לאריכות ימים. וזה מאחר שמגלין וממשיכין עי"ז אור החכמה והשכל דקדושה שהוא מקור החיים כנ"ל:

סימן ר"ב וכו'

ברכת הפירות. מבואר כבר מענין מה שתיקנו חז"ל ברכות כלליות ופרטיות וכל דבר שמתנוצץ בו אור השכל דקודשה ביותר וזוכין להתקרב על ידו להשי"ת ביותר תיקנו לו ברכה בנפי עצמו מחמת חשיבותו כגון הלחם והיין וכו' כנ"ל ומזה מובן ממילא כמה פרטים בהלכות אלו ועיין בסי' רי"א בשו"ע ממעלת החביב עליו לענין קדימה בברכות וכן מעלת ממין שבעה וכו' כי כל מה שרגיל להיות חביב עליו מסתמא מלובש בו חיות רוחני ששיך וקרוב אליו ביותר לחיות נפשו ע"כ קודם לברכה וכן מה שהוא משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל שהיא בחי' מלכות דקדושה ואוירה מחכים מסת מה במינים אלו מלובש בהם אור החכמה והחיות דקדושה ביותר. וכן במינים אלו בעצמן כל מה שסמוך יותק לתיבת ארץ מסתמא מאיר בו יותר קדושת הארץ ע"כ קודם לברכה ועי"ש עוד ומובן ממילא: וע"כ מברך על העיקר ופוטר את הטפל.

כי מאחר שזהו העיקר אצלו ע"כ צריך לקשר עצמו העיקר אל השכל והחיות דקדושה המלובש בו וממילא נכלל בו גם הטפל. וי"א אם הטפל חביב עליו מברך עליו ואח"כ מברך על העיקר היינו מחמת מעלת החביב כנ"ל. ומחמת שעיקר הברכה לקשר עצמו אל החיות והחכמה שיש בכל דבר שאי אפשר לזכות לזה כי אם ע"י בחינת מלכות

ע"כ ארז"ל ומבואר בסימן רי"ד שכל ברכה שאין בה הזכרת שם ומלכות אינה ברכה. כי עיקר החכמה והידיעה הוא רק ידיעת שמו ית' בבחי' כיידע שם ווובזוה"ק אמרו מה שמו דא חכמה. וע"כ צריך שיהיה בהברכה הזכרת שם ומלכות: וזה בחי' עיית אמן אחר הברכה (ועיין סי' רט"ו) כי אמן גימטריא הויה אדני שזה בחי' שמייחד המלכות עם דודה שהלבנה מקבלת אור מהחמה שהיא בחינת חכמה וע"כ ארז"ל כל העונה אמן בכל כחו וכוונתו שהוא ג"כ מבחי' החכמה והחיות שלו פותחין לו שערי גן עדן שהם בחי' חכמה תתאה וחכמה עילאה היינו שזוכה בעצמו ג"כ ליכנס בשערי החכמה דקדושה ע"י בחי' מלכות שהיא בחי' חכמה תתאה כידוע וע"כ זוכה לענות אמן גם בעוה"ב שאז יהיו עיקר השגת הידיעה והחכמה כנ"ל:

סימן רט"ז רי"ז

ברכת הריח והבשמים. כי הריח אינו נכנס לתוך הגוף רק עולה להמוח ששם משכן אור השכל והנשמה והבשמים בעצמם הם בחי' מלכות כידוע. וע"כ צריך לברך על הריח ג"כ ולקשר עצמו אל החיות והשכל דקדושה המלובש בו ולהתקרב להשי"ת עי"ז. רק מחמת שאינו נכנס ומתקיים בתוך הגוף רק תיכף הנאתו חולף ועובר כי בשרשו הוא דבר רוחני רק תיכף הנאתו חולף ועובר כי בשרשו הוא דבר רוחני ודק מאד ע"כ אין מברכין עליו ברכה אחרונה. וזה בחי' וירח את ריח בגדיו ויברכהו שנאמר אצל יעקב ודרז"ל שנכנס עם וריח גן עדן שהוא בחי' החכמה תתאה ועילאה הנ"ל שהם מקור הברכה כנ"ל. ע"כ ויברכהו: וע"כ גם בברכת הריח יש ג"כ ברכות כלליות ופרטיות הכל כנ"ל: וע"כ היו נוהגין לברך על המוגמר והריח אחר הסעודה. להורות שגבר סטרא דיעקב ואין לעשו שהוא היצה"ר שום אחיזה בסעודה כי הסעודה לא היצתה רק בשביל חיות הנשמה שהוא הריח כשארז"ל. וזה בחי' צדיק אוכל לשובע נפשו כנ"ל. וע"כ אין מברכין על הריח שאין לו עיקר, כי א"א לקבל אור השכל כי אם ע"י בחי' מלכות בחי' צמצום שמשם שורש כל הדברים שהאדם מקבל חיותו מהם וכן במיני ריח הם הבשמים וכל כיוצא בו שנותנין ריח ע"כ מברכין עליו מה שאין כן כשהריח כבר אין לו שום עיקר שוב אין שייך לברך עליו מאחר שאין כבר בידו הדבר שהיה מלובש בו הריח ושם שרשו ומקורו של הריח ע"כ אין מברכין עליו:

רי"ח

ברכת הנסים. כי ידוע ומבואר בספרים כי כל הנסים שהם בחינת שידוד הטבע הם בחי' התחדשו"ת הבריאה שהיתה ע"י החכמה הק' בבחי' בראשית ברא ותרגומו בחוכמא, ונס בעצמו גימטריא מה ואדני כמובא בכתבים ומה ואדני הם בחי' יחוד מלכות עם

דודה וכו'. וגם הנסים בעצמם מאחר שכבר נשתלשלו בעוה"ז ונתלבשו במקום ובזמן הם בבחי' מלכות שעל ידה זוכין לקבל אור השכל, על כן הרואה מקום שנעשה בו נסים לישראל מברך וכו', כי מסתמא במקום זה מאיר ומתנוצץ בו גם עכשיו התנוצצת אור החכמה העליונה ביותר ויכולין להתקרב להשי"ת עי"ז ביותר ע"כ צריך לברך: ועל כן גם אם רואה מקום שנעשה נס רק לו לבדו מברך גם כן כנ"ל ואם נעשו לו עוד נסים במקומות הרבה יכלול אותם ג"כ בברכתו בכדי שימשיך עליו אור החכמה שהיה מלובש גם בהם ויאירו כולם אליו כי כולם נמשכים רק מבחינה הנ"ל:

רי"ט

ברכת הודאות וכו'. וזה ג"כ בחי' ארבעה צריכין להודות יורדי הים וכו' כי ים מרמז למלכות וגם לבחי' ים החכמה וע"כ כשפוגמין ח"ו בזה נאמר ויאמר ויעמד רוח סערה וכו' שהוא מבחי' המלכות דסט"א עשו איש שעיר וכו' וכל חכמתם תתבלע נגד פגם החכמה, ויצעקו אל ה' וכו' יקם סערה לדממה כיתשובה צעקה ותפלה הוא תיקון הכל, וכן הולכי מדבריות שזה בחי' תעו במדבר ששם שליטת הסט"א כידוע עיר מושב לא מצאו נגד פגם החכמה שעל ידה עיקר הישוב בבחי' בחכמה יבנה בית ועי"ז רבינו עובדיה מברטנוראים גם צמאים כוו' והיו בסכנת מות ר"ל ויצעקו וכו', וכן יושבי חשך וכו' היפך החכמה שהיא עיקר האור אסירי עני וברזל מצד בחי' המלכות דסט"א בחי' מקום אשר אסירי המלך אסורים וזה כי המרו אמרי אל וכו' כי פגמו בהתורה הק' שעל ידה נותנין כח למלכות דקדושה וזוכין לחמכה דקדושה כנ"ל ואעפ"כ ויזעקו וכו' וכן אוילים מדרך פשעם וכו' בחי' פגם החכמה על ידי כסילו ואולת ויגיעו עד שערי מות בחי' הסט"א סטרא דמותא כמ ושאמר עשו הנה אנכי הולך למות וכו' ויזעקו וכו', וע"כ אלו ארבעה כשיוצאין מצרותם צריכין לברך הגומל חייבים טובות וכו' כי מכירין בעצמם שהיו חיבים ואעפ"כ גמל השי"ת עמהם חסדו וגמל להם כל טוב והצילם, ועי"ז בעצמו מתעוררים מחדש לקבל עליהם עול מלכות ית' ולהסתכל מעתה עכ"פ רק על השכל שיש בכל דברו להתקרב להשי"ת עי"ז שזה בחי' יודו לה חסדו ונפלאותיו לבני אדם וכו', וזה וירוממוהו בקהל עם זה בחי' להודיע לבני אדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו וזה ובמושב זקנים יהללוהו זה נגד בחי' המשכת התגלות אור השכל והחכמה בחינת זקן זה קנה חכמה:

סימן ר"כ

הטבת חלום. כי כפי מה שזוכה האדם בהקיץ לקשר עצמו רק אל השכל דקדושה שיש בכל דברולחשוב רק בזה, כמו כן זוכה גם בשעת הסתלקות המוחין בחי' שינה

לחלומות טובים וקדושים, וזה בחי' החלומות טובים וקדושים שמספרת התורה ממה שחלם ליעקב אבינו וליוסף בנו כי הם זכו בשלימות להסתכל רק על השכל הנ"ל וע"כ היה יכול יוסף גם לפתור חלומות אחרים כי כל החלומות הולכין אחר הפה בחי' מלכות פה ויוסף זכה לזה כנ"ל ע"כ ויהי כאשר פתר לנו כן היה וכו', וע"כ כשחלם לאדם חלום שאינו טוב ידע שזה בעצמו ג"כ מלמעלה שיתבונן על דרכיו בבחי' והאלהים עשה שיראו מלפניו זה חלום רע, כי אפילו מבחינות אלו שנמשכים מבחי' סטרא דמותא ר"ל שעוברים על האדם ר"ל גם מהם צריך ליקח רמיזו דחכמתא כי גם שם יש בהעלם גדול איזה ניצוצות וחיות דקדושה רק שהם בצמצום גדול כנ"ל, וע"כ הרואה חלום ונפשו עגומה עליו יטיבנו בפני שלשה ולימא חלמא טבא חזאי, כי אע"פ שנפשו עגומה ובלבו יש לוצ ער מהחלום אעפ"כ יאמר בפה מלא שהוא חלום טוב כי באמת בפנימיותו בודאי מלובש בו טוב, ועיקר הטוב הוא התורה והשכל דקדושה המלובש בכל דברומאחר שמתיירא מהחלום ומתעורר על ידו קצת מזה בעצמו נראה מובן הטוב שמלובש בו והם מאחר שהם שלשה וכלולים מכל הג' בחי' הנ"ל שהם בחי' החכמה שכלולה מתלת מוחין ובחי' מלכות שהיא ג"כ בבחי' שלשה ובחי' תורה שהיא ג"כ בבחי' שלשה כנ"ל ע"כ יש להם כח להך באמת החלום לטוב כי כולהו במחשבא איתברירו ושם נמתקים כל הדינים והנפכים לטוב גמור בגשמיות ג"כ ע"כ אומרים לו טבא הוא וטבא ליהוי וכו' וזה בחי' השלש הפוכות ושלש פדויות ושלש שלומות הכל כנגד הג' בחינות הנ"ל ועיין בכונות הטבת חלום ותבין משם ג"כ לענינינו, וזה גם כן בחי' תענית חלום כי ביום התענית אזי הממשלה להמוח כמבואר במאמר שאלו סי' נ"ז ואז נכנע בחי' עשו הוא אדום בחי' מלכות דסט"א ועי"ז נתקן החלום ומאחר שצריכין להאמין ולשום על לב להתבונלן כל רמיזו דחכמתא שמרמז השי"ת לאדם בכל יום ויום כפי בחינת אותו היום דייקא כנ"ל ע"כ צריכם להתענות על חלולו בו ביום דייקא אפילו בשבת כשארז"ל כי אע"פ שאכילת שבת יקרה מאד ואין בה גם כן שום אחיזה לבחי' עשו כמבואר במאמר שאלו הנ"ל, אעפ"כ מארח שרומז לו בחלומו להתענות מסתמא יש בזה שכל נפלא שצריך להתענות בזה היום דייקא אע"פ שהוא שבת ועיין בזה בזוה"ק, וע"כ גם בשעת הטבת חלום מסיימין לו לך בשמחה אכול לחמך וכו' כי כבר נמתק הדבר בשרשו על ידי בחי' מחשבה וחכמה עד שאין צריך עוד לתענית וזה בשמחה אותיות מחשבה כמובא, וזה בחי' יפה תענית לחלום כאש לנעורת בזה רמזו כי עיקר החשש שלא יתגברו עליו סוגי הדינים שמשם יניקת עשו מלכות דסט"א שזה בחי' נעורת כי פשתן הוא בחי' דינים ונעורת שהוא הפסולת הם בחי' סיגי הדינים אבל על ידי התענית ממשיכין כחו של

יעקב שהוא בחי' אש בבחי' והיה בית יעקב אש וכו' שזה בחי' השכל והחכמה דקדושה כנ"ל ועל ידי זה נשרפין ונתבטלין כל סיגי הדינים של בחי' עשו וע"כ ארז,ל והובא בפירש"י ריש פרשה וישב לענין המשל של יעקב ועשו הפשתני הזה כנכנס וכו' הפחמי תמה וכו' פקח אחד (דייקא שהוא מבחי' חכמה ושכל דקודשה) משיב ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ושורף את כולו היינו כנ"ל

סימן רכ"א רכ"ב וכו'

ברכת ההודאות וכו'. והכל מבואר ע"פ דרך זה כי מכל דברודבר צריך האדם רק להתעורר עי"ז להתקרב להשי"ת בין בטיבו בין בעקו ח"ו ולברך על כל דבר ודבר כפי בחינתו כפי בחינת רמיזו דחכמתא המלובש בו וע"כ מברך על הטובה הטוב והמטיב אע"פ שירא שמא יבא לו רעה ממנו וכן להיפך כי אין לו להסתכל על הרמזים שמרמזים לו רק כפי מקומו ושעתו כי אין יום דומה לחבירו ומי ידוע מה יולד יום ויהיה אז רמזים אחרים ע"כ צריך לברך להשי"ת על בחינת רמיזו דחכמתא שמרמז לו כעת כפי בחינת הדבר שהוא עכשיו. וזה ג"ככל ענין הברכות שמבואר עד סימן ר"ל וכן כל התפלות וההודאות שבסימן ר"ל הכל סובב והולך ע"ד, זה וזה שמסיים שם לעולם יהא אדם רגיל לומר כל מה דעביד רחמנא לטב עביד כי מאחר שבכל דבר ובכל ענין מלובש בו חיות אלהות ושכל וחכמה שיכולין להתקרב להשי"ת עי"ז בוודאי אין טוב מזה כמ"ש ואני קרבתאלהים לי טוב וכמ"ש טוב ה' לכל וכו' וע"כ אפילו אם גוף הענין נראה להאדם לכאורה לא טוב לע"ע ולפעמים צריך לברך ע"ז דיין האמת באמת גם זה צריך לברך בדיעה שלימה ובנפש חפצה וכו' כמבואר בסי' רכ"ב אך ברוב הפעמים בדבר כזה שיוכל להתהפך לטובה אז עי"ז בעצמו שמקשר עצמו להשי"ת ומאמין במחשבתו באמת שבוודאי כונת השי"ת רק לטובה אז יוכל הדבר להתהפך עי"ז לטובה ממש גם בגשמיות וכמו שמצינו בעובדא דר' עקיבא ובפרט בנחום איש גם זו כמו שארז"ל

סימן רל"א

שכל כוונתו יהיה לשם שמים וכו'. זה מבואר שסובב על דרך זה הנ"ל:

סימן רל"ב וכו'

תפלת המנחה וכו'. כי. אברהם שמדתו חסד ששרשו בחכמה וזה בחי' מי העיר ממזרח וכו' ודרשו רז"ל על אברהם אל תקרי העיר אלא האיר כי הוא האיר אור השכל דקדושה בעולם וזכה למלכות כמו שארזז"ל ורדף אחר הד' מלכים שהם בחי' המלכות דסט"א והכניעם וזכה לתורה כ"ש וישמור משמרתי וכו' ותורתי וארז"ל שלמדו אברהם אבינו תורה וקבע לו ישיבה וכו' וע"כ תיקן תפלת שחרית. ויצחק אבינו שמדתו גבורות שמשם

שורש בנין המלכות כידוע וממנו נולד יעקב ועשו המבואר בפנים כי שורש אחיזת עשו שהוא בחי' היצה"ר הוא מהשתלשלו' סיגי הדינים וע"כ תיקן תפלת המנחה להמתיק הדינים לבטל עי"ז בחי' יניקת המלכות דסט"א שהם בחי' אלהים אחרים. וע"כ אמרו רז"ל לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה כי דייקא אז זכה להמתיק הדינים בשרשם עד שהכניע וביטל את אלהים אחרים ונהרגו נביאי הבעל ונתגלה האמונה הקדושה בעולם מחדש כמו שצעקו אז כולם ה' הוא האלהים:

סימן רל"ה וכו'

קריאת שמע ותפלה של ערבית. כי מבואר בפנים כי אפילו במקום שהיה אפל וחשך מאיר לו השכל וכו' וזה בחי' ק"ש של ערבית. כי צריכין להמשיך כח התורה והשכל דקדושה וקבלת עול מלכות שמים גם בלילה: וזה ג"כ ענין ברכות ק"ש של לילה כי מברכין להשי"ת גם על מדת לילה כי גם החשך נברא ברצונו ית' ובחכמה פותח שערים וכו' וכוללין מדת לילה ביום וכו' שזה בחי' שמייחדין המלכות עם דודה ומתפללין אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו וכו' שמקשרין המלכות עם החי"ת בחי' חיות כנ"ל ואח"כ מברין על התורה והמצוות וקורין ק"ש ומזריכין יציאת מצרים ואומרים אמת ואמונה כי לילה הוא בחי' מדת האמונה שהוא בחי' שמור וע"כ מתפללין ומברכין ובצל כנפיך תסתירינו וכו' ושמור צאתינו וכו' ומסיימין שומר עמו ישראל לעד. ובהרבה מקומות נהגו לומר פסוקי ברוך ה' לעולם אמן ואמן שיש בהם י"ח פסוקים כנגד בחי' חי הנ"ל ומסיימין שם בתפלה הרבה על התגלות מלכותו ית'. ואח"כ מתפללין תפלת ערבית שתיקן יעקב אבינו ע"ה שהוא היה עוסק בזה ביותר לקשר עצמו אל השכל שיש בכל דבר כמבפ"נ וזכה לעמוד נגד עשו שהוא בחי' היצה"ר בחי' מלכות דסט"א וליקח ממנו הבכורה והברכה ובברחו ממנו ברח לבית מדרשו של עבר ועסק שם בתורה הרבה כשארז"ל. ואח"כ בא לבית לבן וזכה לישא שם את נשיו ולהוליד על ידם י"ב שבטים שעליהם עיקר התגלות מלכותו ית' ובצאתו מבאר שבע זכה לפגוע במקום ביהמ"ק שכלול ביותר מכל התיקונים הנ"ל ותיקן שם תפלת ערבית וזה בחי' תפלת רשו"ת כי ארז"ל ואל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים וכו' כי תפלה ובקשה שהוא בדרך קבע וחובה אין להדיבורים חן כ"כ בעיני המתבקש לקבל בקשתו. וכשהוא מתפלל בדרך רחמים ותחנונים אז יש להדיבורים חן ביותר וכמו שמצינו גם במלך בשר ודם הוא אחשורוש כשרצתה אסתר לפעול בקשתה אצלו ברחמים הרבתה לדבר דברי חן ורחמים ותחנונים כ"ש ותאמר אם על המלך טוב ואם מצאתי חן לפניו וכשר הדבר לפני המלך וטובה

אני בעיניו יכתב להשיב את הספרים וכו' וע"כ דרשו רז"ל על ואתחנן אל ה' צדיקים אע"פ שיש להם זכיות הרבה אינם מבקשים לפני המקום אלא ברחמים ותחנונים. וזה ג"כ בכלל מה שכתוב דברי חכמים בנחת נשמעים כפשוטו. נמצא שגם שחרית ומנחה שנתקנו לשם חובה אעפ"כ צריכין להתפלל אותם ברחמים ותחנונים ולא כאדם הרוצה לפרוע את חובו. ויעקב תיקן התפלה עצמה שלא תהא כלל בבחי' חובה על האדם רק בבחי' רשו"ת ואז אם ירצה האדם להתפלל בוודאי יהיה רק מנדבת לבו ורצונו הטוב ויתפלל בוודאי בדרך רחמים ותחנונים ותתקבל תפלתו ע"י שיהיה לו חן ע" ישזכה לכל הבחינות הנ"ל כמבפ"נ. אך עכשיו כבר קיבלו גם תפלת ערבית לחובה כמו שארז"ל:

סימן רל"ח

וע,כ צריך ליזהר בלימוד הלילה ביותר בכדי להכניע הסט"א שעיקר שליטתו אז כי בו תרמוש כל חיתו יער וליתן כח למלכות דק' מדת לילה: וע"כ צרדי לחבר לילה ויום בתורה בכדי לחבר הדודים ע"י התורה כנ"ל. וע"כ העוסק בתורה בלילה מושכין עליו חוט של חסד וכו' שהוא בחי' חן כ"ש ויט אליו חסד ויתן חנו וכו' ובאסתר נאמר ושתא חן וחסד לפניו וכו':

סימן רלט

ק"ש על מטתו. כי שינה אחד מששים במיתה כי בלילה שלטה סיטרא דמותא שמשם יניקת עשו בחי' היצה"ר. וע"כ קודם ששוכב לישן צריך לקבל עליו עול מלכות שמים בק"ש. גם ק"ש הוא בחינת המשכת המוחין כידוע שזה בחי' מה שמקשרין עצמם אל בחי' אור השכל דקדושה.

גם ק"ש הוא בחי' כלל התורה הק' כנ"ל ואז בשלום יחידו אשכבה ואישן ואין לו להתיירא שלא תאחז בו סיטרא דמותא לגמרי בשעת שינה ח"ו שזה בחי' פן אישן המות ר"ל רק אדרבא השינה היא טובה גדולה להמוחין שלו כי אז נשמתו באה לתוך אמונה בחי' מלכות ומתחדשת שם וזוכה עי"ז דייקא לקבל מוחין וחיות חדש כידוע. וע"פ דרך זה מובן ממילא כל מה שאומרים עוד פסוקים בשעת ק"ש כמבואר בשו"ע וכן הווידוי וברכת המפיל וזה שמסיימין המאיר לעולם כולו בכבודו ומבואר במשנת חסידים ובסידור האריז"ל שהם ל"ב נתיבות חכמה כמספר כבוד היינו שמקשרין עצמן אל אור החכמ' דקדוש'. ובסידור קול יעקב מבואר בכבודו הוא מלכות היינו בחי' מלכות דקדושה הנ"ל ועיין עוד בכוונות ק"ש:

סימן ר"מ

הלכות צניעות. כי ארז"ל איש ואשה זכו שכינה שרויה ביניהם כי בשרשם מרמזין ליחוד עליון. אך אם לא זכו ח"ו אש אוכלתן בחי' חמימות היצה"ר ר"ל. וע"כ צריך האדם לקדש עצמו אז ולהיות צנוע אז ביותר בבחי' ואת צנועים חכמה. כי עי"ז זוכה לקשר עצמו אל אור השכל דקדושה ולהמשיך על ידי זה הולדות קדושות, כי ה טפה נמשכת מן המוח בחי' חכמה ונמשכת אל האשה יראת ה' ששרשה מבחי' מלכות דקדושה וע"כ כשהזווג בקדושה נולדין מזה בנים קדושים שמקבלין עליהם עול מלכות שמים שלימה וזוכין לקשר עצמם אל אור השכל דקדושה שיש בכל דבר כנ"ל, וע"כ הזהירו ביותר גם על קדושת המחשבה של האשה אז בכדי שלא יהא בה שום אחיזה מבחי' היצה"ר בחי' המלכות דסט"א ר"ל, וע"כ צריך לעסוק בתורה הרבה קודם הזיווג כמובא על האריז"ל כי עי"ז נותנין כח למלכות דקודשה כנ"ל, וע"כ עיקר זמני הזווג הוא בשבת ויו"ט וכו' כי אז זמן תיקוני המלכות ועלייתה ביותר וכן אז זמן הארת החכמה עליונה והמוחין דקדושה ביותר, וע"כ מבואר בשו"עשיזהר אז ביותר שלא יתכוון להנאתו וכו' אלא לקיים מצות בוראו וכו' כדי שלא יהא אחיזה בזה להיצה"ר בחי' מלכות דסט"א שהוא בבחי' לא יחפוץ כסיל בתבונה כ"א בהתגלות לבו. וע"כ אפילו אם הוא מכוין כדי שלא יתאוה לעבירה כי רואה יצרו גובר וכו' יותר טוב היה לו לדחות את יצרו ולכבוש אותו כי אבר קטן יש באדם משביעו רבינו עובדיה מברטנורא וכו' ע"ש בשו"ע כי איך יתכן שיכניע יצרו במה שלעת עתה ממלא תאותו ורצונו של היצה"ר, וע"כ באמת ארז"ל לעולם ירגיז יצר טוב על היצה"ר, אך אעפ"כ גם בזה יש קיבול שכר, אבל מי שאין צריך לדבר ומעורר תאותו זדו היא עצת יצ"ר ומן ההיתר יסיתנו אל האיסור וכו' ע"ש בשו"ע כי לא די שאינו מתגבר להכניע יצרו אף גם שרודף אחריו ומעורר אותו עי"ז נותן כח וממשלה ביותר להיצה"ר בחי' מלכות דסט"א ר"ל עד שיכזול להביאו למה שיביאו ר"ל וע"כ צריך ליזהר בזה ביותר בפרטי בענין זה שהוא יסוד הכל כמובא, וע"כ מדקדקין אז על המחשבה ביותר שלא יתן עיניו אז בכוס אחר ושיהיה הכל ברצון ואהבה ובחיבה ובדעה מיושבת ובצניעות גדול וזהכל בכדי שיהיה היחוד בקדושה שלימה כראוי ויזכו עי"ז להמשיך נשמות קדושו"ת לבניהם משורש קדושת היחוד העליון הקדוש כנ"ל, וע"ג גם אם אין הזווג בשביל הולדה כגון בזקנים או מניקה וכו' צריך ג"כ ליזהר בכל הד ברים האלו בכדי שלא לפגום ח"ו בהיחוד העליון הק' כביכול ר"ל וע"כ הזהירו רז"ל שתהא מטתו נתונה בין צפון לדרום שמרמז על שני הבחינות הנ"ל בחינות שלחן בצפון כנגד בחי' מלכות בחי' שלחן מלכים כתר מלכות כידוע, ומנורה מרמז על התורה והחכמה

הקדושה שהיא עיקר האור כנ"ל. וע"כ אומרים בהלחש שבשעת זווג שהוא עטיפא בקיטפא וכו' שנתתקן בשביל להפריד הסט"א והיצה"ר שלא יהיה להם שום אחיזה בהזווג כי לפעמים היצה"ר מתלבש במצוות וכו' כמבואר בפנים בפרט בענין זה שבאמת הוא דבר מצוה רק אם מתגרה בו היצה"ר מתבלש במצוות וכו' כמבואר בפנים בפרט בענין זה שבאמת הוא דבר מצוה רק אם מתגרה בו היצה"ר ר"ל ואינו מתנהג בזה כראוי או שבא למכשול איזה פגם ואיסור ר"ל הוא בחי' מצוה הבאה בעבירה ע"כ צריך ליזהר בזה לגרש אותו, וזה עטיפא בקיטפא וכו' כי הוא אז כמתעטף ומתלבש בדבר מצוה אך אנו מכירין ברמאותו ותחבולות מרמה שלו ואנו מגרשין אותו, וזה שרי שרי לא תיעול ולא תיפוק שלא יהי' יוצא ונכנס עמנו בענין זה כלל וזה לא דידך ולא בעדבך כי אין זווג זה שלו ואין לו שום גורל וחלק בו, תיב תיב ימא ארגישת גלגלוי לך קראן כי הזווג הוא בבחי' הנותן בים דרך כמבואר בליקוטי תנינא סי' פ"ז ואז הדרך שנתערור הרוח סערה ותרומם גליו שהם גלי היצה"ר שרוצים להטביע את הספינה שהיא בחי' החן והחשיבות של קדושת ישראל בבחי' גלא דמטבע לספינתא המבואר בפנים אבל אנחנו מגלין לו כי אין אנו מתייראין מזה כלל והגלים ישובו עליו בעצמו ויטביעו אותו אי אנחנו בחולקא קדישא אחידנא בחי' המלכות דקדושה שהיא חלק ה' בחי' חקל תפוחין כידוע. בקדושה דמלכא אתעטפנא שאנו מתעטפין ומתקשרין ומתכסין בהארת השכל והחכמה דקדושה שהיא בחי' קודש כנ"ל והיא עיקר בחי' לבוש האור הקדוש בחי' עוטה אור כשלמה המובא לעיל, ועיין במאמר עתיקא סי' כ"א בסופו מבואר שהשגת השכליים והמקיפים הק' הם בבח"י מלבושים קדושים וכו', וזה שמדייק לומר בחולקא קדישא שהמלכות בחי' חלק הוא קודש כי מקבלת מאור החכמה שהיא בחי' קודש וכן בקדושה דמלכא שבחי' קודש בחי' חכמה מחובר ומשפיע ומאיר בבחי' המלכות ע"י בחי' התורה הקדושה כנ"ל והכלל שאנו מגלין כי אנחנו מפרידים ומרחיקים עצמם מכל מיני בחי' הסט"א ואין לנו חלק בהם. רק חלקינו וגורלינו בקדושת ישראל הקדושים שהם בבחי' המלכות דקדושה שהיא מקבלת בכל עת הארה נפלאה ממקורה ושרשה שהיא בחי' החכמה העליונה בבחי' ה' בכחמה יסד ארץ אבא יסד ברתא כידוע וע"כ צריכין אנחנו לכוין בכל מעשינו ית' בלבד ולא לשום פניה ומחשבה אחרת של הנאת עצמינו כלל רק למען קדושת שמו ית' אמן כן יהי רצון שנזכה לזה באמת בשלימות:

סימן רמ"א

שלא להשתין ערוס בפני מטתו. כי מטתן של ישראל צריכין להיות בבחי' מטתו של יעקב שהיתה מטתו שלימה והיא בבחי' מלכות דקדושה כידוע. ע"כ צריכין להרחיק

ממנה כל גיעול ותיעוב ומיאוס שהוא מבחי' היצה"ר שנקרא מנוול בבחי' עשו מלכות דסט"א שהוא בבחי' נבלה כנ"ל ונאמר עליו עם נבל נאצו שמך. וע"כ ארז"ל שרא דעניותא נבל שמיה ושורה במקום מיאוס היפוך המלכות דקדושה שהיא בחי' חן כנ"ל ע"י שמקבלת מהחי"ת שהוא בחי' חכמה ששם מקור כל העשירות כנ"ל. וע"כ ארז"ל המשתין בפני מטתו בא לידי עניות והוא אחד מאותן שהקב"ה שונאן כי זה בבחי' עשו שנאמר עליו ואת עשו שנאתי. ועיין בזוהר הרקיע על ענין מה שמבואר בזוהר (בבראשית דף ג') מענין עאלת אות ט' וכו' מבואר שם שהחי"ת של אותיות חטא מרמזת להצינור שיוצא השתן על ידו והוא סמוך ממש להצינור הקדוש שנמשך על ידו השפע של זרע קודש הנמשך מבחי' מחשבה וחכמה מוחא.

ומובא שסוד שני הצינורות הנ"ל הם סוד יעקב ועשו ולענינו מבואר ביותר כי יעקב הוא בבחי' החי"ת דקדושה שהוא בבחי' חכמה בחי' חיים.

ועשו הוא זה לעומת זה מבחי' החי"ת של חטא הנ"ל שמשם שורש בני חת כמבואר שם בזוהר הרקיע הנ"ל. וע"כ לקח לו עשו מבנות חת. וזהו שאמרה רבקה קצתי בחיי מפני בנות חת אם לוקח יעקב אשה מבנות חת וכו' למה לי חיים כי יתערבו הצינורות ח"ו ויהיה חורבן העולם ר"ל כי יעקב הוא בחי' חיים דקדושה. והם מבח"י החי"ת של חטא חטא סטרא דמותא בחי' אין מיתה בלא חטא. וע"כ באותיות השבטים הקדושים שהם המטה שלימה של יעקב אבינו ע"ה לא היה בהם אותיות חטא כמו שארז"ל. ובה תבין ביותר מה שצריכין ליזהר שלא להשתין בפני מטתו וכו' כנ"ל ובזה מובן גם כל החילוקים שיש בזה כי היכא דמהדר אפיה לבראי או שמשתין במנא לית לן בה כי עיקר הקפידא שלא לערב אותו עם בחי' קדושת המטה של ישראל אבל אם מהדר אפיה לברא או במנה בזה נראה אדרבא שמפריד אותו מהקדושה ומרחיקו ממנה כראוי כנ"ל.

ועיין בכורות דף מ"ד מבואר שם מענין שני הצינורת הנ"ל ומבואר שם שע"י שאינו מעציר עצמו מלהטיל מים תפלתו מקובלת (ע"ש ברש"י ותוספות) ומובן ע"פ הנ"ל. כי ע"י שמפריד ממנה אחיזת עשו בחי' מלכות דסט"א עי"ז נתקשר ביותר לבחי' מלכות דקדושה שמקבלת מהחי"ת שזה בחי' אדם ובהמה תושיע ה' הנ"ל וזוכה עי"ז לחן ועי"ז תפלתו מקובלת כנ"ל עיי"ש ותבין:

סימן רמ"ב

להזהר בכבוד שבת. כבר נתבאר קצת ענין שבת ע"כ מאמר זה הנ"ל בספר יקרא דשבתא. אך אעפ"כ אמרתי לבאר איזה ראשי פרקים מזה גם בכאן. כי קדושת שבת כלוצלל משלימות כל התיקונים הק' הנ"ל כי שבת הוא בחי' תכלית שמים וארץ ותכלית

הכל הוא רק בגין דישתמודעין ליה כנ,ל וזה א,א כ"א ע"פ התיקונים הנ"ל. וע"כ כולם כלולים בקדושת שבת כי שבת הוא בחי' שבת מלכתא בחי' המלכות דקדושה שכנגדה הוא סעודה ראשונה של ליל שבת בחי' חקל תפוחין קדישין כידוע. ובשבת מאיר אור החכמה העליונה בחי' קודש וכנגד זה הוא בחי' סעודתא דעתיקא קדישא כי הוא מקורהחכמה בחי' חי"ת בחי' חיות וע"כ טועמיה חיים זכו. ובו שלימות קריאת התורה שעי"ז נותנין כח למלכות דקדושה כנ"ל ובו שלימות קבלת התפלות כידוע וזה בחי' ואני תפלתי לך ה' עת רצון שאומרים בשבת במנחה. וזה בחי' כבוד שבת כי כל הבחינות הנ"ל הם בחי' כבוד. חכמה היא ל"ב נתיבות החכמה כמספר כבוד וזה בחי' כבוד חכמים ינחלו. תורה הוא בחי' כבוד בחי' אין כבוד אלא תורה. מלכות היא בחי' מלך הכבוד. תפלה היא בחי' כבוד כמבואר במאמר אמור סי' ב'. וזה בחי' עונג שבת ומבואר בזוה"ק כי ענג ר"ת עדן נהר גן מרמז ג"כ להבחי' הנ"ל בחי' חכמה ותורה ומלכות שהיא בחי' תפלה כידוע. וע"כ מדקדקין לאכול דגים בשבת כי דג נקרא בלשון רז" לנון בחי' נו"ן הנ"ל וזה בחי' עינא פקיחא של דגים מרמז לחכמה בחי' ותפקחנה עיני שניהם על שם החכמה נאמר וע"כ יוסף שזכה ביותר לבחי' הנ"ל ע"כ נתברכו בניו בברכות דגים כ"ש וידגו לרוב וכו' וכמו שארז"ל. וזה בח"י קדושת סעודת שב תכי כבר מובא לעיל מה שבאכיטלת חול יש אחיזה לבחי' עשו שאחיזתו בושט ובכבד שהם כלי האכילה וע"כ צריך ליזהר אז ביותר שלא ליתן להם יניקה יותר מכדי חיונם אבל אכילת שבת הוא כולה קודש וכו' כמבואר במאמר שאלו את ריב, ק סימן נ"ז. וע"כ מבואר בשו"ע שאסור לאכול פת עכו"ם בשבת. ונוהגין ללוש שיעור חלה בבית לעשו"ת מה סלחמים לשבת כי אכילת שבת קדש הוא ואסור להיות לעכו"ם שום אחיזה בה ומקדשין הלחם (שהוא עיקר הסעודה) בקדושה יתירה עוד ע"י שלשין שיעור חלהומקיימים בו מצוות הפרשת חלה שנקראת ראשית בחי' חכמה כממפ"נ וחלה היא ג"כ בחי' השכינה (כמבואר בזוה"ק ובתיקונים) בחי' מלכות דקדושה שמקבלת מהחכמה כנ"ל. וזהו שמובא בליקוטי תורה להאריז"ל פרשת שלח כי מצוות חלה הוא כנגד בחי' חכמה דנוקבא וכו' ומובא במאורי אור היינו כנ,ל ועיין בזוה"ק פ' שלח ומובא קצת במאמר אבא שאול סי' נ"ה. כי חלה היא בחי' השכינה בהיות' מחוברת עם בחי' האבות (שזה ג"כבחי' קדושת שבת שין בת בחי' האבות ששרשם בבחי' התלת מוחין הקדושים ובת היא בחי' השכינה בחי' מלכות) וזה בחי' חן הנ"ל ועי"ז נתקבלין כל התפלות וע"כ מבואר שם שחלה הוא ג"כ בחי' תפלה בחי' ויחל משה היינו כנ"ל: (א"ה ועיין בספר יקרא דשבתא שמביא מהזוה"ק שבשבת

כביכול השי"ת בעצמו מקבל תפלת ישראל וע"כ דחז"ל טוב מלא כף נחת זה יום השבת היינו בחי' בנחת נשמעים המבואר בפנים):

סימן רמ"ג

המשכיר שזה ומרחץ לעכו"ם וכו'. כי קדושת שבת ניתנה רק לישראל ולא לעכו"ם כ"ש ביני ובין בני ישראל וכו' וכשארז"ל עכו"ם ששבת חייב מיתה וארז"ל (מ"ר בשלח פ' ע"ה דברים פ"א) משל למלך ומטרוניא יושבת כנגדו וכו' כי בחול מחמת שהם ימי מלאכה והמלאכה היא בשביל בירורים לברר ניצוצות קדושו"ת מתוך הסט"א ע"כ יש להם איזה אחיזה ושייכות עם בחי' המלכות דקדושה בבחי' זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים מאחר שצריכה לירד ביניהם לברר מהם בירורים כידוע ועיקר כחה לברר מתוכסך הניצוצות הקדושים הכל רק ע"י החכמה העליונה בחי' מחשבה כי כולהו במחשבה איתברירו. אבל בשבת השכינה שובתת כביכול וכד עייל שבתא איהי איתייחדת ואיתפרשת מסטרא וכו' וכל שולטני רוגזין וכו' כולהו ערקין ואיתעברו מינה ולית שולטנא אתרא בכולהו עלמין בר מינה וכו' ע"כ אסור לעשו"ת אז שום מלאכה ואפילו על מחשבת מלאכה הזהירו רז"ל ואמרו שבות ממחשבת עבודה. וע"כ אנו נפרדים אז מעכו"ם בתכלית הריחוק והפירוד כי כדין יתפרדו כל פועלי און ותרם כראם קרני וכו'. וע"כ גם אמירה לעכו"ם לעשו"ת מלאכה שבות. כי מאחר שעושה מלאכה על דעת ומחשבת ישראל נחשב כאלו עשה ישראל את המלאכה ואז לא די שאינו מברר עי"ז בירורים קדושים מתוך סטרא דמותא רק אדרבא נותן בזה כח יותר לסטרא דמותא וע"כ מחלליה מות יומת ר"ל אם עושה מלאכה ממש הישראל בעצמו ולא עוד אלא אפילו ע"י אמירה לעכו"ם אסור ג"כ וע"כ אסרו רז"ל כל שעושה על דעת ישראל ולא עוד אלא שחוששין בזה גם למראית עין כי גם כשיחשבו בני אדם עליו רק ע"י מראית עין שהעכו"ם עוסק במלאכתו של ישראל בשבת הוא ג"כ פגם גדול בקדושת שבת שהיא בחי' שין בת בחי' תלת גוונין דעינא ובת עין שהם בבחי' חכמה מוחא הנ"ל ובחי' מלכות הנ"ל. וע"כ אם העכו"ם עושה אדעתא דנפשיה ומפורס' באופן שאין בו משום מראית עין מותר מאחר שאין המלאכה נעשית על דעת ומחשבת ישראל רק על דעתו של העכו"ם בלבד וע"ש בשו"ע ותבין ממילא ע"פ דרך זה. גם מה שמבואר בסי' רמ"ז רמ"ה וכן מה שמבואר בסי' רמ"ז מענין קצץ לו דמים: וזה ג"כ מה שמבואר בסי' רמ"ו מענין שביתת בהמתו כי בהמתו של ישראל מרמזת ג"כ למה שמרמזת כמובן קצת ממה שמבואר לעיל מענין אדם ובהמה תושיע ה'. כי בהמה מרמזת לבחי' מלכות וע"כ מצווה על שביתתה כ"ש לא תעשה כל מלאכה אתה וכו' ובהמתך וכו' וע"כ אסור גם להשכיר או

להשאיל בהמתו לעכו"ם לעשו"ת בה מלאכה בשבת אם לא שיפרס' שעשה דרך היתר כמבואר בשו"ע

סימן רמ"ח

וע"כ אין מפליגין בספינה, ואין הולכין בשיירא פחות מג' ימים לפני השבת, כי ג' ימים לפני השבת מתחיל להאיר הארת קדושת שבת הבא כידוע, והם כנגד בחינות נר"נ שהם גם כן בחי' הג' תיקונים הנ"ל שהם בחי' מלכות שמים ותורה וחכמה, וע"כ צריך להכין עצמו מאז לקבל בשלימות קדושת שבת הבא ולשמור עצמו שלא יהיה לו איזה צער ובלבול בשבת ומכ"ש שלא יבוא לאיזה חילול שבת ח"ו וע"כ לדבר מצוה מותר גם בתוך ג' ימים כי זה תכלית כל התיקונים הנ"ל לעשו"ת מצוותיו ית' בבחי' ראשית חכמה וכו' שכל טוב לכל עושיהם, ואמרו תכלית תורה וחכמה תשובה ומעשים טובים, וע"כ אין צריך אז לחוש לזה כי שומר מצוה לא ידע דבר רע ויבטח בהשי"ת שיצילהו מכל צער ומכל חילול שבת ח"ו

סימן רמ"ט

וע"כ אסור לקבוע סעודה ומשתה בערב שבת (אם לא שהיא סעודת מצוה בזמנה וכו') ואנשי מעשה נוהגין להתענות בכל ערב שבת, כי כבר נתבאר שעיקר שלימות האכילה דקדושה הוא בשבת כי אז אין להס"א בחי' עשו שום אחיזה בהאכילה והסעודה, וע"כ צריך להכין עצמו לזה שהיהי תאב לאכול בשבת ולדחות ולמנוע עצמו מסעודה של חול בשבי לכבוד סעודת שבת ובזה מכניע בחי' מלכות דסט"א בחי' היצה"ר ממשלת עשו (שאחיזתו באכילת חול כנ"ל) לגבי סעודת שבת שאז עליית מלכות דקדושה בשלימות שזה מבחי' יעקב שהוא הראשון שכתוב בו ששמר את השבת כשארז"ל:

סימן ר"נ

ישכים בבוקר ביום ששי להכין צרכי שבת, כי ארז"ל מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת וכו' כי שבת הוא בחי' עוה"ב שאז יזכו לקבל מאור החכמה העליונה הק' בשלימות שזה עיקר חיי העוה"ב בחי' צדיקים יושבים וכו' ונהנין מזיו השכינה שיזכו להשיג אור אלהותו ית' בשלימות על ידי בחי' מלכות, אבל גם אז לא יהיו כולם שוים וכל צדיק נכוה מחופתו של חבירו כשארז"ל כי הכל לפי רוב המעשה וכל מה שהאדם משתדל ביותר בענין זה גם בעוה"ז לקבל עליו עול מלכות שמים שלימה ולקשר עצמו ולהסתכל רק על השכל והחכמה והחיות אלהות שיש בכל דבר כמ וכן זוכה ביותר לזה בעוה"ב בבחי' ימי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, וע"כ צריכין להזדרז לעסוק בזה מימי נעוריו ממש כי יפה שעה אחת וכו' בעוה"ז וכו' ואין אבדה כאבדת הזמן, כי כבר נתבאר כי

בכל רגע וזמן מלובש בו שכל חדש איך להכיר אותו ית' ולהתקרב אליו ית' עי"ז וע"כ גם לענין הכנת שבת כפשוטו צריך ג"כ להשכים לזה בבוקר ביום ששי. וע"כ צריך לחזור בתשובה בכל ערב שבת כדי לתקן ע"י תשובתו מה שפגם לפעמים בימי המעשה על ידי שנמשך אחר יצרו שהוא מבחי' מכלות דסט"א ר"ל, שזה ההיפך מבחי' קדושת שבת כנ"ל. וע"כ יש לפנות בערב שבת קורי עכביש שבבית כי הם מבחי' הסט"א מלכות עשו כשדרז"ל על פסוק שממית בידיה תתפש, וזה שמובא שמצוה לטעום מן התבשילין בערב שבת כי ארז"ל שיעקב נטל לחלקו העוה"ב והלא ההכרח גם אצלו לעבור גם דרך העוה"ז רק שבאמת בחי' יעקב אין לו שום חפת ורצון בשום דבר מהעהו"זרק גם העוה"ז שלו הוא רק בשביל עוה"ב וכל מעשיו רק לשם שמים, נמצא שגם בעוה"ז שלו טועם טעם עוה"ב ועיין במאמר בחצוצרות סי' ה' מבואר שם שהצדיקים והכשרים האמתיים עיקר העוה"ב ושכר המצות שלהם הוא בעולם הזה כי שי להם תענוג וחיות דקדושה מהמצוה בעצמה וכו' ע"ש, וכל זה מרומז בענין טעימת תבשילין של שבת בערב שבת, וע"כ ישתדל להכין בעצמו שום דבר לצרכי שבת (כי מצוה בו יותר מבשלוחו) וכו' כי ע"י כל המצות נמשך קדושה אל האדם בבחי' אשר קדשנו במצותיו, וקודש הוא חכמה כידוע וע"כ זוכה על ידי זה לקשר עצמו אל החכמה דקדושה בשלימות על ידי בחי' המצוה שהיא מבחי' מלכות דקדושה כידוע, וע"כ כל מה שיש לו טרחא ביותר בשביל המצוה שכרו יותר גדול וזוכה עי"ז לקדושה יתירה, וגם כי ע"י הטרחא והכח שמכניס בעשיית המצוה שכרו יותר גדול וזוכה עי"ז לקדושה יתירה, וגם כי ע"י הטרחא והכח שמכניס בעשיית המצוה עי"ז נותן כח להמלכות דקדושה להתגבר על מלכות דסט"א בחי' היצה"ר (עיין שערי תשובה בסי' ר"נ הנ"ל), וע"כ בודאי מצוה בו יותר מבשלוחו כי עי"ז נמשך עליו קדושה ביותר בפרט ממצות הכנת שבת שהיא בעצמה נקראת קדש, וע"כ יאמר על כל דבר זהו לכבוד שבת כי כבר מבואר שכבוד שבת מרמז על עליית המלכות דקדושה והתגלות אור החכמה דקדושה, וע"כ גם האמוראים הראשונים היו טורחין בעצמן לכבוד שבת. וע"כ יש להשחיז את את הסכין בערב שבת לכבוד שבת ונלמד מדכתיב והכינו את אשר יביאו, את מרמז לבחי' מלכות, וסגין מרמז ג"כ לבחי' מלכות ובחי' בינה, עיין מאורי אור והיינו כנ"ל, ועיין סימן רנ"א מבואר ג"כ ע"פ דרך זה

סימן רנ"ב

וע"כ מותר להתחיל במלאכה בערב שבת סמוך לחישכה אע"פ שהמלאכה נגמרת בעצמה בשבת, כי עיקר הבירורים שנתבררין על ידי המלאכה הכל הוא רק בכח החכמה שנקראת ראשית כנ"ל וע"כ כשראשית והתחלת המלאכה שנעשית ע"י האדם בעל

השכל והחכמה הוא קודם שבת אע"פ שאחר כך נגמרת ממילא בשבת לית לן בה מאחר שאין האדם עושה שוב כלום רק הכל נעשה ממילא ע"י כח הראשית וההתחלה שמערב שבת אא"כ יש לחוש שמא יסייע האדם במלאכה גם בשבת כגון שמא יחתה בגחלים וכיוצא אז אסור ובזה מבואר ג"כ מה שכתוב בסימן רנ"ג רנ"ד רנ"ה רנ"ז רנ"ח וכו'

סימן רנ"ו

וע"כ היי תוקעין בערב שבת כדי להבדיל את העם מן המלאכה, כי התקיעות הם בחי' התעוררת המוחין מתרדמותן כידוע ומחמת שהחכמ' והמוחין של חול הם בחי' מוחין דקטנות בחי' שינה כנגד המוחין שזוכין לקבל בשבת קודש וע"כ בימי החול הם ימי מלאכה ע"כ תוקעין בע"ש להבדיל את העם מן המלאכה ולהכין עצמן לקבל קדושת החכמה והמוחין שמאירין בשבת וזה ג"כ בחי' התקיעות בעצמם כשארז"ל תקיעת שופר חכמה ואינה מלאכה:

סימן ר"ס

וזהו בחי' מצות הרחיצה בחמין בערב שבת, ומבואר בכוונות שזה סוד שלהובא דאשא היורד בע"ש להכניע הקליפות וכו', היינו שממשיכין הארת החכמה העליונה שהיא בחי' יעקב ויוסף שהם בחי' להבת אש כנ"ל וכ"ש והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ועי"ז שורפין ומכניעין הקליפות שהם בחי' עוש מלכות דסט"א בחי' אש היצה"ר בחי' נורא בי עמרם כי מהאש יצאו והאש תאכלם וזה בחי' לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר והרוגז הוא מבחי' דינים וגבורות בחי' אש, ואח"כ טובלים במקוה שזה בחי' שמקשרין וכוללין עצמן במימי החסדים העליוני' שנמשכין מבחי' השכל העליון שהחוא בחי' חסד ורחמים כמובן במאמר וביום הביכורים סימן נ"ו, וזה בחי' ג' דברי' צריך אדם לומר ערב שבת עם חשיכה עשרתם כנגד בחי' המלכות שהוא בחי' מעשר, ערבתם כנגד בחי' עסק התורה כמבוארבתיקונים עירוב הוא עמודא דאמצעיתא שהוא בחי' תורה כידוע, הדליקו את הנר כנגד הארת השכל העליון שמאיר אפילו במקום אפל וחשך בבחי' כי אתה תאיר נרי ה' אלה יגיה חשכי:

רסא וכו' וזה בחי' הדלקת נרות של שבת ומבואר בכוונת שהם כנגד בינה ומלכות היינו שהמלכות מקבלת אז הארת החכמה העליונה על יד' בינה כי הם תרין רעין דלא מתפרשין כידוע, וזה בחי' הרוצה להחכים ידרים כי מנורה בדרום כשארז"ל, וזה בחי' עריכת השלחן בשבת כי המלכות עולה אז מבחי' עניות לבחי' עשירות שזה בחי' שלחן מלכים בחי' הרוצה להעשיר יצפין כי שלחן בצפון, וכ"ז ע"י שמקבלת הארת החכמה העליונה כנ"ל. וע"כ מצוה לכבד את השבת בבגדים נאים, כי כבר נתבאר כי השכליים

העליונים הם בבחי' מלבושי כבוד להאדם וע"כ מצוה ללבוש אז בגדים לבנים כנגד בחי' הלובן העליון בחי' ונוזלים מן לבנון מן לבונא דמוחא, וזה אותיות לב"ן ר"ת ל"ב, נתיבות בחי' ל"ב נתיבות החכמה, גם לב"ן אותיות ל"ב 'נון היינו שמקשרין הנו"ן בחי' מלכות עם ל"ב נתיבות החכמה. וע"כ מקפידין בנר שבת שיהיו שמנים ופתילות כשרים שיהיו השמנים נמשכים אחר הפתילה, כי פתילה מרמז למלכות וזמן לחכמה כידוע, וע"כ צריכין שיהיו מקושרין ומיוחדין אז ביחודא שלים שלא יהיה לבחי' המלכות והחכמה דסט"א שום אחיזה בהם ח"ו בכדי שיהיה האור דקדושה דולק יפה ולא יכבה גם שלא יבוא עי"ז לידי חילול שבת ח"ו כמבואר בשו"ע, כי כבר נתבאר כי אותות שבת בעצמם שין בת מרמזים ג"כ לבחי' שמן ופתילה הנ"ל:

סימן רסו

וזהו שאמרו מי שבא בדרך וקידש עליו היום לא יניח כיסו על חמורון מפני שהוא מצווה על שביתתה אלא נותלן כיסו לעכו"ם וכו', כי אפילו החמור שהוא בהמה טמאה והוא מבחי' הסט"א אעפ"כ מאחר שהוא של ישראל כבר יש לו איזה אחיזה בסטרא דקדושה כי נעשה מרכבה אליה וע"כ מצווה על שביתתו וע"כ יתן כיסו לעכו"ם שאין לו חלק בקדושה וגם זה לא התירו אלא בממון שהוא שלו כי גם הממון של ישראל יש לו שורש בקדושה וכמבואר במ"א כי בצל החכמה בצל הכסף, וכן עשירות דקדושה היא מבחי' המלכות דקודשה וכנ"ל אבל בממון שלא הגיע עדיין לידו של ישראל כגון אם מצא מציא אינו יכול ליתנה גם לעכו"ם כי אסור לפגום בקדושת שבת גם ע"י עכו"ם כנ"ל וע"כ אם אין עמו עכו"ם התירו לו להניחו על החמור רק באופן המבואר בשו"ע וכו' ע"ש ומזה מבואר גם שאר ענינים המבוארים בסימן זה

סימן רס"ז

וע"כ אין חותמין בשבת שומר עמו ישראל בברכת השכיבנו, כי שבת בעצמו הוא שמירה מכל ההזיקות ר"ל כי מאיר אז אור החכמה והדעת בהארה נפלאה ועי"ז ממילא אין שום היזק כ"ש לא ירעו ולא ישחיתו וכו' כי מלאה הארץ דעה וגם אז נכנעין כל הסט"א שמהם כל ההזיקות ר"ל כנ"ל

סימן רס"ח

וזה בחי' התפלה של ליל שבת, ובתחילה אומרים מזמורי תהלים ומספרים בהם הרבה מגדולת השי"ת ומלכותו ית' ומביטול מלכות דסט"א בחי' אלהים אחרים, ואח"כ אומרים מזמור לדוד וכו' ושלש הבו כנגד שלש ברכות ראשונות של התפלה כשארז"ל והם כנגד בחיח' התלת מוחין הכלולים בחכמה ואח"כ שבעה קולות כנגד הז' מדות

שהם כלל הבריאה לקשר כולם אל החכמה העליונה הק' ואח"כ אומרים לכה דודי וכו' ומזמור שיר ליום השבת ר"ת למשה וכן אותיות שלמה, משה הוא בחי' הדעת והחכמה וע"כ פני משה כפני חמה, ושלמה הוה סיהרא באשלמותא, ועי"ז בעצמו ויחכם מכל אדם כי אי אפשר לקבל אור החכמה כי אם על ידי בחי' נו"ן בחי' מלכות ובשבת מאירין שני הבחינות הנ"ל באור גדול, וזה טוב להודות לה' ולזמר לשמך עליון כי כבר מבואר כי החכמה והמלכות הם בחי' שם, ובשבת הם במדריגה עליונה מאד וזה ולזמר לשמך עליון, וזה להגיד בבוקר חסדך ששרשו בחכמה ואמונתך ששרשה במלכות בלילות כי היא מדת לילה בחי' ואת המאור הקטן לממשלת הלילה, וזה עלי עשור בחי' מלכות שהאי מדה עשירית ונקראת מעשר ועלי נבל בחי' ל"ב נתיבות החכמה והאורות שמאירין ממנה בעוה"ז הם בחי' נובלות חכמה, עלי הגיון בכנור בחי' תורה כמובא בזוה"ק ותופשי התורה אלין דתפשין בכנורא (עיין במאמר ראיתי סי' ח') גם כנור אותיות כ"ו נ"ר כמובא בתיקונים שזה בחי' יחוד חמה ולבנה שנעשה על ידי עסק התורה, וזה כי שמחתני ה' בפעלך במעשה ידך ארנן שמחה בצפרא בחי' חכמה ורננה ברמשא בחי' לבנה, היינו שעל ידיד שני הבחינות הנ"ל יכולים להכיר אותו ית' ולהתקרב אליו ית' מכל מה שיש בעולם מכל ל הבריאה כולה וע"כ הוא מלא שמחה ורננה מכל דבר מאחר שהוא זוכה להתקרב אליו ית' על ידי אור השכל שמלובש בכל דבר וזה מה גדלו מעשיך ה' בחי' מלכות שמקנן בעשיה, מאד עמקו מחשבותיך בחי' חכמה מוהחא איהו מחשבה מלגאו. עכשיו מתחיל לספר ולהודות להשי"ת גם על ההיפך כי זהלעומת זה עשה בשביל שיהיה כח הבחירה באדם וליתן שכר טוב לצדיקים וכו', וזה איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת בחי' לא יחפוץ כסיל בתבונה שנאמר על היצה"ר שהוא בחי' מלך זקן וכסיל ויש כמה רשעים שנשמכין אחר עצתו ושעתם מצלחת אבל אין להסתכל על זה כלל כי בפרוח רשעים וכו' להשמדם עדי עד, כי מי שזוכה לשכל אמיתי רואה בעינא פקיחא שתוקף גודל הצלחתם זהו בעצמו תכלית מפלתם וירידתם וזה ואתה מרום לעולם ה', לעולם ידך על העליונהוהכל נכון וישר וכך צריך להיות, וזה כי הנה אויביך ה' וכו' יאבדו וכו', ותרם כראם קרני בחי' עליית המלכות דקדושה בלותי בשמן רענן בחי' אור החכמה שנקראת שמן כנ"ל, וכן כל המזמור ומזמור ה' מלך גאות לבש הכל הולך ומסודר על דרך זה. אח"כ מתפללין תפלת ערבית ואומרים אתה קדשת את יום השביעי היינו שהאיר בו אור החכמה והמוחין שנקראים קדש, וזה לשמך בחי' מלכות, וזה תכלית מעשה שמים וארץ שנברא הכ לבגין דישתמודעין ליה להכיר אותו ית' על ידי כל דבר ולזה זוכין רק על ידי קדושת שבת, נמצא שתכלית ושלימות המלאכה נגמר

ע"י קדושת שבת וזהו ויברך ויקדש וכו' כנ"ל, ויש עוד לבאר בזה בענין ויכל וישבות ויברך ויקדש הכל מרמז לשני הבחינות כנ"ל:

סימן רס"ט וכו'

וזה בחי' קידוש על היין. כי הכוס הוא בחי' מלכות והיין שבתוכו הוא בחי' המוחין והחכמה שממשיכין להמלכות כנ"ל. ועיין בכוונות קידוש ותדבין ביותר: וע"כ אם אין לו יין מקדש על הפת. כי גם הלחם והסעודות של שבת הם בבחי' התיקונים הנ"ל וע"כ אין קידוש אלא במקום סעודה: וע"כ כשמתחילין הקידוש יתן עיניו בנרות כי גם נרות של שבת מרמזים לבחינות הנ"ל ואח"כ יתן עיניו בכוס של ברכה כי צריך להסתכל בעינאפקיחא על אור השכל הנ"ל כמבואר בפנים וכנ"ל. וע"כ יש או מרי' שאין מקדשין אלא במקום נר כמבואר בסי' רע"ג כי נר של שבת מרמז על אור השכל הנ"ל: וע"כ היו נוהגין לקדש בבית הכנסת כי בית הכנסת מרמז לבחי' מלכות כנ"ל ועיקר התקנה היתה בשביל אורחים דאכלו ושתו בבי כנישתא (כמבואר בסימן רסט) היינו בחי' הצדיקים שעליהם נאמר ואורח צדיקים כאור נוגה. שעיקר חיותם שזה בחי' אכילה ושתיה שלהם הוא ע"י אור השכל שמקבלין בכל פעם ע"י בחי' מלכות שנקראת בי כנישתא כנ"ל:

סימן רע"ד

וזה בחי' לחם משנה של שבת. כי אז מקבלין בחי שפע כפולה ע"י הארת החכמה העליונה שהיא בחי' ראשית בחי' בכורה והבכור נוטל פי שנים. וע"כ אכילת שבת היאט כולה קדש כי היא בחי' שפע רוחנית מהארת החכמה דקדושה שהיא עיקר החיות בחי' והחכמה תחיחה וממילא נכלל בזה גם שפע גשמיות בחי' בצל החכמה בצל הכסף כי התחתון נכלל בעליון וע"כ מיניה מתברכין כל שתא יומין כי היא מקור הברכה וכל ההשפעות נמשכין ממנו:

סימן ער"ה וכו'

כבר מבואר לעיל שכל המלאכות של חול הם בחי' ברורים והכל רק בכח המחשבה שהוא חכמה מוחא ובשבת אין שום ברורים כנ"ל ע"כ אסורים בו כל המלאכות ומחמת זה פרטה התורה הק' ביותר מלאכת האש כ"ש לא תבערו אש וכו' כי אש מרמז לבחי' חכמה ולבחי' מלכות כנ"ל שעל ידם נעשים כל הברורים הקדושים של ימי החול וע"כ הרבה מלאכות נעשים ע"י האש כמו מבעיר ומכבה ובישול ואפיה ושאר המלאכות רובן נעשו ע"י כלי ברזל כמו גרזן ומחרישה ומחט וכיוצ א ומלאכת הברזל הכל הוא ע"י אש. וע"כ אסרו רז"ל כמה דברים שלא יבוא לידי חילול שבת ע"י מלאכת האש ויתן בזה כח לבחי' המלכות דסט"א בחי' אש היצה"ר כנ"ל: וזה אין פולין וכו' לאור הנר

שמא יטה. כי הסט"א אורבת ע"ז מאד להכשיל את האדם באיזה חילול שבת ח"ו בפרט ע"י ענינים כאלו וע"כ עכו"ם שהדליק את הנר בשביל ישראל אסור לכל וכו' אם לא שהדליקו לצורך עצמו וכו' ע"ש עוד עד סימן רפ"א הכל סובב על ענין זה:

סימן רפ"א וכו'

וע"כ מאחרין בשבת יותר לבא לביהכנ"ס (מחמת שישנים קצת על היום כ"ש המ"א בשם הב"ח) כי גם השינה בשבת שהיא בשביל התחדשו"ת המוחן כנ"ל היא ג"כ יקרה מאד כי אז זוכין לקבל מוחין גבוהים וקדושים ביותר ע"י שמתחדשת הנשמה בשעת שינה ע"י בחי' מלכות שעולה בשבת בעליה יתירה כנ"ל. וזה ג"כ בחי' הזמירות והמזמורים הרבה שאומרים בשבת הכל בשביל עלית המלכות אז בעליה גדולה בבחי' זמרו למלכנו זמרו וכן בשביל הארת החכמה והשכל שמאיר בו ביותר בבחי' זמרו משכיל. וזה בחי' קריאת התורה שקורין בשבת כי שלימות כל התיקונים הנ"ל זוכין ע"י התורה כנ"ל והיא עיקר החכמה כ"ש אני חכמה וכתיב בי מלכים ימלוכו. ואח"כ מפטירין בנביא כי ממשיכין הארת החכמה ממדריגה למדריגה שזה בחי' מה שארז"ל חכם עדיף מנביא שנאמר ונביא לבב חכמה וכן אחז"ל שמעלת התורה גדולה מנבואה דאלו גבי נביא כתיב ובא אליך האות והמופת וגבי תורה כתיב ע"פ התורה אשר יורוך וע"י כל זה ממשיכין הארת החכמה והמוחין הק' אל המלכות (ועיין בכונות ותבין כל הנ"ל בפנימיות יותר) ווה בחי' מה שצריכין לקרות הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום ומבואר בכוונות ששנים מקרא הם בחי' יעקב ויוסף (שהם זכו בשלימות לקשר עצמן אל החכמה דקדושה כמבפ"נ) ואחד תרגום מספר תרדמה שזה בחי' בנין הנוקבא בחי' מלכות שהיה ע"י תרדמה כ"ש ויפל ה' א' תרדמה וכו'.

וע"כ ארז"ל שמאריכין לו ימיו ושנותיו כי זוכה לקבל עי"ז חיים ואריכות ימים מבחי' החכמה העליונה כמ"ש והחכמה תחיה וכו' (ועיין ביטור סי' רצ"ב מבואר כי אתהקדשת הוא כנגד שבת בראשית [שזה בחי' התגלות מלכותו ית' שהיה אז ע"י שנגמר כלל הבריאה שהיתה בשביל התגלות מלכותו ית' כמבואר במ"א] ישמח משה כנגד שבת של מתן תורה [זה כנגד בחי' עסק התורה הנ"ל] וע"כ אומרים בו בעמדו לפניך על הר סיני ושני לוחות אבנים הוריד בידו וכו' ולא נתתו ה' אלהינו לגויי הארצות וכו' כי ע"י התורה הק' מכינעין הס"א ומפרידין אותה מהקדושה שלא יהיה לה שום אחיזה בהקדושה שזה בחי' מה שנאמר בשבת ביניני ובין בני ישראל וכו' ועכו"ם ששבת חייב מיתה כנ"ל. אתה אחד הוא כנגד שבת של עוה"ב, שאז יזכו להשיג אור החכמה העליונה בשלימות עד שעי"ז יזכו ישראל להכלל באחדותו ית' כמאמר אלו ידעתיו הייתיו וכמבואר מזה

במאמר עתיקא סימן כ"א וזה אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד וכו') ואחר קריאת התורה מתפללין מוסף ואז עולה המלכות עד המוחין כמבואר בכונות, וזה תכנת שבת רצית קרבנותיה וכו' ומובא בטור שנתיסד באותיות תשר"ק שמרמז על הגאולה כי או יהיה עליית המלכות עד המוחין בשלימות, ווה רצית קר בנותיה ומבואר בבית יוסף דר"ל כי אין בקרבנות שבת שעיר לחטאת רק עולות, וזהו כי החטאת בא על החטא שנמשך מצד אחיזת היצה"ר מלכות דסט"א ואחטאת הוא התיקון על זה, מה שאין כן בשבת שאין בו שום אחיזה להיצה"ר כלל, וע,כ באמת השומר שבת כהלכתו מוחלין לו על כל עונותיו שבאין מצד יצה"ר, כי בודאי בכח וזכות קדושת שבת יזכה לתשובה שלימה ולא יחטא עוד. ואח"כ סועדין סעודת שבת והיא סעודתא דעתיקא קדישא ששם מקור החכמה והמוחין הק'.

וגם צריכין להשלים בשבת המאה ברכות בפירות ומגדים וכו' כי הם סוד המאה אדנים שהם בחי' תיקוני המלכות כידוע ועי"ז זוכין לקבל אור החכמה בבחי' אל תקרי מה אלא מאה המבואר לעיל

סימן רצ"א. רצ"ב.

ואח"כ מתפללין מנחה של שבת ואומרין אתה אחד כנ"ל ואמרין ואני תפלתי וכו' כי על ידי כל התיקונים הנ"ל התפלה מקובלת, ועיין בוכונות תפלת המנחה של שבת וענין השלש סעודות ותבין קצת ע"פ דרך הנ"ל, וזה בחי' הג' צדקת שאומרין אז, כנגד משה, יוסף, דוד, שנסתלקו אז, כי משה הוא בחי' הדעת והחכמה העליונה דוד הוא בחי' מלכות, יוסף הוא בחי' היחוד והתקשרות שמחברין בחי' המלכות עם החכמה וע"כ זכה יוסף לשניהם כנ"ל. או אפשר כי יוסף מרמז לבחי' חכמה כמ"ש כי בן זקונים הוא לו ותרגומו ארי בר חכים הוא ליה, משה הוא בחי' התורה בחי' זכרו תורת משה. דוד הוא בחי' מלכות ותפלה כנ"ל, וזה שמובא כי יוסף משה דוד גימטריא תפלה כי עי"ז התפלה מקובלת כנ"ל, וע"כ נסתלקו אז כל אחד מהם לשרשו. וזה שמובא בכונות כי תפתת אתה אחד הוא כנגד בחי' יחוד חתן וכלה היינו כנ"ל

סימן רצ"ג וכו'

וע"כ צריכין להוסיף מחול על הקודש בכניסתו וביציאתו כדי לכלול גם ימי החול ולקשרם בקדושת שבת, וע"כ מאחרין תפלת ערבית של מוצאי שבת, וזה שאומרין אתה חוננתנו בברכת אתה חונן ומתפללין שינצלו מכל חטא ועון שהוא מצד יצה"ר מלכות דסט"א ושנהיה מדובקים ביראתו ית' בחי' מוראה של מלכות דקדושה והיא עיקר החכמה דקדושה גם כן בבחי' הן יראת ה' היא חכמה ואח"כ אומרים ויהי נועם

שמרמז על הארת המוחין העליונים ששם עיקר הנעימות ומעשה ידינו כוננהו כי עשיה היא בחי' מלכות כנ"ל וע"כ אומרים תיכף יושב בסתר וכו' שהוא שיר של פגעים להנצל מכל מיני הזיקות ויסורים שבאים מהסט"א בחי' עשו שעיקר אחיזתו בעשיה וע"כ נקרא עשו כידוע, וזה 'על 'שחל 'ופתן ר"ת עש"ו כמובא תדרוך וכו', ואח"כ אומרים ואתה קדוש עיין בכונות ותבין ג"כ ע"פ דרך זה, ואח"כ אומרין ויתן לך שהם הברכות שביקל יעקב וכן שאר פסוקי ברכה והצלחה שכל זה נמשך על ידי התיקונים הנ"ל, ואח"כ מבדילין על הכוס של יין שמרמז גם כן להמשכת התיקונים הנ"ל ומברכין על הריח שהוא חיות הנשמה שבמוח כנ"לו אח"כ מברכין על האש שהוא בחי' מלכות וכמובא בכונות שמאורי האש הם מבחי' מלכות וע"כ עיקר אורם הוא בלילה שהיא מבחי' זאת, וע"כ אין מברכין אלא על אור ש לישראל בכדי שלא ליתן אחיזה לבחינת דסט"א אש טמא אש היצה"ר כנ"ל, ואח"כ מברכין ברכת הבדלה בכדי להמשיך עי"ז דייקא קדושת שבת גם על ששת ימי החול וכעין שכתוב וירא א' את אור כי טוב ופירש"י ראהו כי טוב ואין נאה לו וחושך שיהיו משתמשין בערבוביא ויבדל וכו'. וכמ וכן לענינינו כי ע"י שזוכין להאמין באמת בקדושת שבת כי אע"פ שנדמה לכאורה שהוא יום כשאר ימים (וכמו ששאל טורנוסרופיס מה יום מיומיים וכו') אעפ"כ קדושתו שגבה ונוראה מאד ויש הבדל והפרש גדול בין יום זה לשאר ימים והוא עיקר החיות והקיום של כל הימים בבחי' ימים יוצרו ולא אחד בהם זה שבת כשארז"ל עי"ז משתוקקין אחר קדושתו גם בכל ימי החול ורודפין להשגי איזה התנוצצות מקדושתו כרודף אחר החיים ומזכירין את קדושתו בכל פעם בבחי' זכור את יום השבת ודר"ל זכרהו מאחד בשבת עי"ז ממשיכין הארת רקדושתו גם עלי ימי החול להתנהג גם בהם בכל מעשה דיבור ומחשבה של חול גם כן רק ע"פ כל התיקונים הק' שנמשכין בשבת, וזה בעצמו להשיג קצת מהארת קדושת שבת ולהבדיל בינו לבין ימי החול זה זוכין ג"כ רק על ידי הארת קדושת הדעת שמאיר בשבת, וכשארז"ל למה תיקנו הבדלה בחונן הדעת כי אם אין דעת הבדלה מנין וזה המבדיל בין קדש (שהוא בחי' חכמה כידוע) לחול בין אור לחשך כי החכמה היא עיקר האור כנ"ל, בין ישראל לעמים כי זה עיקר ההבדל כי ישראל הם מזרע יעקב שזכו לקבל התורה ולקבל ע"ע עול מלכות שמים שלימה ולקשר עצמן ע"י כל זה רק להחכמה והשכל והחיות אלהות שיש בכל ד בר לבד מההבדל הגדול שיש ביניהם מצד נשמתם שזה בחי' ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי, וזה בין יסו השביעי לששת ימי המעשה, כי כל הנ"ל כלול בקדושת שבת כנ", ומחמת שאחר הסתלקו' האור אזי מתחיל החשך להתגבר ביותר שזה בחי' מה שאמר אדה"ר כשנסתלק האור ששימש בשבת

בראשית אמר אז ואומר אך חשך ישופני וכו'. וידוע כי בחינת השכחה נמשך ג"כ מבחי' החשך הנ"ל כי שכ"ח אותיות חש"ך כמובא וכמובן במאמר דרשו סימן ל"ז, ע"כ אנו חוששין שלא יתגבר החשך והשכחה להשכיח ח"ו את הרשימו שנשאר מהארת קדושת שבת ע"כ אנו משביעין תיכף השכר של שכחה שיסור לב טפש ממנו שהוא מסטרא דעשו מלך זקן וכסיל, ותיכף אומרים ונח מצא חן כי עי"ז זוכין לבחי' חן כנ"ל, ואח"כ אומרין אליהו וכו' כי אליהו הוא מבחי' מלכות בחי' ב"ן כידוע, ועל משיח נאמר הנה ישכיל עבדי וכו' וגם כי עיקר הגאולה תלויה בזה וכשארז"ל אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות ביד נגאלין כיע"י קדושת המוחין והדעת שהיו זוכין לקבל בשבת ראשונה וע"י ההתקשרות שהיו מתקשרין בקדושת שבת גם בימי החול עי"ז היו זוכין לקבל קדושת השבת השני בתוספות אור עד שעי"ז היו נכנעין ונתבטלין כל בחי' היצה"ר והמלכות דסט"א לגמרי עד שהיו נגאלין, ואח"כ מסדרין השלחן לסעודת מלוה מלכה ואומרים דא היא סעודתא דדוד מלכא, ובזה מקשרין עצמן (בכח הרשימו שנשאר מקדושת שבת) לבחי' המלכות דקדושה בשלימות באופן שגם בימי החול שהוא זמן הסתלקות הארת המוחין של שבת גם אז יהיו מקושרין בקדושת המלכות דקדושה עכ"פ, וע"י אכילה זו נמשך קדושה על כל האכילות של ימי החול כמבואר בכתבים היינו שלא יהיה אחיזה לסטרא דעשו ח"ו בבחי' הסעודות של חול רק גם הם יהיו בקדושה כראוי בבחי' צדיק אוכל לשובע נפשו כנ"ל

סימן ש"א וכו'

והנה להאריך ולבאר בפרטיות ענין כל איסורי מלאכה של שבת אי אפשר וגם כי יתארך הענין מאד, אך תוכן תמצית הדברים הוא כי אבות מלאכות ארבעים חסר אחת וארז"לכי הם כל המלאכות שהיו במשכן ושאר המלאכות הם תולדות שלהם, כי כבר נתבאר שכל עניני מלאכות הם בשביל לברר בירורים מניצוצות הק' שנפלו למקום שנפלו והכל על ידי בחי' המלכות דקדושה המקננת בעשיה ושוכנת כביכול בתוכם בבתי' זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים, ועיקר כל הבירורים מתבררים רק בכח החכמה והמשחבה כי כולהו במחשבה איתברירו ועיקר שלימות המלאכות דקדושה היו במלאכת המשכן כי ציורא דמשכנא כציורא דעובדא דבראשית, וע"כ ארז"ל באמת על בצלאל שהיה יודע לצרף אותיות שנבראו בהם מעשה שמים וארץ וכן ארז"ל עוד שכמו שמעשה בראשית נבראו בחכמה ותבונה ובדעת כמו כן במלאכת המשכן כתיב ואמלא אותו רוח א' בחכמה ובתבונה ובדעת וכו', וזה בחי' הל"ט מלאכות שהיו במשכן נגד בחי' הט"ל אורות הנכללין בשלש אותיות ראשונות של השם הק' שהם בחי' המשכת אור החכמה

העליונה לבחי' הה"א אחרונה שהיא מבחי' מלכות, ואעפ"כ אין מלאכת המשכן דוחה שבת, כי בשבת נמשכין כל האורות והתיקונים הק' מעצמם בכח וזכות קודשת שבת וע"כ אסורים בו כל המלאכות, והטור והשו"ע סדרו הלכות שבת שלא על סדר הל"ט מלאכות והתחילו בענין ההליכה והשיחה וכו' כמבואר בטור כי זהו איסור הפסיעה גסה בשבת כי נוטלת אחת מת"ק ממאור עיניו של אדם ומאור עיניו הם מבחי' אור החכמה כנ"ל, וע"כ צריך ליזהר בזה ביותר בשבת (וזה שמבואר בספר המדות אות דעת שהפסיעה גסה מבלבלת המחשבה מלעיין) וע"כ לדבר מצוה שהיא מבחי' מלכות דקדושה שהיא לשמוע דברי תורה מותר לרוץ, וכן אם הוא עונג לו, ועונג שבת הוא מבחי' חכמה דקדושה ששם עיקר העונג כידוע מותר ג"כ לרוץ בשבת. וזה ג"כ איסור הוצאה בשבת מרשו"ת לראשו"ת והתנא איידי דחביבא ליחה נקיט ליה ברישא, והכנסה נמי הוצאה קרי ליה כי זה כלל איסור מלאכה בשבת שלא לעסוק אז בענין הבירורים שנעשים ע"י מלאכות של חול שהם בחי' יציאה מרשו"ת היחיד לרשו"ת הרבים בשביל לעשו"ת מלאכה ועסק להרויח בהן ואח"כ מכניס השפע והרווח מרה"ר לרה"י, וכמו כן נעשה בחי' זאת גם ברוחניות שכביכול יוצא מרה"י שהוא רשו"ת דקדושה יחידו של עולם ויורד לרשו"ת הרבים סטרא דמותא ר"ל בחי' רבים שתו שארז"ל וזה בחי' רבים הגוים האלה כי המון רשעים רבים ובפשוטו ג"כ כי רוב מעשיהם תוהו ורבים הולכים בדרך זה כי אדם אחד מאלף מצאתי ואעפ"כ גם הוא מוכרח לפעמים לירד לשם בימות החול בבחי' וירד אברם מצרימה בשביל לברר ולהעלות בירורים בבחי' ויעל אברם ממצרים כידוע ועי"ז מכניס ומלה הניצוצות הק' מרשו"ת הרבים לרשו"ת היחיד, אבל בשב תאסור כל זה כי אז השכינה כביכול שובתת מלברר ברורים וכמו כן גם כלל כנסת ישראל אסורים בכל המלאכות שהם בחי' הוצאה מרשו"ת לרשו"ת רק עולים אז ומתענגים באור ה'. וזה גם כן בחי' ודבר דבר הנאמר בשבת ודרז"ל שלא יהי' דיבורך של שבת כדיבורך של חול כי הדיבור הוא בחי' מלכות פה ועל ידו עיקר התגלות הדעת והחכמה בבחי' מפיו דעת ותבונה, ובחו לצריכין לדבר לפעמים דיבורים של חול של עסק ומלאכה בשביל ברורים כנ"ל אבל בשבת גם הדיבור בהם אסור אם לא שהם חפצי שמים שהם בכלל רשו תהקדושה רשו"ת היחיד כנ"ל. וע"כ אסור ללמודבשבת זולת בדברי תורה ואפילו בספרי חכמות אסור (עיין שולחן ערוך סי' ש"ז) כי אסור לנטות אז אפילו נטיה כל שהוא חוץ מבחי' החכמה דקדושה אפילו מה שבחול מותר (כגון שהם לתועלתו וצרכין) ובשביל בירורים, אבל בשבת גם זה אסור. ובזה מובן ממילא גם איסור טלטול מוקצה וכיוצא דמבואר בסי' ש"ח ואילך וכמה חילוקי דינים המבוארים בזה ומה

שבאיזה דברים מועיל מה שחשב עליהם מבעוד יום וכמה דברים צריך לעשו"ת בהם מעשה דייקא מבעוד יום וכן כל כיוצא בזה והכל מבואר ע"פ הנ"ל, כי ע"י כל תנועת האדם נעשין ברורים אפילו ע"י טלטול ונענוע איזהדבר ממקום למקום וכיוצא, וע"כ בשבת הקפידו רז"ל ע"ז ובחנו בחכמתם ורוח קדשם מה לאסור כי פוגם עי"ז בקדושת שבת ומה להתיר כי אינו נוגע בזה לקדושת שבת, וכן שאר ההלכות שבסימן שי"ג ואילך הכל מבואר ממילא ע"פ הנ"ל עם עוד קצת הקדמות המבוארים וידועים ליודעים קצת

סימן שד"מ

וזה ההולך במדבר ואינו יודע מתי הוא שבת אסור לו לעשו"ת מלאכה בכל יום רק כדי חיוני ופרנסתו לחם לבד ומונה שבעה ימים ומקדש שביעי בקידוש והבדלה וכו', כי עיקר מה שע"י מלאכות של חול מבררין בירורים הכל רק בכח קדושת שבת ששובתין בו ממלאכה לגמרי וע"כ כשבא משה להזהיר ולצוות על מלאכ' המשכן הזהיר' תחלה על קדוש' שבת כי דייקא בכח קדושת שבת המלאכה נעשית בשלימות עם כל התיקונים הנעשים על ידה, וזה שאחז"ל זכרהו מאחד בשבת ופירשו הראשונים ז"ל דהיינו לומר היום יום ראשון בשבת וכן בכל יוסם, וכן מבואר בכתבי' כי עי"ז ממשיכין קדושת שבת בכל יום וזה מובן ע"פ פשוט ג"כ כי צריך להזכיר בכל יום כמה הוא בשבת בכדי שלא יבוא לידי שכחה שיכח מתי יום שבת נמצא שמקיים בזה בעצמו בכל יום מצות זכור את יום השבת בפרט שמזכיר שם שבת בפירוש כי אומר ראשון בשבת וכן כולם, וזה ג"כ בחי' זכור את יום השבת ודרז"ל זכרהו בכניסתו וביציאתו היינו בקידשו והבדלה בכדי לפרש בפה מלא נפלאות קדושת שבת וההבדל בינו לבין ימי החול שלא יהא בבחי' אור וחשך מעורבבים ח"ו כנ"ל ועי"ז דייקא ממשיכין כח קדושת שבת גם על ימי החול שיהיו נעשין ע"י מלאכות שבחול התיקונים שצריכין להעשו"ת על ידם, וזה ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת וכו', וע"כ אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין כי בכח קדושת שבת הראשון היו מתבררין גם על ידי מלאכות שבחול כל הבירורים בשלימות ובשבת השני היו שבין ועולין למקומן ונכללין בקדושת שבת השני ועי"ז היו נגאלים, כי היתה הסט"א מתבטלת בביטול גמור, וע"כ המהלך במדבר ואינו יודע מתי הוא שבת ממילא נתערב אצלו קדושת שבת בין ימי החול ע"כ אי אפשר לו לעשו"ת מלאכה לעולם כי צריך לחשוש בכל יום אולי היום יום שבת וגם כי אין לו כח לעשו"ת ע"י המלאכות שלו התיקונים הצריכים מאחר שנתבלבל אצלו ענין קדושת שבת כי אינו יודע מתי שבת, ע"כ אסור לו לעשו"ת מלאכה רק כדי חיוני מחמת פיקוח נפש ומונה שבעה ימים ומקדש שביעי בקידוש והבדלה בכדי לקשר עצמו בקדושת

שבת בכלל עכ"פ, כי אע"פ שאינו יודע בפרטיות כי זה יום שבת בעצמו אעפ"כ צריך לקדש אותו היום שהוא שביעי מיום שנתן אל לבו שכחתו בקידוש והבדלה עכ"פ בכדי לקשר עצמו אל כלל קדושת שבת אע"פ שאפשר שאינו ביומו מה לעשו"ת לו יותר. ובדרך מוסר ורמז י"ל כי מי שנפל לבחי' מדבר שהוא מקום הסט"א נחש שרף ועקרב וכו' שהם בחי' מלכות דסט"א כמ ושדרז"ל על שנפגם אצלו עי"ז גם בחינת קדושת שבת ח"ו עד שאינו יודע מתי יום שבת כי נתערב אצלו קדש בחול עד שאינו מרגיש כלל בקדושת שבת ח"ו מונהששה ואינו עושה מלאכה גם בהם רק כדי חיונו ושאר כל היום עוסק בתורה בכדי ליתן כח למלכות דקדושה להתגבר על מלכות דסט"א ובכל אלו הששה ימים משתוקק אחר קדושת שבת ומכ"ש כשמגיע יום שבת בעצמו בודאי יעסיק בתורה הרבה כי לא ניתנו שבתות אלא לדברי תורה כשארז"ל בפרט לאיש כזה, וישתוקק ויתגעגע מאד שיאיר ויתנוצץ לו איזה הארה קצת מקדושת שבת, וזה ומקדש שביעי בקידושא ואבדלתא היינו כי לעת עתה(קודם שזוכה להשיג איזה הארה מקדושת שבת בפרטיות) יקשר עצמו מאד לקדושת שבת בכלליות עכ"פ ויאמר בפה מלא כי הוא מאמין באמונה שלימה כי יום זה קדוש הוא מאד ומובדל ומופרש לגמרי לגמרי מכל ימי החול ורק הוא החיות וקיום של כולם ואע"פ שירידתו ושפלות מדרגתו גדולה כ"כ עד שאינו זוכה להרגיש ולהשיג קצת מגודל קדושתו, אעפ"כ אני מקשר עצמי לקדושתו בהתקשרות גמור ובאמונה שלימה, ונותן גם אני הודאה על חלקי אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו וכו' וכן על אשר הבדיל בין קדש לחול וכו' בין ישראל לעמים ואדרבא לי נאה להודות ביותר בשמחה גדולה ועצומה מאחר שאני רחוק כ"כ ואעפ"כ זכיתי לזה רק בזכות אבותי ואשרינו וכו' ומה יפה ירושתינו וע"י כל זה יזכו לצאת מהמדבר ולהכניע המלכות דסט"א ולקבל הארת קדושת שבת בשלימות כראוי:

שמ"ה וכו' וזה ארבע רשויות לשבת, כי המלכות היא בחי' ד' כנ"ל וע"כ יש גם לענין איסורי שבת ג"כ דין ארבע רשויות, כי רשו"ת הוא מבחי' מלכות כי מה שברשו"ת האדם הוא תחת ממשלתו וכן רשו"ת הוא מלשון דלות ועניות בחי' רש ועני כי המלכות הוא בבחי' דלת בחי' מסכן וחכם כנ"ל, וזה רשו"ת היחיד גבוה יו"ד בחי' חכמה ורחבו ד' בחינת מלכות היינו כשהמלכות מקבלת מן החכמה העליונה אז הוא בבחי' רשו"ת היחיד כי זוכין עי"ז להכלל באחדותו ית' כנ"ל, רשו"ת הרבים הוא מקום מעבר לרבים בשווקים ורחובות ששם יש אחיזת הסט"א והמון רשעים רבים שהם מבחי' מלכות דסט"א שעליה נאמר רבים חללים הפילה בבחי' רבים הגוים האלה כנ"ל ואעפ"כ גם שם יש איזה ניצוצות קדושו"ת מבחי' המלכות דקדושה שזה עיקר חיותם וע"כ בחול

צריכין לפעצמים לילך ולהוציא מרה"י לרה"ר וכן להיפך בשביל לברר בירורים אבל בשבת אסור כל זה מן התורה כנ"ל.

כרמלית הוא מקום שאין לו מחיצות וגם אינו הילוך לרבים וע"כ מן התורה אינו לא רה"י ולא רה"ר כי אינו מאיר בו הארת החכמה כ"כ וגם אין בו אחיזת הסט"א כ"כ. וכן תל או חריץ שיש בו ד' על ד' ואינו גבוה עשרה נמצא שמרומז בו מבחי' המלכות לבד בלא הארת החכמה בה בשלימו' וע"כ אסרו חכמים להוציא ולהכניס לתוכו בין מרה"י בין מרה"ר מקום פטור הוא מקום שאין בו ד' על ד' שמרמז לבחי' מלכות וגבוה משלשה למעלה אפילו עד לרקיע ממילא אין שם אחיזת החיצונים מאחר שאינו הילוך לרבים וגם א"א להם לקבל חיות משם מאחר שאינו מרומז שם מבחי' המלכות דקדושה ג"כ ע"כ הוא מקום פטור כי אע"פ שבוודאי יש גם שם חיות דקדושה בבחי' מלא כל הארץ כבודו אעפ"כ הוא שם בהעלם מאחר שאין מקום ד' על ד' שמרמז לבחי' מלכות כנ"ל וע"כ אין שייך שם ברורים ע"י מלאכת ההוצאה מרה"י לתוכו או ממנו לרה"ר והוא רק מקום פטור. ואם שגיתי ח"ו והוא רחום יכפר.

וממלא מובן כי א"א לבאר בדברים כאלו כל הצורך מחמת דקות הענינים: וע"כ גם אויר רה"ר למעלה מעשרה הוי מקום פטור. כי שם כבר גובר כח הקדושה (ע"ד שארז"ל מעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה וכו') וע"כ אין שייך שם ברורים.

אבל אויר רשו"ת היחיד (שמרמז על הקדושה כנ"ל) הוא רשו"ת היחיד עד לרקיע וע"כ גם אם אין בו ד' על ד' אם הוא גבוה ט' טפחים וליש אומרים אפילו עד עשרה ורבים מכתפים עליו הוי רשו"ת הרבים מאחר שהוא תשמיש לרבים. אבל מעשרה ולמעלה גובר כח הקדושה ומחמת שאין בו ד' אין שייך שם ברורים כי עיקר הבירור ע"י מלכות דקדושה שהיא בחי' ד' כנ"ל: וזה בחי' חיוב של המעביר ד' אמות ברה"ר עצמו ג"כ כי ד' אמות ש לאדם קונות לו והם בחי' רשותו כי אמה מרמז לבחי' ה"א עילאה ולבחי' וא"ו שעל ידם נמשך הארת החכמה כי היא גימטריא המילוי של שם ע"ב כידוע. וד' מרמז לבחי' מלכות ע"כ ארז"ל מיום שחרב בית המקדש (ע"י בחי' התגברות היצה"ר מלכות דסט"א) אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה כי שם נמשכין כל התיקונים הנ"ל ע"י שעוסק שם בתורה והלכה. וע"כ כשמוציא חוץ מד' אמות חייב כאלו הוציא מרה"י לרה"ר כנ"ל.

ובזה תבין ממילא כמה הלכות וענינים המבוארים מסימנים הנ"ל ואילך:

סימן שנ"ח וכו'

וע"כ כל היקף שהוא יותר מבית סאתים כחצר המשכן נתנו חכמים עליו דין כרמלית כי חצר הוא בחי' מלכות כידוע בפרט חצר המשכן וכל שהקיפו מחזיק יותר משיעור זה יצא מבחי' זו וע"כ אין לטלטל בתוכו יותר מד' אמות אלא אם כן הוא מוקף לדירה דאז נעשה טפל להבית שיהיה ג"כ בחי' מלכות כידוע מאחר שדירת הבית קדמה להקיפו:

סימן שס"ג וכו'

וע"כמבוי שמרמז ג"כ לבחי' מלכות שיש לו ג' מחיצות מן התורה הוא רשו"ת היחיד גמור כי הג' מחיצות הם בצורת בי"ת שהוא בחי' מלכות או בצורת חי"ת שהיא בחי' חכמה כנ"ל ואעפ"כ אסור חכמים לטלטל בו רק ע"י לחי שהוא בחי' יסוד בחי' יוסף או ע"י קורה שהוא בחי' יעקב כמבואר במאורי אור וזה כנגד בחי' יעקב ויוסף המבואר בפנים והם הראשונים שכתוב בהם ששמרו את השבת כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה:

סימן שס"ו

וע"כ תיקנו חכמים לערב עירובי חצירות שלא להוציא מרשו"ת אחד לרשו"ת חבירו אף אם הם דרים בשתי בתים בחצר אחד אם לא ע"י עירוב. כי אין אדם דומה לחבירו במדריגה ועיקר בענין הלימוד הנ"ל של קבלת עול מלכות שמים שלימה והסתכלות באמת רק אל אור השכל דקדושה ע"כ כיון שדר השני בבית בפני עצמו ע"כ אין להוציא לרשותו כ"א ע"י עירוב שאז נעשין כאלו דרים ביחד כי סעודת שבת כלולה מכל התיקונים הנ"ל וע"כ כשנשתתפו ע"י עירוב אז נחשבין שני הרשויות כאחד:

סימן שפ"ב וכו'

וע"כ דרית עכו"ם אינה אוסרת. כי בשבת נכנעת הסט"א לגמרי ואין דירת העכו"ם נחשבת דירה כלל ואינה אוסרת אלא אם כן דרים שם שני ישראלים בשני בתים שאז צריכין לערב בכדי שלא יהיה בהם בחי'אחיזת עלמא דפרודא ואם לאו אוסרין זה על זה שלא להשתמש גם בחצר שהוא רשו"ת שניהם. וע"כ אז גם רשו"ת העכו"ם אוסרת וביול רשותו לא מהני כי הלא ממילא הוא בטל ע"כ צריך שישכירו ממנו.
וכל זה תיקנו בכדי להרחיק את ישרא לשלא יהיו דירתם עם העכו"ם כשארז"ל:

סימן שפם"ו וכו'

וזה ג"כ ענין שיתופי מבואות היינו כנ"ל:

סימן שצ"ו וכו'

הלכות תחומין. מבואר בספר יקרא דשבתא שסוד תחום שבת אלפים אמה מרמז לשתי הבחינות שהם חי"ת ונו"ן בחי' חכמה ובחי' מלכות הנ"ל. וזה ג"כ בחי' עירובי תחומין כי מאחר שהניח שם מזון שתי סעודות שמרמזין ג"כ לשתי הבחינות הנ"ל ע"כ נחשב שם מקומו לענין תחומין ומותר לילך משם אלפים אמה לכל רוח.

ועיין בשולחן ערוך ותבין כמה ענינים והלכות המבוארים שם והכל ע"פ כל הנ"ל

סימן תי"ז וכו'

הלכו תראש חודש. כי בראש חודש מתחלת הלבנה לעלות מפגימתה ולהתמלאות וע"כ נמשך אז מבחי' שיהיה לעתיד אור הלבנה כאור החמה, כי באמת א"א לקבל אור השכל העליון שהוא בחי' חמה כ"א על ידי בחי' נו"ן בחינת מלכות שהיא בחי' לבנה, ומחמת שעיקר כח המלכות דקדושה להתגבר נגד הסט"א הוא רק על ידי כח עסק התורה ע"כ עיקר קידוש החודש תלוי בב"ד הגדול שבירושלים ששם עיקר שלימות ידיעת התורה כמ"ש כי יפלא ממך וכו' וקמת ועלית וכו', וזה בחי' מה שצריכין לומר מקודש החודש, מקודש דייקא היינו שנמשך עליו הארת החכמה העליונה שנקרא קודש, ומחמת שהמלכות בחי' לבנה היא בחי' נוקבא ע"כ הנשים דייקא אין עושין מלאכה בר"ח. וזה בחי' מה שמתענין ער"ח ומרבין בתשובה בכדי להכניע בחי' המלכות דסט"א בחי' היצה"ר בחי' עשו שעיקר אחיזתו בכלי האכילה כנ"ל, וגם לתקן מה שפגמו עי"ז ח"ו בבחי' המלכות דקדושה בכל ימ יהחודש שעברו, וזה בחי' ראש חודש ראש דייקא כי זוכין אז על ידי עליית המלכות דקדושה לקבל הארת הראש והמוחין מחדש, ועיין בילקוט חדש מובא איך שבר"ח נכנע שרו של עשו, והוא סוד השעיר של ר"ח עיי"ש. וע"כ ר"ח בעצמו אסור בתענית ובהספד ומצוה להרבות בסעודת ראש חודש כי נכנע בחינת קליפת עשו בחי' הסט"א שהוא בחי' יגון ואנחה שעיקר אחיזתו בבחי' האכיל כנ"ל, וע"כ אז האכילה בכשרות ובקדושה ומצוה להרבות בסעודה. וע"כ אין מקדשין את החדש בלילה כי עיקר קידוש החדש הוא להמשיך על בחי' המלכות אור יום שתהיה אור הלבנה כאור החמה כנ"ל. וע"כ דייקא ביום אם לא אמר יעלה ויבא מחזירין אותו כי צריך להזכיר קדושת ר"ח בכל תפלה שבו כי על ידי בחינת קדושת ר"ח שהוא בחי' גאולה וע"כ צריך לומר את ההלל. וזה בחי' קריאת התורה בר"ח כי עיקר כח המלכות להתגבר וכו' הוא על ידי התורה כנ"ל. וזה בחי' הד' קרואים, כי על ידי התורה מעלין אותה מבחי' דלות ועניות לבחי' החכמה ששם עיקר בחי' העשירות כנ"ל. ואחר כך מתפללין מוסף כנגד קרבנות ר"ח מחמת שנתוסף בו קדושה גבוה שהוא בחי' השפעת

אור השכל כנ"ל, וזה בחי' זמן כפרה לכל תולדותם, וזה זכרון לכולם יהיו ותשועת נפשם מיד שונא, ומובא באשל אברהם שאצל השו"ע דר"ל היצה"ר שהוא עיקר השונא והאויב היינו כנ"ל כי על ידי קדושת ר"ח נכנע היצה"ר שהוא בחי' לבנה דסט"א כנ"ל וזה שמובא לכוין בר"ח השם הק' שד"י וכו' כי שם זה מסוגל ביותר להכניע היצה"ר כמובא, וזה שמבואר בזוה"ק שמוסף ר"ח הוא כנגד בחי' מלכות, וזה שמזכירין במוסף שירי דוד, שזכה לבחי' מלכות דקדושה בשלימות. וזה שארז"ל (ר"ה דף כ"ג) א"ל רבי לר' חייא זיל עין טב וקדשי לירחא ושלח לי סימנא דוד מלך ישראל חי וקים ופירש"י ז"ל נמשל כלבנה וכו', וזה חי וקים היינו שהמלכות בחי' דוד בחי' לבנה מקבלת מבחי' החכמה שהיא מקור החיים בחיט' והחכמה תחיה כנ"ל. וזה שמתפללין ויהי החודש הזה סוף וקץ וכו' תחלה וראש לפדיון נפשינו היינו להכניע היצה"ר והמלכות דסט"א שמהם כל צרות ישראל בחי' היו צריה לראש ונזכה לגאולה שלימה על ידי עליית המלכות דקדושה בשלימות ועיין בכונות ר"ח וקידוש החדש ותבין ביותר לענינינו. וזהו שארז"ל לא היה צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם שהיא מצוה ראשונה וכו' היינו כ יענין מצות קידוש החדש היא מהחדש הזה לכם והיא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל ביציאת מצרים כי זה כלל התורה הק' להתגבר על היצמה"ר שהוא בחי' מלכות דסט"א וליתן כח למלכות דקדושה עד שיאיר בה אור החכמה העליונה בלשימות בכדי שיזכה כל אחד מישראל להסתכל רק על השכל שיש בכל דבר וכו' וכנ"ל, וזה ולמה התחיל מבראשית משום כח מעשיו וכו' כי עיקר קידוש החדש הוא רק על ידי ב"ד סמוכין שבארץ ישראל כשארז"ל כי עיקר ענין המשכת התיקונים הנ"ל בשלימות הוא בא"י כנ"ל כי היא בחי'מלכות דקדושה ומאיר בה אור החכמה דקדושה בבחי' אוירא דא"י מחכים, ובכדי שלא יאמרו או"ה לסטים אתם וירצו להכחיש ולהעלים בחי' קדושת א"י ע"כ פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים וזה בעצמו ג"כ ענין בחי' התיקונים הנ"ל כי היצה"ר הוא בחי' מלך זקן וכסיל ולא יחפוץ כסיל בתבונה וכו' וכשבא איש הישראלי להתגבר עליו ולקיים בכל דרכיך דעהו ולקשר עצמו רק אל השכל והחיות אלהות שיש בכל דבר ואפילו בדברים גשמיים וצרכי הגוף ולעשו"ת כל מעשיו רק לשם שמים אזי היצה"ר והסטרין אוחרנין אומרים לסטים אתם וכו' כי הם אומרים שכל העוה"ז והבליו וכל דברים גשמיים וצרכי הגוף הכל רק מסיטרא דלהון ח"ו ואיך אפשר לכם להוציאם מרשו"ת הסט"א ולהעלותם אל הקדושה ע"כ פתחה התורה בבראשית וכו' וסיפרה איך בדבר ה' שמים נעשו וכו' וכולם בחכמה עשית ומבואר ממילא שיש שכל דקדושה וחיות אלהות בכל הדברים שבעולם רק שברצונו נתנה להם

בשביל כח הבחירה וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו והכל בזכות התורה הק' בבחי' ויתן להם ארצו תקוים וכו' בעבור ישמרו חקיו ותורותיו ינצורו, כי עיקר כח התגברות המלכו תדקדושה הוא על ידי התורה כנ"ל, וזהו שארז"ל שהקב"ה אומר למלאכי השרת אני ואתם נשאל לב"ד של מטה (ר"ל אודות קידוש החדש) ומה טעם כה' אלהינו בכל קראינו אליו ואין קראינו אלא מועדות שנאמר אלה מועדי ה' מקראי קודש, ולפי עינינו עולה הדרש מכוון אל הפשט ממש שמדבר ממה שהקב"ה קרוב אלינו בכל קראינו אליו היינו לשמוע תפלתינו, וזה זוכין ישראל על ידי בחי' מצות קידוש החדש שעי"ז מחברין בחי' החי"ת והנו"ן ונעשה ח"ן ותפלתינו, וזה זוכין ישראל על ידי בחי' מצות קידוש החדש שעי"ז מחברין בחי' החי"ת והנו"ן ונעשה ח"ן ותפלתינו מקובלת כנ"ל בפרט על ידי מועדי ה' מקראי קדש שאז עיקר זמן עליית המלכות בשלימות ע"י קדושת א"י כי מועדים ישראל הוא דמקדשי להו כשארז"ל. וזה בחי'מה שעשו ושאר או"ה מונין למנין שנת החמה וישראל מונין ללבנה כי בודאי בגשמיות נראה שאור החמה גדול מאור הלבנה וע"כ נקראת באמת מאור הגדול, רק מחמת שאורו גם בגשמיות גדול מאד ע"כ א"א להסתכל בעצם אורו כידוע בחוש וכשארז"ל והלא השמש רק אחד ממשמשיו ית' ואין שום אדם יכול להסתכל באורו וכמ וכן גם ברחוניות, ומחמת שאור השכל דקדושה שהוא שורש אור החמה אורו גדול מאד ע"כ א"א לקבל מאורו רק ע"י בחי' נו"ן שהיא בחי' אור הלבנה וכמבפ"נ וע"כ העכו"ם שהם בבחי' לא יחפוץ כסיל בתבונה הם מונין דייקא לחמה ואינם שמים על לב מה שאינם יכולים להסתכל באורה ממש כי מה להם בזה כי הכסיל בחשך הולך ודרך רשעים כאפילה ולא איכפת להם בבחי' פנימיות עיצם האור רק מאחר שמקבלים ההנאות גשמיות המושפעים ממנה די להם כב ר בזהוע"כ הם עובדים ג"כ לחמה ולא למי שברא את החמה ומקבלת ממנו חיותה וקיומה כי הם חיצונים ומסתכלים רק על בחי' חיצוניות ולא על הפנימיות דקדושה שיש בכל דבר, אבל ישראל עם קדוש הם ומסתכלים רק על הפנימיות והחיות דקדושה שיש בכל דבר שהוא בחי' החכמה העליונה שהוא שורש החיות והאור של כל האורות בבח'י כי עמך מקור חיים בוארך נראה אור, רק מחמת שאור השכל גדול מאד וא"א לקבל רק על ידי בחי'מלכות בחי' צמצום בחי' לבנה ששם שורש כל בחי' מספר ומנין על כן מונין וחושבים למנין הלבנה ועי"ז דייקא זוכין ברוחניות לקבל מאור החכמה הקדושה שהיא שורש כל האורות כנ"ל, וגם כי הלבנה יכולין להסתכל בעצם אורה שזה בחי' יעקב שמסתכל רק על האור שבכל דבר וע"י בחי' אור הלבנה מתבוננין ומשיגין האור האמיתי שהוא שורש כל האורות כנ"ל, וע"כ ארז"ל מה גדול היינו החמה שליט ביום

ולא בלילה כך עשו שולט בעוה"ז ולא בעוה"ב, הקטן שליט ביום ובלילה כך יעקב שולט בעוה"ז ובעוה"ב היינ וכנ"ל כי עשו לקח לעצמו העוה"זשהוא גשמי ונראה בחוש, אבל לא חפץ בעוה"ב שהוא רוחני כי לא יחפוץ כסיל בתבונה, וכמו כן מונה לאור החמה על שאורו גדול יותר הגם שהוא בעצמו ג"כ אינו יכול להסתכל בו לראות בעצם אורו, די לו במה שנהנה ביותר מאורו להנאת גשמיות שלו, אבל יעקב לא כן דרכו כי לקח לחלקו העוה"ב שהוא רחוני והגם שאורו גדול מאד וא"א בודאי להשיגו בעוה"ז כי עליו נאמר עין לא ראתה וכו', אעפ"כ זוכהיעקב לקבל ממנו גם בעונ"ז על ידי בחי'לבנה שהיא בחי' אמונה וקבלת עול מלכות שמים שלימה ועול תורה ומצות בשלימות ומצד עצמו הוא בבחי' מסכן ודל דלית ליה מגרמיה כלום שזה בחי' יאה עניותא לישרא להיינו שיסתכלו כל אחד על גודל עניותו ושפלותו בעוה"ז מצד עצמו בכלליות ובפרטיות כי הלא הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל וע"כ מסתכלין ומצפין בכל פעם רק לקבל איזה הארה והתנוצצות חדש מבחי' אור החכמה הק' שהיא בחי' חיי העוה"ב וע"כ זוכה לשניהם ושולט בעוה"ז ובעוה"ב. וצריכין לבאר עוד בזה, וזה שמובא בזוה"ק בראשית דף צ"ז דבכל ר"ח הולך יעקב עם הקב"ה לבקר הנשמות של הצדיקים הנפטרים ואז כשהנשמה רואה זיו השכינה הקדושה משתחות וכו' ואומרת ברכי נפשי וכו' (ומובן שזה יסוד המנהג לומר ברכי נפשי בר"ח) והיינו כנ"ל שבר"ח דייקא הולך יעקב שזה בחי'ר"ח כנ"ל. וע"כ הולך אז עם הקב"ה לבקר נשמות הצדיקים שעסקו בזה בחיים חיותם בעוה"ז וכשהצדיקים רואים זיו השכינהוהם זכו לזהעכשיו ע"י שגם בהיותם בעוה"זעסקו בזה להתסכל רק על החיות אלהות שיש בכל דבר וע"כ אומרים אז ברכי נפי שבמזמור זה מבואר הרבה מענין זה בחי' מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה וכו' וכל המזמור מיוסד על ענין זה איך שנראה בחוש חיות אלהות והשגחתו בכל דבר וכו' ועיין במא מר מקץ זכרון סי' נ"ד מובא פסוק זה ג"כ על בחינות הנ"ל היינו שצריכין לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי בכלליות ובפרטיות ולהבין מכל מה שבעולם רמזים להתקרב לעבודתו ית' וכו' ע"ש

סימן תכ"ו וכו'

ברכת הלבנה. ונקרא קידוש לבנה, כי מברכין להשי"ת על שהמשיך האור מבחי' קדש שהוא חכמה על הלבנה שהיא בחי' מלכות, וזה אשר במאמרו ברא שחקים וכו' פועל אמת, הוא בחי' אור השי"ת בעצמו שפעל ועשה הכל בחכמתו ית' שהוא בחי' אמת שהוא בחי' כלל המוחין דקדושה, וזה שפעולתו אמת, פעולתו היא בחי' המלכות דקדושה כידוע והוא ג"כ אמת, כי על ידי בחי'מלכות משיגים אור השכל והמוחין שהם

בחי' אמת, וזה אותיות אמת הם ראש תוך סוף כידוע, כי המשכת תיקונים אלו כוללין כל הבריאה כולה מראש ועד סוף, כי מכל דבר שבעולם צריכין להכרי ולידע את השי"ת כי הכל נברא רק בגין גישתמודעין ליה כנ", וזה וללבנה אמר שתתחדש וכו', כי ירידתה ומיעוטה כביכול הוא ג"כ רק לצורך עלייתה וחידושה, וזה עטרת תפארת בחי' אשת חיל עטרת בעלה כידוע, לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמותה, כי ירידת ישראל וגלותם הוא ג"כ רק בבח'י זאת בשביל לברר ניצוצות הק' וכשארז"ל לא גלו ישראל אלא בשביל שיתוספו עליהם גרים וכן עוד כמה ענינים נפלאים שנעשים עי"ז, ועי"ז דייקא יתחדשו ישראל לעתיד בעליות גדולות, כי הגלות הוא כמו בחי' שינה שהיא בשביל התחדשו"ת המוחין, וזה בשוב ה' וכו' היינו כחולמים וכו', וזה ולפאר ליוצרם על שם כבוד מלכותו דייקא ברוך וכו' מחדש חדשים, וזה ברוך עושך וכו' כנגד הארבע עולמות כי בכל עולם ועולם יש בחי' מלכות וכו' (כמבואר במאמר מישרא סימן ל') ומרומז בראשי תיבות יעקב, יעקב דייקא כנ"ל, וזה כשם שאני רוקד כנגדך וכו' כך לא יוכלו כל אויבי (שהוא היצה"ר בחי' מלכות דסט"א שהם כלליות האויבים) לנגוע בי וכו', תפול עליהם וכו' ג"כ נגד ביטול כח הסט"א, דוד מלך ישראל חי וקים בחי' התגברות המלכות דקדושה כנ"ל, וזה קול דודי הנה זה בא וכו' כי זה בחי' התנוצצות הגאולה שלעתיד, וזה שארז"ל המברך על הלבנה בחידושה זוכה להקביל פני שכינה, כי כבר מבואר לעיל שהמשכת תיקונים אלו שעי"ז זוכין להשיג אור השי"ת מכל דבר שבעולם זה בחי' קבלת פני שכינה ועי"ז זוכין באמת להקביל פני שכינה, וזה אלמלי זכו ישראל וכו' פעם אחת בחדש דים אמר אביי הילכך צריך למימרא מעומד וכו', כי הגם שלבנה בחי' מלכות היא בחי' נוקבא שהיא בחי'ישיבה כידוע אעפ"כ מאחר שזוכין עי"ז להשיג אור השכל העליון שהוא בחי' קבלת פני שכינה בפרט מצות קידוש לבנה שמרמז על בחינת החידוש שלעתיד שתהיה כביכול בבחי' עטרת בעלה כנ"ל ע"כ צריך למימרא מעומד שהוא בסוד עלמא דדכורא כידוע ואחר כך מתפללין על זה למלאות פגימת הלבנה ויהיה אור הלבנה כאור החמה וכו' היינו כנ"ל, וזה ויקוים בנו מקרא שכתוב ובקשו את ה' א' ואת דוד מלכם, שיבקשו וישתדלו רק להשיג אור השי"ת שהוא השכל שבכל דבר שזה משיגין רק על ידי בח'ימלכות כנ"ל, ומחמת שעיקר התגבורת המלכות דקדושה הוא ע"י התורה שהיא בחי' שבעה כמ"ש חצבה עמודיה שבעה, ע"כ אין מברכין עליה עד שיעברו עליה ז' ימים, אא"כ חל מוצאי שבת אחר ג' לחודש מהמולד מברכין עליה אז, כי מאחר ששלימות המשכת התיקונים הנ,ל הוא בשבת כנ"ל ע"כ מצוה יותר לברך עליה במוצאי שבת תיכף. וע"כ לא יברך עליה בליל שבת ויו"ט, כי

מעלין בקדש וכו', והארת המלכות דקדו' על ידי קדושת שבת ויו"ט גדולה יותר מהארה שמקבלת בעת ברכת קידוש לבנה, וכעין זה מבואר בספר שומר אמונים בשו"ת שלו עיי"ש, וע"כ עושין שמחות וריקודין בשעת קידוש החדש דוגמת שמחת נישואיטן כי הם בחי' אחת שהמלכות כביכול מתייחד עם דודה שזה בחי' המשכת התיקונים הנ"ל שהם בחי' שלימות השמחה כנ"ל. וזה בחי'מה שהחדשים אחד מלא ואחד חסר לבד מחשון וכסלו כידוע והמלא הוא כשר"ח השני הוא שני ימים אזי יום הראשון של ר"ח זה נחשב ליום שלשים לחד העבר, וזה כי נעוץ סופן בתחלתן כי א"א להשיג האור של בחי' ראשית חכמה כ"א על ידי בחי' מלכות שהיא בחי' סוף דבר וכן עיקר שלימות המלכות הוא כשמקבלת אור מבחי' ראשית חכמה. וע"כ החדש שאינו מחובר לראש חדש השני והוא רק כ"ט ימים נקרא חסד, וכשהוא מחובר לר"ח השני אז הוא של שלשלים יום כנגד בחי' שלימות המלכות שניקנית בשלשים מעלות ואז נקרא מלא, וע"כ כל חדש שיש בו איזה יו"ט הוא מלא כידוע וחדש זה נקרא מלך כמבואר במהרי"ל כי ע"י קדושת יו"ט שבו נמשך בו ביותר הארת המלכות בשלימות ובמילואה וע"כ נקרא מלך והוא מלא. וזה בחי' סוד העיבור שמעברין את השנה כדי להשוות שנות הלבנה עם שנות החמה ששורש הדבר לייחד המלכות עם דודה בשלימות, ומחמת שעיקר התיקון נעשה ע"י התורה שהיא בחי' שבעה כנ"ל ע"כ בכל מחזור קטן של לבנה יש ז' עיבורים, ולולא דמיסתפינא הוא אמינא שלכונה זו נתן הטור והמחבר ז"ל בסי'תכ"ח סימן לקביעות המועדים א"ת ב"ש וכו', כי א"ת ב"ש הוא בחי' חיבור האל"ף בי"ת כסדר עם תשר"ק שהוא שלא כסדר בחי' מלכות כמבואר בליקות"נ סי' פ"ב, וזה א,ת וכו' היינו אותיות ראשונות הם מא"ב כסד ואותיות שניות הם מתשר"ק, וזה רמז שע,י בחי' המועדים עי"זמייחדין בחי' המלכות עם דודה ונעשה הכל בבחי' כסדר, וזה שמתחיל בא"ת שרומז ביום שחל יום א' של פסח יהי' לעולם תשעה באב זה רמז לבחי' מסכן וחכם המבפ"נ כי תשעה באב אזהמלכות בתכלית העניות והשפלות, ואעפ"כ ברוחניות גדול גם אז נמשך עליה אור וחיות מבחי' החכמה והמוחין דגדלות המאירין בפסח שזה בחי' התנוצצו' משיח שמאיר בכל תשעה באב כמובא, וע"כ גם ט"ב נקרא מועד, והכלל כי נעוץ סופן בתחלתן כנ"ל ובקדושה כל בחינה כלולה מחברתה ובתכלית העליה צריכין לזכור את בחי' העניות והשפלות שבימי הירידה ולקשר אז עצמו היטב אל השכל דקדושה בכדי שיאיר לו גם אז בבחי' ביום טובה היה בטוב ואעפ"כ וביום רעה ראה שיראה גם אז להזהר בנפשו מבחי' היום רעה וכן בתכלית הירידה והשפלות צריך להסתכל ולהתבונן היטב וימצא גם אז חסדי ה' וטובו בבחי' בצר הרחבת לי וכמבואר במ"א שזה ג"כ

בחינות וביום רעה ראה כמבואר במאמר מי האיש החפץ חיים סי' ל"ג, וע"כ בפסח בלילה הראשונה שמאירין המוחין מאד מרמזין אז לזכור בימי הירידה הזהבחי'על מצות ומרורים יאכלוהו כי לא היתה עדיין גאולה שלימה וגלו אח"כ עוד בתשעה באב, וכן בתשעה באב דייקא מתנוצץ אור הגאולה העתידה, וזה ג"כ בחי' א"ת ב"ש וכו' בחי' נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן כנ"ל, וזה בחי' כי שחה לאפר נפשינו וכו' אז דייקא קומה עזרתה לנו וכו' וכשארז"ל. וזה בחי' חי"ת פסוקים אחרונים שבתורה אין מפסיקין בהם וכו' כי הם מדברים מפטירת משה שהוא בחי'חמה בחי' חי"ת ועי"זדייקא מאיר ליהושע שהוא בחי' לבנה בחי' נו"ן וכמ ושכתוב שם בתוך הפסוקים ויהושע בן נו"ן דייקא מלא רוח חכמה וכו' ע"כ אין מפסיקין בהם אלא יחיד קורא את כולם בכדי שיהיה הארת בחי' החי"ת והנו"ן בשלימות. וזה מי"ז בתמוז ואילך מפטירין ג' דפורענותא וכו' כי אז ימי החורבן וירידת המלכות כביכול בעונות ישראל וממילא נסתלק ונעלם גם אור השכל העליון כביכול ועל כן מפטירין אז ג' הפטרות הנ"ל, דברי ירמיהו מתנבא על חורבן ירושלים שהוא בחי'מלכות דקדושה והתגברות מלכות דסט"א ומסיים בפסוק קדש ישראל לה' ראשית תבואתו וכו' שהם נקראים קדש וראשית על שם השכל והחכמה דקדושה שהם בחי' קדש וראשית כנ"ל. שמעו דבר ה' וכו', מוכיח אותם העיקר על שפגמו כביכול במלכו שמים והמירו כבודו בלא יועיל כוו' כי שתים רעות עשה עמי אותי עזבו מקור מים חיים שהוא בחי' שכל דקדושה שהוא עיקר החיות דקדושה, וכן המלכות דקדושה בבחי' ואתם הדבקים וכו' חיסי כולכם היום וכנ"ל, שכל זה הוא מבחי' היצ"ט, וזה לחצוב להם בארות נשברים וכו' בחי' הכסילות של היצה"ר אשר לא יחפוץ כסיל בתבונה וכו', ומאריך שם הרבה בענינים אלו וכו' הנני נשפט אותך על אמרך לא חטאתי וכו' כי דרך היצה"ר לפעמים להתלבש במצות כנ"ל ומוכיחם הרבה על שאוחזים החבל בשתי ראשים כי לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר וא"א להשלים ביניהם ולמלאות רצון שני היצרין ח"ו, ומסיים הלא מעתה קראת לי אבי אלוף נעורי עתה, היינו לשוב למקורם ושרשם שהוא בחי' החכמה העליונה דקדושה שהוא בחי' אבא יסד ברתא בחי' אב בחכמה כידוע, וזה ג"כ בחי' ואאלפך חכמה, וארז"ל אלף חכמה אלף בינה.

הפטרה שלישית הוא חזן ישעיהו, הוא ג"כ מוכיח אותם על ענינים הנ"ל ומודיע להם כי פגמו בשני הבחינות הנ"ל שהם בחי' חודש שהואבחי' לבנה, ושבת שהוא בחי' חמה בחי' שמש בשבת צדקה לעניים שאז מאיר בשלימות אור השכל דקדושה, וע"כ נקראת קודש כידוע, וזה חודש ושבת קרוא מקרא לא אוכל וכו', ועיקר הפגם

נוגע בבח'י החודש, וזה חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי וכו' והודיע להם שעי"ז אין תפלתם נשמעת וזה ובפרישכם כפיכם וכו' גם כי תרבו תפלה אינני שומע כי כמו שע"י התיקונים הנ"ל שהם בחי'התחברות החי"ת והנו"ן עי"ז התפלה מקובלת כמו כן להיפך ח"ו, ומזרז אותם מאד לשוב בתושבה ויתתקן הכל, ומסיים ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה, כי עיקר התיקון על ידי התורה הקדושה שהיא בחי' משפט וצדקה שעל ידה נותנין כח לבחי'מלכות דקדושה בחי' היצ"ט להתגבר נגד ההיפך. ואחר תשעה באב מפטירין ז' דנחמתא כנגד התורה הקדושה בחי'שבעה כנ"ל והיא עיקר הנחמה בבחי' זאת נחמתי בעניי וכו' כיעל ידה יתתקן הכל. ואח"כ מפטירין תרתי דתיובתא כי צריכין לשוב בתשובה שלמה ולתקן שני הבחינות הנ"ל, וע"כ בהפטרת דרשו מבואר מענין כי לא מחשבותי מחשבותיכם וכו' ומפליג בשבח שומרי שבת שהוא בחי' עולם המחשבה והשכל כנ"ל. ובהפטרת שובה מבאר מענין קחו עמכם דברים ושובו אל ה' וכו' שעי"זנתתקן מה שפגמו במלכות דקדושה כמבואר במאמר אנכי סי' ד' ובמאמר ויתן עוז סי' ע"ח וזה אשור לא יושיענו וכו' היינו להפירד עצמו מכל וכל מבחי' המלכות דסט"א שהיא מצד היצה"ר, וכן אח"כ אמר אפרים מה לי עוד לעצבים וכו' ומסיים מי חכם (דייקא) ויבן אלה נבון וידעם כי ישרים דרכי ה' היינו דרכי התורההקדושה הם ישרים ונכונים וטובים מאד וצדיקים ילכו בם וכו' כיעל ידי התורה הקדושה מכניעין כח היצה"ר והמלכות דסט"א ומתגברין הצדקים שהם מצד היצ"ט ודבוקים במלכות דקדושה כמבואר בפנים במאמר הנ"ל, ויש מסיימין בפסוק מי אל כמוך נושא עון וכו' לשארית נחלתו וכו' היינ ושגם העוונות ופשעים שנלכדנו בהם מעצת היצה"ר סטרא דעשו, הקב"ה ימחול אותם לנו ע"י שאנו עושים עצמינו כשיריים ומרגישין בעניותינו ושפלותינו שזה בחי' מסכן וחכם הנ"ל, וזה ישוב ירחמנו יכבוש עונותינו ותשליך במצולות ים כל חטאתם מצולות ים הם ס"מ ונוקביה בחי' חמה ולבנה דסט"א שעהם שורש כל החטאים ע"כ ישליך עליהם השי"ת כל חטאת ישראל, וזה תתן אמת ליעקב שזה בחי' מדתו של יעקב להסתכל רק עלהאמת שהוא כלל בחי' המוחין והשכל שמלובש בכל דברשזה בחי' הבכורה והברכה שקיבל יעקב באמת ובתצים כי הם ממדתו ואין לעשו שייכות להם כלל כי לא חפץ בברכה ותרחק ממנו, וזה חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם ותרגומו תדכר לנא עקידת יצחק היינו, שהשי"ת יעורר וימשיך עלינו זכות החסד לאברהם וזכות עקידת יצחק בכדי שעי"ז יהיו נמתקין כל הבחי' גבורות שמשם יניקת היצה"ר סיטרא דעשו ועל ידי זה נשכה להתגבר עליו ולהתדבק ביצר טוב ובמעשים טובים עד שנזכה על ידי זה להתדבק במדתו של יעקב

הנ"ל שזה בחי' תתן אמת ליעקב כנ"ל, גם התורה נקראת אמת כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה וע"י התורה זוכין לכל הנזכר לעיל:

עיניי ד' פרשיות-פסח-הגדה של פסח ע"פ הספה"ק "נחת השולחן" סי' תכ"ט) הלכות פסח. שואלין בהלכות פסח קודם לפסח שלשים יום. כי בפסח אז נמשכין התיקונים הנ"ל בשלימות גדול וזוכין לקבל מוחין גדולים, ובחי' מלכות עולה בעליות גדולות, וע"כ צריכין להכין עצמינו לזה על ידי עסק התורה שעי"ז זוכין לכל הנ"ל, וע"כ אז צריכין לעסוק ביותר בעסק התורה של הלכות פסח בעצמו וזה שלשים יום דייקא כי המלכות נקנית בשלשים מעלות. ומחמת שעיקר התיקון ליתן כח למלכות דקדושה שהיא בחי' מסכן וחכם כנ"ל ע"כ קודם פסח המנהג נתפשט ביותר לחלק מעות לעניים או חטים וקמח לצורך פסח, וזה הכנה גדולה לקבל קדושת פסח בשלימות ולהיות נזהר מחמץ בפסח שהוא אז מסיטרא דיצר הרע ולזכות לקיים מצוות אכילת מצה שנקראת לחם עוני בשלימות, וזה שמבואר בהג"ה בלשון זה: "והמנהג לקנות חטים לחלקם לעניים לצורך פסח" כי חטים מסוגל ביותר לדעת ושכל וכמבואר במ"א, וגם חטה גימטריא כ"ב כנגד כ"ב אותיות התורה כידוע, ונובלות חכמה שלמעלה תורה, וע"כ בזה שקונים חטים לחלקם לעניים בזה נותנין כח לבחי' המלכות דקדושה להתגבר וכו' ולעלות מבחי' הדלות והעניות אל בחי' אור החכמה דקדושה ששלימות תיקונים אלו נמשכין בפסח כנ"ל. וזה אין נופלין על פניהם בכל חדש ניסן וכו' ואין מספידין בו ואין מתענין בו וכו' כי מבואר בזוהר הקדוש כי יעקב נטל חלקו שלשה חדשים אלו שהם ניסן אייר סיון ומדתו של יעקב הוא כנ"ל להשתדל בכל פעם לקבל אור השכל העליון על ידי בחי' נו"ן שהוא בחי' מלכות והעיקר הוא ע"י עסק התורה כנ"ל ע"כ ג' חדשים אלו שבהם יצאו ישראל ממצרים ונכנע בחי' המלכות דסט"א ונתעלה בחי' המלכות דקדושה בעליות גדולות וזכו לקבל מוחין גדולים מאד ואפילו לאחר שנסתלקו בחי' המוחין של פסח זכו אח"כ לספור שבעה שבועות נו"ן יום דייקא כמבואר בלקוטי הלכות עד שזכו לקבל התורה בשבועות וכו', ע"כ החדשים האלו הם מחלקו ועל ר"ח ניסן נאמר "החדש הזה לכם ראש חדשים" ומובא שבכל ימי החודש הזה מאיר בו בחי' הארת ראש חדש ובפרט כי הוקם בו המשכן והקריבו י"ב נשיאים וכו' ויצא רוב החדש בקדושה ע"כ יש בכל ימי החדש הזה בחי' הארת קדושת יו"ט ואסור בהספד ותענית.

וע"כ הצירוף של השם הקדוש שמאיר בניסן מרומז בפסוק י'שמחו ה'שמים ו'תגל ה'ארץ וזה ויאמרו בגוים ה' מלך כי נתגלה מלכותו ית' שעי"ז זוכין להשיג אור השכל שיש בכל דבר שכלולים בבריאת שמים וארץ בבחי' את השמים ואת הארץ לרבות תולדותיהם

והכל נברא רק בגין דישתמודעין ליה יתברך, וע"כ בניסן שנמשך בחי' זאת בודאי ישמחו השמים ותגל הארץ, וזה בחי' בא' בניסן ר"ה למלכים וארז"ל דייקא למלכי ישראל, ועיקר שלימות מלכי ישראל הוא מלכות בית דוד וע"כ ארז"ל בשעה שהקב"ה עושה חסד לדוד שמים וארץ שמחים היינו כנ"ל וע"כ המקריב ביום הראשון היה נחשון בן עמינדב שממנו יצא דוד:

סימן ת"ל

וזה בחי' שבת הגדול שלפני פסח. כי מחמת שבפסח מאירין בו ג"כ המוחין הגדולים ע"כ נקרא ג"כ שבת כמו שנאמר ממחרת השבת אבל אעפ"כ בודאי הארת וקדושת שבת בעצמו בודאי גדולה עוד יותר, וכלל יציאת מצרים שהוא בחי' עליית המלכות דקדושה הוא לזכות עי"ז לקבל אור השכל העליון שהוא בחי' שבת וסוף מעשה במחשבה תחילה ע"כ הזמין אז השי"ת שבעשור לחדש שהתחיל להאיר אז ביותר הארת קדושת פסח ויציאת מצרים וע"כ נצטוו ליקח להם מאז הקרבן פסח ואז חל יום זה ביום שבת דייקא ואז ע"י הנס שנעשה בו כמבואר בפוסקים ונס מרמז על סמיכת הנו"ן שהיא בחי' מלכות כמבואר לעיל, גם נס גימטריא מ"ה ואדנ"י שזה בחי' יחוד חמה ולבנה בבחי' את שני המאורות הגדולים, ע"כ נראה אז לכל בחי' עליית המלכות שנקראת שבת ג"כ מבחי' המאור הקטן לבחי' המאור הגדול וע"כ נקרא שבת הגדול.

וע"כ נוהגין הגדולים לדרוש בשבת הגדול, כי כבר דרשו רז"ל על פסוק ויקהל משה וכו' שמצוה להקהיל קהילות בכל שבת ולדרוש להם לישראל וזה ג"כ מחמת הנ"ל, כי עיקר המשכת התיקונים הנ"ל הוא על ידי עסק התורה בפרט ע"י עסק התורה ברבים, אך בשבת זה בודאי מצוה עוד יותר ויותר לדרוש ברבים והעיקר שתהיה הדרשה לשם שמים ולהורות לעם חוקי האלהים ותורותיו ית' כמבואר בפוסקים

סימן תל"א וכו'

אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר וכו', מובא כי זה מרמז על מה שצריך האדם לפשפש ולחפש בחורין ובסדקים לבער ממנו כל מה שהוא מצד יצה"ר שנקרא אז חמץ גם לארבעה עשר מרמז על מלכות דוד שהוא גימטריא ארבעה עשר והוא דור הארבעה עשר לאברהם אבינו גם לארבעה עשר מרמז על י"ד אותיות של ה' א' ה' שהם שורש האמונה הק' וקבלת מלכות שמים, היינו שצריכין לעורר אז כח בחי' המלכות דקדושה והיצ"ט ולבדוק ולבער כל הבחינות שהם מבחי' היצה"ר מלכות דסט"א קליפת עשו שהוא בחי' חמץ כמובן בזוה"ק על פסוק גער חית קנה וכו', וזה לאור הנר וארז"ל ילפינן חיפוש מחיפוש וחיפוש מנרות וכו' ונרות מנר שנאמר "נר ה' נשמת אדם חופש

כל חדרי בטן", הרי שרמזו לנו שאור הנר ר"ל אור הנשמה שנקראת נר וצריכין לעורר אז כח והארת הנשמה הק' שיש בכל אחד מישראל שהוא מכלליות נשמות בני ישראל הכלולים בשבעים נפש שנים עשר שבטי יעקב שעליהם עיקר התגלות המלכות דקדושה ועי"ז יש כח לכל אחד לגרש ממנו בחי' המלכות דסט"א שהיא בחי' חמץ אותיות מצח אשה זונה כמובא בבחי' מפני שרי גבירתי אנכי בורחת כמובן במאמר בקרוב סי' ל"ו. וכן עיקר אור השכל דקדושה הוא ע"י הנשמה בבחי' ונשמת שדי תבינם וכידוע.

וע"כ צריכין להפסיק גם מלימודו ולקיים מצות בדיקת חמץ בזמנו, כי הגם שעיקר הכנעת היצה"ר הוא ע"י עסק התורה כנ"ל אעפ"כ לפעמים יש להיצה"ר אחיזה גם בהלימוד בעצמו ר"ל, ומביאו לבחי' הלימוד של שלא לשמה ממש להתייהר ולקנטר ח"ו וע"כ גם הלימוד בעצמו צריך חיפוש ובדיקה, וע"כ בזה הזמן שכל ישראל עוסקין בבדיקת חמץ אז צריך להפסיק גם מלימוד ולעסוק במצוה זו.

וזה שמברכין אז על ביעור חמץ, כי הבדיקה הוא תחילת הביעור, כי עיקר התגברות הסט"א הוא לסמות עיני האדם שלא להתבונן כלל על דרכיו בבחינת לא יחפוץ כסיל בתבונה וכו', אבל תיכף שמעורר כח והארת הנשמה הק' ומתחיל לפשפש במעשיו ולהתבונן על דרכיו אזי הבא לטהר מסייעין לו ומעט מן האור דוחה הרבה מן החושך והבדיקה בעצמה כבר הוא התחלת הביעור

סימן תל"ג וכו'

הבדיקה צריך שתהיה לאור הנר ולא לאור הלבנה, כי אף ע"פ שהלבנה בחי' מלכות הוא ג"כ בחי' צמצום נגד בחי' אור השכל העליון שהוא בחי' חמה כנ"ל, כל זה הוא בכלליות בחי' האורות הק', אבל כשצריכין לבדוק ולחפש אחר החמץ שהוא בחי' היצה"ר לבארו ולגרשו מכל בחי' החורין וסדקין ומטמוניות שלו אז צריכין לצמצם האור עוד יותר עד שיהיה בבחי' נר יחידי, היינו להמשיך איזה ניצוץ שכל דק ורוחני שיאיר לו לחפש היטב בפרטיות בכל החורין והסדקין שלא ישאר בהם שום חמץ, אך אעפ"כ אין צריך לבדוק אלא במקומות שיש לחוש שמא הכניס בהם חמץ אבל שאר מקומות שאין דרך להיות שם חמץ אין צריכין בדיקה כי כל אחד צריך לבדוק רק במה שיודע בנפשו שהיצה"ר מתגרה בו כי אין אדם דומה לחבירו וכידוע.

וע"כ במקומות שאין הדרך להכניס שם חמץ אין צריך בדיקה בכדי שלא לפזר מחשבתו מזה ביותר ולא יכנוס בזה בבחי' ריבוי החושב ובדיקדוקים יתירים ולא יתבלבל על ידי זה לגמרי ח"ו כי גם זה מעצת היצר, ואם אולי באמת נתגלגל גם למקומות אלו איזה חמץ אין בכך כלום כי מדאורייתא בביטול בעלמא סגי ליה, כי מאחר שבכלל עושה תשובה

בלבו על כל הפגמים שהם מצד היצה"ר וגם בדיבור ובמעשה עשה כל מה שביכלתו לעשו"ת כי בדק וביטל כתקנת חז"ל ע"כ ממילא בטילין ומבוטלין ממנו כל מיני חמץ ואין לו חלק בהם כלל.

וזה בתי כנסיות ובתי מדרשו"ת צריכין בדיקה וכו' כי הגם שעיקר הכנעת החמץ והיצה"ר הוא על ידם כי שם עיקר קביעות המקום של קבלת עול מלכות שמים שלימה ולעסוק בתורה וכמו שארז"ל באמת משכהו לבית המדרש אעפ"כ גם הם צריכין בדיקה, וזה מפני שהתינוקות (היינו קטני הדעת) מכניסין בהם (ג"כ) חמץ היינו כנ"ל.

וזה בחי' מה שצריך כל אדם לכבד חדריו קודם בדיקה וכו', היינו כי הדברים הידועים וגלוים להאדם שהם מצד יצה"ר אלו הדברים צריכין לגרשם ולבערם מיד גם קודם זמן בדיקת חמץ בלי שום התרשלות כלל כי אל תשכן באהלך עולה כתיב רק עיקר הבדיקה בזמנו הוא על פגמים דקים שברוב הפעמים אדם טועה בהם בפרט שלפעמים דרך היצה"ר להתלבש במצוות ומטעה את האדם, על אלו הדברים וכל כיוצא בהם, צריכים לעורר כח השכל דקדושה ולחפש ולבדוק אחריהם בחורים ובסדקים ובכל מקומות הנעלמים, אבל לא על הפגמים הגלוים כי אלו צריכין לגרשם ולבערם מעצמו לגמרי קודם הבדיקה בכדי שלא יתבלבל דעתו על ידם לגמרי בשעת הבדיקה ח"ו ולא יוכל לבדוק בשלימות כנ"ל:

וזה אחר הבדיקה יהא נזהר בחמץ שמשייר להצניעו בכדי שלא יצטרך בדיקה אחרת, היינו כי אפילו אחר הבדיקה אבל עדיין לא הגיע זמן הביעור לגמרי עדיין וצריכין לשייר החמץ עד זמן הביעור וכן צריכין לשייר לאכול עוד, וכמו כן לענינינו כי עיקר ביעור חמץ שהוא היצה"ר בשלימות לא יהיה עד לעתיד כמ"ש "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ", אבל לעת עתה אדרבא צריכין ליתן לו ג"כ איזה חיות בצמצום כדי חיונו וכו' כידוע, וגם כי נצרך לע"ע לקיום העולם כמו שארז"ל (יומא דף ס"ט ע"ב) חבשוהו תלתא יומי ובעו ביעתא בת יומא ולא אשכחו וכו' עי"ש, אך צריכין ליזהר על כל פנים לקדש עצמו במותר לו ולעשו"ת גם הדברים שהם מבחי' היצה"ר כגון אכילה וכו' וכיוצא לעשו"ת הכל לשם שמים ובצניעות וביראה כדי שלא יתן מקום להיצה"ר להתאחז בדברים אלו ואז יתגבר עליו עוד הפעם ח"ו ויצטרך לחזור ולבדוק אחריו, וזה כגון אם יטלנו עכבר בפניו, היצה"ר נקרא רשע כשדרז"ל על פסוק ויאמר זאת הרשעה וכו' וכל הרשעות של הרשעים הכל על ידו וכשדרז"ל על פסוק "יתמו חטאים מן הארץ-אזי ממילא-ורשעים עוד אינם", וארז"ל הני עכברי רש"יעי נינהו וכו', היינו שלא יתאחז בו איזה רשעות בפניו ממש ח"ו בבחי' העז איש רשע בפניו, היינו שידע וירגיש בעצמו הרשעות ח"ו. או

אם יחסר לחמו וכו', היינו שיראה שיחסר לו איזה דבר ולא ידע מי גרם לו החסרון אזי בודאי צריך לחזור ולבדוק בחורין ובסדקין של בתי נפשו עוד הפעם ע"כ טוב לו ליזהר בנפשו לכתחילה בכדי שלא יבא לזה.

וזה בחי' הביטול שאחר הבדיקה שאומר כל חמירא וחמיעא, בחי' ס"מ ונוקביה כידוע וכל הדברים הבאים מצדם.

דלא חזיתיה וכו', היינו שאינו רואה ומבין על זה בשעת בדיקה, ליבטיל וליהוי כעפרא דארעא, ובביטול היום יאמר דחזיתיה ודלא חזיתיה דביערתיה ודלא ביערתיה, כי אולי יש איזה חמץ שראה אותו ואעפ"כ לא ביעריה מחמת אונס או שכחה גם הוא יהיה בכלל הביטול, וכמו כן לענינינו מה שמבטל הסט"א בלב שלם ובפרט שמוציא הביטול בדיבורו בפה מלא ממש, עי"ז מגרש ומבטל מעצמו אחיזת הסט"א לגמרי כי באמת ממילא הם בטילין ומבוטלין כי תוהו המה מהבל יחד והם רק בחי' כח המדמה כח בטל כמבואר במ"א בפרט כי סוף כל סוף יכרעו ויפולו בבחי' כי הנה אויבך יאבדו וכל העומד לישרף כשרוף דמי רק בשביל כח הבחירה נדמה כאלו יש בהם איזה ממש ועשאן הכתוב כאלו הן ברשותו של אדם, וע"כ בגילוי דעתא בעלמא שאינו חפץ בהם ומבטל אותם סגי בזה.

וזה ג"כ בחי' ליבטיל וליהוי כעפרא דארעא רמז למה שארז"ל אי אזיל מוטב ואי לאו יזכיר לו יום המיתה בחי' כי עפר אתה ואל עפר תשוב בחי' אדם יסודו מעפר וסופו לעפר ובזה שמזכיר זאת ומדבר אותו בפה מלא עי"ז זוכה באמת לבטל ולסלק את יצרו ממנו, וכעין זה שמעתי על מה שארז"ל אומה זו משולה לכוכבים ומשולה לעפר כשהם יורדים יורדים עד לעפר ר"ל אפילו בשעת ירידתם אינם רוצים להניח את מקומם ולידבק ח"ו בסט"א אלא הם יורדים עד לעפר בבחי' יזכיר לו יום המיתה ועושין עצמן כאלו הן כבר עפר ממש ובזה מגרשין מעצמן כח הסט"א ועי"ז כשהם עולים עולים עד לרקיע וכוכבים וזוכין עי"ז לידבק בקדושת השכל העליון ע"י בחי' חמה ולבנה הנ"ל וזה לא בדק בליל י"ד יבדוק ביום י"ד וכו' לא בדק בתוך הפסח יבדוק לאחר הפסח בכדי שלא יכשל בחמץ שעבר עליו הפסח שהוא אסור בהנאה, כל זה לזרז את האדם בענין הבדיקה והביעור אף שלא בזמנו ואפילו לאחר זמנו לגמרי כגון לאחר הפסח שאז ממילא כבר הותר לאכול החמץ אעפ"כ צריך לבדוק ולבער החמץ שעבר עליו הפסח כי מאחר שהיה החמץ אז רומז לסט"א והיו צריכין לבערו ע"כ צריכין לבדוק אחריו גם אחר הפסח כדי שלא יכשל בו שהוא אסור בהנאה ומחמת שצריכין להכין עצמו לקדושת פסח ל' יום קודם לפסח כנ"ל ע"כ המפרש בים או יוצא בשיירא או עושה את ביתו אוצר תוך שלשים

יום זקוק לבדוק. וע"כ המשכיר בית לחבירו וכו' אותו שהחמץ הוא ברשותו כשמגיע זמן בדיקה הוא צריך לבדוק ולבער כי הלא עד עתה היה היתר ועכשיו חל עליו שם איסור וחיוב בדיקה אחריו ע"כ חל עליו חובת הביעור, ועיין סי' תל"ז חילוקי דינים בזה אם המשכיר מסר לו מפתח וכו' וכן בין שכירות למכירה והכל מובן ע"פ הנ"ל.

וע"כ אפילו אחר הבדיקה אם נולד איזה ספק ושינוי צריך לחזור ולבדוק כמבואר בסימן תל"ח בדין עכבר שנכנס למקום בדוק, ובסי' תל"ט באם לא מצא ככרות שהניח וכו' עיי"ש כמה חילוקי דינים בענינים אלו והכל סובב על ענין זה כי צריכין ליזהר מאד לבלי להתרשל בענין המלחמה הזאת רק לחפש ולבדוק אחר דרכיו ועצותיו של היצה"ר בכל פעם בחיפוש אחר חיפוש כי אין לו לאדם אורב ושונא יותר ממנו ובכל פעם חושב עליו מחשבות ותחבולות רעות כשארז"ל, ולא עוד אלא שכל משאו ומתנו בך שנאמר ואליך תשוקתו וכו' (קידושין ל' ע"ב) ע"כ צריכין ליזהר ולהשמר ממנו אפילו על צד הספק וספק ספיקות ולבלי להורות היתר לעצמו בענינים אלו כלל כי אין אדם רואה חוב לעצמו, אך אעפ"כ הכל יהיה רק ע"פ דרכי התורה הק' ובמקום שאחז"ל שאין לחוש ולבדוק כעין החילוקי דינים המבוארים בסימנים אלו אזי אין לו לחוש ולחשוב כלל רק יסמוך עצמו על הביטול מה שיודע שביטל בפה מלא ובלב שלם כל בחי' החמץ ושאור, וע"כ אין לחוש כלל בכדי שלא יכנוס בבחי' ריבוי החושב ומחשבות יתירות כנ"ל.

וע"כ אפילו אין גוף החמץ שלו רק שיש לו שייכות בו מחמת שקיבל עליו אחריות וכיוצא כעין המבואר בסי' ת"מ ותמ"א חייב ג"כ לבער בכדי שלא יהיה לו שום חלק ושייכות בבחי' הסט"א, אבל עכו"ם הנכנס בביתו של ישראל וחמצו בידו אינו זקוק להוציא כשארז"ל שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים וכו' כי מאחר שביער כל החמץ שמצדו שהיה לו שייכות בו ממילא כבר ביטל כל כח הסט"א עד אשר מצדו ובחינתו יש כבר כח להמלכות דקדושה להתגבר על בחי' המלכות דסט"א, ומה שהוא רואה שאעפ"כ בכלל העולם עדיין כח היצה"ר והסט"א ומלכות הרשעה בתוקף ועוז, זה הדבר אינו שייך אליו ואין בכח להאדם הפרטי להבין כל זה כי מסתמא כך הוא רצונו ית' בשביל כח הבחירה ומסתמא לא נתבררו עדיין כל הבירורים דקדושה בשלימות עוד ענינים הרבה אשר יש בזה כידוע ואפילו בעכו"ם שכבוש תחת ידו כיון שהוא עכו"ם והוא מצד הסט"א וחמץ הוא שלו ע"כ אין להישראל שום שייכות בזה ואינו חייב לבערו: וע"כ אפילו תערובות חמץ אסור ולא עוד אלא שאוסר במשהו כי מאחר שרומז להיצה"ר והסט"א ע"כ אוסר במשהו וכשארז"ל כך דרכו של היצה"ר היום אומר לו לאדם עשה כך וכו' ולמחר אומר לו לך עבוד ע"ז, וכמו שדרז"ל על פסוק הוי מושכי העון בחבלי

השוא בתחלה דומה לחוט של בוכנא ולבסוף וכעבותות העגלה חטאה ומחמת שדרכו לפעמים להתלבש במצות ובאמת הוא מצוה הבאה בעבירה כנ"ל ע"כ צריכין ליזהר מאד גם מאיזה תערובת חמץ כל שהוא:

וע"כ החמץ שנפסל קודם זמן איסורו מאכילת הכלב מותר לקיימו, מאחר שלא היה ראוי לאכילת כלב שהוא בחי' המלכות דסט"א כמו שאמרה אסתר הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי כמו שדרז"ל וכמו שאמרו לנבוכדנצר את וכלבא שוין וכן היצה"ר נקרא כלב כידוע, וע"כ חמץ כזה שאינו ראוי לאכילת כלב לא חל עליו שם איסור אבל אם כשהגיע זמן איסורו היה ראוי לאכילה אף שנפסל אח"כ מאכילת כלב חייב לבערו כיון שכבר שלט בו כח הסט"א בשעה שהגיע זמן איסורו, וע"כ גם בחמץ שנפלה עליו מפולת נתנו ג"כ השיעור עד שאין הכלב יכול לחפש אחריו וכו' היינו כנ"ל

סימן תמ"ג וכו'

מבואר בזוהר הקדוש חלק א' דף קמ"ב בהאי זימנא (היינו בעת שנתברך יעקב מאת יצחק) ערב פסח היה ובעי יצר הרע לאתבערא ולשלטאה סיהרא רזא דמהימנותא וכו', מכוון לענינינו, ועיין תרגום שני בענין מסירת המן איך שישראל אומרין בשעת ביעור חמץ כן תבער מלכות הרשעה וכו' מכוון ג"כ לזה.

וזה בחי' מה שזמן ביעור חמץ מן התורה הוא אחר שש, ומבואר בזוה"ק ובתיקונים שצריכין לבער אז החמץ בכדי שלא להפריש ולהבדיל ח"ו בין שש לשבע שהם בחי' חמה ולבנה ויקוים והיה אור הלבנה כאור החמה עיי"ש אבל חכמים אסרוהו שני שעות קודם כידוע. וזה שארז"ל שבשכר השבתת שאור ביום הראשון שהוא ערב פסח עתיד הקב"ה להפרע מן עשו שנקרא ראשון שנאמר ויצא הראשון וכו' היינו כנ"ל:

וזה שארז"ל כיצד ביעור חמץ פוררו וזורה לרוח או זורקו לים או שורפו, ומובא ששלש בחינות אלו שהם בחי' השלש יסודות ראשונות שהם אש רוח מים ששרשם שלש אותיות ראשונו' שבשם הוי"ה ב"ה ועל ידיהם מכניעים ומבערים כל הסט"א שהם בחי' חמץ ונותנין כח לבחי' המלכות דקדושה שהיא בחי' הה"א אחרונה שהיא בחי' מצה, היינו כנ"ל. והשלש אותיות הקדושים הם בחי' הט"ל אורות (כמובא במאמר אני ה' סימן י"א) וכולם כלולים בהתורה הקדושה, כי אורייתא שמא דקוב"ה וכו'. וזה בחי' כי טל אורות טלך ודרז"ל מי שיש בו טל תורה טל דייקא היינו כנ"ל. וע"י התורה הקדושה מכניעין כח היצה"ר ומבערין בחי' המלכות דסט"א בחי' מלכות עשו כשדרז"ל על פסוק "הקול קול יעקב וכו'", וזה הקול קול יעקב, כי הקול כלול מאש מים רוח כידוע, אך עיקר מצות ביעור חמץ הוא באש כי מהאש יצאו והאש תאכלם כי מאחר שעיקר כחם

הוא ע"י היצה"ר שהוא בחי' אש בחי' נורא ביה עמרם שזה בחינת ויצא הראשון אדמוני דייקא ע"כ צריכין לבערו באש שהוא ג"כ בחי' התורה בחי' הלא כה דברי כאש היינו ללמוד תורה בכח וחמימות והתלהבות דקדושה ועי"ז נותנין כח לבחי' המלכות דקדושה שהיא ג"כ בחי' אש אוכלה עד שזוכין על ידי זה לקבל מאור השכל העליון שהוא ג"כ בחי' אש כנ"ל (וזה ג"כ מה שהפסח אינו נאכל אלא צלי אש דייקא וכן והנותר ממנו באש תשרופו וכו' בכדי שלא יהיה ממנו איזה יניקה להם ח"ו)

סימן תנ"א וכו'

וזה בחי' דיני הגעלה. והכלל כי כתשמישו כך הכשרו, כי אפילו מי שנכשל כבר ח"ו בעצת יצרו הרע ח"ו ופגם בבחי' המלכות וכן בבחי' השכל הנ"ל אעפ"כ גם לו יש תקנה כי אין לך דבר שעומד בפני התשובה אך צריך ליזהר שתהא התשובה כפי החטא והפגם: וע"כ כלי שנשתמש בצונן ורק לפי שעה כי לא עמד בו החמץ מעת לעת ע"כ מדיחו בצונן ודיו, וכמו כן לענינינו מאחר שעיקר הפגם הוא על ידי כח האש דסטרא אחרא כנ"ל ע"כ אם לא נשתמש רק בצונן היינו שלא היה הפגם בחשק וחמימות היצר ח"ו רק בבחי' שגיאות מי יבין ובבחי' והאלהים אנה לידו שנזדמן לו איזה פגם בשוגג ובלי מתכוין ושום חשק דסט"א כלל וגם לא שהה מעת לעת רק הוא ממארי דחושבנא ובקרוב התבונן וראה שנזדמן לו איזה פגם שלא במתכוין ושב והתחרט ע"ז מאד אזי די לו ג"כ בשטיפת צונן, היינו לרחוץ ולטהר עצמו ולבבו מבחוץ ומבפנים במים טהורים של תורה ותשובה ולקבל על עצמו ליזהר בנפשו ביותר מכאן ואילך ודי לו, וכן יש לומר ע"ד שארז"ל (יומא דף פ"ו) עבר על עשה ושב אינו זז משם עד שמוחלין לו וזה ג"כ בחי' נשתמש בצונן שהיה לו צנינות וקרירות בענין עשיית המצוה אבל התבונן מיד ושב מוחלין לו.

אבל אם נשתמש בו ברותחין, היינו שהיו הפגמים ע"י רתיחות היצה"ר אזי אם נשתמש ע"י האור בעצמו בלי מים אזי צריך ליבון באש דייקא, היינו אם נתפתה ליצרו לעשו"ת איזה עוון במזיד ח"ו אזי חוץ מפגם העון בעצמו יש עוד פגם גדול ביותר שפרק ממנו עול מלכות שמים ונתן כח לבחי' המלכות דסט"א שהיא בחי' ע"ז ח"ו ע"כ צריך שתהיה תשובתו ג"כ בחמימות והתלהבות דקדושה כ"כ עד שתהי' בבחי' ליבון באש ממש היינו בבחינת מסירות נפש ממש או ע"י הצדיק והת"ח האמת שהוא בחי' אש והוא שורש המלכות כמבואר במאמר אנכי סי' ד'.

והנה טבע האש אינו להפליט הבליעה מהכלי רק שורפו בתוכו ונעשה לעפר, וע"כ מחמת שנשרש כח הסט"א בלבו על ידי כח האש בעצמו על כן צריך ליבון באש ובזה מתקן מה שפגם בבחי' האש והעפר דקדושה שהם כנגד בחי' השכל ובחי' מלכות הנ"ל,

אבל מה שנשתמש ברותחין שנתערב בהם כח האש והמים שזה בחי' מה שלפעמים היצה"ר מתלבש עצמו במצות ובאמת ידע אינש בנפשיה כי הוא בעצמו החייב בדבר כי אלו היה משים אל לבו להתבונן היטב בדבר לאמתו לשם שמים בלבד לא היה יכול היצה"ר להטעותו ולסמות עיניו כ"כ עד שיהפוך לו עבירה למצוה ח"ו רק מסתמא היה לו איזה נגיעה בדבר לגרמיה ולהנאתו ג"כ, ועוד יש בחי' רבות כאלה שמעורב בהם חמימות היצר וגם איזה כונה ומחשבה לטובה ג"כ ואעפ"כ הוא פגם ועון ובא רק מצד היצה"ר והסט"א, אלא שזה בחי' החמץ הבלוע בכלי על ידי שנשתמש ברותחין ע"כ צריך הגעלה ברותחין, היינו שיעסוק בתורה שכלולה ג"כ מאש ומים כידוע ויעסקו בה בכח וחמימות דקדושה ועי"ז יפליט מקרבו כח הרע של הסט"א והיצה"ר שנשאר בו ויזכה להתגבר עליו וליתן כח למלכות דקדושה כנ"ל, ולתקן הפגמים בעצמם מבואר כבר בספרי קדושים התיקון לכל פגם ועון ר"ל.

ובזה יש ג"כ חילוקי דינים בענין אם נבלע ברותחין שעומדין אצל האור או שכבר הוסר מהאש, וכן בין כלי ראשון לכלי שני וכן בדין עירוי מכלי ראשון, וכן בענין אם הולכין אחר רוב תשמישו, וכן אם נבלע בצונן על ידי כבוש מעת לעת או דבר חריף, ודיני כלי חרס וכיוצא, וכן בדיני הגעלה קודם זמן איסור חמץ או לאחר זמן איסורו והכל סובב והולך על דרך זה כמובא בספרי קודש וכמובן גם בזוה"ק, וע"כ אפילו במקום שצריך רק ליבון קל בעינן עכ"פ שיהיה הקש נשרף עליו מבחוץ היינו להמשיך בחי' והיה בית יעקב אש וכו' ובית עשו לקש ודלקו בהם ואכלום וכו':

סימן תנ"ג וכו'

גלות מצרים נשתלשל מחטא אדם הראשון שפגם בבחי' התיקונים הנ"ל ע"י אכילת עה"ד וכו'. כידוע ואח"כ נסתבב הדבר ע"י שאמר אברהם אבינו במה אדע כי אירשנה ובזה פגם בבחי' ירושת א"י שהיא כלולה מכל התיקונים הנ"ל ואז נאמר לו ידוע תדע כי גר יהיה זרעך וכו'.

ואח"כ פגמו השבטים במה שמכרו את יוסף למצרים, וע"י כל זה קבלה המלכות דסט"א כח ביותר לשעבד את ישראל, רק אח"כ נתהפך הכל לטובה בבחי' עת אשר שלט האדם באדם לרע לו כי דייקא ע"י שנמכר יוסף למצרים הכניע ושיבר שם כח הסט"א ביותר ע"י שעמד שם בניסיונו וקשר א"ע על השכל דק' בבחי' דמותו של אביו יעקב ראה וכו' כמבואר במ"א ושיבר שם כח היצה"ר והסט"א עד שזכה שפרעה בעצמו שם אותו למושל בכל ארץ מצרים ועי"ז היה קיום אח"כ לישראל בגלות מצרים כשארז"ל רק אעפ"כ לע"ע עי"ז נסתבב שירדו יעקב ובניו דייקא שהם היו יחידי הדור שזכו לקבל

עליהם עול מלכות שמים שלימה ולקשר עצמם אל השכל דקדושה בשלימות שרק בשביל זה היתה כל הבריאה בגין דישתמודעין ליה כנ"ל, וע"כ באמת כשירדו למצרים ירדה גם השכינה עמהם כמו שארז"ל וכמו שהבטיח לו השי"ת אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך וכו', וזה שסיפרה התורה הק' ואלה שמות וכו' וימת יוסף וכל אחיו וכו' ובני ישראל פרו וישרצו וכו' ותמלא הארץ אותם ובזה נתגדל ונתרחב שם דייקא כח המלכות דקדושה בבחי' ברוב עם הדרת מלך ואז נתעורר זה לעומת זה בחי' המלכות דסט"א לחשוב מחשבות ע"ז, וזה ויקם מלך חדש וכו' ויאמר אל עמו וכו' הבה נתחכמה וכו', נתחכמה דייקא להגביר בחי' החכמה והשכל דסט"א נגד השכל דקדושה שהוא בחי' משה וזה לו ודרז"ל למושיען של ישראל וכו', וזה וישימו עליו שרי מסים וכו' שהגבירו עליהם שיעבוד המלכות דסט"א וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ מחמת שהיו מקושרים מאד בפנימיות לבבם אל הקדושה ע"כ כל מה שהתגבר עליהם המלכות דסט"א בשיעבוד הגשמי כמו כן התגבר כח המלכות דקדושה ברוחניות להרבות זרעם, ולעומת זה התגבר עליהם שיעבוד מלכות דסט"א בכל פעם ביותר.

וזה ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך ודרז"ל בתחלה בפה רך וכו' כדרך הסט"א והיצר הרע שבתחילה מסית את האדם ומפתהו בחלקלקות לשונו כאלו מתכוין לטובתו ולפעמים מטעהו על ידי שמתלבש עצמו במצות ואח"כ הוא מושל עליו ועובד עמו בפרך ובקושי ונדמה להאדם שכבר הוא מוכרח לילך אחריו כשה לטבח יובל ר"ל ואח"כ גזר להמית את הזכרים שהם כנגד בחי' השכל דקדושה ולהחיות את הנקבות שהם מבחי' מלכות דקדושה בכדי לטמאות אותם ח"ו ע"ז יהיה להם יניקה ביותר מבחי' המלכות דקדושה.

אבל ה' הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים ובתוך תוקף המרירות נולד משה רבינו ע"ה ותרא אותו כי טוב הוא ודרז"ל שנתמלא הבית כולו אורה כי פני משה כפני חמה והוא האיר עיני ישראל להסתכל רק בהשכל של כל דבר שזה עיקר האור כנ"ל, ותצפנהו וכו' ותקח לו תיבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת וכו' ומבואר בזוה"ק תרין גוונין דאינון חיור ואוכם וכו', רומז לשני הבחינות הנ"ל כידוע, ואז ותרד בת פרעה לרחוץ וכו' והצילה את משה וכו' עד ומשה היה רועה וכו' וירא מלאך ה' אליו בלבת אש רומז לבחי' מלכות וזה מתוך הסנה כי כביכול בחי' מלכות היה בגלות ותמה משה על זה מאד מדוע לא יבער הסנה כי הלא אש אוכלה הוא ואז ויקרא אליו אלהים וכו' ויאמר אל תקרב הלום אין הלום אלא מלכות כי אסור לכנוס בקשיות כאלו כי זה סוד הבחירה שהיא תכלית כונת הבריאה ובעוה"ז א"א להשיג זאת כי אז תתבטל הבחירה וכמבואר מענין זה במקום

אחר, ואז גילה לו כי כבר הגיע זמן הגאולה ומשה מיאן קצת בשליחותו כי ידע כי אין זה עדיין גאולה שלימה ועדיין תתגבר המלכות דסט"א כמה פעמים, כי לבעל בחירה קשה לעזור ולהועיל ובכל יום ויום יצרו של אדם מתגבר ומתחדש עליו, וע"כ התפלא ג"כ באיזה זכות יגאלו, כי אע"פ שהשי"ת בעצמו אמר לו ששמע צעקתם וריחם עליהם בזכות אבות, אעפ"כ התפלא ע"ז כי ידע גם ההיפך כי גדול כח הבחירה כמו שבאמת היה אח"כ מה שהיה, ובאמת השי"ת בעצמו בודאי ראה וידע את כל זה כמ"ש ראה ראיתי ודרז"ל שתי ראיות ואעפ"כ עלה ברצונו ית' לגאלם כי מאחר שיגאלו ויקבלו את התורה ובכח התורה הקדושה סוף כל סוף תתגבר המלכות דקדושה על הסט"א ויתתקן הכל.

וזה שהודיע לו השי"ת אז בהוציאך וכו' תעבדון את האלהים על ההר הזה ופירש"י שתקבלו התורה עליו והוא הזכות העומדת לישראל כי עי"ז יהיה הכל על נכון כנ"ל, ואז ויאמר משה וכו' הנה אנכי בא וכו' ואמרת אליהם אלהי אבותיכם שלחני אליכם שזה בחי' אמונה בחי' מלכות שהיא נחלת אבות ואמרו לי מה שמו ומבואר בזוה"ק על פסוק אחר מה שמו דא חכמה היינו שירצו להשיג תיכף אור השכל והחכמה בעצמו, מה אומר אליהם ויאמר וכו' אהיה אשר אהיה, היינו שהודיע להם כי עצם השכל בעצמו א"א להשיג כי תכלית הידיעה אשר לא נדע וע"כ העיקר להחזיק עצמו תמיד באמת בבחי' מלכות דקדושה שהיא בחי' אמונה ועי"ז יזכה שיאיר לו איזה התנוצצות השכל ויזכה להשיג ביותר בחי' התכלית הנ"ל אשר לא נדע ויקבל על עצמו עוד בחי' עול מלכות שמיים שלימה באמונה זכה ובהירה ביותר ואז יזכה להשיג בחי' שכל עליון כמבואר במ"א.

וזה בחי' אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר אל בני ישראל אהיה שלחני אליכם, היינו שיודיע להם שתכלית ההשגה הקדושה הוא רק בבחי' אהיה דא אנא זמין למיהוי שיצפה בכ"פ להשיג השגה יתירה ביותר בכדי שיהיה לו שכל גבוה ועליון ביותר ואז יצפה שישיג עוד שכל עליון ביותר, וזה בעצמו בחי' היצה"ט בחי' המלכות דקדושה שנקרא מסכן וחכם כנ"ל, היינו כי בכל פעם רואה ומתבונן על עניותו, כי זה השכל שהשיג כבר אינו נחשב אצלו להשגה כלל כי הוא כבר במדריגה שאין זו השגה כלל רק עומד ומצפה שיקבל הארת החכמה עליונה ביותר ובאמת זהו עיקר שלימות החכמה וההשגה בחי' תכלית הידיעה אשר לא נדע וכנ"ל, וזהו ויאמר עוד ה' אל משה כה תאמר וכו' וסיים זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר, היינו השם הוי"ה ושם אדנ"י שהם שורש שני הבחינות הנ"ל.

וזה בחי' מה שאמר השי"ת למשה ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים וכו', היינו שתכנע המלכות דסט"א מלכות מצרים ותעלה המלכות דקדושה בחי' נו"ן ותתחבר עם החי"ת ויהיה עי"ז חן לישראל גם בעיני מצרים.

וזהו שאמר השי"ת למשה ואמרת אל פרעה כה אמר ה' בני בכורי ישראל וכו' הנה אנכי הורג את בנך בכרך, כי הודיע לו תיכף מעלת קדושת ישראל שהם בחי' בכורים על שהם מקשרים עצמם אל השכל דקדושה שהוא בחי' ראשית בחי' בכורה וכן בחי' המלכות דקדושה נקראת בכורה כמ"ש אף אני בכור אתנהו עליון למלכי ארץ, ואח"כ כשבאו אל פרעה ואמרו לו וכו' התגרה בו כח הסט"א ביותר ואמר מי ה' אשר אשמע בקולו וכו' תכבד העבודה על האנשים וכו'. וזה כי ידבר אליכם פרעה וכו' וישלך אהרן את מטהו לפני פרעה וכו' ויהי לתנין, ובזה הראה לו כי עיקר כח מלכות פרעה שנקרא התנין הגדול וכו' הוא ג"כ רק ברצון והשגחת השי"ת בחי' מלכות שמים שהיא עיקר בחי' המלכות באמת שהיא בחי' מטה עוז שבט מושלים. ויקרא גם פרעה לחכמים וכו', כי רצה להתגבר כנגד התגלות הזאת ע"י החכמה דסט"א, ויבלע מטה אהרן את מטותם ובזה ראו בחוש שכח המלכות דקדושה גדול מאד ויכול לבלוע אותם כולם רק שהכל מתנהג ברצונו ית'.

ואעפ"כ ויחזק לב פרעה וכו' ויאמר ה' אל משה וכו' ואז היתה מכת דם שנהפכו כל המים אשר ביאור שזה היה עיקר כחם וממשלתם וכמובא גם בזוה"ק ונהפכו כולם לדם שזה סימן חורבן ומיתה, גם המים רמז לבחי' הדעת והשכל בחי' כמים לים מכסים ובזה הכניע לבחי' הדעת והשכל בחי' כמים לים מכסים ובזה הכניע בחי' הדעת והשכל של הסט"א. והדגה אשר ביאור, שהיא בחי' המלכות דסט"א, מתה וכו' ויעשו כן גם חרטומי מצרים, כי התגברו אעפ"כ בחכמתם הרעה ובכישופיהם ויחזק לב פרעה וכו' כאשר דיבר ה', כי כל זה היה ברצון הבורא ית':

ואח"כ הכה אותם השי"ת בצפרדעים שיצאו מן המים וציערו אותם וגם עשו היפך טבעם כי דרכם להיות במים והם באו בתנוריהם באש ובזה הראה להם כי הכל רק ברשותו ומלכותו ית': והיאור בעצמו שהוא עיקר כחם בתחלה הוכה הוא עצמו ונהפך לדם ואח"כ יצא ממנו בעצמו פורעניות להם.

ואח"כ היתה מכת כנים כמ"ש ויך את עפר הארץ עפר רומז לבחי' מלכות כידוע ועפר מצרים רומז למלכות דסט"א והוכתה בכנים. ובמכה זו נכנעו בחי' החכמה שלהם וגם בחי' מלכות שלהם שזה בחי' ותהי הכנם באדם ובבהמה שהם בחי' חכמה ומלכות כידוע ואז ויעשו כן החרטומים בלטיהם וכו' ולא יכלו וכו' ואז הודו החרטומים ואמרו

אצבע אלהים היא: ואח"כ היה מכת ערוב שהם חיות רעות וחיה היא בחי' חכמה ויש חיה שהיא בחי' מלכות כידוע ועיקר ההיזק שלהם היה כפי המובן ביותר בבני אדם כמ"ש בך ובעבדיך ובעמך וכו' ובני אדם הם בעלי שכל והיו ניזוקים ע"י חיות רעות שהם בחי' חכמות רעות גם היצה"ר נקרא חיה רעה כמ"ש חיה רעה אכלתהו ודרז"ל על אשת פוטיפר.

וזה והפלתי ביום ההוא את ארץ גושן וכו' למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ, כי בתחלה במכות דם וצפרדע אמר לו בעבור תדע וכו' וכן למען תדע כי אין כה' אלהינו שזה בחי' הידיעה מאלהותו ית' שהוא עיקר בחי' הידיעה מאלהותו ית' שהוא עיקר בחי' השכל דקדושה בכלל ועכשיו ביאר לו בפרטיות ההבדל והפדות שיהיה בין מצרים ובין ישראל מחמת שהם מקושרים בבחי' השכל דקדושה בפרטיות וע"כ אמר לו למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ, כי בכל דברים הארציים יש ג"כ חיות אלהות ושכל דקדושה והשגחה פרטיות וזה תראה בחוש ממה שבכל ארץ מצרים תשחת הארץ מפני הערוב ובארץ גושן לא היה הערוב:

ואח"כ היתה מכת דבר רק בבהמות מצרים ולא בשל ישראל ובהמה הוא כנגד בחי' מלכות כידוע:

ואח"כ היתה מכת שחין באדם ובבהמה שהם כנגד שני הבחינות הנ"ל. וזהו שארז"ל שחין מצרים לח מבחוץ ויבש מבפנים שזה ג"כ כנגד שני בחינות הנ"ל. כי טבע הלבנה היא לחות וטבע החמה יבשו"ת כידוע וע"כ נאמר גם אז ולא יכלו החרטומים לעמוד לפני משה מפני השחין:

ואח"כ היה מכת ברד והיתה רק בשדה שהוא בחי' חיצוניות בחי' מלכות רק שם היתה כוללת הכל אדם ובהמה ועשב בחי' מדבר חי צומח ששרשם אש רוח מים כידוע. והברד עצמו היה כלול מאש ומים שהם כנגד שני בחי' הנ"ל ונתייחדו ביחד והאש ירדה למטה לארץ היפוך טבעה וכל זאת להפרע מן המצרים ולהודיע כי אין כה' אלהינו בכל הארץ כי היכולת הוא רק בידו והכל נעשה רק ברצונו והשגחתו ית':

ואח"כ היה מכת הארבה.

וארבה גימטריא ד' פעמים ב"ן ג"כ נגד בחי' מלכות והיתה כוללת בשדה ובבתים. כי המלכות כשעולה למקומה היא בבחי' בית כידוע ובאה ע"י הרוח ושלטה רק בדבר הצומח:

ואח"כ היה מכת חושך שהיא היפוך החכמה דקדושה שהיא עיקר האור וע"כ באמת ולכל בני ישראל היה אור במושבותם. והנה בהתראת מכת הארבה הסכים פרעה שיצאו

הגברים שהם בעלי דעה שלימה אבל לא הנשים והטף שהם בחי' הקטנים במדריגה וכאן הסכים גם על הטף אבל לא על הצאן והבקר שהם מבחי' מלכות לבד כי רצה לינק מבחינה זאת עכ"פ. ואח"כ ויאמר ה' אל משה עוד נגע אחד וכו' ואז נאמר ויתן ה' את חן העם בעיני מצרים בבחי' חן הנ"ל:

ואח"כ היתה מכת בכורות נגד בחי' החכמה והמלכות שהם בחי' בכורה כנ"ל, כי החכמה היא בחי' ראשית ממעלה למטה ומלכות היא ראשית ממטה למעלה בחי' ראשית חכמה יראת ה' כידוע.

וע"כ היתה מכת בכורות מבכור אדם ועד בכור בהמה והיתה בליל ט"ו בניסן במילוי הלבנה ומובא בזוה"ק נהיר הוה האי ליליא כיומא דתקופת תמוז כי נמשך אז בחי' והיה אור הלבנה כאור החמה, וזה ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב (שהוא בחי' הסט"א והוא פיקח שבחיות כשארז"ל) לשונו למאיש ועד בהמה כי זכו לבחי' אדם ובהמה דקדושה ולא היה בהם שליטה לסטרא דמותא כלל.

ואז נצטוו על קידוש החדש כנ"ל, ועל לקיחת הקרבן פסח מבעשור ושחיטתו בי"ד בין הערבים, עיין זוה"ק בא דף מ"א אמור דף צ"ה ומכוון לענינינו, ועיין עוד שם פרשה בא דף ל"ח על דא כתיב מי לא יראך מלך וכו'. כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך, מכוון ג"כ לענינינו, ועיין שם בדף מ' מענין השבתת שאור וחמץ ואכילת מצה וכן בדף קפ"ב ובחלק ג' דף רנ"א ובדף רפ"ב ע"ב וכן בתיקונים בכמה מקומות ומכוון לענינינו, וזה שמסיים בסוף פרשת ויהי בחצי הלילה וכו' וה' נתן את חן העם וכו' כי זה כלל הבנין להעלות החן דקדושה של ישראל כנ"ל:

וזה ג"כ בחי' דם פסח ודם מילה כמובן בזוה"ק ובכתבים, וזהו שארז"ל שהגאולה היתה בזכות יעקב ויוסף שנאמר גאלת בזרוע עמך בני יעקב ויוסף סלה כי הם זכו להמשיך התיקונים הנ"ל בשלימות כמבפ"נ:

ונחזור לענינינו. וע"כ אין יוצאין ידי חובת מצה אלא מחמשת המינין שהם חטה ושעורה וכו' כי הם מבחי' הקדושה כמבואר בזוהר ח"ב דף ק"כ שהם נמשלים לישראל, ובח"ג דף רמ"ד מבואר שאין ממונה עליהם אלא הקב"ה בעצמו וכן בזוהר חדש, וע"כ המצה שרומז לבחי' היצ"ט מלכות דקדושה צריך להיות מהם דייקא, גם שאר מנים אינם באים לידי חימוץ כי זה לעומת זה כי מחמת שיש בהם קדושה יתירה בשרשם ע"כ מתגברת הסט"א ביותר לינק מהם וכשארז"ל שהיצר הרע אינו מתגרה אלא בישראל וביותר בגדולי ישראל.

והמנהג ליקח לכתחילה חטים כי בם הקדושה נתגלה ביותר וע"כ הם בבחי' דעת ובבחי' כ"ב אותיות התורה וכ"ב אותיות שבמלכות פה כנ"ל, וגם כי בזה ממשיכין תיקון ביותר לאכילת עץ הדעת שארז"ל חטה היתה:

וע"כ צריכין לשמור החטים משעת קצירה ולפחות משעת טחינה, כי קמח רומז ביותר לבחי' מלכות כידוע וצריכה שמירה שלא יבואו עליה בחי' המים הזדונים של היצה"ר ויחמיצוה כי אית מיא ואית מיא כידוע, ועיקר השימור הוא למצת מצוה שרומזת לבחי' הנ"ל וצריכה שמירה יתירה, גם כי היא ממדת שמור, אכן ישראל קדושים ומשמרין כל המצות של פסח משעת טחינה עכ"פ ומכש"כ משעת לישה עד אחר האפיה:

וע"כ אין אדם יוצא חובתו בפסח בפת של סובין או מורסן שאינו קרוי לחם שהוא בחי' מלכות דקדושה: וע"כ אין לשין המצות אלא בצוננין ולא בפושרין שלא יתאחז בהם החמימות דסט"א ותחמיץ העיסה:

וע"כ אין לשין אלא במים שלנו, ויש בזה כמה שיטות כמבואר בשו"ע סי' תנ"ה והכל סובב על דרך זה כי חוששין שמא שלט בהם חמימות החמה שמהלכת ביום סמוך למעיינות בימי החורף ע"כ צריכין שיצטננו ע"י מידת לילה שהיא בחי' קרירות והעיקר מחצות הלילה עד עמוד השחר, וי"א שהטעם מחמת שבלילה החמה מהלכת תחת הקרקע ומחממתן לפיכך צריכין שיעמדו במחובר לקרקע כל היום שאז הקרקע שהיא ג"כ מבחי' מדה זו מצננתן, ועיין בשו"ע ותבין ביותר:

וע"כ אין לשין לפסח עיסה גדולה משיעור חלה דהיינו עשירית האיפה שהיא בחי' מלכות לפי שא"א לעסוק בה בשעת הלישה היטב להצילה מידי חימוץ:

וע"כ נוהגין ללוש מצת מצוה בערב פסח אחר שש שעות, כי זה עיקר השלימות בבחי' סור מרע ועשה טוב לבער החמץ תחלה בזמנו וכשמגיע זמן איסור החמץ מן התורה שאז עיקר זמן חורבן והכנעת הסט"א אז עיקר הזמן לעסוק בבנין המלכות דקדושה שהיא בחי' מצת מצוה:

וע"כ אין לשין במקום השמש ולא סמוך לחום התנור בכדי שלא ישלוט בה החמימות דסט"א: וע"כ לא יניחו העיסה בלי עסק אפילו רגע אחת, כי צריך לידע שהשונא עומד ואורב עליו מכל צד ובכל רגע ועיקר שליטתו בעת שהאדם פנוי ובטל מעסק תורה או מצוה, וזה שאמרו כל זמן שמתעסקין בו אפילו כל היום אינו מחמיץ, כי על ידי העסק נותנין כח במלכות דקדושה שהיא בחי' העיסה שלא יוכל החימוץ לשלוט ולהתאחז בה, ואם הניחו בלא עסק שיעור מיל שהוא בחי' תחום שבת תחום וגבול הקדושה שהיא בחי' מלכות (עיין מאורי אור) הוי חמץ, וגם שיעור מיל הוי ח"י מינוטין ובזה נפגם בחי'

החיות דקדושה והתגבר החמץ סיטרא דמותא ח"ו (ויש אומרים שמיל הוא שיעור שני חומשי שעה וכו' עיין שו"ע), ואחר שנתעסקו בבצק ונתחמם בידים אם יניחוהו בלא עסק מיד יחמיץ כי אז מתגבר הסט"א ביותר בכדי לקבל יניקה מהקדושה כידוע ע"כ צריכין ליזהר אז בשמירה יתירה ביותר:

וע"כ אין מתעסקין במצת מצוה ע"י עכו"ם שהוא מצד הסט"א ואפילו ע"י ישראל שהוא אינו בר דעת ואין לו חלק בשכל דקדושה כגון חרש שוטה וקטן אסור ג"כ. וע"כ גדולי ישראל היו מתעסקין בעצמן במצת מצוה בכל כחם כי כל מה שמתעסק בה בר דעת גדול ביותר ובכל כחו על ידי זה משפיע בה כח גדול ביותר וממקום גבוה ועליון ביותר, ועל כל פנים יהיו עומדין בעצמן בשעת עשייתן ומזרזין את העוסקין בהם כי על ידי שנעשה הכל בהשגחתו נמשך עליה גם כן הארה יתירה ביותר וגם כפשוטו כי כל מה שדעתם גדולה ביותר ממילא נזהרין בשמירת המצת מצוה בזהירות יתירה ביותר:

סימן תס"ב וכו'

וע"כ מי פירות בלא מים מדינא אין מחמיצין כלל. שדייקא המים שרומזין לבחינות גבוהות כידוע והם בחי' מימי הדעת מימי החסד מימי התורה מימי התשובה והתפלה כ"ש שפכי כמים לבך וארז"ל מים קדמו לעולם ע"כ לעומת זה גם הסט"א שהם בחי' המים הזדונים (שבהם עיקר אחיזת עשו וישמעאל המלכיות דסט"א כמובן בזוה"ק בשלח ס"ד ע"ב) כרוכים אחריהם ומחמיצים את העיסה. מה שאין כן מי פירות אין מחמיצין. אבל אם יש בהם איזה מים אזי ממהרין להחמיץ. כי אז הסט"א כרוכה אחר המים ביותר מאחר שהם מעורבים עם מי פירות שיש בהם מתענוגות בני אדם.

גם אין יוצאין עם מצה כזו חובת מצה כי אין זה לחם עוני שהוא בחי' המלכות דקדושה בחי' מסכן רק הוא מצה עשירה (אלא אם כן המי פירות בטלין בסמ"ך ואין מרגישין טעמם עיין בשו"ע) ובמדינות אלו נוהגין שלא ללוש אפילו במי פירות לבד אם לא בשעת הדחק לצורך חולה וזקן וכו' כמבואר בשו"ע:

סימן תס"ח וכו'

וזה בחי' איסור מלאכה מערב פסח אחר חצות. כי נמשך אז בחי' הארת קדושת יום טוב שהוא בחי' המשכת התיקונים הנ"ל:

וזה בחי' תענית בכורים בערב פסח זכר לנס וכו', כי מאחר שזכו לבחי' בכורה שרומזת להמשכת התיקונים הנ"ל. ע"כ עליהם מוטל ביותר לעסוק ביום זה בתשובה ותענית להכניע בחי' המלכות דסט"א שעיקר אחיזתה בבחי' האכילה שזה בחי' מה שאמר עשו הלעיטני נא ועי"ז פגם בקדושת הבכורה כמו שכתוב שם ויבז עשו את הבכורה וכנ"ל:

וע"כ גם איסטניס לא יאכל ביום כדי שיאכל בלילה מצה לתיאבון. כי מאחר שהיא אכילה דקדושה בחי' מיכלא דמהמנותא ומאיר בה בחי' מלכות שמים ואור השכל דקדושה ע"כ צריכין שתהיה לתיאבון באהבה וברצון שיהיה גם הגוף נהנה ממנה בכדי להמשיך עי"ז קדושה ודעת על כל הנאת הגוף שיהיו ג"כ רק לשם שמים ובקדושה גדולה כראוי. וע"כ כל אדם אסור לו ג"כ לאכול פת (דהיינו מצה עשירה) בערב פסח משעה עשירית עכ"פ בכדי שיאכל בלילה מצה לתיאבון:

וע"כ אסור לאכול מצה בערב פסח כל היום וארז"ל כל האוכל מצה בערב פסח כאלו בועל ארוסתו בבית חמיו. היינו קודם החופה ושבעה ברכות כמובא בחק יעקב סי' תע"א בשם הלבוש ומהרי"ו כי מאחר שמצה רומז לקדושה עליונה כזו ע"כ אין לאכול אותה קודם זמנה וביותר צריכין ליזהר סמוך לשיגיע זמן התגלות קדושתה וזמן הכנעת וביטול הסט"א שהיא אז בבחי' חמץ ומרחיקין אותה בתכלית הריחוק עד שאוסרת תערובתה אפילו במשהו. ע"כ יש אז התגברות גדול מן הסט"א ר"ל ואם יאכל אז מצה קודם שיגיע זמן שלימות הארתה יש לחוש שלא יהא אחיזה לבחי' הסט"א באכילה זו ויקבלו מזה איזה יניקה וכח ח"ו, ע"כ אסור לאכל עד שיגיע זמנה ונמשך עליה ועל כל ישראל הארה גדולה ונפלאה שהיא בחי' סוד החופה הקדושה העליונה ומברכין עליה שבעה ברכות. ואז אין באכילה זו שום אחיזה להסטרא אחרא חס ושלום רק אדרבא נמשכין על ידי אכילה הקדושה הזאת תיקונים נפלאים ונוראים לכל השנה כולה לכל אחד ואחד כפי בחינתו כמובן בזוהר הקדוש ובכתבים:

סימן תע"ב וכו'

עיין זוה"ק ויצא דף קנ"ז כד הוו ישראל במצרים הוו ברשותא אחרא עד בעא קוב"ה לקרבא לון לגביה יהיב לון אתר דלחם עני לחם עני מאן עני דא דוד מלכא דכתיב ביה כי עני ואביון אני. וההוא לחם איקרי מצה נוקבא וכו' עיי"ש מענין שמתחלה אכלו מצה שהוא לחם מארעא דחי ולבתר לחם מן השמים וכו'. ומענין שאין התינוק יודע שום ידיעה עד שטועם טעם לחם וכו' עיי"ש עוד. ועיין בדף רכ"ו ע"ב בפסח על התבואה לקביל רתיכא עילאה רזא דאבהן ודו מלכא וכו'. ועיי"ש מענין מצה שהיא בחי' מלכות וביעור חמץ דאינון טעוון אחרנין ממנן על עמין וכו' ואיקרי חמץ יצה"ר וכו' עיי"ש. ועיין בדף רנ"ה מענין בקדמיתא ליל שמורים ולבתר הלילה לזה לה' כד אתקריב זה לזאת. ומענין הקרבת קרבן פסח ומענין קרבן מוסף של פסח. ועיין זוהר תצוה דף קפ"ג מענין מצה דהיא אסוותא למיעל ולמנדע ברזא דמהימנותא וכו' ועיין זוהר אמור דף צ"ה מענין ליל שמורים תרי זווגא דסיהרא בשימשא.

ומענין החירות שצריכין להראות באותו הלילה וענין הד' כוסות שהם כנגד ד' גאולות והשמחה הגדולה של לילה זו ומה שגומרין בה את הלילה.
ועיין בדף רנ"א מענין שמצה מברחת לכל סטרין בישין ועביד קטטה בהון כגוונא דשדי דמזוזה וכו' וכו' ומני קוב"ה לברך לה שבע ברכות ליל פסח וכו'. ועיין זוהר חדש פ' כי תשא מענין ארבע כוסות וארבע גאולות. קידוש על היין לקבליה דדוד.
הגדה לקבליה דיעקב. ברכת המזון לקבליה דיצחק.
הלל הגדול לקבליה דאברהם מתתא לעילא סליק.
כגוונא דא מצה לקבליה דדוד וכו'. ועיין תיקונים תיקון ה' ואמאי איתקרי ה"א. תתאה חצי האמה בגין דאתקריא מצה פרוסה לחם עני וכו'. ועיין בתיקונים תיקונא תליסר מענין מצה פרוסה ומצה שלימה ומרור והלל גמור ושאינו גמור בפסח וכו':
הנה הארכתי לציין כמה ציונים מדברי זוה"ק וכולם מכוונים לעינינו כמובן ממילא בפשיטות. והכלל כי אז היה עדיין קודם קבלת התורה הק' והסט"א התגברה מאד מחטאי הדורות דור המבול והפלגה ואנשי סדום וע"כ באו הנשמות האלו שהיו בשרשן מבחי' גבוה מאד אלא שהתגברה עליהם הסט"א שהוא היצה"ר להחטיאם ובאו עכשיו להתתקן ע"י שיעבוד מצרים כמבואר כ"ז בכתבי האריז"ל.
וזה היה תוקף הנס והחסד הגדול של יציאת מצרים. כי אחר קבלת התורה אזי ע"י עסק התורה נותנין כח למלכות דקדושה שהיא בחי' היצ"ט להתגבר על הסט"א. אבל אז היה קודם קבלת התורה וגם לא הגיע עדיין זמן וקץ גאולתן אלא שראה הקב"ה שהם בסכנה גדולה שלא יהיו נשקעים ח"ו בטומאת מצרים ע"כ עשה הקב"ה בזכות האבות והאמהות ושלח להם גואל ומושיע הוא משה רבינו ע"ה והוציאם משם באותות ובמופתים נוראים ובמורא גדול זו גילוי שכינה וזכו אח"כ לקבל התורה על ידו שעי"ז יש כבר רח לבחי' המלכות דקדושה להתגבר עד שנזכה לגאולת עולם ב"ב. ומחמת זה נקראת המצה אז לחם עני והוא מצה פרוסה בחי' לב נשבר מחמת שלא היתה הגאולה מצדינו מחמת מעשינו הטובים ובאתערותא דלתתא, רק באתערותא דלעילא בחסד עליון ית' ובזכות אבות כנ"ל:
ועיין בכוונת האריז"ל נפלאות גדולות בכל הענינים של לילה הקדושה הזאת ומסתמא כל דבריו הק' מכוונים ומוסכמים עם דברי הזוה"ק ואין לנו עסק בנסתרות לבאר בענינים גבוהים כאלו אך אעפ"כ יש בשם ג"כ ענינים רבים השייכים לענינינו סמוך לפשוטו ג"כ.
והנה שם מבואר כי פרעה ומצרים הם כנגד בחי' העורף העליון שהוא בחי' אחוריים של הדעת העליון והיו יונקים כל השפע והיו יונקים מכל בחי' היו"ד דמים שהם בחי'

דם טהור ודם נדה וזה סוד ואראך מתבוססת בדמייך שבחי' סטרא דמותה אבי אבות הטומאה בוססין ויונקים מהדמים ואומר לך בדמיך חיי וכו'.
וכפי ענינינו הוא כי עיקר החיות דקדושה הוא מבחי' המוחין והדעת והחיות של הנפש המלובש בדם כי הדם הוא הנפש והדם הוא מרה אדומה בחי' יסוד האש שזה בחי' החמימות והתלהבות דקדושה שזה בחי' העבודה עם חיות דקדושה. ואז היו הם יונקים מבחי' אחורי הדעת והמוחין ומהדמים הנ"ל שהם בחי' דם טהור ודם טמא שזה בחי' החמימו' דסט"א של היצה"ר, ולפעמים מחמם אותו לדבר עבירה ממש וזה נמשך ממה שיונק מבחי' הדם טמא ששרשו מבחי' הגבורות של בחי' נוקבא ולפעמים מתלבש עצמו במצוות וזה נמשך ממה שיונק מבחי' הדם טהור ששרשו מבחי' החסדים.
והשי"ת חמל עלינו אז בחסדו הגדול ונתן לנו דם פסח ודם מילה שהם כנגד בחי' דכר ונוקביה חסדים וגבורות הנ"ל כמבואר שם ובזוה"ק ועי"ז זכינו להנצל ממות לחיים שזה בחי' בדמיך חיי שזכינו לקבל מוחין גדולים וגבוהים מאד שהם בבחי' חיי המלך כמבואר שם היינו כנ"ל. (וזה הסוד מרומז בדברי ר' מתיא בן חרש הובא בפירש"י פרשה בא) ועיי"ש מענין המוחין הגדולים דגדלות וקטנות דאבא ודאימא הנכנסין בלילה הזאת ומרומזין בענין המצה והמרור והכוסות וכו' עיי"ש באריכות.
ומחמת שאז נכנסין המוחין שלא כסדר ומוחין דגדלות קודמין למוחין דקטנות ע"כ הזהירה התורה ע"ז ביותר בענין שאלת הבנים ולהודיע להם ג"כ הנפלאות של יציאת מצרים וחז"ל תיקנו בשביל זה כמה שינויים בשביל לעורר התינוקות שישאלו.
וארז"ל חוטפין מצה בלילי פסחים כדי שלא יישנו התינוקות. וכן משחקים להם בקליות ואגוזים בשביל זה.
ואעפ"כ לא יאמר הקידוש עד שתחשך.
כי כל המצוות והתיקונים שבלילה הזאת אינם שייכים אלא בזמנם בלילה דייקא:
וזה יסדר שלחנו (שהיא בחי' שלחן מלכים) בכלים נאים וכו' ויכין מקום מושבו שישב בהסיבה דרך חירות כי אז המלכות בבחי' שמלכך בן חורין כידוע.
וזה בחי' הד' כוסות שהם כנגד ארבע לשונות של גאולה והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי וכנגד ארבע מלכיות וכנגד ארבע כוסות של תרעלה שעתיד הקב"ה להשקות לאו"ה וכנגד ארבע כוסות של ישועה לישראל כמבואר בב"ר פ' וישב. היינו שנמשך בחי' הכנעת המלכות דסט"א וניצולים ישראל משעבודם ועבודתם והמלכות דקדושה מתעלה ומקבלת כח והארה גדולה מבחי' החכמה העליונה. וזה שסיים וידעתם כי אני ה' וכו':

וע"כ ד' כוסות אלו צריך לשתותן על הסדר וכו' כי כשהמלכות מקבלת הארת החכמה דקדושה אז נעשה גם היא מבחי' כסדר כמובן בליקות"נ סי' פ"ב:
וע"כ אפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב ולא יפחתו לו מארבע כוסות של יין כי אז בחי' המלכות דקדושה הוא בבחי' מסכן וחכם כי מצד עצמה כביכול היא בבחי' עניות ושפלות כנ"ל ואעפ"כ השי"ת בחסדו הגדול מאיר עליו אז מוחין גדולים ונפלאים שזה סוד המצה וארבע כוסות שצריכין להיות בהסיבה ודרך חירות דייקא כנ"ל:
וע"כ גם הנשים חייבות בכל מצוות הלילה הזאת כי הם ג"כ מבחי' מלכות בחי' אשה יראת ה' ומקבלין אז ג"כ הארה גדולה לנשמתם ושכלם ע"י התיקונים של הלילה הזאת:
וזה מוזגין לו כוס ראשון ומקדש עליו ומברך שהחיינו. כי הכוס של קידוש רומז להארת החכמה וכו' שהיא בחי' קודש. וע"כ מברכין עליו על שבחר בנו וקדשנו ונתן לנו את הימים טובים מקראי קודש והכל מחמת הארת החכמה הק' שמאירה בהם וזה עיקר החיות דקדושה כנ"ל ע"כ מברכין אז שהחיינו וזה מרומז בסי' קדש:
ואח"כ ורחץ כי נוטלין ידים להמשיך מימי הדעת מימי התורה הק' ולדחות עי"ז הסט"א והטומאה הרוצה להאחז בהידים הק' שצריכין לאכול ולטבול בהם:
ומטבילין את הכרפס שרומז ג"כ לבחי' מוחין כמבואר בכתבים ומברכין עליו:
ואח"כ יחץ שפורס ומשבר המצה האמצעית והחלק הגדול ממנה הרומז להמשכת המוחין בחי' וא"ו מטמינה לאפיקומן והחלק הקטן ממנה שהיא בחי' דל"ת בחי' מלכות מניחה על הקערה ומסדר עליה ההגדה. כי עיקר המשכת המוחין הוא ע"י שמתקנין תחלה בחי' המלכות כנ"ל. ומחמת שעיקר הארתה וכחה הוא ע"י החכמה והמוחין הק'.
ע"כ בשעת בציעה מצרפה להשלימה העליונה שהיא בחי' יוד בחי' חכמה כמבואר בכוונות עיי"ש:
ואח"כ מגיד מתחיל לסדר ההגדה ומגביה הקערה שהיא בחי' מלכות. עם המצות שעליה שרומזין לתלת מוחין הק' עם שאר הדברים שעליה שרומזין לשאר המדות הק' שעל ידם נמשכין המוחין לבחי' מלכות כמובא בכוונות.
ומתחיל ואומר הא לחמא עניא עיין בכוונות ותבין השייך לענינינו וע"כ כל דכפין ייתי וייכול וכו'. כי ע"י גמילות חסד וצדקה והכנסת אורחים עניים נעשה בחי' אתערותא דלתתא להרים קרן הקדושה ג"כ מעניותה ושפלותה וכאן הוא אדרבא מאחר שהשי"ת חמל עלינו רק באתערותא דלעילא והקים מעפר דל וכו'. ע"כ גם אנחנו צריכין להתנהג במדה זו לחוס ולרחם על העניים בפרט כי חג הפסח הוא כנגד אברהם אבינו ע"ה והוא היה מופלג מאד במדה זו של הכנסת אורחים כמבואר בתורה הק' וכשארז"ל.

וזה השתא הכא לשנה הבאה בארעא דישראל וכו' כי ארז"ל בניסן נגאלו ובניסן עתידין ליגאל. וארז"ל במ"ר בא פ' י"ח על פסוק ליל שמורים הוא לה' וכו' ובו אליהו ומשיח מתגדלין שנאמר אמר שומר אתא בוקר וגם לילה וכו' ביום שעשיתי לכם תשועה ובאותה לילה היו יודעים שאני גואלכם וכו'. אם כן מבואר ומובן שבכל לילה ראשונה של פסח נמשך התנוצצות הגאולה שלעתיד ובזה אנו מתנחמין בגליותינו להמשיך עלינו עכשיו ג"כ בחי' החירות והארת המוחין שלעתיד.

וע"כ גם בסיום ההגדה מסיימין ג"כ לשנה הבאה בירושלים. כי אלמלא וכו' בוודאי ובלתי ספרק היה ראוי להיות כך כפי הארת הקדושה העליונה המאירה על כל אחד מישראל בלילה הזה.

ואז נתעוררין התינוקות לשאול מה נשתנה כי גם הם לפי קטנות דעתם מרגישין שינוי גדול והארה חדשה בנפשם ושכלם ומתעוררין לשאול מאביהם מה זה ועל מה זה. ורז"ל סדרו אותם בד' שאלות והלבישו בהם סודות גדולות והכל מיוסד על יסוד התיקונים הגדולים הנמשכין בלילה הזה בדרך הפלא ופלא מאד כמבואר בכוונות.

וע"כ אפילו שני ת"ח שואלין זה את זה מה נשתנה וכו' כי ע"י ששואלין ומשיבין ומפלפלין בזה בדרך קשיות ותירוצים בזה משברין כח הקליפות (כידוע) וסט"א הרוצים להסתיר ולהעלים גם בחי' ההארה הגדולה של יציאת מצרים וע"י השאלות והתשובות והפלפול והעסק בענין זה בזה משברין כחם ומוסיפין כח בבחי' המלכות דקדושה.

וזה שארז"ל מוזגין לו כוס שני וכאן הבן שואל כי בכוס ראשון של קידוש לא הרגיש עדיין שום שינוי כי בכל שבת ויו"ט צריכין לקדש וכן על שאר השינוים לא נתעורר עדיין להוציא אל הפועל שאלתו. אבל בכאן בכוס שני שהוא נגד בחי' בינה ומינה דינין מתערין כידוע ומשם שורש כל הקשיות והשאלות ע"כ נתעורר הבן ג"כ להוציא שכלו ומוחין שלו אל הפועל ממש ע"י השאלות ששואל לאביו ובזה שמשיבין לו באריכות ומסדרין כל סדר ההגדה עי"ז ממתיקין הדינים ונמשכין מוחין גדולים וממותקים גם שתיית כוס שני???. וזהו שאומרים עבדים היינו וכו' שהתגבר מאד הכח המלכות דסט"א וכו' ואלו לא הוציא וכו' הרי אנו וכו' כי לא היה שום דרך הטבע לצאת משם לעולם וגם לא זכו ישראל לזה במעשיהם רק ברחמני השי"ת ובידו החזקה וכו' בפרט כי היה אז קודם קבלת התורה כנ"ל.

וע"כ אפילו כולנו חכמים ונבונים ויודעים את התורה בשלימות כל המוחין שהם חב"ד אעפ"כ מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים כי הוא נס גדול נפלא מאד יותר מכל הנסים מכמה טעמים וגם מחמת זה בעצמו כי הלא אז היה עדיין קודם קבלת התורה.

וע"כ כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח ומובא בכוונות משובח בחסדים כי מעורר כח החסדים הגדולים שנמשכו ונתגלו אז ועי"ז מחיה ומקיים וממשיך קדושה וכח להתגבר על יצרים ולהכניע בחי' הסט"א ולהתקרב אל הקדושה גם אותם שרחוקים גם עכשיו מעסק התורה כגון האנשים הפשוטים וכו' וכמובן מזה באריכות בליקו"ת סימן ע"ח עיי"ש.

ובזה מובן גם מה שכתבנו למעלה שע"י סיפור הגדה ויציאת מצרים נתיישבין הקשיות ונמתקין הדינים היינו ע"י החסדים הגדולים שמתגלין עי"ז כנ"ל ובזה בעצמו משברין ג"כ כח היצה"ר שמתגבר ויונק רק מבחי' הקשיות והסתרת הידיעה כמובן במאמר ויסב סימן ס"ב ע"ש:

וזה מעשה ברבי אליעזר וכו' והיו מספרין (ומאירין) ביציאת מצרים כל אותו הלילה (שהוא בחי' מלכות שמים שלימה) עד שבאו תלמידיהם ואמרו רבותינו הגיע זמן ק"ש של שחרית שהיא בחי' קבלת עול מלכות שמים שלימה והמשכת המוחין כידוע. וזה אמר ראב"ע וכו' כל ימי חייך ימי חייך הימים שאז זוכין להמשכת המוחין שהם עיקר החיים והם בחי' אור יום ממש כמבפ"נ. כל ימי חייך להביא הלילות שהם בחי' חשך בחי' הסתלקות המוחין שהם בחי' האור אעפ"כ גם אז צריך לזכור יציאת מצרים שהוא בחי' המשכת התיקונים הנ"ל כי הלא ראינו כי התחלת גאולת מצרים היתה דייקא בלילה כ"ש ליל שימורים הוא וכו' (עיין בגמרא).

וחכ"א ימי חייך העוה"ז כל ימי חייך להביא לימות המשיח שאז תהיה גאולה שלימה ויהיו נמשכין התיקונים הנ"ל בתכלית השלימות אעפ"כ גם אז יזכירו יציאת מצרים כי אף שיציאת מצרים בענין מהות הגאולה עצמה תהיה רק טפילה מחמת שלא היתה גאולה שלימה והיה אחריה גליות הרבה אעפ"כ הוא ההתחלה הראשונה ויסוד הראשון של גאולת ישראל ואז זכו ישראל לקבל התורה שעי"ז יש לנו קיום בכל הגליות ועי"ז נזכה לגאולה שלימה והכל בכח ההתחלה הראשונה של יציאת מצרי' ע"י מרע"ה ומה שהיה הוא שיהיה כידוע.

וזה ברוך המקום ברוך הוא וכו'. היינו כמו שהשי"ת שנקרא מקומו של עולם ומלא כל הארץ כבודו ואתה מחיה את כולם ואף על פי כן הוא נעלם וסתים מכל סתימין שזה בחי' ברוך הוא, כמו כן באופן זה נתן התורה הקדושה לעמו ישראל כי אורייתא שמא דקוב"ה סתים וגלייא כמבואר בזוה"ק וע"כ התורה היא מחיה כל המדריגות ונותנת חיים לכל אחד ואחד כפי מדריגתו ובחינתו, וע"כ גם המלכות דקדושה עיקר כחה להתגבר וכו'

הוא ע"י התורה הקדושה כי היא הולכת עם האדם בכל המדריגות בחי' בהתהלכך תנחה אותך וכו'.
וזה כנגד ארבעה בנים דיברה תורה כי היא כוללת כל המדריגות ומדברת עם כל אחד לפי בחינתו ומדריגתו לאחד מרמזת קצת מקדושתה הנעלם בתוכה שזה בחי' מה שארז"ל התורה כולה שמותיו של הקב"ה ועי"ז מכנעת היצה"ר שלו ומגרשת הרוח שטות ממנו. ועם אחד מדברת באיתגליא דברי חכמה ומוסר השכל ודיבורי יראת שמים בכל הבחינות ובכל האופנים עד שנתעורר עי"ז לילך בדרך הישר, ועיין בפנים במאמר שאנו עוסקין בו ותבין: ועיין בכונות מבואר שסוד ארבעה בנים הם כנגד בחי' המלכות שבדל"ת עולמות ומובא מזה בדברי רז"ל במאמר מישרא סימן למ"ד ונכון ג"כ לענינינו.
וזה אחד חכם כנגד בחי' חכמה הנ"ל ואחד רשע הוא בחי' ההיפך ממש בחי' לא יחפוץ כסיל בתבונה וכו'. ואחד תם הוא בחי' המכריע עצמו אל הקדושה בכח התורה הקדושה שזה בחי' ויעקב איש תם יושב אהלים באהלה של תורה כשארז"ל וע"כ נקרא תם כי תורת ה' תמימה. ואחד שאינו יודע לשאול שזה בחי' המלכות בחי' תפלה כשהיא בעניותה ושפלותה אז כביכול הוא בבחי' שאינו יודע לשאול וכמו שאמר דוד ה' שפתי תפתח וכו' ואצל אסתר (שהיא גם כן בחינת המלכות דקדושה כידוע) נאמר ובהגיע תור אסתר וכו' לא בקשה דבר וכו' וסיים הכתוב ותהי אסתר נושאת חן וכו', אצל השונמית כשאמר לה אלישע היש לדבר לך אל המלך וכו' ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת כי ראתה התגברות הדינים שבראש השנה והיתה מתייראת לשאול בפרטיות על עצמה וכמבואר בזוה"ק וזה שאמר דוד ואני נסכתי מלכי וכו' ה' אמר אלי בני אתה וכו' שאל ממני וכו' כי השי"ת בעצמו פתח את פיו ואמר לו לשאול, וע"כ אמר אחת שאלתי מאת ה' וכו' כי אפילו כשאומרין לו לשאול אינו שואל רק לחזות בנועם ה' היינו לקבל אור החכמה העליונה ששם עיקר הנועם והעונג כידוע שזה בחי' מה שהמלכות דקדושה היא בבחי' מסכן וחכם כנ"ל, וע"כ גם אצל שלמה נאמר כשאמר לו הקב"ה שאל מה אתן לך ולא שאל רק שיתן לו לב שומע לשפוט וכו' להבין בין טוב לרע והוטב בעיני ה' ואמר לו יען אשר שאלת וכו' ולא שאלת וכו' הנה נתתי לך לב חכם ונבון וכו' וגם אשר לא שאלת נתתי לך וכו'.
ועיין בסידור רי"ק שסידר הד' בנים באופן אחד גם על דרך זה.
וזה חכם מה הוא אומר מה העדות וכו' רומז לכל המוחין הקדושים כמובא בכונות, וזה אשר צוה ה' אלהינו אתכם, היינו כי מקדים לזה קבלת מלכות שמים בחי' ה' אלהינו

ורוצה גם הוא להשיג בחי' המשכת המוחין הקדושים כמו שהם משיגים שזה בחי' אשר צוה ה' אלהינו אתכם.

וזה אתה אמור לו כהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן, היינו שאין אוכלין אחריו כלום כדי שישאר טעם פסח בפיו וכמו כן הדין לענין אכילת מצת האפיקומן כדי שישאר טעם מצה בפיו. וכבר נתבאר כי פסח ומצה רומזין לבחי' מלכות דקדושה שהיא בחי' אמונה וקבלת מלכות שמים שלימה. היינו שמשיבין לו שעיקר העבודה שמוטל עלינו הוא לקבל עלינו עול מלכות שמים באמונה שלימה. ועי"ז באין ממילא להמשכת המוחין הקדושים וכשזוכה לאיזה בחי' המשכת המוחין אזי תכלית הידיעה היא אשר לא נדע ואז משיג יותר שעדיין איני יודע כלל רק שזוכה לאמונה בהירה וזכה ביותר ואז זוכה להמשיך מוחין גדולים ביותר וחוזר חלילה עד עולם. כנ"ל לענין מה שהשיב השי"ת למשה שיאמר לישראל ששמו אהיה אשר אהיה. נמצא שלעולם נשאר האדם רק על יסוד האמונה וקבלת מלכות שמים כנ"ל. וע"כ הפסח ומצה שהם בחי' המלכות דקדושה נאכלים באחרונה בתשלום כל הסעודה כדי שישאר טעמם בפיו היינו כנ"ל.

נמצא שמשיבין לו על שאלתו ששואל ומבקש להודיע לו בחי' המשכת המוחין הקדושים ועל זה משיבין לו כהלכות הפסח שהוא אותיות פ"ה ס"ח כמובא בכוונות היינו שהחיוב עלינו העיקר לשוח ולדבר אחד עם חבירו בדיבורי האמונה הקדושה בבחי' אודיע אמונתך בפי שזה בחי' מלכות פה ועי"ז בעצמו זוכין להמשכת המוחין שהם עיקר החיים גימטריא ס"ח. וזה בחי' אהיה הויה אהיה גימטריא חיים בחי' חיי המלך כמובא בכוונות. היינו שמתחילין באמונה ומלכות רק שמצפה ומשתוקק להשיג איזה ידיעה דקדושה שזה בחי' אהיה דא אנא זמין למיהוי ועי"ז בעצמו זוכין לבחי' המשכת המוחין שזה בחי' הויה כידוע ואז זוכה לידע ולהשיג ביותר שאינו יודע עדיין כלל ומתחזק רק באמונה ומלכות שמיים ומצפה להשיג עוד מוחין גדולים ביותר שזה בחי' אהיה השני וזה עיקר בחי' החיים כמבואר מזה במ"א באריכות.

וזה מבואר בפ' ואתחנן כי ישאלך בנך מחר לאמור מה העדות וכו' (שזה שאלת הבן חכם) ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה במצרים וכו' ואתנו הוציא משם למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ וכו'. היינו שיודיעו שאע"פ שבוודאי צריכין להשתוקק להמשיך בחי' השגת המוחין כי זה בחינת מסכן וחכם הנ"ל אבל צריך להיות בלב נשבר ורוח נמוכה ושפלה מאד וידע כי לא זכה לזה במעשיו רק שמצפה ומבקש מתנת חנם מאת בעל החסד והרחמן האמיתי כי ה' יתן חכמה וכו' למען יזכה עי"ז לקבל עליו עול מלכותו ית'

בידיעה שלימה ביותר וכשיזכה לאיזה בחי' ידיעה חדשה אזי ישתדל להמשיך הידיעה הזאת העיקר למעשה כי לא המדרש עיקר וכו' וצריך שיהיו מעשיו מרובין מחכמתו.
וזה שביארה התורה מה להשיב לו וזה ואמרת לבנך וכפל תיבת לבנך ולא אמר ואמרת אליו כי האמת שבוודאי הוא בן חכם וחביב כי זה עיקר שלימות הבן בחי' חכם בני וכו' ונאמר בן חכם ישמח אב אבל אעפ"כ יודיע לו כי אין זה שלימות לצפות רק להמשכת המוחין והחכמה ולכנוס בזה בדרך שאלה וקשיא מה הם המוחים ומדוע לא זכה גם הוא אליהם. כי האל תיכף שנדמה לו שכבר היגע למדריגה שהיה ראוי להמשכת המוחין אולי הוא בכלל גאוה ורמות רוחא וזה בעצמו מעכב ההשגה כי כל המתגאה חכמתו מסתלקת ממנו ומכש"כ שאינו זוכה להשגה חדשה ובפרט שכל מי שחכמתו מרובה ממעשיו וכו'. ע"כ העיקר לחשוב האדם תמיד על עניותו ושפלות מדריגתו ושמצד עצמו אינו ראוי לשום דבר טוב רק הכל רק בחסדי ה' ובזכות אבותינו.
וע"כ מתחיל בגנאי ואומר עבדים היינו וכו' היינו שהתגבר המלכות דסט"א ושיעבדה עמנו וכו'. ויוציאנו ה' ממצרים ביד חזקה (כי לא היינו כדאי לזה) ויתן ה' אותות וכו' במצרים בפרעה וכל ביתו לעינינו היינו שהכניע המלכות דסט"א בהכנעה גמורה ואותנו הוציא משם וכו' היינו שעיקר תכלית היציאה משם להביא אותנו לא"י ולקיים שם כל התורה כולה כי הרבה מצוות תלוים בא"י גם א"י היא בחי' מלכות שמים והמשכת המוחין כי אוירה מחכים. ויצונו ה' לעשו"ת את כל החוקים האלה (שהם בחי' חכמה כמובא בכונות) ליראה את ה' אלהינו (שהוא בחי' מלכות בחי' מוראה של מלכות שזה תכלית החכמה וראשיתה כנ"ל) וזה לטוב לנו כל הימים (שהם בחי' המדות) לחיותינו כהיום הזה כי עי"ז זוכין לחיים שהם בחי' המשכת המוחין. וזה וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשו"ת את כל המצוה הזאת לפני ה' אלהינו כאשר צונו. היינו שלא נחשוב ונתאר מאחר שקבלנו עלינו עול מלכות שמים וקיום מצוותיו ית' א"כ ראוים אנחנו להשגה והמשכת המוחין כי לא זה הדרך כנ"ל רק אנו צריכין לחשוב הכל רק לצדקה ומתנת חנם. וזה כי נשמור לעשו"ת את כל המצוה הזאת. שהיא בחי' קבלת מלכות שמים וקיום מצוותיו כי עשיה היא בחי' מלכות כידוע. וזה לפני ה' אלהינו. זה בחי' המשכת המוחין לידע ולהרגיש במוחו ולבו אלהותו ית' כאלו רואהו עין בעין ועומד לפניו ית'. שזה בחי' שויתי ה' לנגדי תמיד. וזה כאשר צונו. כי באמת צונו לקיים המצוות רק באופן זה וזה בעצמו תחשב לנו לצדקה גדולה ומתנת חנם. ונדבת חסד כנ"ל.
נמצא מבואר כל הנ"ל באריכות קצת. וחז"ל כללו כל ענין התשובה להחכם במלות קצרות כפי ענינם כנ"ל. וזה ג"כ מרומז בלשון כהלכות הפסח.

כי פסח תרגומו חיים כ"ש זבח פסח ותרגומו דבח חיים וכן עוד כמה וכמו שפירש"י היינו שילמדו ויאמרו לו שידע שהכל רק בדרך חמלה וחנינה וחיים בחי' צדקה כנ"ל.
וזה רשע מה הוא אומר וכו' כי הוציא עצמו מן הכלל ופרק ממנו עול מלכות שמים וממילא הוא רחוק מן החכמה דקדושה בתכלית כי הוא בבחי' לא יחפוץ כסיל בתבונה ולא עוד שנדמה לו שהוא חכם. בבחי' ראית איש חכם בעיניו וכו'. וע"כ נסמך להחכם. דקדושה כי הוא ההיפך ממש כנ"ל. והוא בחי' עשו הרשע.
וזה ואף אתה הקהה את שיניו. כי הל"ב שניים הם כנגד הל"ב נתיבות החכמה כידוע. כי באמת צריכין חכמה וקדושה גדולה ללעוס את המאכל ולברר כל בחי' הבירורים דקדושה כי כולהו במחשבה איתברירו ועשו שפגם בהחכמה דקדושה ע"כ אמר הלעיטני נא כי אכל בהלעטה ובתאוה גדולה כ"כ עד שלא הספיק ללעוס המאכל בשיניו כראוי רק בדרך הלעטה.
ע"כ אף לזה הרשע הקהה את שיניו כי למה לו השיניים וגם רומז לבזות ולחרף ולמאס בחכמתו הרעה אשר תקוה לכסיל ממנו כנ"ל. וזה ואמור לו בעבור זה עשה ה' לי וכו' אלו היה שם לא היה נגאל. כי מאחר שהוא רשע ודבק בסטרא דמותא בוודאי היה נשאר שם בין אותם שמתו בשלשת ימי האפילה כשארז"ל.
ובדרך צחות יש לומר כי לי מרמז להתקשרות חכמה תתאה בחכמה עילאה שזה בחי' מילוי הלבנה כמבואר בליקוט"נ סימן צ"א.
וזה בעבור זה עשה ה' לי דייקא כי אני מהמאמינים במשה רבינו ע"ה ואז היה יכול לעלות ממצרים ע"י משה רבינו ע"ה שהיה יכול להעלות גם הרשעים ולהחזירם למוטב עי"ז שהיה מקשר חכמה תתאה בחכמה עילאה כמבואר שם.
משא"כ אותם שיצאו מן הכלל לגמרי ח"ו בוודאי אלו היה שם לא היה נגאל. וזה מבואר גם בתורה הק' בפ' בא והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבודה הזאת לכם ואמרתם. ולא כתיב ואמרתם אליהם. כי אל תען כסיל כאולתו ואסור להסתכל בפני רשע ולדבר עמו.
אך אעפ"כ בדברי תורה כתיב ענה כסיל כאולתו פן יהיה חכם בעיניו בפרט רשע הזה אשר הוא חכם בעיניו ביותר בבחי' עשו הרשע כנ"ל ע"כ כתיב ואמרתם היינו שידבר בעצמו כי כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו וכו' ע"כ ואמרתם זבח פסח הוא לה' ותרגומו דבח חיים הוא וכו' כי זה רק מרחמיו ית' אשר פסח על בתי בני ישראל, בתי בני ישראל הם בחי' מלכות דקדושה שנקרא בית בחי' בית מלכות וחכמה דקדושה נקרא בית בחי' בחכמה יבנה בית וכנ"ל כ"פ. וזה בנגפו את מצרים

שהם מצד הסט"א ואת בתינו הציל נמצא מבואר כי דייקא בתי בני ישראל שהיו דבקים בקדושה הציל וגם זה בחמלתו ית' ובזכות דם פסח שנתנו על המשקוף ועל שתי המזוזות אבל רשעים כאלו אם היו שם לא היו ניצולים ונגאלים:

וזה תם מה הוא אומר מה זאת. כי מרגיש גם הוא הארה חדשה בנפשו ואין לו שכל חריף להעמיק כ"כ בחכמתו אבל עכ"פ יודע שהכל נמשך ע"י התורה הק' שהיא בחי' מה. שעי"ז מקבלת המלכות דקדושה שהיא בחינת זאת כח להתגבר וכו' כנ"ל אבל קשה לו כי הלא אז היה עדיין קודם קבלת התורה ואיך זכו לזה.

וזה ואמרת אליו בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים וכו' היינו שבשביל זה היה השי"ת באמת צריך לגלות ידו החזקה. וזה ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו מחמת זה בעצמו שהיה עדיין קודם קבלת התורה ולא היה זכות ישראל מספיק לזה והסט"א רצתה להתגבר בבחי' החכמה והמלכות שלהם שהם בחי' בכורה דסט"א. וזה ויהרוג ה' כל בכור בארץ מצרים מבכור אדם ועד בכור בהמה וזכינו אז לקדושת הבכורה כנ"ל (עיין בכוונות):

וזה ושאינו יודע לשאול שהוא כנגד בחי' המלכות בעת עניותה ושפלותה שנתרחקה מן דודה כביכול ואין לה פתחון פה לשאול שום דבר כלל. ומזה בעצמו נמשך בחי' התגברות הסט"א ויש לו פה להבן רשע ח"ו. כי אמלאה החרבה כתיב. וזה את פתח לו כי בלילה הזאת מחויבין להאיר ולפתוח פתח של חכמה גם לאנשים כאלו מחמת גודל ההארה שמאיר אז וזה בחי' פתח פיך לאלם בחי' פתח דבריך יאיר. וזה שנאמר והגדת לבנך ביום ההוא לאמור. הגדה רמיז בחכמתא. עיין זוהר שלח דף קס"א. היינו שימשיך הארת החכמה גם עליו מאחר שבזה הזמן נמשך הארת החכמה אל המלכות בהארה נפלאה שזה סוד אכילת מצה וביעור חמץ ושאור כנ"ל. ע"כ צריכין להגיד ולספר גם להשאינו יודע לשאול ששרשו מבחי' זאת בעבור זה עשה ה' לי וכו' כנ"ל. ובתוך זה רומז תשובה גם לבן רשע שעיקר התגברותו הוא על בחי' המלכות דקדושה כנ"ל.

וזה יכול מר"ח שאז מתחלת הלבנה להתמלאות ונמשך בחי' הארת התיקונים הנ"ל בפרט מר"ח ניסן שאז מאיר הארה גדולה ביותר כנ"ל. ת"ל ביום ההוא וכו' בעבור זה לא אמרתי אלא וכו' כי אז נמשכים התיקנים הנ"ל בשלימות נפלא ואז עיקר הזמן לספר ביציאת מצרים ולהודיע נפלאותיו ית' לכל אחד ואחד כפי בחינתו כנ"ל:

ועכשיו מתחיל בגנות עוד הפעם באופן אחר. ואמר מתחלה עובדי ע"ז היו אבותינו ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו וזה תשובה מספקת וידיעה הכרחית לכל אחד לבל יתפלא על עצמו מהנעשה עמו בכח בחירתו כי הוא פעם כשר ופעם פסול וכו' כי מושרש בנו דבר זה ממה שאבותינו היו מתחלה עובדי עבודה זרה ככל הגוים רק שבחסדו קירב

אותנו אלו ובחר בנו מכל העמים וכו' וע"כ היצר הרע וכל האומות שהם בחי' הסט"א מתגרים בנו ביותר, רק שגם זאת צריך לידע שעכשיו קרבנו המקום לעבודתו, וידוע שמלת "ועכשיו" מגבלת את הזמן ביותר, היינו ועכשיו דייקא בזה היום והשעה והרגע שאנו מדברין ועוסקין בו. כי צריכין להאמין שבלילה הזאת ובפרט בשעה זו שישראל יושבין על הסדר ועוסקין בסיפור יציאת מצרים ולקיים המצות שבזאת הלילה נמשך אז מלמעלה הארה גדולה כזאת על כל אחד מישראל עד שכל אחד יכול להתקרב לעבודת השי"ת בהתקרבות אמיתי אפילו אם עבר עליו מה שעבר.

וזהו שמבאר שנאמר ויאמר יהושע דייקא (שהוא בחי' לבנה ואליו ולבחינתו נוגע הדבר ביותר כי הלבנה פעמים היא חסרה ופעמים היא מלאה ומזה שורש הבחירה של האדם) אל כל העם, כי זה מוכרח לכל אדם לידע מזה. כה אמר ה' וכו' בעבר הנהר ישבו אבותיכם וכו' ויעבדו אלהים אחרים ואקח את אביכם את אברהם ואולך אותו בכל ארץ כנען, ששם מסוגל ביותר להמשיך קדושת התיקונים הנ"ל. וארבה את זרעו (כי שם דייקא זכה לבנים) ואתן לו את יצחק ואתן ליצחק את יעקב ואת עשו ואתן לעשו את הר שעיר לרשת אותו, הר שעיר הוא בחי' היצה"ר והסט"א שהם בחלקו של עשו, ויעקב ובניו ירדו מצרים להצטרף שם בקושי השיעבוד ולברר משם ניצוצי הקדושה עד שזכו עי"ז למה שזכו כמבואר שם להלן במקרא:

וזה ברוך שומר הבטחתו לישראל ברוך הוא. כי גם ענין זה הוא סתים וגליא כי מלבד הנגלות לנו מהנסים והנפלאות שעשה השי"ת עמנו בכל דור מלבד זה יש בזה נסתרות הרבה לאין חקר בבחי' לעושה נפלאות גדולות לבדו וארז"ל אין בעל הנס מכיר בניסו והעיקר בענין המלחמה הגדולה שיש לו לאדם עם היצה"ר שזו מלחמה תמידית כשדרז"ל על פסוק מציל עני מחזק ממנו וכו' וכשארז"ל בכל יום ויום יצרו של אדם מתגבר עליו ואלמלא הקב"ה עוזרו לא היה יכול לו שנאמר צופה רשע לצדיק וכו' וה' לא יעזבנו בידו. וזה שהקב"ה חשב את הקץ לעשו"ת וכו' וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי ודרז"ל לרבות שאר מלכיות וכו' ואחרי כן יצאו ברכוש גדול. כי סוף כל סוף תתהפך הירידה לעליה גדול וישראל הקדושים יעלו במעלה נפלאה עד אין חקר.

(ויאחז הכוס בידו שמרמז לבחי' מלכות כידוע ויאמר) והיא שעמדה לאבותינו ולנו וכו' שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו (ממש ח"ו) והקב"ה מצילינו מידם. צא ולמד מה ביקש לבן הארמי לעשו"ת ליעקב אבינו וכו'. כי יעקב אבינו זכה לבכורה ולברכה שמרמז על קדושת התיקונים הנ"ל ובשביל זה וישטום עשו את יעקב וכו' והוצרך יעקב אבינו לברוח אצל לבן ונאמר שם וישלח יצחק את יעקב וכו' אל לבן וכו' אחי רבקה

אם יעקב ועשו. בזה רימז לנו הכתוב כי שרש הרע שבעשו היה מלבן כמארז"ל רוב בנים הולכים אחר אחי אמם ולבן היה קליפה קשה ורעה יותר מעשו והכרח לילך לשם והלכניע הסט"א בשרשה ולברר משם כל קדושת ישראל שהם האמהות והשבטים.
וע"כ כששלח לעשו עם לבן גרתי וכו' נפל עליו פחד גדול כשארז"ל.
וזהו שמספר בעל ההגדה שלבן ביקש לעקור את הכל וכו' וזהו וירד מצרימה אנוס ע"פ הדיבור כי היה מתייירא מאד לירד לשם מחמת שידע גודל כח הסט"א שמתגברת שם. רק שהקב"ה הכריחו לזה ואמר לו אל תירא מרדת מצרימה וכו' וזה ויגר שם מלמד שלא ירד להשתקע וכו' ג"כ מטעם הנ"ל ושאר הענין מבואר ממילא.
וזה וירעו אותנו המצרים כמה שנאמר הבה נתחכמה לו וכו' ופירשו המפרשים שעשו אותנו לרעים. היינו כנ"ל כי כשהסט"א שהוא היצה"ר מתגבר והוא הרע הגמור כי יוצרו קראו רע ואז גם זה שנמשך אחריו נעשה ג"כ רע כ"ש אוי לרשע וכו' והעיקר ע"י ההתחכמות והמחשבות רעות שחושב על האדם עד שמכניס בהאדם עצמו ג"כ אלו המחשבות ר"ל שהם עיקר היצרין רעים כ"ש כי יצר מחשבות לבו רק רע כל היום וכמבואר במאמר לשמש סי' מ"ט. ועי"ז נעשה האדם רע כי עיקר האדם הוא המחשבה (וכמובא בסי' כ"א) והרהורי עבירה קשין מעבירה. וזה ויענונו וכו'. מבואר ממילא כמו כן שאר הדרשו"ת וכו'. וענין העשר מכות מבואר לעיל קצת (ועיין בכוונות) וזה כמה מעלות טובות וחושב ט"ו מעלות כנגד עליית הלבנה ומלואה עד קרוב לט"ו יום (ועיין לקמן). וגומר כל הענין ומברך על הכוס שני ונוטל ידיו עוד הפעם להמשיך מימי הדעת והתורה הק' לטהר הידים לסעודה ונוטל המצות שמרמזין למוחין גדולים ולבחי' מלכות שמים כנ"ל ומברך עליהם. ואוכל ביראה ובשמחה גדולה.
ואח"כ נוטל המרור. ומצוה בחזרת שנקרא חסא דחס הקב"ה עלן וכו' וגם כי תחלתו מתוק וסופו מר וטובלו בחרוסת ומברך ואוכל. ומבואר כבר שהמרור רומז שלא היתה עדיין הגאולה בשלימות כי יהיה אחריה גליות רק אעפ"כ היא היסוד לכל הגאולות כנ"ל. וגם כי אפילו אחר בחי' הגאולה והישועה כשזוכין להתגבר על יצרו ולהכניע המלכות דסט"א ולקבל עליו עול מלכות שמים שלימה ולהמשיך מוחין גדולים אעפ"כ צריכין לזכור היטב גודל המרירות שעבר עליו קודם שזכה לזה בכדי להודות לה' חסדו על גודל הנפלאות שעשה עמנו. וגם כי באמת המרירות הזה יש לו חלק גדול בהגאולה והישועה שזכה אח"כ. כי אח"כ כשזוכין לתשובה שלימה ולכנוס בחדרי הקדושה אזי הקב"ה מצרף וחושב ומזכיר גם אלו המחשבות של המרירות שהיה לו לאדם קודם שזכה לזה כי ע"י הרגשת המרירות הרבה לצעוק ולהתפלל להשי"ת ע"ז כ"כ עד שנענה וזכה לישועה

שלימה ואלמלי לא הרגיש תחלה את המרירות של הפגמים רק כל הדרכים שלו היו ישרים בעיניו ח"ו מי יודע להיכן היה נתעה ונאבד לגמרי ח"ו.

וע"כ צריכים לאכול מרור זכר למה שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים. ומצוה מן המובחר בחסא דחס רחמנא עלן ופרקינן. היינו לידע ולזכור שעיקר הגאולה והישועה מן המרירות וגם הרגשת המרירות בעצמו קודם הישועה הכל הוא רק בחמלת השי"ת וברוב רחמיו וחסדיו ית' וגם כי מרור גימטריא מות כמובא שזה בחי' המרירות שסובלין בעת התגברות הסט"א סטרא דמותא ר"ל. וחס"א גימטריא חיים עם הכולל. היינו כי גם אז בתוקף המרירות של התגברות סטרא דמותא ח"ו גם אז הזריח השי"ת עלינו בהעלם וברוחניות גדול מבחי' אור החיים הק' שהוא בחי' התנוצצות מניצוצי אור החכמה העליונה שהיא עיקר החיים ועי"ז בעצמו זכינו להרגיש המרירות (כי אין בשר המת מרגיש באיזמל כשארז"ל) וצעקנו להשי"ת עד שזכינו לישועה. וזה מרומז בלשון התורה הק' בעצמה שכתבה וימררו את חייהם דייקא היינו כנ"ל וגם כי חסא תחלתו מתוק וסופו מר כמו שהיתה עבודתם בתחלה בפה רך וכו' שזה בחי' דרך היצה"ר שמתחלה מתלבש עצמו במצוות כנ"ל ואז זכינו להכניע גם בחי' היצה"ר הזה בשלימות ע"י שזכינו תחלה להרגיש המרירות שבסופו שזה בחי' איזה חכם הרואה את הנולד וארז"ל, הוי מחשב וכו' ושכר עבירה כנגד הפסידה.

וע"כ מטבלין אותו בחרוסת אותיות חס רות כמובא בכוונות חס גימט' חיים כנ"ל, וגימטריא חכם ורות רומז למלכות שיצאו ממנה מלכים. שזה בחי' יחוד חמה ולבנה הנ"ל היינו שעיקר המתקת המרירות של התגברות היצר הוא רק ברחמי השי"ת שחס עלינו מאד ובפרט על כלל כנסת ישראל שהוא בחי' המלכות דקדושה ומזריח עלינו גם אז מאור החכמה והחיים דקדושה שזה בחי' מה שארז"ל אלמלא הקב"ה עזרו לא היה יכול לו. רק שצריך לנער את המרור מטיבול החרוסת תיכף בכדי שלא לבטל טעמו לגמרי כי כן דרך השי"ת כי אע"פ שמעורר את האדם ועזרו בכ"פ להתגבר על יצרו אעפ"כ הוא רק בבחי' התנוצצות בעלמא לפי שעה בכדי שלא לבטל כח הבחירה לגמרי עי"ז כידוע.

ואח"כ כורך מצה ומרור ואוכלין ביחד זכר למקדש כהלל וכו' כי לדעת הלל היו צריכין לאכול פסח מצה ומרור ביחד כי כיתרון האור מן החשך כך יתרון החכמה מן הסכלות ומובא דר"ל שעיקר מעלת האור ניכר ע"י שרואין גרעון החשך וכן החכמה מן הסכלות ע"כ סבירא ליה שצריך לכלול המצה והמרור כאחד דייקא כי המרירות הגדול בעצמו היה סיבת הישועה הגדולה והמעלה הנפלאה שזכו אח"כ. עוד יש לומר שרומז למה

שארז"ל הרוצה שיחיה ימית א"ע וכן לענין כפיית היצה"ר והכנעתו אמרו ג"כ יזכור לו יום המיתה וארז"ל החיים למות והמתים להחיות נמצא שכל דבר קשור ומחובר להפכו. רק העיקר להכניע הכסילות ולהיות מקושר תמיד אל השכל ואז ידע להשתמש עם כל בחינה במועדה ובזמנה ואז טוב לו.

ואח"כ אוכל סעודתו לכבוד יו"ט בשמחה גדולה כי אז האכילה בקדושה גדולה בסוד סעודת הצדיקים לעתיד לבוא.

ואוכל האפיקומן באחרונה כדי שיהיה זכר לפסח שהיה נאכל על השובע בדרך חשיבות ולשם מצוה ולא למלאות רבינו עובדיה מברטנוראונו רק כדרך שהמלכים אוכלים כמבואר בשו"ע וגם בכדי שיהיה נשאר טעם מצה בפיו כנ"ל. ואח"כ מברך ברכת המזון על כוס שלישי ומוזגין לו כוס רביעי וגומר עליו את ההלל.

והנה ענין ההלל ארז"ל שיש בו שלעבר ושלעתיד וכו'. ואם תדקדק בו תראה שסובב והולך ג"כ על ענין המשכת התיקונים הנ"ל. והנה פתח ואמר הללו יה שרומז לבחי' חיבור המלכות שהיא בחי' הלל גימטריא אדני לשם יה שרומז על המוחין הק' חכמה ובינה.

וזה הללו עבדי ה' ולא עבדי פרעה כי זכינו לצאת מתחת רשו"ת המלכות דסט"א ולכנוס תחת רשו"ת ועבדות של בחי' המלכות דקדושה ששם עיקר החירות בחי' שמלכך בן חורין כנ"ל ועבד מלך מלך. וזה הללו את שם ה' כי בו ית' מעצמו לית מחשבה תפיסא ביה כלל רק שצריכין אנו להלל לשמו ית' שהוא כולל הכל. וזה יהי שם ה' מברך ואיתא שזה בחי' מ"ב ר"ך בחי' תחלתו קשה וסופו רך כי עבדות דסט"א ר"ל הוא בבחי' תחלתו רך וסופו קשה תחלתו מתוק וסופו מר כנ"ל כי הוא רק בדרך שקר והטעאה בעלמא. אבל עבדות דקדושה הוא להיפוך כי תחלתו קשה בחי' כל התחלות קשו"ת אבל סופו רך ומתוק וכמו שפירש שרש"י בפ' יתרו על פסוק ועתה אם שמוע תשמעו בקולי וכו'. וזה קרוב לפשוטו לבד מהנסתרות שיש בענין זה של מ"ב ר"ך כמבואר בזוה"ק ובכתבי האריז"ל.

וזה ממזרח שמש שזה בחי' זריחת המוחין שזה ששורש אור השמש. עד מבואו מהולל שם ה'. כי שם ה' כולל הכל. כי אפילו לאחר ביאת השמש זורח אז אור בחי' הלבנה שהוא בחי' מלכות בחי' ה"א אחרונה שבשם הקדוש שזה בחי' והיה אור הלבנה כאור החמה כנ"ל. וזה רם על כל גוים ה' וכו' בחי' התרוממות המלכות דקדושה וכו' והתגלותה על כל העולם כולו בבחי' מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה וכו'.

וזה בצאת ישראל ממצרים וכו' היתה יהודה לקדשו. בחי' המשכת המוחין שהם בחי' קודש. ישראל ממשלותיו. בחי' המלכות דקדושה שנתגלה אז על ישראל ועי"ז הים ראה וינוס וכו' מה לך הים כי תנוס וכו' מלפני אדון חולי ארץ. בחי' התגלות מלכותו ואדנותו ית' מלפני אלוה יעקב דייקא שהוא עוסק בהמשכת תיקונים הנ"ל. וזה ההופכי הצור. שהוא בחי' מלכות בחי' דינא דמלכותא דינא והוא בחי' אש כי שרשה מבחי' גבורות ויצא ממנה מים כי על ידה דייקא זוכין להמשיך המוחין שהם בחי' מימי הדעת והשכל כנ"ל (ועיין בליקוטי תורה להאריז"ל בפ' בשלח על פסוק הנני עומד לפניך שם על הצור).

ועד כאן אומרים קודם הסעודה שמהללים ומודים על העבר ואחר הסעודה מתפללין וצועקין על העתיד ואומרים שפוך חמתך וכו' ועל ממלכות וכו' היינו על הכנעת וביטול המלכויות דסט"א גם עכשיו. וזהו שאומרים לא לנו וכו' כי לשמך תן כבוד וכו' וזה עצביהם כסף וזהב ששורש כסף וזהב הוא מבחי' לבנה וחמה דסט"א. וזה פה להם ולא ידברו וכו' כי אף שמציירין אותם בדמות אדם אבל הכל הוא באמת רק שקר והבל והטעאה בעלמא כי הכל רק בכח המדמה בשביל כח הבחירה וע"כ כמוהם יהיו עושיהם אבל אתם ישראל בטח בה' וכו'.

וכן על דרך זה כל ההלל כולו עד שגומר ואומר הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו ואח"כ אומר הלל הגדול והם כו' כי לעולם חסדו ומספר שם מחסדי ה' בכלליות ובפרטיות ומסודרים על אותיות שהם הוי"ה ב"ה שהוא גימטריא כ"ו ועיין בו ותבין קצת איך שמכוון ג"כ לענינינו. וזה בחי' הסמיכות של לעושה אורים גדולים וכו' את השמש וכו' את הירח וכו' למכה מצרים בבכוריהם וכו' היינו כנ"ל וכן להלן ומובן ממילא.

ואח"כ אומר נשמת וישתבח ויהללוך שהם ברכת השיר. כי הלילה הזאת הוא רק להלל ושיר ושבח להשי"ת על שזכינו לכל זאת ורק בחסדיו ורחמיו הגדולים ית' וכ"ש השיר יהיה לכם כליל התקדש חג.

ואח"כ מברך על כוס רביעי ועוסק עוד לספר יציאת מצרים בכדי להאיר קדושת הלילה הזאת בתוספות עוז ותעצומות כי ליל שמורים הוא לה' כנ"ל. וזהו שאומרים אח"כ הפיוטים מרוב הנסים והנפלאות שנעשו בלילה הזאת.

ואח"כ אדיר במלוכה וכו' ומרבין לספר בשבח גדולת מלכותו ית' ואיך שהמלאכים הק' מקבלים עליהם עול מלכותו מלמעלה וכן ישראל עם קדוש מלמטה. וזה גדודיו יאמרו לו לך ולך ר"ל מאמר הכתוב לך דומיה תהלה וכו' ולך ישולם נדר (כי בוודאי לא יספיק לו יתב' כל שבחים ותהלות רק אעפ"כ צריכין להודות לו כל אחד לפי כחו כי אם לא כן

במה ישולם נדרו וחיובו לה' על כל תגמולוהי עליו) לך כי לך. ר"ל לך ה' הגדולה וכו' כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה. לך אף לך.
ר"ל לך שמים אף לך ארץ וכן לך יום אף לך לילה וסיים לך ה' הממלכה וכו' כי זה עיקר יסוד השיר והפיוט, ואח"כ מתפלל בדרך פיוט על בנין הבית שלעתיד, ואח"כ אומר אחד מי יודע שזה בחי' המשכת המוחין והידיעה ואומר אחד מי ידע וכו' כי זה עיקר שלימות וכו'. שלימות ותכלית כל המוחין והידיעות בבחי' וידעת היום והשבות אל לבבך וכו'.
ומסדר והולך עד שלשה עשר ידיעות קדושו"ת וכולל בתוכם האבות והאמהות והשבטים ולידה ומילה ושבת והלוחות ועשרת הדברות ותורה שבכתב ושבע"פ ושלש עשרה מדות וכו'. ותכלית כל הידיעות הוא אחד אלהינו וכו' ואחד ג"כ מספרו י"ג וכלל מספר כולם מאחד עד י"ג עולה צ"א כמנין הוי"ה אדני שזה בחי' התיקונים הנ"ל.
ואח"כ מסדר והולך מענין חד גדיא פירושים הרבה כידוע ומה שסמוך לפשוטו הוא כי מדבר בענין הקנאה שהיה להשבטים על יוסף עד שמכרו אותו למצרים וזה גרם גלות מצרים שהוא בחי' התגברות המלכות דסט"א שהוא בחי' כלב. ואתא חוטרא הוא בחי' המטה עוז של משה שמרמז לבחי' המלכות דקדושה שעל ידה הוכה פרעה והמצרים בעשר מכות כמובא בכוונת. ואתא נורא ושרף לחוטרא.
כי אח"כ התגבר אש היצה"ר שהוא שורש המלכות דסט"א עד שעי"ז נשפל כח המלכות דקדושה.
ואתא מיא וכבה לנורא כי עיקר התיקון לכבות האש של היצה"ר הוא ע"י מימי התורה הק'. ואתא תורא. הוא בחי' עשו ושריו זה בחי' התגברות הגלות הזה שמתגבר העיקר על ביטול תורה. ואתא השוחט. רמז על משיח בן יוסף שיכניעם כמובא.
כי יוסף הוא בחי' שור דקדושה ע"כ יכניע השור דסט"א. ואתא מלאך המות וכו' כי גם הוא יהרג ר"ל כמו שארז"ל וכמובא. רק אעפ"כ ואתה מרום לעולם ה' כי ימין ה' רוממה ואמת ה' לעולם ואתא הקב"ה ושחט למלאך המות וכו' ויתתקן הכל בתכלית השלימות ב"ב אמן.
נשמט מדלעיל כי היה בדעתי לקצר וגם כי הדברים פשוטים ומובנים ממילא. בענין כמה מעלות וכו' שחושב ט"ו מעלות כנגד עלית הלבנה ומלואה שעולה עד ט"ו יום.
וזה חושב שהוציאנו ממצרים וכו' עד ונתן לנו את ממונם זה כנגד מה שפרק ממנו עול מלכותם ולא עוד אלא שעשה נקמה בהם ובאלהיהם ובכוריהם ונתן לנו את ממונם שהוא ג"כ מבחי' המלכות שלהם כ"ש עשיר ברשים ימשול. וזה בחי' הבטחת ואחרי

כן יצאו ברכוש גדול שכל מה שקבצו ואספו בכח המלכות שלהם נמסר אח"כ לישראל ע"י שזכו לברר ניצוצי הק' מבינותם כראוי.
ואח"כ חושב מענין קריעת ים סוף עד והאכילנו את המן שכל זה מבחי' התגלות המלכות דקדושה עלינו בהארה גדולה שקיבלה מבחי' המוחין העליונים שזה בחי' מלכותך ראו בניך בוקע ים לפני משה כמובא. וע"כ סיימו השירה ה' ימלוך לעולם ועד.
וזהו והעבירנו בתוכו בחרבה להודיע שזכינו לקבל עול מלכות שמים שלימה ושיקע צרינו בתוכו ועשה אז נקמה בהם בשלימות. וסיפק צרכינו במדבר שזה ג"כ מבחי' המלכות דקדושה בחי' אילנא וכו' ומזון לכולא ביה אנת הוא מלכא. כי הפרנסה נמשך מן המלכות כמבואר במ"א וזה וסיפק צרכינו במדבר ארבעים שנה בחי' בן ארבעים לבינה וכמבואר במ"א כי קיבלה כח מלמעלה ממקום גבוה כנ"ל. וזה והאכילנו את המן שהוא לחם אבירים לחם מן השמים ונמשך ממקום גבוה עליון מאד כידוע.
ואח"כ חושב איך שזכינו עי"ז למעלה גבוה עוד יותר. היינו אל אור השכל בעצמו. וזהו ונתן לנו את השבת שהוא בחי' קדש כידוע. וקרבנו לפני הר סיני שאז זכינו לקבל עוד מוחין גבוהים ביותר בבחי' פנים בפנים דיבר ה' עמכם והיה ג"כ ביום השבת כי בשבת ניתנה תורה ונתן לנו את התורה שהיא דרך כבושה לעשו"ת רצונו ית' תמיד וליתן כח להמלכות דקדושה להתגבר לעולם כמאמר בראתי יצה"ר בראתי תורה תבלין. ועי"ז והכניסנו לארץ ישראל שהיא מלכות שמים שלימה. ובנה לנו את בית הבחירה ששם מאירין המוחין העליונים בבחי' כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו. וזה לכפר על כל עונותינו. כי אל די שע"י השכל והמוחין ניצולין מעוונות כי אין אדם עובר עבירה אח"כ נכנס בו רוח שטות אף גם עי"ז יוכל להתתקן ולהתכפר גם מה שפגם כבר בבחי' ואיש חכם יכפרנה כמבואר במ"א:
שייך לענין חד גדיא דלעיל

.

ואתא נורא אולי ר"ל על מלכות נבוכדנצר וגלות בבל שהתגברה האש דסט"א כמ"ש וישרוף את בית ה' ואת כל בית גדול שרף באש וכמוהו רבים והשליך לחנניה מישאל ועזריה לכבשן אש. ובגלות בבל נכלל גם גלות מדי כי היו משתלשלין מזה לזה. וזה ושרף לחוטרא כי התגבר על המלכות דקדושה של זרע דוד שהם חוטר מגזע ישי ואתא מיא וכבה לנורא. כי זכות התורה של גלות יכניה החרש והמסגר אלף וכן של כל הזקנים והנביאים שבאנשי כנסת הגדולה עמדה להם עד שניצולו מצרת המן ימ"ש ועלו מגלות בבל ומדי ושבו לארצם עם עזרא הסופר שהאיר עיני כל ישראל בתורתו וכן להלן.

ואתא תורא זה מלכות יון שתחלת גבורתה וממשלתה עלינו היה ע"י אלכסנדר מוקדון שהיה קולו כקול השור כמבואר ביוסיפון. וזה ושתה למיא. כי מלכות הרשעה זאת בטלה את ישראל מן התורה וגזרו שמדות ואמרו להם כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל. ועיין בזה במגלה עמוקות בספר מאמר יהונתן על חד גדיא והמלכות הזאת גברה עלינו שנים הרבה כמו שארז"ל.

וזה ואתא השוחט ושחט לתורא. כי שור המועד אין לו שמירה אלא ע"י שחיטה בסכין. וכמו כן אז גברו החשמונאים במלחמה רבה שלא כדרך הישועה מגלות מצרים ומגלות בבל ומדי שהיו רק מישועת ה' בעצמו וכאן ראו ג"כ ישועת ה' ונסים ונפלאות גדולות אבל אעפ"כ היתה הישועה ע"י שהתגברו עליהם במלחמת חרבם שזה בחי' ואתא השוחט ושחט לתורא.

ואח"כ ואתא המלאך המות. זהו שרו של אדום שגלותו נקרא תהום כמו שדרז"ל ותהום אותיות המות וזה ושחט לשוחט כי גם בחורבן בית שני גברו ישראל הרבה ושחטו אותם בחרבם הקשה רבבי רבבות בלי שיעור ואעפ"כ בסוף גברו עליהם הרומיים בחרבם ואז גלינו מארצינו וכו'. אך אעפ"כ יש תקוה לאחריתינו כי סוף כל סוף ואתא הקב"ה ושחט למלאך המות וכו' וכמו שארז"ל וכל החסדים והישועות הכל הוא על יסוד הישועה הנפלאה שעשה לנו השי"ת בלילה הזאת כנ"ל. ואח"כ נהגו לומר שיר השירים בנעימות ודביקות נפלא כל אחד כפי בחינתו ומדריגתו כי בו כלול הכל כמובן מדברי רז"ל ועוסקין עוד לספר ביציאת מצרים כמבואר בשו"ע:

סימן תפ"ח

מענין התפלה של יום טוב הכל מבואר ממילא. ובחזרת מוסף יום ראשון של פסח מתחילין לומר מוריד הטל שמרמז ג"כ על ענין זה שממשיכין הארת השלש אותיות ראשונות שבשם הוי"ה ב"ה שהם במילואם גמטרי' טל והם בחי' המוחין וכו' ומחברין אותן לה"א אחרונה שהיא בחי' מלכות. גם זה הטל הוא סוד טל של תחיה כי המוחין הם עיקר החיות כנ"ל ועיין בכוונות. ועיין בתיקוני זוהר בהקדמה שניה:

סימן תפ"ט

בליל שני מתחילין לספור העומר. עיין זוהר אמור דף צ"ד שבהקרבת העומר מגרשין היצה"ר שהוא בחי' אשת זנונים וכו' כי אע"פ שביום ראשון של פסח קבלנו הארה גדולה ונפלאה. אבל מחמת שהכל היה רק בבחי' אתערותא דלעילא כי לא היינו מוכנים לזה רק הכל בחסדי השי"ת בכדי שלא להשתקע ח"ו בטומאת מצרים כנ"ל. ע"כ תיכף אחר יום ראשון מסתלקת ההארה ולא נשאר רק בחי' רש"ימו ממנה ואז צריכין להקריב

העומר שהוא מאכל בהמה בחי' מלכות ולהניף אותו תנופה לה'. היינו שלא להיות כבהמה ממש ח"ו ולהיות נגרר אחר הבהמיות ר"ל רק להיות בבחי' בהמה דקדושה וע"ד שאמר הכתוב ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך. וזה בעצמו נמשך מכח הרשימו שנשאר אצלינו מההארה הנפלאה שקבלנו מקודם כי עי"ז זכינו להרגיש ביותר שעדיין לא התחלנו כלל לידע בידיעתו ית' רק צריכין להיות בבחי' בהמה דקדושה היינו לעשו"ת עצמינו כשור לעול וכחמור למשא לקבל עלינו עול מלכותו ית' ולקיים ככל מצותיו ית' ביראה ואהבה כראוי עד שנזכה עי"ז דייקא לעלות מבחי' בהמה לבחי' אדם היינו להשיג השכל דקדושה ולכלול באחדותו ית'. וע"כ היה העומר מנופה בי"ג נפה. אחד גמטריא י"ג כמובא ומרמז לבחי' המשכת תיקונים הנ"ל כמובא לעיל בקונטרס זה. וע"כ העומר הוא בדיקו דאשת חיל כי זה עיקר הבדיקה והניסיון כמשחזקין א"ע בעבודת ה' בעת וזמן הסתקלות הארת המוחין ומקבלין ע"ע אז ג"כ עול מלכות שמים שלימה ונזהר בעצמו מאד לבלי להמשך אחר תאוות הבהמיות ח"ו ולעשו"ת רצונו ית' לבטל כנגד זה כל הרצונות שלו ועושה עצמו כבהמה לסבול על עצמו עול עבודת ה' כנ"ל. כשעומד בניסיון הזה אז זוכה שנפתח לו אור המוחין והדעת ושבילי השכל עד שזוכה למעלות ובחינות גבוהות כאלו שעליהם נאמר אש חיל עטרת בעלה.

וזה בחי' ספירת העומר שסופרין אח"כ שבעה שבועות כי ע"י בחי' התקשרות דקדושה וקבלת מלכות שמים שמרומז במצוות העומר עי"ז זוכה להשיג בחי' השכל המלובש בכל בחינה ובחינה בכלל הבריאה שכלולה מז' מדות בחי' ז' ימי בראשית וכל מדה ומדה כלולה מז'. גם כי זוכה עי"ז לתקן כל מדותיו בתכלית השלימות בכל הבחינות שיש בכל מדה ומדה עד שזוכה ביום החמשים שהוא שבועות לקבל הארה והתנוצצות דק' בבחי' השכל העליון הנפלא שהוא בחי' שער החמשים שמשם שורש כל התורה הק' כי אורייתא מחכמה עילאה נפקת. ועיין נפלאות מענין ספירה ושבועות ע"פ המאמר הזה בלקוטי הלכות חושן משפט ה' פקדון באריכות נפלא:

סימן תצ"ה וכו'

הלכות יו"ט כל מלאכה האסורה בשבת אסורה ביו"ט חוץ ממלאכת אוכל נפש וכו'. עיין בכוונות ובסידור רי"ק ותבין איך שהכל סובב על דרך ענינו הנ"ל. כי שבת הוא בחי' קדש עצמו שהוא בחי' אור החכמה העליונה בעצמו וגם בחי' המלכות עולה אז ויושבת בחיק אביה בבחי' אבא יסד ברתא בחי' ה' בחכמה יסד ארץ וע"כ נמתקין בו כל הדינים ואין שום אחיזה להחצונים וכו' ונאסרין בו כל המלאכות אפילו מלאכת אוכל נפש. אבל יו"ט הוא מקרא קודש.

כי קורין וממשיכין הארת החכמה העליונה על ידי בחינת אתערותא דלתתא בחי' אשר תקרא אותם בחי' בי דינא הוא דמקדשי להו וע"כ אסורין בו ג"כ כל המלאכות חוץ ממלאכת אוכל נפש שהם בחי' יצירה ועשיה כידוע. ובשרשן הם כנגד אותיות ו"ה שבשם הקודש שהם בחי' תורה ומלכות כי מחמת שיש אז עדיין איזה אחיזה לבחי' החיצונים ח"ו ע"כ יש אז עדיין איזה בחי' מלחמה עמהם בכדי לברור מהם הניצוצות הק' ע"י כח התורה הק' והמלכות דקדושה כנ"ל:

וע"כ הותר גם מלאכת הוצאה והבערה והכל מחמת הבירורים הנ"ל כמובן מהמבואר לעיל בהלכות שבת. ובזה תבין ג"כ ענין הפלוגתא המבואר בהלכות שבת סימן רמ"ו לענין שביתת בהמו ביום טוב ועוד שאר ענינים כי א"א לבאר הכל מחמת האריכות.

ומחמת שביו"ט נכנעין הקליפות שהם מבחי' עשו שעיקר אחיזתם מבחי' האכילה שאינה בקדושה כנ"ל. אבלביו"ט האכילה בקדושה בבחי' צדיק אוכל לשובע נפשו ע"כ נקרא אוכל נפש דייקא וזה שדרז"ל אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם ולא לעכו"ם כי אין לעכו"ם שום חלק באכילת יו"ט שהוא אכילה דקדושה בחי' אוכל נפש כנ"ל (ועיין סימן תקי"ב)

סימן תקכ"ז וכו'

וזה יו"ט שחל להיות בערב שבת לא יבשל בתחלה לצורך שבת וכו' וע"י עירוב מבשל בתחלה לשבת. כי מאחר שיו"ט קדוש ג"כ ומאיר בו הארת החכמה העליונה והמלכות עולה בעליות גדולות. הגם כי קדושת שבת גבוה ביותר אעפ"כ אין יו"ט מכין לשבת. אא"כ התחיל כבר בהכנה על שבת מעיו"ט ע"י עירוב תבשילין אז יש לו רשו"ת לגמור הדבר גם ביו"ט ובאופן המבואר בשו"ע שם עיי"ש.

וע"כ צריך להיות העירוב בפת ותבשיל כזה שראוי ללפת בו את הפת לאפוקי דייסא. כי פת לחם מרמז על בחי' מלכות כידוע.

וע"כ שיעור הפת לכתחילה בכביצה שמרמז ג"כ על בחי' מלכות כידוע. והתבשיל שמלפת ומטעים בו את הפת מרמז להמשכת אור המוחין והדעת אל בחי' המלכות. כי הטעם הוא מבחי' חכמה כ"ש וחיך אוכל יטעם וחיך הוא מבחי' חכמה כידוע.

וכתיב טוב טעם ודעת למדני. וע"כ לאפוקי דייסא שאין מלפתין בו הפת כי הני בבלאי טפשאי דאכלי נהמא בנהמא כשדרז"ל שם. טפשאי דייקא היפוך בחי' החכמה. וע"כ שיעור התבשיל בכזית שמרמז להמשכת אור החכמה כמובן בהזמר למבצע על ריפתא כזיתא וכביעתא וכו' ועיין במאורי אור.

וע"כ מצוה על גדול העיר שהוא בחי' החכמה והבר דעת שבעיר לערב על כל בני עירו וכו' אבל לכתחילה אינם רשאים לסמוך על עירובו ואינם יוצאים בו כי אם אין אני לי מי לי כי בוודאי כל אחד כפי בחינתו צריך בעצמו לעסוק בזה כמבואר במ"א. וע"כ אברהם אבינו שהוא הראשון שהתחיל להאיר העולם ע"י שעסק בהמשכת התיקונים הנ"ל ע"כ ארז"ל קיים אברהם אבינו אפילו עירוב תבשילין:

סימן תקכ"ט

ומחמת כי יו"ט נקרא מקרא קודש כי מאיר בו ג"כ הארת החכמה שהוא בחיק קדש ע"כ מצוה לכבדו ולענגו כמו בשבת קדש. כי הכבוד והעונג נמשכין משם כמבואר בהלכות שבת הנ"ל ובמ"א. ולא עוד אלא שהשמחה נוהגת בו יותר משבת כמבואר בפוסקין ובכוונות כי בשבת נמשכת ההארה מלמעלה מעצמה אבל יו"ט ישראל הוא דמקדשי להו וע"כ שמחין בו ביותר וגם מטעם המבואר בכוונת ע"ש. וע"כ לובשין אז בגדים טובים ביותר ואז"ל כיצד משמחן וכו' והנשים בבגדי צבעונים. כי מחמת שקדושת יו"ט הוא מבחי' מילוי הירח בחי' עשה ירח למועדים שזה בחי' חדתותי דסיהרא שהחמה עושה מלבוש להלבנה כמבואר בהמעשה של הבנים שנחלפו.

וע"כ לובשין אז בגדים מכובדים ביותר:

ומחמת שעיקר כח המלכות דק' הוא ע"י עסק התורה כנ"ל ע"כ צריכין גם ביו"ט להרבות בעסק התורה כשארז"ל חציו לה' וחציו לכם: וע"כ חייב להאכיל ג"כ את העניים ולשמח את לבם ביו"ט. כי אז עולה בחי' המלכות דק' מבחי' עניות ודלות לבחי' עשירות שהוא בחי' הארת החכמה העליונה כנ"ל:

וע"כ חייבים ב"ד להעמיד שמשים ברגלים להשגיח על העם שלא יבואו לדבר עבירה כי כשהמלכות דסט"א שהיא היצה"ר רואה גודל עליית מלכות דקדושה ביו"ט ע"י אתערותא דלתתא של קדושת ישראל שזה בחינת גודל השמחה של ישראל ביו"ט כנ"ל אז מתגרה בהם ביותר ורוצה להביאם לדבר עבירה ח"ו וע"כ מחויבים ב"ד שהם חכמי העדה להשגיח ע"ז ברגלים ביותר. וזה שסיים בשו"ע אלא יהיו כולם קדושים. ר"ל מקושרים אל השכל דקדושה שהוא בחי' קודש כנ"ל

סימן תק"ל וכו'

הלכות חול המועד. עיין בכוונות, ומחמת שהמשכת הארת קדושת יו"ט הוא על ידי קדושת ישראל שהם בעלי בחירה ולפעמים מכריעים לצד הטוב ולפעמים להיפך ח"ו ואז גובר ח"ו כח המלכות דסט"א ח"ו שמזה נמשך כל הגליות שהוא בחי' אבידה כמ"ש צאן אובדות וכו' וכן ובאו האובדים בארץ אשור וכו' ע"כ בפסח וסוכות יש בהם ימים

שנקראים חול המועד שזה בחינת תיקון הבחירה שכלול משני צדדים, וכן חול המועד כלול מבחי' חול שיש בו אחיזה להסט"א ח"ו ומבחי' קדושת מועד ויו"ט שאז נכנע כח הסט"א הרבה כי הם ימים טובים וקדושים כנ"ל.

ובחול המועד אע"פ שהוא ג"כ בחי' קדש וע"כ הזהירו רז"ל מאד על המבזה את המועדות ופירש"י דר"ל חול המועד, אעפ"כ יש בו ג"כ מבחי' חול ומותר אף במלאכת עבודה בכל מה שהתירו חכמים דוקא, כי מחמת שהם חכמים ומקושרים אל החכמה והשכל דקדושה בתמידות אף בימי החול וזה ע"י בחירתם הטוב שבחרו בחיים והכריעו עצמם לצד הקדושה לגמרי ע"כ יש להם כח ושכל לברר איזה מלאכות מותרות בחול המועד ואיזה אסורות:

וע"כ התירו אפילו מלאכת אומן לצורך דבר האבד היינו שלא יפסיד מהקרן, כי ממון ישראל בשרשו יקר מאד כמבואר במ"א וכמובן גם מהמבואר לעיל בחי' בצל החכמה בצל הכסף וכשארז"ל לעולם ידרים אפילו הרוצה להתעשר כי מאחר שמתחכם מתעשר נמצא כי ממון ועשירות ישראל יש בו מבחי' מלכות דקדושה בחי' עשיר ברשים ימשול ומבחי' ניצוצי החכמה דקדושה שמשם עיקר שורש העשירות דקדושה וע"כ התירו לעשו"ת בשביל זה מלאכה גם בחול המועד להציל הניצוצות דקדושה המלובשין בממון ישראל שלא יבואו לידי אבידה והיזק ח"ו שזה נמשך מצד הסט"א שמשם כל ההזיקות והגליות והאבידות ר"ל, וגם כי יש ניצוצות קדושו"ת שהם בחי' אבידה וגלות בין הסט"א ר"ל ועיקר עלייתם דייקא ע"י הבירורים הקדושים שנתבררין על ידי המלאכות שעושין ישראל בחול כנ"ל ויש ניצוצות כאלו שאין להם כח לעלות ע"י מלאכת חול שגבר אז ביותר כח הסט"א ר"ל והם עולים דייקא ע"י המלאכות שהתירו חז"ל לעשו"ת בחוה"מ לצורך דבר האבד ואז עולין בכח קדושת יו"ט והכנעת הסט"א שיש בחוה"מ ג"כ ובכח קדושת המלאכה שעושה אז ע"פ דעת חז"ל בכדי להציל ממונו מהיזק ואבידה ח"ו.

וע"כ אין היתר רק אם נזדמן לו כך שמוכרח לעשו"ת מלאכה בחול המועד בשביל דבר האבד, אבל אם כיון לעשו"ת מלאכתו במועד אפילו בדבר האבד אסור ומאבדין אותה ממנו, כי מאחר שהיה יכול להציל הדבר גם בחול וכיון לעשו"ת מלאכתו במועד אזי פוגם עי"ז בקדושת יו"ט, ולא די שאין הניצוצות עולין עי"ז אף גם להיפך ח"ו ע"כ מאבדין אותה הימנו, ומזה תבין גם לשאר ענינים שהתירו רז"ל במועד כגון לצורך המועד וכו' כמבואר מזה בשו"ע בפרטיות וכן עוד איזה ענינים המבוארים שם.

וזה ג"כ החילוק בין מלאכת מעשה הדיוט שאין בה חכמה כ"כ והכל יכולין לעשו"ת אותה ובין מלאכת אומן שיש בה מבחי' החכמה כ"ש מלא אותם חכמת לב לעשו"ת

כל מלאכת וכו' וכיוצא בזה עוד הרבה כמבואר בפרשת ויקהל, ועיקר בירורי הניצוצות הוא על ידי בחי' החכמה כי כולהו במחשבה איתברירו כמובא לעיל כמה פעמים.
ומה ששבועות הוא רק יום אחד מן התורה עיין זוה"ק, ולדרכינו יובן ג"כ קצת כי מאחר שהוא זמן מתן תורתינו שעל ידה נתתקן כח הבחירה בשלימות וכמ"ש אני אמרתי אלהים אתם וכו' וכשדרז"ל חרות על הלוחות חירות ממלאך המות ומשיעבוד מלכיות וכו' ע"כ הוא רק יום אחד כי הוא בחי' העוה"ב שנאמר עליו והיה יום אחד יוודע לה' וכו'. אך אעפ"כ מאחר שקבלת התורה בעצמו היה ע"י טוב בחירתינו ע"כ קדושתו שוה לשאר הימים טובים לענין מלאכת אוכל נפש וכיוצא:
וזה בחי' אסרו חג שמצוה להרבות בו קצת באכילה ושתיה כמבואר בשו"ע סי' תכ"ט ועיין בסימן תצ"ד, כי קדושת שבת אף שקדושתו גבוה מאד וצריכין להמשיך קדושת שבת על כל ששת ימי החול בבחי' זכרהו מאחד בשבת, היינו להשתוקק אחר קדושת שבת בכל ימי השבוע ולעשו"ת הכנות לקדושת שבת בכל מה שאפשר לו בבחי' מחד בשביך לשבתא, אבל להמשיך איזה בחינה מקדושת שבת לחול בפועל היינו על ידי אכילה ושתיה של חול זה א"א מחמת שקדושת שבת הוא רק מלמעלה כי משמיא הוא דמקדשי ליה וקדושתו גבוה מאד ועל ידו קיום כל הבריאה וקיום כל ימי החול. אבל אעפ"כ הוא רחוק מאד מבחי' החול.
וענין סעודת מוצאי שבת מבואר לעיל, אבל קדושת יו"ט מאחר שיש לנו ג"כ איזה חלק בהמשכת קדושתו בבחי' אשר תקראו אותם כנ"ל ע"כ צריכין לעשו"ת איסור וקשר לחג להמשיך איזה בחי' מהמשכת התיקונים והארות של יו"ט גם על ימי החול, ועיין בכונות ותבין ביותר. ועל כן בשבועות שמאיר בו הארה יתירה ביותר וע"כ אינו אלא יום אחד ואין בו חול המועד כנ"ל ע"כ גם האסרו חג שלו קדושתו גבוה ביותר כי הוא יום טבחו וכמבואר בפוסקים:

סימן תקמ"ט וכו'

הלכות תשעה באב וכו'. כי מחמת שבד' ימים אלו גברה הסט"א מאד וע"כ ארעו בהם הצרות והחורבות ע"כ אסורין באכילה ושתיה וצריכין להתענות בהם ולעורר הלבבות לתשובה בכדי להכניע כח הסטר"א בחי' עשו הרשע וסטרין דיליה שעיקר אחיזתם בבחי' אכילה ושתיה. כנ"ל כמבואר בזוה"ק על פסוק בננו זה סורר ומורה וכו' זולל וסובא שזה היה עיקר הגורם של הצרות והחורבנות. רק תענית תשעה באב (שבו חרב הבית שני פעמים) חמור מכולם כי הוא בסוד כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה כמבואר בזוה"ק. ומי לנו גדול מיעקב אבינו שהוא כלל נשמות ישראל ונכנס בעובי הקורה ללחום

בעד כלל ישראל עם שרו של עשו בעצמו שהוא השטן והיצה"ר וגבר עליו כ"ש כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל והכרח לברכו אעפ"כ וירא כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו וכו' ומאז נרמז בחי' החורבן והתענית של תשעה באב ע"כ הוא חמור מכולם. וחייבין בו בחמשה עינויים ומפסיקין מבעוד יום ואפילו עוברות ומניקות מתענות בו כיוצא בה עוד. וע"כ משנכנס אב ממעטין בשמחה שהיא בחי' המשכת התיקונים הנ"ל בשלימות. ובר ישראל דאית ליה דינא בהדי עכו"ם לישתמיט מיניה כי גבר אז כח הסט"א כחו של עשו. ושבוע שחל בו ט' באב חמור עוד ביותר כמבואר בשו"ע לענין כמה דינים והכל מבואר ע"פ הנ"ל: וע"כ אין מברכין על פרי או על מלבוש שהחיינו בין המצרים. כי אין מאיר בהם בחי' החכמה שהיא עיקר החיות בהתגלות. וזה בחי' במחשכים הושיבני כמתי עולם: וע"כ על פדיון הבן שהוא מצוה שנזדמנה לו מן השמים בימים הללו בוודאי מברך. כי במצוה וכל דבר שבקדושה בוודאי מאיר ומתגלה אור החיות דקדושה גם אז בפרט במצוה זו של פדיון הבן שהוא המצוה של קדושת בכורה שהיא בעצמה בחי' הארת החכמה הנ"ל שהיא בחי' ראשית בחי' בכורה כנ"ל. וע"כ בערב תשעה באב אחר חצות חמור עוד יותר ולא יאכל שני תבשילין בסעודה המפסקת. כי כבר נתבאר שהתבשיל הוא ללפת את הפת ולמתק את האכילה הוא בבחי' המשכת הארת החכמה אל המלכות. וע"כ בשבת ויו"ט מצוה להרבות בתבשילין ומגדים כי אז מאיר הארת החכמה ביותר. אבל בסעודה המפסקת שאז נמשך בחי' הארת החכמה בהעלם ובצימצום גדול ע"כ די בתבשיל אחד ומי שאפשר לו לא יאכל אלא פת חריבה וכו'. וע"כ אם חל תשעה באב בשבת מעלה על שלחנו אפילו בסעודה המפסקת כסעודת שלמה בעת מלכותו. רמזו שקדושת שבת עולה על כולנה ואז נמשך הארת החכמה אל המלכות בהארה גדולה בבחי' שהיה בימי שלמה סיהרא באשלמותא וע"כ אז האכילה והשתיה של ישראל בשלימות גדול ובמעלה עליונה מאד. וע"כ אסור ללמוד תורה בט' באב אם לא באיוב וכו' ובמדרש איכה וכו' כי לימוד התורה משמח הלב כי ע"י עסק התורה מכניעין ומגרשין הסט"א שהוא בחי' יגון ואנחה ונמשך שמחה שהיא בחי' המשכת התיקונים הנ"ל אבל בט' באב אין הזמן גורם לזה:

וע"כ אין לעשו"ת בו מלאכה כדי שלא יסיח דעת מן האבילות ות"ח מחויב בזה ביותר כי אז צריך להשתתף בצרת הקדושה כביכול ולהצטער בצער ושפלות ושפלות מדריגתה כביכול ולהעמיק כל מחשבותיו ושכלו ודעתו בענין הכי מאחר שעיקר דלותה ועניותה ושפלותה כביכול הוא מה שנתרחקה מדודה ואין נמשך אליה אור החכמה בהתגלות ובשלימות כ"כ והכל גרמנו בעונותינו כידוע ע"כ צריכין אחננו בזמן זה להעמיק ולהכניס

כל מחשבות שכלינו בענין ה לולהתאבל ולהתמרמר ע"ז מאד ועי"ז בעצמו ממשיכין הארת התיקונים הנ"ל. בבחי' כל המתאבל על ירושלים וכה ורואה בשמחתה: וע"כ כל העושה מלאכה בט' באב אינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה כי עיקר הברכה שבמלאכה הוא ע"י שמבררין עי,ז ניצוצות הק' (שנטמעו בין הסט"א) והכל הוא רק ע"י כח החכמה דקדושה. אבל אז אין לנו כח לזה. וע"כ מלאכת דבר האבד להציל ממון ישראל מהיזק והפסד מותר גם אז כמו בחול המועד היינו כנ"ל. וע"כ נוהגין שלא להניח טלית ותפלין בט' באב שחרית וכו' כי טלית ותפילין הם בחי' המשכת התיקונים הנ"ל כמבואר לעיל וא"אל המשיכן אז בהתגלות עד אחר צחצות שאז מתחיל להתנוצץ אור הגאולה העתידה כידוע, וע"כ אין אומרים אז בתפלת שחרית תתקבל צלותהון כי עיקר מה שהתפלה מקובלת הוא ע"י המשכת התיקונים הנ"ל כנ"ל, וע,כ מסיימין הקינות בפסוקי נחמה כי דייקא ע"י הקינות שמתאבלין ובוכין ומספידין ומתמררין כ"כ על צרות החורבן והגלות ונפילת המלכות דקדושהכביכול עי"ז בעצמו ממשיכין בחי' התנוצצות אור הגאולה ובנין המלכות דקדושהשהיא בחי' נו"ן והארת החכמה דקדושה שהיא בחי' חי"ת וזה עיקר הנחמה בבחי' ויקרא שמו נח דייקא לאמור זה ינחמנו וכו' כי הדעת והחכמה הוא עיקר הנחמה כמבואר במאמר עתיקא סי' כ"א: וע,כ צריכין לעשו"ת זכר לחורבן בבנין ביתו שלא יהא מסוייד ומכוייד כבנין המלכים דייקא, כי עיקר תיקון ובנין הבית מלכות הוא ע"י אור החכמה בבחי' בחכמה יבנה בית, משא"כ עכשיו לאחר החורבן אלא טח ביתו וכו'ומשייר מקום אמה וכו' להורות שהמצלכות דקדושה בחי'לבנה בחסרונה, וכן בשלחן שמרמז לשלחן מלכים מניח מקום פנוי. וכן האשה משיירת מין ממיני תכשיטיה והחתן נותן אפר בראטשו במקום הנחת תפילין וכן שאר הענינים המבואריס שם הכל להורות על הנ"ל: וע"כ הרואה ערי יהודה דייקא שהוא בחי' מלכות דקדושה ועליהם נמשך ביותר הארת החכמה שהיא בחינת קדש בחי' היתה יהודה לקדשו ע"כ אומר ערי קדשך דייק הי' מדבר כי גבר עליהם הסט"א שהיא בחינת מצדבר ציה והחריבם, הרואה ירושלים בחורבנה ששם מאיר או החכמה ביותר והיא היתה עיר מלוכה ממש, אומר ציון מדבר היתה וכו', וכשרואה בית המקדש אומר בית קדשינו כי שם אור הקודש ותפארתינו הוא כנגד בחי' התורה בחי' תפארת בחי'יעקב אשר הללוך בו אבותינו בחי' מלכות כי הל"ל גימטריא ס"ה כידוע כי הביהמ"ק כלול מכל התיקונים הנ"ל בשלימות ואעפ"כ היה לשריפת אש, וקורע את בגדיו שרומזין לבחי' מלכות ולבחי' הארת החכמה כמבואר לעיל ושורש המלבושים מבחי' בינה כידוע כי חשמל גימטריא מלבוש, וזה שקורע את כל בגדיו עד שמגלה את לבו להורות שכל

זה גרם לנו מה שלהכנו אחר היצה"ר והרוח שטות שלו שהוא בבחי'לא יחפוץ כסיל בתבונה כ"א בהתגלות לבו כמבפ"נ, וע"כ אינו מאחה קרעים אלו לעולם, כי א"א לתקן תיקון שלם עד זמן הגאולה ב"ב אבל רשאי לשללן וכו' כי אעפ"כ נמשך איזה בחי' תיקון והתנוצצות הגאולה בכל זמן וזמן כידוע, וע"כ היה הולך ובא לירושלים הולך ובא וכן לשאר ערי יהודה אם הוא לאחר למ"ד יום חוזר וקוע, כי מילוי הלבנה וחסרונה הוא בכל שלשים יום, וע"כ מאחר שעברו עוד זה שלשים יום ועדיין לא נתמלאה הלבנה מפגימתה בשלימות על ידי בנין ערי יהודה וירושלים ע"כ מחויב לקרוע עוד הפעם עד יערה עלינוה רוח ממרום ב"ב ויקוים בונה ירושלים ה' וכו' אמן כי"ר:

סימן תקס"ב וכו'

הלכות תענית. כל תענית שלא שקעה עליו חמה וכו' (דהיינו ותאיר על הארץ) אינו תענית וכו', כי כבר מבואר לעיל שעיקר אחיזת עשו הוא בכלי האכילה כי עשו הוא כנגד בחי' הושט (שבו עוברים כל מאכל ומשקה) סבסוד ויבז עשו את הבכורה ותרגומו ושט עשו וכו' כידוע, וכן אחיזתו בכבד שהוא הראשון שבו מתוהוה הדם שנעשה מהמאכל, וע"כ בעת צרה ר"ל וכל הצרו תנמשכין ממנו כי האו השטן הוא היצה"ר וכו' יורד ומסית עולה ומקטרג וכן כשרוצה האדם לעשותך תשובה על עוונותי והבאים רק מהיצה"ר בחי' עשו ורוצה להכניע את יצרו וליתן כח למלכות דקדושה וליצרו הטוב ע"כ מתענה ואינו אוכל ושותה ושב בתשובה ועי"ז נותן כח לבחי' מלכות דקדושה שהיא בחי'לבנה בחי' נו"ן ומתחברת עם בחי' החמכה שהיא בחי' חי"ת ונעשה חן ועי"ז נתקבלה תפלתו, וזה שמתפללין אז עננו וכו' ביום צום תעניתנו כי "י התענית נענה על תפלתו, וזה ואל תתעלם מתחנתינו היה נא קרוב לשועתינו טרם נקרא אליך עננו וכו', כי לפעמים זוכין לחן כזה עד אשר טרם יקראו ואני אענה, ולפעמים עוד הם מדברים ואני אשמע בבחי' דברי חכמים בנחת נשמעים המבפ"נ, וע,כ אינו אומר עננו אא"כ אם מתענה כל היום, כי עיקר התענית הוא לגרש היצה"ר והסט"א שעיקר שליטתם בעוה"ז שהיא בחי' לילה ובו תרמוש כל חיתו יער והתענית הוא בחי' אור יום כי ממשיכין על ידו אור השכל דקדושה שהוא בחי' אור יום שזה בחי' עוה"ב שהוא בחי' יום ואין בו לא אכילה ולא שתיה שזה בחי' תענית וכמובן גם במאמר דרשו סי' ל"ז. וע"כ צריך להתענות כל היום דייקא עד צאת הכוכבים, וזה שביאר עוד ביותר וכתב או שהלבנה זורחת בכח וכו' כיכל זה נעשה ברוחניות ע,י התענית שעי"ז נותן כח לאור הבלנה שתאיר על הארץ בשלימות ואז דייקא כשדעתו להשלים התענית אומר עננו בתפלתו ואם לאו אינו אומר עננו, וע"ש בהגה מחלק בזה דיחיד יכול לומר עננו בשומע תפלה משא"כ בשליח צבור

שצריך לסיים בברכה בפני עצמה ע"כ אין לומר אא"כ משלימין, וע"כ על תענית שלא קבלו עליו היחיד מבעוד יום אינו תענית, כי היום שהוא בחי' המשכת אור החכמה הולך אחר הלילה שהוא בחי' מלכות כי א"א לזכות לקבל אור השכל כ,א ע"י בחי' מלכות וזה בחי' ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד בחי' ברישא חשוכא והדר נהורא, וע"כ אע"פ שעיקר זמן התענית בשאר תעניות הורא ביום דייקא ומותר לאכול בלילה שלפניו אבל אעפ"כ הקבלה של התענית צריך להיות קודם הלילה בעוד יום ואז גם האכילה שבלילה מצטרפת עם התענית כי אוכל בשביל התענית היינו שיהיה לו כח להתענות וכאין שארז"ל ענין אכילת ערב יו"כ שהוא כאלו התענה תשיעי ועשירי כי אוכל לצורך התענית, וגם כי ההכנה והקבלה של התענית נחשבת למעלה כמו תענית כמו שנאמר בדניאל כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך להבין ולהתענות וכו' נשמעו דברך וכשדרז"ל וכבר מבואר שהתענית הוא בחי' אור יום בחי' עוה"ב ע"כ גם זמן הקבלה צריך להיות מבעוד יום, וע"כ מתפלל בשעת קבלת תענית יהי רצון שתהא תפלתי ביום תעניתי מקובלת היינו כנ"ל: וע"כ מקבל התענית בשעת תפלת המנחה, כי יצחק תיקן תפלת המנחה ויצחק הוא בחי' לבנה כמו שדרז"ל וממנו יצאו יעקב ועשו שבשביל זה עיקר התענית ליתן כח לבחי' יעקב להתגבר על הסט"א בחי' עשו וע"כ בעת מלחמת עמלק היו מתענין וכמו כן בכל מלחמות שעם העכו"ם וכשארז"ל: וזה בחי' מתענה אדם תענית שעות והוא שלא יאכל כל היום וכו' ע"ש כי שעה היא בחי' מלכות כידוע וע,כ אם קיבל עליו רק תענית שעות נמשך ג"כ בחי' תיקון המלכות דקדושה ועל כן מתפלל עננו כנ"ל: וע"כ אם ישן שינת קבע אחר האכילה שבלילה שלפני התענית אינו חוזר ואוכל אא"כ התנה וכו', כי כבר מבואר לעיל שהשינה היא הכנה להתחדשותך המוחין והשכל שמקבל אח"כ ע"י השינה דייקא. וע"כ מאחר שכבר אכל סעודתן וישן שינת קבע והתחיל להתנוצץ בו אור המוחין שיקבל ביום התענית שבשביל זה עיקר התענית בבחי' אשר נתת את לבך להבין ולהתענות (דניאל יו"ד) וכמובן שם עוד על כן אין לונ לעסוק עוד באכילה אא"כ התנה על זה מעיקרא קודם השינה: וע,כ היחיד אומר עננו בשומע תפלה וחותם רק בשומע תפלה כי זה שייך לזה כי על ידי זה תפלתו נשמעת, ובתענית צבור אומר הש"ץ עננו בין גואל לרופא וחותם וכו' כי גדול כח הצבור כי כשהצבור מתענים מעוררים וממשיכים כח הקדושה ביותר כי לית קדושה פחות מעשרה שהם נקראים צבור וע"כ לא די שתפלתם מקובלת עי"ז שזה בחי' מה שבתפלת לחש אומרים הצבור ג"כ עננו בשומע תפלה אבל בחזרת התפלה בקול רם ע"י הש"צ הבא מכח כלליות כולם ע"כ אומרים אז קדושה וכו' ע"כ מפרסמין כח פעולת התענית

של הציבור ואומר הש"צ עננו תיכף אחר ברכת גואל ישראל שזה כעין בחי' סמיכת גאולה לתפלה (שמרמזת על בחינת תיקון התפלה ע"י עליית המלכות דקדושה מבחי' שיעבוד כביכול לבחי' גאולה וכו' כידוע) שנלמד ממה שכתוב והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי וסמיך ליה יענך ה' ביום צרה שזה ממש כעין שמסמיכין תיכף אחר ברכת גואל ישראל תפלת עננו וכו' כי בצרה גדולה אנחנו, וזה בחי' יענך ה' ביום צרה ישגבך שם אלהי יעקב דייקא. וזה ישלח עזרך מקודש בחי'אור השכל הנ"ל שהוא בחי' קודש שזה ענינו של יעקב לקשר עצמו אל אור השכל ועי"ז התפלה מקובלת ונענה בתפלתו, וע,כ אמר יעקב דייקא ואעשה שם מזבח לאל העונה אותי ביום צרתי וכו', וע"כ חותם גם העש"ן בזה העונה לעמו ישראל וכו': וע"כ טוב לומר בשעת תענית לאחר תפלת מנחה רבון כל העולמים וכו' ועכשיו ישבתי בתענית ונתתמעט חלבי ודמי יהי רצון מלפניך וכו' כאלו הקרבתי לפניך על גבי המזח ותרציני (ועיין בזה בזוה"ק שמות דף כ') לובן ואודם שרשם בקדושה בחי'חמה ולבנה דקדושה, ולעומת זה יש בחי' חמה ולבנה דסט"א כמבפ"נ. ואלי שזה בחי' מה שיעקב אבינו ע"ה היה צריך להכניע הסט"א הנ"ל שהם בחי'לבן הארמי ועשו הוא אדום, עיין זוה"ק וישלח קס"ו וע"י שמקריבין חלב ודם שבבהמה על גבי המזבח וחלב ודם הם בחי' לובן ואודם כמבואר בזוה"ק שמות הנ"ל ועי"ז מכניעין כח הסט"א וניתוסף כח הקדושה וע"כ הקרבנות מכפרין וע,כ מתפלין שיהיה נמשכים תיקונים אלו גם על ידי מיעוט חלב ודם שבאדם ע"י התענית: וע,כ המתענה ומפרסם עצמו לאחרים להשתבח הוא נענש על כך כי זבחי אלהים רוח נשברה, ומאחר שהתענית הוא במקום קרבן אסור להיות בו שום מחשבת פגול ח"ו ומכל שכן שלא להתפאר בזה בפה מלא ח"ו: וזה שמתענין בה"ב אחר פסח וסוכות כי חוששין שמא פגמו איזה פגם בהם על כן מתענין לתקן זה עלידי התענית: וע"כ בתענית ציבור יעמדו שנים אצל הש"צ וכו' שיאמרו עמ והסליחות, כי כבר מבואר שעיקר קבלת התפלה הוא על ידי עסק התורה והתורה הוא בחי' עמודא דאמצעיתא וזה בעצמו גם כן בחינתו של יעקב אבינו שהוא בחי' הממוצע בין האבות שהם אברהם ויצחק כידוע, וע"כ גם ביום התענית צריך להיות הש"צ הממוצע בין עוד שנים אחרים בשעת אמירת התפלות הסליחות, ועכשיו שכולם אומרים עמו הסליחות ממילא נחשב הש"צ לבחי' הממוצע ביניהם וע"כ אין צריך להעמיד אצלו (כמבואר בשו"ע סימן תקס"ו) וע"כ השרוי בתענית יכול לטעום כדי רביעית ובלבד שיפלוט, כי מסתמא לא קיבל עליו רק הנאת אכילת גרונו שיורד לושט ולהלן ששם יש אחיזת עשו כנ"ל אבל לא הנאת טעימה בלבל, אבל בתענית ציבור יש להחמיר גם בזה כיענין התענית צבור נוגע למקום גבוה ביות

עד שאסור בו שום הנאת אכילה ושתיה אפילו על ידי טעימה בעלמא: ומחמת שע,י התענית ממשיכין אור החכמה והמוחין שהם בבחי' למעלה מהזמן כמבואר במ"א ע"כ ארז"ל לוה אדם תעניתו ופורע ואם קבל עליו כך וכך תעניות יכול לדחותם לימי החורף וכו', כי כבר נתבאר שעל ידי הקבלת תענית בעצמו נעשה תיקון גדסול, וע"כ עולה עי"ז ג"כ לאיזה בחינה מבחי' למעלה מהזמן ששם נכלל כל הזמן באחדות אחד, וע"כ אם בשעת קבלת תענית בעצמו קבע לו זמן בפירוש שיתענה יום זה דווקא אז אינו יכול לדחותו (ועיין בשו"ע סי' תקס"ח גם בזה): וזה בחי' תענית יאצ"ט על מיתת אביו וא מו. כי החכמה דקדושה היא עיקר החיות כנ"ל וע"י אכילת עץ הדעת נאחז בו זוהמת היצה"ר ונגזר עליו מיתה לדורות וע,כ בנו הקם אחר אביו וחכמתו ומוחו נמשך ממוח האב וכן יש לאמו חלק בהמוחין שלו כידוע ע"כ ביום מיתתם שהוא בחי' הסתלקות אור החכמה והחיות שלהם ע"כ צריך בנו הקם אחריו לעסוק בתיקון דבר זה ע"י התענית. וע"כ מתענה ביום המיתה ולא ביום קבורה כי מעת הקבורה אדרבא מתחיל התנוצצות העליה והתיקון של הנפטר בבחי' ומתים להחיות כידוע. וזה בחי' וישוב העפר אל הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלהים וכו'. וע"כ אם אירע יום זה בשבת או ר"ח אין צריך להתענות. כי ממילא נמשכין אז תיקונים אלו ביתר שאת ע"י קדושת היום בעצמו כנ"ל. וזה בחי' הקדיש שואמרים אחר הנפטר וכן ביום היאר צייט שלו.

כי ממשיכין עי"ז בחי' הארת החכמה דקדושה שהיא בחי' קדש והיא עיקר החיות ועי"ז מעלין גם הנפטר מבחי' סיטרא דמותא לבחי' אור החיים האמיתיים. וזה עיקר השכל והחכמה להכיר ולידע את שמו ית' ע"י כל דבר ודבר שבשביל זה נברא הכל ברצונו ית' בגין דישתמודעין ליה כנ"ל. וזסה יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא די ברא כרעותיה. וזה וימליך מלכותיה בחי' עליית המלכות דקדושה. וזה בחיכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. כי זה עיקר החיים דקדושה החיים של ישראל שנמשך רק ע"י המשכת התיקונים הנ"ל בבחי' ואתם הדבקים וכו' חיים כלכם היום וכנ"ל כמה פעמים. וזה אמרו אמן. גימטריא הויה אדני בחי' יחוד חמה ולבנה הנ"ל. וזה יהא שמיה רבא מברך, וכן לעילא מן כל ברכתא וכו' דאמירן בעלמא כי אחר כל המשכת השכליים והידיעות הקדושו"ת משמו ית' שהם בחי' הברכות שמברכין אותו ית' על כל דבר אחר כל זה צריכין לידע כי עדיין לא התחילו להשיג ולידע כלל בידיעתו ית' כי תכלית הידיעה אשר לא נדע כנ"ל וע"כ אנו מתפללין ומשבחים ואומרים שיהא שמו ית' מבורך למעלה מכל הברכות והידיעות שהם עיקר הנחמות על כל מה שעובר על האדם כמבואר גם לעיל בהלכות תשעה באב וזהו שאומרין ונחמתא.

כי מאחר שיודע שהכל הוא רק ברצונו ית' עי"ז בעצמו מתנחם על הכל בבחי' שאמר איוב ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך כי טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו ובוודאי כונתו ית' רק לטובה ובעת הנתינה כביכול נתלבש אורו ית' בבחי' זאת כדי להכיר אותו ית' באופן זה ולברך על הטוה הטוב והמטיב. ובשעת לקיחה ח"ו מתלבש אורו ית' בבחי' זאת כדי להכיר אותו ית' באופן זה ולברך על הטובה הטוב והמטיב. ובשעת לקיחה ח"ו מתלבש אורו ית' בבחי' זאת בכדי להכיר אותו ית' באופן זה ומברכין אז באופן הראוי לזה אבל בין כך ובין כך ותכלית הכל הוא רק יהי שם ה' מבורך נמצא שזה עיקר הנחמה וגם כי בוודאי סוף כל סוף יהיה הכל רק לטובה בפועל מממש אבל אחר כל אלה צרכין לזכור ולידע ששמו ית' מבורך לעילא ולעילא מכל הנ"ל וכיוצא בזה כי לגדולתו אין חקר. ומחמת שהמשכת התיקונים הנ"ל הוא ע"י עסק התורה כנ"ל בקדיש הדרשה והלימוד מוסיפין עוד על ישראל ועל רבנן ועל כל מאן דעסקין באורייתא יהי לנא ולהון שלמא רבאחנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי וכו' ופורקנא וכו' שהם בחי' כל התיקונים הנ"ל. ונחזור לענין ראשון ע"כ ארז"ל כל היושב בתענית ויכול לסבול התענית נקרא קדוש. כי ממשיך עי"זהמוחין הקדושים שהם בחי' קדש. אבל אם אינו בריא וחזק לזה אז נקרא חוטא. כי מאחר שע"י התענית הוא מחליש כחו וחיותו ששרשם בקדושה הוא מבחי' החכמה העליונה בחי' כח מה והחכמה תחיה כנ"ל כ"פ.

ע"כ לא די שאינו מתקן בזה כי אם אדרבא להיפך ח"ו. וזה נוגע ג"כ לפעמי סמה שדרך היצה"ר להתלבש עצמו במצוות אבל צריך האדם לפלס דרכיו מאד צריכין לברוח גם מה מצוות שלו וכמ ושאמר א ברהם ללוט ואם הימין ואשמאילה וכמבואר בזה בזוה"ק. וכל זה באם רוצה להתענות דרך פרישו"ת אבל לתקן חטאיו כתבו הפוסקים שצריך להתענות אם לא שהוא ת"ח ותורתו אומנתו וכו'. עיין שו"ע. היינו כי ע"י שיוסיף להתמיד בעסק התורה עי"ז ממילא נמשכין התיקונים הנ"ל עד שיתתקן הכל בלי ריבוי תעניות (ועל כל ה צרכין להתפלל להשי"ת שיורהו דרך ישרה בכל הנ"ל ויתעייעץ ג"כ בזה עם חביריו ורבותיו בפרט בעתים הללו שנתמעטו הכחות הרבה וכו' כמבואר גם במ"א) וע"כ אמרו שת"ח ומלמיד תינוקת אינם רשאים לישב בתענית מ]פני שממעטין במלאכת שמים היינו כנ"ל. וזה בחי' התענית של החתן ביום חופתו. כי יחוד חתן וכלה הוא בבחי' חמה ולבנה דקדושה וע"כ צריכין לתענית. וזה בחי' התענית של ערב ראש חודש כנ"ל וזה בחי' התענית של עצירת גשמים כי עצירת גשמים מורה על שאין היחוד בין חתן וכהל העליונה בשלימות כביכול כמובן בזוה"ק אחרי מות דף נ"ט ע"ב

וע"כ מתענין על זה. וזה שארז"ל מאמתי מברכי ועל הגשמים שמיצא חתן לקראת כלה. וזהג"כ בחי' התעניות שעל כל הצרות ר"ל.

כי כולם נמשכין מבחי' הנ"ל כמובן בזוה"ק ויגש דף ר"ו ע"ב על פסוק כי הנה המכלים נועדו עברו יחדיו ומובא בליקות"ת סי' צ"א עיי"ש וזהו שארז"ל ומבואר בשו"ע סי' תקע"ו. ציבור שהיו להם שתי צרות אין מבקשין רחמים אלא על אחת מהם וכו'. עיין ליקות"נ סימן ס"ב שבאמת כל הצרות וכל היסורים הקשים ר"ל הכל הוא רק מרחמי השי"ת רק מחמת שאין אנו מבינים את הרחמנות הזה וגם אין אנו יכולים לקבל אותו הרחמנות ע"כ אנו מבקשים שהיש,ת יתן בידינו את הרחמנות בבחי' ואל שדי יתן לכם רחמים וכו' עיי"ש וע"כ הציבור אשר הקב"ה אינו מואס בתפלתם כי הן אל כביר לא ימאס ע"כ צריכין לדקדק ביותר שיהיו דבריהם דברי חן וחסד בכדי שיהיו נשמעים בבחי' דברי חכמיסבנחת נשמעים המבפ"נ ע"כ אין להתפלל על שתי צרות ביחד כי יוכל להתגבר עי"ז הקטרוג ח"ו ביותר כי נראה הדבר ביותר כאלו מהרהרין אחר דרכיו ית' ע"כ יבקשו רחמים לעת עתה רק על צרה אחת וכו' כמבואר בששו"ע. ואם יש להם צרת רבינו עובדיה מברטנורא וצרת דבר יש סברא לומר שיתפלל על הדבר לבד כי מאן דיהיב חיי (שהם נמשכין מבח'י חכמה בחי' החכמה תחיה) יהיב מזונא (שנמשכין מבח'י המלכו תכמבואר במאמר כי מרחמם בליקות"נ סי' ז') כי התחתון כלול בעליון וע"כ בחי' הבכורה מקבלין גם הברכה כמובא לעיל. והעלו להלכה לבקש רחמים על מזונא כי מאן דיהיב מזונא לחיי הוא דיהיב. כי כמו שבתחלה צריכין לתקן בחי' מלכו ועי"ז זוכין לקבל אור השכל שהוא עיקר החיים כנ"ל כמו כן צריכין להתפלל על מזונא שנמשך ע"י בחי' המלכות וממילא מובן כי אין המתים צריכים למזונות. רק החיים שזוכים להמשיך חיותם דקדושה משרש ושהוא בחי' החכמה העליונה ומשם גם שורש השפעת המזונות ברווח. אב לאותם שמשפיעין להם מזונות בוודאי כבר קיבלו שפע החיים דאי לא כן למה להם מזונות. ומחמת שבתפלה צרכין לבאר הדבר הפירוש כמו שארז"ל ע"כ הסכימו שיבאר תפלתם על מזונות וממילא מובן גם על החיים דלא דבי בלאו הכי כדכתיב ומשביע לכל חי רצון. וזה שמבואר שם עוד בסימן הנ"ל שלאחר תפלת שחרית בודקין עד חצי היום לתקן המכשלותלו של עבירות (הבאים מצד יצה"ר שעי"ז עיקר הצרות ר"ל) ואח"כ רביע היום קורין בתורה וכו' (שעי"ז מכינעין היצה"ר ונותנין כח לבחי' מלכות דקדושה וכו' ועי"ז התפלה מקובלת כנ"ל) וע,כ אח"כ מתפללין מחנה וכו' וזועקין כפי כחם. וזה בחי' מה שמבואר בסימן תקע"ז מענין אם נתרבו הגשמים וכו' כי אין ישראל יכולין לקבל גם רוב טובה וכו' שזה בחי' מה שמבפ"נ שמחמת שאור השכל

גדול מאוד א"א לזכות אליו כ"א ע"י בחי' מלכו תוכו' כנ"ל כ"פ וכשיש איזה פגם בזה ח"ו אזי בא עי"ז או רוב רעה ח"ו או רוב טובה והכל כפי הפגם ובוודאי הכל הוא מרחמי השי"ת רק שאין אנו יכולין לקבל את הרחמנות הזה ע"כ אנו מקבשים שירחם עלינו כפי מה שאנו מבינים ויהיה רווח בעולם כי יש רחמים כאלו אצל השי"ת שיכול לתקן כל הפגמים גם בלא יסורים וכמבואר גם במ"א וע"כ גם היחיד יתענה ויתפלל על צרתו כי זה עני קרא וה' שמע ומכל צרותיו הושיעו כי רבים רחמיו ית'. וזה בחי' מה שבשבע תעניות אחרונות מוציאין את התיבה לרחובה של עיר היפוך מבחי' כל כבודה בת מלך פנימה. וזהו שארז"ל כלי צנוע הוה לנו ונתבזה בעונינו. ולמה מתכסין בשקים לומר הרי אנו חשובין כבהמה מאחר שהלכנו אחר הבהמיות והרוח שטות ופגמנו בהשכל דקדושה. ולמה נותנין אפר מקלה על גבי התיבה לומר עמו אנכי צבצרה. ובשו"ע סי' תקע"ט מבואר שנותנין אפר גם על גבי ס"ת לומר שנשפל קרן התורה שעל ידה נמשכין כל התיקונים הנ"ל בשלימות. ונותנין אפר בראש דקדשוה כדי שיכלמו וישובו. וע,כ נותנין האפר במקום הנחת תפלין. להורות שנפגמו המוחין שהם בחי' תפלין וכן כל אחד ואחד נותן בראשו. ואח"כ מעמידין ביניהם זקן וחכם כנגד בחי' היצ"ט היפוך בחי' היצה"ר שנקרא זקן וכסיל. וע,כ אם לא היה שם זקן חכם מעמידין חכם כי גם הוא מרמז ליצ"ט כי העיקר הואמה שהוא חכם כ"ש ומילט הוא את העיר בחכמתו. לא היה שם זקן לולא חכם מעמידין אדם של צורה. כי חכמת אדם תאיר פניו. וגם כי דרך היצה"ר להלוך אחר החומר והיצ"ט הולך אחר הצורה שהיא בחי' אור הנשמה. ואומר לפניהם דברי כבושים. כי כן דרך היצ"ט להוכיח את האדם הרבה בדברי כבושים ולעוררו לתשובה ומעש"ט. ואח"כ עומדים לתפלה ואם אותו שאומר דברי כבושים ראוי להתפלל מתפלל. כי בוודאי תפלתו מקובלת. ואם לאו מורידין אדם אחר הרגיל בתפלה ורגיל לקרות בתורה וכו' (עיין תענית דף ט"ו) כי עיקר קבלת התפילה הוא ע"י התורה כנ"ל. ומטופל ואין לו. זה בחי' מסכן וחכם הנ"ל. ויש לו יגיעה בשדה זה בחי' מלך לשדה נעבד. כ יעיקר יגיעת המלכות דקדושהלברר ניצוצי הקדושה שנפלו לבחי' עשו איש שדה וזה שרש כל גידול יהשדה כידוע. וביתו ריקן מעבירות. שנמשכין מצד יצה"ר וכו' עיי"ש עוד. ואח"כ יוצאין לבית הקברות ובוכין ומתחננין שם להורות כי צריכין לחזור בתשובה ולשוב מדרכי מות ולילך מעתה בדרך החיים היינו לדבק עצמינו באור השכל דקדושה כי באם לאו אזי ח"ו גם בחייהם קרוים מתים וגם כי יש אנשים פחותים במדריגה שא"א להם להכניע יצרם הרב כי אם ע,י בחי' יזכור לו יום המיתה. כי אז עיקר ההיכר בין מעלת החכם להכסיל כ"ש כי אינזכרון לחכם עם הכסיל וכמבואר בספק קהלת הרבה בזה:

סימן תק"פ

וע"כ מתענין ביום מיתת הצדיקים. כי עיקר המשכת התיקונים הנ"ל בכל דור ודור הוא רק ע,י צדיקים שבדור כי מאן מלכי רבנן והם נקראים עיני העדה חכמי העדה. וע"כ גם התפלה צריכה להיות בהתקשרות להצדיקים כי רק על ידם עליית התפלה. וע"כ אע"פ שהצדיקים גם במיתתם קרוים חיים אעפ"כ אמרו רז"ל הצדיק אבד לדורו אב נמצא שיום מיתתם הוא בחי' הסתלקות והעלמת אור המשכת התיקונים הנ"ל. ואז רוצה הסט"א להתגבר ביותר בבחי' שאמר עשו הרשע יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את אחי ח"ו. וע"כ צריכין להתענות בכדי להכניע החומר והסט"א ולהמשיך אור המוחין דקדושה כנ"ל. וזהשמתענין בשני וחמישי על חורבן הבית. בחי' פגם המלכות דקדושה. ועל התורה שנשפרה. שעל ידה עיקר תיקון המלכות. ועל חילול השם. מה שמו דא חכמה כי עיקר החכמה והידיעה הוא רק ע"י שמו ית' כי לית מחשבא תפיסא ביה כלל וכשזוכין להמשיך אור השכל דקדושה ולהכיר ולידע את שמו ית' ע"י כל דבר שבעולם זה עיקר כבוד שמים שבשביל זה נברא הכל ולהיפוך להיפוך ח"ו. ע"כ מתענין על זה עד שנזכה שירחם עלינו השי"ת ויחזיר העטרה ליושנה במהרה בימינו אמן:

סימן תקפ"א

הלכות ראש השנה. הנה כברמבואר בקונטרס ירח האיתנים ענין ר"ה יו"כ סוכות ע,פ מאמר זהבתכלית הקיצור. אמנם נוסף לרשום איזה ראשי פרקים מענינים אלו גם בקונטרס זה. כי בר"ה עוסקין בבנין המלכות דקודשה ובהמשכת המוחין כידוע. וע"כ מתענין בערב ר"ה ובעשרת ימי תשובה כי תענית מסוגל לזה כנ"ל. וזה שאוכלין בר"ה רביא כרתי סילקא וכו' ועל כל דבר אומרין יהי רצון בפני עצמו להורות שיש רמזים שונים בכל דבר ודבר מניצוצי השכל דקדושה המלבוש בהם. וע"כ צריכין לקשר עצמו אל השכל שיש בכל דבר ולהתקרב להשי"ת עי"ז. וזהו שאוכלין ראש כבש לומר נהיה לראש בחי' המוחין שהם בראש והמלכות דקדושה שהיא ג"כ בחי' ראש בני ישראל ולא לזנב שהוא בחי' הסט"א והרוח שטות ועיין זוהר במדבר דף קי"ט ע"ב מבוארא שהעכו"ם וכו' הם בחי' הזנב וע,כ כשגבר עמלק בחי'היצה"ר קליפת עשו כתיב ויזנב בך וכו' וגם כי הראש כבש זכר לאילו של יצחק שעי"ז נמתקו הגבורות של יצקח ויש לנו כח להכניע עי"ז בחי' קליפת עשו וכנ"ל. וזה שדרז"ל והנה איל אחר נאחז בסבך מסובכין ממלכות למלכות ואעפ"כ בקרניו ביום ההוא יתקע בשופר גדול וכן מסובכין בעוונות כל ימות השנה וברה"ה נוטלין שופר ותוקעין בו ונזכרין לפני הקב"ה וכו' היינו כנ"ל:

סימן תק"צ וכו'

וזה בחי' תקיעה תרועה תקיעה. תרועה מרמז לבחי'תפארת בחי' תורה ולבחי' מלכות כמבואר במאורי אור. ותקיעה מרמז לבחי' חכמה ומוחין כידוע. וע,כ התרועה פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה. כי סוף מעשה במחשבה תחילה. כי עיקר המשלימות לזכות ע,י עסק התורה להכניע היצה"ר בחי' מלכות דסט"א וליתן כח למלכות דקדושה ולזכות עי"ז לאור השכל ומוחין דקדושה. וע,כ התקיעה היא בראש ובסוף. וזה אשרי העם יודעי תרועה שזוכין ע,י התרועה להמשיך מוחין ודעת. וזה ה' בואר פניך (שהם בח'י המוחין העליונים שהם בחי' אור הפנים) יהלכון הם בחי' הרגלים שהם כלי ההליכה. היינו שיזכו למוחין כאלה שיאירו להם בכל קומתם מבחי' הראש והפנים עד בחי' הרגלין היינו שבכל מעשיהם ותנועותיהם מראשם ועד רגלם הכל יהיה מקושר רק אל השכל והמוחין דקדושה. גם תרועה מרמז לבחי' מלחמה בבחי' וכו' תבואו מלחמה וכו' והרעותם היינו בחי' המלחמה הגדולה שיש בין שני היצרין. ולהמלחמה הזאת צריכין לקשר את עצמן בתחלה אל השכל דקדושה בכלליות שזה בחי'התקיעה פשוטה שלפני התרועה ואח"כ כשזוכין לנצלח המלחמה ע"י התרועה שהיא בחי' קבלת עול מלכות שמים ועול התורה כנ"ל שזה בחי' ונזכרתם לפני ה' אלהיכם ונושעתם מאויביכם עי"ז זוכין לקבל אור השכל דקדושה בשלימות שזה בחי' פשוטה לאחריה ומחמת שיש שני בחינות יצה"ר אחד שמסית את האדם לדבר עבירה ממש ר"ל והיצה"ר הזה אף שבבחי' אחת הוא גרוע ביותר. מאחר שהוא רע ומגושם כ,כ עד שמעיז פניו לפתות לדבר עבירה ממש ר"ל ובוודאי צריכין לברוח ממנו בזריזות ולשברו לגמרי. מכל מקום באופן אחד בנקל יותר להנצל ממנו מאחר שיודע האדם עכ"פ שהוא דבר עבירה. ואיך יתכן לציית אותו ח"ו אם לא שיהיה נעשה משוגע ממש ח"ו ע"י הרוח שטות ר"ל. אבל יש עוד בחי' יצה"ר שבא לאדם ומפתהו ומתלבש עצו במצוות וכאלו מסיתו לעשו"ת מצוה ולפעמים בתחלת הדבר נדמה באמת שהוא דבר מצוה ולבסוף בא עי"ז האדם למה שבא ר"ל ובזה נכשלו כמה גדולים כמובן במקרא ומדברי רז"ל ומהיצ"ה הזה צריכין לברוח עוד ביותר כי קשה ביותר להנצל ממנו ואין עצה ואין תרופה לזה רק להרבות בתפלה לפני השי"ת שיציל אות ומכל דרכי היצה,ר ותחבולותיו הרעות וידריכו בדרך ישרה באופן שיזכה תמיד לכוין רצונו ית' וזה בחי' הספק שהיה לרז"ל בענין הרועה שהיא בחי' הקולות והצעקות שצריכין לצעוק להשי"ת עד שזוכין לנצח המלחמה. אם הוא שברים שהם גניחות לבד שזה כנגד בחי' היצה"ר המגושם שצריכין לשבר אותו תיכף לגמרי ובנקל להנצל ממנו בגניחות ואנחות לבד שיגלה דעתו שאינו מרוצה לזה וגונח ומתאנח על

שבא למדריגה זו שהיצה"ר יעיז פניו כ"כ כנגדו ובזה לבד מגרש אות וונפטר ממנו. וע"F השברים רומז לבחי' דינים כידוע כי הם בח'י לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר ובזה לבד מכניע אותו כי מעורר עליו היראה והדינים דקדושה ובזה מכניע אותו בבחי' רגוז ואל תחטאו. או אם הואתרועה שהיא יליל יליל קולות תכופות זה אחר זה כמו מי שנפל למקום מסוכן מאד כמו כן ויותר עוד צריכין לצעוק בקול מר להנצל מזה היצה"ר שמתלבש במצות וזה בחי' תרועה שהוא מלשון שבירה וגם מלשון התחברו תכי לפעמים שצריכין לשבר אותו לגמרי ולפעמים צריכין לשבר רק הרע שבו אבל המצוה גופה צריכין לעשותה באמת רק ליזהר מאד שלא יבוא עי"ז לשום קלקול ופגם ח"ו וזה בחי' מה שארז"ל יצר תינוק ואשה שמאל דוחה וימין מקרבת וכן יש לומר שצריכין שניה משברים ותרועה וע"כ התקינו לתקוע כולם תשר"ת תש"ת תר"ת והכל זוכין על ידי קבלת עול תורה ומלכות שמים אזי ממילא זוכה להתנהג בכל בחינה ובחינה כפי ענינה, ויש לפרש גם באופן אחר כפי הנ,ל ומובן ממילא וע' זוהר פינחס דף רל"א ע"ב ובמקדש מלך שם, ומחת שהמשכת תיקונים אלו הם ג' בחינות שהם חכמה ותורה ומלכות ע"כ צריכין לתקוע כל סדר וסדר גימל פעמים

סימן תר"ד וכו'

הלכו יו"כ. ידוע כי ביו"כ נכנע בחי' הסט"א לגמרי ושטן לית ליה רשו"ת לאסטוניה וא"כ לכוארה היה צריכין להרבות בו באכילה ושתיה יותר מבשאר ימים טובים כי בודאי אין להסט"א אז שום חלק באכילת ישראל מאחר שנכנע קליפת עשו כ"כ בבחי' ונשא השעיר עליו את כל עוונותיו כמו שדרז"ל, ועיין ליקונים תיקון כ"א פורים אתקרי על שם ויום הכיפורים דעתידין לאתענגא ביה ולשנויי ליה מעינוי לעונג וכו' עי"ש, אך אעפ"כ מגודל קדושת היום עולין אז לבחי' ומדריגה כזו שאין שייך בו אכילה ושתיה וכיוצא ואדרבא אם יאכל וישתה בו פגם מאד בקדושתו עד שחיב כרת ר"ל. וע"כ לרמז דבר זה הוא חיוב גדול להרבות בסעודה בעיו"כ בשביל להכין עצמו לקדושת יום כפור שיהיה לו כח להתענות בו וע,כ אז האכילה היא במעלה גדולה כי נכללת ג"כ בבחי' התענית של יו"כ וע"כ נחשתב ג"כ כמו תענית כשארז,ל מעלה עליו הכתוב כאלו התענה תשיעי ועשירי. וזה בחי' הסעודה הקדושה שעשה יעקב ליצחק מהשני גדיי עזים שמרמזין לשעירי יו"כ כשארז,ל ואז קיבל הברכות, ועיין מגלה עמוקות אופן קנ"ו מבואר שם שיו"כ נגד יעקב: וע,כ צריכין לפייס אדם את חבירו בערב יום כפור אפילו לא הקניטו אלא בדברים, כי מאחר שיש לכל אחד מישראל חלק בענין המשכת התיקונים הנ"ל הן בבחי' החכמה, הן בבחי' המלכות דקדושה, הן בבחי' התורה הקדושה וכל בחינה מהם

היא בבחי' כבוד דקדושה בבחי' כבוד חכמים ינחלו ובחי' מלך הכבוד ואין כבוד אלא תורה וע"כ אם פגם בכבוד חבירו והקניו ממילא פגם בכל הבחינות הנ"ל ויוכל להיות מזה איזה עיכוב לבחי' המשכת התיקונים הנ"ל ביום כפור כי עבירות שבין אדם לחבירו אין יו"כ מכפר על כן צריך לפייסו, ואם אינו מתפייס יחזור וילך אצלו בכל פעם עם ג' אנשים עד שלשה פעמים כנגד מה שפגם בג' בחינות הנ"ל, ואם הוא רבו שאז הפגם גדול ביותר ע"כ צריך לילך אליו כמה פעמים עד שיתפייס: וזה בחי' הטבילה והמלקות של עיו"כ היינו כנגד שני הבחינות הנ"ל כי מים רומזים לבחי' מימי הדעת ולבחי' מימי התורה הקדושה, והמלקות רומזים לבחי' הדיינם הנמשכים מבחי' המלכות דקדושה בבחי' דינא דמלכותא דינא, וזה בעצמו השני בחינות הכלולים בהתורה הקדושה שהם בחי' שמות הקדושים ובחי' מלקות להכות בהם השוטים והמשוגעים בחי' הלוותא דחקיק עליה שמות המבפ"נ ע"ש, כי עיקר החכמה והידיעה הוא רק מידיעת שמותיו ית' כנ"ל. וזה בחי' כי ידע שמי וכו' והתורה כולה שמותיו ית' כמבפ"נ: וזהו שמבואר בשו"ע סי' תר"ז שהנלקה יהיה פניו לצפון ואחוריו לדרום כי ארז" להרוצה להחכים ידרים וזה עיקר המלקות לכפר על מה שהלך אחר הרוח שטות של היהצ"ר וחהזיר את פניו מאור החכמה דקדושה:

תרי"א וכו' וזה בחי' יו"כ לילו כיומו לכל דבר, רומז למה שמבואר בזוה"ק יומא דא תרין נהורין ניהירין כחדא וכו' שזה בחי' ולילה כיום יאיר בחי' טוהיה אור הלבנה כאור החמה המבפ"נ, וזה ומה הם הדברים האסורים בו מלאכה אכילה ושתיה וכו' כי מאיר אז הארה גדולה כ"כ עד שכל בחינות אלו בטלים ואין להם שום שייכות ביום זה כמבואר בכונות

סימן תרי"ט וכו'

וזה בחי' כל נדרי וכו', שאומרי' סמוך ליו"כ, כי ארז"ל הנודר כאלו נודר בחיי המלך וחיי המלך הם בחי' המוחין הקדושי' והנשבע כאלו נשבע במלך עצמו שהוא בחי' ז"א בחי' תורה, ועיין בסידור רי"ק מבואר שנדר ושבועה ש יהים הם בנוקבא דזעיר אנפין בחי' מלכות עי"ש בישוב הדברים. עכ"פ מבואר שעל ידי נדרים ושבועות וכיוצא אם אינו מקיימם ח"ו פוגם בכל הבחי' הנ"ל וע"כ החכם המומחה יכול להתיר הנדר כי החכמה הוא שורש כל הבחינות הנ"ל ואם אין חכם יתיר על ידי ג' כנגד ג' בחינות הנ"ל. וע"כ צריך להתירם סמוך ליו"כ. ומחמת שדרך היצה"ר להתלבש תחלה במצות, וזה נראה בחוש ביוקתר בענין הנדרים שמתחלה מסיתו לנדור ולאסור על עצמו בדבר המותר לו ואח"כ מסיתו לעבור על הנדר ושלא לקיים דבריו נמצא שעיקר עבירה זו שעברל על

נדרו בא לי דו על ידי שהתלבש היצמה"ר אצלו במצות ואח"כ בא עי"ז לידי עבירה ועוון, וזה בחי' טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם. וע"כ בתחלת יו"כ שצרייכן לשוב ולתקן כל מה שפגם בכל השנה כולה ע"י פיתויי היצר כמ ושאומרים אז וידוים הרבה אבל ההתחלה הואמהתרת נדרים שזה בחי' מה שהתלבש היצה"ר במצות כנ"ל. ומחמת שע"י שפוגמין בהתיקונים הנ"ל עי"ז התפלה אינה מקובלת ח"ו, ע"כ אומרים בתחלה על דעת המקום וכו' אנו מתירין להתפללל עם העברינים. וזה בחי' סדר הוידוי המובא בסי' תרכ"א שהיא חטאתי שהוא על השגגות שעיקר הפגם של השוגג הוא במעשהלבד ולא במחשבה מאחר שנעשה החטא שלא בכונה ע"כ הפגם הוא רק בבח"י מלכות לבד שהוא בחי' עשיה. עויתי היינו מזידים שידע שהוא עיון ואעפ"כ לא היה יכול להתגבר על יצרו ועשאו ובזהפגם בבחי' תורה מאחר שעבר על דברי תורה במזיד ח"ו. פשעתי הוא מהרדים שעשה כמעט כמו להכעיס ובמרד בזה מגיע הפגם כביכול עד בחינת המוחין, ואעפ"כ ע"י תשובה אמיתיות בפרט ביום כפור נתכפר הכל: וזה בחי' הד' תפלות שמתפללין ביו"כ עצמו לבד מתפלת ערבית שבליל יו"כ יש לומר שהם כנגד ד' בחינות הנ"ל היינו בחי' מלכות ומוחין תורה ותפלה, ואין אני עתה בביאורם. אך עכ"פ מחמת שביו"כ מאירין כל תיקונים הנ"ל בהארה נפלאה ובשלימות גדול אז עיקר זמן שלימות עליית התפלה כידוע. וזה בחי' מה שמוסיפין להפלל בו תפלה נעילה: וזה שמבאור בסי'תרכ"ג שזמן תפללת נעילה כשהחמה בראש האילנות, עיין במאורי אור בסוד האילנות למה מרמזת וכן כפי המבפ"נ במאמר הנ"ל מובן ג,כ שהמוין והשכל דקדושה הוא בחי' חמה, וע,כ ביו"כ צריכין להתחיל תפלת נעילה בעוד היום גדול קודם התחלת שקיעת החמה כשהחמ' זורחת עדיין בראש האילנו' שמרמזמין לבחי' תורה ומלכות שעל ידי ז ה עיקר קבלת התפלות שזה בחי' תפלת נעילה של יו"כ כנ"ל.

וע"כ אז עיקר זמן החתימה לטובה, וע,כ אחר נעילה אומרים שמע וברוך שם ופסוק ה' הוא האלהים וכו' שכ"ז רומז לעליית המלכות בעלייה נפלאה עד שנעשה בחי' יחוד חמא ולבנה בתיקון נפלא שזה בחי' הגאולה העתידה במהרה בימינו, וע"כ אומרין לשנה הבאה בירושלים. ואחר תפלת ערבית מקדשין הלבנה היינו כנ"ל. ואח"כ מבדילין, וענין ההבדלה מבואר לעיל כבר, ומברכין בורא מאורי האש, נתבאר ג"כ ענינו לעיל בענין הבדלה אבל כאן אין מברכין אלא על אור שבת דייקא היינו שנמשך עליו קדושת השביתה של יום כפור שהוא כלול מכל התיקונים הנ"ל בשלימות ואין לאש דסיטרא אחרא שהוא בחי' אש של היצר הרע שום אחיזה בו, ועל כן מברכין עליו: (א"ה עיין בקונטריס ירח האתנים על תרוה אשר יתממיי דרך שהיא יסוד כל הקונטרס הזה שכתב

שם וזה שדרז"ל בזוה"ק ובתיקונים ותנא התיבה בחודש השביעי וכו' על ענין תשרי וראש השנה כי אז ממשיכין בחי' תי"ו ונו"ן והחי"ת המבואר בפנים שזה בחי' ותנ"ח הנ"ל:

סימן תרכ"ה וכו'

הלכו' סוכה בסוכות תשבו וכו' כי בסוכות הושבתי וכו' הם העניני כבוד שהקיפם בהם לבל יכם שרב ושמש. היינ וכנ"ל כי מחמת שאור השכל שהוא בחי' שמש גדול מאד ע"כ א"א לזכות אליו כ"א ע"י יבחי' נו"ן שהיא בחי' מלכו. וזה בחי' העניני כבוד שהיה להם לישרא ללצל בפני אור השמש היינו בחי' הנ"ל. וי"ל שאותיות ענן רומזין לזה כי נון כפופה למעלה למעלה שהוא בחי' הנו"ן פשוטה. וזה בחי' אשר עין בעין נראה אתה ה' וענך עומד עליהם. וזה בחי' מה שצריכה הסוכה שתהיה צילתה מרובה מחמתה שזה בחי' מעשיו שהם מבחי' מלכות בחי' עשיה יהיו מרובין מחכמתו. וזה בחי' מה שמבואר בסי' תרכ"ט שדבר שמסככין בו צריך שיהיה צומח מן הארץ ותלוש ואינו מקבלל טומאה. היינו כימאחר שסכך הסוכה רומז לבחי' קבלת מלכות שמים שלימה שעי"ז ניצולין מכל רע הבא מבחי' הסט,א בחי' חמה ולבנה דסט"א בחי' היצה"ר וזוכין לקשר עצמו אל אור השכל דקדושה המלובש בכל דבר ולהתקרב עי"ז להשי"ת ע"כ צריך שיהיה הסכך צומח מן הארץ דייקא. היינו שישתדל להסתכל על אור השכל המלבוש בכל מה שישבארץ דייקא ולהתעורר מזה לעבודת השי"ת כי זה עיקר עבודת האדם בעוה"ז בבחי' והארץ נתן לבני אדם וכמובן במאמר מקץ זכרון סי' נ"ד. וזה בחי' מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך. וזה ושיהיה תלוש מן הארץ היינו שתיכף שמסתכל ומתבונן עצמו באיזה דבר יתלוש ויפריד אותו מן הארציות והגשמיות ויקשר אותו לבחי' הרוחניות שהוא בחי' השכל והחיות אלהות המלבוש בו. וזה ואינו מקבל טומאה. היינו שיזהר בנפשו להיות בורח מן העבירה הבא מהיצה"ר שממנו עיקר הטומאה היינו כי אע"פ שעוסק בזה להסתכל על השכל והחיות אלקות המלובש בכל דבר כנ"ל א"כ יוכל להתלבש היצה"ר בדבר מצוה ולפתותו שיסתכל ויתבונן גם בדבר עבירה ועל דבר שאסור להסתכל בו בכדי שיעלה גם משם בחי' הניצוץ השכל וחיות דקדושה המלובש שם בגלותו. ודבר זה הוא איסור גדול כי אסור להסתכל ולהתבונן רק בכל ענינים שהם היתר גמור להעמיק מחשבתו בהם ואין בהם שום צד יטומאה ח"ו אב ל מדבר המקבל טומאה צריכין לברוח ולהתרחק בתכלית הריחוק. שזה בחי' כד חזי ר"ש נשין שפירין הוי אמר לחביריו אל תפנו אל האלילים. ומסתמא לא הוי צריך להזהירן שלא יסתכל ובהם בתאוה ח"ו רק ר"ל אפלו באופן הנ"ל. וע"כ דקדקו שהיא

דייקא דבר הצומח מ והארץ ולא שגידולו מן הארץ. כי בהצומח מן הארץ ניכר ונראה יותר הכח והחיות הנעלם בהארץ הגשמי הזו אשר בכח הזה היא מזרעת ומצמחת כל גידול. הארץ ומוציאה אותם מאין ליש ע"י השכל והחיות אלקו תהנעלם בה.
ומחמת כח המלכות דקדושה שהיא בחי' סוכת דוד הוא ע,י התורה הק' שהיא בחי' שבעת בחי' חצבה עמודיה שבעה כי היא כלליות כל השבעה מדות שכל אחת כלולה משבעה. ועי"ז זוכין לקבל הררת השכל דקדושה שהוא בחי' אור החמה שלעתיד שזה ב חי' והיה אור הלבנה כאור כחמה ואור החמה שבעתים כאור שבעת הימים. וע"כ סוכה שאין בה ז' על ז' פסולה. וזה מי שהיה ראשו (בחי' המוחין שבראש) וכובו (בחי'המדות שהם רוב מנין רוב בנין שבאדם) בסוכה ושלחנו שהוא בחי' שלחן מלכים בחי' מלכות חוץ לסוכה כי לא תיקן בחי' מלכו תוע"כ הוא כאלו לא אכל בסוכה.
כי עיקר הכל לתקן בתחלה בחי' מלכות שהוא בחי' המעשה ואז יש שלימות לחכמתו ולתורתו שהוא כלליות המדות כנ"ל:

סימן תרל"ט וכו'

כיצד מצוות ישיבת סוכה שיהיה אוכל ושתה ויש וומטייל ודבר בסוכה כל שבעת הימים בין ביום ובין בלילה וכו'. היינו שיהיו כל ענייניו ותנועותיו מקושרין בקדושת הסודה שהיא בחי' קבלת עול מלכות שמים והמוחין דקדושה. וע,כ כל כלים הנאים מכניסין לסוכה. כי שם עיקר הנוי והפאר והחשיבות והחן דקדושהואל יעשה שום תשמיש בזוי בסוכה בכדי שלא לפגום בחי' החשיבות והחן הנ"ל. וע"כ אין ישנים חוץ לסוכה אפילו שינת עראי. כי השינה היא בחי' התחדשו"ת המוחין ע"י שבאים בשעת שינה לתוך בחי' מלכות שהיא בחי' אמונה וע"כ.
בסוכות שאז נמשכין התיקונים אלו ע"י סוכה דייקא וא"כ איך אפשר לישן ולהמשיך תקינוים הנ"ל חוץ לסוכה. וע"כ כל ז' הימים קורא וולומד בתוך הסוכה. כי ע"י עסק התורה ממשיכין התיקונים הנ"ל. וכן לענין התפלה אם יוכל להתפלל שם בכונות יתפלל שם. כי הלא עיקר שלימות עליית התפלה הוא ע"י בחי' התיקונים הנ"ל הכלולים עכשיו במצוות סוכה רק באם יש לו מניעות ע"ז שלא יוכל בסוכה לעיין ולהבין בלימודו כראוי וכן לכוין בתפלתו או שהוא רגיל תמיד ללמוד בביהמ"ד ולהתפלל בבי תהכנסת אז יתנהג כן גם בסוכות כמבואר בשו"ע. וע"כ המצטער כגון שירדו גשמים או כיוצא פטור מן הסוכה כי המשכת התיקונים הנ"ל הן בבחי' נחת המבפ"נ בחי' ח9ן וחסד מנוחה ושמחה היפוך הצער. וזה וכשיוצא מן הסוכה מכח גשמים אל יבעט ויצא אלא יצא כנכנע כעבד שמוזג כוס לרבו וכו' כלומר אינו חפץ בשימושך היינו שיצטער על דבר זה

עצמו שאינו זוכה לקיים מצוות ישיבת סוכה בנחת וכאלו מדחין ומרחקים אותו מבחי' המשכת התיקונים הנ"ל המרומזים בענין מזיגת הכוס לרבו כידוע ואז ממשיך על עצמו. איזהבחי' מהארת התיקונים הנ"ל גם בביתו ע,י הצער וההכנעה שיש לו ממה שאינו זוכה לישב בסוכה. וע"כ עיקר החיוב לאכול פת בסוכה הוא בלילה הראשונה ואז חייב בסוכה אפילו מצטער דגמרינן בחמשה עשר וכו' מחג מהצות וכו' הינו כמו שעיקר החיוב באכילת מצה בפסח הוא בלילה חמשה עשר בחודש שאז הלבנה במילואה וכמבואר בזוה"ק וע"כ אז עיקר זמן המשכת התיקונים הנ"ל בפסח ע"י אכילת מצה. כמו כן בסוכות עיקר הזמן להמשיך התיקונים הנ,ל בשלימות ע"י האכילה בסוכה הוא בליל חמשה עשר דייקא ועיין עוד בזה בשו"ע ותבין. וע,כ נהגו לקבוע ברכת לישב בסוכה בשעת אכילה דווקא.

כי מבואר בזוה"ק אמור דף ק' בענין שיש בין יעקב ועשו בר"ה עד נעילת יו"כ וכדין ביום ההוא וישב עשו לדרכו שעירה ויעקב נסע סכותה וכו' היינו מצוות סוכה שאחר יו"כ. ומבואר כבר לעיל שעיקר אחיזת עשו הוא בהאכילה ממילא מובן שאחר יו"כ שנדתה קליפת עשו ומתחילין לעסוק במצוות סוכה ממילא נמשך קדושהעל האכילה בפרט בסוכות עצמו כשזוכין לקיים מצוות ישיבת סוכה ואוכלין בה בוודאי האכילה קדושה ומאירה מאד בבחי' הסעודה שעתיד הקב"ה לעשו"ת לצדיקים לעתיד לבוא כשישבו בסוכה של לויתן כמובא. וע"כ מברכין עיקר הברכה על האכילה:

סימן תרמ"ה וכו'

עיין בכונות שנטילת לולב ומיניו הוא להמשיך חסדים ומוחין מבחי' הז"א אל בחי' מלכות וז"א בעצמו מקבל המויחין ממה שלמעלה ממנו. והמוחין הם סוד החיים שזה סוד ההדם שמספרו חיים עם הכולל וכן לולב גימטריא חיים ע"ש. היינו כי ע"י מצוות סוכה אנו ממשיכין אור המוחין אל המלכות בחי' עלמא תתאה מבחי' עלמא עילאה ג"כ ע"י המדות הק' שזה סוד בסוכות תשבו שבעת ימים וכו' עיין זוה"ק תצוה דף קפ"ו ע"ב. ובנטילת לולב אנו ממשיכין לה החסדים והמוחין ע"י הז"א שהוא בחי' התורה. וזה שסמך הכתוב הפרי עץ הדר שהוא כנגד בחי' המלכות לכפת תמריום שהוא כנגד הז"א בחי' תורה. וזהו ענף עץ עבות שהוא ההדס שהוא כנגד אות יוד בחי' החכמה דקדושה. וערבי נחל ארז"ל ערבה דומה לשפתים שזה בחי' התפלה בחי' אדני שפתי תפתח כי ע"י כל זה התפלה מקובלת. הגם כי כפי הסדר הערבה הוא כנגד הה"א הראשונה שהיא בח'י בינה לבא יש לומר כי הלא עיקר קבלת התפלה הוא ע"י שנכנסין דברי הבקשה אל הלב של המתבקש שזה זוכין ע"י התיקונים הנ"ל כמבפ"נ ועיין בזוה"ק במקומות

הרבה מובן שזה סוד התפלה שהיא בלחש כי עולה עד הבינה וכו' וכמובן גם במאמר לשמש סי' מ"ט וכו' וזה בחי' ערבי נחל בחי' יערב עלי ושיחי בחי' קבלת התפלה וזהו שדרז"ל כל עצמותי תאמרנה וכו' על ענין הלולב ומיניו וזה שסיים מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגוזלו ודרז"ל דקאי על היצה"ר היינו כנ"ל כי זה עיקר נצחון המלחמה שמרמזין בהד' מניים. היינו שישראל זכו לנצח את היצה"ר שרו של עשו והכל הוא רק בחסדי השי"ת שזה בחי' ההלל שאומרין עם הד' מינים. ומחמת שהלולב הוא כנגד הואו שבשם הקדוש שהוא בחי'יעקב שהוא עיקר העוסק בהמשכת התיקונים הנ"ל ע"כ דרז"ל ולקחתם שיהא לקיחה תמה ודקדקו הרבה בהתיומת של הלולב שתהא שלימה. וכ"ז כנגד יעקב איש תם. וע"כ צריכין לאחוז עצמם בקשר אמיץ וחיבור חזק בקדושתו של יעקב שזכה למטה שלימה וכולם אמרו בפה אחד שמע ישראל אבינו ה' אלהינו ה' אחד כשם שאין בלבך אלא אחד וכו' ועליהם עיקר התגלות המלכות דקדושה מלכות שמים שלימה, וע,כ פוסל בו היובש וכן בכל הד' מניים ודרז"ל על זה לא יהללו יה כי זהעיקר נטילתם להמשיך על ידם החיים הקדושים שהם בחי' המוחין הק' שזה בחי' יעקב לא מת. וממת שההדם רומז לבחי' יו"ד בחי' חכמה ע"כ קראו רז"ל לההדס הפסול הדס שוטה שהוא היפך החכמה, וזה שארז"ל ענין ערבי נחל (שלפי ענייו מרמז לבחי' התפלה כנ"ל) עלה שלה משוך, עלה הוא בחי' הדיבור והשיחה של התפלה ע"ד שדרז"ל ועלהו לא יבול שיחתן של ת"ח וכו'. וזה עלה שלך משוך, היינו שיש להדיבורים שלו חן וכח המושך שמושך את לב המתבקש לקבל דבריו. וזה בחי' מושכין עליו חט של חסד וכן לענין אסתר אמרו וחוט של חסד משוך עליה ומזה היה החן שלה, וזה ופיו חלק, היינו שתפלתו שגורה לו בפיו וזה נמשך ממה שתיקן בחי' מלכות פה, וקנה שלו אדום ,היינו בחי' החכמה שלו שהיא בחי' קנה בחי' קנה חכמה קנה בינה כמבואר במ"א. הוא אדום, אדום רומז לגבורה כידעו וגבורה הוא בחי' יראה שזה עיקר שלימות החכמה בחי' ראשית חכמה יראת ה' וכתיב הן יראת ה' היא חכמה, וירעה היא מבחי' מלכות בחי' מוראה של מלכות כמבואר במ"א, נמצא שנתייחד בחי' מלכות עם בחי' החכמה שעי"ז נעשה חן ונתקבלין דברי תפלותיו ובקשותיו. ואלי שעל שם זה נקראו ערבי נחל שגדילים על הנחל, נחל הם אותיות נו"ן חי"ת בחי' החי"ת והנו"ן הנ"ל, והלמ"ד רומז ללימוד התורה שעי"ז נתחברין החי"ת והנו"ן הנ"ל. ואפשר שפיו חלק רומז לבחי' לימוד התורה כמו שדרז"ל ושננתם לבניך שיהיו דברי תורה משוננים בפיך שלא תגמגמם בהם שזה בחי' חד וחלק שיהי' תשובתו לשואלו בדבריתורה חדים ומשוננים וחלקים בלי שום בלבול וגמגום כלל. וזה שדרז"ל על ערבי נחל שאין בהם לא איח

ולא יטעם כי ארז"ל שתפלת השפל אינה נמאסת וזה בחי' מעלת קדושת תפלת העני כמבואר בזוה"ק. וע,כ אע"פ שעיקר קבלת התפלה הוא ע"י המשכת תיקונים הנ"ל שהם בחי' חן אעפ"כ בשעת התפלה עצמה צריך לעמוד כעני וכרש ולא יזכור לא זכות חכמתו ותורתו ולא זכות מעשיו הטובים רק יבקש רחמים ותחנונים מלפני המקום. וזה בחי' לא בחסד ולא במעשים באנו לפניך כדלים וכרשים דפקנו דלתיך, ועי"ז דייקא יש להתפלה חן ביותר שזה בחי' ואתחנן אל ה' ודרז"ל צדיקים אע"פ שיש להם וכו' אעפ"כ אינם מבקשים אלא רחמים ותחנונים, וזה ואתחנן מלשון חנן וחן. וזה בעצמו בחי' הג' תפלות שחושב בזוה"ק תפלה למשה זה כנגד שלימות התפלה ע"י בחי' חכמה והתורה הק' שכל זה בחי' משה. תפלה לדוד הוא כנגד בחי' מלכות בחי' מלכות דוד ועיקר השלימות הוא ע"י תפלה לעני היינו כנ"ל

סימן תרמ"ח וכו'

ומחמת שהאתרוג רחמז לה"א אחרוצה בחי' מלכו תע,כ מבואר בו ביותר ענין ההידור שזה נמשך מהארץ המוחין הקדושי' שנמשכין אליו שמהם עיקר ההידור בחי' חכמת אדם תאיר פניו וזה בחי' והדרת פני זקן ודרז"ל זה שקנה חכמה שמשם עיקר האור וההידור בחי' הדרת פנים כנ"ל, ומחמת שבבחי' זאת שם עיקר המלחמה בחי' זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים וכו' כידוע ע"כ ארז"ל אתרוג דומה ללב ששם עיקר המלחמה שבי ושני היצרין שהם במחשבות שבלב וכמבואר במאמר לשמשם סי' מ"ע וע"כ ביארו רז"ל בענין האתרוג הלכות הרבה. וזה אתרוג היבש שאינו מוציא שום ליחה ואז הוא בבחי' מיתת הלב כי שלט בו המלכות דסט"א סטרא דמותא בחי' עשו שאמר בפיו הנה אנכי הולך למות, וע"כ הוא פסול, כי נפסק ונתרחק לגמרי מבחי' מימי החכמה והדעת דקדושה ומימי התורה הק' שמהם עיקר החיות והלחות שבאתרוג, וכן אם ניקב נקב מפולש כל שהוא ויש בו חסרון משהוא בזה ראינו ג"כ ששלט בלבו כח הסט"א והיצה"ר כ"כ עד שעבר הפגם כל לבו מעבר לעבר. ויש אומרים שאם הגיע הנקב עד חדרי הזרע שהוא עיקר הפנימיות שלו נקרא ג"כ מפולש, ומאחר שניכר בו ג,כ איזהחסרון מבחוץ היינ ושנראה החסרון בפועל ממש אפילו אם הוא רק חסרון דק מאד שהוא רק במשהו אעפ"כ פסול, מאחר שעשה בו רוש כ"כ עד שהוא נקב מפולש ויש בו חסרון ממילא ראינו שנפגם הלב מאד ע"י המלך זקן וכסיל שעל ידו כל החסרונות שבלב בבחי' וגם בדרך כשסכל הולך לבו חסר וכו' וכן בהרבה מקומות בספר משלי קורא להכסיל והרשע הנמשך אחר עצת יצרו בשם חסר לב. וי"א דנקב מפולש פוסל אפילו באין בו חסרון כלל וחסרון כל שהוא פוסל אפילו באינו מפולש:

וזה שכתב שם בהג"ה שנהגו להכשיר הנקבים שנעשו בעודו במחובר באילן על ידי קוצים וכו' עי"ש, היינו כיכל זמן שמחובר לעסק התורה בתמידות שהוא בחי' עץ החיים אז יכולין להתתקן אפילו נקבים שיש בהם חסרון ויוקרם עליהם עור ובשר: ועי"ש ג"כ לענין אם נקב הוא כאיסר, וזה מבואר ע,פ מה שארז,ל ברכות דף כ"ח לענין הכריעות שבתפלה שהוא להראות שמקבל עליו עול מלכות שמים ומוראו ונכנע לפניו אמרו שם עולא אמר עד כדי שיראה איסר כנגד לבו ועי"ש עוד והמובן שם לכאורה הוא דריב"ל סבירא ליה שצריך לכרוע דייקא עד שיתפקקו כל חוליות שבשדרה וזה מורה על הכנעה גדולה שיכרע כל גופו ועולא ס"ל דדי כשמראה ההכנעה עד שיראה כאיסר כנגד לבו כי הלב הוא העיקר שבגוף כמ"ש מכל משמר נצור לבך כי ממנו תוצאות חיים, ור' חנינא ס"ל דדי בנענוע הראש לבד וכו' עי"ש. עכ"פ מבואר שהכנעת הלב באמת לקבל עליו מורא שמים הוא שנראה כאיסר כנגד לבו וע"כאם יש באתרוג שהוא כנגד הלב נקב כאיסר פוסל בו אף שאינו מפולש כי זה מורה על שנפגם קדושת לבבו. וגם בזה יש פלוגתא. דיש אומרים דאינו פוסל אלא בחיסרון כאיסר וי"א דפוסל גם בלא חסרון מאחר שהפגם ניכר כ"כ. וכן בחיסרון באתרוג ואינו ניכר רק שהחסרון הוא מבפנים היינו שלא עשה החסרון בו שום רוש בפועל ממש רק שהוא בחכ עדיין ג"כ יש פוסלים. ושי מכשירין מאחר שקליפתו החיצונה קיימת וכן חדרי הזרע קיימים מבפנים ומובן ג,כ ע"פ הנ"ל. ובזה תבין לבאר עוד כמה ענינים המבוארים בזה. וזה בחי' הניענועים שמנענעים עם הלולב לכל הד' רוחות ומעלה ומטה להורות כי מלכותו בלכ משלה ובכל דבר שבעולם יש שכל דקדושה שיכולין להתקרב להשי"ת על ידו. וזה בחי' מה שחזרת הניענועים מביאים הלולב כנגד הלב והחזה כי ה עיקר שלימות הידיעה והשכל להמשיכם אל הלב בבחי' וידעת היום והשבות אל לבבך וכו'. וע"כ מנענעים בהודו לה' תחלה וסוף ובאנא ה' השויעה נא. כי כשזוכים לנצח המלחמה עם הכלי מלממה שהם בחי' הד' מניים שבלולב בוודאי צריכין להודות לה' כי אלמלא הקב"ה עזרו לא היה יכול לו. אבל אעפ"כ בתוך זה עצמו בתוך הברכות וההודאו תשעל העבר צריכין בתוך זהלצעוק הרבה גם על העתיד אנר ה' הושיעה נא כי המלחמה תמידיות ובכל יום ויום יצרו של אדם מתחדש ומתגבר עליו ומתנכל עליו בנכלי ערמימיטות שלו לצודו ברשתו וכמו שארז"ל לא מצאו לעשרים מפילו לשלשים וכו' לא מצאו לשבעים מפילו לשמונים וכו'. ע,כ צריכין לצעוק תמיד אליו ית'. וגם כי הישועה בעצמה מה שזכו לנצח המלחמה ג"כ עדיין אינו בתכלית השלימות כפי גודל מעלת קדושת כל אחד מישראל וכפי התכלית והשלימות שצריך כל אחד מישראל להשיג. ע"כ צריכין לצעוק הרבה

להשי"ת בכל עת. אבל אעפ"כ צריין לסיים בהודאה כי כפי גודל הסכנה שיש בהמלחמה שבזה העולם מה גדלו חסדי ה' על כל פרט ופרט מאיזה ישועה ונצחון כל שהוא שזדוכה כל אחד מישראל בכל עת וכשארז"ל הן הן גבורותיו הזהן נוראותיו וכו'. וע"כ תיכף אחר סיום ההלל צועקים שוב הושענות בקולות וצעקות מרות ובבכיה רבה. כי אדרבא כפי מה שזכינו לקבל ישועות רבות כאלה ע"כ גם עתה הושיעה ימינך ועניני כי רחק ממני ישעוה אמיתית שלימה עדיין.

וזה שמסיימים ויהיו דברי אלה אשר התחננתי וכו' היינו שתתקבל התפלה בשלימות כ"כ עד שיתגלה הדעת לכל עמי הארץ שידעו כי ה' הוא האלהים אין עוד:

סימן תרס"ד וכו'

בליל הושענא רבה נגמרים התיקונים שבבחי' מלכות שעסקו בהם בר"ה ויו"כ כמובן בזוה"ק ובכונות. וזה שעוסקין במשנה תורה קודם חצות. ואחר חצות שהלבנה זורחת בכח אז אומרים כל ספרי תהלים שנאמרו ברוח הקודש שנמשך מבחי' מלכות ונתחברו ע"י דוד המלך ע"ה. נמצא שעוסקים ליתן כח למלכות דקדושה ע"י עסק התורה שבמשנה תורה שזה בחי'מה שנצטוה מלך ישראל וכתב לו את משנה תורה הזאת והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען יאריך ימים על ממלכתו כי עי"ז ממשיכין בחי' החיות שהוא בחי' אור החכמה אל המלכו תשהוא בחי' לבנה שזה בחי' באור פני מלך חיים כי משם נמשך החים לכל ישראל כנ"ל. וע"כ יש סימן אז בצל הלבנה דייקא לידע אם נגמר חתימתו לחיים.

ובשחרית מרבים במזמורים וכו' ומרבין קצת בנרות כמו ביו,ר שנאמר עליו ע"כ באורים כבוד ה' כי כל זהמורה על שלימות ההארה שנמשך אז אל המלכות שהוא בחי' נר ומרבין להתפלל בו על המים שבשרשם הם בבחי'מימי הדעת והתוה"ק ועל ידם שלימות המלכות ועי,ז התפלה מקובלת כנ"ל. ואח"כ נוטלין ערבה מלבד הערבה שבלולב וחובטין אותה בקרקע ועי"ז נותנין לבחי' מלכות חמשה גבורות ממותקות וכו' עיין בכונות וכמו שנהגו לומר בתפה שאחר חביטת הערבה ושם מבואר ג"כ מענין הט"ל אורות שממשיכין לה והכל סובב על ענין הנ"ל. כי מחמת שעיקר אחיזת עשו הוא מבחי' תוקף הגבורות של יצחק כידוע והוא ראש כל המקטריגים על תפלות ישראל שלא יתקבלו ח"ו. וע"כ בהו"ר שאז נתעוררין עוד הפעם הגבורות של יצחק בבחי'וישב יצחק ויחפור את בארות המים הגם שהם באים בשביל גמר שלימות תיקון המלכות אעפ"כ בכדי שלא יהיה שום אחיזה מזה להמקטרגים ע"כ נוטלין ערבה הדומה לשפתים ומבטשין אותן בקרקע ובזה מכניעין ומבטלין כל המקטריגים והמלשינים על ישראל

כמובן בזוה"ק פ' צו דף ל"ב עיי"ש וממשיכין בחי' גבורות ממותקות שמהם שורש כל בחי' ההשפעות טובות שזה בי' גבוורת גשמים. ואח"כ בשמיני עצרת ושמחת תורה אז הוא בחי' זווגא דמלכא במטרוניתא כי אז היחוד בשלימות ואז השמחה גדולה מאד ויעקב הוא רישא לחוותא וכל ישראל עולין אז לתורה כמבואר הכל בקונטרס ירח האיתנים הנ"ל. וע"כ מוציאין אז בשמחת תורה ג' ספרים וקורין בהם. והם כנגד בחי' הג' ספרים הנפתחים בר"ה צדיקים גמורים הדבקים בהתורה הק' ובמלכות דקדושה ובחכמה דקדושה שכל בחינות אלו הם מקור החיים דקדושה ע"כ נכתבין לאלתר לחיים. רשעים גמורים והעיקרהם העכו"ם והסט"א מלכות הרשעה בחי' עשו נכתבין לאלתר למיתה. בינונים תלוים ועומדים עד יו,כ שאז נמשכין כל התיקונים הנ"ל בהארה גדולה מאד.

וזה פעל משה רבינו ע"ה בהארבעים יום אחרונים שהיו ימי רצון עד שביו"כ נמחלו כל עוונות ישראל וזכה לקבל הלוחות שניות שזה בחי' ביום חתונתו זה מתן תורה שהיה ביו"כ כמו שארז"ל ותיכף אחר יו"כ צוה להם על בנין המשכן ואהל מועד ששם נגמר כל התורה כולה ובעסק התורה תלוי כל המשכת התיקונים הנ"ל. ע,כ בו נגמר הספר של בינונים ג"כ לחיים כי כח התוה הק' וכח האורות הגדולים הנמשכין ביו"כ מכריע אותם לכף זכות עד שיתגברו על יצרם בשלימות ויוכללו ג"כ בכלל הצדיקים גמורים וע"כ בשמיני עצרת וש"ת שאז גמר ענין הספרים הנ"ל כי אז נמסרין הפתקין כידוע. ע"כ מוציאין אז ג' ספרים וקורין בראשונה וזאת הברכה שזה מרומז במה שארז"ל לענין חביטת ערבה בהושענא רבא תביט חביט ולא ברוך. כי בחביטת ערבה מדחין את המקטריגים שהם מבחי' עשו כנ"ל. וע,כ כנגכד ספר זה שנכתבין לאלתר למיתה ולקללה ע"י דינא דמלכותא בר"ה קורין עכשיו וזאת הברכה אשר בירך משה שישראל הדבקים במלכות דקדושה זכו לקבל הברכה מפי משה רבינו ע"ה שזכה לכל הבחינות הנ"ל. וזה מובן שם בכל הפסוקים שמדבר שם מענין מתן תורה ומענין ויהי בישורון מלך ואח"כ מתחיל לברך את כל השבטים ואומר יחי ראובן וכו' ומסיים הברכות אשריך ישראל מי כמוך עך נושע בה' וכו' היינו לבלי להתייירא מתוקף התגברות המלחמה של הסט"א ר"ל כי ה' אתנו והוא חרב גאוותינו ועי"ז נזכה להכניע את כולם תחת כפות רגלינו בבחי' ויכחשו אויבך לך ואתה על במותינמו תדרוך. ואח"כ מספר מענין הסתלקות משה שהיה פניו כפני חמה ושגם במותו לא כהתה עינו ולא נס ליחה וכו' ושהאיר מאור חכמתו על יהושע שהוא בחי' לבנה וחוזר לספר בשבחו של משה וכו'. וזה נוגע ג"כ למה שביארו הקדמונים ז"ל בענין השלשה ספרים הנ"ל דאינו ר"ל רק על חיים גשמיים

לבד כי הלא כמה רשעים גמורים מאריכין ימיהם ובצדיקים נאמר והנביאים הלעולם יחיו עיי"ש בדבריהם וכמו כן לענין פרשה הנ"ל כי מי לנו גדול ממשה רבינו ע"ה שזכה בצדקתו למה שזכה ואעפ"כ כתיב וימת שם משה עבד ה' וכו' אך באמת משה לא מת כמו שארז"ל וכן כל הצדיקים אמיתיים חיים לעולם כי הלא גם במיתתם קרוים חיים בפרט כי ע"פ רוב מאירים חכמתם בבניהם ותלמידיהם ואז נחשב להם כאלו הם חיים גם בעוה"ז כמו שארז"ל כי דבקים בהקדושה אשר ע"ז נאמר כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם וע,כ רשב"י נסתלק עם מה שדרש בפסוק זה כמבואר בסוף האידרא זוטא.

וסיים הפרשה בענין שבירת הלוחות ששיבר משה לענין כל ישראל כמו שדרז"ל. וזה שייך גם כן לענין הספר הנ"ל כי ארז"ל שמשה שיבר את הלוחות מחמת שדרש כקל וחומר ומה פסח שהוא מצוה אחת מאמרה תורה כל בן ניכר לא יאכל בו תורה כולה וכו' על אחת כמה וכמה. הרי מבואר מזה שרשעים גמורים שהם בחי' בני נכר אין להם חלק כלל בתורה הקדושה שהיא עיקר בחי' ספר החיים וע"כ הצדיקים שדבקים בסטרא דקדושה מתחזקים ע"י התורה הק'. אבל הרשעים שהם מבחי' היצה"ר ומלכות דסט"א נופלין ונתבטלין ע"י התורה הק' שזה בחי' צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם המבפ"נ וע"כ שיבר משה הלוחות לטובת ישראל כי אם היה מוריד את הלוחות היה קשה לפניהם ביותר כשארז"ל היינו כנ"ל. כי כשמפרידין עצמן מבחי' הקדושה לגמרי ח"ו כמו בעתש עשו העגלש ארז"ל כל הצודה בע"ז כאלו כופר בכל התורה כולה אזי לא די שאינם מקבלין חיות וכח מן התורה הק' כי אם אדרבא וזה בחי' ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חוקי. וע"כ מה יפה ונעים מה שסיים התורה בענין זה בכדי להבדיל ולהפריש הרשעים גמורים והסט"א שלא ירצו להתאחז גם בהתורה הק' ח"ו וע,כ הודיעה התורה בסופה כי לא טוב דרך זה לפניהם כי הלא ראינו שמשה שיבר את הלוחות ועשה זאת לטובת ישראל א"כ מובן ממילא כי התורה והרשעות להבדיל הבא מסט"א הם שני הפכיים ובוודאי יהיו לו מפלה גדולה ביותר ע"י התורה דייקא. אך כל זה נאמר להרשעים גמורים הדבקים בסט"א לגמרי ר"ל אבל כל ישראל בחזקת כשרות הם כ"ש ועמך כולם צדיקים וכו' וע,כ כולם ם אחדות א' עם התורה הק' כידוע. וע"כ כל המון הצבור עולים לתורה בפרשת וזאת הברכה דווקא לבד מחתן בראשית והמפטיר. וזה בחי' החי"ת פסוקים שיש מפסוק וימת שם משה עד סוף התורה היינו כנגד בחי' החי"ת הנ"ל שהיא ב חי' חמה בחי' פני משה כפני חמה ואפילו בשעת הסתלקותו היה בבחינה זו כי הוא חי לעולם בבחי' מה שהיה הוא שיהיה.

ואח"כ מתחיל תיכף סדר נביאים ויהי אחרי מותך משה עבד ה' היינו שגם אחרי מותו הוא עבד ה' כנ"ל וכמובא במ"א ויאמר ה' אל יהושע בן נון וכו' שהוא בחי' לבנה בחי' נון וזה בן נון דייקא וע,כ אמר לו שהוא דייקא יכניס את ישראל לארץ שיהא ג"כ בחי' לבנה כמבואר בזוה"ק ולא יתיירא כלל מהמלחמה שיש בבחי' זאת כי הוא יהיה עמו ככל מהמלחמה שיש בבחי' זאת כי הוא יהיה עמו ככל אשר היה עם משה רק העיקר שישמור תורת ה' בלימוד והגית בו יומם ולילה והעיקר למען תשמור ככל הכתוב בו היינו שיהיה הלימוד רק באופן זה למען תשמור לעשו"ת וכו' כי אז תצליח את דרכך שתכבוש מלחמות המלכויות דסט"א ואז תשכיל שתזכה לאור השכל דקדושה כנ"ל.

וע,כ אמר לו השי"ת ג' פעמים חזק ומובא שרימז לו שימשיך עליו אורו וזכותו של משה שהוא גימט' ג' פעמים חזק. היינו כנ"ל כי עי"ז בעצמו זוכין לבחי' והיה אור הלבנה כאור החמה כנ"ל.

אוח,כ קורין בפרשת בראשית שהוא כנגד ספרן של צדיקים הדבוקים בכל הבחינות הנז"ל בשלימות וכל הבחינות הנ"ל כלולים בתיבת בראשית. כי בחי' המלכות נקראת ראשית דרכו וזה בראשית בשביל התורה. וכן החכמה נקרא ראשית בחי' בכורה. וזה בראשית בשביל ביכורים בשביל משה. ותיבת בראשית עצמו מורה על החכמה כתרגומו בחוכמתא וכמבואר הרבה בזה בתיקונים. וזה בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית על שם שזכו לכל הבחינות הנ"ל וישראל עלו במחשבה תחלה כי רק בשביל זה נברא העולם בגין דישתמודען ליה ע"י כל התיקחונים הנ"ל ואח"כ מספר והולך כל סדר הבריאה של מעשה בראשית והכל נברא בחכמה נפלאה בבחי' כולם בחכמה עשית שזה בחי' ל"ב אלהים שבמעשה בראשית כנגד ל"ב נתיבות החכמה. כי בכל דברמלובש חכמה ושכל נפלא באופן שיכולין להתקרב להשי"ת ולהשיג אלהותו ית' ע"ז ומסיימין בשבת שכלול ג"כ מכל התיקונים הנ"ל הכלולים בתיבת בראשית. וזה בחי' שבת בראשית כי סוף מעשה במחשבה תחלה וש בת הוא בחי' תכלית שמים וארץ וכל הבריאה כולה היתה בשבי לקדושת שבת שכלול מכל התיקונים הנ"ל. ואח"כ קורין בספר שלישי למפטיר והוא כנגד ספר של בינונים שנכרעין לכף זכות ע"י התורה הק' שהיה גמר נתינתה ביו"כ כנ"ל וע,כ קורין בו מענינו של יום שזה עיקר חיוב קריאת התוה ומפטירין ויהי אחרי מות משה וכו' ויאמר ה' אל יהושע והזהירו מאד על התורה הק' והבטיחו שעי"ז יכבוש כל המלחמות כנ"ל. ומזה מובן לכל כי אפילו כשנסתלק ח"ו אור השכל דק וכן הצדיקים הגדולים שהם בבחי'פני חמה אעפ"כ יכולין להתקרב להשי"ת ולכבוש כל מלחמות היצה"ר ולהכניע כל בחי' המלכות דסט"א וליתן כח לבחי'

מלכות דקדושה שהיא בחי'לבנה בחי' יהושע ע"י שיחזקו עצמן לעסוק בתורה עד שזוכין עי"זלבחי'והיה אור הלבנה כאור החמה ככל הנ"ל.
ומעתה תראה דבר נפלא מה שכל הסדרים שבתורתינו הק' קורין אותן בשלימותן כל הסדר כולו רק בשבת דייקא לבד מסדר וזאת הברכה שמשלימין אותו כול ביום טווב. והוא מבואר כפי הנ"ל כי כבר מבואר שרק שבת נקרא קדש כימאיר בו אור החכמה העליונה שהיא בחי' קדש עצמו והוא בחי' אור השמש עצמו בחי' שמש בשבת וכו' וארייתא מחכמה עילאה נפקת. וע"כ הכל מוים שבשבת ניתנה תורה וע"כ אזהוא עיקר זמן קריאת התורה כל הסדר כולו בשלמות.
משא"כ ביו"ט שנקבע רק למספר ימי החודש שנמנין ללבנה בבחי' עשה ירח למועדים ונקרא רק מקרא קדש וישראל הוא דמקדשי להו כנ"ל. אבל דסר וזאת הברכה שמדבר מהברכות שבירך משה את ישראל לפני מותו ומהסתלקות משה ואיך שהאיר אור חכמתו על יהושע שהוא בחי' לבנה שמזה נמשך בחי' קדושת יום טוב בחי' עשה ירח למועדים בחי' מקרא קדש ע"כ קורין סדר וזאת הברכה בשלימות בי"ט דייקא:

סימן תר"ע

הלכות חנוכה עיין שבת כ"א ע"ב מא חנוכה דת"ר בכ"ה בכסלו יומי חנוכה תמניא אינון וכו' שכשנכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצנו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו נס והדליקו ממנו ח"ית ימים לשנה אחרת קבעום ועשאום ימים טובים בהכלל והודאה כי מלכות יון הרשעה התגברה מאד על ישראל ורצתה להעבירם על הדת לגמרי ר"ל ולהפרידם מן השכל דקדושה שהיא עיקר אור החיים שישראל מקושרין ומודבקין בו וכשארז"ל וחשך זה מלכות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל ואמרו כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באהלי ישראל וזה קרן השור דייקא כי ההסתכלות על השכל דקדושה הוא בבחי' בכור שוררו הדר לו כמבפ"נ והם רצו להכריח את ישראל אל ההיפוך לגמרי ח,ו וע"כ דרז"ל ברה כחמה בימי יון כי השי"ת היה בעזרת ישראל וזכו להתגבר אז ביותר להתקשר רק אל אור השכל דקדושה שהיא בחי' אור החמה כמבפ"נ. וע"כ גזרו על השבת והחודש וימים טובים ועל המילה. כי שבת הוא בחי' הארת השכל בעצמו בחי' חמה בחי' שמש בשבת וכו' כנ"ל. וחודש וימים טובים הם בבחי' עשה ירח למועדים בחי' לבנה. ומילה היא בחי' כלל התורה כולה כשארז"ל שעי"ז נותנין כח למלכות דקדושה בחי' יעקב להתגבר

על מלכות עשו (כשדרז"ל ואת החזיר זה אדום) שעיקר אחיזתו בהאכילה כנ"ל. וע"כ גזרו על טבילת נדה.

כדי להגביר הטומאה על נשי ישראל שהם מבחי' אשה יראת ה' ב חי' מלכות ולהפרידם מבעליהם בכדי להפריד היחוד הק' גם ברוחניות ח"ו. וא עוד אלא שנכנסו להיכל עצמו ששם עיקר הארת בחי' מלכות דקודשה שהוא בחי' היכל ה' ועשו שם כל התועבות וטמאו כל השמנים שרומזים לבחי' השכל דקדושה שהוא בחי' שמן משחת קדש שהוא עיקר האור. וע"כ מדליקין ממנו המנורה בהיכל ה'. והם התגברו אז בטומאתם עד שטמאו כל השמנים. וכשגברו מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן וכו' היינו שמצאו איזה בחי' הארת השכל דקדושה שההיה חתום בחותמו של כהן גדול שמרמז לבחי' חכמה עליונה מאד כמובן במאורי אור היינו שמצאו והמשיכו אור השכל דקדושה משרשו העליון שבקדושה שהוא בחי' החותם של כהן גדול. ובשכל זה לא היה בו שום אחיזה לימי טומאה ח"ו מחמת גודל קדושתו בשרשו. אבל לא היה בו להדליק אלא יום אחד היינו שקדושת השכל הזה לא היה בדרך הטבע להמשיכו ולהדליקו בזה העולם שהוא בבחי' זמן. בחי' שבעת ימי בראשית כי השכל הזה הוא מבחי' השכל שיתגלה לעתיד בבחי' למעלה מן הזמן שזה בחי' והיה יום אחד יוודע לה' לא יום ולא לילה והיה לעת ערב יהיה אור. וזה ונעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים. היינו שהמשיכו האור מבחי' יום אחד הנ"ל גם בעוה"ז שמאיר בו רק אור שבעת הימים ובין כולם דלק והאיר האור הזה שמונה ימים כנגד אור החכמה שהוא בחי' חי"ת כמב"פ וזה שמובא בכונות מגודל התיקון שהמשיך אז מתתיהו כהן גדול שזה התיקון יהיו בשלימות לעתיד לבא. רק עכשיו נמשך זה התיקון לפי שעה רק בימי החנוכה לבד. וע"כ לשנה האחרת קבעום ועשאום ימים טובים בהלל והודאה היינו לומר בו הלל שלם שיש בו לשעבר ולעתיד וכו' וכמו שארז"ל. וע"כ אסורין בהספד ותענית אבל מותרין בעשיית מלאכה. כי איסור מלאכה הוא רק בשבת ויו"ט שאז בחי' המלכות עולה בעליות גדולות אבל בחנוכה שממשיכין האור העליון למקום עמידתה כמובן בכונות ע"כ מותרין במלאכה אך אעפ"כ בשעה שהנרות דולקות שאז האור מאיר ביותר ע"כ נוהגות הנשים שהם מבחי' זו כנ"ל שלא לעשו"ת מלאכה ועיין עוד בזה בשו"ע. וע"כ ריבוי הסעודות בהם הם סעודת הרשו"ת גם מטעם הנ"ל. ויש אומרים שיש בהם קצת מצוה וכו' עיי"ש:

סימן תרע"א וכו'

וע"כ צריך ליזהר מאד בהדלקת נרות חנוכה ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה וכו' כי המלכו תהוא בחי' מסכן וחכם בפרט בעת עמידתה במקומה שזה בחי' הלבנה שאין לה אור מעצמה כ"א מה שמקבלת מהשמש שהוא בחי' וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה בחי' שמש בשבת צדקה לעניים נמצא שהיא בבחי' עני המתפרנס מן הצדקה ואעפ"כ מקבלת הארה גדולה במקומה כנ"ל. וע"כ גם העני מחויב בהדלקת נרות חנוכה. ועיין בכוונות חנוכה מענין השלשה יחודים הק' המרומזין בנר חנוכה ומלמטה למעלה הוא כך יחוד אחד הוי"ה אדנ"י. היינו בחי' היחוד שבין חמה ולבנה בחי' חי"ת נו"ן המבפ"נ וזה במקום עמידתה בחי' המעשה. והשני הוא הוי"ה אלהים והאו נגד חג"ת בחי' התורה. והשלישי הוא הוי"ה אהיה והוא נגד חב"ד בחי' המוחין והחכמה העליונה וכולם יחד גמטריא נר. וזה להדליק גימטריא ע"ב ס"ג מ"ה ששרשם בשלש אותיות ראשונות להמשיכם אל המלכות שהוא בחי' ה"א אחרונה בחי' שם ב"ן וכו'. היינו כנ"ל כי כבר נתבאר שאפילו כשזוכין להשיג ידיעה והשגה גדולה באלקותו ית' שזה בחי' השם הוי"ה כביכול אעפ"כ תכלית הידיעה הוא אשר לא נדעך ויכסוף וישתוקק להשיג עוד יותר שזה בחי' אהי"ה כביכול אעפ"כ תכלית הידיעה הוא אשר לא נדעך ויכסוף וישתוקק להשיג עוד יותר שזה בח'י אהי"ה דא אנא זמין למיהוי. וזה מרומז קצת בהיחוד הק' של הויה אהיה כי הידיעה והסתרת הידיעה בחי' אשר לא נדע שזה מבחי' מלכות נכללין שניהם ביחוד אחד. (ויש בזה דברים עמוקים עוד אשר כמעט א"א לבארם. כי באופן אחד לכאורה הבחינה אשר לא נדע היא גבוה יותר מבחי' הידיעה אשר על ידה בא לבחי' תכלית הידיעה שהיא אשר לא נדעך. כי כאשר לא נדע הוא בחי' התנוצצת וזריחת אור מבחי' הידיעה הגבוה עוד ביותר ואולי שזה נוגע להסוד של בחי' אשת חיל עטרת בעלה ואין לנו עסק בנסתרות) והיחוד השני שהוא כנגד המדות והתורה הק' שהם בחי' חג"ת שזה בחי' תכלית תורה תשובה ומעש"ט שלא יהא קורא בתורה ובועט באביו או ברבו וכו'. והיחוד השלישי שהוא נגד בחי' רבלי הקדושה שמשם יש איזה יניקה ואחיזה להחיצונים ר"ל. ע"כצריך ליתן כח להמלכות דקדושה שתתגבר עליהם ולהכניעם תחת כפות רגלי הקדושה בשלימות ואז מתייחדת עם דודה בשלימות שזה בחי' היחוד של הוי"ה אדני היינו בחי' יחוד המחשבה עם הדבור והמעשה באופן שיהיו כל מחשבותיו ודיבוריו ומעשיו לשם שמים לבד בלי שום פניה אחרת ח"ו.

ואם שגיתי והוא רחום יכפר. ואולי שכנגד הג' יחודים הנ"ל ארז,ל מצוות נר חנוכה איש וביתו.

היינו שכלל מצוות נר חנוכה הוא לייחדה עם דודה בבחי' הג' יחודים הנ"ל שכולם כלולים בענין נר חנוכה כנ"ל: ומחמת שהיחוד הוא בבח'י חן והידור כנ"ל. וע"כ והמהדרין מדליקין נר לכל אחד להאיר האור דקדושה ביותר שמרמז לבחי' התגלות הארה מבחי' היחוד העליון ביותר. והמהדרין מן המהדרין מוסיפין והולכין. להמשיך ולגלות הארה יתירה מהיחוד היותר עליון עוד ביותר. וממילא מובן כי בהיחוד זה העליון נכללים כולם. וע,F אפילו אם רבים בני הבית. לא ידליקו יותר. ויש אומרים שכל אחד מבני הבית ידליק ויוסיף בכל לילה להגדיל ההארה עוד ביותר עיין שו"ע: וזה נר חנוכה מניחה בפתח הסמוך לרשו"ת הרבים מבחוץ שזה בחי' המלכות שהיא בחי' פתח הסמוך לרה"ר כידוע. ומניחה למעלה מג' טפחים ומצוה להניחו למטה מיו"ד טפחים ענין זה מבואר בכונות ומובן ע,פ הנ"ל. ואם הניחה למעלה מעשרים אמה לאיצה משום דלא שלטא ביה עינא. כי העיקר לפרסומי ניסא שהוא בחי' אור היחוד הנ"ל שהוא שורש כל הנסים כי מ"ה ואדנ"י גימטריא נ"ס והוא סוד סמיכת הסמ"ך להנו"ן שהוא בחי' מלכות כמבואר כבר לעיל. וע"י בחי' היחוד זה זוכין כל אחד להסתכל על השכל שיש בכל דבר בעינא פקיחא ממש שזה בחי' סמיכת האותיות נו"ן סמ"ך עי"ן וארז"ל נונא סמא לעינא כמבואר במ"א וע"כ אם הניחו למעלה מעשרים אמה דלא שלטא ביה עינא לא יצא כי השכל הזה הוא בבח'י במופלא ממנולגמרי. וע,כ מצוה להניחה בטפח הסמוך לפתח משמאל כדי שתהא מזוזה בימין ונר חנוכה משמאל. כי המזווה הוא בחי' כלל התורה כמ ושקראו אותה רז"ל אמתה של תורה וע,כ צריכה שתהיה מימן ונר חנוכה משמאל בחי' איהו בנצח ואיהי בהוד כידוע. ואם אין מזוזה בפתח מניחו לימין כי זה בחי' לב חכם לימינו. וארז"להרוצה להחכים ידרים שכן מנורה בדרום. וע,כ בבית הכנסת שמדליקין בפנים לפרסומי נסי ולא אצל הפתח ע"כ מניחו בכותל דרום. וע"כ צריך לפרסומי ניסא גם בבית הכנסת ששם מקום התפלה כי עיקר תיקון התפלה הוא ע"י התיקונים הנ,ל. וע,כ זמן הדלקת נרות חנוכה הוא משתשקע החמה דייקא. כי כבר מבואר לעיל שזה האור הק' נמשך מבחי' מה שנאמר לעתיד והיה לעת ערב יהיה אור. כי המלכות היא מדת לילה וצריכין להמשיך לה אור אל מקום עמידתה וע"כ מדליקין דייקא משתשקע החמה. וזה עד שתכלה רגל מן השוק. מבואר בכוונת כי סוד היחוד העליון שהוא ע"ב קס"א גימטריא רג"ל עיי"ש. ולדרכינו יובן כי רוב האנשים ההולכים בשוק הוא בשביל משא ומתן ומלאכה שכל זה הוא בשביל בירורים לברר ניצוצי הקדושה והעיקר לברר גם כל הניצוצות שהם בבחי' רגלין בבחי' עד דמטי רגלין ברגלין כידוע. ועיקר הכח לברר הוא ע"י בחי' אור החכמה העליונה בבח'י כולהו במחשבה

אתברירו שזה בחי' אור היחוד העליון הנ"ל שהוא גימט' רגל וע"כ עיקר זמן הדלקתן הוא עד שתכלה רגל מן השוק אבל אם עבר זה הזמן ולא הדליק מדליק גם אח"כ ועיין שו"ע. ומחמת שזה האור הק' נמשך אל מקום עמידתה ע"כ אסור להשתמש לאורה שום תשמיש של חול בכדי שלא יתן מקום להחיצונים ח"ו לינק מה כמובן בכונות ואפילו בתשמיש של קדושה יש פלוגתא. וזה בחי' הנרות הללו קדש הם. כי מאיר בהם קדושת אור החכמה שהיא בחי' קדש. ואין לנו רשו"ת להשתמש בהם אלא לראותם בלבד וכו'. כי צריכין רק להסתכל ולהתבונן מרחוק על נפלאות קדושת אור השכל הזה שהוא בשרשו למעלה למעלה מכל מיני שימוש ועשיה שבזה העולם אפילו מכל תשמישי קדושה ועיין בפנים בסימן רל"ג ד"ה דע שסיפורי מעשיות וכו' ותבין.

מה שאין כן בנר שבת ויו"ט שאז יש עליית עולמות ע,כ מותר להשתמש לאורו. אפילו תשמישים שהם לצורך האדם כי אז אין חשש לאחיזת החיצונים כי דין יתפרדו כל פועל יאון. כי מחמת עליית העולמות עי"ז ממילא החיצונים נתרחקין ונפרדין מן הקדושה בריחוק הרבה מאד כידוע. וגם כי מחמת העליה הנ"ל עי"ז גם כל תשמישי האדם עולין ונתעלין ונמשך עליהם קדושה גדולה. וע,כ כל השמנים ופתילות שמרמזין לבחי' רוח ונפש (ששרשם בחי' תוה ומעש"ט שהם בחי' תפארת ומלכות) כמבואר בתיקונים. הפסולין בשבת מחמת שאין האור (שרומז לבחי' נשמה ומוחין) נתלה בהם יפה וחיישינן שמא יטה ויחלל קדושת שבת ח"ו. אבל לנר חנוכה כשרים אפילו בשבת שבחנוכה לפי שאסור להשתמש לאורה וע,כ אין חשש כי אפילו בשבת של חנוכה הדלקת נר חנוכה הוא ענין בפני עצמו. וזהו שאמרו הדלקה עושה מצוה. כי עיקר המצוה בנר חנוכה הואלהשמיך האור מלמעלה למטה ולהדליקה ולהאיר אליה במקומה כנ"ל וכמבואר בכונות.

וע"כ אם כבתה אינו זקוק לה. כי מבאחר שכבר עשה את שלו והמשיך את האור למטה והאיר עליה שוב אין לו עסק בזה אם לא שרוצה להחמיר על עצמו אזי יחזור וידליק אבל בלא ברכה כי התיקונים שנמשכין ע"י ההדלקה משרומזין בהברכות כמבואר בכוונות כבר נמשכו ונתקנו ע"י ההדלקה הראשונה: (תרע"ו וכו') ענין הברכות, מבואר בכוונות ומובן ג"כ קצת ע"פ הנ"ל. ומחמת שיש מצוה בראיית נר חנוכה שמרמז על ההסתכלות שצריכין להסתכל רק על השכל דקדושה שיש בכל דבר כנ"ל ע"כ מי שלא הדליק נר חנוכה וגם אינו עתיד להדליק באותלו הלילה כשרואה נר חנוכה מברך על ראיותיו וכו' כמבואר בשו"ע. וע"כ בליל ראשון מדליק בנר היותר ימיני בבחי' לב חכם לימינו ובליל ב' יתחיל ויברך על הנוסף שהוא יותר שמאלי כדי להפנות לימין וכו' נמצא שתמיד

מברך על הנוסף שהוא מורה על הנס וכו' היינו כנ"ל שעיקר הנס היה שנמשך אור הגדול כזה שהוא מבחי' אור הגנוז לעוה"ב שהוא כולו ימין לזה העולם שכלול מכל הבחינות שיש בהם בחי' ימין ושמאל וע,כ עיקר הנס ניכר בכל פעם ביותר בנר הנוסף שהוא לשמאל והוא בבחי' המלכות דקדושה שמקומה בבחי' הוד כנ"ל. ויפנה בכל פעם בהדלקה משמאל לימין, כי זה העיק' לאכללא שמאלא בימינא ולזכות ע"י בחי' המלכות לאור השכל שהוא בחי' ימין כנ"ל.

ומחמת שנר חנוכה הוא בבחי' כלליות היחודים הק' הנ"ל שזה בחי' מצוות נר חנוכה איש וביתו כנ"ל ע"כ כשמדליקין עליו בביתו שוב אין צריך להדליק. וע,כ אם הוא במקום שאין בו ישראל יש אומרים שמדליק בברכות אע"פ שמדליקין עליו בתוך ביתו כי חייב לראות הנרות היינו כנ"ל ועיי"ש עוד בסימן תרע"ז. וע,כ נר שבת ונר חנוכה נר שבת עדיף כי העליה שמרמז בנר שבת גדול ביותר. ומטעם זה מדליק נר חנוכה תחלה ואח"כ נר שבת כמבואר בכוונות. וזה שגורמין את ההלל בחנוכה מבואר לעיל.

וע"כ קורין בחנוכה קרבנות הנשאיים וכו' כי הקמת המשכן הוא בח"י בנין המלכות דקדושה שהוא בחינת היכל ה' ונבנה בחכמה ובבונה ובדעת שהם המוחין הקדושים שמאירים אל המלכות. וע,כ ארז,ל אשכחן משכן דאיקרי מקדש ומקדש הוא בחי' המשכת המוחיין בחי' קדש. וע"כ כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו.

וע"כ הוקם המשכן ע,י משה דייקא שהוא בחי' דעת כידוע. וזה ויהיה ביום כלות משה להקים את המשכן ודרשו רז"ל כלת כתיב כי אז נגמר היחוד כיבכול בין החתן והכלה. וזה וימשח אותו ויקדש אותו וכו' כי המשיך עליו הקדושה משרשו שהיא בחי' שמן משחת קדש ואז ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבותם וכו' שזכו לבחי' ראשית. והתמנות. שהוא מבחי' מלכות דקדושה ולהמשיך אור החכמה והמוחין הק' שהם בח"י ראש וראשית וע"כ היו גם הם ראשי בית אבותם של ישראל. וע"כ היה המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון בן עמינדב שיצא ממנו דוד ומשיח. והשני היה נתנאל בן צוער שהיה שר התורה. והשלישי היה אליאב בן חלון משבט זבולון שגמלו חסד עם שבט יששכר והחזיקו בידם לעסוק בתורה שעי"ז נותנים כח למלכות דקדושה כנ"ל. ועיין בדברי רז,ל שדרשו בענין קרבנות הנשיאים ותבין הרבה לענינינו. וע"כ בחנוכה שהיה בכסליו בשכר שנגמר בו מלאכת המשכן כמ ושארז"ל ע"כ קורין בו בקרבנות הנשיאים עד שביסו ח' מסיימין בפרשת הדלקת המנורה ע"י אהרן הכהן הגדול שהוא בבחי' החכמה העליונה ונרמז בזה ענין הנס של חנוכה שהיה ע"י הכהנים וכן ענין הדלקת נר חנוכה כמו שדרז"ל וע,כ בחונכה שהוא שמונה ימים והוא בסוף חודש כסליו ובתחלת

חודש טבת. ויש בו תמיד שבת אחד עכ"פ וכן ר"ח. כי ע"י קדושת חנוכה ממשיכין בחי' מילוי הלבנה מפגימתה וחסרונה עד שתהיה בבחי' והיה אור הלבנה כאור החמה שבשרשם הם בחי' שבת ור"ח כנ"ל. וזה שארז"ל בפסיקתא שבע חנוכות הם וחושב שם החנוכה הראשון ויתן אותם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ. והשני חנוכת הנשיאים וכו' השישית חנוכת הכהנים זו שאנו מדליקין. השביעית חנוכת העוה"ב וכו' כדכתיב והיה אור הלבנה כאור החמה וכו' היינו כנ"ל:

סימן תרפ"ה

וזה בחי' הד' פרשיות. כי שקלים וזכור הם הכנה לפורים להכניע קליפת המן עמלק שהוא עיקר תוקף הקליפה של עשו הרשע. ובחי' כלליות המלכות דסט"א ומתגבר להפריד את ישראל מבחי' השכל דקדושה והבחי' המלכות דקדושה וזה בחי' מה שמבואר בזוה"ק פרשה בשלח שמלחמת עמלק היה לעילא ולתתא היינו כנגד שני הבחינות הנ"ל וע,כ הוצרכו להלחם בו משה לעילא ויהושע לתתא. כי משה הוא בחי' פני חמה בחי' השכל דקדושה ויהושע הוא בח'י לבנה בחי' המלכות דקדושה וזה בחי' ראשית גוים עמלק כנגד בחי' השכל שהוא בחי' ראטשית ואחריתו עדי אובד. כנגד בחי' מלכות שהוא בחי' אחרית כידוע ואח"כ בימי אחשורוש קם המן מזרע עמלק ימ"ש ורצה להתגבר על ישראל וארז"ל גלוי וידוע לפני הקב"ה שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל לפיכך הקדים שקליהם לשקליו כו' כי ע" ינתינת שקליהם ממשיכין ג"כ התיקונים הנ"ל ומכניעין קליפת עמלק מלכות דסט"א שהוא בחי' היצה"ר.

וזה בחי' מה שמבואר להדיא בספר המדות לרבינו ז"ל סוף אות צדקה שע"י נתינת שקלים ניצול מיצה,ר והיינו כנ"ל. וזה כי תשא את ראש בני ישראל זה בחי' המשכת החכמה והמוחין שהם בחי' ראש וראשית. לפקודיהם שזה בחי' מלכות מלשון פקידה והתמנות וגם כפשוטו שהוא לשון מנין וחשבון ומספר ידוע ומבואר בזוה"ק שבחי' חשבון ומספר הוא בבח'י מלכות ומחמת שזה לעומת זה יש ג"כ בחי' מלכות דסט"א בחי' עשו שרוצה להתגבר בעינו הרעה על הקדושה ח"ו שזה בחי' מה שבא עשו להלחם ביעקב עם ארבע מאות איש שזה בחי' הרע עין שלו כי רע עין גמט' ארבע מאות כידוע ומבואר כל ז ע"כ כשנתעורר בחי' מספר דקדושה שנמשך מבחי' מלכות דקדושה כי אין מלך בלי עם וברב עם הדרת מלך יש לחוש לעינו הרעה של עשו בחי' מלכות הרשעה סטרא דמותא שלא יתגבר כנגד הקדושה ח"ו ויוכל להיות עי"ז נגף ח"ו. ע"כ צוה הקב"ה ונתו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם ולא יהי' בהם נגף בפקוד אותם.

ועיין זוה,E פקודי דף רכ"ה ע"ב מבואר שם לענין זה וז"ל בגין דקדש איהו רזא עילאה דכל דרגין וכו'ואית ליה לבר קדש אחרא לתתא דקיימא תחותיה וקאים בחושבנא ומיין אוף הכי ישראל אינון קדש דכתיב קדש ישראל לה' ואינון יהבי קדש אחרא פורקנא דילהון דקיימא בחושבנא וכו' עיי"ש ובמקדש מלך תמצא מבואר כל ענין הנ"ל. וזה זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל וכו' עיין טעמי המצות להאר"י ז"ל ותמצא שרומז גם לבחי' גבוה ורמה מאד ועיין בר"מ פ' כי תשא ותמצא שרומז גם לבחי' אחרות ובודאי הכל עולה בקנה אחד. ולקענינינו כי ע"י כל הבחינות הנ"ל יתרומם קרן המלכות דקדושה שזה בחי' אדני המשכן שהיו מכסף הנ"ל וכן הווי העמודים שזה בחי' הואו המבואר בפנים במאמר אשרי הנ"ל. וזה שארז"ל שאמר משה לפני הקב"ה אימתי תרומם קרנם של ישראל אמר לו בכי תשא היינו כנ"ל וזה העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט וכו' בכדי ששיהיה בחי' היחוד בין בחי' חמה ולבנה בשרש בשלימות בבחי' והיה אור הלבנה כאור החמה ההנ"ל. וזה בחי' הג' תרומות שהוזכרו בפרשה זו היינ וכנגד הג' בחי' הנ"ל, שהם מוחין ותורה ומלכות וכל אחת מהם היא בחי' תרומה.

החכמה הוא בחי' קש בחי' ראשית בחי' תרומה שהיא ראשית דגנך ונקראת קדש כמו שדרז"ל בכל קדש לא תגע לרבות את התרומה וכו'.

התורה נקראת תרומה בחינת ותרם כראם קרנו וכן וירם קרן משיחו בחי' עין בינונית אחד מחמשים שאמור לענין תרומה היינו כנגד בחי' נון שהוא בחי' מלכות כנ"ל ועיין עוד במאורי אור. וזה בחי'מה שארז"ל לענין הג' תרומות הנ"ל אחת לאדנים שהם כנגד בחי' מלכות כידוע ואחת לקרבנות הצבור שזה כנגד בחי' התורה שהיא כנגד כל הקרבנות כמו שדרז"ל על פסוק וזאת התורה לעולה וכו' ובשני תרומות אלו הדל והעשיר שוין כי בהחלק שיש לישראל בהתורה וחלכות דקדושה כולם שוים כי כל ישראל חיבים בקבלת מלכות שמים ועול תורה ומצות כולם כאחד מקטן ועד גדול ואחת היא תרומת המשכן ולא היה יד כולם שוה בה וכו' זה כנגד בחי' התקשרות והסתכלות אל השכל דקדושי והשגת המוחין הק' בזה אין יד כולם שוה רק בבחי' נודע בשערים בעלה כל חד כפום מה דמשער בלביה שזה בחי' מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרמתי.

או י"ל כי התרומה של קרבנות הצבור היא בחינת התיקון של ההסתכלות אל השכל דקדושה כדי להתקרב עי"ז להשי"ת ע"כ נקרא קרבנות הצבור היא בחינת התיקון של ההסתכלו תאל השכל דקדשוה כדי להתקרב עי"ז להשי"ת ע"כ נקרא קרבנות הצבור על שם ההתקרבות להשי"ת שזה עיקר בחי' הקרבן שמקרב העולמות לשלימותן היינו

להשי"ת כי סילוקא דקרבנות עד אין סוף ובזה יד כולם שוה כי כל אחד מישראל צריך להסתכל על אור השכל ולהתקרב להשי"ת עי"ז.
אע"פ שיש בעני זה של השגת השכל דמריגות הרבה אבל בכלל הענין כולם שוים בחיוב ענין זה.
וגם כי השכל והחכמה הוא בחי' אחדות אחד כי הוא למעלה מהמספר והחשבון שזה בחי' קדש דלעילא דקיימא בלא חושבנא כנ"ל בשם הזוה"ק וע"כ יד כולם שוה בו. והתרומה של נדבת המשכן הורא כנגד בח"י התורה שנאמרה באהל מועד (עיין סוטה ל"ז) ושם היו הלוחות והתורה וע"כ נקרא משכן העדו תכמו שארז"ל ובזה אין יד כולם שוה כי יש שמחויב לעסוק בתורה יומם ולילה ויש שמחויב לקבוע עתים לתורה ויש שיוצא ידי חיוב עסק התורה במה שקורא ק"ש שחרית וערבית כמו שארז"ל ובזה אין יד כולם שוה כי יש שמחויב לעסוק בתורה יומם ולילה ויש שמחויב לקבוע עתים לתורה ויש שיוצא ידי חיוב עסק התורה במה שקורא ק"ש שחרית וערבית כמ ושארז,ל ועיין בהלכות תלמוד תורה נמצא שפרשת שקלים היא בחי' המשכת כל התיקונים הנ"ל: פרשת זכור הוא כנגד בחי' הכנעת המלכות דסט"א עשו עמלק כנ"ל. ואח"כ הואקדושת פורים ויבואר לקמן: ואחר פורים קורין פרשת פרה ופ' החודש והם הכנה לקדושת פסח שבו עירק המשכת התקונים הנ"ל ובו היתה הגאולה הראשונה ובה כלולים כל הגאולות וכנ"ל בהלכות פסח. וזה בחי' ענין הפרה אדומה שמטהרת מטומאת מת סטרא דמותא שהוא היפוך מהתיקונים הנ"ל שהם עיקר החים דקדושה וע"כ דרשו רז"ל פרשת הפרה לענין ביטול המלכיות דסט"א(וכמבואר ג"כ בזוה"E פקודי דף רל"ז ע"ש) שהם מבח'י סטרא דמותא. וע,כ עיקר טהרתה ע" י'המים חיים שהם בחי' מימי הדעת והתורה הק' שהם עיקר החיים וע"כ רימז בפ' זו אזהרה גדולה על עסק התורה כ"ש וזאת התורה אדם כי ימות באהל וכמ ושדרז"ל (שבת דף פ"ג) כי עיקר התיקון הוא ע"י עסק התורה כנ"ל: ואח"כ קורין פרשת חודש שהוא בחי' שלימות תקון המלכות בבחי' מלוי הלבנה מחסרונה עד שתהיה בבחי' והיה אור הלבנה כאור החמה כנ"ל.
ובפרשה זו מבואר ענין יציאת מצרים ואיסור חמץ בפסח וענין הקרבן פסח ואכילת מצה וכו' והכל מורה על ענין המשכת התיקונים הנ"ל בשלימות כמבואר לעיל בהלכות ר"ח ובהלכות פסח: עוד י"ל כי שקלים רומז לבחי' השכל דקדושה שהוא בחי'שקל הקדש. כי קדש הם המוחן והחמכה כידוע ונקרא שקל כי עיקר המשקל וההכרעה של כל ענין וענין הוא ע,י השכל בחי' שיקול הדעת.

וע"כ היו נותנים מחצית השקל דייקא לכל אחד שזה עיקר הידיעה דקדושה שידע שעדיין הוא בבחי' מחצית ולא השיג ידיעה שלימה עדיין שזה בחי' תכלית הידיעה הוא אשר לא נדעך: זכור הואבחי' הכנעת מלכות הרשעה בחי' היצה"ר שרוצה להפריד מן השכל דקדושה כנ"ל: ופרה הוא בחי' עסק התורה בחי' זאת חוקת התורה וכו' שנאמר בתחלת פ' פרה וזה בחי' מה שמטמאת טהורים ומטהרת טמאים כי היצה"ר מתלבש עצמו בתחלה במצוות ואז נדמה להאדם שהוא טהור בטהרה גמורה והתורה הקדושה מגרשת ממנו בחי' היצה"ר הזה ומבררת לו שהוא טמא כי הוא מצוה הבא בעבירה שזה בחי' ומטמא טהורים לפי שעה עד שיטבול ויעריב שמשו היינו שיעשה תשובה ויהיה טהור. וכן הוא מטהרת טמאים בטומאת שבעה דהיינו טמאי מתים שהם אותם שנטמאו בעבירות גמורות ע,י יצרם ר"ל שהתורה הק' מטהרת אותם ומחזירם בתשובה שלמה פרשת חודש הוא בחי' הגאולה ושלימות מלכות דקדושה שנשלם ע"י כל הנ"ל

סימן ותרפ"ו וכו'

הלכו תמגילה. כי עיקר מלחמת עמלק בכל דור ודור הוא רק בעניזה כי שרו של עמלק הוא הס"מ שהוא בעצמו היצה"ר בחי' מלכות הרשעה שרוצה להפריד את האדם מן השכל דקדושה בחי' לא יחפוץ כסיל בתבונה. וזה בחי' ועל נסותם את ה' לאמר היש ה' בקרבינו אם אין. היינו שנסתפקו אם יש חיות אלהו תשהוא בחי' השכל דקדושה. בכל דבר אם לאו. וזה בחי' דאפרידו בין יש לאין. כי יש הוא בחי' מלכות שעל ידה עיקר הישו"ת כמבואר במאמר אנכי סי' דלת. ואין הואבחי' חכמה בחי' והחכמה מאין תמצא וצריכין ליזהר שיהיו מחברין ביחד שזה בחי' התחברות החי"ת והנו"ן הנ"ל והם הפרידו ביניהם ע,י הספקות והנסיונות הנ"ל ע"כ מיד ויבא עמלק. ורז"ל אמרו שבא עמלק על שחללו את השבת. והא ג"כ כנ"ל כי כבר נתבאר שעיקר שלימות ענין זה הוא ע"י קדוש תשב. וזה וילחם עם ישראל ברפידים ודרז"ל שרפו ידיהם מן התורה. שעיקר הכנעת עמלק הוא היצה"ר הוא ע"י התורה הק' כנ"ל וזה ויאמר משה אל יהושע דייקא שהוא בחי' לבנה ורז"ל דרשו מחמת שהוא מזרעו של יוסף שזכה ביותר לבחי' הנ" להיינו לקשר עצמו אל השכל דקדושה שיש בכל דבר כמבפ"נ. ע"כ אמר לו דייקא בחר לנו א נשי סדרז,ל שהשוהו לו וכו'. זה בח'י והיה אור הלבנה כאור החמה. וזה וצא (מן הענן) הלחם בעמלק. כי עיקר מלחמתו של עמלק הוא על החלושי כח ואין לאל ידם להתגבר על יצרם והם בחי' אותם שהיה הענן פולטן שנדחו ונתרחקו מן הקדושה קצת ועליהם מתגבר ביותר לתופשם ברשתו לגמרי. וע, כ אמר לו משה שיצא להלחם בעדם. וזה שתירגם יונתן שעמלק בא בשביל המחלוקת והמריבה שהיה בין יעקב ועשו

היינו כנ"ל. וזה מחר אנכי נצב על ראש הגבעה. היינ ושלא יתיירא ממנו כי גם הוא ילחום עמו ברוחנות וכמובא בזוה"ק. וזה ומטה האלהים בידו. כי מטה האלהים מרמז על כח הבחירה כמובן במאמר בטח בה' סימן ע"ט. ומשה זכה לכבוש את הבחירה כ"כ עד שהיה יכול לעזור לבטל בחירה ג"כ ולהכניע ולבט לממנו קליפת עמלק שהוא בחי' היצה"ר אבל עכ"פ צריך האדם בעצמו להלחם ג"כ עמו כי אם אין אני לי מי לי וכמבואר במ"א וע"כ גם כאן משה נלחם עמו ברוחניות ויהושע ואנשיו יצאו ללחום עמו בגשמיות בפועל ממש. וזה והיהי כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכו'. ודרז"ל כשישראל מסתכלן כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו נוצחין וכו'. היינו כנגד שני הבחינות הנ"ל. שצריכין להסתכל כלפי מעלה היינ ועל השכל דקדושה שיש בכל דברולקבל על עצמו עו למלכות שמים שלימה שזה בחי'. משעבדין את לבם וכו' וזה הדבר נעשה בכל דור ברוחניות ע"י הצדקי הגדול, שהוא בחי' משה בבחי' והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישרא לאבל בודאי צריך כ"א להתגבר בעצמו ג"כ וללחום מלחמות ה' ולהסתכל כלפי מעלה ולשעבד את לבו וכו' כנ"ל. וזה ויאמר כי יד על כס יה מלחמה לה' העמלק מדר דר. ומובא בזוה"ק דיורא עילא ה ודיורא תתאה שזה ג"כ שני הבחי' הנ"ל.

וזה שארז,ל אין השם שלם ואין הכסא שלם וכו' מה שמו דא חכמה. וכסא הוא בחי'מלכות. וזה זכור את אשר עשה לך עמלק וכו' כי צריכין לזכור זאת היטב בכל עת שיש שונא ואויב כזה שאורב על האדם בכל עת ובפרט בעת חלישותו ועיפותו וזה ויזנב בך וכו' כי זה עירק מחמתו לנתק את האדם מן השכל דקדושה בחי' ראש ומוין ולהכניס בו כסילות ושטות שזה בחי' זנב שהוא ההיפוך ממש מן הראש. וזהולא ירא אלהים. כי מחמת שלפעמים מתלבש עצמו במצוות יעושה עצמו כאלו הוא ירא וכו' וע"כ צריכין ליזהר בהזה. כי באמת הוא רשע ערום ולא ירא אלהים וכל שכוונתו לרע ח"ו. וזה והיה בהניח וכו' תמחה את זכר עמלק וכו' לא תשכח. כי השכחה נמשכת ג"כ מבחי' התגברות עמלק שמחשיך על המוין וממשיך שכחה וע"כ צריכין ליזהר מזה. וזה שארז"ל ג' מצוות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ ששם עיקר שלימות התיקונים הנ"ל כי א"י בעצמה הוא בחי' מלכות דקדושה ואוירה מחכים ושם עיקר מקום התורה והתפלה וכמבואר במ"א וזה להעמיד להם מלך בחי' מלכות כנ"ל. ולהכרית זרעו של עמלק בחי' ביטול המלכות דסט"א. ולבנות להם בית הבחירה שהוא בחי' אור השכל דקדושה כי כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה ביהמ"ק בימיו: וזה ויאמר שמואל אל שאול אותי שלח ה' למשחך למלך כי המלך נמשח בשמן שהוא בחי' חכמה ע"י נביא שהוא ג"כ מבחי' זו

בחי' ונביא לבב חכמה כנ"ל וזה בחי' ומבינה נביאים וכו' כידוע ובפרט שמואל שהיה גדול מאד במדריגת הנבואה והודיע לו זה למען ידע מכחו ואיך שבידו לבטל קליפת עאמלק שהוא כלליות המלכות דסט"א כידוע. וזהויך שאול את עמלק וכו' ויתפוש את אגג מלך עמלק חי וכ'ו. ובזה פגם מאד כי עבר על דברי שמואל ועי"ז היה לעמלק בחי' היצה"ר מקום ביותר לינק ולקבל מניצוצי החיות דקודשה שנפלו ולהתגבר עי"ז ביותר מאחר שכבר היה בידו של שאול והוא ברצונו השאיר אותו בחיים וגם זה היה העיקר ע"י שנתלבש היצה"ר שרו של עמלק במצוות ויראות נפילות עד שהיה שאול מסופק אם לא יהיה לו איזה עוון ח"ו אם יהרוג אותו וכמבון ממה שדחז"ל על וירב בנחל. וכן במה שחמל על מיטב הצאן והבקר פגם מאד כאשר הוכיח אותו שמואל ע"ז.

וזה שאמר לו וישלחך ה' בדרך ומאמר לך והחרמת את החטאים את עמלק ונלחמת בו עד כלותם אותם. כי הם מבחי' היצה"ר שממנו כל החטאים כמו שדרז"ל על פסוק יתמו חטאים מן הארץ, ע,כ צריכין לכלות אותם לגמרי ולא ליתן להם שם חיות ויניקה כלל. וזה שהשיב לו שאול שהשאירו הצאן והבקר בשביל קרבנו תוזה ג"כ בחינת התלבשו"ת במצוו. ושמואל הוכיחו על זה כ יהוא מצוה הבאה בעבירה. וזה החפץ לה' בעולות וזבחים כשמוע בקול ה' וכו' וימאסך ממלך כי פגם עי"ז במלכות דקדושה ונתן כח לבחי' ההיפוך ח"ו. וע"כ נתחרט שאול ע"ז מאד ועשה תשובה כמבואר במקרא.

ואח"כ הרג שמואל בעצמו את אגג וחתכו לד' ובזה המשיך בחי' הכנעה וביטול כל הד' מלכיות דסט"א וכמבואר במ"א. ומשורש נחש שהוא אגג יצא צפע שהוא המן שהיו ישראל בסכנה גדולה על ידו. וזה שסיפרה המגילה איך שהתגבר אז בימי אחשורוש בחי' המלכות דסט"א עד שהיה מולך עכו"ם אחד על כל העולם. וזה שארז,ל מלך טפש היה כי הוא מבחי' מלך זקן וכסיל ועשה משתה גדול כ"כ. וכאשר טוב לב המלך ביין אמר להביא את ושתי ובזה גילה פחזותו ביותר בבחי' לא יחפץ כסיל בתבונה וכו' כי עשה נבלה כזאת ושטות כזה ובעבור זה נתבזה מושתי שא מרה לו דברי ביזיון ונתגלה שבאמת אין לבחי' המלכות דסט"א שום ממשלה כלל כי הלא אינו מושל גם בביתו ועל אשתו והכל רק בבחי' כח המדמה בשביל כח הבחירה ואז נהרגה ושתי המרשעת והכל היה בהשגחת השי"ת ולטובת ישראל. ואח"כ מספרת המגילה מענין מרדכי ואסתר שהם כנגד שני הבחינות הנ"ל. כ ימרדכי הוא בחי' בשמים ראש מר דרור כמו שדרז"ל וזה בחי' החכמה והמוחין שהם בחי' הנשמה שנהנית מן הריח כנ"ל. וזה בן יאיר שהאיר עיניהם של ישראל כי החכמה הוא עיקר האור. ועי,ז התפלה נשמעת וזהו בן שמעי בן קיש שהקיש על דלתי רחמים כמ ושדרז,ל וזה איש ימיני בחי' לב חכם לימינו. וזה ויהיה

אומן את הדסה היא אסתר וכו' אסתר הוא בחי'המלכות דקדשוה כידוע ומרדכי שהוא בח'י החכם האמת שזכה לחכמה דקדושה הוא כביכול מגדל אותה כי עיקר חיותה מבחי' החכמה כנ"ל. וע"כ נקראת ג"כ הדסה על שם הריח והדסה גימטריא חכמה עם הכולל כידוע כי היא ג"כ בחי' חכמה תתאה חכמת שלה כידוע. וזה שארז"ל אסתר על שם אסתהר ר"ל לבנה בחי' לבנה הנ"ל. וזהו ותהי אסתר נשאת חן וכו' כי כשהמלכות בחי' נו"ן מקושר להחכמה בחי' חי"ת עי"ז נעשה חן כנ"ל. וזה ותלקח אסתר אל המלך וכו' כי התגברה אז בח'י המלכות דסט"א כ,כ עד שכביכול בחי' אסתר נלקחה לבית המלך אבל באמת לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים כשארז,ל שלא נגע בה כלל רק שידה נזדמנה לו בדמות אסתר. אך אעפ"כ בוודאי התגברה אז ההסתרה מאד על בח'י המלכות דקדושה בבחי' ואנכי הסתר אסתרי וכו' כשדרז,ל. וזה ויאהב המלך את אסר וכו' ותשא חן וחסד לפניו בחי' חן הנ"ל וישם כתר מלכות בראשה וכו' כיהיא מבחי' המלכות ונאה לה כתר מלכות. וזה אחר הדברים האלה גדל המלך וכו' את המן וכו' ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה בכדי שלא ליתן כח לבחי' מלכות דסט"א בחי' אלהים אחרים כשארז"ל שעשה המן עצמו ע"ז ואז רצה החן להשמיד ח"ו את כל היהיודין ע"י תוקף התגבורת המלכות דסט"א סטרא דמותא וישרא להיו אז בסכנה גדולה על שהשתחוו לצלם בימי נבוכדנצר ובזה נתנו כח לבחוי' המלכות דסט"א ביותר ועל שנהנו מסעודתו של אות רשע כי ע"י פגם האבכילה מתגבר בחי' עשו מלכות דסט"א כנ"ל בפרט שנהנו מסעודה כז ושהיתה העיקר על פגם בח'י מלכות דקדושה ותוקף התגברות המלכות דסט"א כשדרז"ל על פסוק כשבת המלך על כסא מלכותו ומרדכי ידע מכל ה ע"כ הרעיש העולם מאד ויזעק זעקה גדולה וכו' וצוה על אסתר שתלך אל המלך לבקש מלפניו על עמה. ואסתר צותה לגזור תענית שלשה ימים בכדי לתקן פגם האכילה הנ"ל. ולהכניכע בזה כחו של עשו מלכות דסט"א. ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות שלבשה רוח הקודש מבחי' המלכות דקדושה.ויהי כראות המלך את אסתר המלכה וכו' נשאה חן בעיניו בחי' חן הנ"ל. וזה בחי' הסעודה שזימנה אסתר להמן ובזהבעצמו פחים טמנה לרגליו כשארז"ל. כי ואתה מרום לעולם ה' כי כך דרך והנהגת מלכות דקדושה שבתוקך התגברות החשכות וההסתרה ע"י גודל הצלחת הרשעים שהם מבחי' המלכות דסט"א אבל באמת בזה בעצמו טומנת פחים לרגליהם בבחי' בפרוח רשעים כמו עשב וכו' להשמדם עדי עד ואתה מרום לעולם ה'.וה ליהודים היתה אורה זו תורה שעל ידה נותנין כח לבחי' מלכות דקודשה. וזהו שמחה זה יו"ט שאז יעקר זמן עליית המלכות דקדושה כמבואר במ"א. וזה וששון זו מילה בחי' כריתת הערלה שהיא מבחי' המלכות

דסט"א קליפת עשו עמלק. וזה ויקר אלו תפילין שהם בחינת מוחין בח'י אור החכמה והשכל דקדושה הנ"ל: וזה בחי' תענית אסתר שמתענין קודם פורים זכר למה שהתענו אז וכן משה התענה ביום מלחמת עמלק כשארז"ל בתענית היו שרוים בכדי להכניע כחו של עשו שאחיזתו בושט וכבד שהם כלי האכילה והמזון הגשמי ולהמשיך ולעורר זכותו וכחו של יעקב שעיקר חיותו וקיומו הוא ע"י מזון הרוחני מזונא גנשמתא שמקבל מאור חכמה העליונה בח'יוהחכמה תחיה וכמובא מזה בזוה"ק:

סימן תרפ"ז

וזה בחי'חיוב קריאת המגילה בצבור.

לפרסומי סינא בפני כל עם ועדה כי גם בעבדותינו לא עזבנו וכו'. כי גם בתוקף ההסתרה של התגברות המלכות דסט"א והיצה"ר גם אז השי"ת עמנו ומשגיח עלינו בעין הרחמים והחמלה ומציל אותנו מיד כל הקמים עלינו. ובחי'המלכות דקדושה עושה את שלה גם אז ותבוא ותתחנן לפני המלך מלכו של עולם להעביר את רעת המן ימ"ש ואת מחשבתו אשר חשב על היהודים לאבדם ח"ו. רק שבוודאי גם אנחנו צריכין להשתתף עמה ולהרבות בתשובה ותפלה וצדקה ותחנונים עד ישקיף וירא ה' וכו' וירחם עלינו ויגאלנו גאולת עולם. וזה בחי'חיב אדם לקרות המגילה בלילה ולחזור ולשנותה ביום. נגד שני הבחינות הנ"ל היינו בחי' מלכות שהוא בחי' מדת לילה ואור השכל שהוא בחי' יום: וזה מבטלין תלמוד תורה לשמוע מקרא מגילה. כי אף שת"ת כנגד כולם וגדול כח וזכות תלמוד תורה שעיקר הכנעת היצה"ר מלכו תדסט"א הוא ע"י ת"ת כנ"ל בפרט זכות ת"ת דרבים בוודאי גדול מאד. אעפ"כ ענין קריאת המגילה ולפרסומי ניסא בצבור גדול כל כך עד שדוחה גם ת"ת בפרט כי באמת עי"ז אדרה ניתוסף חשק חדש בכ"א ונתעורר לקבל על עצמו עול תורה ועול מלכות שמים מחדש וכמ ושהיה אז בשעת הנס וכמו שארז"ל הדר קבלוה בימי אחשורוש שנאמר קיימו וקבלו וכו':

סימן תרפ"ח

וזה בחי' כרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר. וארז"ל כ יתקנו זה לכבוד ארץ ישראל שהיתה חרבה בימים הללו. וגם זכר ליהושע בן נון שהוא הראשון שיצא ללחום בעמלק כי פני יהושע כפני לבנה והיה דבוק מאד במשה רבינו ופני משה כפני חמה וע"כ היה לו כח להכניע בחי'חמה ולבנה דסט"א בבחי' וחפרה הלבנה ובושה החמה שמרמזין לס"מ ונוקביה כמבואר בתיקונים וכמובן גם בפנים. וזה בחי' עד בא השמש שנאמר במלחמת עמלק וארז"ל שהעמיד משה אז את השמש והבטיח גם ליהושע שיעשה כן. כי משה זכה לשלימות אור החכמה העליונה שהיא

שורש בחי'או רהשמש דקדושה ויהושע זכה לשלימות בח'י אור הלבנה כשהיא מקבלת אורה מהשמש העליון ומבואר בזוה,ק שמחמת זה הכניס יהושע דייקא את ישראל לא"י שהוא בחי' לבנה. והנה אז בימי אחשורוש היתה ארץ ישראל בחורבנה שזה בחי' פגימת הלבנה ואעפ"כ כשזכו ישראל לנס זה של פורים ותקנו לקרות המגילה לפרסומי ניסא כנ"ל נתעורר ונמשך אז מחדש בחי' קדושת א,י שנכבשה על ידי יהושע שהוא היה הראשון שזכה להוציאה מרשו"ת הסט"א ולהרוג הל"א מלכים ולהחזירה לרשו"ת הקדושה והכל בכחו של משה רבינו כנ"ל. וע"כ כרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון והיו אז בשלימות בנינים כי בתי ערי חומה הם עיקר הישוב של א"י וע"כ משונים בדינים משאר עירות כמבואר בתורה בפרשת בהר סיני.

ע"כ משונים בדינם ג"כ לענין קירתא המגילה שקורין בהם בט"ו שאז אור הלבנה בשלימות ועומדת נגד השמש ממש. (וכמבואר מזה בזוה"ק בענין פסח ג"כ) שזה עיקר השלימות כי זה בחי'שה ויהושע כנ"ל. שעי"ז מכניעי קליפת עמלק לגמרי וגם ט"ו הם בחי' י"ה שבשם יהושע ודרז,ל יה יושיעך שמרמזים על בחינת המוחין ואור השכל כידוע וכמובא גם בתיקונים כי יד על כס יה מרמז על י"ד וט"ו של פורים. וע"כ גם כל הסמוך לו ונראה עמו נידון ככרך כי נמשך גם לשם הארה יתירה ביותר. אבל כפרים ועירות גדולות שאינם מוקפות חומה מימות יהושע קורין בי"ד שאז עדיין לא קבלה הלבנה אור השמש בשלימות שזה בחי' אור השכל ממש. אבל גם אז אורה גדול ומאיר מאד אבל עדיין היא רק בחי' מלכות בחי' אמונה שזה בחי' יד בחי' י"ד אותיות שבתיבות ה' אלהינו ה' (כמובן בהקדמת התיקונים) שבהם עיקר קבלת עול מלכות שמים וזה בחי' מלכות דוד שמספרו ג"כ י"ד והוא עסק כל ימיו במלחמות עם מלכי העכו"ם עד שזכה לגמור הכיבוש של א"י וע"כ אח"כ בימי שלמה שהיה שלום ומנוחה שלימה היה סיהרא באשלמותא. ודוד היה הדור הארבעה עשר לאברהם אבינו שהתחיל להאיר ושלמה הדור החמשה עשר שזה בחי' י"ד לחודש וט"ו לחודש וכובן במדרש רבה בפ' החודש הזה לכם וע"כ אפילו כרכים של חוץ לארץ יש להם דין זה ג"כ כי א"י נכבשה בכח וקדושה כזאת שמשנכבשה א"י יכולין ישראל לכבוש גם כל מקומות של חו"ל להמשיך עליהם קדוש תא"י כמובן בדברי רז"ל הובא ברש"י על פסוק כל מקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם נתתיו. וע,כ באמת גם עכשיו בכל מקום שישראל נתיישבו שם יש שם איזה בח'י מקדושת א"י. וע"כ גם שם יש חילוק זה בין מוקפות חומה מימות יהושע אם לא. וע,כ תקנו אז עוד זמנים על קריאת המגילה היינו בי"א י"ב י"ג. כי אחר עשרה ימים בחודש נחשב כבר בחי' מילוי הלבנה מפגימתה רק שאינו בשלימות עד ט"ו לחודש

וכמובן בזוה"ק ע"כ יכולים בני הכפרים להקדים קריאתם מאז אבל יותר מט"ו לא כי ולא יעבור כתיב כי הם כבר מימי חסרון הלבנה.
ומחמת שהאדם הוא בעל בחירה ואינו עומד על מדריגה אחת ובגשמיות ג"כ ע"פ רוב הוא מטולטל ממקום למקום ע"כ מחויב להשתדל בתיקונים הנ"ל כל אחד כפי מקומו ושעתו וכמבואר לעיל וע"כ גם בענין זה ארז"ל פרוז בן יומו קרוי פרוז מוקף בן יומו קרוי מוקף. וע,F המפרש בים וכו' ולא יהיה לו מגילה בי"ד יש אומרים שקורא אפילו מתחלת החודש מאחר שכבר התחילה הלבנה להתמלאות מחדשד קצת. וע"כ אין קורין המגילה בשבת בכדי שלא יבא עי"ז לאיזה חילול שבת שקדושתו גבוה מאד כי אז נמשכין כל התיקונים הנ"ל בתכלית השלימות כנ"ל:

סימן תרפ"ט וכו'

וע"כ גם נשים שהם מבחי' מלכות בחי' לבנה חייבות לשמוע מגילה וי"א שאינם מוציאות את האנשים כי הם במדריגה גבוה מהם והם כנגד בחי'חמה. וע"כ קורא אדם את המגילה בין עומד שהוא מבחי' דכורא בחי' חמה בין יושב שהוא מבחי' נוקבא בחי' לבנה כידוע.
וע"כ קראה על פה לא יצא כי הכתב והקריאה הם ג"כ בחי' חמה ולבנה כנ"ל שזה בחי' לא כשאני נכתב אני נקרא וכמבואר במ"א. וע"כ צריכין לקרותה מתוך הכתב דייקא שלא להפריד ביניהם ח"ו. וע"כ צריך לקרותה כסדר דייקא. כי ע"י שמפרידין אותה מן דודה ח"ו עי"ז נעשה בחי' שלא כסדר כמובן בליקות"מ במאמר כי תצא סי' פ"ב.
וע"כ צריכה שירטוט כאמתה של תורה וכן עוד בהרבה ענינים דינה כספר תורה כי על ידה ממשיכין בחי' התיקונים הק' שממשיכין על ידי עסק התורה היינו שנותנים כח למלכות דקדושה להתגבר כנגד בחי' מלכות דסט"א בחי' היצה"ר שזה בחי' מה שנאמר על התורה כי ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בם וכו' כמבפ"נ. וזה בחי' השירטוט שהוא בשביל שיהיו כל השורות שוות וישרות שזה בחי' כי ישרים דרכי ה' היפוך מדרכי היצה"ר שעושה את האדם משוגע ממש ומוליך אותו בדרכים עקומים ומעוקלים ועקלקלים ח"ו. וזה בחי' הג' ברכות שמברכין קודם קריאת המגילה. היינו על מקרא מגילה. זה בחי' מה שע,י מקרא מגילה נתגה אור וכח המלכות דקדושה אשר מלכותו בכל משלה ואפילו בעת התגברות ממשלת המלכות דסט"א אעפ"כ גם אז לא עזבנו ה' אלהינו והיא שעמדה לאבותינו ולנו וכו' (עיין בכונות הגדה של פסח) והכל בכח החכמה העליונה שמשם מקבלת כחה וגבורתה בבח'י ט ובה חכמה מגבורה. וזה בחי' האור הגדול העליון שמתגלה בפורים בפרט בשעת מקרא מגילה כמבואר בכונות.

והחכמה כלולה מתלת מוחין וכנגד זה הם הג' ברכות כמובא בספרים. גם ברכת שעשה נסים הוא על בחי' חיבור חמה ולבנה שהסבחי' מ"ה ואדנ"י גימטריא נס גם מרמז על שאפילו בשעת נפילת המלכות דקדושה שהיא בחי' נו"ן אעפ"כ השי"ת סומך אותה ע"י אור החכמה שמאיר בה שזה בחי' מה שלא נאמר נו"ן באשרי וכו' ואעפ"כ חזר דוד וסמכה ברוה"ק (שזה בחי' רוח חכמה הבא מקודש כמבואר במ"א) וכמובא גם לעיל בענין ברכת הנסים. וברכת שהחיינו וכו' הוא על החיות חדש דקדושה שזוכין לקבל עכשיו מחדש ע"י הארת המלות והחמכה דקדושה שמשם עיקר החיות כנ"ל ואחר המגילה מברכין הרב את ריבונו וכו' היינו על ביטול והכנעת המלכות דסט"א ומסיימין הנפרע לנו מצרינו האל המושיע. אל הוא נהיר דחכמתא כמובא שעי"ז נמשכין חסדים גדולים בחי' חסד אל כל היום ונמתקין כל בחינות גבורות לישועה לישראל ולפורעניות לבחי' המלכות דסט"א והנה כשלו ונפלו ואנחנוקמנו ונתעודד:

סימן תרצ"ד וכו'

וע"כ צריכין להרבות בצדקה ומתנות לאביונים בפורים וארז"ל כל הפושט יד נותנין לו. להורות כי נמתקים אז כל הצמצוצים והדינים ונמשכים חסדים ורחמים גדולים בלי שום ערך וגבול כלל. וגם כי המלכות דקדושה היא בבחי' מסכן וחכם כי לית לה מגרמה כלום רק מה שמקבלת מאור החכמה ע"כ צריכין לעורר אז מדה זו ביותר ע" ישנמשך אז השפעה והארה גדולה מבחי' החכמה העליונה לבחי' המלכות דקדושה.

וזה בח'י משלוח מנות איש לרעהו כי כשהמלכות בחי' לבנה מקבלת אור החכמה בשלימות אזי נעשה בחי' אור הלבנה כאור החמה וע"כ נקראת אז בחי' רעהו. וזה בחי' שתי מנות לאדם אחד כי הארת החכמה היא בח'י בכורה שהיא בחי' פי שנים בחי' לחם משנה כמובא לעיל בענין שבת.

וזה בחי' אורך ימים בימינה וכ"ש עושר וכבוד כי בזה כלול גם בחי' הברכות שקיבל יעקב כי בצל החכמה בצל הכסף משא"כ בעת וזמן שאינה מקבלת כביכול אור החכמה בשלימות ח"ו. אזי אע"פ שבהעלם מקבלת גם אז שפע וחיות מחכמה עליונה אעפ"כ אז כלל ישראל בבחי' אביונים שתאיבים לכל דבר ואין להם. כי חסר להם הן ברוחניות והן בגשמיות ואז קשה לזכות לשתי שלחנות. וזה בחי' שתי מתנות לשני אביונים בחי' אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד.

ובפורים ממשיכין שתי הבחינות הנ"ל ומגלים זאת כי גם בשעת הנפילה והירידה בחי' חסרון הלבנה והסט,א מתגברת מאד אעפ"כ גם אז מאיר השי"ת ומשפיע עלינו שפע אור החכמה ועי"ז ממשיך לנו שפע רוחניות ושפע גשמיות. אך בעת שזוכין ישראל

לשתי שלחנות כי נקראים אז רעים ואהובים למקום ומקבל כל אחד שתי מנות כנ"ל (ועיין בכונות מבואר קצת באופן אחר ושבעים פנים לתורה ובפרט כי אין לנו עסק כ"כ בנסתרות רק אנו מרמזין קרוב לפשוטו ואולי יש לכוין גם מ"ש שם על דרך זה ג"כ) וזה בחי' מצוות הסעודה של פורים כי אז נתתקנת האכילה בקדושה גדולה מאחר שנמשך אז הכנעה גדולה לבח'י קליפת עשו ועמלק ימ"ש ואז האכילה והשתיה רק בבחי' מוחין עליוני סכמובן בכונוות בחי' אכל י"ה שת י"ה. וזה בחי' גודל השמחה של פורים כי נתגלה אור גדול בעולם וזוכין כל ישראל לראות בעינים פקוחות על אור החכמה והשכל שיש בכל דבר שזה בחי' מאור עינים ישמח לב ונאמר אור צדיקים ישמח. וזה בחי' ליהודים היתה אורה ושמחה. וזה כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושמחה ודרז"ל זה מרדכי וכן זוכין לקבל אז עליהם עול מלכות שמים שלימה ועול תורה ומצוות באהבה ושמחה גדולה ומכניעין בחי' המלכות דסט"א שמשם עיקר היגון ואנחה בחי' במשול רשע יאנח עם ואז היא בחי' ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה. וזה בחי' מצוות ריבוי השתיה בפורים בכדי להמשיך שמחה יתירה כ"ש ויין ישמח לבב אנוש. וגסגי ממשיכין אז בחי' ויבא לו יין וישת שזכה יעקב עי"ז לקבל הברכות ביצחק כמבואר בזוה"ק בזה סודות נפלאים. וזה שחייבו רז"ל לומר בפורים ארור המן ברוך מרדכי וכו'.

היינו להבדיל בין האור ובין החשך שלא יהיה אור וחושך מעורבבין שמשם עיקר אחיזת היצה"ר להלביש עצמו במצוות.ו וכן מחמת שאין היצה"ר והכסילות יכולין להעז פניו כ"כ להסית תיכף את האדם לסור מדרך הטוב לגמרי ולכפור בכל ח"ו ע"כ הדרך שמבלבל דעת האדם לאחוז החבל בשני ראשים לעבוד את יוצרו ולשמוע ג"כ לעצת יצרו ובאמת הם שני הפכיים ממש כי לא יגורך רע כתיבו הכתוב צווח על זה אוהבי ה' שנאו רע כי א"א לאהוב את שניהם. וזה שגילו רז"ל את פחוזתו של היצה"ר שבתחלה מסית את האדם ומכשילו בדבר קל אבל תכלית כונתו להרע לגמרי ח"ו שזה בחי' מה שארז"ל כך דרכו של היהצ"ר היום אומר לו עשה כך וכו' ולמחר אומר לו עבוד ע"ז. וע,F עיקר שלימות קבלת עול מלכות שמים והשגת אור השכל דקדושה הוא למאוס ברע ולבחור בטוב ולהביל בין האור ובין החשך שזה בחי' ארור המן וכו' ברוך מרדכי וכו' וכן ארורה זרש וכו' ברוכה אסתר וכו'. היינו להאמין כי תכלית התגברות הסט"א אעפ"כ בוודאי יש טוב לעומת רע ובוודאי יש כח למדת טוב להתגבר עד הרע כי ימין ה' רוממה. אבל אעפ"כ אמרו מחייב אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי כי מתחלה צריכין להתגבר בשמחה עד שיבדיל ויפריש הרע מן הטוב לגמרי אבל צריכין להגדיל השמחה עוד ביותר עד שלא ידע ויבין כלל איך אפשר לערוב הטוב

עם הרע ולאהוב את שניהם ח"ו מאחר שהם שני הפכיים לגמרי ומעט מן האור דוחה מן החשך וכן איך אפשר להפוך עבירה למצוה ח"ו מאחר שהם שני הפכיים ממש. וזה עד דלא ידע בין ארור המן שזה בחי' סור מרע לברוך מרדכי שזה בחי' ועשה טוב והוא לא ידע ולא יבין כלל למה חלקו זה לשתי בחינות כאלו הם שני דברים ובאמת הם אחד כי כשזה קם זה נופל וכשנותן כח ליצ"ט שזה בחי' ברוך מרדכי ממילא בוודאי בטל כחו של יצה"ר שזה בחי' ארור המן ואין צריך כלל להבדיל ביניהם מאחר שהם בעצמם מובדלים ומופרשים זה מזה לגמרי מהיפוך אל היפוך ממש. והתנוצצת הדעת זהזה הוא מעין בחי' הדעת שלעתיד כשיתבטל כח הבחירה אז לא יבינו לכאורה כלל איך היה להאדם הבעל שכל בחירה מאחר שהרע והטוב והמות והחיים הם שני הפכיים ממש ואיך אפשר לטעות בזה. אך כבר ידוע מענין התערבות הטוב והרע מסוד שבירת כלים ובכל מדה ומדה ובכל דבר ודבר יש מבחי' הניצוצות הנפולות כידוע. וע"כ כשמתחיל להתבונן בזה בזה בעצמו מעורר כח הטוב של הניצוצות הנפולין שנתלבשו בתוך הרע ומתחילין להתעורר להתגבר ולצאת מתוך החשך והרע שאז יתבטל הרע ממילא ובזה מוציא ומברר בחי' ניצוצי השכל דקדושה שיש גם במקומות אלו כביכול. אך בכדי שלא יתגרה היצה"ר והסט"א עי"ז ביותר ע"כ צריכין להמשיך ענין זה מתוך השמחה של שכרות ובלבול הדעת קצת שזה בחי' עד דלא ידע וכעין שמבואר בכוונות: וזה שסיפרו רז"ל (מגילה דף ז' ע"ב) רבה ור' זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי איבסוס קם רבה שחטיה לר"ז למחר בעי רחמי ואחיה לשנה אמר ליה ניתי מר וניעבד סעודת פורים בהדי הדדי א"ל לא בכל שעתא ושעתא מתרחשים ניסא. ויש לרמז בדרך צחות קצת כי תרגומו של תיבת גדול הוא רבה וכן תרגומו של תיבת קטן הוא זעירא וכמו שקראו לר"ז קטינא חריך שקיה וזה בחי'חמה ולבנה בחי' מאור הקטן ומאור הגדול. כי רבה היה עוקר הרים בר שכל נפלא וחריף גדול ור' זירא היה ג"כ חריף גדול ואמר ליה רבנן לר"ז מחדדן שמעתך ואמר להו דיממא נונהו היינו מחמת גודל ענותנותו החזיק עצמו לבחי' מאור הקטן שאין לו אור מעצמו רק מה שמקבל מהמאור הגדול שהוא בח'י יום. וע,כ כשנכללו עם סעודת פורים זה עם זה כי באמת בסעודת פורים כלולים שני התיקונים הנ"ל שהם בחי' חמה ולבנה אך העיקר מאיר אז אור השכל העליון שהוא בחי' יום וע,כ סעודת פורים שעשאה בלילה לא יצא ידי חובתו. וזה בחי' אכלי"ה שתי"ה המובא לעיל. כי סעודת פורים הוא בחינת הארת מוחין עליונים מאד ובפרט השתיה של פורים כנ"ל. וע"כ איבסוס קם רבה ושחטיה לר"ז. כי האיר אז בח'י המאור הגדול בחי' אור השכל העליון בהארה גדולה כ"כ שכביכול נתבטל ונעלם בחי' אור המאור הקטן וכעין שאמרה

הלבנה כשאמר לה השי"ת לכי ומשולי ביום ובלילה ואמרה שרגא בטיהרא מאי מהני. ועי"ז נתבטל כח הבחיר' לגמרי כי עיקר הבחיר' ע"י בחי' מאור הקטן לממשלת הלילה וכמובן גם בפנים. וע"כ לעתיד שיהיה באמת אור הלבנה כאור החמה אז יתבטל באמת כח הרע והבחירה לגמרי. והם המשיכו בחי' זאת בעוה"ז ממש ע"י קדושת סעודת פורים שזה בחי' עד דלא ידע וכו' הנ"ל. וזה למחר בעי רחמי ואחיה בכדי שלא תתבטל כח הבחירה לגמרי כנ"ל. וע"כ לשנה האחרת בקש רבה עוד לעשו"ת סעודת פורים ביחד ונשתמט ממנו ר' זירא כי לאו בכל שעתא מתרחיש ניסא. ומזה למדו יש פוסקים שמעתה נדחה מימרא זאת דעד דלא ידע ויש שפירשו שממעשה זאת מובן שהפירוש האמיתי דעד דלא ידע הוא עד ולא עד בכלל היינו שצריך לצמצם קצת גם בשעת השתיה בכדי שלא לקבל עי"ז בחי' מוחין כאלו שהם בבחי' ביטול כח הבחירה לגמרי אבל אעפ"כ יהיה סמוך לבחי' זאת שהוא מעין עוה"ב שזה בחי' עד דלא ידע עד דייקא כנ"ל. עוד יש לומר כפושטו שצריך לבסומי עד דלא ידע וכו' היינו שיזכה לבחי' כזאת שגם הרע יתהפך לטוב ויהיה נעשה כסא אל הקדושה שזה בחי' ואהבת וכו' בכל לבבך בשני יצריך: וכן בענין משלוח מנות י"ל ג"כ כפשוטו כי ע"י הארת המוחין שנמשכין אז נמשך שלום גדול בין איש לרעהו כי עיקר השלום תלוי בדעת כמבואר במ,א וע"כ שולחין מנות איש לרעהו באהבה וחיבה ושלום גדול, וכמו כן גם ברוחניות צריך להטיב מטובו לאחרים ולהשפיע שפע הדעת והמוחין גם לחבירו וכן חבירו ישפיע בו הארת דעתו בבח"י ומקבלין דין מן דין וזה בחי' משלוח מנות כי המן הוא בח"י דעת כידוע איש נקרא הבר דעת פרט לקטן שאינו איש שאין דעתו שלימה וזה לרעהו.

וזה בחי' השתי מנות כי הארת הדעת שצריך להאיר בחבירו צריך ג"כ להיות בשתי הבחי' הנ"ל בחי' שכל ואמונה חכמה ומלכות שהוא בחי' צמצום. וזהו שארז"ל ר"י נשיאה שדר ליה לר' אושעירא אטמא דעגלא תילתא. רמז לבחי' אמונה בחינת מלכות שהוא בחי' רגלין ובחי' עגלא כמבואר במ"א וגרבא דחמרא שהוא בחי' מוחין בחי' חמרא וריחני פקחין, שלח ליה קיימת בנו רבינו ומשלוח מנות וכו' היינו כנ"ל. וזה שסיפרו עוד רבה שדר ליה למרי וכו' הדר שדר ליה איהו וכו' אמר אביי השתא אמר מר אנא שדר ליה חוליא ר"ל מיני מתיקה ואיהו שדר ליה חורפא.

וכל זה כי גם ברוחניות צריך להיות כך כי צריכין להשפיע לחבירו כל אחד כפי בחינתו זה יש לו בחי' מוחין כאלו שהם בחי' מיני מתיקה וזה יש לו מוחין כאלו שה סבח"י חורפא וצריכין לכוללם זה בזה בבחי' ומקבלין דין מן דין הנ"ל וזה שסיפר אביי עוד מענין ריבוי מניי מאכלים שהיו אצל מרי בר מר לכבוד סעודת פורים וסיים אביי ואמר

היינו דאמרי אינשי כפין עניא ולא ידע וזה ג"כ מוסר גדול לענינינו כי לפעמים נדמה לאחד כי יש לו בעצמו בחי' מוחין ודעת ולמה לו להשתדל לקבל מחבירו ובאמת הוא טעות כי צריך האדם להחזיק עצמו כעני בדעת ומה שנדמה לו שהאו שבע ומלא רצון מבחי' המוחין שלו בעצמו זה בעצמו מחמת גודל עניות דעתו ע"כ לא ידע ולא מרגיש כלל אם הוא רבינו עובדיה מברטנורא וצריך לקבל מחבירו וזה אמר כנגד בח'י המלכות בחי' היצ"ט שנקרא מסכן וחכם כי הוא יודע ומרגיש עניותו כי לית ליה מגרמיה כלום רק מצפה ומשתוקק לקבל הארת החכמה העליונה וזה שאמר עוד אי נמי רווחא לבסומי שכיח היינו שהוא שבע באמת מבחי' השפעת המוחין אעפ"כ צריך לקבל עוד וזה ג,כ בכלל מה שאמרו שתי מנות לאיש אחד היינו להשפיע בו שכל כזה שיצפה בכל פעם לקבל עוד.

וזה ומתנות לאביונים שהם בחי' עניי הדעת באמת צריכין להשפיע לכל אחד רק מתנה אחת כי אין להם כל ילקבל יותר. רק שצריכין להשפיע השפעה זאת לשני בני אדם והם יקבלו אח"כ זה מזה ויהיו נכללים ממילא שניהם משתי המתנות. וע"ד שארז"ל אצל ר' חייא איך שלמד לחמשה תינוקת חמשה חומשי תורה חומש אחד לכל אחד ולששה תינוקת ששה סדרי משנה ואמר להם שילמדו זה עם זה ויהיו כלולים מכולם ממילא. וזה שסיפרו שם אח"כ אביי בר אבין וכו' מחלפי סעודתייהו להדדי רמז ג"כ לבחי' הנ"ל. וממילא מובן כי אי אפשר לבאר בענינים כאלו רק ברמז וראשי פרקים וכל פטטיא דאורייתא טבין ועיין בפרי עץ חיים ב;דרושים לפורים ותבין לענינינו:

סימן תרצ"ו

וע"כ פורים מותר בעשיית מלאכה של שמחה או מה שלצורך פורים כי המלאכה הוא בשביל לברר הניצוצות שנפלו לתוך בחי' המלכות דסט"א וזה מותר בפורים כי אז עיקר הזמן לזה אך דייקא מלאכה של שמחה או לצורך פורים ברדי שלא ליתן איזה אחיזה לבחי' הסט"א שהוא בחי' עצבות בחי' עצבון ידינו כמבוארבמ"א להתגבר ח"ו על השמח' דקדוש שהיא עיקר בחי' החיות דקדושה שמקבלין מהחכמה ע"י בחי' המלכות דקדושה וע,כ ימי הפורים אסורים בהספד ותענית כי אסור לעורר אז שום עצבות שעי"ז עיקר התגברות קליפת עשו הרשע בחי' והיה כאשר תריד וכו' וכמבואר במ"א וע"כ אין נוהג בהם אבילות דפרהסיא כי הם ימי משתה ושמחה ויו"ט:

סימן תרצ"ז

וע"כ גם יום י"ד וט"ו שבאדר ראשון אין נוהגין בהם הספר ותענית ומרבין בהם קצת בשמחה ומשתה כי גם בהם נמשך הארת התיקונים הנ"ל שעי"ז נכנעת ונדחית הסט"א

שהיא מבחי' יגון ואנחה וזוכין לקבל הארת החית דקדושה שהיא בחי' שמחה אך אעפ"כ עיקר שלימות קדושת פורים במקרא מגילה וכו' הוא האדר שני כי מסמך גאולה לגאולה עדיף. כי השני גאולות הם ג"כ בבחי' התיקונים הנ"ל. כי גאולה שבניסן היתה ע"י משה ששרשו בבח'י החמכה והשכל העליון בחי' פני חמה וע"כ ניסן הוא ראש לכל החדשים בחי' ראש ומוחין דייקא.

ואדר הוא סוף לכל החדשים שזה בחי' מלכות שנקראת סוף דבר כמבוארבמ"א ובו היתה הגאולה שע"י מרדכי ואסתר שהכניעו קליפת המן עמלק ימ"ד ובאמת נעוץ סוף בתחלתן. כי נס זה וגאולה זאת הוא מבחי' התנוצצת הגאולה האחרונה שע"י משיח בן דוד כי הוא יגמור הכנעת קליפת עמלק בשלימות בבחי' מלחמה לה' בעמלק מדר דר ודרז"ל עד דורו של משיח. וגאולה אחרונה תהיה ג"כ בניסן כשארז"ל ומשיח הוא בחי' משה בעצמו כי מה שהיה הוא שיהיה וכמבואר בזוה"ק.

וע"כ מסמך גאולה לגאולה עדיף. כי זה בח'י והיה אור הלבנה כאור החמה בחי' התחברות החי"ת והנו"ן המבפ"נ וכנ"ל. ובאמת גם באדר ראשון נמשך איזה הארה מבחי' התיקונים הנ"ל ע"כ צריכין להרבות בו ג"כ קצת בסעודה ומשתה ושמחה. וזה שארז"ל אין בין אדר הראשון לאדר ב' אלא וכו'.כי אין להפריד ביניהם לגמרי בבחינותיהם בכדי שלא ליתן מקום לבחי' עלמא דפרודא ח"ו לינק משם מאחר ששניהם הם מבחי' סוף דבר כנ"ל. ע"כ צריכים לכוללם ביחד בבחי' השמחה עכ"פ. וזה שמסיים הרב ז"ל בהגה זו וטוב לב משתה תמיד ומובא בשערי תשובה שגם הרב ז"ל נעץ סופן בתחלתם ויסד חתימה מעין פתיחה שני תמידים כסדרם כי פתח בריש הגהותיו שויתי ה' לנגדי תמיד וחתתם וטוב לב משתה תמיד.

ומבואר הענין מאד כפי ענינינו שאנו עוסקין בו כמבואר לעיל בהתחלת הקונטרס כי הרב ז"ל מלמד אותנו הדרך הקדוש שעוסק כאן רבינו זצ"ל שצריך כ"א מישראל לקשר עצמו אל השכל שיש בכל דבר בכדי שיאיר לו השכל הזה להתקרב להשי"ת עי"ז וכנ"ל. וזה עיקר הלימוד של שויתי ה' לנגדי תמיד היינו להסתכל ולהתבונן רק בהחיות אלהות והשכל והחכמה דקדושה שיש בכל דברובכל ענין כפי האדם והמקום והזמן ואז בוודאי יתקרב להשי"ת ע"י כל ענין. וכל סיבה וענין שיעבור עליו בוודאי יקבל באהבה ובשמחה ויהיה שמח תמיד בשמחה גדולה בבחי' איזהו עשיר השמח בחלקו היינ ובחלק ש לקצת התנוצצת הדעת ושהשכל שהאיר בו השי"ת שיהיה יכול להכיר ולהשיג אותו ית' ולדבקה בו באמת שזה עיקר החלק הטוב של כל אחד מישראל בבחי' חלקי ה' אמרה נפשי וכ"ש ד' מנת חלקי וכוסי וכו' חבלים נפלו לי בנעימים וכו'. וע"כ תקנו רז"ל

לומר בכל יום אשרינו מה טוב חלקינו וגורלינו ונחלתינו. וזה עיקר ענין מאמר הכתוב וטוב לב משתה תמיד ופירש"י ללמדך שיהיה האדם שמח בחלקו היינו כנ"ל והשמחה הזאת בתמידיות בעצמה היא מסוגלת והכרחיות ביותר לקיים תמיד בשלימות ענין הק' הזה של שויתי ה' לנגד יתמיד היינו להסתכל תמיד רק על השכל והחיות דקדושה שיש בכל דבר כי אין דבר שיפסיד ההשגה ויבלבל השכל כמו העצבות וכן אין דבר שמועיל ומוכרח לשלימות השכ לוההשגה כמ והשמחה דקדושה בתמידות וכמבאור מזה במ"א. וזה כרלל כל קיום התורה שצריך האדם לקיים תמיד היינו לקשר עצמו אל השכל דקדושה ולעבוד ה' בשמחה תמיד וע"כ כלל אותם הרב ז"ל בשני תמידין כסדרן ונעץ סופן בתחלתן כנ"ל.

ועיין עוד בשערי תשובה שם שמאריך שם בענין הכנעת היצה"ר ע"י עסק התורה וגם זה מקושר לענינינו כנ"ל ועיין (משלי טו) לב נבון יבקש דעת (היינו בחי' זו הנ"ל כי מבקש ומתבונן בכל דבר להשיג השכל שיש בו כנ"ל) ופי כסיל ירעה אולת (זה כנגד ההיפוך בחי' לא יחפוץ כסיל בתבונה כנ"ל) כל ימי עני רעים (ר"ל עני בדעת כמו שפירשו המפרשים וכמובן גם מדברי רז"ל ובוודאי כל ימיו רעים כי דעת חסרת מה קנית ואין לו שום דבר טוב במה להחיות ולשמח את עצמו מאחר שאינו מקושר רק אדרבא רחוק ונפרד מהשכל דקדושה ומדביקות השי"ת. וזהו שהקש ורז"ל והא איכא שבתות וימים טובים היינו שמאיר אז ומתנוצץ השכל דקדשוה בכל ישראל אפילו בהפחות שבהם. ותרצו שינוי וסת חולי מעים.

היינו כי מאחר שאינו רגיל בזה וכל ימי כרוך רק אחר הכסילות ע"כ גם בשבת ויו"ט כשמתנוצץ בו איזה הארת השכל דקדושה אז ימרגיש ביותר קצת גם המלחמה מבחי' הנגדיות שהוא מבחי' עשו שעיקר אחיזתו בכלי המאכל בחי' ושט וכבד וכיוצא שהם עיקר המעים והגס כי סטר"א דעשו נכנעת אז כנ"ל ע"כ מרגיש אז באמת ביותר חולי המעיים דייקא ועכ"פ שמחתו אינו בשלימות גם אז מחמת הנ"ל) וזה שסיים וטוב לב משתה תמיד כי ע"י צריכין ליזהר ביותר להרגיל עצמו בלב טוב ובשמחה תמידית ע"י שיסתכל רק על השכל והפנימיות החיות דקדושה שיש בכל דבר שזה בחי' שויתי ה' לנגדי תמיד ועי"ז בעצמו יזכה לקיים בכל פעם ביותר שויתי ה' לנגד יתמיד שזה בחי' השני תמדיין כסדרן כי נעוץ סופן בתחלתן כנ"ל.

ואולי יש לומר כי הם בעצמם נגד בחי החי"ת והנו"ן שהם בחיח' החמכה והמלכות דקדושה הנ"ל. וזה בחינת השני תמידין שהיה אחד בבוקר ואחד בערב. ועיין במסכת בבא בתרא דף קמ"ו דרשו כמה דרשו"ת על מקרא זה וכולם אפשר לכוין לענינינו ואין

להאריך ובסוף סיימו שם כל ימי עני רעים בן סירא אומר אף הלילות בשפל גגים גגו ממטר גגים לגגו ובמרום הרים כרמו מעפר כרמו לכרמיט. כי כבר נתבאר כי כמו שיש בחי' חמה ולבנה דקדושה בחי' חכמה ומלכות דקדושה כמו כן זה לעומת זה יש בחי' חמה ולבנה דסט"א ר"ל. וזה שביארו רז"ל שאל יטעו לומר שרק ימי העני בדעת שהם בחינת החכמה והשכל שלו רעים אבל הלילות שהם בחי' צמצום הדעת בח'י מלכות שלו הם טובים ח"ו כי לא כן כי דרך הסט"א הוא דרך תהפוכות והיכלי התמורות ומירין כל דבר מהיפוך אל היפוך שמים אור לחשך וחשך לאור ובמקום שצרכין להמשיך האור ולהשתמש עם השכל דקדושה הנראה בחוש ומאיר לעין כל שם דייקא מצמצמין את השכל ומכסין אותו בחשך ואפילה. ובמקום שצריכין למצמם השכל רק לקבל ע"ע עול מלכות שמים שלימה באהבה ובמשחה.

שם דייקא הם מגרים יצה"ר בנפשם ע,י השכליות הרעים שלהם וכמבואר מזה במ"א וכל כוונתם להרע ח"ו להרוס את העולם ולהחריבו ע"י התמורות שלהם ח"ו אבל ואתה מרום לעולם ה' כי הצדיקים והכשרים זוכים להתגבר על כל הנ"ל והם זוכים להשתמש עסכל בחינה ובחינה בזמנה ובמקומה ועי"ז הם זוכין לברר כל הניצוצות דקדושה שנפלו גם לבחי' מקומות הנ"ל שזה בחי' זכה נוטל חלק חבירו ג"כ בגן עדן. והסט"א יורשת כל חלק הרע שהתגרה גם בהכשרים בבחי' ונשא השעיר עליו את כל עוונותם שזה בחי' נוטל חלק חבירו בגיהנם. וזה בח'י המשל שנתנו לזה כי העני בדעת לגמרי ח"ו עושה כל מעשיו בהיפוך מדרך הישרה וע"כ בשפל גגים גגו ועי"ז ממטר גגים לגגו כי לא די שממילא יורד המטר גם על גגו כי אם גם מגגות אחרים יורד מטר על גגו וכן מאיזה בחי' התיקונים שעושה לכרמו אינו נהנה מהם רק אחרים נוטלים את חלקו בבחי' מעפר כרמו לכרמים. וע"כ כל ימיו רעים וגם הלילות מה שאין כן הטוב לב הוא במשתה ושמחה תמיד דייקא ע"י שעובד את השי"ת בשתי הבחי' הנ"ל שהם בחי' יום ולילה רק שמשתמש עם כל בחינה ובחינה במקומה ובשעתה ובקדושה גדולה וכל מעשיהם לשם שמים ומקיימים שויתי ה' לנגדי תמיד ומלאים אהבה ורצון ושמחה תמיד כנ"ל. ומעין ענין זה היה בנס של פורים כי פור המן נהפך לפורנו. והעץ אשר הכין לתלות את מרדכי עליו נתלה עליו הוא בעצמו. ולהיפוך העושר והגדולה אשר הכין לעצמו ולבניו הכל היה לאסתר ומרדכי וכמ ושדרז,ל כי לאדם שטוב לפניו זה מרדכי (כי הוא היה בח'י הטוב לב הנ"ל ולא נכנע כלל לפני המן כי נכון לבו בטוח בה') נתן חכמה ודעת ושמחה. ולחוטא זה המן נתן ענין לאסוף ולכנוס לתת לטוב לפני האלהים זה מרדכי היינו כנ,ל. והנה מדקדוק לשון הפסוק שאמר כל ימי עני רעים ולא סיים ההיפוך בעשיר רק שסיים

וטוב לב משתה תמיד מובן דר"ל שאפילו אם הטוב לב הוא ג"כ עני אעפ"כ הוא מלא שמחה תמיד כבמשתה. וזה שמשל שמחתו למשתה כי טבע המשתה לשמח גם העני ומר נפש כי באמת גם הטוב לב צריך להרגיש בוודאי מדת עניותו ושפלתו. כי זה בעצמו בחי' מסכן וחכם המבואר בפנים ובשעה שמעמיק מחשבתו בעניותו ושפלותו בוודאי לבו נשבר בקרבו מאד ומצפה ומייחל שישפיעו עליו מאור החכמה העליונה למלאות חסרונו אך אעפ"כ גם אז בפנימיות לבבו הוא מלא שמחה מגודל בטחונו בהשי"ת שבוודאי יעמוד בעזרתו. וזה בחי' כי בו ישמח לבינו כי בשם קדשו בטחנו. כי לב נשבר ועצבות הם שתי בחינות רחקוות זו מזו אחר לב נשבר באה שמחה וכמבואר בשיחות הר"ן הק'. וזהבחי' וגילו ברעדה וכמבואר במ"א וע"כ מצינו גם גבי מרדכי ויזעק זעקה גדולה ומרה. אבל הכל היה לעורר לב ישראל בתשובה. אבל בפנימיות היה חזק בדעת בוודאי כי לא יטוש ה' את עמו וכו'. וכאשר פקדו לומר לאסתר כי אם החרש תחרישי בעת הזאת רווח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר וכו'. וכן להיפוך גם אחר כך כשראה כבר צמיחת קרן הצלחתו אף על פי כן וישב מרדכי לשקו ולתעניתו כי בקדושה שני הבחינות כלולים זה בזה. וזה ג"כ כנגד שני בחינות התיקונים הנ"ל:
סליק חלק אורח חיים

יורה דעה

סימן א וכו'

הלכות שחיטה ע"פ המאמר אשרי תמימי דרך סימן א'. עיין בכוונות שחיטה בפרט בסידור קול יעקב מבואר כי בהמה וחיה שרשם בבחי' נוקבא בחי' ב"ן בחי' מלכות. וע"כ נבראו מן העפר וצריכין שחיטת שני הסימנים וכו'. אבל עוף שורש שלו בדוכרא וכו' ודי בסימן אחד. ודגים שורש שלהם למעלה וכו' ע"כ אין צריכין שחטיה כלל וכו'. ולדרכינו יובן ביותר.כי צריך האדם לקשר עצמו ולהסתכל רק על השכל ורוחניות וחיות אלהות שיש בכל דבר. אך אין זוכין לזה רק ע"י בחי' מלכות וכו' כמבואר בפנים כל הענין. וע"כ בשעת אכילה שעל ידה עיקר קיום חיות האדם ובה עיקר אחיזת הגשמיות שהוא בחי' סטר"א דעשו בחי' היצה"ר כמבואר הרבה בזה גם בחלק אורח חיים. ע"כ אז המלחמה גדולה ביותר בין בחי' יעקב ועשו ומחמת שעיקר הכנעת בחי' עשו היא ע"י עסק התורה ע"כ צריכין לדבר דברי תורה על השלחן. ומחמת שעיקר קביעת הסעודה הוא על הלחם ע"כ נצטוו עשר מצוות בפת כדי לקדש האכילה שלא יתאחזב ה סטרא דעשו בחי' התגברות היצה"ר ר"ל. אך ביותר צריכין ליזהר בשעת אכילת בשר כי ארז,ל

פת ולחם שאלו כהוגן ע"כ ניתן להם כהוגן בחי'בבוקר תשבעו לחם. נמצא שאכילת לחם הוא בבחי' אור יום שהוא בחי' השכל והחמה. אבל בשר שאלו שלא כהוגן ע"כ ניתן להם שלא כהוגן בחי' בערב תאכלו בשר וע"כ צריכין ליזהר בו ביותר מבחי' אחיזת היצה"ר נאמר עליו אדם ביקר בל ילין נמשל כבהמות נדמו. ונאמר מי יודע וכו' ורוח הבהמה היורדת למטה לארץ וגם ע"י השחיטה מנקין אותה מהדמים שלה שהסבחי' דינים וגבורות שמהם שורש אחיזת יצה"ר בחי' עשו אדמוני וע"כ נקראין הרשעים אנשי דמים. וע"כ בהמה וחיה שנבראו מן העפר ושרשם מבחי' מלכות שעיקר בנינה מבחי' גבורות ובה עיקר אחיזת סטרא דמותא ר"ל בחי' רגליה יורדת מות כידוע ע"כ צריכין שחיטת שני הסמנים קנה ושט שהם כנגד בחי' יעקב ועשו כידוע. וזה כנגד שני הבחינות שיש בפיתוי היצה"ר כי לפעמים מתלבש עצמו במצוות וכו' כמבפ"נ. אבל עוף שנברא מן הרקק שיש בו כח המים ג"כ שהם בחי' חסדים בחי' מימי החכמה מימי התורה ע"כ אין בו אחיזת הסט"א כ"כ ודי בשחיטת סימן אחד. אבל דגים שנבראו רק מן המים וע"כ יש להם בחי' עינא פקיחא שזה בחי' מה שצריכין להסתכל בעינא פקיחא רק על השכל שיש בכל דבר ע"כ אין צריכין שחיטה ואסיפתן הוא מטהרתן וע"כ הצדיקים נמשלו לדגים כמו שארז"ל. וע"כ לא ישחיט רק עד ששחט גימל פעמים בפני חכם ומומחה. ופירשו דבעינן דווקא שיהיה חכם ג"כ וכו' ונוהגין שאינו שוחט אא"כ נטל קבלה לפני חכם וכו'. כי עיקר השחיטה שהוא בחי' הכנעת רוח הבהמיות והכסילות שזה בחי' זביחת היצה"ר הוא ע"י אור השכל והחכמה דקדושה וזה זוכין ע"י עסק התורה כנ"ל ע"כ צריך קבלה מחכם דייקא. וע"כ שחיטת נכרי נבלה אפילצו אינו עובד ע"ז וכו' כי עיקר כח השחיטה הוא ע"י כח עסק התורה וזה בחי' וזבחת כאשר צויתיך דייקא אבל מי שרחוק מקדושת התורה אין לו כח לתקן בשחיטתו ושחיטתו נבלה דייקא כי הוא מבחי' לבנה דסט"א בחי' סטרא דמותא.

וע"כ גם מומר להכעיס מאחר שפגם כ,כ דינו ג"כ כנ"ל. וכן מומר לע"ז או לחלל שבת בפרהסיא וכו'. וע"כ שחיטה אע"פ שאינה צריכה כוונה וכו' אעפ"כ צריכין שתבא בכח גברא כי מאחר שעיקר הכנעת היצה"ר בחי' המלכות דסט"א הוא ע,י עסק התורה בכח שעי"ז נותנין כח למלכות דקדושה בח'י הימ"ט להתגבר וכו' כמבפ"נ ע"כ צריכין כח גברא דייקא. וכיון שבאה בכח אד סמישראל שמקבלין כח מהתורה הק' שעי"ז הם בבחי' אדם בחי' אתם קרוימן אדם בחי' וזאת התורה אדם כי ע"י התורה הק' מכניעין הבהמיות והכסילות וזוכין לבחי' אדם גימטריא מ"ה כידוע. ע"כ אפילו אם היתה בלי כונה לשחיטה כשרה כי ממילא נעשה התיקון ע,י שבאה מכח אדם מישראל ששרשו

בבחי' חכמה העליונה שהוא אותיות כח מה בחי' כח אדם בחי' כח התורה שהוא בחי' אדם כנ"ל.

וע"כ השוחט במחובר לקרקע שחיטתו פסולה. כי קרקע הוא בחי' מלכות ושם עיקר המלחמה בחיח' מלכות דקדושה וכו' וע"כ אינו יכול להכניע עי"ז בחי' רוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ כי משם שורש יניקתה. וכן אפילו מחובר לגוף ג":כ אינו יכול להמשיך על ידו בחי' תיקון השחיטה אם לא ע"י דבר התלוש שהוא מבחי' הוא"ו קצוות כידוע שזה בחי' כח התורה הק' וע"כ ניקח מיד ליד שזה בחי' התורה שניתנה מיד ליד כמו שדרז"ל.

וע"כ למד רבי דבסר זהנ מדכתיב ויקח את המאכלת לשחוט את בנו (דבר הניקח מיד ליד) שזה נאמר אצל עקידת יצחק שהיתה בכד ילהמתיק תוקף הגבורות שבו שעי"ז מכניעין כחו של עשו כנ"ל בחלק או"ח שזהבחי' סוד השחיטה כנ"ל וע"כ ר' חייא דפליג על זה קרא ללימוד זה ואו דכתיב אאיפתא שאינה ואו שלימה כמ ושפירש רש"י שם (חולין ט"ז) היינו כי עיקר כוונת טעמו של רבי כי בדבר התלוש ממשיכין ביותר בחי' כח התורה כנ"ל והתורה הוא בחי' ואו כמבפ"נ וגם כי היא בבחי' הואו קצוות כידוע. ור"ח סבירא לימה שאין לדקדק בזה כ"כ לרמז בחי' כח התורה ע"י ששוחט בתלוש דייקא כי הוא רמז קל בחי' ואי דכתיב אאופתא רק כי גם בלא זה ממשיכין כח התורה ע" יהשחטיה והתם זריזותיה דאברהם קמ"ל. היינו שמשום שידע אברהם שהולך להמתיק תוקף הגבורות ומשם שורש כל המניעות כידוע ע,כ חשש אולי יתגברו המניעו תכ,כ עד שלא יוכל למצוא שם שום דבר במה לשוחטו אפילו דבר מחובר לכן נזדרז בזה ולקח עמו מאכלת אבל באמת אינו מעכב. ופסקו הפוסקים כרבי שדחיטת מחובר פסולה אף דיעבד כנ"ל:

סימן חי"ת וכו'

וע"כ צרייכן לשחוט בהולכה והבאה (עיין סימן כד) שזה בחי' אור ישר ואור חוזר בחי' אור השכל והחכמה שהוא בחי' אור ישר ובחי' המלכות שהוא בחי' אור חוזר כידוע. ואם שחט בהולכה או בהבאה לבד צריכן שיהיה אורך הסכין כמלא שני צווארין שמרמז ג"כ לשני הבחינות הנ"ל כמובן במאורי אור. וזה בחי' ויפיל על צוארי בנימין אחיו ויבך ודרז,ל שבכה על חורבן שני מקדשו"ת שעתידין להיות בחלקו של בנימין היינו כנגד שני הבחינות הנ"ל כידוע. וזה בחי' י"ד אצבעות של אורך הסכין שדל שחיטה שנאמר ושחטתם בזה. י"ד הם כנגד שני הבחינות הנ"ל. יוד הוא בחי' החכמה. ודלת היא בחי' מלכות כנ"ל באו"ח וזה בחי' מה שארז"ל (חולין דף כ"ז) מנין לשחיטה מן הצואר שנאמר

ושחט ממקום ששח (ונכפף) חטאהו. דברי ר"י תנו ממקום שסח חטאהו היינו כנגד שני הבחינות הנ"ל. השוחה וכפיה שהיא בחי' ענוה הוא בבחי' בית ראשון בחי' בינה כרידוע היפוך בחי' גאוה שארז"ל חכמתו מסתלקת ממנו. והסיחה והדיבור הואבחי' מלכות פה ידוע והם בחי' שני צוארים הנ,ל. וזה ושחט אין וושחט אלא ומשך וכו' היינו בחי' חמכה בחי' ומשך חכמה מפנינים כמבואר במ"א וכן מרמז לבחי' חסדים בחי' מושך חסד וכן משוך חסדך וכו' שע,י כל זה מכניעין בח"י רוח שטות רוח הבהמיות שיונק בשרשו מבחי' גבורות כנ"ל

סימן י"א וכו'

וע"כ אין שוחטין לכתחלה אלא לאור יום או לאור האבוקה. מאחר שעיקר תיקון השחיטה ע"י השכל והחכמה שהוא בחי' שמש בח"י מאור הגדול. וע"כ גם לאור הלבנה יש אוסרים לכתחלה מאחר שבבחי' זאת הוא עיקר המלחמה. רק בדיעבד אפילו שחט במקום אפל שחיטתו כשירה. כי באמת השכל דקדושה מאיר אפילו במקום אפל וחושך כמבפ"נ וזה בחי' כי אשב בחושך ה' אור לי: וזה לעולם שוחטין בין ביסו ובין בלילה. כי מאחר שהשחיטה בלילה משני בחי' התיקונים הנ"ל שהם בחי' מדת יום ומדת לילה ע"כ שוחטין גם בלילה רק שלכתחלה צריכין לאור האבוקה בכדי להמשיך בחי' האור בהתגלות ביותר. וע,כ צריכין לדקדק בשחיטה שלא יהא בא שום חשד מאיזה נטיה לצד ע"ז ומינות ואפיקורסת ר"ל כמבואר בשו"ע כי כל אלו הם בחי' ההיפוך ממש מבחי' התיקונים הנ"ל

סימן י"ג וכו'

וע"כ עובר הנמצא במעי בהמה לאחר שחיטה אין צריך שחטה. כי עיקר התגברות הזוהמא של הרוח שטות רוח הבהמיות בחי' היצה"ר הוא משיצא ממעי אמו כמו שארז"ל (במ"ר נח פ' ל"ד) וע,כ כל זמן שהיה בבטן אמו בשעת השחיטה עד שנתתקן רוח הבהמיות שלו ג"כ כי עובר ירך אמו עו"כ גם אח"כ אינו צריך שחיטה אלא מדבריהם וכו' כמבואר בזה בשו"ע.

וע,כ אם הוציא העובר את ראשו (ששם עיקר מקור חיותו) קודם שחיטה נמצא נאחז בו בחי' ההבל הרע ששולט באוירא דעלמא וע,כ אע"פ שהחזירו אינו ניתר בשחיטת אמו. ועיין בשו"ע לענין שאר איברים שבו והכל ע"פ הנ"ל:

סימן טז

וע,כ אסור לשחוט אותו ואת בנו ביום אחד ומבואר בזוה"ק שזה בכדי שלא להראות מדת אכזריות שעי"ז נתעורר מדה זו כביכול גם למעלה.

והיינו כנ"ל כי מאחר שעיקר השחיטה הוא לתקן ולהכניע בחי' הרוח הבהמיות שהוא בחי' רוח שטות בחי' מדת אכזריות וכעס בחי' כעס בחיק כסילים ינוח וכמבואר במ"א וע"כ צריכה השחיטה בעצמה שתהיה בחי' חסד ורחמים ודעת בחי' אין ושחט אלא ומשך בחי' משוך חסדך ליודעיך שלא ע,י דרסה שהיא בבחי' רציחה ואכזריות. וע,כ אסור להראות בו גם מדה זו של שחיטת אותו ואת בנו שהיא ג"כ ממדת אכזריות. וגם כי מחמת שלעת עתה יש גם בבחי' הרוח שטות ויצה"ר איזה צורך לעולם בשביל הבחירה ובשביל קיום העולם כמו שארז"ל והנה טוב מאד זה יצה,ר וארז"ל יצר וכו' שמאל דוחה וימין מקרבת ע"כ אסור לשחוט אותו ואת בנו ביום אחד. כי בזה מראה כאילו רוצה לבטל בחי' רוח הבהמיות לגמיר שזה א"א עדיין ועיין ספר טעמי המצוות לרקאנטי ותבין ביותר לענינינו וע"כ היום הולך אחר הלילה לענין אותו ואת בנו כי כך סדר המשכת תיקונים הנ"ל ברישא חשוכא והדר נהורא כי א"א להמשיך אור השכל דקדושה שהוא בחינת יום עד שמתקנים תחלה בחי' מלכות שהוא מדת לילה וכמבואר גם בחלק או"ח מזה. וע"F אם שחט הראשון אפילו סמוך ללילה מותר לשחוט השני אח"כ בתחלת הלילה כי מאחר שמתחיל כבר עכשיו בחי' המשכת תיקונים הנ"ל מחדש ובאופן אחר לגמרי כי אין יום דומה לחברו וכמבואר במ"א ע"כ שוב אין חשש בזה כלל, וע"כ אין איסור אותו ואת בנו אלא בבהמה שהיא מבחי' מלכות ומבחי' הגבורות וכו' (עיין לקוטי תורה להארי"ז פרשה שמיני) אבל לא בחיה. כי הגם כי גם חיה היא מבחי' זו שזה בחי' חיה בכלל בהמה וכמבואר שם ג"כ. אעפ"כ היא קלה בתנועתה יותר ומאיר בה בחי' אור השכל בהתגלות יותר קצת שזה בעצמו לשון חיה בחינת והחכמה תחיה כידוע. ועל כן אין נוהג בה איסור אותו ואת בנו מאחר שכבר מאיר בעצם חיותה בחי' אור השכל ביותר ממה שמאיר בבהמה. וע"י השכל יודעים כי השחיטה בעצמה אינה כלל ממדת אכזריות ח"ו רק אדרבא לתיקונה ולטובתה וא"כ מה איכפת להם כשישחוט גם את בנה וכן לטעם השני הנ"ל מובן ג"כ הענין ובזה מובן ג,כ עוד איזה הלכות שבסימן זה:

סימן י"ז

וע"כ השוחט המסוכנת אסורה אא"כ פרכסה.

כי מאחר שכבר נתגרה בה סטרא דמותה בחי' נבלה עד שנעשית מסוכנת בוודאי יצא חיותא קודם גמר שחיטתה והוא נבלה ממש אם לא שפרכסה בגמר שחיטה וכו' אז רואין שהיה בה חיות עדיין בכל משך השחיטה. נמצא שנתתקנה ע"י תיקוני השחיטה כשאר הבהמות והעופות.

ואעפ"כ גדולי ישראל לא היו אוכלים מבהמה כזו כי ארז" לכי הגדיל לעשו"ת שעיקר התגרות היצה"ר הוא בגדולים וע,F הם נזהרים ביותר להתרחק מאיזה בח'י ודמיון שדומה קצת לבחינה סטרא דמותא בחי' נבלה. וזה שדקדק בלשונו גדולי החכמים (דייקא) היינו אותם שמקושרים בשלימות לבחי' אור השכל והחכמה דקדושה הנ"ל. וזה שדרז"ל (חולין דף ל"ז) בענין שאמר יחזקאל הנה נפשי לא מטומאה שלא הרהרתי ביום וכו' היינו שהתגבר על היצה"ר שלא לפגום על ידו אפילו בהרהור בעלמא ובמחשבה שהוא בחי' חכמה מוחא איהו מחשבה וכו' וזה ונבל' וטריפ' לא אכלתי שלא אכל בשר כוס כוס (ר"ל מסוכנת) וכו' היינו מחמת כי עיקר אחיזת היהצ"ר בחי' עשו בתחלתו הוא בענין האכילה וכמובא גם בחלק או"ח. ע"כ היה נזהר באכילתו שלא יהיה להסט"א שום אחיזה ממנו אפילו מבחי' היתר כגון בשר מסוכנת או שהורה בה חכם להיתר ורק מסברתו.

כי מאחר שאין ההיתר מפורש או בקבלה מרבותיו א,כ יש לחוש שמא יבוא אחר ויחלוק על סברתו ע,כ היה נמנע לאכול מזה בכדי שלא יהיה להם איזה אחיזה באכילה זו ואכילה היא בבחי' מלכות כידוע נמצא שנזהר משום פגם דק הן בבחי' השכל והחכמה הן בבחי' מלכות שהם בחי' כלל התיקונים הנ"ל., וע"כ טען יחזקאל דברים אלו כשאמר לו הקב"ה קח לך לבנה וכו' וחקות עליה עיר את ירושלים וכו' (יחזקאל ד') לבנה דייקא להורות שפגמו בבחי' לבנה שהיא עיקר בחי' ירושלים בחי' מלכו ת וצוה עליו אז להצטער הרבה בענין השכינה בענין האכילה בכדי לכפר על ישראל אך כשאמר לו הקב"ה והיא בגללי צאת האדם תעגינה לעניהם וכו' אז צעק כל הנ"ל הנה נפשי לא מטומאה וכו' כי ארז"ל בירושלמי דברכות מפני מה מרחיקין מצואתו וכו' של קטן ד' אמות מפני שמחשבותיו רעות כי יצר לב האדם רע מנעוריו. וזה שרמזו רז"ל גם בגמרא דילן (סוכה דף מ"ב) דבגדול חמיר טפי שנאמר יוסף דעת יוסף מכאוב נמצא שעיקר הסרחון ש לצואת האדם ביותר הוא מחמת שנאחז היצה"ר ביותר באכילתו ע,י פגם המחשבה שהיא בחי' חכמה.

וע,כ צעק יחזקאל הלא אני נזהר מכל זה בשלימות הן בקדושת המחשבה הן בקדושת האכילה ולמה יאכל מה שנאפה בגללי צואת האדם. ואז התיר לו הקב"ה לאפות לחמו בצפיעי הבקר וכו'. (ומזה יוכל האדם להבין ולשמוע מוסר גדול לנפשו וכו'):

סימן י"ח

וע"כ צריך שיהיה סכין השחיטה חלק בלי שום פגם וכו'. ומובא במאורי אור כי פגם גימטריא נגע בחי' תוקף הדינים ועיין גם בכוונות ולענינינו כי מאחר שהשחיטה היא

בחי' המשכת התיקונים הנ"ל שהם בבחי' שלימות בחי' דעת קנית מה חסרת וכן המלכות היא בחי' יראה כידוע ונאמר בה כי אין מחסרו ליראיו. ע,כ צריך שלא יהיה בהסכין שום חסרון וגפם, כי כל הפגמים והחסרונות באים רק מצד היהצ"ר בחי' פגם הדעת בחי' דעת חסרת מה קנית. וע"כ הפגם הוא בחי' נגע שהיא ההיפוך ממש מבחי' החכמה דקדושה שהיא בחי' ענג כידוע שזה בח'י אין למעלה מענג ואין למטה מנגע. וזה שדרז"ל בפרק חלק לא תאונה אליך רעה שלא ישלוט בך יצה"ר וע "כ נסמך לזה ונגע לא יקרב באהלך. וע"כ אם שחט בסכין פגומה הרי זו נבלה דייקא כנ"ל כי היא מצד הסט"א שהיא סטרא דמותא בחי' נבלה בחי' כי נבל הוא ונבלה עמו היפוך בחי' החכמה דקדושה ובחי' הלבנה דקדושה. וע,כ שיעור הפגימה כל שהוא. כי פגימה גימטריא חמץ (כמובא בסדר היום בענין חמץ בספח) שהוא ג"כ בפסח מבחי' זו וחמץ אוסר בכל שהוא כמובא לעיל באו"ח (וזה דרך צחות לבד כי איסור חמץ בכל שהוא הוא דרבנן ופגימה כל שהוא דאורייתא) כי צריכין ליזהר מתחבולות היצה"ר אפילו בכל שהוא כי כך דרכו של יצה"ר היום אומר לו עשה כך וכו' כמו שארז"ל. ובלבד שתאגור בה כ"ש אפילו חוט השערה והוא ע"ד שארז"ל צדיקים מדקדק עמהם כחוט השערה וכו' ארז"ל היצה"ר בתחלתו דומה לחוט של בוכיא וכו'. וזה בחי' מה שארז"ל במערבא בדקי לא בשמשא כנגד בי' החכמה שהיא בחי' שמש כנ"ל בנהרדעא בדקי לה במיא וכו' כנגד בחי' עסק התורה שהיא בחי' מים וגם הלבנה היא בבחי' לחות המים כידוע ומסקו שצריכין לבדוק אבישרא ואטופרא שמרמזין לבחי' התיקונים הנ"ל כמובן בזוה"ק ויקהל דף ר"ח בענין הבשר של האצבעות לצד פנים והצפרנים באחורים לצד חוץ וכו' ע"ש וזה ואתלת רוחתא של הסכין שהם בחי' ימין ושמאל ואמצע שהם ג"כ כנגד בחי' התיקונים הנ"ל שהם חכמה וחסד בחי' ימין ומלכות בחי' צמצום ששרשה מבחי' גבורות בחי' שמאל ועסק התורה שהיא בחינת עמודא דאמצעיתא כידוע. וע"כ היה צריך הטבח להראות סכינו לחכם. כי מאחר שעיקר תיקון השחיטה ע,י המשכת בחי' אור החכמה והחסד ע,י בחינת מלכות וכו' כנ"ל ומלכות הוא בח'י כבוד וזה בחי' כבוד חכמים ינחלו וע"כ צריך להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם והאידנא אין מקפידין על זה מחמת שממנים יחידים על השחיטה וכבר נטלו קבלה מחכם ולהם מוחלים החכמים על כבודם. וזה בחי' מה שמבואר בשו"ע כי הרבה צריך ישוב הדעת (כנגד בחי' השכל והחכמה) ויראת שמים (כנגד בח'י מלכות כנ"ל) לבדיקת הסכין וכו':

סימן י"ט

וזה בחי' ברכת השחיטה. ומובא בכונות שעי"ז עולה לפעמים נפש המדבר שמגולגל בהחי או הניצוצות שבפנש החי עצמו עולה לבחי' מדבר (ועיין במאמר דרשו סי' לז). כי כבר נתבאר שעיקר בריאת האדם המדבר והעיקר הם ישראל לא נבראו אלא בגין דישתמודען ליה היינו שיסתכלו רק על השכל והחכמה והחיות אלהו תשיש בכל דבר ושיתקרב להי"ת ע"י כל הדברים שרואה ושומע וכיוצא. וכשאדם הוא זוכה לזה אזי הוא משלים כונת הבריאה ובשביל זה נברא האדם בחכמה וכח הדיבור בכדי שיוכל להשיג כל זה ולהודיע לבני האדם גבורותיו להיטיב מטובו לאחרים בכדי שיכירו וידעו כל יושבי תבל וכו' ויקבלו כולם את עול מלכותו ית' שזה בחי' המשכת התיקונים הנ"ל. וע"כ כשאדם השלם אוכל איזהדברומקבל עי"ז כח וחיות אזי יש עליה גדולה להניצוצות המלובשו"ת בדבר הזה שאוכל מאחר שזכו להכלל בהחיות והחכמה של זה האדם שהוא תכלית הבריאה כולה אבל כשאדם נתרחק מהשכל דקדושה ע"י שהילך אחר עצת יצרו ח"ו ובפרט אם חטא ממש ח"ו. אז יהוא בבי' נמשל כבהמות נדמו ואזי לפעמים גוברין הפגמים כ"כ עד שיורד לגמרי ממדריגת אדם המדבר ובעל שכל ודעה ונתגלגל נפשו בבהמה וחיה וכיוצא ולפעמים יורד ירידה יתירה עוד יותר ח"ו כידוע וע,כ צריך השוחט לכוין מאד בשעת שחיטה וברכתה להוציא ממנה הדמים שהם בחי' דינים ולבטל ממנה אחיזת הרע ובחי' הרוח שטות שנאחז בבחי' רוח הבהמיות ולהמתיק הדינים ע"י בדיקת הסכין וברכת השחיטה ולעלות הנפש ולהצילה מחרבו של עשו מלכות דסט"א ולהעלותה אל הקדושה ע"י השחיטה בהסכין והחרב דקדושה שהיא שלם וחלק בלי שום חסרון ופגם כנ"ל. ואז תוכל הנפש והניצוצות הנ"ל לעלות ולהכלל אח"כ בהנפש של זה האדם הכשר האוכל מבשרה עד שתבוא עי,ז לתכלית שלימותה ואז השחיטה בעצמה מצוה גדולה שמלבד שמתרת הבשר לאכילה אף גם השחיטה בעצמה הוא תיקון גדול להנפש. וזה בחי' וצונו על השחיטה (ועיין בכוונות הסודות הקדושים המרומזים בתיבת אלו וכו') וזה (ברכות דף י"ג) ר' יוחנן (נ"א ר"מ) כי סיים ספרא דאיוב ושם מבואר מהנסיונות והיסורים שעברו על איוב ע"י קטרוגו של השטן שהוא היצה"ר בעצמו ואיך שאח"כ בירך השי"ת את כל אשר לאיוב למשנה ואעפ"כ אחר כל זה מת ונשכח והיה כלא היה עד שיש מ"ד דסבירא ליה איוב לא היה ולא נברא אלא משל היה. אלא שרז,ל הקש ועליו וסתרו את דעתו דע,כ שמו ושם עירו. וע,F כי סיים ספרא דאיוב אמר סוף אדם למות וסוף בהמה לשחיטה.

ולכאורה הוא כמו אכזריות שלוקח דבר שהיה בו חיות כמוהו ושוחט אותו אוכלו. מוכרח לומר כי סברת האדם הוא שאדרבא זהו עיקר שלימות תיקונו של הבעל חי כשעולה ונכלל בחיות האדם כנ"ל. אבל מאחר שגם האדם בעצמו סופו למות א"כ מה הועיל בתקנתו. וזה והכל למיתה הם עומדים כי גם שאר הברואים כולם למיתה עומדים בבחי' כולם יאבדו ואתה תעמוד וכתיב כי שמים כעשן נמלחו וכו' וכשארז"ל וא"כ נראה בוש שכל בחי' הישו"ת וההויה שבזה העולם הכל הוא בבחי' מיתה ואפילו בשעת הויותו וישותו הוא כלא היה כי כל העומד לישרף כשרוף דמי ון הרבה כשארז"ל ואיך יתכן שמפועל שלם כמו השי"ת כביכול יצא פעולה שאינה שלימה כ,כ רק הכל עומד למיתה וכליון והפסד ח"ו אחר שהכל נברא בחכמה נפלאה ונוראה כזאת בבחי' כולם בחכמה עשית והחכמה היא מקור החיים. וע,F ההכרח לומר שכל בחי' מיתה וכליון שבעולם הוא רק מצד העדר החכמ' בבח'י ימותו ולא בחכמה ודרז"ל ולא בחכמת התורה כי העיקר לזכות לחכמה דקדושה ולהכניע בחי' הגופניות והכסילות שמצד הסט"א והיצה"ר. הכל הוא רק ע,י עסק התורה כנ"ל (וע"כ כשהיה איוב מהרהר אחרי הקב"ה ואמר בראת חכמים וכו' בראת צדיקם בראת רשעים. היינו כי היה בדעת ושאין להאדם בחירה. כי מי שהוא רשע הוא נברא באופן כזה להמשך אחר עצת יצרו. והשיב לו הקב"ה בראתי יצה"ר בראתי תורה תבלין) וע"כ העיקר הוא שיעסקו האדם בתורה כל ימיו בכל כחות גופו ועי"ז יכניע את יצרו שהואבחי' הכסילות שבו ויזכה לקבל ע,כ עול מלכות שמים שלימה עד שיזכה עי"ז להשיג אור החכמה והשכל שיש בכל דבר עד שיתקרב אליו ית' ויזכה להכיר ולהשיג אותו ית' ע, י כל הדברים שבעולם וע,י בח'י החכמה והידיעה הזאת יבואו כל הדברים שבעולם לשלמותם ולתכליתם הנצחי והקיים לעד כי רק בשביל זה נברא הכל בגין (דישתמודען ליה על ידי כל הדברים שבעולם ועין במאמר הניעור בלילה סימן נ"ב ובליקותי"נ במאמר לכו חזו סימן ל"ט וזה שאמר אח"כ אשר ימי שגדל בתורה היינו שכל חיותו וגידולו כל ימיו הוא בעסק התורה, וזה ועמלו בתורה שעמל ומתייגע בה בכל כחו שעי"ז נותן כח למלכות דקדושה וכו' כמבנ"י ומתגבר על יצרו שהוא מבחי' המלכו דסט,א וזה ועושה נחת רוח ליוצרו (דייקא ולא ליצרו ח"ו) וזה סוד נחת רוח דייקא בחי' דברי חכמים בנחת נשמעים המבפ,נ כי ע" יעסק התורה נתחבר החי"ת והנו"ן וזוכה לחן ונשמע ונתקבל תפלתו שזה בחי' תי"ו וזה עיקר הנחת רוח שלו ית' כשהחן דקדושה נתעלה ונתרומם ותפלת ישראל מקובלת כי הקב"ה מתאוה תפלתן של צדיקים וכמבואר במאמר אור הגנוז בי' ט"ו ובכמה מקומות בדבריו ז"ל וזה וגדל בשם טוב היינו שכל ימיו הוא בעל מדות טובות ומעש"ט שזה הוא

עיקרתכלית התורה והחכמה וגם כי שם טוב הוא בחי' חן וחשיבות הנ"ל בחי' כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם וזה ונפטר בשם טוב.
היינו שהשם טוב נשאר לו גם לאחר פטירתו כי אין מלוין לו לאדם וכו' אלה תורה ומעש"ט בלבד כי כל הדברים שהם מצד הגוף הכל כלה ונאבד אחר פטירתו ואין לו השארה נצחיות רק מצד נפשו החיה והמשכלת שהיא בחי' שמו בחי' נפש חיה הוא שמו שזה בעצמו מה שכשרצו לומר על איוב שלא היה ולא נברא סתרו דעה זאת דא"כ שמו ושם עירו למה נמצא שהכל היה כלא היהממש וההשארה לעולם הוא רק בבחי' נפשו ושמו הטוב שאז נחשב כאלו הוא חי ממש (וזה בחי' מעלת האומר הלכה בשם אומרה כי ההלכה שהוא עסק התורה הוא אחדות אחד עם שמו ונפשו של מי שאמרה) וזה שסיים ועליו אמר שלמה בחכמתו דייקא טוב שם משמ"ט ויום המות מיום הולדו היינו כשמשים לבו לזה שהתחלת יום המות הוא מיום הולדו כי בכל יום מימי חייו נתקרב יותר ליום מיתתו ופטירתו שזה בחי' כי הולך אדם אל בית עולמו כמובא. ואז מבין כי מצד הגוף וגשמיות של עניני העוה"ז הוא כבר כאלו מת ועבר ובטל מן העולם מאחר שסופו לבוא לזה וע"כ משים אל לבו על תכליתו ועוסק בתורה ומעש"ט ולקשר את עצמו אל השכל שיש בכל דבר ועי"ז זוכה לשם טוב באמת גם לאחר פטירתו עד שכבודו יתברך נתגדל גם אז ע,י פירסום שמו הטוב שזה עיקר תכלית כל הבריאה בחי' לכבודי בראתיו וכו'. ואולי זה ג"כ כוונת רז"ל בענין שאמרו לעולם ירגיז אדם וכו' ואם לאו יעסוק בתורה וכו' וכו' ואם לאו יזכור לו יום המיתה וכו' ר"ל כי מה שלא הועיל לו עסר התורה לנצח היצה"ר הוא מסתמא כי לא השים לבו הטטב אל תכליתו ואז יעסוק בתורה בכוונה אמיתית עד שיזכה להכניע את יצרו שהוא בעצמו עיקר סטרא דמותא ויזכה לדבק עצמו באור החיים שהוא בחי' השכל דקדושה כנ"ל. נמצא שדייקא ע"י בחי' מיתה זוכין לחיים וזה בחי' מה. שדרז"ל כי החיים אלו הצדיקמי שבמיתתם אלו הרשעים שבחייהם קרוים מתים כי מאחר שבאמת עומדים למיתה ואינם שממי לבם לזה כלל וטרודים כל ימיהם בהבלי עולם שבאמת כולם הם בבחי' מיתה כנ"ל ע"כ דייקא ע"י חייהם נשקעים בכל פעם ביותר בסטרא דמותא עד שבחייהם קרוים מתים והם דייקא אינם יודעים מאומה כי אינם שמים לב כלל לשום דבר ועי"ז הם רחוקים מכל בחי' ידיעה דקדושה בתכלית הריחוק. והצדיקים דייקא ע"י שיודעים שימותו עי"ז דייקא זוכין לתכלית הידיעה השלימה שהיא עיקר החיים עד שגם במיתתן קרוים חיים. וזה מצינו בענין יעקב ועשו בעצמו כי עשו אמר הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי

בכורה נמצא שהוחלט עצמו למיתה עד שביזה את הבכורה שהיא בחי' החכמה שהיא עיקר החיים.
ויעקב אבינו שהשתדל עצמו רק בזה וע"כ קיבל הבכורה והברכה עד שזכה לחיים אמתיים ואמרו עליו רז"ל יעקב אבינו לא מת וע"כ באמת הוא בחי' התיקון והשלימות של כל הבריאה כולה כשארז"ל עולמי עולמי מי בראך וכו' יעקב וכו' היינו כנ"ל:

סימן כ'

וע"כ צריכין לדקדק בשחיטה שלא ישחוט למעלה מהשיעור לצד הראש ולא למטה מהשיעור הסמוך לגוף. כי מאחר שהשחיטה הוא בכדי לבטל בחי' הרוח שטות רוח סטרה מבחי' קליפת עשו איש שעיר הנאחז ברוח הבהמיות ועיקר אחיזת עשו בע"כ בהאכילה הוא מבחי' הגוף ולמטה ששם עיקר הגשמיות וכלי העיכול אבל מבחי' צד הראש אין לו אחיזה כ"כ כי הראש הוא בבחי' מוחין שזה היפוך בחי' עשו כנ"ל. וע"כ אם ישחוט למעלה לצד הראש לא יפעול בשחיטתו להכניע בחינת קליפת עשו מאחר ששם אין לו אחיזה כ"כ. ועל כן ארז"ל (ברכות י"ד) לענין היושב בתענית טועם ואין בכך כלום ופירשו דר"ל טועם ופולט וכו' נמצא מבואר שמאחר שאינו בולע ויורד למטה לתוך הגוף ממש אין זה בכלל אכילה. וכן לא ישחוט למטה סמוך לגוף ממש כי שם מתגבר אחיזת עשו ביותר וע"כ נתנו הסימן בשיעור של מטה בושט עד מקום שישעיר (ופירש,י שמתחיל להיות שם שער) וזה סימן לאחיזת עשו איש שעיר שהוא נאחז שם ביותר, וזה שאמרו למעלה עד כמה בושט עד כדי תפיסת יד כי מאחר שהוא עדיין נמשך מושט שבו אחיזת עשו כמובא בחלק או"ח בשם הזוה"ק ואעפ"כ לענין שחיטה אינו בכלל הושט רק תורבץ הושט כי הוא כבר סמוך להראש והמוחין כנ"ל ע"כ שיעורו כדי תפיסת יד שזה בחי' וידו אוחזת בעקב עשו. וע"כ כבר אין שם מקום שחיטה. והגם כי הקנה כולו הוא מבחי' יעקב ושייך שם שחיטה זה מובן ממה שרמזנו למעלה כי לפעמים היצה"ר מתלבש במצוות שזה בחי' שעשו לובש בגדי יעקב (זה לעומת זה כמובן וע"כ בבהמה שגבר בה אחיזת עשו ביותר ע"כ נאחז גם בבחי' הקנה שלה למטה מצד הראש וכן בשאר בעלי חיים והעיקר בהאכילה שלהם. ע"כ נתנו סימן גם בקנה למטה עד מקום שמושכת צוארה לרעות. לרעות דייקא שהיא האכילה שלה עד שם יש בחי' אחיזת עוש גם בקנה שלה באופן שיכולים לבטלו ולהכניעו ע"י השחיטה ומשם ולמטה כבר סמוך להגוף כנ"ל לענין ושט. ואין שם מקום ההמתקה והתיקון ע"י שחיטה וע"כ נתנו הסמן לידע אחר שחיטה והוא עד ראש כנף האונא כשנופחין אותה וכו'. כי בהריאה והאונות

שם הרוח חיים של הבהמה וכיוצא. שזה בחי' רוח הבהמה היורדת היאלמטה וכו' ושם אחיזת הרוח סערה של עשו ביותר וע"כ אין שם מקום שחיטה כנ"ל:

סימן כ"א

וע"כ לכתחלה צריכין לשחוטי גם בעוף רוב שני הסימנים מאחר שאחיזת עשו הוא בשניהם כנ"ל רק בדיעבד סגי ברוב אחד בעוף מחמת שנברא מן הרקק ואין נאחז בו הגשמיות והכסילות כ"כ כמבואר לעיל קצת וכ"ש הגרגרת שהוא הקנה אינו נפסל בשחיטתו אלא אם נשחט רובו בפסול. כי מאחר שעל ידו נכנס ויוצא הרוח חיים ואצל ישראל שרשו הוא בבחי' הקדושה בחי' יעקב ע"כ אינו נפסל אלא ברובו משא"כ הושט שהוא בחי'עשו נפסל במשהו וזהו כעין שארז"ל לענין מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה והני מילי בישראל וכו' היינו כנ"ל

סימן כ"ב

וע"כ צריכין לשחוט או לנקוב הורידין כדי שיצא הדם שבהם כי גם בדמים אלו נאחזין הדינין שזה בחי' אותיות ורידין (כמבואר במאמר דרשו סי' ל"ז) שמשם יניקת הרוח שטות סטרא דעשו שהיה אדמוני ע"ש תוקף התגברות הדמים שבו:

סימן כ"ג

וע"כ שהיה פוסלת בשחיטה כי מאחר שהשיטה הוא בבחי' זביחת היצה"ר סטרא דעשו ע"כ צריכה להיות בזריזות גדול בלי שום שהיה כלל באמצע השחיטה. כי אם ישהה באמצע מורה כאלו נותן לו מקום להגבר כנגד ושזה בחי' מה שארז"ל כשם שאין מחמיצין את המצות כך אין מחיצין את המצוות ואמרו הוי רץ למצוה קלה וכו' והוי בורח מן העבירה. רץ ובורח דייקא. וע"כ אם אינו שוהה ומפסיק כלל רק שעסק השחיטה עצמה נשתהה מחמת שהסכין אינו חד אין בכך כלום מאחר שלא עמד לפוש ולהפסיק באמצע העסק רק עוסק בשחיטה כסדר אזי אף שממילא נשתהה כשר כי ממילא מובן שאין בני אדם דומין זה לזה. ויש זריז במלחמתו ביותר ויש שאינו זריז כ"כ בטבעו ואעפ"כ גם הוא נוצח המלחמה בשלימות בפרט כי הבא לטהר מסייעין לו ובלבד שלא יתן מעצמו להשונא מקום וזמן להתגבר כנגדו ח"ו כנ"ל. וע"כ מדינא שיעור שהיה דייקא כשיוער שחיטה. כי אז יוכל להתגבר כנגדו ולשחוט אותו בבחי' ואתא מלאך המות ושחט לשוחט. והמנהג להטריף כל שיהה אפילו במשהו וכו' כי תיכף שנותן לו איזה מקום וזמן יש לחוש שלא יתגבר לגמרי ח"ו וממילא מובן מזה עוד כמה הלכות שבסימן זה:

סימן כ"ד

וע"כ דרסה פסול בשחיטה מבואר קצת לעיל וגם כי אין לגמור את המלחמה בזריזות יתירה בפעם אחת ביחד כי הוא מלחמה ארוכה ע,כ צריכין לשתף הזריזות במלחמה כנ"ל עם בחי' המתינות ג"כ בכדי שלא תהיה בבחי' הריסה לגמרי ח"ו וכתיב לא תוכל כלותם מהר וכו' כמבואר במ"א וע"כ צריכין שתהא השחיטה בדרך הולכה והבאה שזה בחי' עייל ונפיק רצוא ושוב המבואר בסימן ואו במאמר קרא את יהושע ועכ"פ צריך שיחזיק הסכין כמלא שני צוארים ואז אף אם שחט בהולכה או בהבאה לבד כשר. מאחר שאינו בדרך התזה לגמרי בפ"א עכ"פ ומבואר קצת לעיל מענין שני צוארים: וע"F חלדה פוסל בשחיטה. כי עיקר כח תיקון השחיטה הוא ע"י התורה הק' שעי"ז נותנים כח למלכות דקדושה להתגבר וכו' ומחברם החי"ת והנו"ן. וכל אל והבחי' הקדושי' הם בבחי' התגלות שלא בבחי' הסתר וגניבה והעלמה וחלדה ח"ו. אצל התורה נאמר לא מראש בסתר דברתי (ישעיה מ"ח) וכמו שדרז"ל (שבת דף פ"ו ע"ב) ואצל החמכה נאמר חכמות בחוץ תרונה וכו'. מלכות דקדושה היא בחינת עלמא דאתגליא כידוע. אבל המלכות דסט"א בחי' היצה"ר בחי' עשו היא רק בבחינת גניבה והעלמה וערמה ומרמה וחשך והסתרה וחלדה בבחינת מים גנובים ימתקו וכו' וכתיב אצל כל פינה תארוב וכתיב יארוב במסתר כאריה בסוכו וכמוהו רבים וכמבואר בזוה"ק בחי' ההבדל שבין האשה זונה בחי' הסט"א והיצה"ר ובין הקדושה. וע"כ גם בחי' המלכות שלהם היא בחי' מלכותא בלא תגא. והגם שגם אצל הקדושה כתיב ואת צנועים חכמה וכתיב והצנע לכת וכו' ההפרש מובן ממילא. כי זה רק בדרך צניעות והסתר מעשיו הטובים בכדי שלא יהיה לו שום התפארות מבני אדם רק יהיו כל מעשיו לש"ש בלבד באמת בלי שום פניה אחרת כלל. נמצא שאינו מעלים עצמו מחמת בושה ח"ו רק אדרבה כנ"ל. אבל פתויי היצר הוא רק בבחי' גניבה וחלדה והעלמה מחמת שהמעשים עצמם יש בהם גנות גדול גם בעיני בני אדם וכמו שארז"ל תדע אדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם, וגם בכלל כי הקדושה וכל התיקונים הנ"ל הם בבחינת אור והתגלות אבל הסט"א הוא בחי' חשך וצלמות בחי' הכסיל בחושך הולך וכתיב והיה במחשך מעשיהם. וכתיב דרך רשעים כאפילה ורבים עוד כיוצא באלה עהפסוקים שזה בחי הסתרה וחלדה בחי' חשכות כנ"ל, וע"כ מדינא אין החלדה פוסלת אלא אם הוא מחובר ממש לדבר הנשחט שזה מורה על החשכות והעלמה וחלדה שיש בגוף הענין בעצמו מחמת שמץ וגנות שיש בו. אבל אם נתכסה ונחלדת השחיטה מחמת דבר אחר כגון מטלית פרוס על צוארה ושחט שחיטתה כשרה כי לפעמים גם בקדושה יש בחי' כזאת כנ"ל. ויש מי שפוסל גם

בזה. כי מאחר שהסט"א מדמה עצמה אל הקדושה כקוף בפני אדם ולפעמים מתלבש עצמו במצוות ע"כ בשעת קשרי המלחמה בח'י השחיטה צריכין לחוש וליזהר גם בזה. וגם כי לפעמים היצה"ר מונע את האדם מלעשו"ת מצה ולפעמים שמביאו לידי עבירה ממש ח"ו עי"ז בעצמו שמתלבש עצמו במצוה זו היינו להיות הצנע לכת ביותר ולהסתיר מעשיו מבני אדם כ"כ עד שמביאו למכשול גמור ח"ו וכמובא בספרי קודש. ע"כ צריך האדם להתבונן על דרכיו וליזהר גם מבחי' חלדה כזאת כנ"ל: וענין הגרמה היינו ששחט למעלה ממקום שחיטה מבואר קצת לעיל.

ויש לבאר עוד קצת בזה בקצרה גם לענין עבודת האדם במלחמתו עם יצרו שהעיקר הוא ע"י עסק התורה ששרשה היא בבחי' חכמה עילאה ומשתלשלת כ"כ עדשמתלבשת בדברים גופניים ובכלי המעשה. ממש בחי' שכל טוב לכל עושיהם שזה בחי' ההמתקה והתיקון שנמשך ע"י שחיטת הסימנים ששרשם סמוך לצד הראש ששם משכן המוחין ומסתיימין סמוך לגוף וכלי המעשה וע"כ נכון שתהא השחיטה בעמצא הצואר דייקא. ואין כאן מקום לבאר עוד בזה. וע"כ עיקור פוסל כגון שנעקר סימן אחד מהלחי ומהבשר שש משורש חיבורו אז אין מועיל השחיטה גם בסימן השני.

אפילו בעוף שהכשירו בסימן אחד. כי אין תיקון השחיטה מועיל אא"כ שני הסימנים מחוברין ואדוקין בשרשם אבל לא שנפרד אחד מהם לגמרי משרשו וחיבורו קודם גמר שחיטה ומובן קצת כפי הנ"ל:

סימן כ"ה וכו'

וע,כ צריכין לבדוק אחר שחיה אם נשחטו רוב הסימנים ואם לא בדקו אח"כ אסור דבהמה בחייה בחזקת איסור עומדת עד שיוודע לך שנשחטה כראוי. כי הניצוצות הק' או הנפש המגולגל ומלובש בה בבהמהוכיוצא היא בבחי' יושבי חשך וצלמות אסירי עני וברזל. כי נאסר ונקשר ברוח הבהמיות בחי' רוח שטות וכסילות והחשכות שהיא מבחי' עשו כמו שדרז"ל ולחשך קרא לילה זה עשו ומצפה להתתקן ולעלות ע"י תיקוני השחיטה, אבל מסמתמא המניעות שהם מצד הסט"א מתגברים מאד למנוע תיקונו ע"כ בחזקת איסורה והיא מעכשיו בחזקת היתר שהיא ממין טהור ע"כ אם אירע בה אח"כ איזה ריעותא מעמידים אותה בחזקת היתר כמובא בשו"ע: וע,F אע"פ שע"י השחיטה קיבלה תיקונה והותרה באכילה אעפ"כ אסור לאכול ממנה עד שתמות. כי אע"פ שכבר יצאה מאיסור אבר מן החי לישראל ע"י השחיטה שהמתיקה הדינים הנאחזים בדמיה ונפרד כבר בחי' הכסילות והחשכות הנאחז בה אעפ"כ מאחר שיש בה עדין איזה חיות לא נפרדה ונתבררה עדיין לגמרי מבחנית אלו הנאחזים בה. ועל כן יש בה עדיין איסור

משום לא תאכלו על הדם כי עדיין לא נמתקו הדמים שבבה בשלימות. אבל לאחר שיצא חיותה לגמרי אז הותר לאכול גם מה שנחתך ממנה בעודה מפרכסת כמבואר בסי' כ"ז:

סימן כ"ח

וע"כ צריך לכסות דם חיה ועוף בעפר כי כברמבואר שבחיה אעפ"כ שנבראה ג"כ רק מן האדמה וצריכה שחיטת שני הסימנים מכל מקום מתנוצץ בהחיה בחי' אור החכמה והחיות דקדושה ביותר וע"כ נקראת חיה כנ"ל ומכ"ש בעוף שנברא מן הרקק ויש בו גם מבחי' המים כנ"ל. וזה בחי' מה שבהמה חלבה אסור ובחיה ועוף מותר החלב. כי מבואר בכתבים כי חלב ודם הם כנגד בחינת ימין ושמאל וכו' שהם בחינת ישמעאל ועשו וכו' וע"כ בבהמה מחמת גסותה וגשמיותה אסור גם החלב שבה להדיוט כי אין בוכח לברר ניצוץ בחי' הטוב שיש בו ולא הותר רק לגבוה ולמזבח כפרה כי משם שורש אחיזת היצה"ר מבחי' החלב והדם שבאדם בבחי' וישמן ישורון ויבעט וכן שמנת עבית וכו'. וכיוצא בזה רבים, וזה בחי' מה שדרז,ל (שבת ל"א) זה דרכם כסל למו (שפשוטו מדבר מהכסילות של החוטאים) יודעים רשעים שדרכם למיתה (נמצא שהידיעה הזאת היתה גורמת להם לשוב בתשובה ולילך בדרך החיים כנ"ל) אלא שחלב מכס על כסלם וכו' ע"ש. נמצא שהגשמיות והרוח שטות וכסילות של היצר הרע שהוא מבחי' עוש אדמוני בחי' דם כנ"ל. נאחז גם בהחלב כנ"ל. וע":כ חלב בהמה ממש אסור כנ"ל משא"כ בחיה ועוף שהם קדים ורוחניים ביותר ע"כ חלבם מותר. רק הדם אסור גם בהם מחמת תוקף הדינים שבו שיש בהם מאחיזת בחי' עשו ביותר כנ"ל. אך מחמת דקותם ורוחניותם שעי"ז הם סמוכים ביותר לבחינת אדם מדבר ע"כ צותה התורה לכסות דם שחיטתם בעפר. וע"כ נאמר אצל מצוות כיסוי הדם לשון צידה ודרז"ל מה תלמוד לומר מלמד שלא יאכל אדם בשר אלא בהזמנה (עיין רש"י) נמצא שהכתוב מרמז שחיה ועוף הבאים לאדם ע"פ רוב בטורח ויגיעת הצידה ואין מזדמנין לו בכ"פ. ע"כ אכילתם הוא בבחי' שבירת תאוות אכילה שזה בחי' הכנעת קליפת עשו שהיה להוט אחר גרונו ביותר וזה מחמת כי ברוחניותם הם סמוכים ביותר לבחי' אדם כנ"ל. וע"כ צריך דמם כיסוי באפר ועי"ז בנקל יותר להניצוצות הק' שבהם לחזור ולשוב לשרשם בבחי' וישוב העפר אל הארץ כשהיה והרוח תשוב וכו' כידוע. וע,F ארז"ל ושפך וכסה מי ששפך הוא יכסה כי מאחר שהתחיל לעסוק בתיקונו שהוא השחיטה ע"כ מוטל עליו ביותר לגמור התיקון גם ע"יהכיסוי. ואם לא כסה וראהו אחר חייב לכסות כמ ואצל בחי' האדם.

ובוודאי יש הבדל גדול ביניהם כמובן ממילא. וע"כ כסהו ונתגלה אינו חייב לחזור ולכסות מאחר שכבר נגמר התיקון תיכף בכסוי הראשון. אבל כזהו הרוח ונתגלה חייב

לכסות. מאחר שלא נעשה הכיסוי ע"י אדם רק ממילא ע"י הרוח והרי חזר ונתגלה ע"כ חל החיוב גם עכשיו על האדם. וע"כ צריכין לכסות דייקא שיהיה עפר תיחוח גם למטה שיתערב הדם תיכף עם העפר מכל צדדיו. וממילא תבין לפרש עוד כמה הלכות שבסימן זה: כט) הלכו' טרפות. וע"כ הטרפה אסורה כי מאחר שיש בה טרפות בידוע שגברו עליה הדיני' ביותר עד שנאחז בה הכסילות מאד שהיא בבחי' סטרא דמותא בחי' טורף נפשו ונתרחקה מן החיות דקדושה שהיא בחי' חכמה בחי' חי"ת, וע"כ טרפה אינה חיה כמו שלמדו חז"ל מפסוק זאת החיה וכו' חיה אכול ושאינה חיה לא תאכל, וע"כ אסורה באכילה לישראל שמקושרים אל בחינת החיות דקדושה שהיא בחי' חכמה בחי' קדש וזה ואנשי קדש תהיון לי היינו כנ"ל. וע"כ ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשליכון אותו. שהוא מבח'י עוש כמו שדרז,ל על פסוק מחזיק באזני כלב וכו' בחי' מלכות דסט"א כידוע (ועיין בזוה"ק משפטים דף קכ"א) וזה בחינת חי"ת טרפות נאמרו למשה מסיני. חי"ת דייקא לעומת החי"ת דקדושה הנ"ל (ולתנא דבי ר' ישמעל ח"י טרפות נאמרו כי על ידם נפגם בח'י החיות דקדושה) וזה בחי' ח' טרפות הם וסימנן דן חנק נפש. היינו שהתגברקו כל כך בחי' הדינים על הנפש עד שנאחז בו בחי' סטרא דמותא בחי' שאמר (איבו ז') ותבחר מחנק נפשי מות מעצמותי כי מיתת חנק היא כ גדמה שפגמו בבחינת הה"א אחרונה בבחי' מלכות וזה בחי' ובשר בשדה טרפה דייקא לא תאכלו כי גבר עליה אחיזת עשו איש שדה וכפי פשוטו ר"ל דרוסה שנטרפה על ידי חיות רעות שבשדה שהם ההיפוך מבחינת החכמה ומלכות דקדושה שהם בחי' חיות הקדש כידוע וכנ"ל. וע"כ נכללו בזה כל המיני טרפות כי כולם הם בבחינת זאת כנ"ל ועיין זוה"ק פנחס דף רל"ח. וע" כ יעקב אבינו שהיה מקושר אל השכל דקדושה בשלימות זכה לבטל כל מיני טרפות שהם מבחינת טירוף הדעת סטרא דמותא. וע"כ אמר ללבן טרפה לא הבאתי אליך. ומחמת שהטרפה היא אעפ"כ קצת גבוה בבחינתה ומדריגתה מבחי' נבלה ששלט בה כבר סטרא דמותא ממש וע"F מטמאת ג"כ אבל טרפה היא בחיותה עדיין רק שנאחז בה ביותר בחינת סטרא דמותא כמבואר גם בזוה,ק בענין מה שאצל איסור טרפה נאמר ואנשי קדש תהיון לי ואצל נבלה נאמר כי עם קדוש אתה ועיין גם בליקוטי תורה להאריז"ל וע"כ ארז"ל שחיטת הטרפה מטהרתה מדיי נבלה כי אעפ"כ מועיל לה תיקון השחיטה שלא תטמא בטומאת נבלה עכ"פ. וע,F כל הטרפות הם עי"ן בפרטי פריטות כמו שמנה אותם הרמב"ם ז"ל. כי כמ ושצריכין בקדושה להסתכל בעינא פקיחא ולהתבונן עצמו אל השכל שיש בכל דבר בפרטי פרטיות בכדי שיאיר לו השכל להתקרב להשי"ת ע"י כל דבר ודבר כפי בחינתו בפרטיות. והעיקר זוכין לזה על ידי עסק

התורה שכלולה משבעים פנים לתורה. והשבעים זקנים שמהם תצא תורה לכל ישראל נקראים עיני העדה. וע"כ כצמו כן לעומת זה מתגברת הסט"א להפריד ח"ו מן השכל דקדושה ומן התורה הקד' שהם עיקר החיים דקדושה ולהמשיך ח"ו בחי' סטרא דמותא שזה בחי' טרפה אינה חיה כנ"ל וע"כ הם ג"כ שבעים טרפות דייקא. וגם מחת כי שרש השתלשלות יניקתם הוא מבחי' תוקף הדינים כנ"ל שזה בחי' גזר דין של שבעים שנה כמובא מעין זה גם ברקנטי. גם יש לומר כי הם כנגד השבעים אומות עכו"ם ועיין בספר הקנה שעל המצוות

סימן ל' וכו'

והנה לבאר כל מיני טרפות בפרטיות ע"פ דרך זה ירבה האריכות וגם כי אין לנו עסק בנסתרות לבאר סוד כל בחינהובחינה ואבר מאיברי הבעל חי להיכן הם מרמזים בשרשם ברוחניות על כן ההכרח לקצר בזה: והנה בדין פסוקת הגרגרת ברובו ונקובת הושט במשהו נתבאר עלעיל קצת ואי לאו דמיסתפינא ה"א בדרך צחות בענין המבואר בשו"ע סימן ל"ג שעורות הושט החיצון אדום והפנימי לבן וכו' כי כבר נתבאר שהקנה מרמז לבחי' יעקב שבחר לחלקו העוה"ב שאין בו אכילה ושתיה שזה בחי' הקנה. וזה בחי' הקול קול יעקב בחי' הקנה מוציא קול והוא ג,כ בבחי' קנה חכמה שהוא מדתו של יעקב ועשו אחיזתו בבחי' הושט שבו עיקר אכילה ושתיה וכו' כמובן כל זה בזוה,ק והנה יעקב ועשו היו שניהם בבטן אחת וגם בלידתם נאמר וידו אוחזת בעקב עשו שזה בחי' הקנה והושט שבטבע הבריאה הם מחוברים יחד וע"כ אם נפרד הושט מהקנה וכו' טרפה כי זה מדתו של יעקב שלא להפריד הושט שהוא בח'י העוה"ז שיש בו אכילה ושתיה מהעוה"ב שהוא בחי' הקנה כיהלא ההכרח גם ל יעקב להשתמש בהדברים של העוה"ז רק שעושה הכל בחכמה וכל מעשיו לשם שמים. מה שאין כן עשו הוא מקלקלק סדר הבריאה ומפריד את בחי' העוה"ז מהעוה"ב לגמרי. שזה בחינת נפרד הושט מהקנה ע"כ טרפה כי זה מבחינת סטרא דמותא. וזה בח'י מה שהושט שמרמז לבחי'. העוה"ז יש ל ושני עורות. החיצון אדום כי בו נאחז ביותר בחינת עשו אדמוני. והפנימי לבן כי פנימיות העוה"ז הוא בבחי' צחות ולבנונית בחי' עוה"ב בחי' ל"ב נתיבות (חכמה) ר"ת לבן כידוע, וע"כ אם נתחלפו שאחיצון לבן והפנימי אדום שזה מבחי' עשו שהפנימיות שלו הוא מתוקפא דדינא ותאוות העוה"ז ואפילו כשעושה איזה דבר שבק' שהוא מבחי' לבנוניצת בחי' חסדים בחי' עוה"ב הוא רק בבחי' חיצוניות אבל פנימיות הוא בבחי' עשו הוא אדום ע"כ טרפה. וכן אם שניהם אדומים. ואם שניהם לבנים עיין בשו"ע.

ולדעת האוסרין גם זו טרפה כי זה בבחינת אל תצדק הרבה וכו' בחינת שאלות עשו איך מעשרין את התבן וכו'. עוד יש לומר כי הושט שהוא בחינת העוה"ז יש בו אחיזת עשו וישמעאל ועשו הוא אדום וישמעאל הוא בבחי' לבן כי הם מונים ג"כ ללבנה ויניקתו מצד החסד בחי' לובן סטרא דאברהם ועל כן הוא בבחי' חלב לבן כנ"ל. וע"כ כשהלך יעקב ללבן להכניע קליפתו ולברר ממנו הניצוצות הק' כנ"ל בחלק או"ח אז הלך עשו אל ישמעאל וכו' בכדי לקבל ממנו כח ביותר ולהשתתף עמו כנגד יעקב. וע"כ אם נתחלפו זה מורה על תחבולות היצר בחי' עשו להתלבש במצוות שהם בחינת לובן אבל פנימיות כוונתו להרע. וכן אם שניהם אדומים או לבנים. מורה שנכללו קליפת עשו וישמעאל ביחד להתגבר כנגד יעקב וע"כ טרפה. וכן אם יש לו שני ושטים או שני קנים טרפה דכל יתר כנטול. ולא מיבעיא שני ושטים כי זה בחי' אל תרשע הרבה מאחר שבו עיקר אחיזת עשו הרשע אלא אפילו שני קנים ג"כ טרפה בבחי' אל תצדק הרבה. וכן ואל תתחכם יותר. כי צריכין שיהיו מעשיו מרובין מחכמתו.

וע,כ עיקר שלימות קנין החכמה והעוה"ב הואע"י קנין התורה הק' שהוא בחיח' עמודא דאמצעיתא כנ"ל. כל זה כתבנו בדרך צחות קצת כנ"ל. ובאמת קשה לבאר כל עניני טרפות בפרטיות כי רבים הם. אך בכלל הוא כי יש אברים שהם כלי החיות.

כגון המוח והלב והריאה ובהם עצמם יש ג"כ פרטים כגון הגלגולת וקרומי המוח והמוח וכן טרפש הלב ובשר הלב וחללי הלב וקנה הלב וכן קרומי הריאה ובשר הריאה וסימפוני הריאה. ויש כלי האכילה ועיכול האכילה ובירורו וזיכוך האכילה והם המעים והקורקבן והמסס ובית הכוסות וכו' והכבד והמרה והטחול וכו' וכן כולם.

וכן יש כלים של כלל בנין הגוף כגון השדרה והצלעות. וכלים של שימושי הגוף לעמוד ולילך ולשכב ולנוח. ובכל אחד ממיניהם יש כמה פרטים כנ"ל. וכולם מרמזין ברוחניותם למה שמרמזין והכל כלול בבחינת המשכת התיקונים הנ"ל שהם כלל הכל. כי החכמה והשכל הוא בחי' כלליות הג' ראשונות. והתורה הוא בחי' עמודא דאמצעיתא בחי' הואו קצוות. ומלכות הוא בחינת סוף דבר כידוע. וע,כ קבלו חז"ל הלכה למשה מסיני שיעור כל מיני טרפות של כל אבר ואבר כפי בחינתו. כי יש פגמים שנוגעים העיקר לבחינת המשכת החכמה והשכל בחי' החיו. ויש פגמים שנמשכים ממה שפגמו כנגד התורה הקדושה והעיקר בעוון ביטול תורה ח"ו. ויש פגמים שנמשכים ממה שפגמו בבחינת מלכות ובכולם קבלו חז"ל השיעור האמיתי באיזה אופן יוכל הפגם עדיין להתתקן בנקל ואז גם הטרפות שנשתלשל על ידו אינו מפסיד את החיות של הבעל חי לגמרי ח"ו רק יוכל להתרפאות ובהמשך הזמן הדרא בריא. ויש שגברו הפגמים כ"כ

עד שנוגע להחיות ואינו חי שנים עשר חודש כמו שארז"ל טרפה אינה חיה ואז היא אסורה כי נאחז בה הסט"א ויטריף את נפשו ח"ו ע"י אכילה זאת. וע"כ ספק טרפה אם חיתה י"ב חדש או עד שתתעבר ותלד הוא בחזקת כשרות כי מזה מובן ונראה שאין בה אחיזת סטרא דמותא כיאל אחר איסתרים ולא עביד פירין.

ומאחר שנתעברה וילדה מובן שהיא מצד בחי' הקדושה שהוא בחי' חיים נצחיים בחי' קיום העולם במין ובבחי' שארז"ל לענין האדם שמניח בן וכו' כאלו לא מת. ועל כן אמר וחלב טהור סותם את הנקב. כי הוא כגופו של בשר עצמו וע"כ גם בטבעו הואאדוק בו היטב וסותם. משא"כ חלב טמא מאחר שהוא מבחי' הלובן דסט"א כנ"ל ע"כאינו אדוק כל כך בבשר ואינו סותם. ועל כן כל שכנגדו בבהמה טמא גם בחיה אינו סותם כי די לו להפקיע את עצמו במה שהתירתו תורה מחמת שהוא ממין חיה כנ"ל אבל לא לסתום ולהציל הבעל חי מטרפות על ידו כי הוא ג"כ אינו אדוק בטבעו בבשר ואעפ"כ הכשירתו תורה כנ"ל:

סימן ס"א

וע,כ צריך ליתן לכהן זרוע ולחיים וקיבה של שור ושה וכו' ומבואר בליקוטי תורה להאריז"ל פ' שופטים כי לחיים הם כנגד ג' ראשונות וזרוע כנגד חג"ת וקיבה כנגד נה"י שש סמקומה נמצא שמרמזין לכלליות בחינת המשכת התיקונים הנ"ל.ף וע"כ נותנין לכהן. כי בכהונה יש גם כן בחי' כלליות כולם (עיין מאורי אור) וע"כ עי"ז נגמר התיקון של אכילת הבשר בשלימות. ועל כן חיה ועוף שאין בהם אחיזת הסט"א כ"כ כנ"ל ע"כ אין צריכין לתיקון זה. ועל כן החיוב על השוחט ליתן המתנות לכהן כי הוא העוסק בהתיקון של הבהמה שע"י השחיטה. היינו להמתיק הדינין בשרשן לבטל ממנה אחיזת הכסילות והסט"א ע"כ צריך לגמור התיקון על ידי המתנות להכהן איש החסד והוא בבחי' כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו. (עיין עסעיף כ"ח):

סימן ס"ב

וע"כ אסור לאכול אבר מן החי ובשר הפורש מן החי. כי כל זמן שלא נמתקו הדינים בשרשם ע,י תיקוני השחיטה א"א להפריד הרע והכסילות הנאחז ברוח הבעל חי שהוא אחיזת הרוח שטות רוח סערה מסטרא דעשו. וע"כ אכילה כזו פוגמת הנפש מאד. וגם כי הוא ממדת אכזריות מאד שהוא ממדת החיות רעות וטמאות הדורסים ואוכלים וטורפים ואוכלים ואלו החיות הם ההיפוך מבחינת החכמה והחיות דקדושה שמשם שורש הרחמים והחסדים וביטול כל מיני רוגז וכעס ואכזריות כנ"ל כמה פעמים:

סימן ס"ג

ומחמת שעיקר התגברות הסט"א באכילה הוא באיכלת בשר כנ"ל ע,כ צריך לשמרו ובשר שנתעלם מן העין אסור אם לא על פי האופנים המבואר יסבשו"ע דחיישינן שמא הוחלף ע"י בחי' התמורות והחלופין של בחי' הסט"א והיכלי התמורות שמתגרין להחליף ולהמיר וכו' כידוע:

סימן ס"ד ס"ה וכו'

ענין איסור חלב ודם מבואר קצת לעיל. וכן גיד הנשה אסור לפי שנצטער בו יעקב אבינו בהאבקו עם שרו של עשו שהוא בחינת היצה"ר וגיד זה הוא כנגד ט' באב שבו נחרב בית מקדשינו שכלול מכל התיקונים הנ"ל כמבואר בחלק אורח חיים:

סימן ס"ט וכו'

וע,כ צריך הבשר הדחה ומליחה בכדי להדיח הדם בעין שעליו שהוא אסור כנ"ל וגם כדי לרכך הבשר שיוכל המלח להפליט הדם ממנו. כי אף שכבר נטהר הבשר מהדם בעין שעליו אעפ"כ צריכין להוציא ממנו גם דם פליטה כי אע"פ שד סהאיברים שלא פירש מותר כי זה בחי' לא הביט און ביעקב וכו' ודרז"ל מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה כי מאחר שלא פירש להוציא הרעה אל הפועל ח"ו במעשה ממש אין נענש על זה מאחר שהתגבר על יצרו במעשה עכ"פ. אף על פי כן צריכוי לטהר הלב גם מימשבות כאלו ח"ו ולהכניע גם הרע שיש בו בכח ולא בפועל ממש. כי באם לאו בנקל ח"ו שיתגבר עליו יצרו גם בפועל ממש ח"ו שזה בחינת מה שצריכין למלוח הבשר בכדי שיפלוט גם הדם הבלוע באיברים כי בשעת התחלת הבישול בוודאי יפרוש ויצא הדם שבו ממקום למקום ויאסור. וע"כ צריך מליחה והמלח ע"י החריפות והמליחות שבי מוציא ממנו גם הדם הנבלע באיברים, וכמו כן לעובדא לענין האדם. המלחיה היא בבחי' מה שארז"ל לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר היינו שלא ימתין עד שעה שיראה שיצרו רוצה להתגבר עלי וולהביאו אל החטא בפועל ממש ואז יחגור כלי מלחמתו להלחם בו. כי אם כשיצרו עדיין בכח ולא בפועל עדיין אז ירגיז עליו יצרו הטוב ויתגרה בו במלחמה בכדי לגרשו ממנו לגמרי שלא ישלוט בו גם בבחינת כח לבד. וזה שנאמר רגזו ואז בוודאי ואל תחטאו וכו'. וכן מה שלומד תורה בכח ויגיעה ומקבל ע"ע יסורים ומרירות בשביל עול תורה וכשארז"ל אין התורה מתקיימ' אלא במי שממית עצמו עליה. זה ג,כ בחינת תיקון הבשר שע"י מליחה הנ"ל. כמובן במאמר ויאמר בועז סי' ס"ה. (ועיין זוה"ק ויחי דף רמ"א בענין המתקת הדינים שבבחינת מלכות שהיא ע"י בחי' מלח ומזה מובן ג,כ ענין המליחה הנ"ל) ואז אחר המליחה צריכין לחזור ולהדיח הבשר

ולנקות אותו מהמלח ומדם זה שנפלט ממנו ואז הותר הבשר לאכילה כי שוב אין בו כלל מאחיזת עשו איש הדמים אפילו רק בבחי' כח לבד כנ"ל: וע,כ בשר ששהה ג' ימים בלא הדחה ומליחה שוב לא מהני לו מליחה כי נתייבש דמו בתוכו והוא כעין שדרז"ל (בבא קמא דף פ"ב) וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים וכו' כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה נלאו עמדו נביאים שביניהם ותקנו וכו' כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה. וכבר מבואר כי תיקון הבשר ע"י הדחה ומליחה הוא בבחינת הכנעת היצר הרע בחינת עשו שעיקר הכנעתו ע"י מימי התורה והחכמה כנ"ל וע"כ אם שהה ג' ימים וכו' שזה בחי' שנפרד מהתורה בבחי' שלשת ימים הנ"ל אזי בוודאי כבר נתקשה ונתייבש הדם שבתוכו עד שכבר קשה להוציאו ולהפליטו גם ע"י הדחה ומליחה ולכן אין לאכלו אלא צלי ומאחר שצלאו אעפ"כ לא יבשלנו לכתחלה כמבואר בשו"ע. וע"כ אם נשרה במים תוך הג' ימים מותר להשהותו עד קרוב לג' ימים אחרים: והנה מענין זה מובן קצת מה שלפעמים שדייקא אז מתגרה בו יצרו ביותר בבלבולים ומחשבות וכו' מה שלא עלו על דעתו מקודם וזה כמו בחי' תקון המליחה שמתחלה בפרט לאחר הדחה אז הבשר נקי ואינו נראה עליו שום לחלוחית דמים ואח"כ ע"י המליחה דייקא נתמלא הבשר מציר ודם שנפלט ממנו כי בתחלה היה הדם נבלע באיברים ועכשיו יצא ונפלט ע"י המליחה וע,כ נתלכלך הבשר עוד הפעם עד שידיחו אותו שנית ואז יהיה נקי באמת מכל מיני דמים הן בחוץ והן בפנים (וכעין מבואר גם בהשיחות) וע"כ צריכין ליזהר אז ביותר לבל יפול בלבו שום חלישו תהדעת ע,י בחי' ההתגרות שעכשיו ביותר. כי כך הענין כי זה בעצמו טהרתו ותיקונו כנ"ל אך אעפ"כ עכ"פ לא יהיה ניחא לו בזה ח"ו. רק יתגבר כנגד הבלבולים תיכף לגרשם בכל כחו ועכ"פ יברח מהם תיכף אל הקדושה ועכ"פ לא יהיה כמהרהר וחוזר ומהרהר ח"ו וכמבואר מזה במ"א וזה בחי' מה שצרייכן למלוח בכלי מנוקב דייקא בכדי שיהיה מקום לציר ודם הנפלט לזוב ולצאת משא"כ אם אין לו מקום לזוב אזי לא די שמה שנשרה בציר ודם נאסר כי חזר ונבלע בו הדם ולא מהני ליה שוב מליחה וצליה.

אלא אפילו כל החתיכה שחוץ לציר נאסרה ג"כ ואין לה שום תיקון כי הדם שבתוכה פירש ממקום למקום ולא יצא מאחר שלא היה לו מקום לזוב ולצאת וכמ וכן לעניניו מאחר שאינו מזדרז בזה לגרשו מכל מניי בלבולים ולכלוכים העולים על לבו עכשיו דייקא רק אדר בא נראה כאלו ח"ו ניחא לו בזה אז לא די שהם בעצמם נדבקים ונאחזים בלבו עד שקשה לו אח"כ לטהר עצמו מזה אף גם כל מוחו ולבו נתבלבלו ונטרפו עי"ז ביותר.

כי מאחר שעוסק בתורה ועבודה קצת שסגולתם להכניע היצה"ר ולטהר הלב מכל מיני פסולת אפילו ממה שהוא עדיין רק בכח לבד שזה בעצמו הוא הטועם והסיבה שנדמה לו שמתגרין בו וכרוכין אחריו עכשיו ביותר כנ"ל. ואם היה חזק בזה בדעתו ובכל פעם שעולה איזה בלבול על לבו יגרשנו תיכף ויתן לו מקום לזוב ולצאת ממנו ואח"כ היה עולה על לבו איזה בלבול אחר והיה מגרשו ג"כ וכן בכל פעם עד שהיה זוכה לטהרת הלב באמת בבחי' ותשליך במצולות ים כל חטאתם במקום אשר וכו' ולא יעלו על לב לעולם משא"כ אם כשבא לו איזה בלבול וכיו' אינו נותן לו תיכף מקום לצאת רק אוחז בו ומעמיק בו ושונה באולתו ח"ו אזי הוא כטובל ושרך בידו ח"ו.

וממילא מובן כי אף שבשר הנמלח בכל שאינו מנוקב נאסר לעולם ולא מהני ליה שום תיקון לדידן כנ"ל. אבל באדם בוודאי אין לך דבר שעחומד בפני התשובה ואם יתגבר מעכשיו באמת וינקוב לבו האבן ויעסוק בעבודת השם באמת בוודאי יתתקן הכל. וע,כ אם אין לו מלח יצלה הבשר באש כי גם כח האש ישאוב הדם הנפלט ממנו באופן שלא יצא ויפרוש עוד הדם הבלוע בו.

ועל כן לענין דם פליטה אמרינן איידי דטריד למיפלט לא בלע וכן כבולעו כך פולטו. אבל לא לענין דם בעין וכן לענין שאר איסורים כגון ציר נבלה וטרפה כי בדם פליטה מאחר שקודם שנפלט לא היה בכלל איסור כי דם האיברי' שלא פירש מותר כנ"ל רק מחמת שחוששין שלא יפרוש אח"כ ע"כ עוסק בזה להוציאו ולהפליטו ע"כ לא חיישי' בו כל כך משא"כ דם בעין ושאר איסורין שכבר נאחז בהם הסט"א ביותר ע"כ צריכים להרחיק מהם ביותר ולא אמרינן בהם סברות הנ"ל: וע"כ הכבד מחמת שהוא מלא דם ובו עיקר אחיזת עשו אדמוני כמובן במאמר שאלו סימן נ"ז וזה בחי' ויצא אדום לקראתו בעם כבד ע"כ לא מהני מליחה לכבד רק צליה באש שזה בחינת והיה בית יעקב אש וכו' ובית עשו לקש וכו': וע"כ ארז"ל אין מחזיקין דם בבני מעטם כי ארז"ל בני מעים לאו בשר ואוכליהון לאו בר אינש וע"כ מאחר שאינם ראוים בשלימות למאכל אדם ע"כ אין נאחזין בהם הדמים כל כך אא"כ חזינן דאסמיק שמזה נראה שיש בהן מבחינת אחיזת עשו אדמוני: וע,כ צריכין למלוח הבני מעים מצד החיצון ששם השומן דבוק כי השומן שלהם מוחזק בדם כי שם עיקר אחיזתו בבחי' וישמן ויבעט כנ"ל. ועל כן דם בעין שנפל על הצלי אמרינן אדרבא שהאש מבליעו. כי זה בחי' דמגרי יצה"ר בנפשיה כי אין האש של התורה והשכל דקדושה מכניע רק כח הסט"א והיצה"ר שבטבע האדם שעי"ז נעשה עמו ממילא מה שנעשה וכשהאדם מצער על זה ולוחם עמו בכח יצרו הטוב רק שקשה לו להתגבר עליו אזי ע"י עסק התורה שנמשלה לאש מתגבר עליו ומפליטו מקרבו ומגרשו

ומרחיקו מעצמו. משא"כ אם הוא תובע וקורא את יצרו ומעוררו על עצמו ח"ו אזי יוכל להיות אדר בא שיתגבר עליו ביותדר דייקא וכעין שארז"ל לענין המלמד את בתו תורה כאלו מלמדה תפלות שנא' אני חכמה שכנתי ערמה וכו' עיי"ש:

סימן ע"ט וכו'

סימני בהמה וחיה טהורה הם מעלת גרה ומפרסת פרסה. כי ארז,ל דוק בככי ותשכח בנגרי והנה באדם יש ל"ב שיניים כנגד בחי' ל"ב נתיבות החכמה שמשם עיקר תיקון האכילה כמבואר כל זה בכוונות ועל ידם עיקר כח הרגלין כי נעוץ סופן בתחלתן. ואור החכמה דקדושה ואור התורה הק' מאירין להאדם מבחי' ראשו והעד רגליו בבחי' נר לרגלי דברך ואור לנתיבתי. וזה בחי' חכמת ערום הבין דרכו בחי'ואורח צדיקים כאור נוגה המבפ"נ. ועיין בפ' האריחז"ל שבסוף התיקונים על פסוק חשבתי דרכי ואשובה רגלי וכו' וגם כי המלכות הוא כנגד בחי' הרגלן כידוע וזה בחי' מה שארז"ל נמצא מאירתו את עיניו ומעמידתו על רגליו. והנה זה לעומת זה המלכות דסט"א בחינת עשו כלול ג"כ משני הבחי' הנ"ל דקליפה וזה בחינת מה שנאמר (דניאל ז') לענין החיה הרביעית שינין די פרזל לה רברבין אכלה ומדקה ושארה ברגליה רפסה. ועל כן בבהמות וחות שנאחז בהם ביות זוהמת עשו ובחי' רוח שטות וכסילות היפוך החכמה דקדושה שהיא עיקר בחי' אדם כנ"ל ע"כ כשיש לה שיניים או ניבים עכ"פ גם בלחי העליון שאז ע"פ רוב אינה מעלת גרה כי מדקת ושוחקת המאכל בשיניה היטב עד שנתעכל בנקל בתוכה המאכל ואינו חוזר ועולה למעלה לתוך פיה ועל כן אינה מעלת גרה וגם אינה מפרסת פרסה שעי" יש לה חיזוק ביותר בפרסות רגליה על כן הם סימני טומאה כי זה מורה שנאחז בהרוח הטס"א ביותר שכרוך אחר הנאת האכילה ביותר ונדמה לו שיש לו מעמד חזק ושלם בזה העולם. אבל אם מעלת גרה שזה מחמת שאין לה שיניים בלחי העליון ואינה יכולה לדקדק ולשחוק מאכלה היטב על כן הוא חוזר ועולה בכל פעם למעלה לתוך פיה וגם פרסותיה סדוקות שעי"ז אין לה חיזוק כ"כ בפרסות רגליה מזה מובן שאין לרוח הבהמיות שבה תוקף וחיזוק גדול כל כך בפרט בענין אכילתה ששם עיקר אחיזת הבהמיות ושם עיקר אחיזת עשו כנ"ל. וע, כ אם רואין בה סימנים אלו משיניה ועד פרסות רגליה מזה נודע שהיא טהורה כי לא שלט בה הטס"א כ"כ וע"כ ראויה לאכילת ישראל וגם י"ל כי ענין מעלת גרה הוא מבחי' מדת הצדיקים שממעטין באכילה ושתיה בבח'י צדיק אוכל לשובע נפשו והרבה פעמים מתענים לגמרי כי מרגילין עצמן במדת העוה"ב שאין בו אכילה ושתיה רק אעפ"כ כל זמן שהם בעוה"ז אז ההכרח גם להם לאכילה ושתיה בבחי' עלית לגרתא הליך בנימוסה. ומאחר שהוא אצלם רק בבחינת

הכרח ע"כ מסתפקין במיעוטא וריעותא דשבעא שויא עליהון בכל פעם ממה שאכלו כבר ביום אתמול או לפני שעות הרבה שזה בחי' מעלת גרה וניזונת ממה שאכלה כבר. וגם מאחר שאכילתן הוא רק על פי ההכרח ולא להנאת עצמן ע"כ הם בבחי' המלאכים כשבאו בעוה"ז אצל אברהם אבינו הוכרחו לאכול ונאמר בהם ויאכלו וארז,ל וכי אוכלין היו אלא נראין כאוכלין וראשון ראשון מסתלק כמו כן בחי' אכילת הצדיקים שהיא רק בבחי' נראין כאוכלין אכילה גשמיית כשאר בני אדם אבל באמת הם רחוקים מזה לגמרי וגם בשעת האכילה מחשבתם דבוקה למעלה למעלה וניזונין רק מאור החכמה העליונה וכמובן בזוה"ק וזה ג"כ בחי' מעלת גרה שנראה כאוכלת ואינה אוכלת.

ופרסומת דסוקות מורה גם כן על מדת הצדיקים שאין להם מעמד חזק על רגליהם בעוה"זרק תמיד הם בבחינת פרוס פריסת מלכותך כי יש להם ספיקות ושברון וחלוקה גם לענין שכרם בעוה"ב וכמו שדרז,ל למה נקוד על לולא. אמר דוד יודע אני שיש קבול שכר לצדיקים בעוה"ב ואיני יודע אם יש לי חלק עמהם וריב"ז אמר ולא עוד אלא שיש שתי דרכים לפני וכו'. מה שאין כן במדת הרשעים כל זה להיפוך כי כרוכים מאד אחר תאוות עוה"ז ואינם יכולים להשביע עצמם בבחי' והכלבים וכו' לא ידעו שבעה ובחי' ובטן רשעים תחסר. וזה בחינת שבהמה טמאה אינה מעלת גרה כי תיכף שבולעת המאכל כאלו נשכח זכרו ומצפת רק למאכל עוד וגם בשעת האכילה נלכדת ונקשרת מאד בגשמיות הנאת האכילה כי לועסת את המאכל היטב בשיניה וממלאת תאותה בכל האפשר ואעפ"כ לא ידעו שבעה וכאלו לא אכלה כלל. ופרסותיה קלוטות כי נדמה להם שמעמד רגליהם חזק בעוה"ז ולא עוד אלא שבטוחין בעצמן שיהיה להם גם שכר בעוה"ב ובחי' אלו הם סי' טומאה. וע"כ כל שמעלת גרה היא מפרסת פרסה חוץ מגלמל וכו' וכל שמפרסת פרסה מעלת גרה חוץ מחזיר וכו' כי דרז"ל גמל זו בבל שפן זו מדי ארנבת זו יון חזיר זה אדום וכו' נמצא כי מינים אלו מרמזין על כלל המלכיות דסט"א. ומחמת שישראל מוכרחים להיות בגלות בידם על כן יש בהם איזה סימן טהרה בכדי שלא יהיו כ,כ מהיפוך אל היפוך מבחי' קדושת ישראל לגמרי והסימן טהרה בעצמו מורה על בחינת ניצוצי הק' שנפלו אצלם שבשביל זה מוכרחין ישראל להשתעבד תחתים עד שיבררו כל ניצוצות הק' מביניהם כידוע. גם זהמרמז על מה שהיצה"ר מתלבש עצמו בתחלה במצוות כמבפ"נ וזה ג"כ מחמת זה כי קשה לו להסית את האדם תיכף בשעה ראשונה מהיפוך אל היפוחך וזה בחינת מה שדרז"ל על החזיר שפושט טלפיו לומר ראו שאני טהור וכו' היינו כנ"ל: וע"כ טמאה שילדה כמין טהורה וכו' אסורה. כי מאחר שמקורה היא מצד הסט"א והטומאה ע"כ לא מהני לה גם הסימני טהרה כי הם בבחי' מה

שהיצה"ר מתלבש במצוות ובאמת הוא מצוה הבאה בעבירה וע,כ טהורה שילדה כמין טמאה מותרת. כי מאחר שידוע בבירור שמקורה הוא מצד הטהרה ע"כ אין משגיחין על הסימני טומאה כי מסתמא הם בבחי' גדולה עבירה לשמה וכו' ונביא שצוה לעבור על דברי תורה לפי שעה שומעין לו. וארז"ל עת לעשו"ת לה' הפרו תורתך ועוד כיוצא בזה: וענין מה שהחיה החלב שלה מותר ודמה אסור מבואר כבר לעיל:

סימן פ"ב

וע"כ העופות שהם קלי התנועה ואור החיות מאיר בהם ביותר כנ"ל על כן המינים טהורים שבהם מרובים ביותר ורק כ"ד מינים טמאים יש בהם שיש להם איזה אחיזה מתוקף הדינים שמשתלשלין מבחינת כ"ד בתי דינים כידוע. אך מאחר שיש בהם מנימי טמאים ג"כ ע"כ מי שאינו מכירם בודק בסימני' כל עוף שהוא דורס ואוכל בידוע שהוא ממין טמא. מאחר שרואין בו ממדת האכזריות של חיות רעות בשביל האכילה. וכן אם קולט מן האויר ואוכל תיכף ואינו מניח על הארץ קודם שיבלעם מכל זה נראה שלהוט מאד אחר האכילה והוא סין טומאה. כי הוא מסטרא דעשו כנ"ל ובידוע שהוא דורס וטמא. ואם ידוע שאינו דורס יש ג' סימני טהרה וכו' ואעפ"כ אין לאוכלו אלא במסורת כי חוששין שמא הוא מבחינה זו של היצה"ר שמתלבש עצמו במצוות וסימני טהרה כנ"ל:

סימן פ"ג

וע,כ גם בדגים שנבראו רק מן המים והם בבחי' עינא פקיחא וכנ"ל אעפ"כ יש גם בהם ממינים טמאים מחמת זה הנ,ל וע"כ נתנה התורה הק' בהם סימנים כל אשר לו סנפיר וקשקשת.

הקשקשת היא להם כתרים ושמירה לבשרם וכן הסנפיר לשוט במהירות ולברוח מהרודפים אותם על כן הם סינמי טהרה כי החכם עיניו בראשו ויודע שהעולם מלא נסיונות וסכנות עצומות כי יש על האדם שונאים ואורבים ומסיתים ומסטינים הרבה וע"כ הוא זהיר בנפשו להחזיק מגן ותריס וצינה להגן עליו. וכן מזדרז בכל פעם לברוח ממה שצריך לברוח ולהנצל. משא"כ הכסיל בחשך הולך ואינו משים לבו לכל זה כלל וכמו שאמר הכתוב (משלי י"ד) חכם ירא וסור מרע וכסיל מתעבר ובוטח וזה בחי' כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר ואין לו קשקשת ואז אין לו סימני טהרה. כי אף שיכול לברוח ולהנצל מאיזה דבר רע לפעמים. אבל מאחר שאין לו קשקשת להגן עליו בתמידות בוודאי קשה לו להנצל ונופל ברוב הפעמים בידו שונאיו ונכשל במה שנכשל ואז ממילא נתרשל אח"כ גם מלהשתמש בבחינת הסנפיר שלו לברוח מהם כי אדרבא להיפוך חס ושלום כי עבירה גוררת עבירה כמו שארז"ל. ועיקר המגן והתריס בפני השונא שהוא

היצר הרע הוא התורה הק' כמו שאמר הכתוב (משלי ב') יצפון לישרים תושיה מגן להולכי תום וזה שהקשו רז,ל וכי מאחר דכתיב קשקשת סנפיר למה ותרצו יגדיל תורה ויאדיר.

היינו שהתורה הקדושה מרמזת לנו כל העצות ותחבולות שצריכין למלחמה הזאת ע"כ הגם כי ממילא ידוע שכל מי שי לו קשקשת יש לו סנפיר כנ"ל אף על פי כן התורה הק' מבארת זאת בפירוש לידע שגם העצה הזאת לברוח בשעה שצרייכן לברוח. אבל הכל רק בכח התורה הק' שעי"ז נותן כח למלכות דקדושה בחי' היצ"ט בס להתגבר כנגד היצמה"ר כנ"ל. וזה יגדיל תורה ועי"ז ויאדיר הוא מל' חיזוק וכח וגם מל' חדיר ומושל בחי' הכח דקדושה שמקבל בח'י המלכות דקדושה עי"ז כנ"ל. וזה שארז"ל ומנין דהאי קשקשת לבושא הוא דכתי' ושריון קשקשים הוא לבוש נמצא מבואר שקשקשת הוא בחי' מגן ותריס ושריון ועיין בספר טעמי המצוות ותבין עוד לענינינו:

סימן פ"ד

הלכות תולעים. וזה בחי' טומאת השמונה שרצים האמורים בתורה שהם החולד והעכבר וכו' ומובא בכתבים שהם כנגד בחינת שרשי הקליפות המעורבים בהסיגים שבשמונה מלכי אדום וכו'. ולענינינו כי הם מסטרא דעשו הוא אדום שמתגבר העיקר להפריד את האדם מבחינת החכמה דקדושה שהיא בחינת חי"ת ועל כן לעומת זה הם ג"כ חי"ת. והחכמה דקדושה היא בחינת קדש. והם טמאים לגמרי ההיפוך מבחי' קדש. וע"כ טומאתן כעדשה. שזה בחינת מה שתחלת רשעתו של עשו ומה שביזה את הבכורה שהיא בחינת החכמה דקדושה היה בשביל נזיד עדשים כמבואר בפרשה. וזה ג"כ בחי' איסור כל השרץ השורץ על הארץ והתורה קראה אותו שקץ הוא לכם וכו' כי היא ממדריגות נמוכות מאד שהם היפוך בחי' החות דקדושה שהיא בבחי' חי"ת ונו"ן בחי' חן והידור ויופי והם משוקצים ומאוסים לכן ולא תשקצו את נפשותיכם בבהמה ובעוף וכן במינים הטמאים שבמים נאמר בהם שקץ כי כולם הם מבחי' הטס"א שהוא משוקץ ומתועב בבחי' מה שארז"ל אם פגע בך מנוול זה וכו' בבחינת מה שנאמ (ירמיהו מ"ט) על אדום בזוי באדם. וע"כ הם משקצין את נפשו"ת האוכלם. וע"כ אינם אסורים אלא תולעים הגדלים במחובר שזה נקרא השורץ על הרץ משא"כ הנעשין בתלוש אינן אסורין אא"כ פירשו כי עיקר ההבדל בין האדם לבהמה היא כי רוח האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטבה לארץ ועל כן היא להוטה מאד רק אחר הגשמיות והארציות ואין לה דעת ושכל. וע"כ השרצים השורצים על הארץ ממש וכל גידולם היא בסמוך לארץ ממש וע,כ הם חלושים ומעוטי החיות מאד וכמו שארז"ל

כל בריה שאין לה עצם אינה מתקיימת י"ב חודש וע,כ אסורים כולם וכן בשרצי המים הנובעים במחובר או שעכ"פ הם מושכים וכו' כמבואר בשו"ע משא"כ אותם שבמים שבכלים וכן בפירות אותן שנתהוו בתלוש אינן בכלל השורץ על הארץ אא"כ פירשו שאז נאחז בהם כבר הרוח הטומאה המשוטט בארץ שהוא מבחינת הטס"א סטרא דעשו. והכלל כי אלו התולעים שנתהוו במחובר הם מבחינת הסט"א בחינת עשו שנאמר עליו זורו רשעים מרחם. וע,כ הם אסורים תיכף. אבל אותן המים או הפירות שנעקרו ממקום חיבורם בטהרה ובכשרות ולא היו בם תולעים והיו ראוים אז למאכל ישראל בלי שום בדיקה כלל ע"כ אם נתהוו בהן אח"כ תולעים מותרים כל זמין שלא פירשו כי הם בבחי' לא הביט און ביעקב הנ"ל מאחר שהם בכלל המאכל של היתר ולא נפרשו ונבדלו ממנו כלל לא חל עליהם שם איסור (ואפילו אם פירשו במקום רבותייהו עיין בשו"ע הפרטים בזה) משא"כ אם פירשו מהמקשה או מהמאכל ונחשבו לענין בפני עצמו אז כבר מצאה הסט"א מקום לחול עליהם ואז אע"פ שחזו אסורים. ומזה מובן גם כן לענין עבודת האדם איזה רמזים קצת:

סימן פ"ה

סימני חגבים. כל שיש לו ד' רגלים וד' כנפים וכנפיו חופין את רוב גופו וכו' ויש לו שני כרעים לנתר בהן כי מכל זה מבואר שכח התנועה שלו גדול ביותר לברוח מהאויבים וגם כנפיו חופין את רוב גופו כמגן ותריס כנ"ל וגם כח העפיפה גדול בהם ביותר ולא עוד אלא שי לו כרעים לנתר ולקפוץ על גשמיות מקום הארץ וכל אלו הם סימני טהרתו ואף על פי כן צריך מסורת זששמו חגב שהוא מין טהור כי הסט"א משתמשת ג"כ לפעמים ומתלבשת עצמה בבחי' אלו ודייקא על ידי שהיא קלת התנועה כ"כ אעפ"כ מאחר שיש בהם גם מניים טמאים ע"כ הטעות והחילוף והתמורה מצוי ביותר וצריך דייקא מסורת וע,כ הטהורי' אין צריכין שחיטה כי המיעוט יש בהם מיסוד העפר והרוב מהיסודות הדקים ביותר:

סימן פ"ו

סימני בצים להכיר שהם מעוף טהור אם שני ראשיה כדין או חדין או שהיה חלמון מבחוץ וחלבון מבפנים בידוע שהוא ביצת עוף טמא וכו'.

כי ראשה חד מרמז לחידוד המוחין בחינת אור החכמה העליונה בבחי' שנאמר (איוב מ"א) תחתיו חדודי חרש פירש"י זהרורי שמש שזה בחי' אור החכמה וכן (משלי כ"ז) ואיש יחד פני רעהו פירש"י לתמידי חכמים המחדדין זה לזה. וראשה כד מרמז לבחינת מלכות שהיא בחי' עיגולא בחינת וראש עגול לכסא מאחריו וכמובא במאמר היכל

הקודש סימן נ"ט. והנה ידוע כי הסט"א שארי בחיבורא וסיים בפרודא בחינת יתפרדו כל פועל יאון. ועל כן אם שני ראשיה כדין מרמז שהוא מבחי' מלכות דסט"א וכן אם שני ראשיה חדין מרמז שהיא מבחינת דוכרא בחי' השכל דסט"א.
וע"כ גם בביצה טהורה שראשה אחד כד וראשה אחד חד אין סומכין עד שישאל לציד וכו' כי בקדושה יש יחוד שלם וקדוש בין דכר ונוקבא שהם בחינת החכמה והמלכות. ועל כן עיקר קשר הביצה הוא בראשה החד ששם נקשר טיפת התרנגול הזכר וכמבואר בבית יוסף סימן ס"ו בשם רוב המפרשים עיי"ש וזה כי הראש זה החד בעצמו הוא גם כן בבח"י דוכרא כנ"ל ולשיטת האומרים שהקשר הוא בראש הכד יש לבאר ג"כ ע"פ ענין הנ"ל כמובן וע,כ אם החלמון מבחוץ והחלבון מבפנים הוא ג,כ סימן שהיא מעוף טמא. כי החלבון שהוא לובן הוא מבחי' דוכרא בחי' איש מזריע לובן וכו' והחלמון היא מבח"י נוקבא ו בסט"א נוקבא שליט על דוכרא כמבואר בזוה"ק בענין יותר על הכבד וכן בענין פתורה אשר על הנהר. אך אפילו אם ראשה אחד כד וראשה אחד חד וחלבון מבחוץ וחלמון מבפנים אעפ"כ אפשר שהוא ביצת עוף טמא. כי אין השקר מתקיים אא"כ יש בו אמת בתחלתו וכן הסט"א שארי ג"כ בחיבורא שמזה נמשך מה שהיצה"ר מתלבש עצמו בתחלה במצוות כי הם מדמים עצמם כקוף בנפי אדם. ע"כ אין סומכין על סימנים אלו עד שישאל לצידוכו' כמבואר בשו"ע

סימן פ"ז וכו'

הלכות בשר בחלב וכו'. מבואר בזוה,ק משפטים דף קכ"ה כי ע"י בשר בחלב נותנין כח לסט"א לינק מהקדושה ח"ו וכו' עיי"ש וממילא מובן כי אז יש כח להסט,א להתגבר ביותר. גם עי"ז יש לו כח ביותר להתלבש במצוות ולהטעות את האדם ועי"ז נפרד ונתרחק מהחכמה והשכל והחיות דקדושה שזה עיקר בחי' צלם אלהים המאיר בפני האדם בחי' חכמת אדם תאיר פניו וכמבוארבסי' נ"ז. וע"כ מבואר בזוה"ק שם שע,י בשר בחלב סר ממנו הצלם אלהים ועיין בתיקונים תיקון י"ד מבואר שאיסור בשר בחלב הוא בבחינת לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו ושם מבואר בתיקון יו"ד מהתיקונים האחרונים ששור וחמור הם בחינת קליפת עשו וישמעאל שהם כלל המלכיות דסט"א כנ"ל. וזה שנסמך איסור בשר בחלב בפרשת משפטים ובפ' יתרו למצוות ביכורים שמצוה זו היא מצד בח"י קדושת החכמה והשכל דקדושה שהוא בחי' בכורה וכמובן גם בתיקון י"ד הנ"ל. ובפרש' ראה נסמכה מצוה זו למצוות עשר תעשר שהיא מבחי' מלכות כידוע.
כי ע"י בב"ח פוגמין בבחי' המשכת התיקונים הנ"ל. וע"כ כשקטרגו המלאכים על קבלת התורה שעל ידה זוכין לבחי' התיקונים הנ"ל השיב להם הקב"ה והלא אכלתם בשר

בחלב אצל אברהם היינו כנ"ל. כי עי"ז פוגמין בבחי' המשכת התיקונים הנ"ל. וע"כ הקפידה התורה לענין בב"ח רק בבשר בהמה דייקא. שבה עיקר אחיזת הרוח שטות שהוא מבחי' עשו רק שמבררין איתה ע"י שחיטה וכו' כנ"ל. וע"כ צריכה שחיטת שני הסימנים ודמה אינה טעון כיסוי והחלב שלה אסור כנ"ל. משא"כ בבשר חיה שמאיר בה אור החיות דקדושה ביותר ע"כ החלב שלה מותר ודמה טעון כיסוי. וכל שכן עוף שאין צריך רק שחיטת סימן אחד כנ"ל ע"כ אין בהם מה"ת איסור בשר בחלב. אבל אעפ"כ אסורין ג"כ מדרבנן. וע"כ הוציאה התורה הק' איסור זה בלשון לא תבשל גדי בחלב אמו אע"פ שגדי כולל כל הבהמות וזה מחמת שבגדי יש בחי' אחיזה יתירה לבחי' עשו איש שעיר. ועל כן נאמר אצל יעקב ואת עורות גדיי העיזים הלבישה על ידיו וכו' ונאמר אח"כ ולא היכרו כי היו ידיו כידי עשו אחיר שעירות ועיין בזוה,ק מה שביאר בענין הגדיי עיזים מה שאעפ"כ הם מותרות לאכילת ישראל ועל כן רמזה התורה שמחמת שבבשר בהמה שהיא בחי' גדי יש אחיזה לבחי' עשו ביותר רק שישרא למתקנים אותו ע"י מצוות שחיטה וניקור ומליחה וע"כ אם יבשל אותו בחלב בהמה שנמשך ונתברר מדמה בבחי' דם נעכר ונעשה חלב ונתברר כ"כ מעצמו בכח העליון הבא עליו מלמעלה ששרשו מבחי' הלובן העליון בחי' חכמה ומחשבה אשר על ידהכל הבירורים דקדושה בבחינת כולהו במחשבה איתברירו ומשם נמתק אדמימות הדם שנאחז בו סטרא דעשו הוא אדום עד שנתהפך ללובן בחי' לבנונית החלב עד שהותר לאכילת ישראל בלי שום תיקון כלל. וזה בחינת (משלי כ"ז) ודי חלב עזים ללחמך וכו' וחיים לנערותיך כי היא מבחינת חכמה וחיים כנ"ל. ע"כ אם יבשל בו בשר בהמה שנאחז בו הרבה מסטרא דעשו על ידי זה יתן לו מקום להתגבר ביותר ח"ו. וע"כ הקפידה התורה דייקא בדרך בישול כי על ידי הבישול נתערבין הטעמים של זה בזה ביותר עד שנכללין יחד ממש והיו לאחדים וע,ז יש לו כח ליניק ולהתגבר ביותר וע"כ הבישול בעצמו ג"כ אסור. וכן חמור איסורו כ"כ עד שנאסר אפילו בהנאה כי רק אפיל וההנאה לבד שיקבל האדם מזהיפגום בנפשו מאד כי עי"ז יתאחז בו מטסרא דעשו שאסור בהנאה לגמרי כי כל טובתן של רשעים רעה הוא אצל הצדיקים וכמובן גם בענין יעקב אבינו ע"ה כשאמר לו עשו אציגה נא וכו'. וע"כ אינו נוהג אלא בבשר בהמה טהורה בחלב טהורה ששניהם היתר. ואפיל ובשר נבלה או חלב אעפ"כ על כל פנים הם ממין היתר.

אבל אם הבשר או החלב ממין טמא אז אין בו איסור בשר בחלב לענין בישול והנרה מאחר שאסור ממילא מתחלת ברייתו שוב אין מקום להסט"א לינק המקדושה עי"ז.

וע"כ דגים וחגבים שאינם צריכין שחיטה כלל מותרין בחלב אפילו מדרגבנן אך אע"פ שמן התורה אינו אסור אלא דרך בישול ודייקא בשר בהמה בחלב בהמה.
אעפ"כ אסרו חז"ל אפילו רק להעלות על השולחן גבינה עם בשר אפילו בשר חיה ועוף כי שמא יבא לאכלם כאחד ויתן מקום להסט"א להתאחז. ולא עוד אלא אפילו אכל כבר בשר לא יאכל גבינה אחריו כוו' כמבואר בשו"ע. כי מאחר שיש בו איזה אחיזה להסט"א ע"כ יש לחוש גם למה שיאכל אחריו מחמת שמושך טעמו ביותר או שמא יהיה נשאר בין שינוי. משא"כ אם אכל הגבינה תחלה אין לחוש למה שיאכל אח"כ בשר ובלבד על ידי קינוח והדחה ועיין בשו"ע. וע,כ אין בשר בחלב נוהג מה"ת בחלב שחוטה או מתה. כי ארז,ל (בכורות דף ו' ע"ב) לענין היתר חלב דחידוש הוא מחמת שדומה לאבר מן החי והתורה התירתו על כן יש לומר שדייקא בחלב מבהמה חיה שהיתירה גופה חידוש הוא ע"כ אם יבשל בשר נתעורר הסט"א לינק מזה כנ"ל. משא,כ בחלב שחוטה שאין בהיתירה חידוש כל כך וכן בחלב מתה שיצאה מאיסור אבר מן החי ואף שאסורה גם עכשיו משום נבלה הלא היא אסורה באמת ואין מקום להסט"א לינק מזה. וגם להסוברים דבחלב נבלה אין בה איסור נבלה מן התורה יש לומר דסבירה להו דאעפ"כ פקע ממנה איסור אבר מן החי ועפ"כ אין בה חידוש כ"כ מאחר שהיא חלב מתה (ועיין בזה בפסוקים) אבל אף על פי כן גם בחלב שחוטה אסור מדרבנן ועיין בסי' ל' מדין כחל

סימן צ"א וכו'

בשר וגבינה שנגעו זה בזה מותרין אלא שצריך להדיח וכו'. כי מאחר שנגעו רק בצונן אין לחוש רק למה שנדבק בעין וסגי בהדחה וכמו כן לענין האדם אם נגע בלבו ומחשבתו איזה דבר שאינו טוב חס ושלו' אם לא היה רק באקראי ולא העמיק בדבר בחמימות היצר רק בבחי' צונן בעלמא די לו בהדחה שיטהר לבו במים טהורים של מימי התורה והשכל דקדושה. אבל לכתחל' בודאי צריך לשמור עצמו גם מבחינה כזאת דילמא אכיל ליה בלא הדחה שמא לא ישים אל לבו תיכף לכבס ולטהר את לבו מכל מניי פסולת הנדבק בו אף בצונן ונמצא שתהיה עבודתו מעורבת עם הפסולת ח"ו. וכ"ז בצונן אבל ברותח אפי' אם רק החלב רותח ונפל לתוכו בשר צונן וכו' הכל אסור דתתאה גבר וכו' כי התחתון מחמם העליון או מקררו כפי מה שהוא התחתון אם רותח או צונן. כי הכל תלוי בתחתונים כי באמתערותא דלתתא איתער לעילא. וכן לענינינו החכמה והשכל היא בחינת מדרגה העליונה בחי' ראש וראשית וכתיב אורח חיים למעלה למשכיל וכו' ובחי' מלכות הוא בחי' מדרגה התחתונה כי היא בחי' סוף דבר ועל כן נאמר בה

זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים וכו' וע"כ שם עיקר המלחמה וכמובן גם בפנים וע,כ הכל תלוי כפי בחי' התתאה אם היא רותח שזה בחי' שהתגברו בו רתיחת הדינים אזי אף אם התחתון הוא היתר ונפתל לתוכו איסור צונן נאסר כולו. ואם התחתון צונן אף שהוא איסר ונפל לתוכו היתר רותח ואוסר אם הטמא מליח. כי מלח רומז לבחי' השכל כמבואר לעיל בחלק או"ח ועל כן אם הטמא מליח ומתלבש עצמו באיזה בחי' שכל על כן אסור גם ההיתר.

ועיין בשו"ע הפרטים בזה. וזה בחינת ביטול האיסור בששים. כי כל תערובות איסור בהיתר הוא בחינת פגם בבחי' המלכות דקדושה שהיא בחי' נו"ן. וארז"ל שלכך לא נאמ נו"ן באשרי מפני שיש בה מפלה וכו' ואפילו הכי חזר דוד וסמכה ברוה"ק שנאמר סומך ה' לכל הנופלים. וע,כ אם יש ששים בהיתר זה מרמז על החיזוק וסמיכה שיש לבחי' הקדושה ע"י בחי' הסמ"ך שזה בחי' ששים המה מלכות ועיין במאמ' היכל הקדש סי' נ"ט.

וע"כ לא אמרינן חתיכה נעשה נבלה אלא בבשר בחלב שהוא כגופו של איסור שהוא מבחי' הסט"א בחי' נבלה היפוך בחי'לבנה דקדושה אבל אם בלעה החתיכה משאר איסורים לא אמרינן חנ"נ מן התורה לכולי עלמא כי מאחר שגוף החתיכה הוא היתר שהוא מצד הקדושה אלא שנתערב באיסור וע,כ היא אז בבחי' נפילה ונאסרת אבל אעפ"כ יש לה תקוה עדיין לקום מנפילתה ע"י בחי' הסמ"ך היינו כשיתוסף עליה היתר עד שמתבטל האיסור בששים בבחי' סומך ה' לכל הנופלים. וע,כ אין מבטלין איסור לכתחלה רק שיתוסף ההיתר ממילא בלא כוונה לבטל. כי זה בחי' מה שדרז"ל נפלה ולא תוסיף עוד לקום מעצמה כי אם שהקב"ה בעצמו כביכול יקום אותה בבחי' אקום את סוכת דוד וכמו כן לענין זה כשמתכוונין להוסיף היתר לבטל האיסור הוא כאלו כביכול בחי' הקדושה שהיא בחי' כנסת ישראל קמה מעצמה לבטל האיסור. אבל כשנתוסף ממילא זה סיעתא דשמיא בההשגחת השי"ת בבחי' סומך ה' (בעצמו כביכול) לכל הנופלים להקים אותם בבחי' אקום את סוכת דוד כנ"ל הגם שעיקר השלימות היא דווקא ע"י אתערותא דלתתא כידוע היינו שעל ידי אתערותא דלתתא שלנו יתעורר השי"ת מעצמו כביכול להקים אותנו (ואין כאן מקום לבאר יותר בזה)

סימן צ"ח וכו'

הלכות תערובות, וע,כ דייקא באינו מינו שניכר ונרגש טועם האיסו' על כן צריכין סמ"ך דייקא לבטלו כי אז מסתמא כבר בטל טעם האיסור ואינו נרגש. ועל כן באמת מילתא דעבידי לטעמי אפילו באלף לא בטל מאחר שנרגש טעם האיסור. וענין הטעם שיש בכל

דבר נמשך בשרשו מבחי' שכל ודעת כמובא לעיל בחלק או"ח. וע"כ כל זמן שנרגש טעם האיסור שהוא מבחי' הטס"א על כן אסור אבל אם האיסור הוא מן התורה ברוב. כי מאחר שהראוב הוא מצד הקדושה ע"כ בטל האיסור ברוב כי מן התורה אזלינן בתר רובא. וע, כ האדם נידון אחר רובו וכן העולם כשארז"ל. אך אעפ"כ מדרבנן צריכין סמ"ך גם במין במינו בלח בלח. וע"כ איסורין מצטרפין ג"כ לבטל זה את זה אם משונים בטעמם כמבואר בסי' צ"ח סעי' ט'. להורות כי גם הסט"א אינה רשו"ת בפני עצמה ח"ו רק גם הם מקבלין חיות ממנו ית' כמבואר מזה בדבריו ז"ל בכמה מקומות. וע"כ כשהשי"ת רוצה להכניע הסט"א לפעמים הוא מכניע אותה מינה ובה בעצמה בבחי' מיניה וביה אבא ליזול ביה נרגא וכעין שמצינו במפלת ושתי ע,י המן וגמר מפלת המן על ידי שמצינו במפלת ושתי ע"י המן וגמר מפלת המן על ידי חרבונא ועוד כיוצא באלה וזה ניגע קצת גם למה שארז"ל גדולה עבירה לשמה וכו' כי אף שהעבירה עצמה בוודאי היא מבחי' הסט"א אעפ"כ כשכוונתו באמת לשמה אזי לפעמים מכניעין הסט"א עי"ז דייקא. אך מחמת גודל הסכנה צריכין בוודאי ליזהר בנפשו מאד מענין כזה. וכן צריכי להשתמש לפעמים במדת הכעס ואכזריות לעשו"ת נקמה ברשיעם ועוד כיוצא בזה הרבה. ומובן ממילא בכלל זה בכל איסורין מבטלין זה את זה שכהשי"ת רוצה להגביר כח הקדושה אזי מביא לה סיוע וחיזוק לפעמים מבחינת הצד השני בבחינת ומלאך רע בע"כ יענה אמן. וזה בחי' מה שאמרו לו להמן חכמיו וזרש אשתו בעצמם אם מזרע היהודים וכו' כי נפול תפול לפניו. וכן אחשורוש בעצמו צוה להרוג את המן והסיר את טבעתו מעל ידו ויתנה למרדכי:

סימן קוף וכו'

וע,כ בריה אינה בטילה וכו' ואין לה דין בריה אא"כ היה בו חיות ואסור מתחלת ברייתו. כי מאחר שאסור מתחלת ברייתו ולא היה לו שעת הכושר מעולם והיה בו חיות וממילא מובן כי הוא והחיות שלו מבחי' הסט"א ע"כ מחמת כחו וחשיבותו ארז,ל שאינו יכול להתהפך להיתר ולצד הקדושה ואפילו באלף לא בטיל. כי כל אימת שיפגע בהאיסור ויאכלנו יפגום את נפשו עי"ז מאחר שהיה נשרש בבחי' החיות דסט"א אשר היא עיקר סטרא דמותא בחי' בחייהם קרוים מתים כידוע. וכמו כן חתיכה הראויה להתכבד מאחר שהיא בבחי' חשיבות וכבוד בחי' מלכות וחן דסט"א ע"כ גם אינה בטילה. וכן דבר שיש לו מתירין אינו בטל במין במינו. כי עד שתאכלנו באיסור תאכלנו בהיתר. וע,כ אם יאכלנו בזמן איסורו אפילו ע"י ביטול נראה כאלו יש לו רצון ונטיה לצד האיסור מאחר שדבר זה עצמו יכול לאכלו בהיתר:

סימן ק"ג וכו'

וע"כ כל דבר שטעמו פגום אינו אוסר תערובתו. כי מאחר שאינו נהנה מטעמו של איסור רק אדר בא. ע"כ אינו חשוב טעם כלל ואינו יכול לאסור את ההיתר. וע"כ כלי שאינה בת יומא חשיבא טעם לפגם. כי מאחר שטעם האיסור אינו בעין רק בלוע ומכוסה ונעלם בתוך הכלי ומאחר שעבר עליו מעת לעת שלם שכולל בחי' יום ולילה חמה ולבנה כבר נפגם ונחלש טועם האיסור ואין לו כח לאסור עוד את ההיתר. וע"כ אם ההיתר דבר חריף אמרינן משוי ליה לשבח. כי ע"י כח החריפות ששרשו מבחי' דינים שזה בחי' מה שארז"ל על ב"ש דהוי חריפי טפי. עי"ז נתעורר ונתחזק כח טעם האיסור ששרשו מבחי' השתלשלות הדינים. וע,כ יש אומרים שלינת לילה פוגמת שזה בחי' בת דינא בטל דינא. וע"כ ארז,ל כבוש הרי הוא כמבושל. כי מאחר שנשרה בתוך האיסור או האיסור בתוכו מעת לעת שלם אזי אע"פ שהוא צונן מאחר שהאיסור בעין ונכבש בדבר לח מעת לעת שכולל בחי' חמה ולבנה ע"כ בכח בחי' חמה ולבנה דסט"א נבלע בתוכו טעם האיסור כמ וע"י בישול. וענין תתאה גבר וענין מליח כרותח מבואר כבר קצת:

סימן ק"ח

וע,כ אמרינן ריחא לאו מילתא לענין דיעבד כי עיקר אחיזת הסט"א והכסילות הוא רק מצד הגשמיות והגופניות. אבל ע"י ריח שהוא דבר רוחני אין כח לאסור אם לא שאחד מהם הוא דבר חריף שאז יש כח להאיסור להתגבר ע"י בחי' החריפות כנ"ל:

סימן ק"ט

וכו') וכבר מבואר קצת מענין מה שמין במינו בטל ברוב לבד מדברים חשובים וכיוצא כנ"ל. וע"כ כל קבוע כמחצה על מחצה דמי. כי מאחר שהאיסור וההיתר כל אחד קבגוע במקומו לא שייך בו ביול ברוב היתר אא"כ פירש אחד ממקום קביעותו אז מארינן כל דפריש מרובא פריש. וע"כ כל ספק איסור אסור. כי עיקר הטעאת הסט,א והיצה"ר הוא ע"י בחי' ספיקות כי א"א לו להפוך דעת האדם לגמרי מהיפוך אל היפוך ולעשו"ת לו מאיסור היתר ח"ו רק ע,י בחי' הספיקות שמטיל לו איזה בחי' ספק בדבר ואח"כ מסיתו עוד עד שמביאו לידי עבירה ח"ו. וע"כ ארז"ל שהחמירו על ספק איסור יותר מעל ודאי לפעמים כי החטאת הוא בדנקא ואשם תלוי בשני סלעים (עיין ברבינו יונה בריש מסכת ברכות). אך אעפ"כ ספק ספיקא מותר כי מאחר שיש עוד ספק שנוטה להיתר ע"כ הוא ליש אומרים כמו רובא ואף להאומרים דגרע מרובא קצת אעפ"כ תלינן יותר להיתר כי יד הקדושה על העליונה בבחי' ורב חסד מטה כלפי חסד. וע"כ גם בשתי קדירות תלינן לומר איסור לתוך איסור נפל והיתר לתוך היתר.

ועיין סימן קי"א:

סימן קי"ב וכו'

הלכות מאכלי עכו"ם. וע,כ יש כמה דברים שאסרו רז"ל משום חתנות כגון פת של עכו"ם ובישולי עכו"ם ושכר ומשקים שלהם וכו'. כי מאחר שעיקר אחיזת הסטו"א היא בהגשמיות של האדם באכילה ושתיה ע"כ צריך להרחיק עצמם מאד ממאכלם ומשתם כי עי"ז יכול להלכד במצודותיהם ולהתפתות אחריהם עד שיבא לחתנות עמהם ח"ו וזה שנקטו רז"ל לשון חתנות. לרמז כי פוגמים עי"ז ביותר בבחי' היחוד הקדוש שבין בחי' חמה ולבנה דקדושה שעי"ז נעשה אותיות נחת בחי' דברי חכמים בנחת נשמעים המרפ"נ. וזה ג"כ אותיות חתן. וזה בחי' והוא כחתן יוצא וכו' שנאמר על החמה. וכשפוגמים בזה שעי"ז נותנים כח להסט"א ח"ו נעשה מזה בחי' חתנות דסט"א ר"ל. וע,כ אם היה בזה איזה כח וסיוע ע,י ישראל כגון ע"י חיתוי וקיסם שוב אין כח לסט"א להתגבר כ"כ ומותר:

סימן קט"ו

וע,כ חלב שחלבו עכו"ם ואין ישראל רואהו אסור שמא עירב בו חלב טמא. וכן גבינות העכו"ם אסורה מפני שמעמידים אותה בעור קיבת נבלה וכו'. כי הכלל שצריכין ליזהר מכל מניי מאכל שלהם. כי ע"פ רוב יש בה מאחיזת הסט"א כנ"ל. וזהו שאמרו חלב טהור נקפא ועומד וחלב טמא אינו נקפא ועומד. כי בחינת הקדושה בבחינת אחדות והתחברות ויש בה בחינת בירור אוכל מתוך אוכל או מתוך פסולת כמו בירור הגבינה והחמאה ממימי החלב. משא"כ בחי' הטומאה היא בבחי' פירוד בחי' יתפרדו כל פועלי און והכל מעורב ביחד עם הפסולת מאחר שכולה היא בחי' פסולת גמור בחי' כל שלחנם מלא קיא צואה בחי' צא תאמר לו

סימן קט"ז

וע,כ צריכין ליזהר מלאכול דבר שיש בו חשש סכנה. כי האכילה וכיוצא צריכה להיות מצד החכמה דקדושה שהיא בחי' חיים ולא מדבר שיש בו חשש סכנה בחי' עשו שאמר הנה אנכי הולך למות כי היה תמיד במקום סכנה מחיות רעות וכיוצא כמ ושפירשו המפרשים ז"ל. ועל כן אסור ג"כ לאכול דבר מאוס וכו'. כי היא מבחי' אחיזת הסט,א שהוא משוקץ ונמאס כנ"ל היפוך מנבחינת הקדושה שהיא בבחינת חן וחשיבות כמבפ"נ

סימן קי"ז

וע,כ אסור לעשו"ת סחורה בדברים האסורים באכילה אא"כ נזדמנו לו ממילא וכו'. כי ענין המסחר בכל מקח וממכר הוא על ידי בחי' שכל וכחמה. ועל כן מכירת שוטה וקטן אינו כלום.

וארז"ל הרוצה שיתחכם יעסוק בדיני ממונות. ועל כן אסור לסחור ולהשתמש בשכלו וחכמתו בענין זה בדברים האסורים שהם מבחי' הסט"א אא"כ נזדמנו לו ממילא בתוך ביתו בתוך דברים המותרים. כגון בציד שנזדמנו לו דברים טמאים אבל תחלת מחשבתו לא היתה דוקא לכך. וכן אם נזדמנה לו נבלה וטרפה בביתו מותר למכרה כי כל זה נעשה בלי הכנת מחשבתו לכך וכן לגבות דברים טמאים בחיבו מן העכו"ם הוא ג"כ ע"פ ההכרח כי הוא כמציל מידם והוה כנזדמנו

סימן קי"ח וכו'

וע"כ אם מפקיד או שולח ביד עכו"ם או חשוד דבר שיש בו חשש איסור דאורייתא אם יחליף צריכין חותם בתוך חותם כנגד בחינת התיקונים הנ"ל. כי המוחין והחמכה הם בחי'חותם בחי' תפלין מוחין שהם בחי' חותם כידוע וכן המלכו תהוא בחי' חותם כמו שדרז"ל (ב"ר פרשה וישב) חותמך ופתילך חותמך זה מלכות וכו' עיין שם:

סימן ק"כ

וע,כ כלי סעודה של עכו"ם של מתכות צריכין טבילה. כי גוף המאכל והסעודה שעל ידה חיות האדם היא בבחי' חכמה והכלי שאוכלין בה היא בבחינת מלכות. וע,כ כלי סעודה אפילו חדשים מאחר שהיו ברשו"ת עכו"ם והיו מוכנים לסעודת עכו"ם שורה עליהם רוח הטומאה מבחינת מלכות דסט"א ששרשה מבחינת סוספיתא דדהבא בחינת השתלשלות הגבורות שהם בחי' אש שזה בחי' כלי מתכות שנעשה ע"י שניתך באש. וע"כ כשנכנסת לרשו"ת ישראל צריכה טבילה במים ששרשם מבחי' חסדים בחי' חכמה בחינת תורה שע"י כל זה נמתקין הגבורות בשרשם ונתבטל בחינת הרוח שטות רוח הטומאה ועולה הכלי מטומאה לטהרה. ועל כן אם שאל או שכרכלי מן העכו"ם אז אין צריך טבילה, כי עדיין רשו"ת בעליו עליו וגם כי אז אינו מתגבר כ"כ מאחר שלא יצא עדיין מרשו"ת עכו"ם ועתיד לחזור לשם. משא"כ כשיצא מרשו"ת עכו"ם לרשו"ת ישראל אז מתגבר ביותר לינק מבחי' הקדושה ועל כן צריך טבילה

סימן קכ"א וכו'

וע"כ כלים ישינים של עכו"ם אין די להם בטבילה, רק כתשמישם כך הכשירם.

בבחי' כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש כי מאחר שבלע מנוף מאכל האסור בעצמו שהוא מבחי' הסט"א ע"כ אם בלע ע"י אש צריך ליבון באש דייקא ואם בלע בחמין צריך הגעלה ואם בצונן די לו בשטיפה והדחה וכבר מבואר קצת מזה בחלק או"ח ועניין נותן טעם לפגם וכלי שאינה בן יומא מבואר קצת לעיל

סימן קכ"ג וכו'

וע,כ חמור מאד איסור שתיית יינם של עכו"ם ואפילו במגעם לבד נאסר. כי מחמת שבקדושה הוא בשרשו גבוה מאד וכלול מכל בחי' התיקונים הנ"ל. כי הוא מבחינת חכמה ומוחין בחינת חמרא וריחא פיקחין ובבחי' תירה ובבח'י מלכות בחינת ויין מלכות רב וכו' וכמובן במאמר תהלה לדוד סימן י"ב וכן בזוה,ק וזה בחי'זכה נעשה ראש. וע"כ באמת צריכין ליזהר בשתייתו מאד שלא להיות יותר מהמדה ח"ו כי יין המשכר הוא בחי' ההיפוך מכל הנ"ל. וע,כ נאסר במגע העכו"ם ופוגם בנפש ישראל השותה אותו ומתגבר עליו היצה"ר. ביותר עד שיוכל לבוא עי"ז לכל רע ח"ו. וזה בחינת ועל יינם משום בנותיהם ועיין בספר יין המשומר שהאריך הרבה בחומר האיסור ותבין משם לענינינו. וע,פ הנ"ל תבין לפרש כמה פסוקים ומאמרי רז"ל שמדברים בענין שתיית היין לשבח או להיפוך והכל מובן ע"פ הנ"ל

סימן קל"ט וכו'

הלכות עבודה זרה. כי עיקר שורש כל הע"ז הוא מהיצר הרע שהוא בעצמו בחי' ע"ז כ"ש לא יהיה בך אל זר וכמו שדרז"ל וכן ארז,ל כך דרכו וכו' היום אומר לו וכו' ולמחר אומר לו לך עבוד ע"ז והוא עיקר הטומאה בחי' ההיפוך ממש מבחי' הקדושה כי הוא עיקר הסט,א והוא בחינת קיא צואה ממש כי אין שם כלל מבחינת הארת השכל דקדושה בבחינת וכבודי לאחר לא אתן וכמבואר במ"א וע"כ נקראים אלילים כי הם בחי' כלא ממש וכלאו כלום היפוך מבחי' החכמה דקדושה שהיא בחי' יש מאין כידוע. וע"כ אסורה הע"ז בהנאה כי כל הנאות האדם וקורת רוחו הוא בחי' ניצוץ מבחי' חלקי החיות שלו אבל ע"ז שהיא עיקר סטרא דמותא אסור לישראל לקבל ממנה שום הנאה ואיזה בחי' חיות כלל כי חיות כזה מר ממות ר"ל. וזה בחי' אסורה בהנאה היא ותשמישיה ונויה ותקרובתה. תשמישיה הם כנגד בחי' מלכות דסט"א. כי בזה שמשמש לפניה שזה בחי' עבד המשמש לרבו מראה בזה שמקבל עול מלכותה. ונויה הוא כנגד בחינת השכל דסט"א כי עיקר הנוי והיופי בשרשה הוא מבחי' החכמה שהיא בחי' אור בחי' חכמת אדם תאיר פניו.

ותקרובתה הוא כנגד בחי' חיבור חמה ולבנה דסט"א ביחד ר"ל וכדין מטשטשי עלמא ר"ל. כי הסט"א הוא כקוף בפני אדם. ובקדושה (להבדיל) הקרבן הוא בבחי' קריבו דקוב"ה ושכינתיה כמובן בזוה,ק ופיזור לרשעים הנאה להם והנאה לעולם כי הם בבחי' פירוד כידוע. וע,כ הקרבן שלהם הוא פגם גדול ח"ו כי מורה על החיבור והיחוד ח,ו ביניהם. וע,כ ע"ז של עכו"ם אסורה מיד, כי הם מבחינתה. אבל של ישראל אינה אסורה עד שתיעבד. כי באמת בשורש קדושתו הוא רחוק ממנה לגמרי אבל אם כבר עבדו אותה אזי אדרבא מחמת שהיא של ישראל מקבלת עי"זאיזהבחי' כח ביותר מחמת שהוא של ישראל ששרשו בקדושה ע"כ ע"ז של ישראל אוי לה ביטול רק שצריכין לבער ולשרוף אותה לגמרי. אבל של עכו"ם יש לה ביטול כי אין לה כח כ"כ כי גם כל העכו"ם בעצמם הם כאין וכלא ממש וכמו שארז"ל וע"כ תיכף שמבטל העכו"ם את הע"ז בטל האיסור ממנה. אבל תקרובתה אין לה ביטול כי דבק שם כח בחי' האיסור והסט"א ביותר מחמת גודל פגם בחי' החיבור הנ"ל כי הם להוטים אחר זה ביותר כידוע. וע"F תשמישיה ונויה אע"פ שמועיל להם ביטול אעפ"כ אסורין לדבר מצוה משום דמאיסה.

כי במצוה וקדושה שם עיקר היופי וההידור דקדושה. אבל הסט"א בחי' ע"ז ותשמישיה אפילו אחר שנתבטלו אעפ"כ נמאסין לעשו"ת עמהם דבר מצוה וקדושה:

סימן קמ"ב וכו'

וע"כ אסורין כל הנאות הבאות ממנה וכו' ואסור לשמוע בקול השיר שלה וכן להסתכל בנויה ולהריח בריח שהל. כיכל זה תלוי במוח שבו מקור כל החושים של שמע וראיה וריח. וע,כ יפגום עי"ז מאד בבחי' המוח והשכל דקדשוה. ועל כן אם אינו מתכוין מותר. מאחר שנעשה ממילא בלי כונה ודעת רק באופן דלא הוי פסיק רישא וכו' כמבואר בשו"ע:

קמ"ו וע"כ עכו"ם יכול לבטל ע"זאפילו אינה שלו ואפילו בעל רחו אבל מי שאינו עובד ע"ז כגון גר תושב או ישמעאל אינם יכולים לבטל. כי באמת בחי' ע"ז היא בטלה מעיקרא וכלא חשיבא כנ"ל וכ"ש כי כל אלהי העמים אלילים. ועיקר בח'י יניקת כחה שהיאבשביל כח הבחירה כידוע הוא רק עי"ז, בעצמו שנמצאים בנ"א המאמיני' בה ועובדים אותה ובזה משפיעי' בה איזה בחי' יניקה וכח בשביל הבחירה וזה בחי' משארז"ל אלהיהם של עכו"ם הם מתקיימם על אלהיהם. היינו שהעבודים אותה משפיעים בהם איזה בחינת כח.

וזה בחינת כמוהם יהיו עושיהם כל אשר בוטח בהם כי הע"ז בעצמם אין להם שום כח וממש בבחי' פה להם ולא ידברו וכו' רק מה שנדמה להעובדים שיש בה איזה בחינת

כח וממשו"ת הוא עי,ז בעצמו שעובדים אותה ובוטחים בה שזה עיקר עשייתה בבחינת עושיהם כל אשר בוטח בהם.
וע,כ הם עצמם דייקא יכולים לבטלה אבל לא מי שאינו עובד אותם. ועל כן אם נשברה מאליה אסורה ג"כ עד שיבטלוה. כי מה בכך שנשברה מאליה הלא היא כשבורה ובזויה גם מעיקרא רק העיקר שעובדיה בעצמם יבטלו אותה. וע"כ המוצא ע"ז צריך שיבערנה ויאבדנה וצריך לשרש אחריה ולכנות לה שם גנאי. כי צריך לבער ולבטל כל מיני אחיזת הסט"א והיצה,ר שהם בחי' ע"ז עד שלא ישאר להם שום שורש וענף כלל כי היום אומר ל ועשה כך וכו' וכן צריכין לכנות לה שם גנאי כיהיא עצמה כלא ממש רק שעיקר כחה ע"י השם שקורין לה העובדים אותה ומכנין אותה בשם אלוה. וענין השם של כל דבר הוא בשרשו דבר גדול כי שם מרמז לבחי' חכמה ולבחי' מלכות בחי' כבוד כנ"ל. וע,כ אנשים גדולים ומכובדיטם נקראים אנשי שם. וע"כ צריכין לכנות שם ע"ז לגנאי וביזיון היפוך החן והכבוד הנ"ל וע"כ אסור להזכר שמה מכש"כ שלא לשבע בשם ע"ז ואפילו שלא לגרום לעכו"ם שישבע בשם ע"ז כמבואר בשו"ע:

סימן קמ"ח וכו'

וע,כ אסור לישא וליתן עמהם ביום חגם וכו' וכן עוד כמה הלכות המבוארים בסימנים אלו ולהלן והכל בכדי שלא יהיה לנו שום חלק בשמחתם ועבודתם ושלא ליתולהם שום כח ושום אחיזה כלל. וזה בחי' הלאו של לא תחנם.
תחנם דייקא שלא להמשיך עליהם בחינת חן בחי' החי"ת והנו"ן הנ"ל. כי הם ההיפוך מבחי' החן דקדושה. ועיין ע"ז דך כ' שדרז"ל לא תחנם לא תתן להם חנייה בקרקע. ד"א לא תחנם לא תתן להם חן ד"א לא תחנם לא תתן להם מתנות חנם ועיין שו"ע סימן קנ"א והכל סובב על ענין הנ"ל:

סימן קנ"ז

על כל עבירות שבתורהוכו' יעבור ואל יהרג וכו'. כי נשמת ישראל וחיותם הק' נמשך ממקור החכמה העליונה שמשם שורש כל התורה.
וע"F פיקוח נפש אחת מישראל דוחה שבת וכן כל המצוות אך אם העכו"ם מכוין להעבירו על דת אז אם הוא בפני עשרה מישראל ע"כ אם ישמע להעכו"ם יש חילו השם בדבר ונמצא ממילא פוגם מאחד בשורש חיותו כי כל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו. והכבוד הוא בחי' חכמה כידוע ע"כ אפילו על ערקתא דמסאני (שישראל נוהגין כדי שיהיה הפרש ביניהם לבין העכו"ם) יהרג ואל יעבור. וכן על ע"ז וג"ע וש"ד אפ י' בצינעה ואין העכו"ם מכוין אלא להנאתו יהרג ואל יעבור כי על ש,ד סברא הוא מאי

חזית וכו' דילמא דמא דחברך סמיק טפי כי אולי חיותו של חבירו נמשך עוד מבחי' גבוה ביותר. וכן ע"י עז,ז ח"ו פוגם בוודאי בכל שורש חיותו כעיהוא ככופר בכל התורה כולה. וכן הפגם של ג"ע גדול מאד ופוגם בכל חיותו וכפוגם בכל התורה כולה וגורם בחי' פירוד ח"ו ביחוד הק' ומשפיע כח וחיות לסט"א ח"ו ע"כ יהרג ואל יעבור ועי"ז נעשה תיקון גדול למעלה כידוע. ומעלה בזה ניצוצות הק' הרבה ובחי' החיות דקדושה המלבוש בסטרא דמותא ג"כ ואז יתפרדו כל פועלי און ובלע המות לנצח וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק

סימן קנ"ח

וע"כ אסור לרפאות את העכו"ם ולהצילו מן המיתה. מאחר שהם בעצם בבחינת סטרא דמותא אבל אף על פי כן אין מצוה להורגם כי מסתמא יש גם בהם איזה צורך להעולם בשביל קיום הבחירה. אבל המינים והאפיקורסים והמוסרים ועוברי עבירות להכעיס מצוה לסבב מיתתם. כי מאחר שעוקרים עצמם מקדושת ישראל הדבקים במקור החיים דקדושה וירדו ברשעתם לתכלית שפלות מדריגת בחי' סטרא דמותא ע"כ מצוה לבערם טן העולם בכדי שלא תתגבר ביותר בחי' סטרא דמותא בעולם ר"ל.

וע"כ העובר עבירה רק לתיאבון כי לא יכול להתגבר על יצרו אסגור לעמוד על דמו ומצוה להצילו כי הוא דבוק עדיין בקדושת ישראל ובבחי' החיים דקדושה רק שלא יכול להתגבר על יצרו ולכבוש את בחירתו ובוודאי יקבל ענשו אבל אעפ"כ גם בשעת העבירה יש לו צער מזה שבא לידי מדה זו ויודע כי מרה תהיה באחרונה ואולי יזכה עוד לחרטה באמת ולתשובה שלימה וכ"ש (קהלת ט') כי מי אשר יחובר אל כל החיים יש בטחון ופירש רש"י אפילו הוא רשע ונתחבר לרשעים וכו' יש בטחון שמא ישוב לפני מותו. היינו כנ"ל. ובזה מבואר שם כל ענין הפסוק כי לכלב חי טוב מן האריה המת כי החיים יודעי ששימותו והמתים אינם יודעים מאומה. היינו כי כל זמן שלא עקר את עצמו מן החים דקדושה לגמרי אע"פ שלא יכול להתגבר על יצרו אעפ"כ היה לו צער מזה כי יודע שעומד למיתה וליתן דין וחשבון עלכל דבר ע"כ הוא בבחי' הכלב החי שהוא במדריגה פחותה ושפלה מאדכמובן במה שארז"ל מהו לסרוסי כלבא ואעפ"כ הוא טיוב מן האריה המת. היינו ממי שעוקר את עצמו מן החיים דקדושה לגמרי והוא מין או בעל עבירות להכעיס שאז אע"פ שהוא חי ומתגבר ומצליח מאד אעפ"כ הוא בבחי' אריה המת ומצוה לבערו מן העולם שלא יבאיש את הארץ אבל אם אינו עובר רק לתיאבון ולא להכעיס שיודע שימות ומתיירא מזה אז הוא עדיין בכלל התחברות אל כל החיים ויש לו תקוה ובטחון לשוב בתשובה ומצוה להצילו ולהחיותו כנ"ל

סימן קנ"ט וכו'

ענין איסור רבית. כי ע"י שמלוין לעני או אף לעשיר כשצריך ללוות שזה בעצמו בחי' עניות כל זה נמשך בשרשו מבחי' העניו' של בחי' מלכות דקדושה שהיא בבחי' מסכן וחכם כנ"ל ובאתערותא דלתתא איתער לעילא ועל כן ע,י צדקה וגמ"ח עי"ז נמשך ומאיר הארת בחי' החכמה העליונה (ששם שורש בחינת העשירות כשארז"ל כיון שנתחכה נתעשר וכו') על בחי'המלכות דקדושה ואז הוא עולה מבחי' עניות ונעשה אור הלבנה כאור החמה שזה בחי' חן כנ"ל. וע"כ נקרא הלואה כזו בלשון חכמים בשם הלואת חן וכן בלשון הכתוב טוב איש חונן ומלוה.

וזה וכי ימוך אחיך וכו' והחזקת בו וכו' וחי עמך ועיקר החיות מבחינת החכמה תחיה וכו' כנ"ל. וזה אל תקח מאתו נשך ותרבית כי על ידי זה אדרבא הוא מושך ויונק החית של תמצית הדם שלו.

ונתגדל עי"ז עניותו ביותר וזה ויראת מאלהיך בחי'מוראה של מלכות. וחי אחיך עמך בחי' החכמה תחיה. וזה שסיים אני ה' אלהיכם דרז"ל שבמצוה זו מקבל על עצמו עול מלכות שמים אם לאו להיפוך ח"ו היינו כנ"ל. וזה שאמרז"ל על המלוה ברבית כאלו כופר בתחיית המתים.

ששרשה מבחי' החכמה תחיה. וביציאת מצרים.

שהוא בחי' עליות המלכות כידוע. וזה לנכרי תשיך כי עי"ז מוציא ממנו ניצוצי בחינת החיות דקדושה שנפלו לשם. אבל לאחיך לא תשיך. על כן המלוה ברבית כאלו כופר באלהי ישראל כשארז"ל.

מאחר שפוגם בבחי' התיקונים שצריך איש הישראלי לדבק בהם בכדי להתקרב אליו ית' ולהכיר אותו יתברך עי"ז כנ"ל: וע,Fאסור גם רבית מוקדמת ומאוחרת. כי ע"י רבית פוגם בבחינת חכמה ומלכות שהם בחינת אחור וקדם כידוע.

וע"F גם רבית דברים אסורים כי הדיבור כלול גם כן משני הבחינות הנ"ל. וזה שאמרו רז"ל (בבא מציעא דף ס"א) הקשו מלוי ברבית לשופכי דמים כי לא די שא ינו ממשיך חיות להלוה בבחי' וחי אחיך עמך אדרבא יונק ממנו תמצית חיותו ביותר ע"י הרבית. וזה שארז"ל (שם דף ע"א) בא וראה סמיות עינים של מלוי ברבית. סמיות עינים דייקא. היפוך מה שצריכין להסתכל בעינא פקיחא על השכל והחכמה דקדושה. וזה אדם קורא לחבירו רשע יורד עמו לחייו, כי רשע הוא מסטרא דמותא היפוך בחי' החיים דקדושה. וזה מביא עדים וכו' וכותב וחותם פלוני כפר באלהי ישראל היינו כנ"ל. וזה שאמרו (שם דף ע"ה) ולא עוד אלא שמשימין משה רבינו חכם ותורתו אמת וכו'. היינו שפוגמין

בבחי' משה שהוא בחי' שמש בחי' הדעת והחכמה דקדושה ופוגמין בבחי' התורה שעל ידה נותנין כח להמלכות דקדושה עד שנעשה בחי' אור הלבנה כאור החמה כנ"ל. ול כן ארז,ל (במ"ר פ' משפטים) כל מי שנוטל רבית מעלה עליו הכתוב כאלו עשה כל הרעות והעבירות שבעולם וכו' והקב"ה אומר עד עכשיו הוא חי. היינו כנ"ל. כי פוגם בזסה בכלל תיקוני התורה הק' שעל ידה זוכין לחיות דקדושה. ומי שמלוה בלא רבית כאלו עשה כל המצוות כי זה בחינת כלל כל מצוות התורה הקדושה להמשיך על ידם בחינת התיקונים הנ"ל. ועל כן ארז"ל שקולה צדקה כנגד כל התורה והמצוות וג"ח גדולה מן הצדקה עיין שם עוד במדרש הנ"ל ותבין לענינינו

סימן קע"ח

שלא ללבוש במלבושי עכו"ם. כי המלבושים הם בבחינת מלכות ונמשכין בשרשם מבחי' החכמה העליונה כמבואר כבר כ"פ ועי' בהמעשה של הבנים שנחלפו מענין המלבוש שעושה החמה ללבנה שזה בחינת חדתותי דסיהרא ומבחינה זו שורש בחינת המלבושים של ישראל הדבקים בבחינה הנ"ל. אבהל מלבושי עכו"ם וכל מנהגיהם נמשכין מבחי' חמה ולבנה דסט"א. וע,F אסור ליילך בחוקותיהם:

סימן קע"ט

שלא לכשף ולעונן ולנחש וכו'. כי אנחנו צריכין לקשר עצמינו רק אל אור השכל דקדושה שיש בכל דבר כנ"ל לכן צריכין ליילך בתמימות ולבלי לחקור אחר העתידות ולקבל הכל באהבה ובתמימות ואז נהיה לו ולחלקו כמו שפירש"י על פסוק תמים תהיה עם ה' אלהיך הינו כנ"ל כי מאחר שעיקר מטרת כוונתינו הוא רק להתקרב אליו יח' ע"י כל דבר א"כ איך אפשר לנו להשתדל בתחבולות ולחקור עתידות בפרט ע"י תחבולות רשע של כישוף וכיוצא רק צריכין לקבל הכל באהבה ולקשר עצמינו אל השי"ת בכל מה שעובר עלינו כי רק הוא יתי' חלקינו ונועם גורלינו.

וע"כ באמת נארם אצל יעקב שזכה לבחי' אור השכל הנ"ל ויעקב איש תם וכמובא במאמר הנ"ל על פסוק אשרי תמימי דרך. ועל כן גם אחיזת עינים אסור. כי פוגם בזה בבחי' עינים דקדושה וזה בחי' איסור דורש אל המתים. יכ מדבק עצמו עי"ז לבחי' סטרא דמותא היפוך בחי' החיים דקדושה.

וזה בחי' בעד החים אל המתים וזה שמובא בזוה"ק שאני הני דאיקרון חיים. וע"כ אסור להתרפאות בדברי תורה אם לא משום פיקוח נפש. כי כיון שכבר נפגע ועבר עליו בחי' שליטת הסט"א שמשם שורש כל הסירוים וחולאים ר"ל שכל זה בא על ידי ביטול תורה כמו שארז,ל יתלה בביטול תורה וע,כ איך אפשר לו לקבל רפואה על ידי סגולת אמירת

דברי תורה לבד שיאמר על המכה רק צריך לשוב תחלה בתשובה שלימה על מעשיו ויקבל עליו עול תורה באמת ואז ממילא יקבל רפואה כ"ש ושב ורפא לו וכתיב רפאות תהי לשריך וכו' וכשארז"ל. וע,כ להגן עליו מן המזיקין שלא יפגעו בו מותר לקרות פסוקים. כי בוודאי על ידי ד"ת מגרשין הסט"א כמו שארז"ל כל העוסק בד"ת מזיקין בדלין ממנו וזה כיכל הגוים וכו' אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך וכו' נביא וכו' כמוני יקים לך וכו' ונתתי דברי בפניו וכו'. כי הקב"ה מודיע עתידות לישראל ע"י ניבאיו הק' שמקבלין כחם מבחינת משה רבינו ששרשו בבחי' החכמה העליונה בחי'פני משה כפני חמה שזה בחי' ונביא לבב חכמה כעין שדרשו רז"ל:

סימן ק"פ

וע,כ אסור כתוב קעקע וקריחה על מת או לע"ז. כי זה מחוקות העכו"ם הדבוקים בסטרא דמותא בחי' ימותו ולא בחכמה ע"כ רושמין בגופם לשם זכרון המתים או הע"ז. אבל ישראל הדבקים באלהים חיים עד שגם במיתתן קרוים חיים ע"כ אסור להם כל זה. וזה בנים אתם וכו' לא תתגודדו וכו' כי מיתתם הוא רק כמו מי ששולח המלך אחר בנו לחזור לביתו לשלום להשתעשע עמו וכו' וכמו שדרשו רז"ל על זה

סימן קפ"א

איסור גילוח הפאות והזקן. עיין בכוונות. כי שערות הראש הם מבחי' גבורות ודינים. ועל כן צריכין לגלחם. כי מבחינת התגברות הדיינם ביותר יונק משם בחי' הסט"א בחי' עשו איש שעניר רק שצרייכן להשאיר הפאות שמרמזין לבחי' מלכות. היינו כי בנין בחינת המלכות שעל ידה זוכין לקבל מאור החכמה. היא מבחינת גבורות כידוע. שזה בחי' דינא דמלכותא. ע,כ אסור לגלח הפאו. ושערות הזקן הם בבחי' חסד ורחמים ששרשם מבחי' החכמה שזה בחי' זקן זה קנה חכמה בבחי' הדרת פנים בחי' חכמת אדם תאיר פניו וע"כ אסור לגלחן. גם שערות הזקן מרמזין לשלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם בחי' עסק התורה הנ"ל. וכן מרמזין לשלש עשרה מדות של רחמים שהם שורש כלל בחי' התפלה, וע"כ אין ממנין שליח ציבור אא"כ נתמלא זקנו כמבואר בשו"ע או"ח סי' נ"ג. נמצא שבהפאות והזקן מרומזין כל התיקונים הנ"ל שהם בח'י כלל קדושת ישראל כנ"ל.

סימן קפ"ב

לא ילבש גבר שמלת אשה וכו' כי איש ואשה שרשם מבחי' חמה ולבנה בחי' שכל ומלכות ומשם שרש בחי' המלבושים כנ"ל ע"כ צריך כל אחד לשמור את בחינתו שלא להמיר ולהחליף ולצאת מגבותו ח"ו. כי על ידי זה תינק הסט"א ח"ו שזה בח'י יחוד

דסט"א בח"י ניאוף ח"ו ועיין בליקוטי הלכות יורה דעה על ענין זה ובחו"מ הלכות פקדון על מאמר הזה הנ"ל ותבין ביותר.

סימן קפ"ג וכו'

הלכו תנדה. עיין זוהר פנחס דף רכ"ו ע"ב בני נדה וכו' דנד ה"א מאתרהא דאיהו מטרוניתא יצר הטוב ועאלא באתרהא שפחה יצה"ר ורזא דמילא כנגע נראה לי בבית והיינו דם טמא דנדה וכו' מבואר כי טומאת נדה הוא מבחי' היצה,ר בחי' מלכות דסט"א בחי' שפחה כי תירש גבירתה. וזה בחי' מה שמובא כי עשו שתה מבחי' הדמים טמאים דם נדה שבבטן רבקה וע"כ היה אדמוני ואיש הדמים, וע"כ טומאת נדה הוא בבחי' נגע כנ,ל כי נגע הוא בבחי' ההיפוך מענג שהוא בחי'חכמה דקדושה כידוע. וע,F בני נדה מצורעים כמו שארז"ל. ומחמת שעיקר אחיזת היצה"ר הוא אק בהשבע מדות בבחי' כי שבע יפול צדיק וקם כידוע כי בבחי' מהוחין שהם למעלה מן המדות אין לו שום אחיזה כלל. כי אין אדם עובר עבירה אא"כ נסתלקין המוחין ממנו ונכנס בו שגעון ורוח שטות. וע,כ שבעת ימים תהיה בנדתה. ומדין תורה יש חילוקי דינים הרבה ביזנדה לזבה והכל מבואר ע"פ הנ"ל אך אין כאן מקום לבאר בזה וכבר אמרו רז"ל בנות ישראל החמירו על עצמן שאפי' רואות טפת דם כחרדל יושבת עליהם ז' נקיים. כי כך דרכו של היהצ"ר היום אומר לו עשה כך וכו' ובתחלה דומה לחוט של עכביש ואח"כ וכו'. וכמ ושארז"ל וע"כ צריך ליזהר ממנו ולטהר עצמו מטומאתו אפילו בכל שהוא. וזה בחי' הז' נקיים לטהר כל המדות שהם בחי' שבעת ימים שלא יהיה בהם שום אחיזת הרע כלל בפרט מי שכבר נכשל באחיזת היצה"ר אפילו בכל שהוא צריך לדקדק ביותר על עצמו ולהתחרט מאד ולשוב בתשובה על העבר וליזהר בנפשו מאד על להבא שלא ליתן מקום לאחיזת היצר בשום מדה ממדותיו אפילו בכל שהוא רק כולם יהיו נקיים וטהורים. ואח"כ יטבול עצמו במים טהורים שיש בהם ארבעים סאה שכל גופו עולה בהם היינו שיבטל כל גשמיות גופו רק לבחי' מימי התורה הקדושה שהם בחי' ארבעים סאה שכל סאה הוא ששה קבים וכן כל קב הוא ארבעה רביעים שזה בחי' ארבעים יום של מתן תורה וכל יום הוא של כ"ד שעות שזה בחי' ארבעים סאה הנ"ל. גם המים הם בחי' מימי הדעת דקדושה בחי' השכל העליון הנ"ל שעי"ז גמר טהרתו כי התורה הק' והשכל דקדושה מאירין לו בכל דרכיו עד שזוכה להתקרב להשי"ת ע"י כל דבר שבעולם אפילו ע,י דברים גופניים שזה בחי' מים שכל גופו עולה בהם כנ"ל. וזה בחי' ענין קביעות הוסתות של האשה. כי לכל עת ויש עתים לטובה ועתים לרעה ח"ו והכל כפי בחי' עליית המלכות וירידתה ח"ו שזה בחי' הימים של מילוי הלבנה ושל חסרונה שזה בחי' בנין המלכות דקדושה

וחורבנה ח"ו כמבואר בזה הרבה בדברי רז"ל. וענין העתים הללו הם עוברים על כל אחד כפי בחינתו בעתים הללו שיודע בנפשו שרגיל בהם שיתגרה בו יצרו ביותר שזה מבחי' עתים לרעה והעיקר הוא בהתחלת העתים הנ"ל. וע"כ ארז"ל סתם וסת של עונה בינונית הוא אחת לשלים יום שזשהם כלל הימים של מילוי הלבנה וחסרונה כנ"ל. ויש גם וסתות הגוף כגון ע"י אכילה יתירה וכיוצא. וכמו כן גם ברוחניות יש שיודע בנפשו שלפעמים כשנכשל באיזה אכילה ושתיה יתירה וכיוצא באיזה דבר גופני אזי מתגרה יצרו בו ביותר. בפרט כשהוא יודע שנכשל כבר כמה פעמים ח"ו ע"י דברים כאלו. ע"כ מלבד שצריך ליזהר להשמר מזה הרבה אף גם כשכבר נכשל ח"ו עוד הפעם בענין הגופניהזהאף שהוא דבר של רשו"ת והיתר אעפ"כ צריך אח"כ תיכף בדיקה וזהירות יתירה ביותר ולחפש בעצמו אם לא נאחז בו עי"ז אחיזה היצה"ר שהוא בחי' טומאת הנדה כנ"ל. וע"פ דרך זה דעת לנבון נקל לבאר עוד דינים והלכות הרבה שבענין זה:

סימן ר"א

הלכות מקואות. עיי"ש חילוקי דינים הרבה בין מעיין למקוהשל מי גשמים וכיוצא והכל מובן קצת ע"פ הנ"ל. כי מעיין הוא מבחי' החכמה העליונה כידוע. וע"כ מטהר אף בזוחלין. כי הוא בבחי' נחל נובע מקור חכמה שממנו הולך האור ומתפשט לכל המדריגות בבחינת יפוצו מעינותיך חוצה. ועל כן יכולים להתקרב להשי"ת ע"י כל דבר שבעולם ע"י השכל שמאיר להאדם. כי הוא בבחי' הולך ואור עד נכון היום שזהבחינת זוחלין שהמים הולכים ונזחלים גם ברחוק ממקום נביעתם. אבל מקוה היא בבחי' מלכות דלית לה מגרמה כלום רק מה שמשפיעים בה מבחי' ומדריגו' דקדושה שלמעלה מבחינתה שזה בחינת מי הגשמי וכיוצא שמתכנסין ומתקבצין לתוך המקוה והוא רק בחי' מדה וצמצום לקבל האור והחיות על ידה. וע"כ אינה מטהרת אלא באשבורן שיהיו המים שבתוכה מכונסים ומקובצים כי היא מבחי' זאת.

(עיין מאורי אור) ויש עוד לבאר בזה הרבה ומובן ממילא קצת להמעיין

סימן ר"ג וכו'

הלכות נדרים. כי כשרואה אדגם שיצרו תקפו וכו' אזי מצוה לישבע ולנדור כדי לזרז עצמו כמו שארו"ל כי עי"ז נותן כח לבחי' מלכות דק' להתגבר על מלכות דסט"א בחי' היצה"ר בחי' עשו. כי ארז"ל הנודר כאלו הוא נודר בחיי המלך שזה בחי' חכמה בחינת החכמה תחיה כנ"ל.

והנשבע כאילו נשבע במלך עצמו שהוא בחי' זעיר אנפין בחי' התורה וכמובן ג"כ בזוה"ק ובכתבים.

וע"י בחינת החכמה והתורה הק' נותן כח להיצר טוב בחי' המלכות דקדושה להתגבר כנגד מלכות דסטו"א. וע"כ יעקב אבינו שזכה לבחי' החמכה והשכל דקדושההיה ראש לנודרים כ"ש וידר יעקב נדר וכמו שארז,ל. ועל כן ארז,ל (במ"ר פ' וישלח) שכשאיחר יעקב נדרו אמר לו הקב"ה יעקב שכתחת נדרך קום עלה וכו' ואם אין אתה עושה כן הרי אתה כעשו מה עשו נודר ואינו מקיים וכו' וע,כ נודרין בעת צרה כי כל הצרות והיסורין נמשכין מבחי' פגם ומיעוט הירח בחי' המלכות ח"ו וע"י נדר מתקנין זאת כנ"ל. וזה שארז"ל אל תהי רגיל בנדרים כי אף על פי שהנדרים הם בבחי' לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר כי מאחר שרואה שיצרו מתנכל עליו להכשילו ח"ו ע"כ הוא גודר בפניו ונודר לפרוש עצמו גם מהיתר שזה בחי' נדרים סיג לפרישות. וכברנתבאר שעי"ז בעצמו יש לו כח להתגבר על יצרו אעפ"כ לפעמים אומרים לו לא דיך מה שאסרה תורה וכו' כי לפעמים מתגרה בו יצרו על ידי זה ביותר עד שמביאו לעבור על נדרו ח"ו ולפעמים זה בעצמו הוא מעצת היצר שדרכו להתלבש במצוות בתחלה וכמבואר במאמר הנ"ל וכמו כן לענין זה שמתחלה מסיתו לעשו"ת מצוה ולנדור ועיקר כוונתו בכדי להכשילו אח"כ לעבור על נדרו וע,כ הזהיר הכתוב ע"ז הרבהו אמר טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם דלכאורה קשה פשיטא ומאי קמשמע לן אלא דר"ל שצריך להתבונן על דרכיו מאד קודם שידור כי אולי זה גופו מעצת יצרו כנ"ל. וע"כאין הנדר חל עד שיוציא בשפתיו ויהיו פיו ולבו שוין כי הדיבור הוא מבחי' מלכות פה וע"י הנדר נותנין כח לבחי' המלכות דק' ע,י שממשיכיזלה אור המוחין העליונים שזה בחי' פיו ולבו שוין בחי' והיתה אור הלבנה כאור החמה המבפ"נ. וע"כ הולכין בנדרים אחר כוונת הנודר שהיא מבחי' החכמה והמוחין שהם עיקר שורש הנדר כנ"ל.

רכ"ח וכו') וע,כ התרת נדרים הוא ע"י חכם דגמיל וסביר. היינ ושזכה לעסק התורה בחי' דגמיר בחי' ליגמר אינש וכו' וגם סביר שהוא בעל סברא ובעל שכל שהוא מבחי' החכמה והשכל העליון הנ"ל וכן יכולין להתיר נדר תלתא דגמירי להו וסברי. שיכוליטון עכ"פ לקבל הארת השכל קצת וכיון שהם שלשה מאיר בהם בחי' אור קדושת יעקב אבינו ע"ה שכלול מכל השלשה אבות בחי' יעקב חבל נחלתו כמו שדרז"ל ועל כן יכולים להתיר הנדר ששם שרשו כנ"ל. וע"כ היתר נדרים הוא ע"י חרטה שמתחרט בעיקר הנדר מתחלתו ומשרשו ועל כן יכול החכם או השלשה הנ"ל לעלות לשרשו שהוא בבחי' חכמה ולהתירו. ואם אינו מתחרט מעקרו צריכין לבקש לו פתח וכו' והפתח הוא ג,כ מבחי' חכמה בחי' בחכמה פותח שערים וגם כי בחי' ספירת החכמה הוא בניקוד פתח כידוע. וע"כ אין פותחין לו בנולד כי מאחר שעיקר ההתרה הוא ע"י אור החכמה וארז"ל

איזהו חכם הרואה את הנולד וע"כ א"א להתיר לו ע"י שלא ראה את הנולד שזה ההיפך מבחי' חכמה כי אז אינו מתחרט אלא מן הנולד ואילך ולא מעיקרו (ועיין פנים בש"ע בזה)

סימן ר"מ וכו'

הלכות כיבוד אב ואם. עיין זוהר ויקרא דף י"ב כתיב כבד את אביך ואת אמך וכתיב במעשה בראשית יהיה מאורות וכו' אלין מאורות דא סיהרא ואין שמשא אלא קוב "ה וכו' ולית סיהרא אלא כנסת ישראל וכו' מבואר לעינינו כי אדם לא נברא אלא לכבודו ית' היינו להכיר ולידע רותו ית' ולהתקרב אליו ית' וזהזוכין ע"י בחי' אור השכל שהוא בחי' שמש ובחי' אב בחכמה וע,י בחי' מלכות בחינת כנסת ישראל בחינת אם ובחי' לבנה. וע"כ צריך לכבד בגשמיות ג"כ את אביו ואת אמו שבא על ידם לעוה"ז ומסתמא מאת ה' צבאות היתה זאת כי נשמתו צריכה לבא לזה העולם על ידם דייקא ושיזכה עי"ז לבא לתכליתו הנצחי להתקרב אליו ית'. וגם יש להם חלק בענין המשכת המוחין שלו כי מוח הבן ממוח האב וכמוב ומזה בכתבים ג"כ וע"כ צריך לכבדם בבחי' כבוד חכמים ינחלו וע"כ נסמך כבוד אצל אב שהוא בחינת אב בחכמה ואצל המורא הקדים האם כ"ש איש אמו ואביו תיראו כי היא בבחינת מלכות בבחי' יראה וזה בחי' גודל זהירות כיבוד אב של עשו כמו שארז"ל כי רצה להתגבר עי"ז דייקא על יעקב שהוא בחי' השכל דקדושה, וע,כ באמת וירא יעקב מאד ואמר תאמר שהוא בא אלי מכח כיבוד אב ואם כמו שארז"ל (במ"ר פ' וישלח) היינו כנ"ל אבל באמת כ"ז לא היה אלא לפנים ולרמות את אביו אבל בלבו היה בהיפוך ממש מכל הנ"ל כמו שמצינו בפירוש שאמר יקרבו ימי אבל אבי וכמו שארז"ל ונאמר עליו יזכר עון אבותיו וכו' כשארז"ל. וגם כי עיקר כיבוד אב ואם הוא שיהיה שמם מתכבד ומתייקר על ידו ע,י שהוא צדיק ובעל מעשים טובים. שזה עיקר כבודם לעד וכשארז"ל אבל לא ע"י רשע עריץ כעשו שאדרבא היה לקלון ולחרפה להם ועיקר כבודם היה רק שכיבדם בדברים גשמיים אבל בדברים רוחנים הנוגעים לעבודת ה' שזההיה כל חפצם של יצחק ורבקה בזה היה אדרבא למורת רוח להם כמבואר במקרא להדיא. וע,כ ארז,ל בתדא"ר פ' כ"ו שהמקיים מצוות כיבוד אב ואם כראוי אין שום חטא בא על ידו היינו כנ"ל. כי מאחר שנותן עי"ז כח ביותר למלכות דקדושה בחי' היצ"ט להתגבר על בחי' מלכו תדסט,א קליפת עשו בחי' היצה,ר ע,כ ממילא ניצול עי"ז מכל חטאים. ומחת שעיקר בחי' תיקון המלכות שעי"ז זוכין לאור המוחין הוא רק ע"י עסק התורה כנ"ל ע"כ ארז,ל שתלמוד תורה גדול מכיבוד אב ואם:

סימן רמ"ב וכו'

הלכו תכבוד רבו ותלמידי חכמים חייב אדם בכבוד רבו ויראתו יותר מבשל אביו. היינו כי אביו ואמו הם בבחי' סיבות רחוקות להמשכת התיקונים הנ"ל כנגד רבו שהוא בבחי' סיבה קרובה לזה. כי ע,H שלומד עמו תורה עי"ז זוכה להמשיך התיקונים הנ"ל בשלימות וע"כ חייב בכבודו ויראתו כנגד שני הבחינות הנ,ל שהם בח'י חכמה ובחי' מלכות כנ"ל וע"כ החולק על רבו כחולק על השכינה וכו'. כי מאחר שהוא מביאו להכיר את בוראו ולהתקרב אליו ית' וע,כ כשפוגם בכבודו כאלו ח"ו פוגם בכבוד השכינה כביכול.

וע,F אסור לתלמיד להורות הלכה בפני רבו. כי הרב והתלמיד הם בחי' חמה ולבנה כמבואר במ"א ולבנה היא בבחי' דלית לה מגרמה כלום כ"א מה שמקבלת מאור החמה בחי' חכמה עליונה בחי' הרב וע,כ אין לו להורות הלכה לפניו כי זה מורה כאלו יש לו איזה כח ואור בפני עצמו שלא ע"י רבו שהוא כנגדו בבחי' חמה בחי' חכמה וע,כ חייב מיתה ע"י שנפרד בזה מחכמת רבו שזה בחי' ימותו ולא בחכמה. וע,כ אסור לתלמיד לקרות לרבו בשמו. כי מה שמו דא חכמה כמובא בזוה,ק וע"כ כשקראו בשמו מורה כאלו השיג כבר בחי' חכמת רבו שזה בחי' שמו וזה פגם גדול כי עיקר בחי' התלמוג בחינת לבנה לידע שאין לו שום השגה כלל בחכמת רבו ולצפות ולייחל בכל פעם לקבל מרחוק איזה בחי' הארה והתנוצצות מאור חכמתו ועי"ז דייקא יוכל לזכות שיהיה בחי' אור הלבנה כאור החמה שזה בחינת מה שארז"ל אין התורה מתקיימת אלא במי שמשים עצמו כאינו יודע שנאמר והחכמה מאין תמצרא שזה בעצמו כלול גם כן במה שמבואר במאמר הנ,ל שמחמת שאור השכל גדול מאד ע"כ א"א לזכות אליו כ"א על ידי בחי' נו"ן בחי' מלכות בחי' לבנה וכו' היינו כנ,ל. וזה שארז"ל כל המונע תלמידו מלשמשו כאלו מונע ממנו חסד ששרשו בבחינת חכמה כידוע ופורק ממנו יראת שמים שזה בחינת מלכות כנ"ל וכל תלמיד שמזלזל דבר משל כבוד רבו גורם לשכינה שתסלק מישראל.ף כי גורם עי"ז בחי' פירוד ח"ו עד שנתרחקין ממנו ית'. ועל כן אין חולקין כבוד לתלמיד בפני רבו וכו' וכן עוד כמה הלכות שבסימן רמ"ב והכל מבואר ע"פ הנ"ל. ועל כן תלמדיי חכמים פטורים ממס ומכס וכיוצא ואם יש לו סחורה ימכור סחורתו במוקדם לכל. וכל זה כי ע"י תורתו נותנים כח לבחי' מלכות דקדושה להתגבר כנגד בחינת מלכות דסט"א ועל כן ארז"ל כל המקבל עליו עול תורה פורקין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ. וע,כ ת"ח אין צריכין שמירה ג"כ כי מדת המלכות בעצמה שהיא בחי' שמור שומרת אותם. וע"כ צריכין לקום בפני כל ת"ח ולכבדו אפילו יניק וחכים. כי מאחר שזכה לחכמה

שעי"ז נתגלה כבודו ית' על ידי שמכירין ויודעין אותו ית' ע"י השכל והחכמה שיש בכל דבר ע,כ צרייכן לכבדו כי הוא בבחינת כבוד חכמים ינחלו. וכן מצוה לקום בפני מי שהוא בן שבעים שנה. כי אע"פ שבאמת יש שכל נפלא בכל דבר ודבר מהדברים והענינים שעוברין על האדם למאות ולאלפים בכל יום ויום זה בבחי' פרטי פרטיות. אך בכלל יש בכל יום ויום בחי' שכל נפאל שעל ידו צריכין להשיג ולהכיר אותו ית' כפי בחינתו של יום זה והשכל הזה הוא בבחי' שכל הכולל של זה היום שבו נכללין כל בחי' השכליים פרטיים המלובשים בכל דבר שעוברים עליו בזה היום. וזה ברוך ה' יום יום ודרז"ל בכל יום ויום תן לו מעין ברכותיו (ועיין בהמעשה של הז' בעטלירס) אך אפילו כלל בחי' השכל של כל יום הוא בחי' שכל הפרטי נגד השכל הכולל שצריך האדם להשיג בכל שנה ושנה כפי בחינתה וכלל השכל של כל השנה הוא בחי' שכל הפרטי נגד השכל וההשגה שצריך האדם להשיג בכלל ימי חייו שהם שבעים שנה כי שלימות השגת הדעת והחכמה לכל אחד כפי בחינתו הוא ברבות הימים והשנים בבחי' בן חמש למקרא בן עשר למשנה וכו' וזה בחי' למנות ימינו כן הודע ונביא לבב חכמה וזה בחינת ורוב שנים יודיעו חכמה.

ועל כן מי שזכה למלאות ימיו עד שיהיה בן שבעים שנה אף שהוא איש פשוט צריכין לכבדו ולקום מפניו. כי בחינת השיבה ואריכות ימים שלו נמשך בשרשו מבחי' חכמה העליונה שהיא מקור החיים ואריכות ימים שזה בחי' בישישים חכמה ואורך ימים תבונה. וזה בחי' מה שאר,ל (קדושין דף ל"ג) ר' יוחנן הוה קמי מקמי סבי דארמאי אמר כמה הרפתקאי דעדו עליה. היינו כי אפילו על ידי הרפתקאות והסיבות שעוברים על הגוים ברבות הימים והשנים יכולים ג,כ הבעלי שכל דקדושה להכיר ולהשיג נפלאות הבורא ית' נמצא שיכול להתגדל כבוד שמים גם עי"ז. וזה בחי' מפני שיבה תקום בחי' בן שבעים ושיבה שזה מבחי' האור החכמה שמשם עיקר החיים ואריכות ימים והדרת פני זקן זה שקנה חכמת התורה אפילו יניק וחכים.

וזה כנגד בחי' עסק התורה, ויראת מאלהיך זה כנגד בחי' מלכות דקדושה ששם מקור היראה בחי' מוראה של מלכות. וזה אני ה'. כי ע"י כל זה נתגלה אלהותו ית' וזוכין לידע ולהכיר אותו ית' ולהתקרב אליו ע"י כל דבר שבעולם כנ"ל:

סימן רמ"ה וכו'

הלכות מלמדים ות"ת. מצות עשה על האשי ללמד את בנו תורה וכו'. כי עיקר מצוות הולדת הבנים הוא בגין דישתמודעין ליה ית' בבחי' אב לבנים יודיע אל אמתך. ומחמת שעיקר קבלת עול מלכות שמים והמשכת השכל דקדושה שעי"ז זוכין לידע ולהכיר

אותו ית' הוא רק ע"י עסק התורה כנ"ל. ע,כ צריך ללמד את בנו תורה ואם בנו נבון ומשכיל יותר ממנו בנו קודמו לתלמוד תורה כי העיקר הוא השכל דקדושה. וע"כ מצוה ללמד גם את בן בנו תורה שזה בחינת יעקב שזכה לאור השכל דקדושה והיה בן בנו של אברהם אבינו ע"ה. ועל כן מצוה על כל חכם מישראל ללמד לתלמידים. כי מאחר שזכה לאור החכמה עד שיקרא חכם ע"כ צריך להאיר מאור חכמתו גם לאחרים כי זה עיקר מעלת האור שמאיר ובא לאחרים. וע"כ כשבנו של כל אחד מישראל מתחיל לדבר מלמדו פסוק תורה צוה לנו משה ופסוק שמע ישראל וכו'. כי בזה מתחיל לחנכו בעסק התורה שעי"ז נותנים כח לבחי' המלכות דקדושה שזה בחי' שמע ישראל בחי' קבלת מלכות שמים. וע"כ נותנים למלמד אחד כ"ה תינוקות כנגד כ"ה אותוון שיש פסוק שמע ישראל. וע"כ יקר וגדול מאד מעלת הלימוד של תינוקות של בית רבן מחמת שהוא מהבל פה שאין בו חטא שזה בחי' ההבלים דקדושה של בחי' מלכות דקדושה. כי אין בהם עדיין אחיזה להההבלים דסט"א שנמשכין מצד היצה"ר בחי' מלכות דסט"א. וע"כ הלימוד שלהם חשוב ביותר והעולם מתקיים על ידו. וע"כ אין מלמדין תורה לתלמיד שאינו הגון. כי מאחר שכבר גבר יצרו עליו ונמשך אחר עצתו ע"כ יוכל לפגום ע,י לימוד תורתו ביותר בבחי' לא זכה נעשית לו סם מות ר"ל וע"כ צריכין תחלה להחזיר אותו למוטב ולהמשיכו לצד הקדושה ואח,כ מלמדין אותו. וע"כ חייב אדם בת"ת כל ימי חייו עד יום מותו. כי מאחר שעיקר החיות דקדושה שהיא מבחי' אור החכמה דקדושה זוכין לזה ע"י בחי' מלכות ועיקר כח מלכות דקדושה ע"י עסק התורה. וע"F בין ענין ובינעשיר בכל אשר יעבור על האדם כל ימי חייו חייב לקבוע עתים לתורה. כי בכל אשר יעבבור על האדם צריכין רק להסתכל על פנימיות השכל שיש בכל זה ולזה זוכין רק ע"י עסק התורה ע"כ צריך להיות קבוע תמיד ל"ת וע"כ חייב אדם לשלש שנותיו שליש במקרא שהוא בחי' מקור התורה ויסודה זה כנדגד בחי' מקור החכמה והשכל דקדושה. שליש במשנה דהיינו תורה שבע"פ זה כנגד בחי' מלכות פה ותורה שבע"פ קרינן לה שעל ידה יכולין לזכות לאור השכל שיש במקרא. כי בלא תורה שבע"פ א"א כלל להשיג כוונת התורה לאמתה מחמת גודל בהירות האור שבה. היא בחי' לבנה. ושליש בתלמוד זה כנגד בחי' האור שמקבלת הלבנה מאור החמה עד שנעשה אור הלבנה כאור החמה שזה בחי' תלמוד שמבאר טעמי המשנה ומחבר וכלל היטב תורה שבע"פ עם תורה שבכתב ע"י י"ג מדות שהתורה נדרשת בהם וכיוצא בזה. וע,כ יש אומרים שבתלמוד בבלי יוצא האדם ידי חובתו בשביל הכל כי הוא כלליות הכל. וע,F אסור ללמוד חכמות חיצוניות ומכש"כ הנוטים למינות ח,ו שהם היצה"ר בחי' מלכות דסט"א ח"ו. וע"כ אין לאדם

לטייל בפרדס שאר החכמות אפילו באקראי רק לאחר שמילא כריסו בש"ס ופוסקים ובקי היטב בכל התורה כולה כי באם לאו אזי כשנכנס באלו החכמות אפילו של היתר תוכל להתגבר עליו ביותר הסט"א שיונקת משם. וע,כ ת"ת שקול כנגד כל המצוות. כי זוכין על ידה לבחי' התיקונים הנ"ל שהם כלליות הכל.

וע"כ אין אדם לומד רוב חכמתו כ,א בלילה. כי מחמת גודל החכמה א"א לזכות אליו כ"א ע"י בחי' מלכות שהיא בחי' לילה. וע"כ כל הלומד תורה בלילה מושכין עליו חוט של חסד ששרשו בבחי' החכמה העליונה כנ"ל והחוט של חסד הוא בחי' חן בלשון רז"ל כי עי"ז זוכין לחן דקדושה כמבואר במאמר אשרי הנ"ל. וע"כ כשמסיימין מסכתא מצוה לשמוח ולעשו"ת סעודה. כי הסיום שהוא סוף דבר הוא בבח' ימלכות שמים מקור השמחה וכל בחי' סעודות של מצוה ואכילה ושתיה דקדושה כידוע. וע"כ אומרים אז אז הדרן עלך וכו' דעתן עלך וכו'. הדר הוא כנגד בחי' מלכות בחי' כבוד הדר מלכותו גם הוא בחי' הידור וחן בחי' הוד והדר תשוה עליו. דעת הוא כנגד אור הדעת והחכמה. ויש מפרשין הדרן מלשון בעי למי הדר מלשון חזרה שחיזר על משנתו. כי מאחר שזכהלסיים המסכתא שזה מבח'י מלכות בחי' סוף דבר ועי"ז בעצמו זוכה לאור החכמה שהיא בבחי' ראשית ע"כ צריך תיכף לחזור על משנתו לראשית המסכתא ואפילו אם אינו חוזר ולומד ממש תיכף זאת המסכתא מתחלתה עכ"פ צריך גם בסוף המסכתא שתהיה דעתו וחמחשבתו קשורה ואדוקה היטב עדיין גם בתחלת המסכת. ועי"ז מחבר בחי' הלבנה עם החמה וזוכה לבחי' צחן דקדושה הנ"ל וזה שסיים לא נתנשי מינך וכו' ולא תתנשי מינן וכו' היינו בחי' חיבור וקשר הנ"ל. לרא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי שזה בעצמו ג"כ בחי' התיקונים הנ,ל שהם בח'י חכמה ובחי' מלכות דקדושה. וכן נפשו"ת ישראל עם התורה הק' הם ג"כ בחי' חיבור ויחוד שתי בחינות הנ"ל. וע"כ אומרים זאת בסוף המסכתא בכדי לייחד ולחזק בחי' החיבור והיחוד דקדושה הנ"ל בשלימות:

סימן רמ"ז וכו'

הלכו תצדקה. מבואר כבר לעיל שהצדקה היא ג"כ בחינת המשכת התיקונים הנ,ל. שע"י שעשיר מרחם על עני בחי' אשרי משכיל אל דל ומשפיע לו. עי"ז גם ברוחניות נמשך בחי' אור החכמה שהיא בבחי' שמש בבחי' עשירו תונדיבות אל בחינת מלכות שהיא בבחינת דלותל ועניות שזה בחי' מסכן וחכם. ע"כ הצדקה נקראת שמש בחי' שמש צדקה כיא היא בבחי' המשכת אור השמש בחי' אור החכמה הנ"ל. וע"F גם התורה שעל ידה ממשיכין ג"כ אור החכמה נקראת ג,כ צדקה בחי' צדקה דא אורייתא וע"כ אסור להעלים עיניו מן הצדקה כי צריכין להסתכל בכל עת בעינא פקיחא על אור השכל שיש

בכל דבר וע"כ כל המעלים עיניו ממנה כאלו עובד ע"ז כי זה מבחינת הסט"א סטרא דמותא ר"ל. וע"כ צדקה תציל ממות ומוספת חיים ואריכות ימים ומעשרת. כי החכמה היא עיקר החיים.

ושלימות המלכות היא בבחי' עשירות דקדושה כנ"ל. וע"כ יש בצדקה חי"ת מעלות זו למעלה מזו כמבואר בסימן רמ"ט וזה כנגד אור החכמה הנ"ל שהיא בבחי' חי"ת כמבואר במאמר הנ"ל בפנים.

וע"כ טוב ליתן פרוטה לעני קודם התפלה שעי"ז התפלה מקובלת כמובן בפנים. וע"כ גבאי צדקה שיש בידם מעות צדקה ישיאו בהם בתולות עניות וכו' כי על ידי צדקה זו ניכר ונראה ביותר התיקון והיחוד הקדוש הנ"ל שנעשה ע"י צדקה. ועל כן פוסקין צדקה עבור המתים ומהני לנשמתם כי ע"י התיקון שממשיך ע"י הצדקה לבחי' מלכות דקדושה עד שמעלה אותה מבחי' אחיזת סטרא דמותא בבחי' רגליה יורדת מות (ועיין גם באמ' ויבן סימן ס"ז) עי"ז נמשך תיקון גם לנשמות המתים ובפרט לאלו המתים שפוסקין צדקה בעבורם ואס בשביל רשע אינו מועיל כמבואר בשו"ע כי הרשעים גמורים הם מבחי' הסט"א שזה בחי' מה שאסור ללמוד תורה לתלמיד שאינו הגון כנ"ל.

וע"כ אין ליתן צדקה למי שעבר במזיד על אחת מכל המצוות האמרותו בתורה כמבואר בסי' רנ"א. וע"כ אשה שבאה להנשא ולהתחבר לבן זוגה שזהבחינת חיבור הנו"ן והחי"ת המבואר בפנים על כן לא יפחתו לה מנו"ן זוז כנגד בחי' הנו"ן הנ"ל. וע,F יושבי א"י קודמין לצדקה ליושבי חו"ל כי הם נכללים ביותר בבחינת המלכות דקדושה שהיא בעצמה בחינת ארץ ישראל כידוע. ועל כן מצוה ביותר לפרנס הת"ח כי ע"H עסק תורתם הם ממשיכין בחינת התיקונים הנ"ל.

וע"כ גם ע"י הצדקה שנותנים להם נמשכין התיקונים הנ"ל בשלימות יותר, ועל כן הצדקה של פדיון שביום גדול מאד ביותר מכל הצדקות כי בזה נראה ביותר לעינים ממש בשעת עשיית המצוה בעצמה את התיקונים שנעשים עי"ז. כי פודה נפש מישראל שהוא בבחינת המלכות דקדושה מיד העכו"ם שהם מבחי' מלכות דסט"א שזה עיקר תיקון הצדקה כנ"ל. וע"F לת"ח ואפילו רק לתלמיד חריף פודין אותו אפילו בדמים מרובים כי בו תלוי ביותר בחי' תיקון המלכות דקדושה כנ"ל. וע"כ אין מקבלין צדקה מן העכו"ם כי עי"ז הם מקבלין ח"ו כח ביותר וע"כ מלך או שר של עכו"ם ששלח צדקה תנתן לעניים עכו"ם וכו'.

וע"F אין לקהל לתבוע מסים וארנוניות ממעות צדקה. כי אדר בא ע"י צדקה כראוי נותנים כח לבחי' מלכות דקדושה ועי"ז נפטרים מכל המסים שהם מבחי' ההיפוך מזה כ"ש וישימו עליו שרי מסים וכו':

סימן ר"ס וכו'

הלכות מילה. כי הערלה מרמז לבחי' מלכות דסט"א שהיא בחי' כלל העכו"ם הכלולים בקליפת עשו וישמעאל כידוע. וע"כ צריכין ישראל להעביר אותה. וע"כ כלל התגברות היצה"ר שמכניס רוח שטות בהאדם נקרא ג"כ ערלה כ"ש ומלתם את ערלת לבבכם ותרגומו ית טפשו"ת לבכון. ומחמת שעיקר התגברות הרוח שטות של היהצ"ר הוא בתאוה זאת בבחי' מה שדרז"ל על פסוק כי תשטה אשתו וכמובא בזוה"ק עיקרא דיצרא בישא לגלאה עריין, וע,כ ע"י כריתת הערלה יפריעה מכיניעין כח היצה"ר וממעטין תאוות המשגל כמובא בדבריהם ז"ל. וזה בחי' התגלות העטרה שנתגלה ע"י המילה. היינו שנתגלה בחי' הארת מלכות דקדושה שהיא בחי' אשת חיל עטרת בעלה. וכן בקידוש לבנה אומרים שתחדש עטרת תפארת ועי"ז זוכין לאור השכל והמוחין דקדושה עד שזוכין להשיג א תהשי"ת ע"י כל דבר שבעולם וזה ג"כ בחי' התגלות העטרה כי המוחין הם עיקר העטרה בחי' ועטרותיהם בראשיהם הנאמר על הצדיקים לעתיד לבא כמבואר במ"א. וזה ג"כ בחי' מה שארז"ל (מגילה דף ט"ו ע"ב) עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וכו'. וזה בחי' מה שדרז"ל (במ"ר נשא פרשה י"ב) זה הדבר אשר צוה ה' תעשו על המילה ואז ווירא אליכם כבוד ה' וכן אצל אברהם כשנימול נאמר וירא אליו ה' וכו' היינו כנ"ל. כי עי"ז זוכין להתגלות אלהותו ית' שישיג אלהותו ית' ע,י כ"ד שבעולם וזה בחי' מבשרי אחזה אלוה וכמו שדרז"ל. וזה בחי' מלה בשמיני כנגד אור החכמה שהיא בחי' חי"ת כנ"ל. וע"כ אין מלין אלא ביום כי אור החכמה היא בחי' אור נגה הולך ואור עד נכון היום. וע,כ חולה שהוא מבחי' פגם החיות פגם החכמה וכמובן בכתבים ג"כ על פסוק ה' יסעדנו על ערש דוי וע"כ אין מלין אותו עד שיבריא.

וממתינין לו ז' ימים מעת לעת בכדי להמשיך עליו מחדש אור החיל והחכמה דקדושהשהוא בחי' חי"ת כנ"ל ואז מלין אותו במה ברים אמורים כשחלצתו חמה וכו' שמזה נראה שהחולאת הוא מחמת שהתגברה עליו בחי' חמה דסט"א וזה בחי' מה שהיצה"ר נקרא חם דמחמתם גופיה דבר נש וכו'. וכמו כן בשאר חולי בשכל הגוף ששלט הפגם בכלל החיות אבל אם חלה רק באחד מאיבריו וכו' מלין אותו מיד לאחר שיבריא. אבל כאבו לו עיניו כאב גדול הוי כחולי שבכל הגוף. כי עינים על שם החכמה נאמר כי צריך להסתכל בעינא פקיחא תמיד על אור החכמה שבכל דבר כנ"ל. וזה בחי'

ברית כרתי לעיני וכו'. וזה בחי' העין אורות המרומזים באותיות מ"ל שבמצוות מילה. וזה ג"כ בחי' העין חסדים כמובא בכוונות כי שורש החסד בכחהמ כנ"ל כ"פ וזה ג"כ בחי' החי"ת אורות חית חסדים המובא בכוונות היינו בח'י חי"ת הנ"ל.

(ואין לנו עסק בנסתרות) וזה בחינת מילה ופריעה ומציצה. מילה הוא כנגד בחי' ביטול היצה"ר שמסית את האדם לדבר עבירה ממש ר"ל שזה בחי' ערלה ממש. פריעה הוא כנגד מה שדרך היצה"ר להתלבש במצוות ואז צריכין זריזות והתחכמות גדול לבלי לשמוע אליו ואעפ"כ אל יניח ויעזוב את המצוה בשביל זה רק יבדיל ויפריש את הטוב מהרע ויעשה את המצוה בחכמה ושכל כזה שלא יבא עי,ז לידי עבירה כרצון היצה"ר וכוונתו ח"ו וזה בחי' פריעה שפורע את העור ומחלקו ומניח אותו לדבק ולהכלל בבשרר העטרה ואינו תולש וחותך אותו לגמרי והיינו כע"ל שעושזה הדבר באופן כזה שיכלל הכל בקדושה ולא יצא מזה שום תקלה ופגם ומכשול ח"ו. וע"כ מל ולא פרע כאלו לא מל. כי יוכל היצה"ר להתגבר עליו עוד ח"ו עי"ז בחי' זו שמתלבש עצמו במצוות עד שמביאו לעבירהכ שהוא בחי' ערלה גמורה ח"ו. ואח"כ מוצין את הדם ובזה מכניעין בחי' המלכות דסט"א בחי' קליפת עוש אדמוני איש הדמים לגמרי שלא יהיה לו שום אחיזה בנפש ישרא לאפילו בכח. כי לפעמים מכניעין את היצה"ר שלא יוכל להתגבר בפועל ממש להביא לידי עבירה ח"ו אפילו ע"י בחי' זו שמתלבש עצמו במצוות ואעפ"כ יש לו אחיזה בבחי' כח ח"ו ואז אין האדם בטוח ממנועדיין כי דוב אורב הוא עליו להפילו בכל פעם ברשתו ח"ו. ואחיזה את מאחר שהיא רק בפנימיות לבד בבחי' כח כנ"ל ע"כ אינה לא בכלל הערלה ולא בכלל עור הפריעה מאחר שאינה נראית ונכרת כלל ואז היא רק בבחי' דם ששם שורש אחיזתו בבחי' כח ח"ו. וע"כ צריכין למוצצו ג,כ היטב עד שלא ישאר בו רק דם טוב וקדוש שאין בו שום אחיזה להרע כלל אפילו בכח ואז נתגלה אור העטרה שהיא בחינת המשכת אור התיקונים הנ,ל בשלימות. וע"כ נולד כשהוא מהול צריך ג"כ להטיף ממנו דם ברית. בכדי לבטל ממנו גם בחי' אחיזת הרע בכח כנ"ל. וכנגד ג' בחינות אלו ממשיכין בחינת ג' תיקונים הנ"ל. כי על ידי כריתת הערלה שהיא בחינת המלכות דסט"א שמתגברת לעשו"ת רע גמור בפועל ממש ח"ו וכשכורתין אותה זה בחי' שמתגבר בחי' המלכות דקדושה כי כשזה קם זה נופל וכו'.

והתיקון שע,י עסק התורה הוא בחי' התיקון שממשיכין ע"י הפריעה שעי"ז מבדילין הרע מהטוב והרע נופל ונשאר הטוב בשלימות שזה זוכין בשלימות על ידי עסק התורה שמבדלת בין הרע והטוב בשלימות. וזה בחי' מה שארז"ל כל מה דאסר לן רחמנא שרי לן וכו'. היינו שמבררין הטוב גם מבח'י הרע כנ"ל. וע"י שמכניעין הרע גם בשרשו

בבחינת כח שזה בח' המציצה כנ"ל עי"ז זוכין להתגלות אור החכמה העליונה שהיא בבחי' כח כידוע שזה בחי' חכמה אותיות כח מה כמובא. וזה בחי' מה שאומרין בפסוק אשרי תבחר ותקרב ישכון חציריך. זה כנגד בחינת המלכות דקדושה שהיא בחינת חצרות ה'. נשבעה בטוב ביתך זה כנגד בחינ התורה כי אין טוב אלא תורה והיא בחי' בית ה' בית דבראשית. קדוש היכלך זה כנגד בחי' אור החכמה שנקראת קודש כידוע והוא עיקר הפנימיות שבבחי' היכל המלך בחינת נקודה בהיכליה ועיין זוה"ק והכל עולה אל מקום אחד וע"כ אחר המילה מברכין על היין שמרמז לבחי' מלכות וכן לבחי' חכמה כנ"ל כ"פ. וע"כ מתפללין אז על חיותל התינוק וקיומו כי ע,י תיקונים הנ" לנתקבלה התפלה. ועל כן נותנין אז שם ישראל להתינוק כי שם מרמז גם כן לבחי' התיקונים הנ"ל ושם שורש כל השמות של בני ישראל וזה שאומרים כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה. זה כנגד עסק התורה שעל ידה עיקר המשכת התיקונים הנ"ל. וזה ולחופה זה כנגד בחי' מקור החכמה העלונה שמשם יוצא ומאיר אור בחי' השמש בבחינת והוא כחתן יוצא מחופתו וכמובן בזוה"ק. ולמע"ט זה כנגד בחי' מלכות המקננת בעשיה כידוע. וזה ואומר לך בדמיך חיי כי על ידי דם מילה זוכין להמשכת התיקונים הנ"ל שהם עיקר בחי' החיים כנ"ל. וזה בחי' החשמל המובא בכוונות ובזוה"ק כי דרז"ל חשמל מלשון חשו"ת וממללות שזה בחי' כלל התיקונים הנ,ל כי חכמה היא בחי' חש בח"י סיג לחכמה שתיקה. מל הוא מבחי' מלכות פה בחי' דיבור. וע, כ נותנין הערלה ודם המציצה בעפר זה בחי' מה שארז"ל לענין הכנעת היצה,ר יזכיר לו יום המיתה בחי' כי עפר אתה ואל עפר תשוב. וגם כי עפר מרמז לבחי' המלכות דקדושה כידוע. וזה בחי' הכל היה מן העפר ודרז"ל אפילו גלגל חמה כי א":א לזכות לאור השכל שהוא בחי' חמה כ"א ע"י בחי' מלכות שהוא בחי' עפר כנ"ל. וע"כ נוהגין לעשו"ת כסא לאליהו ומבואר בסידור קול יעקב שזה מחמת שהוא מבחי' מלכות וכו' היינ וכנ"ל כי על ידו נתגלה מלכות שמים כ"כ וירא כל העם וכו' ויאמרו ה' הוא האלהים וכו'. וע"F כשיגיע זמן ביאת המשיח שאז יתגלה מלכותו ית' בשלימות בבחי' ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלכוה ועל כן יבא אז אליהו מתחלה לבשר על זה כי זה מבחינתו ועל כן צריך לומר בפיו שהוא כסא אליהו כי מלכו תפה וכו'. וזה בחינת מעלת מצוות סנדק שהוא כקטורת. היינו מאחר שעל ברכיו מקיימין מצוות מילה שעי"ז עיקר הכנעת היצה"ר על כן הוא בבחי' קטרת כמבואר בזוה"ק ח"ב דף רי"ח ע"ב בגין דקורת תבירו דיצה"ר איהו וודאי בכל סטרין וכו' ליטת לך מלה בעלמא למתבר לסט"א בר קטרת וכו' ומסיים ואישתזיב מכל דינין וכו' ומדינא דמלכו אחרא. ועיין בזה עוד בזוהר חדש שיר השירים

דף פ' ע"ב. וע"כ האשה מביאה התינוק עד ביהכנ"ס מחמת שהיא מבחינת מלכות בחי' אשה יראת ה' וכו'. ועל כן נהגו המוהלים להתפלל ביום המילה. מחמת שעי"ז התפלה מקובלת. וע"כ הסנדק והמוהל עולין לתורה. כי עיקר המשכת התיקונים הנ" להוא ע"י התורה. ומה שהסנדק קודם למוהל עיין הטעם באחרוני הפוסקים. ועל כן עושין סעודה ביום המילה כי ע"י המשכת התיקונים הנ"ל עי"ז עיקר תיקון הסעודה כנ"ל כ"פ. וע"כ מילה דוחה צרעת. כי על ידה נדחה בחי' המלכות דסט"א שנקראת צרעת ובהרת ונגע כידוע וע"כ חותכה עם הערלה כי היא בחי' אחת עמה. וע"כ מילה דוחה שבת כי ממשיכין על ידה אור החכמה העליונה שהיא שורש קדושת שבת בחינת כי קדש הוא כידוע. וזה שארז"ל (נדר ים דף ל"א ע"ב) קונים שאני נהנה לערלים אסור במולי עכו"ם כי הם עיקר בחי' הערלה. וזה שאמרו שם מאוסה היא הערלה שנתגנו בה רשעים וכו' כי משם כל בחי' הרשעות והיא מאוסה ומגונה היפוך בחי'החן דק' המבפ"נ. וזה גדולה מילה שנכרתו עליה י"ג בריתות כנגד י"ג מדות שהתורה נדרשת בהם שהם כלל דרשו"ת התורה וכנגד י"ג מדות של רחמים שהם בחינת כלל התפלה. גדולה מילה שדוחה את השבת היינו כנ"ל. גדולה מילה שלא נתלה למשה וכו' ואעפ"כ שהוא בעצמו בחינת שמש בחינת חכמה. גדולה מילה שכל המצוות שעשה אברהם אבינו ע"ה לא נקרא שלם עד שמל. כי לפעמים מתלבש גם היצה"ר במצוות וע"כ עיקר שלימות המצוות הוא כשמכניעין את היצה"ר לגמרי וגם כי עי"ז זוכין לאור החכמה שהיא עיקר השלימות בחי' דעת קנית מה חסרת וזה פירוש שאמר התהלך לפני והיה תמים שתזכה לאור השכל דקדושה שהוא בחי' יעקב איש תם וכמבפ"נ. ד"א גדולה מילה שאלמלא היא נא ברא הקב"ה את עולמו וכו' כי עיקר בריאת העולם בגין דישתמודעין ליה ולזה א,א לזכו תרכ"א ע"י מצוות מילה כנ"ל ועיין שם עוד בדף ל"ב רס"ז) הלכות עבדים. מצוות עשה על הרב למול עבדיו וכו'. כי אף על פי שנולד מן העכו"ם שהם מבחי' היצה"ר בחי' מלכות דסט"א בחי' ערלה אעפ,כ מאחר שנמכר לישראל ונכנס תחת רשותו שהוא מבחי' היצ"ט מלכות דקדושה על כן צריך למולו ולחתוך ערלתו בכדי להסיר ממנו זוהמת היהצ"ר מלכות דסט"א. ויש חילוקי דינים בין יליד בית שנימול לשמונה כי יכול להמשיך עליו אזיה התנוצצת מבחי' אור החי"תהנ"ל. ומקנת כסף הנימול במיום שנלקח כי צרכין רק לחתוך ערלתו בכדי לכוללו קצת בבחי' מלכות דקדושה ויש בזה חילקי דינים בשו"ע והכל מבואר ע"פ הנ"ל. וע"כ מודעין לו עקרי הדת וכו' ומבטלין אותו כגר בכדי להמשיך עליו בחינת מימי הדעת דקדושה שעי"ז זוכין להכיר אותו ית' ואעפ"כ אין לו עדיין דין ישראל לגמרי וחייב רק במצוות שהנשים חייבות בהם. וע"כ כשמשחררו

ורוצה לכנוס בקדושת ישראל ממש אז צריך עוד טבילה אח"כ בפני שלשה ויתבאר לקמן. ועל כן העבד נקנה לרבו בכסף ובשטר ובחזקה כנגד ג' בחינות הנ"ל. כסף הוא כנגד בחינת חמכה מוחא בחינת בצל החכמה בצל הכסף בחינת מסיטרא דימינא מוחא חיורא ככס פא. שטר הוא כנגד בחי' מלכות שהוא בעשיה כנ"ל. וע"כ קונה העבד את עצמו לצאת לחירות לגמרי גם בן בג' דברים בכסף נגד בחינת חכמה. בשטר נגד בחי' תורה. ובראשי איברים זה כנגד בחינת מלכות. כי העבד עצמו הוא מבחי' מלכות (עיין מאורי אור) ועיקר שלימותו הוא ממה שרבו מאיר בו מאור קדושתו וחכמתו שעי"ז כוללו קצת בקדושת ישראל ואעפ"כ הוא משועבד אליו לעבודתו. וע"כ אם הכהו רבו יוצא בשן ועין שמרמזין לבח'י חכמה.

כי יש ל"ב שיניים כנגד ל"ב נתיבות החכמה כידוע וכן עינים על שם החכמה נאמר. וכן בשאר ראשי איברים שמרמזין ג"כלבחינת חיות וחכמה שבזה האבר. כי ראש הוא מבחי' ראשית חכמה. נמצא שלא די' שלא האיר לו רבו בחינת חיות וחכמה אף גם שפגם במיעוט בחינת החיות והחכמה שיש בו על כן קנסה אותו התורה שיצאעבדו לחירות לגמרי וכופין ותו לכתוב לו שטר שיחרור ואז שוב אין משועבד לרבו לקבל ממנו קדושה וחיות רק מקבל חיות מכלל קדושת ישראל שמאיר בהם בחינת החיות והקדושה מאור החכמה דקדושה כנ"ל. וע,כ אינו יוצא לחירות עד שיעשה האדון דבר זה בכוונה שנמשכת מבחי' חכמה שלו. וע,כ אין לשחרר את עבדו כי אם מחמת דבר מצוה. כי מי יודע אם הוא במדריגה כזאת שיוכ ללזכות לקדושת ישראל ממש מאחר שבשרשו הוא מעכו"ם רק שנמכר לישראל. ועל כן זכו תהוא לפניו שיהיה משועבד לישראל לעולם בבחינת לעולם בהם תעבודו ואם ישחררו אפשר שלפגם ומכשול יחשב זה וגם להרב ואדון שלו כי אולי יתן בזה איזה שפע והארה לאותם הסמוכים לצד בחי' הטס"א ר"ל. וע"כ מותר לשחררו לדבר מצוה. כי מאחר שיסוד ענין השיחרור נכלל תיכף בענין של מצוה שהוא מבחי' המלכות דקדושה ע"כ שוב אין לחוש לכל זה כי שומר מצוה לא ידע דבר רע ומסתמא לא יהיה שום תקלה ופגם עי"ז

סימן רס"ח וכו'

הלכו תגרים. ועל כן גר ג"כ צריך מילה להסיר ממנו הערלה וזוהמת הסט"א ולהטביל אותו במים בחי' מימי הדעת והחמכה וצריך שיהיה ביום שהוא מבחי' הארת החכמה וכן שיהיה בפני ג' הכשרים לדון שמרמזין לבחי' השלשה אבות הכלולים מבחי' המשכת התיקונים הנ"ל. וע"כ מודיעים לו שפלות של ישראל כי הם מבחי' מלכות דקדושה שהיא כעת בבחי' שפלות ודלות. ומודיעין אותו עקרי הדת שהם יחוד ה' (בחי' קבלת

עול מלכות שמים) ואיסור ע"ז (שהיא מבחי' מלכות דסט"א) ומודיעים אותו עונשן של מצוות (שבא מבחינת המלכות בחי' מוראה של מלכות בחי' חמת מלך מלאכי מות) וכן מודייעם אותו שכרן של מצוות (שנמשך בשרשו מבחי' אור החכמה העליונה שש מעיקר הענג וכו' בבחי' מה רב טובך וכו' וכתוב להנחיל אוהבי יש כידוע) ומודיעים אותו שבעשיית מצוות אלו שהם מבחי' מלכות דקדושה יזכה לחיי עוה"ב בחי' אור החכמה הנ"ל שהיא עיקר החיים. וזה שמסיימין ושאין שום צדיק גמור אלא בעל החכמה (נגד בחי' חכמה הנ"ל) שעושה מצוות אלו ויודעים (נגד בחי' המלכות ולימוד תורה הנ"ל) כי החכמה לבד אין לה שלימות רק כשמעשיו מרובין מחכמתו שאי אפשר לזכות לאור החכמה כי אם על ידי בחינת מלכות שהוא בחי' מעש ה. וזה מרומז באות צ עצמה שהיא צורת יוד (בחי' חכמה). ונון (בחי' מלכות) והיוד הופכת פניה מן הנון כי זה שלימות קבלת אור החכמה לידע שהחכמה עדיין בהסתרת פנים ממנו בבחי' אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני וכמבואר במ"א וגם כי בשעת העשהי והעבודה דקדושה של הצדיק אז צריך לסלק כל חכמתו ממנו רק לעשו"ת רצונו ית' בתמימות ופשיטות גמור וכו' כמבואר בליקות"נ סי' ה'. ודע כי עי"ז זוכה הצדיק לשלימות השגת החכמה ביותר כמבואר שם. וע"F צריכין לבדוק ולחקור אם לא בא להתגייר בשביל ממון וכדומה כי עיקר הגרות לקבל ע"ע קדושת ישראל לעשו"ת הכל לשם שמים ולהסתכל רק על השכל שיש בכל דבר.

משא"כ כשאינו בבחי' זו רק רוצה להתגייר בשביל תאוות לבו וכיוצא ואז הוא מבחי' הסט"א בחינת עשו שביזה את הבכורה שהיא בחינת השכל דקדושה ובחי' לא יחפוץ כסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו ואז איך אפשר להכניסן בקדושת ישראל מאחר שתחלת התגרבותו הוא בבחינת ההיפוך מזה. וכן מודיעים לו כובד עול התורה וטורח שיש בעשייתה וכו' כדי שיפרוש וכו'. כי חוששין שמא אין כוונתו בזה לש,ש בשלימות. וע,כ אפשר שיפול עי"ז איזה פגם בבחינת הקדושה ח"ו ביותר בבחי' קשים גרים לישראל כספחת דייקא שהיא מבחינת הנגעים הבאים מבחינת הסט"א ר"ל. וע"F אפשר שזה הענין עצמו של הגרות שלו הוא מעשה בעל דבר בבחינת זו שלפעמים מתלבש עצמו במצוות בכדי להטיל איזה פגם בקדשים ח"ו וכנ"ל. ועל כן אם רואים שבא להתגייר באמת מאהבה מקבלין אותו. כי אז יודעים שאדרבא הוא מבחי' הבירורים והניצוצות הק' שבירורה בחי' המלכות דקדושה מבין הסט"א בבחי' חילן בלע ויקיאנו וכמבואר במ"א. וע"כ גר שנתגייר כקטן שנולד דמי. כי עכשיו עיקר תולדתו כי מה שנולד בין העכו"ם היה רק בבחי' עושק וגזי לה ועיקול מבחי' הסט"א. כי הלא עכשיו נתברר ונגלה

האמת שאינו מסטרא דלהון כלל כי אם מצד הקדושה רק שנתעקל שם עד הנה ועכשיו שחזר למקום שרשו ומנוחתו אז הוא עיקר תולדתו:

סימן ע"ר וכו'

הלכו תספר תורה. מצוות עשה על כל איש ישראל לכתוב לו ספר תורה. כי הספר תורה עצמה היא בחי' עמודא דאמתצעיתא בחי' יעקב כמובא בתיקונים ושרשה מבחי' החכמה העליונה בחינת נובלות חכמה שלמעלה תורה. ועל כן מצוה על כל אחד לכותבה כי הכתיבה היא מבחי' מלכות (עיין מאורי אור) ובזה ממשיך התיקונים הנ"ל. היינו שנותן כח לבחי' מלכות דקדושה להתגבר וכו' שזה בחי' כתב זאת זכרון בספר האמור במלחמת עמלק שהוא כלל בחינת המלכות דסט"א וע"י כתיבה דקדושה מכניעין אותו ועי"ז זוכין לקבל אור החכמה הק' שהיא שורש התורה הק'. וע"כ אפ ילו הניחו לו אבותיו ס"ת מצוה לכתוב משלו. כי כל אחד מישראל צריך לעסוק בזה בעצמו ליתן כחל לבחי' מלכות דקדושה ולזכות על ידי זה לקבל מאור השכל הקדוש כל אחד כפי בחינתו כי לא נברא רק בגין זה בגין דישתמודען ליה וע"F אף שבכלל ידוע לו ענין אמונת אלהותו ית' מקבלת אבותיו אעפ"כ מחויב הוא בעצמו ג"כ לעסוק בזה להמשיך השגת אלהותו ית' כפי בחיח' שכלו ותורתו ועבודתו שזה בחי' דע את אלהי אביך וכו' כמובא. וע"F אינו רשאי למכרה וכו'. בבחי' אמת קנה ואל תמכור חכמה ומוסר ובינה כי זה בחי' עשו שביזה את הבכורה (שהיא בח"י כלל התיקונים הנ"ל) ונאמר בו וימכור את בכורתו וכו'. וע"כ אין כותבין ס"ת על עור בהמה וחיה ועוף הטמאים שהם מבחי' הסט"א רק על עור בהמה וחיה ועוף הטהורים שהם מצד הקדושה. ועל כן צריך העור עיבוד לשמה. כי מחמת שבבחינת הבהמיות יש אחיזה ביותר להסט"א בחינת הרוח שטות של היצה"ר בחי' נמשל כבהמות נדמו וכמו שארז"ל על הסטוה היא עשתה מעשה בהמה וכו' על כן צריך ישראל דייקא או בסיוע ישראל עכ"פ לעבד אח העור ויאמר בפה מלא שהוא עושה לשם קדושת ס"ת ובזה מגרש ומכניע כח אחיזת הסט,א וממשיך עליה קדושת ס"ת. ועל כן ס"ת צריך שירטוט בכדי שיהיה הכתב מיושר. שזה בחינת כלל התיקונים הנ"ל שהם עשוים באמת וישר. כי השכל דק' והתורה ובחי' המכלות דקדושה הכל בבחי' אמת וישר בחי' כי ירשים דרכי ה' היפוך מדת היצה"ר והסט"א בחי' קליפת עשו שדרכם רק בעקמימיות ורמאו תושקרים בחי' העוזבים ארחות יושר בחי' ואת כל הישרה יעקשו שזה ג"כ בחי' מה שלפעמים מתלבש עצמו היצה"ר בדבר מצוה בכדי להביאו לידי עבירה שזה בחינת דרך מעוקם ומעוקל מעוקש ומקולקל כי מתחיל בז ומסיים בזה. שזה בחי' יש דרך ישר לפני איש ואחריתו דרכי מות. משא"כ

דרך התורה הקדושה הוא אמת וישר מתחלתו ועד סופו שזה בחי' ענין השירטוט בכדי שיהיה הכל מיושר. וגם שלא יצא הכתב חוץ לשיטה ולא למעלה ולא למטה. שזה בחינת מה שצריך לצמצם שכלו וחכמתו שלא יצא חוץ מגבול הקדושה למטה ח"ו וגם לא למעלה בבחינת במופלא ממך אל תדרוש וכמבואר במ"א. ועל כן ס"ת צריך לכותבה בימין. שזה בחינת חכמה בחינת חכמה בחינ תמסטרא דימינא מוחא חיורא ככספא בחי' היצ"ט שהוא בחינת לב חכם לימינו. וע,F אין עושין ס"ת לא ארכו יותר על היקפו ולא היקפו יותר על ארכו. כי האורך מרמז לבחינת חכמה שמשם עיקר אורך ימים בחי' החכמה תחיה וכו' ומשם עיקר אריכת אפ ים בחי' שכל אדם האריך אפו (ועיין מאורי אור) והייקף מרמז לבחינת מלכות שנקראת תקופת השנה בחינת נקבה תסובב גבר וכמובא בזוה"ק. גם המלכות הוא בחינת אמונה שהיא בחי' עיגולים בחי' מקיפין כמובא בדבריו ז"ל בליקוטי מוהר"ן סי' ז'. וע,F הספר תורה שכלולה משניהם שעל ידה מתחברין ומתייחדין שני הבחינות הנ"ל ע,כ צריך שתהיה ארכו כהיקפו וכו' שזה בחי' והיה אור הלבנה כאור החמה המבפ"נ. ועל כן צריך לגמור את התורה באמצע שיטה שבסוף הדף. כי סוף דבר הוא בחי' מלכות כנ"ל וע"כ צריך לגומרה בסוף הדף כי על ידה עיקר כח המלכות דקדושה אך אם יסיים בסוף שיטה שבסוף הדף יהיה הדבר נראה כאלו באמת כבר גמר את התורה מראשה ועד סופה ותכלית שלימותה ובאמת לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד כי אור התוראהק' היא עד אין סוף ואין תכלית כ"ש ארוכה מארץ מדה וכו' וע"כ צריך לסיים באמצע שיטה שבסוף הדף כדי לרמז שאפילו אם למד כל התורה כולה בשלימות מתחלתה עד סופה עדיין הוא עומד באמצעיתה כי כפלים לתושיה ויש עוד הרבה עדיין מה שלא התחיל להשיג כלל. וע,כ צריכין להתחיל תיכף מחדש עוד הפעם בראשית וכו' ועוד הפעם ועוד הפעם וכן עוד אין סוף ממש נמצא שהוא תמיד באמצע וזה בעצמו ג"כ בחינת המלכות דקדושה שהיא בחינת מסכן וחכם כמבפ"נ. היינ וכי כל מה שזוכה יותר להשיג ע, יבחי' המלכות את בחי' אור החכמה דקדושה אז הוא מכיר ביותר את בחי' עניותו ודלותו דלית ליה מגרמיה כלום רק מה שמקבל מאור החכמה ומשיג שלא התחיל להשיג עדיין מבחי' אור החכמה כלל. וזה בחינת לעיני כל ישראל בראשית. כי זוכין כל ישראל להסתכל תמיד בעינא פקיחא רק על אור החכמה והשכל יש שבכל דבר שזה שורש כל הבריאה כולה בחינת כולם בחכמה עשית שזה בחינת בראשית ברא ותרגומו בחוכמתא. וזה זכו ישראל על ידי כל הגדולות והנפלאות שעשה משה לעיניהם שעי"ז האיר עיניהם להסתכל תמיד על השכל שיש בכל דבר שזה בחינת ראשית בחי' ראשית חכמה כנ"ל. וע,כ צריך שיאמר

הסופר כשיתחיל לכתוב הספר ספר זה אני כותב לשם קדושת ס"ת. כי הדיבור הוא בחי' מלכות פה וכן עיקר התגלות הדעת והחכמה הוא ע"י הדיבור בחינת מפיו דעת ותבונה. ועל כן צריך להמשיך קדושת ס"ת ע"י הדיבור. ועל כן צריך לכתוב דייקא מן הכתב וצריך שיקרא כל תיבה בפיו קודם שיכתוב אותה. כי מחמת שהסט"א אורבת מאד לפגום את הקדושה בכדי שתוכל לינק ממנה בבחינת ובא עליה מלך גדול ובנה עליה מצודים וחרמים וכו' ועל כן צריכין לחוש ולדקדק מאד בשעת המשכת אותיות התורה שלא יפול בזה איזה פגם ומכשול ח"ו וע"כ צריכין לכותבן דייקא מתוך הכתב ולומר ב פיו כל תיבה קודם שיכתבנה בכדי להמשיך על ידי זה קדושת כתיבת אותיות התורה בשלימות על ידי קדושת הכתב והדיבור שהם מבחי' מלכות מדת שמור שעי"ז נשמרין מכל פגם ומכשול ח"ו.

וע,כ צריך שתיהיה כל אות מוקפת גויל מארבע רוחותיה ושיהי בין אות לאות כחוט השערה. כי התורה נכתבה באש שחורה על גבי אש לבנה כשאר,ל וזה בחי' האותיות בדיו שחור על גויל לבן והנה השחרות מרמז על בחי' צמצום בחי' מלכות והלבנינות של הגויל מרמז על אור החכמה בח'י ונוזלים מן לבנון מן ליבונא דמוחא כידוע.

והנה כל או תהוא מבחי' מלכות והוא בחי' צימצום ושיעור וגבול להמשיך על ידה אור החכמה העליונה בבחי' מדה וגבול וצמצום שזה בחי' שערות שמרמזין לשיעורא דאתוון דאורייתא וכמבואר במאמר מישרא סימן למד. וע"כ צריך שתהא האות מוקפת גויל לבן שמרמז לבחי' הארת החכמה (שהוא שורש האותיות שבכתב וחיותם) מכל רוחותיה. ושיהיה כחוט השערה לובן בין אות לאות. כחוט השערה לובן בין אות לאות. כחוט השערה דייקא כנ"ל. כי כל אות הוא בחי' שיעור בפני עצמו ויש לו שורש ויניקה בפני עצמו מאור בחי' הלובן העליון כנ"ל. וכן בין תיבה לתיבה שכל תיבה יש לו ענין ופירוש בפני עצמו וע"כ צריך להיות ביניהם הפרש ביותר שיהיו נראין כשתי תיבות. וע"כ ספר המנוקד פסול. כי נקודות הם מבחי' חכמה כידוע (עיין מאורי אור) וע"כ אין נקודות בתורה. כי פנימיות חכמת התורה א"א לגלות כלל כיהיא אין סוף כ"ש ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים וכו'

סימן רפ"ה וכו'

הלכות מזוזה. מצוות עשה לכתוב פ' שמע והיה אם שמוע ולקבעם על מזוזות הפתח וכו'. כי עיקר המשכת אור החכמה הוא בבחינת בית בחינת בחכמה יבנה בית כוו'. כי החכמה הוא בחי' פנימיות בחי' נקודה בהיכליה וכו' וחמת שא"א לזכות אל אור החכמה כ"א ע"י בחי' מלכות ועיקר כח המלכות הוא ע"י עסק התורה כנ"ל. ע"כ צריך

לקבוע פרשת שמע שהוא קבלת עול מלכות שמים ופרשה והיה אם שמוע שיש בה קבלת עול תורה ומצות וקובעים אותם על מזוזת הפתח מימין הכניסה וימין מרמז לבחי' חכמה כנ"ל בכדי לרמז כי אי אפשר לכנוס ולבוא לבחי' פנימיות אור החכמה שהיא בחינת בית כי אם ע"י קבלת עול מלכות שמים ועול תורה ומצוות. ועיין זוה,ק ובכתבים שמזוזה בגימטריא אדני בחינת מלכות ובסגולתה לגרש הסט"א והיצה"ר היינו כנ"ל. וזה שמובא בזוה,ק שמזוזת אותיות זז מות. כי מגרש על ידה סטרא דמותא.

ועל כן כל הזהיר בה יאריכו ימיו וכו' בבחינת החכמה תחיה וכו'. ועל כן כשאדם יוצא מביתו אז המזוזה בשמאלו. כי ע"פ רוב יוצא האדם מביתו בשביל לעשו"ת מלאכה ומו"מ בבחי' שמח זבולון בצאתך וזה בחי' שמאל בחי' בשמאלה עושר וכבוד וע"F צריך אז בוודאי לקשר עצמו לקדושת הפרשיות שבמזוזה בכדי שיזכה עי"ז לקבל אור השכל הק' שיוכל ע"י להבין ולהשיג בחינת השכל והחכמה שיש בכל הדברים שבעולם אפילו בדברים חיצונים בכדי שיזכה להתקרב להשי"ת גם על ידסף.וע,כ אין הפתח חייב במזוזה אא"כ יש לו שני מזוזות ומשקוף. שמרמזין לג' אבות הקדושים כמבואר במ"ר פ' בא והם כלל בחי' המשכת תיקונים הנ"לף. וע"כ צרכין לקבעה בשליש העליון של גובה הפתח. כי גובה הפתח לא פחות מי' טפחים כנגד בחי' יו"ד ספירות הקדושים ושליש העליון נגד בחי' שלש ראשונות בחי' אור החכמה והמוחין הק':

סימן רצ"ב

הלכו תשילוח הקן. כי יקרא לפניך קן צפור בדרך וכו' ומבואר בדרז"ל שמרמז על הגלות בחינת כצפור נודדת מן קנה וכו' היינו בזמן הגלות והטלטול שאז בחי' התגברות המלכות דסט"א בחינת היצה"ר בחי' עשו שמבזה את הבכורה שהיא בחי' השכל דקדושה כנ"ל. גם כי ממילא ע"י הגלות עי"ז השכל והחכמה אינם מאירים בשלימות כמובן בדבריהם ז"ל (מגילה דף י"ב) ע"כ אז צריך ליזהר ביותר שיהיו מעשיו מרובין מחכמתו ושתיהיה יראת חטאו קודמת לחכמתו. כי מחמת שדרך היצה"ר להתלבש במצוות ע"כ מתגבר אז דייקא (בעת בחינת קטנות השכל) לפתות את האדם לבקש ולחפש אז דייקא ביותר אחר השכל והחכמה וכל כוונת היצר הרע בזה בכדי להחליש דעתו ולבלבל אותו עי"ז ביותר. כי מאחר שהשכל עכשיו בקטנות ובהעלמה מחמת התגברות הגלות ע"כ ע"י שיהיהקשה לו להאדם להשיג אז אור השכל בשלימות עי"ז יתייאש עצמו לגמרי ויעזוב ויניח גם מעט הטוב שיוכל למצוא גם אז דהיינו עסק התורה וקיום המצוות ומעש"ט ולקבל עליו עו למלכות שמים שלימה שזה יוכל האדם לקיים

בכל עת ובכל זמן. ועל כן הזהירה התורה ע"ז שאם ימצא קן צפור בדרך היינו בבחינת הגלות והטלטול.

והקן יהיה בכל מקום שיהיה וזה בכל עץ בחי' איזה לימוד מלימודי התורה שנקראת עץ חיים. או על הארץ היינו איזה מצוה שהירא מבחינת מלכות בחי' אקר וכן כל הענינים הכוללים בחי' תשוקת האמונה הק' שהיא בחינת ארץ בחינת שכן ארץ ורעה אמונה. וזה שמבאר אח"כ ביותר אפרוחים או ביצים מרמז ג"כ לשני בחינות הנ"ל וכמובן בזוה"ק אפרוחים מארי משנה או ביצים מארי מקרא. וזה והאם רובצת על האפרוחים וכו' כי באמת בוודאי חופף ומאיר עליהם אור החכמה דקדושה שהיא בחי' האם שלהם כי משם שרשם כידוע. ועל כן בא אז היצה"ר ומסיתו שידקדק דייקא ליקח האם שהיא בחינת השכל והחכמה, וכוונתו לבלבל עי"ז את הכל כנ"ל. וע"כ הזהירה התורה לא תקח האם על הבנים כי תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים. וזה שלח תשלח את האם.

שלא יבקש גדולות וחכמות רק ואת הבנים תקח לך שירבה בתורהו במעש"ט. ויש עוד בזה כי אע"פ שצריך איש הישראלי להסתכל רק בהשכל שיש בכל דברוכנ"ל אעפ"כ בשעת עבודה של תורה ומצוות צריך לסלק כל חכמתו ויעשה רצונו ית' רק בתמימות ופשיטות כעבד שעושה רצון קונו וכמבואר הרבה בזה בזוה,ק ובמאמר תקעו אמונה בליקות"נ סי' ה' כי זה התמימות דקדושה עולה על כל החכמות כמבואר במ,א. וע"כ יעקב דייקא שהוא בחי' השכל דקדושה נקרא איש תם כי זה עיקר שלימות השכל שישכיל שרחוק ממנו החכמה וכנ"ל כ"פ ובפרט בשעת תורה ועובדה צריכין בוודאי ליזהר בזה וע"כ הזהירה התורה גם כאן לא תיקח האם על הבנים שלא ישתמש בחכמתו והשגתו בשעת עסק התורה ועובדוה כי זה יהיה נראה כאלו השיג כבר שלימות החכמה שיש בכל זה ובאמת לא התחיל עדיין להשיג כלל כי מאד עמקו מחשבותיו ית'. ועל כן שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך שיעשה הכל בתמימות ופשיטות שזה מבחי' מלכות בחי' צמצום השכל כנ"ל. וזה למען ייטב לך והארכת ימים שדייקא עי"ז זוכה לקבל אור השכל והחכמה שמשם שורש כל בחי' הטובה וכו' ואריכות ימיכם שבוע"ב ליום שכולו ארוך כשדרז"ל וזה שדרשו רז"ל פרט למזומן. היינו כי יש דברי עבודה וקדושה שכבר הם כאל ורשאי לחדד שכלו ולהתבונן בחכמתו עד היכן הדברים מגייעם בכדי לעשו"ת אותם בכ"פ בחשק חדש לשא כמצוות אנשים מלומדה. וכן אם נטל הבנים והחזירם לקן וחזרה האם עליהם פטור מלשלח. כי מאחר שכבר זכה בהבנים וקיים כבר התורה ומצוות (שהם תולדות החכמה העליונה) בבחי' זו שלח תשלח את האם וכו' כנ"ל. ע"כ אחר"כ כשבאין לו המוחין מהארת החכמה שוב אין צריך לשלחם

כי זה בחינת נעשה ונשמע בחי' עושי דברו והדר לשמוע בקול דברו. רק שצריך לחפש אח"כ אחר בחי' ומדריגת נעשה ונשמע גבוה עוד מזה וכמבואר במ"א וצריכין עוד לבאר בענין זה שבסימן זה הנ"ל:

סימן רצ"ג

הלכות חדש. אסור לאכול חדש וכו' עד שיוקרב העומר וכו' והאידנא דלינא עומר אסור כל יום ט"ז וכו'. כי כברמבואר לעיל שענין הקרת העומר היה בשביל להמשיך בחי' תיקון הצמצומים של בחי' מלכות בכדי לזכות עי"ז לקבל אור השכל והמוחין הק' בהדרגת וכו' והנה ענין אכילת הלחם בפרט מחמשת המינים שסועד וזן את האדם הכל הוא רק מחמת שמלובש בהם ביותר בח'י התיקונים הנ"ל שעל ידם עיקר החיות דקדושה כנ"ל. ועל כן אסור לאכול מתבואה חדשה עד הקרבת העומר וגם עכשיו דליכא עומר אסור כל יום ט"ז שהוא יום ראשון של ספירת העומר שאז עוסקין ישראל להמשיך התיקונים הנ"ל ע"י מצוות ספירת העומר ועי"ז נתתקנת התבואה חדשה שתהיה ראויה לאכילת ישראל שיזכו להמשיך על ידי אכילתם בחי' התיקונים הנ"ל

סימן רצ"ד

הלכות ערלה. הנוטע כל עץ מאכל מונה לו שלשה שנים וכו'. כי מפגם אכילת עץ הדעת נאחז זוהמת היצה"ר בכל דבר וכבר נתבאר שזוהמת היצמה"ר נקראת ערלה. וע"F היצה"ר עצמו נקרא ג"כ ערל כמו שארז"ל וכלל בחי' היצה"ר הוא בח'י שלש קליפות טמאות שהם בחי' רוח סערה וענן גדול ואש מתלקחת והרביעית היא בחי' נגה שכלולה מטובו רע כידוע וכנ"ל כמה פעמים ועל כן גם כאן שלש שנים יהיה לכם ערלים ובשנה הרביעית יהיה כל פריו קדש הלולים לה' כי בבח'י נגה שם עיקר הבירור להפריש הרע ממנו ולעלות הטוב שבו אל הקדושה ועל כן ע" ישמכניעין את הרע שבשלש שני ערלה ומרחיקין אותו לגמרי עד שהכל אסור בהנאה לעולם עי"זיכולין אח"כ להעלות בחי' נגה ולקשרו אל הקדושה שזה בחינת מה שמעלין את הפירות אז לירושלים או שפודים אותם בממון ומעלה הפדיון לירושלים ואז נתתקן האילן בשלימות עד שאין בו אחיזת הרע כ,כ מזוהמת היצה"ר ואז הותר באכילה גם במקומו כ"ש ובשנה החמישית תאכלו את פריו להוסיפף לכם תבואתו. וזה שארז"ל לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר וכו' היינ וכי בזה מכניעין את בחי' אחיזת היהצ"ר עד שזוכין לעבוד את ה' בשני יצרין שגם האכילה ושתיה וכל דברי הרשו"ת והיתר יהיה ג"כ בקדושה גדולה ע, ישגם היצה"ר נכנע להקדושה ואז יכולין להתקרב אליו ית' ולעבוד אותו ית' ע,י כל הדברים שבעולם כנ"ל:

סימן רצ"ה וכו'

הלכות כלאי אילן וזרעים וכו'. מבואר בזוה,ק כי ע"י כלאים מערב הכחות הנמשכין מלמעלה על כל מין ומין וכו' וזה מבחינת הסט"א והיצר הרע דאזיל בערבוביא ובעקימו וכו'. כי כבר מבואר שבכל דבר יש בחי' שכל שהוא בחי' החיות של הדבר ועי"ז השכל יכולין להתקרב אליו ית' ולהכיר אות וית' ע,י זה הדבר שבשביל זה נברא הכל. ועל כן אסור לערב המינים שלא כדרך ברייתן ולזרוע כלאים ולהרכיב אילנות מן אחד על חבירו כי עי"ז מערבב הכחות שלא כסדרן עד שקשה להשיג השכל והחיות דקדושה המלובש שבהם ולהתקרב עי,ז להשי,ת רק אדרבא עי"ז מתגבר היצה"ר והסט"א ביותר להפריד את האדם מבחי' החיות והשכל דקדושה. וע,F הקפידה התורה עוד ביותר על כלאי הכרם ועובר בשני לאוין והתבואה והגפנים אסורים בהנאה וצריכים שריפה. כי מחמת שהגפנים נמשכים בשרשם ממקום גבוה מאד כמו שאמר הגפן אשר בו ישמחו אלהים ואנשים על כן אם זורע שני מיני זרעים שהם כלאים ועירב הכחות עם עוד תערובות ממין גפן עי,ז נותן ביותר כח להסט"א להתגבר ח"ו. וזה גם כן בחינת איסור כלאי בהמהמ שאסור להרכיב מין על שאינו מינו וכן אסור להנהיגן ולמושכן זה עם זה. ועיין בזוה"ק מבואר כי שור וחמור מרמזין לקליפת עוש וישמעאל שהם כלל בחי' המלכות דסט"א כנ"ל. וזה ג,כ בחי' איסור כלאי בגדים של צמר ופשתים כי כשמתערבין הבחינות והאדם נהנה מזה ע"י שלובש ומתכסה עמהם או מציעה תחתיו עי"ז יכולים ביותר להתגבר עליו הסט"א והיצה"ר שהם ג"כ מבחי' התערובות והתרמורות וכבר מבורא לעיל כי המלבושים נמשכים בשרשם מבחי' אור החכמה העליונה בחינת עוטה אור כשלמה והם בעצמם בחי' מלכו תוע"כ הקפידה התורה עליהם שלא לערב הבחינות הרחקוות בכדי שלא ליתן מקום עי"ז לאחיזת הסט,א כנ"ל. וזה שמובא שמי שלובש שעטנז אין תפלתו מקובלת. כי צמר בשרשו מרמז לבחי' חסד ורחמים בחי' חכמה. ופשתים מרמז לבחי' גבורות שורש בחינת מלכות ושני בחינות אלו שהם בחי' חי"ת ובחי' נו"ן כשנתחברין ע"פ התורה הק' עי"ז התפלה מקובלת בבחי' דברי חכמים בנחת נשמעים המבפ"נ משא"כ כשמתחברין שלא ע,פ התורה רק בהיפך כי עובר על ידי זה על איסור תורהשאסרה שעטנז עי"ז אין התפלה מקובלת

סימן ש"ה וכו'

פדיון בכור אדם ובהמה ופטר חמור.

עיין בהקדמת הזוה"ק שעל ידי פדיון בכור קונה לו חיים ופודה אותו מסטרא דמותא. ועיין זוהר בא דף מ"א מובן שם שבזה נפדה מתחות שולטנותא דיצה"ר וכו'. היינו

כי כלל ישראל נקראים בני בכורי על שם בחינת השכל דקדושה שהוא בחינת בכורה וכמובן במאמר הנ"ל בפנים.
כי עיקר הולדת האדם הוא רק בשביל המשכת השכל הנ"ל וע"כ הבכור שהוא הולדה ראשונה ויש לו חלק בכל ההולדות הבאים אחריו כמובן בכתבים ועל כן מתגבר אז בחינת קליפת עשו שביזה את הבכורה כי הוא בחינת הסט"א והיצה"ר שמבזין את השכל דקדושה ומתגברין אז למנוע ולערב ההולדה ומזה נמשך ע"פ רוב עקישוי לידה שבהולדה ראשונה בחי' צרה כמבכבירה.
וע,כ צותה התורה לפדו תאת הבכור וליתן הפדיון לכהן שהוא מבחי' החסד בחי' חכמה ודעת דקדושה ועל ידם עיקר התגלות התורה בחינת יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל וכתיב כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו וע,כ עי"ז נפדה הבן הבכור מסטרא דמותא בח'י הטס"א בחינת עשו שאמר הנה אנכי הולך למות וזכה לחיים שהם מבחי' השכל והחכמה דקדושהבחי' והחכמה תחיה. וזה בחינת החמשה שקלים שנותנין לכהן ומבואר בזוה"ק בא דף מ"ב שזה כנגד הה"א שניתוסף לאברהם וארז"ל (נדרים ל"ב ע"ב) שה"א זאת מרמזת שהשליטו גם על חמשה אברים שדרך היצה"ר להתגרות בהם מחמת שאינם ברשותו של אדם והם שתי עינים שתי אזנים וראש הגויה ונתנם הקב"ה ברשותו של אברהם עיין שם בהמפרשים נמצא שה"א דאברהם מרמזת שנתן לו כח ביותר להתגבר על יצרו וכן ארז"ל בהדיא וה' בירך את אברהם בכל שהשליטו ביצרו וזה ממשיכין ע"י נתינת הה"א שקלים לכהן בעד הבכור: וזה ג"כ בחי' קדושת בכור בהמה טהורה שצריך ליתן לכהן. כי גם הולדת בהמהמ טהורה של ישראל הוא בחי' המשכת השכל הנ"ל כי השכל דקדושה מלובש בכל דבר כי כולם בחכמה עשית בפרט בבהמה טהורה שהיא מבחי' המלכות דקדושה כידוע בפרט כשהיא של ישראל וע"כ צריך ליתן את הבכור שהיא הולדה ראשונה שלה לכהן שכלול מכל התיקונים הנ"ל: וזה ג"כ מצוות פדיון פטר חמור. עיין זוהר בא דף מ"ג שכתוב שם ורזא דא יצה"ר יכול לאחזרא בתיובתא וכו' ע"ש וזה בחי' מה שארז"ל אי אזיל מוטב ואי לאו יעסוק בתורה וכו' כי ע"י שמרגיז אדם יצ"ט על יצה"ר ובפרט ע"י שעוסק ג"כ בתורה עי"ז יכול להכניע את היצה"ר והסט"א שיהיו נעשין בבח'י כסא לקדושה וכמבואר במ"א. וזהבחי' ופטר חמור תפדה בשה היינו שצריך להמתיק הזוהמא של הסט"א הנאחזת בפטר חמור ע"י שיפדה אותו בשה (שהיא מבחי' קדושת ישראל שנקראין שה פזורה וכמובא שם בזוה"ק) ונותן השה לכהן. ואם לא תפדה וערפתו זה בחי' ואי לא אזיל היצה"ר גם ע"י עסק התורה אזי יזכיר לו יום המיתה (ועיי"ש בזוה"ק) ועי"ז דייקא יכול

להציל את עצמו מסיטרא דמותא וזוכה לחיים כנ,ל בהלכות שחיטה באריכות קצת שזה בחי' הרוצה לחיות ימית א"ע. וזה וערפתו דייקא כי מאחר שגם לימוד התורה שלו אינו מועיל לו מובן כי הוא ח"ו בבחי' לא זכה נעשה לו סם מות המבפ"נ שזה בחי' יערוף כמטר לקחי שדרז"ל ע"ז (תענית דף ז') אין עריפה אלא הריגה וכו' וע,כ גם כאן וערפתו דייקא ועי"ז בעצמו שמזכירא עצמו שנפל למדריגה פחותה כזו שגם התורה נעשית לו סם המות ח"ו שזה בחי' וערפתו עי"ז נופל עליו חרדה גדולה ונכנע היצה"ר וזוכה לחיים כנ"ל. וע,F פרשה קדש והיה כי יביאך המדברים מקדושת בכורים מרמזים לאותיות י"ה של השם הוהי ית' כמבואר בזוה"ק כי הם בבחי' המשכת המוחין הק' שהם בחי' אותיות יוד ה"א הנ"ל:

סימן שכ"ב וכו'

הלכות חלה ותרומות ומעשרות ומתנות עניים וראשית הגז. כי ע"י שמפרישין חלה שנקראת ראשית ומרחמזת לבחי' חכמה שבלמכות כמבואר בכתבים ונותנין אותה לכהן שכלול מכל התיקונים הנ"ל עי"ז ממשיכין קדושה על הלחם של ישראל שיזין אותו ויקבל על ידו חיות דקדושה מבחי' החכמה העליונה. וע"כ העושה כל עיסתו חלה לא עשה כלום עד שישייר מקצתו, כי זה עיקר בחי' מה שצריכין להסתכל על השכל שיש בכל ד בר בכדי שיתקרב להשי"ת עי"ז הדבר. היינו כי מאחר שהשכל והחיות דקדושה נשתלשל ונתלבש בדברים גופניים וגשמיים שהם מכסים ומחשיכים על האור השכל דקדושה המחיה אותם ע"כ צריך האדם לתת לב על זה ולהתסכל היטב על הפנימיות של הדבר שהוא השכל שהוא בחי' ראשית וידע שזהו העיקר והחיות של כל דבר וגוף הדבר בעצמו הוא רק בבחי' שיריים ולבושים שמתלבש בו אור השכל והחיות ועי"ז מאיר לו השכל שיתקרב להשי"ת ע"י כל דבר שבעולם אפילו ע"י ענינים גשמיים וזה עיקרשלימות הבריאה בבחי' כל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו וכו'. משא"כ אם אינו משייר כלל רק עושה הכל חלה אזי אינו נקרא חלה או תרומה כי שוב אינו ניכר מעלת האור והשכל של מהות גוף הדבר. כיעיקר מעלת הואר הוא בבחי' ויבדל א' בין האור ובין החשך וכו' ואז ויהי ערב ויהי בקר יום אחד כי עי"ז נתתקן גם בחי' החשך שיכירו גם ע"י אחדותו ית' שזה בחי' יום אחד שדרז"ל שהיה הקב"ה יחיד בעולמו זה ג"כ בחי' התרומה שנקראת ראשית דגנך וצריך ליתנה לכהן. והמעשר ללוי כי המעשר הוא בחי' מלכות כידוכע ולוי הוא בחי' גבורות שורש המלכות. והלוי צריך להפריש תרומת מעשר לכהן בכדי לחבר בחי' המלכות עם בחי' אור השכל העליון וע"י כל זה נתקדש הדגן והתירוש והיצהר וכיוצא בזה שיהיו יכולין לאכלם ולשתותם בקדושת

ישראל כראוי בשלימות. וזה ג"כ בחי' מתנות עניים לקט שכחה ופאה. כי ע, יכל זה נותנין כח לבחיח' מלכות שהיא בבחי' עניות מסכן וחכם הנ"ל. וע,כ אחר וידוי מעשרות שבפ' כי תבא מסיים בתפלה ואומר השקיפה ממעון קדשך וכו'. כי ע,י כל זה התפלה מקובלת כנ"ל. וזVI ג"כ בחי' ניתנת ראשית הגז לכהן. כי רוב המלבושים ביים הראשונים היו מצמר כ"ש כבשים ללבושיך וכיוצא בזה הרבהוכבר נתברא שמלבושי ישראל הם מבחי' מלכות ושרשם מבחי' אור החכמה העליונה בחי' עוטה אור כשלמה. וזה בחינת מה שמובא במ"א מענין שהחמה עשתה מלבוש להלבנה. וזה בחינת חדתותי דסיהרא. ועל כן צריכין ליתן ראשית גיזת צמרו לכהן ושיהיה בו שיעור כדי שיעשה לו הכהן בגד קטן. ועי"ז נמשך קדושה על כל הצמר שלו שכל המלבושים שיעשו מהם יחול עליהם קדושת ישראל באופן שיהיו זוכים להתקרב על ידם לעבוד תהשי"ת בלשימות

סימן של"ד

הלכות נידוי וחרם. כי הקדושה היא בחי' קומה שלימה של רמ"ח איברים וע"כ יש בפרשת קריאת שמע (שהם כלל קבלת עומ"ש ועול תורה ומצוות) רמ"ח תיבו תכידוע ושורש הרמ"ח איברים הם מטיפת החכמה שבמוח שכלולה משני פעמים ע,ב ול"ב נתיבות החכמה גימטריא רמ"ח כמובא בשם עץ החיים. וזה לעומת זה. קומת הסט"א נקראת חרם ר"ל בבחי' שקץ תשקצנו וכו' כי חרם הוא. וע,כ כל בניני היצה"ר והסט"א נקראים מצודים וחרמים כ"ש עיר קטנה ודרז,ל (נדרים ל"ע ע"ב) זה הגוף ואנשים בה מעט אלו האיברים ובא עליה מלך גדול זה היצה"ר ובנה עליה מצודים וחרמים אלו עוונות ונמצא בה איש מסכן וחכם זה היצ"ט ומילט הוא את העיר בחכמתו אלו תשובה ומעש"ט וכו"ץ. נמצא מבואר כי העוונות הבאים מצד יצה,ר הם בחי' חרמים כי הוא בעצמו חרם כנ"ל. וזה שכתבו אצל עיר הנדחת שנמשכו אחר עצת היצה"ר לעבוד ע,ז ח"ו ונאמר בה החרם אותה וכו' ולא ידבק בידך מאומה מן החרם למען ישוב ה' מרון אפו כי כל זמן שהע"ז הזאת של היצה"ר בעולם חרון אף ורוגז בעולם ח"ו וכמרגיזין בח'י הקדושה והיצ"ט על יצה"ר ומחרימין ומכניעין אותו עי"ז נמתק הרוגז והחרון אף ונמשך רחמים וזה ונתן לך רחמים ורחמך וכו'. וזה שארז,ל (מועד קטן דף י"ז) על ענין החרם כשנכנסת נכנסת ברמ"ח איברים שנאמר והיצתה העיר חרם וכו' (ועיין חידושי אגדות שם) וכשהיא יוצאת יוצאת ברמ"ח איברים שנאמר ברוגז רחם תזכור היינו נ"ל. כי עשעושין תשובה ונתעוררין לעשו"ת מהדין והורגז שהוא שורש בחי' היצה"ר כמבואר במ"א וכשמרגיזין זה הרוגז והדין על היצה"ר בעצמו בבחי' לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה,ר עי"ז נעשין מאותיות חרם ח"ו אותיות רחם בחי' ברוגז רחם תזכור כנ"ל. ועיין

בזוה"ק קרח דף קע"ט לענין כל חרם בישראל לך יהיה ותבין ביותר. וזה שמובא כי מלכות גימטריא שני פעמים רחם והוא ע"ד שארז"ל ה' ה'. ה'קודם שיחטא ה' לאחר שיחטא. כי המלכות דקדושה ששרשה בחכמה העליונה שהוא בח'י חסד ורחמים ע"כ לא די שהיא בבחי' רחמים על האדם קודם שיחטא ונותנת לו כח ושכל להתגבר על יצרו ולהנצל מן החטא אלא אף גם לאחר שיחטא ח"ו אם מודה וועזב וחוזר בתשובה אז היא מקרבת אותו בחסד וברחמים כ,ש ומודה ועוזב ירוחם בחי' ברוגז רחם תזכור. וזה בחי' רחם ארחמנו נאום ה' ובזה תבין כמה הלכות וענינים שבסימן זה:

סימן של"ה וכו'

הלכות ביקור חולים וכו'. כי כבר נתבאר שעיקר החיסי הוא מבחי' אור החכמה העליונה וזוכין לקבל משם ע"י בחי' מלכות וצריך ליתן כח להמלכות דקדושה להתגבר וכנ"ל וזה זוכין ע,י עסק התורה. וע,כ כשאדם חולה שזה בחי' קטנות החיות מחמת שאינו יכול לקבל מאור החכמה העליונה וע"פ רוב בא זה מחמת שפגם בבחי' מלכות ע,י התגברות היצה"ר בחי' מלכות דסט"א ואז הוא בבחי' דל כיהוא דל ואביון באמת מאחר שאינו זוכה לקבל מבחי' אור החכמה ואין עני אלא מן הדעת. וע"כ מצוה על כל אחד מישראל לבקרו אפילו הגדול את הקטן כי מוטל על כל אחד לעסוק בתיקון בחינת המלכות שיתמלא פגיטמתה ולא יהי הבה שום חסרון ויהיה אור הלבנה כאור החמה. והגם שהחולה בעצמו בוודאי צריך לעשו"ת תשובה ולהרבות בתפלה וכן להתחזק בעסק התורה כשאר,ל חש בכל גופו יעסקו בתורה וכו' כי עי"ז בוודאי עיקר הרפואה כיעל ידי עסק התורה נותנין כח לבחינת מלכותדקדושה כנ"ל. ואעפ"כ מאחר שכבר התגברו עליו כ,כ בחי' הדינים עד שנפל למשכב ר"ל ע"כ אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים ומצוה שיתפללו עליו חביריו כשיבואו לבקרו ועי"ז ממשיכין לו חיים כמו שארז"ל (נדרים דף מ"ב) כי אולי גרמו הפגמים שלו כל כך עד שאין תפלתו מקובלת מחמת שפגם בהמשכת התיקונים הנ"ל ע"כ צריכים הם להתפלל עליו ולשמשו ולהשתדל בטובתו וזה שהפליג הכתוב בשבח יקרת מצוה זאת כ"ש אשרי משכיל אל דל. משכיל דייקא כי עיקר החולאת שלו היא מחמת שפגם בקבלת אור השכל וע,כ נקרא דל וע"י שמקברין אותו ממלאים חסרונו ומשלימים שכעלו וחיותו. ועל כן שכרו של המבקר הוא כי ביום רעה ימלטהו ה' ודרזד"ל שניצול מדינא של גיהנם שהוא מסטרא דעשו בחינת מלכות הרשעה כשארז"ל שראה יצחק אבינו שהגיהנם נכנס עם עשו וכו'. ומה שכרו בעוה"ז ה' ישמרהו ודרז"ל מהיצה"ר שיזכה מהבקר להתגבר על היצה"ר שהוא בחינת מלכות דסט"א וזה ויחייהו מן היסורין הבאים רק מבחי' זאת כי

אין יסורין בלא עון. ואושר בארץ ודרז,ל שיהיהו בני אדם מתכבדין בו כי זוכה לבחינת כבוד חמכים ינחלו. ואל תתנהו בנפש אויביו שיזדמנו לו ריעים טובים כנעמן וכו' ולא ריעים כרחבעם וכו'. היינו כי לא די שניצול מבחינת היצרים הרעים המפתים לדבר עבירה ח"ו שאז בנקל להבין כי הם אויבים לו ומבקשים רעתו אלא שינצל גם מבחי' אלו היצרים רעים שמתלבשים בד בר מצוה שאז ביותר יכולים לטעות בהם מאחר שנדמו לו כריעים וודורשי טובות. אבל הוא יזכה על ידי הארת השכל דקדושה להנצל מהם. וזה ה' יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחליו ומבואר בתיקונים ובכתבים דר"ל כי החולאת נמשך ממה שפגם וכו' ואז נעשה מאותיות עשר ערש ומאותיות יו"ד נעשה דוי. ורז"ל דרשו מזה ששכינה למעלה מראשותיו של חולה היינו כנ"ל. שמבטיחו הכתוב שאפילו אם יפול ח"ו למשכב ע, יפם התיקונים הנ"ל אזי הקב"ה בעצמו כביכול ישתדל לבקרו ולתקנו ע,י שימשיך לו אור השכל והחכמה שעי"ז זוכין לבחי' השגת אלהותו ית' בבחי' וירא אליו ה' ודרז"ל שבא לבקר את החולה ועי"ז עיקר רפואתו וחיותו בבחי' כי עמק מקור חיים ועל דרך זה סובב והולך כל המזמור כמובן בקל להמעיין. וע,כ בבוקר מיקל החולי על החולה וזה מחמת שאז התחלת זריחת האור שנמשך בשרשו מבחי' אור החכמה הנ"ל שזה בחי' אז יבקע כשחר אורך וארוכתך מהרה תצמח. וזה בחי' מה שארז"ל נתנה תורה רשו"ת לרופא לרפאות. כי לכאורה מאחר שהחולאת נמשך רק ע,י שפגם ברוחניות כנ,ל א"כ עיקר תיקונו ע"י תשובה ותפלה וכשארז"ל באמת אין החולה עומד מחליו עד שמוחלין לו כל עונותיו. וא"כ הוה אמינא שאין רשו"ת כלל לרופא לרפאות כי מי יודע אם כבר נתתקנו כל הפגמים שלו. ע,כ השמיענו רז"ל שהתורה נתנה רשו"ת לרופא לרפאות. כי הגם שעיקר הרפואה הוא ע"י התורה בבחי' כל בשרו מרפא. כי התורה נותנת כח לבחי' מללכות ומתקנת כל הפגמים ועי"ז בא רפואה. אעפ"כ לאו כל אדם זוכה שיתקן כ"כ עד שיקבל רפואתו ע"י דבר ה' בעצמו בבחי' אמר ה' ורפאתיו בלי שום השתדלות ברפואות כלל. ע,כ המשיכה התורה המתקה כזו עד שלפעמים יכולים לקבל רפואה ע, ירפואות גשמיות אע"פ שלא נתתקן הכל ברחניות עדיין בשלימות אך אזצרכין להתגבר עוד ביותר בתפלה שזיזימין לו השי"ת רפואתו ע"י איש פלוני וסם פלוני וכו' כשארז"ל ועין בזהליקות"נ סי' ג' ועיין שם גם בסי' י"ז מענין השגחה וטבע והיו צריכין להרחיב הביאור בזה כי בענן זה של השתדלות ברפואות יש מבוכה גדולה בזה גם בין הראשונים ז"ל ויש בענין זה דברים עמוקים הרבה כמובן בדבריו ז"ל בכחמה מקומות ועיין זוה"ק ח"ג דף רצ"ט מעשה מרופא אחד ושם מובן שענין משכיל אל דל קאי גם על הרופא שמשתדל ברפואתו של החולה. וע,כ ארז"ל מי

שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים. כי החכם תפלתו מקובלת בבחי' דברי חכמים בנחת נשמעים המבבפ"נ. וע"כ יכול להמשיך לו רפואה וחיים ע,י תפלתו מאור החכמה העליונה. וזה שואמרין לחולה כשנוטה למות ח"ו התודה וכו' ובשכר שאתה מתודה אתה חי וכל המתודה יש לו חלק בעוה"ב וכו' כי זה עיקר מצוות הביקור חולים לפקח על דרכי החולה ולהשתדל בטובתו. וע,כ כשרואין שנוטה למות ח"ו ואז יש לחוש שלא תאה מיתתו בבחי' סיטרא דמותא ממש ח"ו שהיא מבחי' סטרא דעשו וכנ"ל ע"כ אומרין לו התודה כי ע"י התשובה והוידוי באמת עי"ז נסתלקין ממנו עונותיו שבאו מצד היצה,ר בחי' עשו וניתנין על ראשו של עשו בבחי' והתודה עליו וכו' ונשא השעיר עליו את כל עונותם וכו' ודרז"ל דקאי על עשו וזה נמשך גם ע,י כל וידוי שמתודה כל אדח מישראל על עונותיו וכמובן בזוה"ק ח"ב דף רס"ב ובפרט ע,י הוידוי שקודם הפטירה וע"כ בשכר שאתה מתודה אתה חי. כי עי"ז תינצל מסטרא דמותא בחי' עשו וימשך עליך אור החים ואם ח"ו ההכרת להסתלק תהא מיתתו עצמה בבחי' חים בבחי' צדיקים במיתתם נקראים חיים.ו זה וכל המתודה יש לו חלק לעוה"ב שש סעיקר החיים. וזהו שארז"ל שמצוה לעמוד על האדם בשעת פטירה שנאמר ויחי עוד לנצח וכו' כי יראה חכמים ימותו וכו'. כי גם הנפש של הנפטר משתוממת בשעה שיוצאת מן הגוף והיא יחידי. כי מאחר שהוא אצלה דבר חדש יוצא מן ההרגל ע"כ משתוממת שלא תפול לסטרא דמותא ממש מאחר שרואה שהחיים בדלו ממנו והוא נשאר בדד וע,כ יש לו נייח נפש ביותר כשרואה שגם אחר פטירתו הוא בין אנשים חיים מישראל קדושים אז אינו משתומם מפטירתו כ"כ כי יודע שמתתו בעצמה קשורה עם החיים אמיתיים בבי' והמתים להחיות. וע"כ הוא מצוה וזכייה גם להחיים העומדים אז. כי הם נתעוררין כפי בחינתם לחיות מעתה חיים חדשים חיים אמיתיים חיים נצחיים כי ע, ישרואים בעיניהם פטירת חבריהם עי"ז נשבר לבם בקרבם ונכנע יצרם הרע שהוא עיקר סטרא דמותא ביותר. כי הלא מכניעין אותו גם רק ע" ישמזכיירן לו יום המיתה מכ"ש כשרואים הדבר בעינים ממש וע,כ עי"ז דייקא זוכין לחיים בבחי' ויחי עוד לנצח וכו'. וזה כי יראה חכמים ימותו וכו' כי בשעת פטירת חכמים שהם חיים באמת גם לאחר מיתתן וע"כ נמשך אז הארה גדולה מאור החכמה העליונה שהיא עיקר אורהחיים כי באמת גם בגשמיות לעיני האדם ניכר אז ביותר מכלת החכם על הכסיל כמאמר הכתוב כי אין זכרון לחכם עם הכסיל וכו' וע"כ מסיים הכתוב גם כאן יחד כסיל ובער יאבדו וכו' שעי"ז ניכר ביותר מעלת החכמה וכו' כיתרון האור מ והחשך. וע"כ זוכה העומד שם לחיי נצחי וזה שארז"ל מת שאין לו מנחמים מתקבצים עשרה בני אדם לתוך ביתו.

וכן המנהג להתפלל ולעסוק בתורה בבית האבל כל שבעה. כי עי"ז יש לו נייח נפש מאד לנפש הנפטר כשהוא עדיין בי והחיים העוסקים בתורה ותפלה שהם עיקר החיים ואז יוכל להתיישב בנפשו ביותר שגם מיתתו הוא בבחי' חיים כנ"ל.

והפלא הגדול איך שהחיים והמות שהם שני הפכיים ממש והם כרוכים ומחוברים ומתדבקין יחד זה בזה הן במהותן והן באיכותן. במהותם.

שאנו רואים שכל מה שהאדם חי עוד יום אחד ביותר הוא מתקרב מהלך יום זה ביותר אל יום מיתתו בבחי' כי הולך אדם לבית עולמו וכתיב ויום המות מיום הולדו וכמובא. וכן מה שניתוסף ביותר יום אחד מיום מיתתו הוא מתקרב ביותר אל יום עמדו בתחיה כמאמר והמתים להחיות. וכן גם עכשיו קודם התחיה אעפ"כ מסתמא מתתקן ועולה ביותר בכל פעם ומתקרב יותר אל אור החיים האמיתיים. וכמ וכן גם באיכותם. כי כל מה שהאדם שוכח ביותר ביום מיתתו הוא מתרחק ביותר מאור החיים עד שנקרא מת גם בחייטו כמו שדרז"ל על פסוק והמתיים אינם יודעים מאומה.

וכל מה שמשים לבו ביותר ליום מיתתו זוכה ביותר לחיים אמיתיים דקדושה עד שגם במיתתו נקרא חי. וע"כ האדם החי העומד בשעת פטירתו יוכל אז דייקא לקבל אור החיים בבחי' ויחי עוד לנצח וכו' כנ"ל ש"מ וכו') הלכו קריעה ואבלות ר"ל. כי כבר נתבאר שהלבושים והבגדים של ישראל מרמזין לבחינת המשכת התיקונים הנ,ל שהם בחי' חיים וע"כ כשנפטר אחד מישראל ובפרט קרוב ממשפחתו שהם סמוכים זהאל זה בשרשם ביותר ע"כ צריך לקרוע בגדיו. וע"כ מצוה להספיד את המת ולבכות ולהתאבל עליו כי עי"ז מעוררין ומזכירין את שבחיו ותורתו ועבודת ושזה עיקר החיים ובצל זכיותיו חיינו ג"כ כי כל ישרא לערבים זה בזה. וכשאחד מהם עוסק בתורה ועבודת ה' הוא ממשיך קדושה וחיים גם לכל ישראל ועכשיו אבדנו אותו ועי"ז ההספד נתעור ביותר הרשימו של אור חכמתו וחיותו לעלות למקומו הרמתה ולהאיר משם גם לעוה"ז. וע,כ זוכין עי"ז מתאבלין עליו ומספידים אותו לחיים ואריכות ימים כמובן מדברי רז"ל. וזה בחי' הז' ימי אבילו וכל הדברים הנוהגים בהם. ומבואר בכוונות שכל זה מחמת בתחי' הסתלקות המוחין שנמשך אז ע,י שנפטר נפש אחד מישראל. כי המוחין הם עיקר החיים וע"כ כשנפטר אזי נוגע הדבר גם לרקרוביו. וע,כ אבל ביסו ראשון אסור בתפלין כמבואר שם. וע,כ מצוה לנחם את האבלים ולדבר על לבם שלא יצטערו יותר מדאי וכמ ושהזהיר גם הכתוב על זה ואמר בנים אתם לה' אלהיכם לא תתגודדו וכו' וארז"ל ע"ז כי פטירת אחד מישראל ר"ל הוא רק כמו האב ששלח אחר בנו לחזור ולשוב לבית אביו. וכמ ושנחמה אשת ר' מאיר לר' מאיר על פטירת שני בניו כמו שארז"ל ודרכי ה' נעלמו מאתנו

וא,א להבין דרכיו י)"ת ובודאי צדיק וישר הוא י"ת וכל דרכיו משפט ומנהיג עולמו בחסד וברחמים ומאד עמקו מחשבותיו י"ת. ועי"ז שמנחמים אות ובכדי שלא יתגבר עליו העצבות שהיא בעצמה בחי' סטרא דמוקתא ביותר ע,כ עי"ז ממשיכין ומעוררין בחי' אור החים ובפרט כי הבאים לבית האבל נתעוררין בתשובה להתחיל להשתדל לחיות חיים אמיתיים כמאמר הכתוב טוב ללכת אל בי תהאבל וכו' והחי יתן אל לבו ע,כ הוא נייח נפש גם להנפטר מאחר שע"י מיתתו דייקא זכו להתעורר לאור החיים כי באמת גם לגבי עצמו של נפש הנפטר עיקר מיתתו הוא בכדי שתזכה נשמתו לעלות ולכנוס בפרגודא דמלכא ששם עיקר אור החיסי בבחי' באור פני מלך חיים.ו זה ג"כ נמשך ע"י ז' ימי אבלות כמובן במאמר עתיקא סי' כ"א וזה בחי' מה שאומרים קדיש אחר נפש הנפטר והוא תועלת גדול לנשמתו כי מאחר שנשאר ממנו שארית בארץ שמקדישין שמו ית' ברבים שבשביל זה נ ברא הכל וזהו התכלית של כל בחי' החכמה והחיות ע,כ נחשב כאלו הוא עצמו חי גם בעוה"ז בפרט שזוכה עי"ז ליאור באור החיים האמיתים של עולם העליון הק'. ועכ"פ מקילין מעליו עונש הגיהנם כמובא בזוה"ק. כי עי"ז ניצל מדינא של גיהנם שהוא מצד בחינת עשו כנ"ל. וזה יתגדל ויתקדש וכו' היינו בחי' גדלות המוחין והחכמה שהוא בחי' קודש והוא מקור החסד שנקרא גדולה כידוע. וזה וימליך מלכותיה בחי' מלכות הנ"ל וזה בחיכון וכו' כי משם עיקר החיים כנ,ל. וזה ואמרו אמן בחי' חיבור התקונים הנ"ל כידוע. וזה יהא שמיה רבה מברך וכו' כי כל בחי' התיקונים הנ"ל כולם כלולים בבחי' אותיות שם וית' כידוע. וגם כי ארז"ל מה שמו דא חכמה וכן שם הוא בחי' מלכות והתורה ג"כ היא שמא דקוב"ה. וע"כ מתפללין ע"ז שיהיו נחשכין כל התקונים הנ"ל בשלימות ויהיה שמו הגדול מבורך וכו'לעילא מן כל ברכתא וכו' דאמירן בעלמא. כי אנו יודעים שכל בחי' המשכת התיקונים הנ"ל שממשיכין בעולם אפילו הגדולים שבגדולים אין לזה ערך כלל כנגד גדולתו י"ת כי הוא י"ת מתרומם על כל ברכה ותהלה ובאמת זה בעצמו תכלית שלימות השגת החכמה דקדושה לידע שרחוק ממנו החכמה שזה בחי' תכלית הידיעה אשר לא נדעך וכמובא בדבריו ז"ל בכמה מקומות. וע"כ הקדיש הוא טובה לנפש הנפטר אפילו אם הוא אדם גדול כמובא. כי העיקר הוא אתערותא דלתתא של זה העולם כידוע וע"כ בזה מעוררין אותו ומוסיפין לו כח ביותר לעשו"ת חיל ולילך גם שם בכך פעם ממדריגה למדריגה גבוה ביותר בבחי' ילכו מחיל אל חיל וכמ ושדרז,ל על זה באמת כי לגדולתו י"ת אין חקר ולתבונתו אין מספר: וזה בחי' מצוות הלויית המת. כי עושין לו לויה וחיבור עם החיים בכדי שיהיה נקשר באור החים אף לאחר מותו ולא יפול סטרא דמותא ממש ח"ו וע"כ מבטלין ת"ת להוצאת

המת. כי אע"פ שע"י לתמוד תורה נותנים כח למלכות דקדושה ומכניעין סטרא דמותא אעפ"כ לא המדרש עיקר אלא המעשה. וע"כ מבטלין ת"ת לקיים מצוות הלויית המת במעשה, כי עי"ז מגרשין ומכניעין בחי' סטרא דמותא במעשה ממש וממשיכים בחי' אור החיים. וע,F למאן דלא קרי ולא תני מאחר שגם בחייו היה רחוק מאור התורה אשר היא עיקר החיים ע"כ אין מבטלין ת"ת בשבילו. אלא מי שצריך להתעסק עמו. אבל מי שהיה דבוק באור התורה ע,י שקרא או שנה מבטלין בשבילו עד ששים רבוא שהם בחי' שיעור קומת הקדושה בחי' ששים רבוא אותיות לתורה וששים רבוא נשמות ישראל המושרשים בהם ומקבלים על ידם אור החיים דקדושה. וע,כ מבטלין ת"ת גם להכנסת כלה. כי המשכת התיקונים הנ" להם בחי' יחוד חתן וכלה. כי המשכת התיקונים הנ"ל הם בחי' יחוד חתן וכלה בשרשם כידוע. וע,כ גם מצוות הכנסת כלה במעשה ממש הוא גדול מאד עד שמבטלין ת"ת בשבילה. כי זה עיקר תכלית לימוד התורה להכניע עי"ז בחי' היצה"ר שהוא סיטרא דמותא שזה בחי' הוצאת המת וליתן כח למלכות דקדושה שהיא בחי' הכלה הקדושה כידוע. ולייחדה עם דודה שהוא בחי' חמה בחי' חתן בחי' והוא כחתן יוצא מחופתו כנ"ל וזה בחי' מבטלין תלמוד תורה להוצאת המת ולהכנסת כלה. היינו כנ"ל:
סליק חלק יורה דעה

אבן העזר

סימן א

הלכות פריה ורביה א ':

מבואר כבר כ"פ כי חיבור בחי' החי"ת והנו"ן שהם בח'י חכמה ומלכות (המבואר בסימן א' בלקוטי מוהר"ן) הם שורש בחי' חיבור איש ואשה ועל ידם כל ההולדות דקדושה של מצוות ומעש,ט וע"כ מחויב כל אד לישא אשה כדי לפרות ולרבות כי כל מה שנתרבין נפשו"ת ישראל העוסקים לקשר עצמם אל אור השכל דקדושהלהכיר אותו ית' עי"ז נעשה רצונו ית' ונתגלה ונגמר ביותר תכלית כוונת הבריאה שהיתה רק בשביל התגלות אור כבודו י"ת בבחי' לכבודי בראתיו וכמובא בזוה"ק בגין דישתמודעין ליה וכל מה שניתוסף נפש מישראל נתגלה ונמשך בחי' הכרה וידיעה חדשה כי בני אדם משונים כל אדח זה מזה בדיעותיהם והכרותיהם וע"כ כל מיש אינו עוסק בפריה ורביה כאלו שופך דמים. כי זה מבחי' עוש אדמוני איש הדמים בחי' היצה"ר שהוא השטן והמלאך המות והשופך דמים של כל הבריות. וזה וממעט את הדמות. בחי' צלם אלהים שהוא בחי'

אור החכמה שמאיר בפני אדם בחי' חכמת אדם תאיר פניו וכמבואר במ"א ולפעמים המלכות דקדושה נקראת דמות כידוע. (עיין מאורי אור) וזה וגורם לשכינה שתסתלק מישראל. כי פוגם בבחי' מלכו' בחי' השכינ' הקדוש' ששוכנ' בישראל כידוע. וזה כל מ ישאין ל ואשה שרוי בלא ברכה בלא תורה וכו' כמו שארז"ל (יבמות ס"ב ע"ב) והכל נכלל בבח"י המשכת התיקונים הנ"ל כידוע. וזה בח"י ראה חיים עם האשה וכו' כי ע"י אשה דקדושה ששרשה מבחי' מלכות דקדושה זוכה לקבל מאור השכל שהוא בחי' חיים. וע"כ בן י"ח לחופה (י"ח אותיות חי) וביארו הפוסקי' מזה הטעם שאינו חייב בזה תיכף כשנעשה בר מצוה הוא מחמת שצריך לעסוק בתורה קודם שישא היינו כנ,ל כי עיקר כח המלכות בחי' אשה יראת ה' הוא ע, יעסק התורה וע,כ אם עוסק בתורה ביותר ומתייירא שלא יתבטל מתלמוד תורה עH הנישואין מותר להתאחר בפרט מי שחקשה נפשו בתורה כבן עזאי והוא שלא ייה יצרו מתגבר עליו היינו כנ"ל.

כי תכלית לימוד התורה בכדי ליתן כח להיצ"ט בחי' מלכו תדקדושה להתגבר על היצה"ר. משא"כ כשרואה שיצרו מתגבר עליו אזי מחויב בוודאי לישא אשה בכדי שיהיה לימוד תורתו בטהרה בבחי' צדיקים ילכו בם המבפ"נ. וע,כ כיון שיש לאדם זכר ונקבה שהם כנגד שני הבחינות הנ"ל בחי' אור השכל ובחי' מלכות אזי קיים מצוות פריה וריביה כי כבר יוכל העולם להתקיים על ידו ושיהיה נגמר כוונת הבראיה בשלימות ע"י בחינת המשכת התיקונים הנ, להכלולים בבחי' זכר ונקבה. אך אעפ"כ אסור לו לעמוד בלא אשה וצריך שישא אשה בת בנים כי מאחר שהעיקר הוא שיהיו בנים צדיקים ותלמידי חכמים שימשיכו השכל של השגת אלהותו ית' בעולם והאדם הוא בעל הבחירה ומי יודע איזה דרך יבחרו להם ע,כ צריך להוליד עוד בנים וכמאמר הכתוב ולערב אל תנח ידך כי אינך יודע איזה יוכשר וכו' או אם שניהם כאחד טובים

סימן ב וכו'

לא ישא אדם אשה שיש בה שום פסול. כי יש לחוש שלא יכשל ח"ו בבחי' החיבור והיחוד דסט"א ח"ו. וכל הנושא אשה פסולה משום ממון הויין ליה בנים שאינם מהוגנים. כי מאחר שגם בחיבור זה חשש פיסול אלא שנשאה מחמת הממון ותאוות ממון הוא בחי' לב כסיל לשמאלו כמ ושדרז"ל (במ"ר פ' כ"ב) שזה מבחי' היצה"ר שעליו נאמר לא יחפוץ כסיל בתבונה וכו' וע,כ הבנים שנולדים מחיבור זה אינם הגונים. וע,כ גם אשה כשרה אין לדקדק כ"כ בנידון הממון שפסקה לו בכדי שלא יהיה עי"ז ג"כ בכלל נושא אשה לשם ממון שזה מבחי' היצה"ר בחי' כסילות היפוך החכמה והשכל דקדושה שמשם שורש בחי' היחוד והחיבור דקדושה כידוע. וע,כ עזות פנים ואכזריות

סימני פסלות הן כי הם מסטרא דעשו שהיה רוצח ואכזר כשדרז"ל. וכן דרז"ל העז איש רשע בפניו זה עשו וכו' והן עיקר מדותיו של היצה"ר שהוא אכזר גדול על האדם בלי חמלה כלל וכמו שדרז,ל על פסוק מציל עני מחזק ממנו וכו' ומתגבר עליו בעזותו שהוא מבחי' המלכות דסט"א שהוא בחי' עזות מלכו תבלא תגא וכמבואר במ"א. וע,F ישתדל האדם לישא בת ת"ח שהיא מבחי' המלכות דקדושה שהיא בחי' בת החכמה בחי' אבא יסד ברתא כמ"ש ה' בחכמה יסד ארץ כמובא בזוה"ק וכן ג,כ יזהר להשיא בתו לת"ח שזה תכלית בחי' החיבור דקדושה עד שנעשה בחי' אור הלבנה כאור החמה. וזה לא מצא בת ת"ח ישא בת גדולי הדור וכו' עיי"ש. וכל זה מחמת שהם סמוכים ביותר לבחי' קדושת המשכת התיקונים הנ"ל. וע"כ מצוה לאדם שישא בת אחותו כי על החכמה נאמר אמור לחכמה אחותי את. נמצא שבת אחותו מרמזת לבחי' בת החכמה. וע"כ יש אורמי סאף בת אחיו (עיין מאורי אור ותבין). וע"כ נאה לת"ח שישא בת כהן. כי הכהן כלול מכל הבחי' הנ" לכמובא לעיל וע"כ בתו היא ג"כ מבחי' זו. וע"כ לא ישא אדם אשה ודעתו לגרשה כי זה מבחי' היצה"ר והסט"א דשארי בחיבורא וסיים בפרודא וכמובא במ"א וזה ג,כ מבחי' היצה,ר שמלתבש עצמו לפעמים במצוות ואח"כ מביא עי"ז לדבר עבירה ח"ו כנ"ל. וע,כ אם הודיע לה תחילה שהוא נושא אותה לימים ידועים מותר. כי מאחר שנתרצית לכך לא היה בזה שום אונאה והעלם דבר שזה מדרכי היצה"ר ע"כ אף שהחיבור הוא רק לימים ידועים הוי חיבור דקדושה. ויש להרחיב הביאור קצת בזה עוד ומובן ממילא. וע"כ לא ישא בחור זקנה ולא זקן ילדה כי דבר זה גורם לזנות. כי צריך שיהיה החיבור בבח'י שתהיה אור הלבנה כאור החמה. משא"כ אם הם רחוקים זה מזה בבחינותיהם וטבעיהם שהוא זקן והיא ילדה וכן להיפך יכול להיות מזה בחי' אחיזה להסט"א סטרא דפרודא ח"ו עד שגורם לזנות. וגם מחמת כי היצ"ט הוא בבחי' טוב ילדי מסכן וחכם והיצה"ר הוא בחי' מלך זקן וכסיל (עין קהלת ד) ע"F אין לצרף שני הבחינות ביחד שלא יהיה יניקה מזה להסט"א והיצה"ר ביותר אא"כ כוונתם לשם שמים כמבואר בפוסקים בשם הספר חסידים. וגם בזה צריכין להרחיב הביאור קצת כי היהצ"ר נקרא זקן ועיקר התגברותו על האדם הוא בימי הילדות שהמוח והדעת אז הם בקטנות עדיין ורתיחות הדמים גוברים ע"כ הוא מתגבר אז ביותר וכמובן ממקראות הרבה. והיצ"ט נקרא ילד ועיקר שליטתו בימי הזקנה שאז נתמתק קצת רתיחות הדממים והדעת מתיישבת ביותר. וגם לפי פירוש הפשוט היצה"ר נקרא מלך זקן וכסיל כי שולט על האדם מנעוריו מימי ילדותו והיצ"ט נקרא ילד כי בא להאדם אח"כ בהיותו בן י"ג שנים ובן דעה קצת וע"כ אין לצרף זקן עם ילדה וכן להיפוך כנ"ל.

וזה בחי' האסורים לבא בקהל כי שיערה התורה הק' בחכמתה כי מעורב בהם רע כ"כ מבחי' היהצ"ר והסט"א עד אשר אם יתחברו עם קדושת קהל ישרא לאז לא די שלא יתתקנו ויעלו גם הם אל הקדושה אלא אף גם שיפגמו את הקדושה ח"ו ויקבלו וינקו משם כ"כ עד שיתגבר הרע שלהם ביותר וע,כ אסרתן התורה מלבא בקהל וכל אחד כפי בחינתו כי גם ממזר אסור איסור עולם אע"פ שהוא בקדושת ישראל לכל דבר וארז"ל ממזר ת"ח וכו' וכן עמוני ומואבי אסורין איסור עולם אבל מצרי ואדומי אינם אסורין אלא עד שלש דורות ובזה מבואר כמה הלכות שבסי' ד':

סימן ה

פצוע דכה וכרות שפכה אסורים לישא ישראלית וכו' כי כח ההולדה נמשך בשרשו מבחי' החכמה העלונה כי כולם בחכמה עשית והכל נברא בכח כזה ובחינה כזאת שיהיה עושה פרי ועביד תולדין וע,כ עיקר ההולדה הוא ע"י טיפת הזרע הנמשך מן המוח ששם משכן החכמה והשכל ומחמת שבמקורה היא רוחניות ודקה מאד על כן צריכה להשתלשל ולהמשך ע,י חוט השדרה ואברי ההולדה וכו' וע"כ אם נתקלקלו איברי ההולדה ע"י בני אדם (שיש להם כח ובחירה להטות לצד הסט"א ח"ו ולהכחיש כביכול פמיליא של מעלה ולעשו"ת נגד רצונו ית') ע"כ נפסל עי"ז מלישא אשה ישראלית. שהיא מבחי' המלכות דקדושה שכל בנין העולם לדורות עולם על ידה בבח'י מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור מאחר שהטו אותו הסיבות שע"י מעשה בני אדם מבחי' צד הקדושה דעביד תולדין. אל צד בחי' הסט"א שהיא בבחי' איסתרים ולא עביד פירין כמובא בזוה"ק משא"כ אם היה כל זה בידי שמים הרי זה כשר לבא בקהל. כי מאד עמקו מחשבותיו י"ת ומי יוכל לבא עד תכונתם ע,כ לא הפסיד עי"ז חזקת חלקו שמצד קדושה ככל ישראל ומותר לבא בקהל. וע"כ אסור לסרס שום דבר אפילו מבהמה וחיה ועוף וכו' שלא לפגום נגד רצונו י"ת שברא הכל בחכמה כזו שיהיו עושין פירות ועבדין תולדות כנ"ל. כי כל מה שנתרבין הנבראים שבעולם ע, יריבוי התולדות וכל אחד משונה מחבירו כפי התלבשו"ת החיות המלובש בו הנמשך בשרשו מאור החכמה העליונה ועי"ז יכולים בני אדם להכיר אותו י"ת ביותר ולהתקרב אליו י"ת כרצונו שזה כלל כוונת הבריאה כנ"ל.

ומחמת שכל הנבראים נמשכים בשרשם מבחי' החכמה שהיא עיקר החיות ויצאו ונתהוו מאין ליש ע"י בחי' המלכות כידוע וכמובן במאמר אנכי סי' ד', וע"כ אע"פ שהכל כלה ואבד והכל שב אל העפר אעפ"כ כל המינים הם קיימים במין ואדרבא א,א שתצמח השיבולת מן החטה וכן האילן מן הגרעין עד שנבלה החטה והגרעין ונעשה בבחי' אין

ואז חוזר וצומח וגדל ממנו שיבולת או אילן וכן כל דבר (והרבה מזה מבואר בספרים קדושים) ועי"ז נשאר קיים במין ועולה מסטרא דמותא לבחי' חיים מאחר שיש ממנו שארית בארץ ע,י שעשה פירות ועביד תולדין נמצא כי כל דבר חי במינו כי ע"י שעושה פרי ועביד תולדין כאלו הוא בעצמו חי וכמו שארז"ל באמת. וע"כ מי שנסתרס ונתקלקלו כלי ההולדה שלו ע,י בני אדם שזה בחי' שנפרד מבחי' החכמה והחיים וירד לבחי' מיתה גמורה ר"ל שזה מבחי' הסט"א סטרא דמותא ממש ע"כ אסור לישא אשה מישראל שהיא בבחי' חיים בחי' ראה חיים עם האשה כנ"ל:

סימן ואו וכו'

נשים האסורות לכהן וכו' כי הכהן מחמת שכלול ביותר מכל התיקונים הנ"ל כמובא לעיל ע"כ נטצוה גם בעניני אישו"ת באזהרות יתירות ביותר ואסור לישא אשה גרושה זוכה וחללה ואגסור באשתו שנבעלה אף באונס:

סימן ח

הלכות אישות. מקום שיש קידושין ואין עבירה הולד הולך אחר הזכר. כי הקידושין הם מבחי' חכמה שנקראת קודש כידוע ומשם בחי' הזכר וע"כ הולד הולך אחר הזכר כי הוא העיקר. וכל שיש עברה שהיא מבחי' הסט"א והיצה"ר שהוא בחי' סכין פגום כמובא בתיקונים וגם כי עי"ז פוגם בהקדושה כביכול שזה בחי' פגימת הלבנה וע"F הולד הולך אחר הפגום:

סימן ט

ענין קטלנית. כי מאחר שמתו אצלה שני אנשים חוששין שנתאחז בה ביותר סטרא דמותא ר"ל שעיקר אחיזתה בסטרא דנוקבא בחי' רגליה יורדת מות ר"ל ע"כ לא תנשא עוד. משא"כ באיש שמתו שתי נשיו לא תלינן בו כי הוא מסטרא דחכמה ששם מקור החיים כנ"ל:

סימן יוד

איזה גרושה מותרת לחזור לבעלה וכו' כי האשה אף שנתחברה לבעלה ע, יחופה וקדושין התירה התורה לאיש אחר ע,י גירושיטן מן בעלה הראשון כי מאז נפרדה ממנו והוה פנויה ומותרת להנשא לאחר ויהיה החיבור שלהם חיבור דקדושה בבחי' חיבור החי"ת והנו"ן הנ"ל. וזה כי יקח איש אשה ובעהל שזה בחי' החיבור של שני הבחינות הנ"ל. וזה והיה אם אל תמצא חן בעיניו חן דייקא היינו שאין זווגם וחיבורם עולים יפה ועי"ז אין לה חן בעיניו כי אין ביניהם בחי' חיבור החי"ת והנו"ן הנ"ל בשלימות שזה בחי' חן כנ"ל וזה כי מצא בה וכו' אעפ"כ מותרת להנשא לאחר כי אולי יהיה חיבורם בבחי'

חן הנ"ל וכן גם הראשון מותר להחזירה. אך משנשאת לארח לא יוכל בעלה הראשון לשוב לקחתה מאחר שכבר היתה בבחי' חיבור לאחר ע, יחופה וקידושין שוב נאסרה על הראשון שלא לערבב הכחות והבחינות ביותר ותתגבר הסט"א ביותר וזהשכתוב אחרי אשר הוטמאה כי כיון שנתחברה לאחר כדת שוב נטמאה על הראשון שהיתה מתחלה בחיבור עמו בהיתר ועכשיו שנאסרה עליו לא תחזור להיתירה הראשון גם ע"י גירושין או מיתה של השני. משא"כ אם לא נתחברה להשני רק בזהות לא הוי חיבור דקדושה ולא יצאה עדיין מחזקתה הראשונה ומותרת לחזור לראשון כשאר אשה פנויה שזינתה כי לאחר גירושין קודם שנישאת לאחר הויא לגבי בעלה הראשון כמ ואשה אחרת פנויה:

סימן יא וכו'

אשה הנחשדת וכו' וענין כשם שנאסרה לבעל כך אסורה לבועל. כי ע"י שזינתה ע"י הרוח שטות של היהצ"ר בחי' כי תשטה אשתו כמו שדרז"ל עי"ז נפרדה מבחי' הרוח חכמה של בעלה עד שנאסרה עליו ועל כן אסורה גם לבועל שעל ידו נפגמה ונפרדה מבחי' הרו חחכמה ואיך תחזור להתגבר עמו בחיבור דקדושה שהוא ע"י בחי' אור החכמה כנ"ל:

סימן יג

ענין לא ישא אדם מעוברת חבירו או מיניקת חבירו. כי הולד שנמשך באביו וכ"ז שחיותו תלוי עדיין באמו שתלד אותו ותניקהו אזי עדיין א"א לה להפרד לגמרי מבעלה הראשון שהוא אבי הילד ולהתחבר לאיש אחר. וזהו שארז"ל (יבמות מ"ב ע"ב) דלמא איעברה ומיעכרא חלבה וקטלה ליה וכו' עיי"ש הרי שחששו שלא יבא הילד עי"ז לסכנת מיתה והיינו כנ"ל כי מאחר שנפרדה מאביו ששרשו בבחי' חכמה בחי' חיים וחיות התינוק תלוי באמו ע"כ אם תנשא לאחר ואזי תתפרד לגמרי מהחיבור שהי' לה עם אביו כנ"ל יש לחוש שלא יתגבר על התינוק סטרא דמותא לגמרי ח"ו ותביאו לסכנת מיתה ר"ל וע"כ לא תנשא עד שתגמור זמן יניקתחו, ובזה תבין כמה ענינים שבסימן זה:

סימן טו

איסור עריות דאורייתא ודרבנן וכו'. כי התורה שיערה בחכמתה הק' שחיבורים אלו אינם יכולים להיות בבחי' החיבור דקדושה שהוא בחי' המשכת התיקונים הנ "ל ונוסף עליהם מה שאסרו חכמים ומאחר שכבר אסרום הם ג"כ בבחי' הנ"ל:

סימן טז

איסור עכו"ם ושפחה. כי הוא חיבור דסט"א ממש עד שגם הבן הנולד מזה אינו נקרא בנו אלא בנה ועונשו חמור מאד כשארז"ל:

סימן כ"א וכו'

להתרחק מן העריות וכו'. כי מחמת שעיקר התגברו תהסט"א והיצה"ר הוא בעריות וכמבא בזוה"ק (ויקרא דף ט"ו ע"ב) כי זה הוא ההיפוך ממש מבחי' המשכת התיקונים הנ"ל שהוא בסחי' חיבור ויחוד דקדושה וע"י עריות גורם חיבור ויחוד דסט"א ח"ו שזה בחי' חורבן העולם ח"ו וע"כ מתגרה היצה"ר ע"ז ביותר. ע"כ הזהירה תורתינו הק' להתרחק מזה ביותר וחז"ל גדרו בזה כמהגדרים ואסרו גם היחוד לבד עם הפנויה והכל מטעם הנ"ל. וזה בחי' חומר האיסגור של הוצאת זרע לבטלה ר"ל כי כשמוציא טיפי המוח בלא כלי אזי חוטפת אותם הסט"א והנתהווה מהם בריאות רעות שהם קליפות ויצרין רעים ביותר. וע"כ זה שנכשל בעוון זה ר"ל נקרא רע כשארז"ל. וזה היה חטא של דרר המבול שנאמר בהם כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום כי עי"ז מתגרים בו היצרים רעים ביותר עד שנעשה עי"ז חורבן העולם לגמרי ובא המבול ושוטפם. וזה ה' למבול ישב וישב ה' מל לעולם. כי עי"ז שנאבדו נתעלה בחי' המלכות דקדושה, וזה בחי' גודל הזהירות שצריך להאדם בקדושת הזיווג. כי צריכין לזהר שיהיה בקדושה גדולה כי שורש בחי' החיבור והיחוד דקדושה הוא מבחי' החכמה העליונה שנקראת קודש וכמובן בזוה"ק על פסוק וגם אמנה אחותי בת אבי היא וכו' ועי"זזוכין לבנים הגונים שנבנה העולם על ידם ונתגלה על ידם מלכות שמים וזוכין לקבל אור השכל בקדושה ולהמשיך השגת אלהות בעולם שזה עיקר כוונת הבריאה כנ"ל:

סימן כו וכו'

הלכות קידושין. כבר נתבאר כי החיבור והיחוד דקדושה של איש ואשה מישראל נמשך בשרשו מבחי' החיבור והיחוד דקדושה שלמעלה ששרשו בבחי' החכמה שנקראת קודש וזה בחי' הקידושין שמקדש את האשה ואומר לה הרי את מקודשת לי כי מתחלה היתה פנויה והיתה מצפת להשלים אותה ע"י שישפיעו בה מהארת החכמה העליונה אבל לא ידעה עדיין ע"י אזיה איש תקבל השפעת החכמה הנקראת קודש ועכשיו האיש הזה מייחד ומחבר אותה לעצמו שתהיה מקודשת לו שתקבל השפע קודש ממנו ומאז נאסרה על אחרים באיסור אשת איש. וזה בחי' האשה נקנית בשלש דרכים. בכסף זה נגד בחי' חכמה בחי' בצל החכמה בצל הכסף בחי' מסיטרא דימינא מוחא חיורא ככספא. ובשטר זה נגד בחי' התורה הכתובה במכתב אלהים. ובביאה זה מעשה בגופה ממש

ששרשה בבחי' מלכות והוא משפיע בה לשם קדושין ועי"ז מתקדשת לו שתיהיה אשתו לעולם. וע"F זה מפורש בתורה להדיא כ"ש כי יקח איש אשה ובעלה אך באמצת גם כסף ושטר הם קידושין מן התורה כי על ידם נמשך ג"כ בחי' זו כנ,ל. ואדרבא מחמת שהקדושין הם מבח'י חכמה וכתיב ואת צנועים חכמה ע"כ אסרו חכמים לקדש בביא ה משום פריצות שהוא היפוך הצניעות ויכולה הסט"א שדרכה בפריצות דייקא כידוע להתאחז בהז ח"ו ל א עוד אלא שאסרו לקדש אפילו בכסף ושטר בשוק או בלא שידוכין והוא ג"כ מטעם זה כי הקדושה צריכה הכנה וצניעות. וע"כ צריכין שיהיו הקדושין בפני עדים דייקא ושידעו שניהם שיש עדים כי זה היפוך בחי' היצה"ר והסט"א שדרכם במשחך ובמטמונים בב חי' אם במחתרת ימצא הגנב אבל דרך החכמה והקדושה הוא באיתגליא בבחי' לא מראש בסתר דברתי וכו' כי הוא בבחי' שמש ואור בחי' ואורח צדיקים כאור נוגה שזה בחי' הדבר שנעשה באיתגליא ובפני עדים כמאמר הכתוב אם זרחה השמש עליו ותרגום ואם עינא דסהדיא נפלת עלוהי. וענין זה מובן משלון המקראות במקומות הרבה. וע"כ העדים בעצמם צריכים שיהיו כשרים ולא פסולמי בעבירה ח"ו שהוא בחי' כסילות מאחר שעיקר העדות והא בשביל המשכת החכמה כנ"ל. וזה בחי' עדות ה' נאמנה מחכימת פתי בחי' חכמה הנ"ל. וזה שאומר הרי את וכו' כדת משה וישראל. היינו שזה החיבור והקידושין הם ע"פ דת תורתינו הקדושה שעל ידה עיקר המשכת התיקונים הנ,ל שהם בעצמם בחי' משה וישראל כי פני משה כפני חמה בחי' האור השכל הנ,ל וכלל ישראל הם לגבוה בבחי' לבנה שמקבלת מאור החמה כי אפילו פני יהושע כפני לבנה כשארז"ל ועיין במאמר אשרי הנ"ל מבואר כי ע"י התורה נותנים כח למלכות דקדושה ואזי מקבלת המלכות שהיא בחי' נו"ן חיות מן החכמה שהיא בחי' חית ונתחבר ונתקשר החי"ת והנו"ן וכו' וכשזה גקם זה נופל ואזי נופל ונתבטל מלכות הרשעה בחי' היצה"ר וכו'. וזה בחי' הקידושין והחופה שעיקר גמר הנישואין הורא ע"יכניסתם לחופה כי הקדושין הם בבחי' הכח שנותנים למלכות דקדושה ע"י עסק התורה שנמשכת ג"כ מבחי' החכמה העליונה כי אורייתא מחכמה עילאה נפקת וארז"ל נובלת חכמה שלמעלה תורה. וזהבחי' תורה צוה לנו משה מורשה ודרז,ל אל תקרי מורשה אלא מאורשה בחי' אירוסין. וזה שאומרים בשעת קידושין ואירוסין כדת משה וישראל כנ,ל בחי' הכח שממשיכין ע"י עסק התורה והחופה היאבחי' החיבור והקשר שנתחבר ונתקשר החי"ת והנו"ן שהם שורש בי' חתן וכלה ע"י שמקבלת המלכות חיות מן החוכמה כנ,ל.ף וע"כ עיקר הנישואין ע"י החופה. כי ע, ישני הבחינות הנ,ל נתעלה המלכות דקדושה לשרשה ונופל ונתבטל ממנה כל בחי' אחיזת

המלכות דסט"א ואזי מתכברת ומתייחדת עם בעלה בחיבור גמור וביחודא שלום. וזה שאומרים מקדש עמו ישראל ע,י חופה וקידושין. (עיין חא"ג כתובות דף ז') כי גם כלל קדושת ישראל הוא ע, יבחי' חופה שממתחברין ומתקשרין עם בחי' החכמה דקדושה שהיא בחי' קודש וחיבור זה הוא בחי' חופה בחי' חופף עליו כל היום וכו' וקידושין הם בחי' עסק התורה שהוא בחי' אירוסין וקדושין כנ,ל וזה שאומרים ואסר לנו את הארוסות. כי מחמת שבהתורה בעצמה יש בה שני כחות כשארז,ל זכה נעשית לו שם חיים וכו'ו כתיב צדיקים ילכו בם וכו' ע"כ ע"י אירוסין לבד א,א לה עדיין להתחבר בבעלה כי אולי לא נתבטל ממנה עדיין אחיזת הסט"א בשלימות וכמובן גם מדברי רז, לשאמרו אי אזיל מוטב ואם לאו יעסוק בתורה אי אזיל מוטב ואי לאו וכו' נמצא שאפשר לעסוק בתורה ואעפ"כ לא יתבטל ממנו אחיזת היצה"ר לגמרי וזה מסתמא מחמת שאין הלימוד בעצמו בשלימות ויש בו בעצמו אחיזת היצה"ר ע"כ עיקר השלימות ע, יבחי' החופה שזה בחי' שנתחבר ונתקשר אל בחי' אור החכמה דקדושה בחי' חי"ת ואז נופל ונתבל ממנו בחי' אחיזת היצה"ר שהוא בחי' כסילות כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך רק שלזה בעצמו א,א לזכות כ"א ע"י עסק התורה כנ"ל וזה בחי' אירוסין ונישואין ע"י קידושין וחופה כנ"ל (ועיין בשו"ע סי' נ"המה נקרא חופה). וזה בחי' ברכת חתנים שמברכין שבעה ברכות שהם כנגד השבע מדות כמבואר בכוונות כי החכמה מאירה בהמלכות ע,י בחי' הז' מדות שהם כלל התורה וכלל העולם כולו כי ע"י אור השכל והחכמה יכולים להכיר את השי"ת ולהתקרב אליו ית' ע"י כל דבר שבעולם כי כל דבר יש לו אחיזה באיזה מדה בהז' מדות שהם אהבה ויראה ורחמנות וכיוצא בזה בכל המדות ע"כ יכולם להתקרב להשי"ת ע,י כל דבר שבעולם שכלול מכל הז' מדות הנ"ל. וזה ג,כ בח'י השבעת ימי המשתה שאחר הנשואין כנגד ז' מדות הנ,ל. וע"כ נוהגין שלא לישא אשה אלא בעוד שהלבנה במילואה. כי הכלה היא בבחי' הלבנה כנ,ל וזה שמובא על משנת בתולה נשאת ליום הרביעי ר,ת לבנה וע,כ מצוה לרק ד לפני הכלה ולומר שהיא כלה נאה וחסודה היין ובעלת חן וחסד כי כשמקבלת המלכות שהיא בחי' כלה חיו תמן החכמה נמשך שמחה גדולה בבחי' תודיעיני אורח חיים שובע שמחות את פניך וכתיב באור פני מלך חיים ועיקר אור הפנים הוא ע,י שמחה בבחי' לב שמח ייטיב פנים וכמבואר במ"א. וזהו שמרקדין גם בשעת קידשו לבנה כמובא בשו"ע והריקודין הוא שעולין רגלי הקדושה כביכו למבחי' סטרא דמותא בחי' רגליה יורדות מות אל אור החיים בחי' שמחה. וע,כ מרקדין גם לפני הכלה ואומרים שהיא נאה. כי נמש דעליה נוי ויופי מבחי' החמכה העליונה בחי' חכמת אדם תאיר פניו וזה וחסודה.

כיעי"ז שנתחבר בחי' הנו"ן שהיא בחי' הכלה בחי' מלכות אל בחי' החי"ת בחי' חכמה עי"ז נעשה חן ונמשך עליה חן וחסד:

סימן סו וכו'

הלכות כתובות. אסור להתייחד וכו' קודם שיכתוב לה כתובה וכו'. כי מחמת שהיצה"ר והסט,א שהם מסטרא דפרודא אורבים מאד לעשו"ת פירוד בין הדבקים בחיבור דקדושה. והנה המלכות דקדושהבחי' הכלה היא בבחי' מסכן וחכם דלית ליה מגרמה כלום כ,א מה שמקבלת מהחכמה שמשם שורש בעלה שהוא החתן.

ומחמת שהסט"א אורבת ע"ז מאד לפגום ולקלקל את בחי' החיבור דקדושה ולעשו"ת פירוד ביניהם.

ע"כ חשש ואולי יתגרה בו היצה"ר כ,כ עד שיגרשה מביתו ותהיה נשארת בבחי' דלות ועניות לגמרי.

מאחר שלא יהיה לה ממי לקבל השפעתה. ומחמת חשש זה יש לחוש שגם בזמן החיבור והדביקות שביניהם לא יהיה חיבור שלם כי עיקר שלימות החיבור הוא בחמשבה שיהיו שניהם במחשבה אחת של אהבה ואחוה וריעות דקדושה. אבל אם יבלבל אותה המחשבה והדאגה הנ,ל שמא יבא על דעתו לגרשה ותהיה נשארת בחוסר כל עי"ז לא יהיה חיבורם בשלימות. ע,כ תיקנו לה כתובה כדי שלא תהיה קלה בעיניו להוציאה. ואז היא מובטחת שהחיבור הוא חיבור שלם. וגם אפילו אם ח"ו יהיה פירוד ביניהם ע, יגירושין או מיתה ר"ל.

לא תהיה בבחי' עניות לגמרי. מאחר שיתנו לה כתובה ויהיה לה איזה שפע וחיות מהרשימה של שפע בעלה. וע,כ ארז"ל כל הפוחת משיעור כתובה (אפי' מדעתה) בעילתו בעילת זנות היינו כנ"ל. כי אין חיבורם חיבור שלם. וע,כ תקנו לבתולה שנעשית כלי רק ע,H בעלה הזה (כשארז"ל אין אשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי היינו בעלה הראשון) ע"כ יש לה מאתים זוז שהוא שיעור בחי' עשירות היפוך העניות כשארז"ל כל מי יש לו מאתים זוז לא יטול מן הצדקה כי כבר אינו בגדר העניות מאחר שיש לו סך כזה. ולאלמנה שתחלת תיקונה היה ע,י בעלה הראשון. וע"כ כשנישאת אח"כ לזה אין לה רק מנה. וע"כ תקנו רז"ל כמה ענינים בין בעל לאשתו משום חינא שיהיה להם חן זה אצל זה כי זה עיקר החיבור דקדושה בחי' חיבור החי"ת והנו"ן הנ"ל שהוא בחי' חן כנ"ל. וזה שארז"ל מובא בשו"ע סי' ס"ט שהבעל מתחייב להאשה ביוד דברים נגד בחי' החכמה שהוא בחי' יוד כידוע וזוכה בה בארבעה דברים בחי' דלית כי היא לגביה בבחי' דלת בחי' מסכן וחכם כנ"ל:

סימן קיט וכו'

הלכות גיטין. כתיב כי יקח איש אשה וכו' והיה אם לא לתמצא חן בעיניו וכו' וכתב לה ספר כריתות וכו'. כי החיבור דקדושה כשהוא בשלימות הוא בבחי' חן כנ"ל. אבל כשאין החיבור עולה יפה ועי"ז לא תמצא חן בעיניו ואז יכתב לה ספר דייקא. כי ספר מרמז לבחי' חכמה כמובא בפירוש ספר יצירה על ענין ספר וסופר וסיפור וכמובא ג"כ בזוה"ק וכן התורה הקדושה נקראת ספר. וכן בחי' מלכות נקראת ספר כידוע. ע"כ צריך לכתוב לה ספר כריתות ונתן בידה ושלחה מביתו. היינו שכמו שהחיבור דקדושה היה בשלש בחינות אלו שע,י התורה נותנין כח למלכות דקדושה ועי"ז נתחבר ונתקשר המלכות בחי' נו"ן עם בחי' החכמה בחי' חי"ת ומקבלת ממנו חיות כנ,ל. כמו כן עכשיו הפירוד והגירושין שביניהם אינו בבחי' פירוד דסט"א לגמרי ח"ו רק הפירוד הזה הוא ג"כ ע"פ התורה הק' וע"פ המשכת התיקונים הנ"ל שהם בחי' חכמה ובחי' מלכות.

ועי"ז היא ניתרת לאיש אחר. להתבר עמו בבחי' חיבור דקדושה. וזה בחי' ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר. כי עיקר היציאה מביתו ע"פ ספר כריתות שנותן לידה ע"פ דת תורתו הקדושה הוא רק בשביל חיבור דקדושה להתחבר עם איש אחר בקדושה שלימה כראוי רק שהעיקר התגלות ענין הכריתות שביניהם הוא ע"י ספר שהוא בחי' התורה. וזה בחי' ספר כורתה וכו' וע"כ צריך שיהיה המגרש שפוי בדעת ובשעת כתיבת הגט ונתינתו.

מאחר ששורש הענין הכל מבחי' חכמה כנ"ל.

וזהבחי' השלש לשונות של גירושין שכותבין בגט והם שבוקין פיטורין תירוכין. כי מאחר שזה הפירוד עצמו הוא ע"פ התורה הק' לפעמים אם האשה רעה ופרוצה מצוה לגרשה ואם אינה פרוצה אזי הפירוד הוא בכדי שיהיה אח"כ עי"ז בחי' חיבור דקדושה בשלימות נמצא שבגרושין אלו מפרידים ומגרשים בחי' הסט,א והיצה"ר שרצו להתאחז בזה החיבור כי מאחר דלא מיתדר להו ולא מצאה חן בעיניו ויש פירוד לבבות ושנאה ביניהם ממילא יש שם ביותר אחיזה לסט"א שהם בבחי' סטרא דפרודא כנ"ל ע"כ באם א"א לתווך השלום ביניהם שיהיה החיבור באהבה ואחוה וריעות כראוי לחיבור דקדושה אזי אדרבא בחיבור כזה יש אחיזה לסט"א עד שהבנים הנולדים מזה החיבור נקראים לפעמים בני שנואה ח"ו ע"כ הגירושין שנפרדים עי"ז זה מזה לגמרי הם בבחי' שמגרשים את הסט"א והיצה"ר שלא יהיה להם חלק ואחיזה בחיבור של ישראל. והנה בענין הגירושין והפירדו יש בהם שלש בחינות זו אחר זו ושלשתן הם בכלל כריתות. כי לפעמים כאשר לא מצאה חן בעיניו הוא עוזב אותה ומתרחק ממנה בלבו ועי"ז גם היא

מתרחקת ממנו ונעשה פירוד ביניהם וזה בכלל ושבקית שעזב אותה. ולפעמים אינה נפרדת ממנו עד שמגרש אותה ממש מביתו בגירושין גמורים וזה בכלל ותרכית. ושלש בחי' אלו יש גם בענין הכנעת היצה"ר שהוא ג"כ בחי' גרושין כמובא בכוונות על פסוק בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך. כי לפעמים נפרד ממנו היצה"ר רק ע,י שעוז אותדו ושביק ליה ואינו שומע אליו ועי"ז נפרד ממנו בלי שום טענות ומריבות. ולפעמים צריכין לדחות אותו בהרחקה יתירה ביותר שזה בחי' פיטורין. ולפעמים צריכין לגרש אותו בהרחקה יתירה עוד ביותר עד שהוא בבחי' גירושין גמורים בחי' תירוכין. וזה ג"כ בחי' מה שאמר אברהם אבינו ללוט שהוא בחי' היצה"ר כמובא בזוה"ק הפרד נא מעלי וכו' ואם הימין ואשמאילה אם יפתה אותו לפעמים ויתלבש בפיתוי של מצוה שהיא בחי' ימין אעפכ, לא ישמע לו מאחר שכבר עמד על סוף דעתו ויודע שהוא שונא ואויב לו ואורב לו וקם עליו וכמובן גם בזוה"ק בענין זה. והנה מחמת שהתורה הק' וכן חז"ל שנוא אצלם מאד ענין המחלוקת והפירוד שבין אדם לחבירו בפרט בין איש לאשתו ע"כ רמזו לנו בהז שאפילו אם לפעמי סההכרח להתפרד זה מזה אעפ"כ טוב יותר למעט במחלוקת ופירוד לבבות כל מה דאפשר וע"כ סדרו מתחלה הלשון שבוקין ואח"כ פיטורין ואח"כ תירוכין כדרך המדריגות זו אחר זו כנ"ל. כי בתחלה צריכין לחשוב אולי יפרד ממנה רק ע"י בחי' שבוקין לבד ואם לאו אזי ההכרח לבחי' פיטורין ואם לאו אזי ההכרח לבחי' תירוכין. רק מחמת שא"א לסדר בזה דסר המדריגות בקביעות כי לפעמים ההכרח תיכף בהתחלה הראשונה להרחיק אותה בהרחקה יתירה קצת ע"כ סדרו אח"כ לשון ופטרית תחלה. ולפעמי' צריכין תיכף עוד הרחקה יתירה ע,כ סדרו אח"כ עוד לשון תירוכין בתחלה. וגם בענין זה דקדקו לסדר כפי המדריגות בתחלה הקדימו לשון שבוקין ואח"כ הקדימו לשון פיטורין ולבסוף הקדימו לשון תירוכין הכל כפי הנ"ל. ולהסביר הענין קצמת יותר כי לפעמים אם הוא מגרשה מחמת שהיא אשה רעה ופרוצה שמצוה לגרשה אזי צריך להרחקי אותה תיכף בבחי' גירושין ותירוכין בחי' גרש לן ויצא מדון ולפעמים אם מגרשה רק מחמת שלא מצאה חן בעיניו. אזי מצוה למעט ב ענין הפירוד לבבות כל מה שיכול בבח'י שבוקין ופטורין הנ"ל.

אך גם בזה יש בחינות עד שלפעמים צריך תיכף לבחי' פיטורין או גם לבחי' תירוכין והכל לפי הענין ובלבד שיהיה כל מעשיו וכל כוונתו לשם שמים. וכמ וכן בענין הגירושין של הכנעת היצה"ר יש ג,כ כמה בחינות כי ארז"ל יצר תינוק ואשה שמאל דוחה ויין מקרבת, אך באם היצה,ר מפתה אותו לדבר עבירה ח"ו אז יצריכין לגרשו תיכף ולדחותו בשתי ידים בבחי' יגער ה' בך השטן וכו', אך גם בענין פיתוי היצר של היתר

יש ג"כ כמה בחינות כי לפעמים גם יצה"ר זה צריכין להרחיקו בהרחקה יתירה ביותר תיכף ומיד מאחר שרואה ומבין שכוונתו לרעה ח"ו וא"א להאריך בענינים אלו ומובן ממילא: וע"כ צריכין להאריך הואוי"ן של שבוקין פטורין תירוכין וכן הואו של ותרכית. כי היא"ו הוא ע"פ רוב וא"ו החיבור. וגם מבואר בזוה,ק כי הואו הוא בחי' חיים ע"כ גם כאן בתיבות אלו של עיקר הכריתות והגירושין מרמזים שאין זה פירוד גמור שהוא בחי' הסטא, סטרא דפרודא סטרא דמותא ח"ו כי המות יפריד וכו' רק הפירוד הזה העיקר הוא בשביל החיבור השלם שיהיה עי"ז אח"כ שהוא מבחי' חכמה בחי' חיים בחי' אין גט לאחר מיתה. וזה בחי' הואוין הגדולים שבגט שהם מרמזים לבחי' חיבור וחיים ושלום כנ"ל. גם מבואר במאמר אשרי הנ"ל שהתורה הקדושה היא בחי' ואו ועל ידה כל המשכת התיקונים הנ"ל שמרומזן בבחי' גירושין דקדושה הנ"ל. וזה שצריכין ליזהר ברגל הה"א של למהך שירחיקנה מגנה וכן בכל הה"אין. כי מאחר שהגירושין היא בח'י שמגרשין הסט"א והיצה"ר שרצו להתאחז בחיבור זה וזה בחי' גער חית קנה שגוערין בהסט"א ועושין מחי"ת ה"א כמבואר בזוה"ק ובמאמר בחצוצרות סי' ה"א כי לעומת החכמה דקדושה שהיא בחי' חי"ת כנ"ל יש בחי' חי"ת דסט"א בחי' בנות חת כידוע. כי יש בחי' חיות דקדושה ולעומת זה יש בחי' חיות דסט"א שהוא גרוע ממות בחי' הרוצה למות יחיה את עצמ ווזה בחי' האשה רעה שהיא מר ממות ע"כ צריכין לגרש הבחי' זאת והפריד בין הדבקי' ולעשו"ת מחי"ת ה"א וזה שצריכין לדקדק בההי"ן של הגט בפרט של למהך שלא יהיה נראה כמ ולמחך שהוא לשון חוכא ושחוק שזה מבחי' הסט"א והיצה,ר בחי' שחוק הכסיל וכמו שכתוב כשחוק לכסיל עשו"ת זמה שזה בחי' חיות דסט"א שעושין כל ימיהם כחגים ומבלים ימיהם בשחוק והוללות וחיים כאלו גרועין ממות כי הם מבחי' האשה רעה בחי' הסט"א שנאמר בה חייכת בהון בעותרא בהאי עלמא ולבתר קטילת להון (ועיין מאחר צוית צדק סי' כ"ג) וע,כ צריכין לדקדק בה"א זו ביותר. וע"כ מסיימין בגט כדת משה וישראל.

כי עיקר ענין זה של הפירוד שהוא לגרש הסט"א והיצה"ר ממש אם היא אשה רעה ופרוצה שמצוה לגרשה וגם אם אינו בבחי' זו רק שלא מיתדר להו ולא מצאה חן בעיניו וזה בעצמו מבחי' אחיזה היצה"ר והסט"א שמתגרה בהם עד שמוכרחיטם לבא לידי גירושין ופירוד גמור בכדי שיזכו שניהם אח"כ לחיבור דקדושה ע"י גירושין אלו אבל כל זה נעשה רק בכח התורההק' שעי"ז מכניעין את היצה"ר ונותנין כח למלכות דקדושה כנ"ל: וזה ששכיח כמה פעמים שיש קטטות ומריבות בין הזוג עד שבאין לידי גירושין ואח"כ חוזרין ונושאין זה את זה ושלום ביניהם עד העולם. וזה מחמת שכבר

נתגרשה הסט"א מלהתאחז ולתגרות בהם ע,י הגט והגירושין שהי' ביניהם. וע"כ צריכין שיהיה הגט בפני עדים כשרים בבחי' עדגות ה' נאמנה מחכימת פתי המבואר לעיל. ולא עוד אלא נוהגין שיהיו הגט בפני עשרה מישראל כי אכל ביה עשרה שכינתא שריא. וע"כ א"א להסט"א סטרא דפרודא לינק מזה מאחר שהכל נעשה ע"פ התורה הק' ובשביל שלומות קדושת החיבור דקדושה שנאמר עליו זכו שכינה שרויה ביניהם, וע"F צריך שתהיה כתיבת הגט וחתימתו לשם האיש המגרש ולשם האשה המתגרשת בכדי להפרידן עי"ז בשרשם ששם שורש שמו ושמה בבחי' נפם חיה הוא שמו. וזה בעצמו בחי' הכתיבה והחתימה (כמובא בתיקונים תיקון י"ח) יד כותבת דא אורייתא דבכתב (ששרשה בחכמה) יד חותמת דא אורייתא דבע"פ (שהיא בחי' מלכות פה ותורה שבע"פ קרינן לה). וע"כ צריך הסופר שיאמר גם בפניו שכותב לשמה וכו'וכן העדים. כי המחשבה והדיבור הם ג"כ בבחי' חכמה ומלכות כידוע. וע"כ כותבין בגט י"ב שיטין כנגד י"ב חדשים י"ב שבטים שהמלכות דקדושה עומדת עליהם כמבואר בזוה"ק וכמובא בדבריו ז"ל. וע"כ צריכין שיהיו כל השיטין שבגט מעורין. כי זה עיקר השלימות שיהיו כל הי"ב שבטים נכללים באחדות אחד שאז אין כח למלכות דסט"א סטרא דפרודא לשלוט בהם כשדרז"ל על חבור עצבים אפרים הנח לו. ואז נתגלה עליהם קדושת המשכות דקדושה מלכו תשמים שלימה בבחי' מה שאמרו השבטים שמע ישראל וכו' ה' אחד כשארז"ל. וזה ויהי בישורן מלך וכו' יחד שבטי ישראל היינו כנ"ל:]

סימן קנה

הלכות מיאון. קטנה שאין לה אב יוצאת ממנו במיאון. כי קדושין גמורים שנמשכין מבחי' התיקונים הנ"ל והעיקר מבחי' חכמה שנקראת קודש ואפילו אם היתה בעצמה קטנה עדיין אלא שקיבל אביה קידושיה והתורה זכתה לו בזה ע"כ אינה יוצאת מבעלה אלא בגט כי א"א להפריד אחיבור שביניהם רק ג"כ ע"פ תיקוניסך הנ"ל והעיקר ע"פ התורה הק' שכלולה מכל התיקונים הנ"ל שזה בחי' ספר כורתה ואין דבר אחר כורתה כנ"ל. אבל אם נישאת כשהיא קטנה ושלא מדעת אביה אין קידושי' קידושין גמורים מאחר שעדיין אינה בבחי' דעת וחכמה ע,כ אינ צריכה גט רק יוצאת ממנו במיאון:

סימן קנו וכו'

הלכו תיבום וחיצה. מבואר כבר כי צריך האדם להניח בנים אחריו שיעסקו בזה לקשר עצמם אל השכל שיש בכל דברו להכיר הבורא ית' ע"י כל דבר שזה תכלית כוונת הבריאה ועי"ז נחשב כאלו הוא בעצמו חי בעולם. וכשארז"ל כל המניח בן עוסק בתורה כאלו לא מת. עוסק בתורה דייקא כי ע"י עסק התורה עי"ז עיקר המשכת התיקונים הנ"ל

שהם עיקר בחי' החיים רק שזה הבחירה בידם אם לעסוק בתורה אבל עכ"פ החיוב עליו להניח בנים וע"כ מי שמת ולא הניח בנים או בנות ואז מיתתו הוא בחי' סטרא דמותא ממש ח"ו מאחר שלא נשאר אחריו שארית בארץ שיעסקו בהמשכת התיקונים הנ"ל עד אשר מחמת זה ארז"ל על מי שאין לו בנים שנחשב גם בחייו כמת ומכש"כ לאחר מיתתו ממש ר"ל. וע"כ מצאה לו התורה הקדושה תקנה ע"י שאחיו מאב שנמשכו שניהם משורש אחד ואב אחד שמרמז בשרשו לבחי' חכמה בחי' אב בחכמה וע,כ כשישא אחיו את אשת המת שנשאר בה איזה רש"ימו מהארת החכמה שהשפיע בה בעלה הראשון שמת שזה בחי' האי רוחא דשביק בה בעלה וע"כ עי"ז יתגלגל נפש הנפטר בבן הנולד מזיווג זה ויחזור לעסוק בהמשכת התיקונים הנ"ל היינו להמשיך בחי' החכמה והשכל דקדושה בעולם שזה בחי' בכורה כנ"ל. וזה שעאמר הכתוב והיה הבכור אשר תלד יקום על שם אחי והמצת ולא ימחה שמו מישראל הבכור דייקא בחי' בכורה הנ"ל שרק בשביל זה נתייבמה בכדי לחזור ולהמשיך נשמת הנפטר בכדי שיעסוק בהמשכת השכל דקדושה שהוא בחי' הבכורה שבשביל זה לקח יעקב את הבכורה מעשו וכל בני ישראל נקראים בכורים כממאר הכתוב בני בכורי ישראל וע"כ זה הבן הנולד ממצות יבום שהוא יבום שהוא בחי' בכור ע,כ הוא יקום על שם אחיו המת כי ה וא יעסוק בהמשכת התיקונים הנ"ל שהוא בחי' שם כנ"ל וזה ולא ימחה שמו מישראל שמו דייקא כנ"ל. ורז"ל דרשו והיה הבכור וכו' קאי על היבם שמצוה בגדול האחים לייבם והוא יטול נחלת המת בנכסי אביו והוא ג,כ מחמת הנ"ל כי מחמת שעוסק להמשיך נשמת המת בעולם ולהעלותו מבחי' סטרא דמותא אל אור החכמה וחיים שהוא בחי' בכורה ע"כ נקרא היבם בכור ונוטל נחלת המת. כי על ידו נחשב גם אחיו המת כאלו הוא חי וע,כ נוטל הוא את נחלתו (ועיין שוע,כ סי' קסג).

ואם אינו רוצה לייבם אזי צריכה חליצה. וזה וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וכו' ומבואר בזוהר חדש וכן מבואר בשו"ע שעושין לו זאת לביזיון ולאנהגא ביה קלנא כי מאחר שלא רצה לייבם ולהמשיך נשמת המת בעולם שיעסוק בהמשכת השכל והחכמה בעולם שעי"ז נתגלה כבודו ית' עד שעי"ז זוכה גם הוא לכבוד בבח"י כבוד חכמים ינחלו ובחי' כי מכבדי אכבד ומאחר שאין היבם רוצה לעסוק בזה ע,כ מגיע לו ביזיון וקלון בבחי' וכסיל מרים קלון והוא טובה גם לנפש הנפטר והיבמה ניתרת עי"ז כי מתחלה היה נפש הנפטר כרוך אחר אחיו כי היה מצפה שיחזור ויבנה על ידו ובשביל זה לא רצה בחי' הרוחא דשביק בה בעלה לצאת ולפטור ממנה כיהיה מצפה על תיקונו עי"ז וע"כ אמרה תורה לא תהיה אשת המת החוצה יבמה יבא עליה וכו'. אבל עכשיו שעומד בפני

ב"ד ואומר בפירוש לא חפצתי לקחתה מובן מזה שלא מצאה חן בעניו והחיבור שביניהם לא יהיה בבחי' חיבור דקדושה בשלימות ע"כ מצאה לה התורה הק' תקנה אחרת ע"י חליצה. כי השכל דקדושה המלובש בכל עניני העוה"ז הם בבחי' רגלי הקדושה בחי' והארץ הדום רגלי (עיין מאמר מקץ זכרון סי' נד) והיצה"ר והסט"א שעיקר שליטתם בעוה"ז עיקר אחיזת סהוא רק בבח'י רגלי הקדושה כביכול בבחי' ואתה תשופנו עקב בחי' רגליה יורדת מות וזה בחי' עון עקבי יסובני וע,כ יעקב אבינו שזכה לבחי' השכל דקדושה נקרא יעקב כי זכה לקשר כל עניני העוהז שהם בבחי' רגלין בח' עקבוהוא היה מקשר הכל אל השכ' והחכמה שהיא בחי' היוד של יעקב (ועיין בתיקונים תיקון כ"ו מובן ג"כ שסוד החליצה היא בסוד מה שלקח יעקב אבינו את הבכורה וכו' ע"ש). ומחמת שעיקר אחיזתם הוא בבחי' רגלין ועקב ע, כ צריכין שם שמירה יתירה ביותר שזה בחי' משארז"ל לעולם ימכור אדם ווכו' ויקח מנעלים לרגליו והאשה היא ג,F בחי'רגלין בחי' רגלי חסידיו ישמור דא איתתא וכן אמרז"ל שהיא מעמדת לבעלה על רגליו וכן נקראת נעל כמובא בתיקונים של נעלך וכו' דא איתתא וע"כ נפש של זה הנפטר בלא בנים ר,ל הוא כרוך אחר אשתו בגין האי רוחא דשביק בה וכן כרוך בעקב אחיו כשארז"ל כיט הוא מצפה שיחזור ויתתקן על ידם על ידי שיחזרו וימשיכו את נשמתו בזה העולם שהוא בבחי' רגלין ומאירין בו בחי' מט"ט וסנדל"ל שהם בחי' נעל וסנד"ל שנתלבש בהם כביכול בחי' רגלי הקדושה העליונה כמבואר בזוה"ק ובתיקונים. וע"כ כשאינו רוצה לייבם צריכה להחליץ נעלו מעל רגלו ולבטשא ליה בקרקע.

להורות שאין לנפש הנפטר לצפות על תיקונו שיתתקן ע,י אחיו רק השי"ת בעצמו ימציא לו תיקון גמור ברוב רחמיו וחסדיו. וזה וירקה בפניו ועי"ז הרוק יוצא הרוח דשביק בה בעלה, וזה בפניו דייקא כי חכמת אדם תאיר פניו ועי"ז זוכה לכבוד בחי' כבוד חכמים ינחלו כנ"ל ועכשיו כשהיא מכלימתו ומביישתו ע,י שרוקקת בפניו בזה נראה וניכר שלא זכה לבחי' חכמה דקדושה שתאיר בפניו רק להיפוך ועי"ז נפטר ונפרד מהם נפש הנפטר כי רואה שאין לו מה לצפות על תיקון נפשו על ידם ע,י בחי' המשכת התיקונים הנ"ל שהם בח'י חכמה העליונה בחי' אור הפנים ומלכות שהיא בחי' מדריגה האחרונה בחי' סוף דבר בחי' רגין. וע"כ ע"י חליצת הנעל מעל רגלו והרקיקה בפניו נתגלה שאין לו לצפות לזה ויתתקן בחסיד ה' באופן טוב ונאות לו ביותר. וע"כ בזמן הזה אפילו אם שניהם רוצים ביבום אין מניחים אותם לייבם אא"כ ניכר וידוע שכוונתם לשם מצוה. כי עיקר תיקון נפש הנפטר ע"י היבום שיחזור ויבא לזההעולם בכדי שיוכל לעסוק בהמשכת התיקונים הנ"ל תלוי רק בכוונת היבם כמבואר בזוה"ק על פסוק אם ישים

אליו לבו רוחו ונשמתו אלו יאסוף משא"כ אם לא יהיה כוונתם לשם מצוה רק לשם תאוה שהיא מצד היצה"ר סטרא דמותא ר"ל איך אפשר שיתתקן עי"ז נפש הנפטר ויעלה מסטרא דמותא אל אור החיים וא"כ פוגע היבם באיסור ערוה ח"ו וע,כ טוב יותר לחלוץ. וע,F חולצין ברגל ימין כי נפש הנפטר שכרוך בעקב אחיו בשביל תיקונו העיקר הוא בבחי' רגל הימין בחי' לב חכם לימינו כי זה עיקר רצונו וכוונתו של נפש הנפטר כנ,ל. וע,כ מצוות חליצה בג' דיינים ישראלים שהם כנגד בחי' הג' אבות שהם בחי' כלליות התיקונים הנ"ל ומוסיפין עליהם עוד שניהם לפרסומי מילתא שזה ענין בחי' הקדושה בחי' לא מראש בסתר דברתי כמבואר לעיל בהלכות קידושין. וכן כאן לענין חליצה שלכאורה היא כנגד התורה שחייבה אותו לייבם שזה בחי' הביזיון וקלון שיש לו להיבם. בשביל זה ע,י החליצה כנ"ל וכמבואר בשו"ע לכן מפרסמין הענין לידע שגם זה אינו מצד הסט"א ח"ו שדרכה לבא בגניבה ובסתר. אבל ענין זה של החליצה נעשה בפירסום ובאיתגליא מאחר שהכל נעשה ע"פ מצוות התורה הק' ואעפ"י שנתבאר לעיל שביזיון של החליצה להחליץ הוא בבחי'ק וכסילים מרים קלון אעפ"כ מאחר שאמר ושבזמן הזה מצות חליצה קודמת מטעם הנ"ל שלא יהיה כפוגע בערוה. ע"כ גם זה בכלל מה שארז"ל מוטב שיקרא שוטה וכו' ואל יהיה רשע שעה אחת לפני המקום. וע"כ צריך שיכוונו שניהם שתהיה מותרת לזר ע"י חליצה זו כי גם תיקון החליצה תלוי רק בכוונת הלב ששרשה מבחי' חכמה כנ"ל.

וע"כ קטנה שחלצה חליצתה פסולה וכן אם הוא חרש שוטה וקטן מאחר שאין להם דעת. וזה בחי' הג' דברים שבחליצה שהם חליצה ורקיקה וקריאה. והם כנגד הג' תיקונים הנ" לחליצת המנעל הוא נגד בחי' המלכות כנ"ל ורקיקה בפינו הוח כנגד בחי' חכמה. קראיה כנגד בחי' עסק התורה שהיא בקריאה. ויש עוד לבאר ע"פ הנ"ל כמה ענינים שבסימנים אלו כמובן

סימן קע"ז

הלכות אונס ומפתה. כי ימצא איש נערה בתולה וכו' ותפשה ונתן האיש השוכב עמה חמשים כסף וכו'. כי מאחר ששכב עמה ופגמה באונס ע"כ לבד מה שצריך לשלם בושת ופגם וצער צריך ליתן קנס חמשים כסף כנגד מה שפגם בקדושתה ששרשה מבחי' מלכות שהיא בחי' נו"ן לכן צריך ליתן חמשים כסף לאביה שהוא בחי' חכמה בחי' אב בחכמה ושם שורש שרשה בחי' אבא יסוד ברתא בחי' ה' בחכמה יסד ארץ ע"כ צריך ליתן לו חמשים כסף כנגד בחי' הנו"ן הנ"ל שמספרה חמשים. וזה ולו תהיה לאשה כי מאחר שחשק בה ובא עליה שלא ברצונה על כן מוכרח לישא אותה ולא יוכל שלחה כל

ימיו כי מאחר שתחלת חיבורם היה רק מצדו ובאונס ע"כ א,א לו לנתק החיבור ולשלחה עוד כל ימיו ועיין בזוה"ק מבואר כי החמשים כסף הם יסוד החמשים אותיות של שמע ישראל וברוך שם שבהם עיקר קבלת מלכות שמים. ובמפותה שנעשה הדבר ברצונה ע"כ מהר ימהרנה לו לאשה שיתן לה מוהר וכתובה וכדרך שאר הבתולות בכדי שיהיה חיבורים שלם שלא תהיה קלה בעיניו להוציאה וכנ"ל בהלכות כתובות. ואז פטור מקנס מאחר שנשאה לאשה.

ואם מאן ימאן אביה לתתה לו ומאחר שהיא עדין ברשו"ת אביה ואביה אינו מרוצה לתתה ע"כ כסף ישקול כמוהר הבתולות וצריך ליתן קנס חמשים כסף כנגד הנו"ן הנ"ל שפגם בה כנ"ל:

סימן קע"ח

הלכות סוטה. כי מחמת שהאשה ששרשה מבחי' מלכות שהיא מדה האחרונה כביכול שסמוכה אל החיצונים בבחי' זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים וכו' וכמבוארבמ"א ע"כ שם עיקר אחוזת סטרא דמותא בבחי' רגליה יורדות מות וע,כ צריכה שמירה גדולה ביותר שלא יפגמו בה ח"ו. וזה בחי' שלפעמים צריך לקנאות לה בפני עדים ולומר לה אל תסתרי עם איש פלוני אל תסתרי דייקא. כי דרך היצה"ר לארוב במסתרים כנ,ל אבל הוא מזהיר אותה ע"ז באיתגלייא דייקא ובפני עדים ובכח מצוות התורה הק' שעליה נאמר עדות ה' נאמנה מחכימת פתי כנ,ל. אך אפילו כשמזהיר אותה ע"ז בינו לבינה צריכה ג,כ ליזהר לקיים דבריו. וע,כ לא יאמר לה בלשון אפילו בינו לבין עצמה בכדי שלא תיאסר עליו רק מוכיח אותה בינו לבינה בנחת וצדק טהרה ואזהרה כדי להסיר המכשול ולהדריגה בדרך ישרה כמבוארלשון זה בשו"ע סימן זהבסופו ודברים אלו רמז לענין המבואר במאמר אשרי הנ"ל מענין המשכת התיקונים הנ"ל ע,י עסק התורה שהיא עיקר הדרך ישרה בחי' כי ישרים דרכי ה' שפירש שם דר"ל שע"י התורה עי"ז צדיקים ילכו בם כי הם מקבלים כח עי"ז ופושעים יכשלו בם כי היצה"ר נופל ונתבטל עי"ז עד שזוכין עי"ז לבחי' דברי חכמים בנחת נשמעים ע"ש. כי הנה ארז"ל יצר תינוק ואשה שמאל דוחה וימין מקרבת וע"כ ענין הקינוי להאשה וכן ענין הכנעת היצה"ר הם שמתוין בכמה דברים ולמדין זה מזה. כי בענין הקינוי לאשה יש פלוגתא בגמרא אי אסור לקנאות אי מותר לקנאות. וכן אם חובה או רשות. וכן ועבר עליו רוח קנאה חד אמר רוח טומאה וחד אמר רוח טהרה (עיין סוטה דף ב' ודף ג') וכמו כן בענין היצה"ר כי ארז" לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר וזה כמו בחי' הקינוי לאשה אבל יש בזה משקל גדול. כי כבר נתבאר כי היצה"ר יארוב במסתר ודרכו לפעמים להתלבש במצות. וע"כ לפעמים

הקינוי גופא היא באה מצד היצה"ר וכוונתו בכדי לקלקל עי"ז השלום בית ולעשו"ת שנאה ופירוד לבבות ביניהם עד שירב ועי"ז ח"ו הקלקולים ביותר ע"כ רוח קנאה כזו הוא בבחי' רוח טומאה ח"ו. וזה שמבואר כאן בשו "ע סעיף כ"א מצוות חכמים וכו' לקנאות לנשותיהם וכל מ ישאינו מקפיד על אשתו וכו' הרי זה חוטא. וכל המקנא את אשתו נכנסה בו רוח טהרה. ולא יקנא לה מתוך שחוק וכו' ולא מתוך מריבה ולא להטיל עליה אימה וכו'. ושם בסעיף כ"ב אין ראוי לקפוץ ולקנאות וכו' אלא מוכיח אותה בנחת היינו כנ"ל.

וכן לענין מלחמת היצה"ר יש ג"כ בחינות אלו כי לפעמים ע,י שמרגיזין עליו עי"ז הוא נכנע ונדיה מפני היצ"ט אך לפעמים דייקא ע"י שמתרגז עליו ביותר ולמעלה מכפי מדריגת דעתו עי"ז היצה,ר מתגבר עליו אח"כ עוד יותר עד שמביאו למהשמביאו וזה נראה בחוש כמה פעמים. וזה בחי' אל תצדק הרבה והרבה מזה במוא' בס"ק ואל תרשע הרבה ע"כ כל ערום יעשה בדעת בענינים אלו. ועיקר גמר התיקון בשלימות הוא רק ע"י עסק התורה שעי"ז נותן כח למלכות דקדושה שורש בחי' היצ"ט עד שמקבלת חיות מבחי' החכמה ואז נופל ונתבטל היצה,ר שהוא בחי' כסילות ממילא לגמרי כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החשך כמובן בפנים במאמר הנ"ל וזה מרומז במאמר הכתוב (קהלת ט) עיר קטנה ואנשים בה מעט שמדבר מענין מלחמת היצה"ר כשדרז,ל ומצא בה איש מסכן וחכם בחי' היצ"ט ומילט הוא את העיר בחכמתו וכו' ואמרתי אני טובה חכמה מגבורה (אבל) וחכמת המסכן בזויה ודבריו אינם נשמעים כי היהצ"ר מתגבר העיקר על זה גופא לבזות חכמת היצר טוב ולבלי לשמוע לדבריו וסיים ע"ז דברי חכמים בנחת נשמעים וכו'.

כי באמת כפי התגברות והשתטחות היצה"ר לא היו נשמעים דברי היצ"ט כלל כי כל מה שהיצ"ט עומד לנגדו היצה,ר מתגברעליו בעזותו ביותר בקולות וזעקות גדולות א בל ע"י מה שדברי היצ"ט הם דייקא בנחת ובמתון עי"ז דייקא דבריו נשמעים ביותר בבחי' דברי חכמים בנחת נשמעים מזעקת מושל בכסילים. וזה מרמז לבחי' נפלאות התיקון של עסק התורה שהם בעצמם בבחי' דברי חכמים בנחת נשמעים מזעקת מושל בכסילים. וזה מרמז לבחי' נפלאות התיקון של עסק התורה שהם בעצמם בבח'י דברי חכמים בנחת כי כל דבריהם בנחת ובמתון ובחכמה נפלאה ועי"ז ניתוסף בכל פעם ביותר כח למלכות דקדושה עד שנעשהה בחי' אור הלבנה כאור החמה וזוכין לחן ועי"ז נתקבלין כל הבקשו"ת והתפלות שזה בחי' תי"ו.

וכל זה מרומז בתיבת בנחת נו"ן חי"ת תי"ו כמבפ"נ ועי"ז דייקא דברי היצ"ט נשמעים וזוכין לכבוש מלחמת היצר בשלימות כי אחר כל המשכת התיקונים הנ"ל הוא מוסיף עוד להרבות בתפלות ובקשו"ת ותחנונים לפני השי"ת והקב"ה מקבל תפתו וממלא בקשתו לכבוש המלחמה בשלימות בבח'י מה שנאמר בדהמע"ה שאל ממני ואת נה גוים נחלתך ואחוזתך אפסי ארץ וכו'. ועיין בתרגום על הפסוקים הנ"ל. וסיים שם על פסוק דברי חכמים וכו' מילי דצלותא דחכימיא בחשאי מתקבלין קדם מרו עלמא וכו' היינו כנ"ל:

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם: ב' נ' ל' כ' ו' א' ע' י'